༄༅། །པདྣཱརཎྜསྶུཀོ།ཥནཱམཀྲུཎྡུཏྲཱུཨུཀཱུཾབཛྲཀམྱཱསྭནབཻརོཙནབཛྲཧྲཱུཾཀུརམྲ།
༄༅། །གསང་བ་བླ་ན་མེད་པ་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་གནས་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས།། །།

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། པ་དྣཱ་ར་ཎྜ་སྶུ་ཀོ།ཥ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། ཆོས་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་ཀུན་གྱི་སྔོན་རོལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་ལྡན་རང་བཞིན་ཅན། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་འོད་གསལ་དཀྱིལ་འཁོར་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ་བས། །སྲིད་ཞིའི་ཐར་གླིང་སྣང་བར་མཛད་དེ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ལམ་སྟོན་སྟོན་མེད་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་དཔལ་དུ་ཤར། །བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཉིན་མོར་བྱེད་དེས་བདག་བློའི་གེ་སར་འདབ་སྟོང་གཡོ་བ་ཀུན་ནས་དགའ་བའི་གཙུག་གིས་མཆོད། ། དཔག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ཚོགས་མདའ་བས་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །མཁྱེན་བརྩེའི་འབྲུག་སྒྲ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་གློག་ཕྲེང་གསལ་བར་ཁྱབ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་གཅིག་བསྡུས་དཔལ་མགོན་བླ་མའི་ཚོགས་རྣམས་དང་། །མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་རིང་བདག་བློའི་པད་མཚོར་སྐྱོངས། །གདོད་ནས་རྣམ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་མིན་ལ༔ །མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་སྲིད་ཞིའི་དྲི་མས་མ་གོས་ཤིང་། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་བརྙེས་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། །དག་དང་མ་དག་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་འདུད། །ཤེས་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་གཞིར། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་གཟའ་སྐར་གྲངས་མེད་ལས༔ །གསང་སྔགས་བླ་མེད་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་གནས། །ཚིག་དོན་རིན་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱ། །གང་གི་ཚེ་གདོད་མའི་དབྱིངས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྲང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དག་གི་འབྲས་བུའི་མཆོག་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་གནས་ངེས་པ་ནི་འོད་གསལ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་མན་ངག་བརྒྱ་དང་བཅུ་དགུའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལས། འདིར་སྐལ་ལྡན་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྒྱུད་དང་མན་ངག་གི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་ན། གཞི་དང་འཁྲུལ་ཚུལ་ཁྲོལ་ཚུལ་དང་། །གནས་དང་ལམ་དང་སྒོ་དང་ཡུལ། །ཉམས་ལེན་ཚད་དང་བར་མ་དོ། །གྲོལ་ས་ཉིད་དང་བཅུ་གཅིག་གོ ། དེ་ལ་རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མ་བྱུང་། མ་རྟོགས་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་རོལ་ན་གཞི་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། འཁྲུལ་དུས་གཞི་ངེས་ཁྲོལ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གནས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ལམ་གང་ལས་འབྱུང་བ་དང༔ སྒོ་གང་ལས་འཆར་བ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་སྣང་བ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་ཇི་ལྟར་བླང་བ་དང་།

རྟགས་ཚང་ངེས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཉམས་ལེན་མ་རྫོགས་ན་བར་དོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བསྟན་
པ་དང་། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གྲོལ་ས་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པ་དང་བཅུ་གཅིག་གིས་ཇོ་རྗེའི་
གནས་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ་ཚུལ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐལ་
འགྱུར་ལས། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་གང་། །འདས་པའི་ཐོག་མ་གང་གིས་བཟུང་། །སངས་
རྒྱས་མ་འཁྲུལ་གནད་འདི་ཅི། །སེམས་ཅན་འཁྲུལ་པ་ཅི་ལས་བྱུང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གནས་ས་
གང་༑ །དེ་ཉིད་ལམ་ཡང་གང་ལས་བྱུང་། །ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སྒོ་ནི་ཅི། །སྒྲོན་མའི་གནད་ནི་ཇི་ལྟ་
བུ༑ །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྣང་། །ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་གང་ལ་འཆར། །དེ་རྟེན་ཁྱད་པར་གང་གིས་
སྒྲུབ༑ །བློ་རིམ་གནད་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། །ཉམས་སུ་ཇི་ལྟར་ལེན་པ་ལགས། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་གནད་
ཅིང་༑ །བར་མ་དོ་ཡི་སྣང་བ་ཅི། །རང་སེམས་གྲོལ་བ་གང་དུ་གྲོལ། །གྲོལ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་༑ །ཞེས་པ་དང་། མུ་ཏིག་རིན་པོ་ཆེ་ཕྲེང་བའི་རྒྱུད་ལས། ཇི་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །
བགྲང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད་ཀྱང་། །མདོ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་དུ་བསྡུས། །གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
ཀྱང་༑ །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུལ་གཞི་རྣམ་པ་མང་བཤད་ཀྱང་། །ལྷུན་གྲུབ་དང་ནི་ཐུགས་
རྗེའོ༑ །རང་གནས་སྐུ་རིག་ཡེ་ཤེས་སོ། །གནས་པ་ཐུགས་ཏེ་ཙིཏྟའི་དཀྱིལ། །ལམ་ནི་རྩ་བཞི་འཇུ་བྱེད་
རླུང་༑ །འཆར་བྱེད་སྒོ་ནི་མིག་སོགས་སོ། །ནམ་མཁའ་རྐྱེན་བྲལ་ཡུལ་དུ་འདུས། །ཉམས་སུ་ཇི་ལྟར་
བླང་ཞེ་ན། །ཁྲེགས་ཆོད་དང་ནི་ཐོད་རྒལ་ལོ། །ཚད་ནི་གདེང་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད། །བར་དོ་མ་བུ་
གཉིས་སྦྱོར་རོ། །གྲོལ་ས་ཉིད་ནི་ཐོག་མའོ། །ཞེས་སོ། །ད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཇོ་རྗེའི་
གནས་དང་པོ། རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མ་བྱུང་། མ་རྟོགས་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་རོལ་ན་གཞི་
དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དེ་ལས་གཞི་སྣང་གི་སྣང་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ། ཀློང་
དྲུག་པ་ལས། ཀྱེ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཐོག་མ་སྟོན་པ་ཉིད་མེད་པའི་སྔོན་རོལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མ་གྲུབ། སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྔོན་རོལ་ན་
གཞི་འདི་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལགས་ཞེས་པས། འདི་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཐོག་གཞིའི་གནས་ལུགས།
དེ་ལས་གཞི་སྣང་གི་འཆར་ལུགས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གྲོལ་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་
བདུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཀ་དག་གི་ཡེ་གཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་གཞིའི་འདོད་ལུགས་བདུན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་
ལུགས༑ གཞི་མ་ངེས་པར་འདོད་པའི་ལུགས། གཞི་ངེས་པ་དོན་གྱི་དངོས་གཞིར་འདོད་པའི་ལུགས།
གཞི་ཅིར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས། གཞི་ཅིར་ཡང་ཁས་བླང་དུ་བཏུབ་པར་འདོད་པའི་
ལུགས༑ གཞི་སྣ་ཚོགས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས། གཞི་ཀ་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་
ཐལ་འགྱུར་ལས། བབས་ལས་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་ནི། །གནས་པ་བདུན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་། །སྣ་
ཚོགས་ངོས་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ལ། །འགྱུ་ཚད་ཆ་རྣམས་ངེས་མེད་པ། །མི་འགྱུར་བ་ལས་ངེས་པ་ཅན། །
སྣང་བའི་རྩལ་ནི་ཅིར་ཡང་བསྒྱུར། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཕྱིར་ཁས་ལེན་བཅས། །འཁྲུལ་བ་དག་ཕྱིར་ཀ་དག

ལ༔ །སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་ཁྲ་བོར་འདོད། །འདི་ལྟར་འདོད་པའི་བྲེ་བྲག་ལས། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཅིར་སྣང་ཕྱིར༔ །ཐ་དད་འདོད་པ་གྲངས་མང་ཡང་། །གནས་པ་བབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ། །གཅིག་མེད་གཉིས་མེད་གང་དང་བྲལ། །ཞེས་དང་། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཐོག་མ་བབས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་གཞི། །ཡོད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ། །འཁྲུལ་པར་སྣང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནས། །རྟོག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ཕབ་ན། །རིམ་པ་བདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །རིམ་པ་བདུན་གྱི་སྣང་བ་ཡང་། །ངོ་བོ་གཅིག་གི་སྣང་ཚུལ་ལས། །གཅིག་མ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་སྣང་། །འོན་ཀྱང་དེ་དོན་འདི་ལྟ་སྟེ། །ལྷུན་གྲུབ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ། །སྣ་ཚོགས་འདུས་པའི་སྙིང་པོར་སྣང་། །ངེས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ལ། །འགྱུ་བྱེད་ཡིད་བཅས་རྣམ་པར་སྣང་། །ངེས་པར་རང་ངོར་གནས་པ་ལ། །དྲན་བྱེད་འཕོ་བ་མེད་པར་སྣང་། །བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པར་གནས་པ་ལ། །འབབ་དེ་བློ་ཡི་རྣམ་པར་སྣང་། །ཅི་ཡི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལ། །གང་སྣང་རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་། །ཁྲ་བོ་དག་ཏུ་གནས་པ་ལ། །སྣ་ཚོགས་སོ་སོའི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །ཀ་ནས་དག་པར་གནས་པ་ལ། །དྲི་མ་ཡེ་ནས་མེད་པར་སྣང་༔ །འདི་ཀུན་བློ་ཡི་རིམ་པར་སྣང་། །རང་ངོ་ཀ་ནས་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བདུན་དུ་བསྟན་པ་ཡང་རིག་པ་གཅིག་གི་དོན་འཇལ་བ་ལས་སོ་སོ་ནས་བརྟགས་ཀྱང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དང་འདོད་ཚུལ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཁས་ལེན་ནི་འདིར་མི་འདོད། །འོན་ཀྱང་ཆ་མཐུན་པ་མ་བསྟན་ན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་བརྗོད་ན། འདི་ལ་གང་ཟག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལམ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་ལས གྲུབ་མཐའ་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་གཞི་དྲུག་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཞེན་ནས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་ལྟུང་བ་ནི། དམུས་ལོང་དྲུག་གིས་ལྷའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ལག་པས་ཏོལ་ནས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་འཇལ་བ་འདྲ་ལ། ལམ་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་ཀ་དག་སྐྱོན་མེད་རང་གཞུང་དུ་འདོད་པའི་མིག་དང་ལྡན་པས་གླང་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་འཇལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཀུན་བློ་ཡི་རིམ་པར་སྣང་། །རང་ངོ་ཀ་ནས་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཞི་དྲུག་སྐྱོན་ཅན་དུ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་དྲུག་ལས། དང་པོ་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་ནི་རྒྱུ་གར་ཡང་མ་ཆད། ཕྱོགས་གང་དུའང་མ་ལྷུང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེའོ། །དེ་དགག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྲུབ་ཡོད་ན། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡེ་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སུ་ཡང་གཞི་དེ་ལས་འཁྲུལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཁྲུལ་པ་འདི་འདག་མི་རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ཡང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་གྲོལ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་པས་ལྷུན་གྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ལྷུན་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་གཞི་དེ་ཉིད། །ཡང་དག་གཞི་ཉིད་མ་ལགས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་འབད་པས་ནི། །གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །མ་རིག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲགས་པའི་ཕྱིར། །རིག་པ་ཡོད་པས་གྲོལ་གསུངས་ན། །འབྲས་བུ་ཡང་

གྲོལ་ཉིད་མི་འགྱུར། །དཔེར་ན་སོལ་བ་ནག་པོ་ལ། །བྲི་དོར་གང་གིས་དཀར་པོ་ཡིས། །མདོག་ཏུ་འགྱུར་
བར་མི་ནུས་བཞིན། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པས། །ཡང་ན་ལྷུན་གྲུབ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །
བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། །འདིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། །ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པས་འཁོར་བ་མ་གྲུབ། །རང་
བཞིན་རྣམ་པར་དག་པས་འདས་པ་མ་གྲུབ། །གཉིས་མེད་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པས་ཡེ་ནས་སྐྱོན་ལས་
འདས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་ལྷུན་གྲུབ་འཆར་གཞིར་མཚོན་པ་ཙམ་ལས་རང་མཚན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་གནས་པའི་གཞི་དེ་ལ། །ལྷུན་གྲུབ་མཚོན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་གཞི་མ་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ངོ་བོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས། བློས་གང་ལྟར་བཏགས་པ་ཙམ་དེར་སྣང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དགག་པ་ནི
བློས་གང་བཏགས་ཡིན་ན་གཞི་དེ་འཁོར་བར་བཏགས་དུས་མྱང་འདས་སུ་མི་རུང་ལ། གཅིག་ཡིན་དུས་དུ
མར་མི་འཐད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ངེས་པ་འཆོལ་བས་འཁྲུལ་གྲོལ་གོ་འཕོ་བར་ཐལ་བ་དང་། ངེས་པ་མེད་ན
གྲོལ་ནས་འཁྲུལ་པར་དོག་པར་ཐལ་ལ། མ་གྲོལ་བ་དེ་རང་དུས་དེ་ན་གྲོལ་ཟིན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ངེས་མ
ངེས་གཉིས་ཕན་ཚུན་གོ་འཕོ་བས་འཆལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མ་ངེས་ན་གཞིར་མི་རུང་སྟེ་ས་མི་ཟིན་པའི་སྐྱོན
དང་བཅས་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མ་ངེས་པ་ཡི་གཞི་གསུངས་པ། །འདི་ཡང་གཞི་ཉིད་མི་བཏུབ་པར། །
བདག་གིས་བློ་རིམ་འདི་ལྟར་གོ །འབྲས་བུ་རེས་འཇོག་ཅན་ཉིད་དམ། །ཡང་ན་ལོག་བཅས་ཉིད་དུ
འགྱུར༑ །མ་ངེས་ངེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ངེས་པའང་མ་ངེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་གི་མ་ངེས་རང་ཡོད
པས༑ །ངེས་པ་ཡིན་ན་ལས་མཐའ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད
དེ༑ །མིང་དོན་གང་དུའང་མི་འབྱེད་པས་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་མེད་པར
གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་དུ་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན
ནོ༑ །གསུམ་པ་གཞི་ངེས་པ་དོན་གྱི་དངོས་གཞིར་འདོད་པ་ལའང་གསུམ་ལས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི།
ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། སྣང་ཚུལ་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ་པ་མེ་དང་ཆུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །དེ
དགག་པ་ནི། འགྱུར་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན་བདག་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་། གཅིག་པར་ཐལ་བ་དང་། འབད
པས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་མ་དག་པའི་རིག་པ་དག་པར་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན
གཞི་དེ་རྟོགས་པ་དང་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་རྟོགས་པས་འཁྲུལ་པ་བཟློག
པར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ངེས་པའི་གཞི་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། །འདི་ཡང་
ཡང་དག་སྙིང་པོ་མིན། །དཔེར་ན་མིག་སེར་ཅན་དག་ལ། །དུང་ཉིད་སེར་པོར་སྣང་བ་བཞིན། །རང་ས
ལོག་པའི་ཁྲུད་ཀྱིས་ནི། །རང་གཞན་གཉིས་མེད་ངེས་མཐའ་བྲལ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཡང་དག་མིན། །
ཡང་ན་རྒྱུ་ངེས་འབྲས་ངེས་པས། །བདག་རྟག་པ་དང་ཁྲུད་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཀག་པའི་དོན
བསྡུ་བ་ནི། འདིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། རྟོགས་ངོ་རང་དག་ལ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད
པས་ཀ་ནས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་ཅེས་བྱའོ། །འབད་པས་མི་དག་ཅེས་ཁས་མི་ལེན
པའོ༑ །བཞི་པ་གཞི་ཅིར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པར་འདོད་པ་ལའང་གསུམ་ལས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི།

ངོ་བོ་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པས་གནས་ཚུལ་གར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པའོ་ཞེའོ། །དེ་དགག་པ་ནི།
གནས་ལུགས་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་ན་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་གྲོལ་ཟིན་ཡང་རྒྱུར་
ལྡོག་པའམ་རྒྱུ་འཁྲུལ་སྣང་སྤྱི་མ་བཏྲེས་པ་ཟད་དེ་བའི་རང་དུས་དེ་གྲོལ་ཟིན་སྤུར་འདས་དང་ཕན་ཚུན་གོ་བརྗེ་
བར་ཐལ་ཏེ། གང་དུའང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་ཕྱིར་ལྡོག་
པ་རྣམས་གྲོལ་བ་མི་བདེན་པར་ཐལ་ཞིང་། བེམས་རིག་ཕན་ཚུན་བསྒྱུར་དུ་བཏབ་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས༔ བསྒྱུར་བཏུབ་ཅེས་སྨྲར་གསུངས་པ། །རང་གི་གནས་ལུགས་བསྒྱུར་བཏུབ་ན། །འདི་ཡང་ངེས་པ་
མེད་པར་མཚུངས། །འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་རྒྱུར་ལྡོག་ཕྱིར །འབད་པ་རྣམས་ལ་དགོས་མེད་འགྱུར། །ཡང་
དང་ཡང་དུ་ལྡོག་པས་ན། །བེམས་པོ་རྣམས་ནི་རིགས་བཅས་སུ། །བསྒྱུར་དུ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །
ཞེས་སོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། རང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། འཁྲུལ་པ་གནས་སུ་དག་
ནས་ངོ་བོ་ལ་རང་ས་ཟིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྔ་པ་གཞི་ཅིར་ཡང་ཁས་བླང་དུ་བཏུབ་པར་འདོད་པ་ལའང་གསུམ
ལས༔ འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་གཞི་མེད་ཕྱོགས་ཡན་དུ་ཤར་བས་ཅིར་ཡང་ཁས་
བླངས་པའོ་ཞེའོ། །དེ་དགག་པ་ནི། གང་དུའང་ཁས་བླང་དུ་བཏུབ་ན་དངོས་པོ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པ་ལྟར་གཞི་
ལ་ཐུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཐུག་མེད་ཀྱི་མཐའ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དང་། ཡོད་མེད་
རྟགས་ཆད་དུ་ཐལ་བས་གནས་ལུགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁས་ལེན་རྣམས
དང་ལྡན་པར་ནི། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲར་གསུངས་པ། །འདི་ཀུན་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཙམ། །ཐམས་ཅད་
ཡིན་ངོར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་འགྱུར་བས། །ཞེས་སོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཡོད་མེད་
རྟག་ཆད་ལས་འདས་པས་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་ལ། མཆོན་ཚུལ་ཕྱོགས་རེ་ནས་གང་ཡང་མཆོན་དཔེར་
སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲུག་པ་གཞི་སྣ་ཚོགས་སུ་འདོད་པ་ལའང་གསུམ་ལས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ངོ་བོ་
ཀུན་ཏུ་རང་ཤར་བས། །སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའོ། །ཞེའོ། །དེ་དགག་པ་ནི། གཞི་སྣ་ཚོགས་ཡིན་
པས་དུ་མར་འགྱུར་ལ། དག་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་གཞིར་མ་རུང་བས་འབད་ཀྱང་དལ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། དུ་
མ་མཐའ་ཡས་ཐུག་པ་མེད་པ་ངེས་པ་རྙེད་དུས་དང་རྟོགས་དུས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྣང་ཚུལ་འཕོ་
འགྱུར་བྱེད་པ་ལྟར་གཞི་ཡང་འཕོ་འགྱུར་བྱེད་པ་ཐལ་བ་དང་། འཕོ་འགྱུར་བྱེད་ན་གཞིར་མི་འཐད་པ་དང་།
རྟོག་ཚོགས་དུ་མ་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུ་བ་ལྟར། གཞི་ཐ་ཐུ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
སྟོན་པས་གོང་དུ་ཁྲ་བོར་གསུངས། །འདི་ཡང་ཕྱོགས་ནས་མི་འཐད་པས། །གང་གི་ངོ་བ་དེ་སྣང་བས། །
འབྲས་བུ་ཐ་དད་དོན་དེ་མཚུངས། །མང་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི།
འདིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། ངོ་བོ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས་མཚན་གཞི་དང་བྲལ། རང་བཞིན་སྣང་ཐོག་ནས
གྲོལ་བས་མཚོན་ཆ་དང་བྲལ། གནས་ལུགས་སྦྱོར་པ་ལས་གྲོལ་བས་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་ཏེ། མཚན
མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་གདགས་ས་མི་རྙེད་པས་སྣ་ཚོགས་འཆར་གཞི་མ་འགགས་ཀྱང་ཡིན་ཚུལ་སྐྱོན་ལས
འདས་པའོ། །ཡམ་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་ཀ་དག་སྐྱོན་མེད་རང་གཞུང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀ་དག་གི
ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་རྩོད་པའི་སྐྱོན་སྤང་། །འཆར་གཞིའི་བབས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཡེ་ཐོག་གཞིའི་ཀ་དག་ནི་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་འདས་ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པས་ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ། འོད་གསལ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་དག རང་གསལ་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས། ཆོས་སྐུ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ། འཁོར་འདས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ལ་ཡེ་སྟོང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོག་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་གནས་པ་ནི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀ་དག་པས། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ལྷུན་གྲུབ་པོ། །ས་དང་ཕྱོགས་དང་རིས་ལས་འདས། །ཡོད་དང་མེད་དང་བལྟ་རུ་མེད། །སྨྲ་ཚོད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །གཅིག་དང་གཉིས་དང་བགྲང་ཡུལ་མེད། །སྟོང་པ་ཆེན་པོར་བབས་ཀྱིས་གྲུབ། །ཅེས་པ་དང་། སྤྲོས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་ནི། །རང་ངོ་རྣམ་དག་སྙིང་པོའི་གཞི། །དེ་ལ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་བྲལ། །བརྗོད་པས་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་མེད། །སྒྲོ་འདོགས་ཐ་སྙད་ཀུན་བྲལ་ཏེ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་མེད་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད། །གང་མེད་ཅི་མེད་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་ལྟར་མེད་པའི་སྙིང་པོ་ལ། །རེ་ཞིག་ཚིག་གིས་གཏན་ཕབ་ན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀ་དག་ལ། །རང་བཞིན་དུ་ནི་ལྷུན་གྲུབ་པོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས་རྩོད་པ་ནི། ངོ་བོ་ཀ་དག་ཡིན་ན་དྲི་མ་ཡེ་ཟད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁྲུལ་པ་མི་རིགས་ལ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས་ཡེ་ནས་འབད་མེད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོལ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཡེ་ནས་གྲོལ་ཟིན་པས་དྲི་མ་བསྐྱར་ནས་མཚན་ཉིད་པས་སླར་དུ་མེད་ཅིང་འཁྲུལ་པ་དང་གྲོལ་བར་རང་མཚན་པ་མེད་དེ་རྨི་ལམ་གྱི་གྲོལ་འཁྲུལ་ལྟར་རིག་པའི་རོལ་པ་ཙམ་དུ་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་གྲུབ་མ་མྱོང་བས་ཀ་དག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད། ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་པས་ཡེ་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་རྫོགས་ཀྱང་གཉིད་སད་པ་ལྟར་བློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆ་ལས་ཡེ་ཐོག་དེར་མངོན་དུ་གྱུར་ཆར་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀ་དག་པས། །སེམས་ཅན་འཁོར་བ་འདི་མི་རིགས། །མ་རིག་དྲི་མ་ཡེ་ཟད་ཕྱིར། །སྟོན་པས་གསུངས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་མ་འགགས་རོལ་པར་སྣང་༑ །སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་གསོལ་པ། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ན། །སེམས་ཅན་འདི་དག་རང་གྲོལ་རིགས། །ཡེ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གསུངས་པ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི། །ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པའི་ཕྱིར། །གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རོལ་པར་སྣང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་གསོལ་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀ་དག་པས། །ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཡང་དགོས་མེད་འགྱུར། །ཡང་ན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཀ་ནས་དག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །སྟོན་པས་གསུངས་པ་འདུག་ཚུལ་ལ། །གང་གིས་བརྗོད་པའི་ཚིག་མེད་པས༑ །བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚིག་དང་བྲལ་བ། །ཅི་ཡི་ངོ་བོར་གྲུབ་མེད་ཕྱིར། །ཚིག་གིས་འདི་ལ་གཞོད་པ་བྲལ༑ །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འཆར་གཞིའི་བབས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ། །དབྱིངས་གདོད་མའི་གཞི་ལ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ། །ངང་དང་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། །ཀ་དག་ཉིད་དང་ལྷུན་གྲུབ་སྟེ༑ །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་བརྒྱད་དུ་གནས་ཤིང་། དེའི་ངང་ལས་གཞི་སྣང་དུ་ཤར་དུས་གྲོལ་

འཁྲུལ་གཉིས་ཀའི་གཞི་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་སྤྱི་གཞི་ཟེར་ལ། གྲོལ་གཞི་བྱེད་པས་གྲོལ་བའི་གཞི་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་གཞི་བྱེད་པས་འཁྲུལ་གཞི་ཞེས། གཞི་སྣང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གྲོལ་འཁྲུལ་གྱི་ཆ་དབྱེ་
ན་གསུམ་དུ་གནས་པ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་དང་། །དང་དང་རང་བཞིན་
བདག་ཉིད་ཆེ། །ཀ་དག་ཉིད་དང་ལྷུན་གྲུབ་དང་། །སྤྱི་པའི་གཞི་དང་འཁྲུལ་གཞིའི། །ཞེས་པ་དང་།
དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ། ངོ་བོ་ཀ་དག་བརྗོད་གཞི་བྲལ། །རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཅིར་སྣང་རྫོགས། །ཐུགས་རྗེ་
ཀུན་ཁྱབ་རང་ཤར་བའོ། །དང་ནི་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། །རང་བཞིན་མ་བཅོས་ཀུན་སྣང་བས། །
བདག་ཉིད་ཁྱབ་གདལ་ཡུབ་ཆུབ་པའོ། །ཀ་དག་དྲི་མ་རང་དག་སྟེ། །ལྷུན་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར༔ །སྤྱི་པའི་གཞི་ནི་གྲུབ་པར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གཞིའི་རང་གནད་གལ་པོ་ཆེ་
ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཀ་དག་གི་ཡེ་གཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་འདུག་ཚུལ་ངོས་གཟུང་། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་གཞི་
བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་སྟོང་ཐོག་མའི་ཆོས་སྐུ། དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ། ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་གནས་ལུགས་ཏེ། འཁོར་འདས་བདེ་སྡུག ཡོད་མེད། ཡིན་མིན།
གྲོལ་འཁྲུལ། རིག་མ་རིག་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཐོག་མ་ཉིད་ཀྱི་ཀ་
དག་ལ། །འཁྲུལ་ཞེས་ཙམ་དུ་བརྗོད་དུ་མེད། །དེ་བཞིན་མ་འཁྲུལ་པ་ཡང་ཅི། །དེ་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་གདོད་
ནས་མེད། །ཅེས་པ་དང་། གསང་བ་ཡི་གེ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལས། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱུད་པའི་ཡུལ་
མེད་དོ། །སྔར་འདས་པ་མེད་དོ། །ཕྱིས་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ད་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ལས་
མེད་དོ། །བག་ཆགས་མེད་དོ། །མ་རིག་པ་མེད་དོ། །སེམས་མེད་དོ། །ཡིད་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་མེད་
དོ༔ །འཁོར་བ་མེད་དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་དོ། །རིག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་
སུ་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེའང་ཀ་ནས་དག་པ། དང་པོ་ནས་དག་པ། ཐོག་མ་ནས་དག་པ།
ཡེ་ནས་དག་པ། གདོད་མ་ནས་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཀ་ཞེས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་
ལ༔ །དག་པ་དྲི་མའི་གྲངས་མཐའ་ཟད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཉིས་ལྡན་དང་། སུམ་ལྡན་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་
རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་ལྟོས་ན་ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་བསམ་ངོ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཏིང་གསལ་ཡེ་གདངས་སུ་གནས་ཏེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀ་དག་ལ། །རང་
བཞིན་དུ་ནི་ལྷུན་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོའི་ལྟོག་པ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ལ། །རང་བཞིན་
གྱི་ལྟོག་པ་ན་འཆར་གཞིའི་ཆ་ཙམ་དུ་གནས་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་ངོ་དབྱེར་མེད་མཐའ་གྲོལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་
བཞུགས་པ་ནི་རིག་པ་རང་གྲོལ་ལས། མཐའ་བཞིའི་དྲི་མ་རང་སངས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་སུམ་
ལྡན་དུ་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རང་ཤར་ལས། ཀ་དག་ཆེན་པོའི་གཞི་དེ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དང་ལྡན། །ཞེས་དང་།
ཐལ་འགྱུར་ལས། འཁོར་དང་འདས་པའི་མི་གནས་པའི། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཀུན་ཁྱབ་པས། །ཡེ་ཤེས་

རང་ངོར་གནས་པ་ལ། །གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་དབྱེར་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །གཞི་ཡི་ཁྱད་པར་ཚིག་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། །གཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ༔ །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་གསུམ་སྟེ། གསང་བ་བླ་ན་མེད་པ་འདིའི་བཞེད་ཀྱིས་ཆོས་སྐུ་གདོད་ནས་དག་པའི་ངོ་བོ་སྐུར་བཞུགས་པས་སྐུ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་འཆར་གཞིར་གནས་ཀྱང་མཚན་མ་རིས་ཅན་གྱི་ཞལ་ཕྱག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གསལ་བ་འོད་ལྟར་བཞུགས་པས་གདངས་གསུམ་ཡེ་ནས་རང་གསལ་ཀྱང་ཁ་དོག་རིས་བཅས་སུ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཐུགས་རྗེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞུགས་པས་མཁྱེན་པའི་ཆ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་གསལ་ཀྱང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྣང་བ་ནི་མེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལ། ཐོག་མའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་དང་༔ །ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གནས། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་སྐུར་གནས་པས། །ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་པའི་ཆར། །མ་ཕྱེ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ། །བབས་ལས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། །སྐུ་མདོག་ལ་སོགས་བློ་ཡུལ་མེད། །རང་བཞིན་ཆར་བྱེད་འོད་ཀྱི་ཚུལ། །དཀར་དམར་སེར་དང་ལྗང་མཐིང་ནི། །མཚན་མ་རིས་ཅན་མ་ཡིན་པར། །རིས་མེད་ཤེས་པའི་བབས་ལས་གྲུབ། །ཐུགས་རྗེ་འཆར་གཞི་སྣ་ཚོགས་ལས། །འདི་འདྲ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མེད་པས། །སྣ་ཚོགས་སྣང་ཕྱིར་གཞི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་ལ། །ཡེ་ཤེས་མེད་ཅིང་སྐུ་ཡང་མེད། །འོད་མེད་ཁ་དོག་རྣམས་དང་བྲལ། །གང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་མེད་པས། །མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། །སྨོས་ཅི་དགོས་ཏེ་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡེ་མེད་དེ། །ཁ་དོག་མ་ཡིན་རང་གསལ་བས། །ཤེས་ཤིང་རིག་པའི་ཆ་རྣམས་བཙོམ། །འཛིན་པའི་གཟུང་ཡུལ་གང་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཛིན་ཆ་མེད༔ །འོད་ལས་འདས་པའི་ཡེ་གདངས་སུ། །ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་ཁྱབ་པར་གནས། །སྐུ་ལས་འདས་པའི་རང་གདངས་སུ། །འོན་ཏེ་རང་བཞིན་སྣང་བ་ལ། །མཚན་མ་དམིགས་པར་ཡེ་མེད་དོ། །དོན་གྱི་ཆ་ལ་འདི་ལྟར་གནས། །རང་གདངས་བསྐྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཆ། །གཏིང་གསལ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གནས། །གཏིང་གསར་ངོ་བོ་འཀྲག་བསྐྱེད་པ། །སྣང་བ་རང་ཟད་སེར་པོའི་ཆ། །མི་མངོན་གཏིང་ནས་རང་ངོ་གསལ། །རང་ངོ་ཆགས་མེད་གདངས་བསྐྱེད་པ། །གང་གིས་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བའི། །ཆགས་པ་རང་ཟད་དམར་པོའི་ཆ། །གཏིང་གདངས་མ་འདྲེས་ཆེན་པོར་གནས། །མ་འདྲེས་སོ་སོའི་ཆ་འཛིན་པ། །བྱ་རྩོལ་བསྐྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི། །མཛད་པ་མེད་པའི་ལྗང་གུར་ནི། །ཐོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཟེར་དུ་ཡང་། །མི་མངོན་གཏིང་གནས་གསལ་བའི་ཆ། །གཏིང་གསལ་ཁྱབ་པའི་འབྲེལ་བྱེད་པ། །འགྱུར་མེད་རྫོགས་པའི་མཐིང་གར་ནི༔ །ཡེ་རྫོགས་བྱས་པ་མེད་པར་གནས། །དེ་ལྟར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལ། སྐུ་ནི་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་བྲལ༔ །ཡེ་ནས་རང་དག་ཆེན་པོ་ལ། །རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོར་གནས། །འདི་ལ་དབང་པོར་སྣང་བ་མེད༔ །གདོས་བཅས་མཚན་མ་རང་དག་ཕྱིར། །གཏིང་གསལ་ཆེན་པོའི་གཞི་མར་གནས། །ཁྱབ་དང་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ཕྱུང་དང་ཆད་པ་མེད་སྣང་བར། །གསལ་བྱེད་སྣང་བའི་ཆ་མ་འགགས། །སྙིང་

པོ་ཐམས་ཅད་བཅུད་འདུས་པས། །དྲི་མ་མེད་ཅིང་རང་སར་དག །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསང་ཆེན་དུ༎ །རང་བཞིན་གྱི་ནི་ཆ་ལ་བཞུགས། །ཐུགས་རྗེའི་སྣང་ཆ་སྣ་ཚོགས་ལས། །སྟོང་ཆ་འགག་པ་མེད་པ་ཉིད༎ །ཤེས་བྱ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ། །སྣང་བའི་ཆ་ལས་སྣང་བར་བས། །མེད་པའི་སྣང་བ་རང་དག་ལས༎ །རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི། །མཛད་པའི་རྩོལ་བ་ཡེ་མེད་པས། །མ་བྱས་སྣང་བའི་ཚུལ་དག་ཏུ། །ཡེ་ནས་འབྱེད་པ་མེད་པར་སྣང་། །ཉི་མ་ལས་ནི་འོད་བཞིན་དུ། །རང་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ༎ །རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །ངོ་བོ་དེ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་པར་གསལ་བ་གཞོན་ནུ་བུམ་པ་སྐུའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་འོད་ལྔའི་སྣང་བ་མ་འགགས་པའོ། །ཐུགས་རྗེའི་སྣང་བ་ནི་དཔེར་ན་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ཀ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་གར་ཡང་མཆད་ཕྱོགས་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བའོ་ཞེས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་མཛེས་ལྡན་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་བྱུང་མ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅན་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་རོལ་ན་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལས་མ་གཡོས་ཏེ་རྐྱེན་མེད་པའི་སྣང་བ་གསུམ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདུག་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཡངས་པའི་ཀློང་འདི་ནི་མ་གཡོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཆེན་པོ་ལས་མ་འབྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོར་བཞུགས་སོ༎ །ངོ་བོའི་སྐུ་མ་འགགས་པར་གནས་ཏེ། ངོ་བོ་མི་འགྱུར། ཐབས་གསང་བ། མ་གཡོས། མི་གཡོ༎ མ་བསྐྱོད་པ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་རྫོགས་པ། སྐུ་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་གནས་པ། འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མ་བསྒྲིབས་པར། གསལ་བ། གནས་ལུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སྣང་ཐབས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་རྒྱ་མ་ཆད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། ངོ་བོའི་གནས་ལུགས་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་སྐུ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཁ་མིག་རྣ་བར་དོད་པ་ནི་ཅང་མི་བཞུགས། སྟོང་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བེམས་སྟོང་ལྟར་ཅང་མི་བཞུགས། འོད་ལྔ་ལྟར་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཁ་དོག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཅང་མི་བཞུགས། རྒྱ་མ་ཆད་པར་སྣང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ལྟར་ཅང་མི་བཞུགས། མཐའ་དབུས་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཕྱོགས་སུ་དམིགས་པ་ནི་ཅང་མི་བཞུགས། ཆ་ཡིས་མ་གོས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་རིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཅང་མི་བཞུགས། རྒྱུན་མ་འགགས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་དཔངས་མཐོ་བ་ལ་སྟེང་འོག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་ནི་ཡངས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ། གསལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ། མཐིང་ག་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཆ་མ་ཕྱེ་བ། དཀར་པོ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་རིགས་མི་འཛིན་པ། སེར་པོ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ། དམར་པོ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་གོ་མ་འགགས་པ། ལྗང་གུ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ། སྣ་ལྔ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་ཁ་དོག་མི་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། ཟླུམ་པ་ལ་དབྱིབས་མེད་པ། མ་འགགས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ། ཁྱབ་པ་མེད་པ་ལ་རང་གདངས་ཆེན་པོ། རང་གསལ་བ་ལ་ཕྱི་ནང་དང་བཅས་པ། རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་པ་ལ་བབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཐུགས་རྗེའི་སྣང་བ་ནི་སྟོང་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་གསལ་ལ་མ་འགགས་པ། སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་སྤྲོས་པ་ཆེན་པོ། རང་

བཞིན་མ་འགགས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་མ་ངེས་པ་ཆེན་པོ། གསལ་བས་མུན་པ་མེད་པ། མ་འགགས་པས་མེད་
པ་ཆེན་པོ། །བགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་འཆར་བ་ཆེན་པོ། མ་འདྲེས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྣང་བ་ཆེན་པོ།
ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཆེན་པོ། དག་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མ་འགགས་པ་ཆེན་པོ། རྫོགས་པ་ལ་
གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཆེན་པོ། ཐུགས་རྗེའི་གོ་མ་འགགས་པར་བཞུགས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ལ་
འཁྲུལ་གཞི་བཟློག་པ་ནི། ཀ་དག་གི་གཞི་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་སྐྲུར་གནས་པ་ལ་
འཁྲུལ་ནས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཤེས་རབ་དང་རང་འོད་ཀྱི་ཁ་མིག་རྣ་བ་ཅལ་སོགས་པར་འདོད་དོ། གསང་
སྔོར་དང་འདྲེས་ཤིང་མ་ཏླ་ཡོ་གའི་གོལ་ས་སྤྱང་བར་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁ་མིག་ཡོད་ན་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་དུ་རགས་པར་ཡོད་དམ་གཟུགས་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཆ་ཙམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་གཟུགས་
རགས་པ་དང་ཁྱད་མེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་དང་ཁྱད་མེད་དོ། རང་ཤར་ལས། ཆོས་སྐུ་
རྣམ་དག་ཆེན་པོ་ལ། །དངོས་པོ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མཚན་མ་ཅན་དུ་བཏགས་པ་མེད། །གལ་ཏེ་
མཚན་མ་ཡོད་གྱུར་ན། །ཆོས་སྐུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་འོད་ལྔར་བཤད་པ་
ལ་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་འོད་ལྔ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་ཁྱད་མེད་པ་
དང་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཚན་མ་ཅན་དུ་ལྡོག་པས་ན། །
ཆོས་སྐུ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་འགགས་མེད་ཀུན་ཁྱབ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བཤད་པ་
ལ་འཁྲུལ་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་དོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཁྱེན་ཆ་མེད་པས་ཕྱང་ཆད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའམ་ཡང་ན་བེམས་པོ་ལྟ་བུར་འགྲོ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས།
ཤེས་བྱ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ན། །བེམས་པོ་རྣམས་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །ཡང་ན་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་དུ། །འདི་
ནི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་ཉིད་མཁྱེན་པའི། །ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རང་གི་དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་མཁྱེན། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་ཆ་མེད་ན། །འབྱུང་བཞིའི་གཟུགས་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །ཤེས་
བྱ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཐུགས་རྗེ་ཡི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན། །འདི་
མེད་ནམ་མཁའ་ཉིད་དང་མཚུངས། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ལ་
སྣང་༑ །འདི་ཀུན་དྲན་པས་བཟུང་བ་མིན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལས། །གཟུང་འཛིན་རགས་པར་
མི་གནས་སོ། །གཏིང་གསལ་ཕྲ་བའི་ཆར་སྣང་བ། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལམ། །གོང་དུ་ས་བོན་
བཞིན་དུ་འཕེལ། །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་འདི་གཉིས་ཀ་དག་ཡེ་གཞི་ལ་འཆར་གཞིའི་ཆ་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ་
རགས་པར་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་འཐད་པའོ། །སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་།
ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་མེད་བྱང་ཆུབ་མེད། །རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །
ཞེས་སོ། །འོ་ན་རིག་པ་འོད་ཀྱི་ཁང་པ་ཅན་འོད་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་བཤད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
བཤད་པ། ཡེ་གཞི་ན་དབྱིངས་ཀྱི་ཀ་དག་དང་གྲོལ་ས་མཐར་ཐུག་གི་ཀ་དག་གི་རང་དུས་ན་གཏིང་གསལ་
འཆར་གཞིའི་ཆ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་སྐུ་དང་འོད་དང་གསལ་རིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆར་མེད་དོ། ཤིན་ཏུ་
མི་གཡོ་བ་ཆོས་སྐུའི་གནས་སྐབས་གང་དུའང་དམིགས་པ་དང་མཚན་མར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེལ་གོང་དྭངས་

པ་ཉི་མ་ལ་ཡོད་དུས་དང་རྗེན་དང་བྲལ་ཏེ་གྲིབ་མ་ལ་ཡོད་དུས་གཉིས་སུ་གཏིང་གསལ་ཙམ་ལས་འོད་ལྔ་ཕྱིར་
མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །རིག་པ་གཞི་ལས་འཕགས་ཏེ། གཞི་སྣང་དུ་ཤར་བའི་དུས་དང་། ད་ལྟ་ལུས་ལ་
གནས་དུས་དང་། ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་དུས་ན་འོད་ཀྱི་ཁང་པ་ན་གནས་ཏེ། རང་རིག་གཞི་ནས་ནི་འཕགས།
མཐར་ཐུག་གི་ས་ནི་མ་ཟིན་པའི་བར་དེར་གཞི་སྣང་ལ་གནས་པས། མར་མེ་རང་འོད་ཀྱི་དབུས་ན་འདུག་
པའམ༑ ཤེལ་ཉི་ཟེར་དང་འཕྲད་པའི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་རིག་པ་གཞི་གནས་ནང་དབྱིངས་སུ་ཡོད་
དུས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་གཏིང་གསལ་ལས་སྐུ་འོད་དངོས་སུ་མེད་ལ། དེ་ནས་འཕགས་དུས་རང་འོད་
ཀྱི་གདངས་དང་བཅས་པའོ། །སྙིང་ནང་དུས་གནས་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞི་གནས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་
དབྱིངས་ནས་འཁོར་བར་འཕགས་ཏེ་གྲོལ་སར་མ་ཕྱིན་པས་ད་དུང་གཞི་སྣང་དུ་འདོད་དེ། འདི་ལ་ལྟོས་ནས་
རྨ་བྱའི་སྒོ་ང་ལྟར་རང་གདངས་འོད་ལྔའི་ཀློང་ན་རིག་པ་མ་སྨིན་པ་རྨ་བྱའི་ཕྲུ་གུ་ལྟར་གནས་ཤིང་ལམ་སྣང་
སྣང་བ་བཞིའི་དུས་སུ་བར་སྣང་ལ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་གསལ་ལ། གདོས་བཅས་དག་དུས་མཐར་སྐྱོལ་བས་
རིག་པ་ཉིད་སྐུར་སྨིན་པའི་ཚེ་སྒོ་ང་ནས་དོན་ཏེ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ནི། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། གཞི་ལ་
གནས་པའི་རིག་པ་ནི། །ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ན་སྐུ་གསུམ་རྫོགས། །དཔེར་ན་རྨ་བྱའི་སྒོ་ང་བཞིན། །ནང་
འོད་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་ལྡན། །ལམ་ལ་འཆར་བའི་རིག་པ་ནི། །དཔེར་ན་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་བསྟན། །
མཐའ་ལ་སྐྱོལ་བའི་རིག་པ་ནི། །རྨ་བྱའི་ཕྲུ་གུས་སྒོ་ང་རྣམས། །བརྟོལ་ཏེ་དོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །
དབྱིངས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞི་གཉིས་ཀྱང་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེ་ལ་འོད་ཀྱི་ཁང་པ་དངོས་ལ་འདུག་པ་
དང་མི་འདུག་པའི་དུས་འདི་གཉིས་གནད་གལ་པོ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་སྟོང་གསལ་དབྱེར་མེད། རང་
བཞིན་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད། ཐུགས་རྗེའི་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་སོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་དུ་
བཞུགས་ན། ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས། རང་བཞིན་
ལྷུན་གྲིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དྭངས་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནོར་བུ་
དྲི་མ་མེད་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞི་སྣང་གི་འཆར་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་
མདོར་བསྟན། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། རྣམ་པས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ནང་དབྱིངས་ཀ་
དག་གི་ཡེ་གཞི་གཞོན་ནུ་བུམ་པ་སྐུའི་ཁ་རལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་གཡོས་པས་རིག་པ་གཞི་ནས་འཕགས་པའི་
རང་སྣང་ལྷུན་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཤར་དུས་སྟེང་དུ་ཀ་དག་ཆོས་སྐུའི་སྣང་བ་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་ལྟ་བུ། ཐད་ཀར་
ལོངས་སྐུ་འོད་གསལ་གྱི་ཞིང་སྣང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པ། དེའི་རྩལ་ལས་འོག་ན་གཞི་སྣང་ཆེན་པོ་
དང་དེའི་རྩལ་ལས་འོག་ན་ལོངས་སྐུའི་སྣང་བ་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ན་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་སྣང་དང་།
མར་འོག་ན་འཁོར་བའི་སྒོ་ལས་འགྲོ་དྲུག་རང་སྣང་གི་ཞིང་ཁམས་ཚད་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྲུབ་
སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་རང་ཤར་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་དུས་གཅིག་ལ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ནང་གསལ་ལས་ཕྱི་གསལ་དུ་ཤར་དུས་ངོ་བོའི་སྣང་བ་གོ་མ་འགགས་པར་རང་གསལ། རང་བཞིན་གྱི་སྣང་
བ་འོད་ལྔར་ཡེ་གདངས། ཐུགས་རྗེའི་སྣང་བ་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུས་གོ་ཕྱེ་བའི་ཆ་ལས་རང་སྣང་
བ་ནི། བཤད་པའི་རྒྱུད་རིག་པ་རང་ཤར་ལས། ངོ་བོ་དེ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་པར་གསལ་བ

གཞོན་ནུ་བུམ་པ་སྐུའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་འོད་ལྔའི་སྣང་བ་མ་འགགས་སོ། །ཐུགས་རྗེའི་སྣང་བ་ནི་དཔེར་ན་སྤྲིན་མེད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ནི་ཀ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་གར་ཡང་མ་ཆད་ཕྱོགས་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བའོ། །དེའི་འོག་ན་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦུབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ་དེ་ལ་འཆར་ལུགས་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དོ། །སྒོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞི་མ་ངེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞི་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་མན་ཆད་ལོག་པའི་ས་ཡོད་དོ། དེའི་འོག་ན་གཞི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་འོག་ན་ལོངས་སྐུའི་སྣང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་སྣང་ལུགས་ཆེན་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ནང་གཞོན་ནུ་བུམ་པ་སྐུའི་རྒྱ་ཁ་རལ་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་གཏུའི་གནས་ལུགས་ལྷུན་གྲུབ་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྣང་བ་རང་ཤར་བ་ནི། བཀྲ་ཤིས་མཛེས་ལྡན་ལས། ཀྱི་མ་ང་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་ཀྱང་ངའི་རྩལ་ལས་འཁྲུལ་པ་བྱུང་སྟེ་གཞི་མི་འགྱུར་བ་ལས་རང་བཞིན་མ་འགགས་པར་ཤར་ནས་ཐུགས་རྗེ་མ་ངེས་པ་ལས་མ་རིག་པ་རང་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གློ་བུར་དུ་སྤྲིན་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་གཞི་ལ་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ཙང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ལྷར་ཤར་བ་ལས་མ་རིག་པ་བྱུང་སྟེ་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཆགས་སོ། །དེ་ཡང་མ་ངེས་པའི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གནས་སོ། །དེ་ཡང་འཆར་ལུགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཏུའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒོ་མ་འགགས་པའོ། །མ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་གནས་པ། ཐུགས་རྗེ་ལྷར་འཆར་བའི་སྒོ་མ་འགགས་པ། འོད་ལྔར་འཆར་བའི་སྣང་བ་མ་འགགས་པ། ཡེ་ཤེས་ལྷར་འཆར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་འགགས་པ། སྐུ་ལྷར་འཆར་བའི་ངོ་བོ་མ་འགགས་པ། གཉིས་མེད་ལྟར་འཆར་བའི་ལྟ་བ་མ་འགགས་པ། མཐའ་གྲོལ་ལྟར་འཆར་བའི་ཐབས་མ་འགགས་པ། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་མཐར་ཕྱིན་པ། མ་དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་མ་འགགས་པ། འདོད་ཡོན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས་པ་ལས། མི་འབྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས། ལྷུན་གྲུབ་གདངས་པ་མ་ངེས་པ། །འཆར་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་། །དེ་ཡི་སྣང་ཚུལ་མ་འགགས་པ། །ཐུགས་རྗེ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ལས། ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱོབ་པའི་གནས། །སྣང་བ་རང་གསལ་འགག་མེད་ལས། །འོད་ལྔའི་གསལ་བྱེད་ཚུལ་དུ་སྣང་། །མཁྱེན་ཆའི་སྣང་བ་མ་འགགས་པ། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྒོ་ཉིད་དུ། །སྣང་བ་འགག་མེད་ལམ་ལྟར་ཤར། །རང་སྣང་ལུས་ཀུན་མཐའ་རྫོགས་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྐུ་ལྟར་སྣང་། །ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟར་ཡང་ཤར། །དེ་ཉིད་རང་སར་གནས་མེད་པས། །མཐའ་གྲོལ་ཆེན་པོའི་སྣང་བར་ནི། །ངེས་མེད་ལྷུན་གྲུབ་གཞི་ལ་སྣང་། །རིག་པ་ཟང་ཐལ་ཆིག་རྫོགས་ཕྱིར། ། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒོར། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པའོ། །བྱུང་ཚུལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བྱུང་ཁུངས་སུ། །མ་དག་འཁོར་བའི་སྒོ་ལྟར་ཡང་། །ཁྲབ་བྱེད་སྣང་བའི་ཆ་ལས་ཤར། །འདི་ཀུན་ལ་ཆར་བྱེད་བརྒྱད་དུ་སྣང་། །སྣང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་ཤར་བས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་ཞེས། ། རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྣང་ལུགས་ཆེན་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་

ཤར་བའི་ཚེ་སྣང་སྲིད་འོད་དང་སྐུར་ཤར་བས་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཞིང་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ངོ་བོའི་རྩལ་ལས་ལོངས་སྐུའི་སྣང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་ལས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་སྣང་དང་། ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་འཁོར་བའི་རང་སྣང་དུ་རྨི་ལམ་ལྟར་ཤར་བ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་མཛེས་ལྡན་ལས། ནང་གཞོན་ནུ་བུམ་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་རལ་ཏེ་ཕྱི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གནས་སོ། །དུས་དེ་ཙམ་ན་དའི་སྣང་བ་ཕྱིར་རལ་ཏེ། སང་མ་སེང་མ། ཤག་མ་ཤིག་མ། ཁྲལ་མ་ཁྲོལ་མ། ཡང་མ་ཡེང་མ། འགྱུལ་བ། འཕྲིག་པ། སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཆགས་སོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་མ་འགགས་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་ཞིང་གི་སྣང་ལུགས་ཆགས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་མ་འགགས་པ་ལས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུའི་སྣང་ལུགས་སྲིད་དོ། །དེའི་ཐུགས་རྗེའི་སྒོ་མ་འགགས་པ་ལས་མ་དག་པའི་སྣང་ལུགས་བྱུང་ངོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞི་སྣང་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ཡོད་པས་དག་པའི་ཞིང་དང་མ་དག་པའི་འཁྲུལ་སྣང་མཐོང་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུག་གོ །གསུམ་པ་རྣམ་པས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་སྣང་དེའི་རང་ངོ་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། གཞི་སྣང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །མ་རིག་པ་ཞེས་བཏགས་མེད་པས། །འཁྲུལ་པར་འཁྲུལ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །བློ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པས། །དེ་མ་འཁྲུལ་པའི་མིང་ཡང་མེད། །མིང་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་མེད་པས། །བཏགས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོས་ཞེས་མིང་དུ་མ་གྲགས་པས། །བློས་བཏགས་འཁྲུལ་པའི་མིང་ཡང་མེད། །སེམས་དང་ཡིད་དུ་མ་གྲུབ་པས། །འཇུ་བྱེད་འཁྲུལ་པ་དང་གིས་མེད༔ །ཕྲ་རགས་དྲི་མ་གཉིས་མེད་པས། །འབྱུང་རྒྱུན་འཁྲུལ་པ་དང་གིས་མེད། །བྱ་དང་བྱེད་པོ་གཉིས་མེད་པས། །ཡུལ་འཛིན་འཁྲུལ་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །འོན་ཀྱང་རང་ངོ་ཤེས་པའི་གྲོལ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གྲོལ་གཞི་ཞེས་བཏགས་ལ། མ་ཤེས་ན་འཁྲུལ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་གཞི་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་སྣང་འདི་གྲོལ་གཞི་ཡིན་ལ། ཀ་དག་ནི་གྲོལ་ས་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པའང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཙུང་ངོ་། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་རྒྱུ་བྱེད་པས་འཁྲུལ་པར་བཏགས་པ་ནི་དུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོ་འཁྲུལ་རྒྱུན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཁྲུལ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་བྱས་དུས་བཏགས་པ་ནི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་ལས། །ཡོད་དང་མེད་པ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། །སྤྱི་པ་འཁྲུལ་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མ་རིག་ཉིད་དང་སྤྲུགས་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་བྱ་ཉིད་ཀྱང་དྲི་མར་སྣང་། །ཞེས་དང་། དུང་ཡིག་ཅན་ལས། དེ་ལ་མ་ངེས་ལྷུན་གྲུབ་གཞི། །མ་རིག་གསུམ་དང་རྒྱུན་བཞི་དང་། །ཤེས་པས་སྤྲུགས་པའི་འཁྲུལ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་སྣང་དེ་ལ་རང་ངོ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་འཁོར་འདས་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རིག་མ་རིག་ལས་འཁོར་འདས་འབྱུང་བས་དབྱིངས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པའི་རང་སྣང་ཤོང་ཆེ་ལ་མཚར་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས༔ གསལ་བ་མངོན་སྣང་བརྗོད་རེ་ཆེ། །སྣང་བ་ཉིད་ནི་ལྷུན་རེ་སྟུག །ཆོས་སྐུ་ངོ་སྤྲོད་དང་རེ་སྤྲོ། ། ངོ་བོ་ཟང་ཐལ་སྦུབས་རེ་ཡངས། །རང་བཞིན་ཀུན་ཁྱབ་གདལ་རེ་ཆེ། །ཐུགས་རྗེ་ཀུན་འབྱུང་སྐྱེད་རེ་ཆེ༔ །ཁྱབ་པ་ཡེ་གདངས་བཀྲག་རེ་གསལ། །གནས་པ་ཐོགས་མེད་བར་རེ་མཁྱོགས། །རིག་པའི་རང་

གདངས་འོད་རེ་གསལ། །སྟོང་པ་ཀུན་འབྱུང་ངོ་རེ་མཚར། །མ་བཙལ་བཞག་པས་རྒྱུན་རེ་རིང་། །མ་
བཀག་རང་འབྱུང་གདལ་རེ་ཆགས། །སྣང་སྲིད་གཞི་བཞེངས་དཔངས་རེ་མཐོ། །འབད་མེད་རང་གྲོལ་རྒྱུ་
རེ་ཆེ། །ཡེ་ཐོག་ཆེན་པོ་འཁོར་རེ་མཁས། །ཁ་དོག་ལྔ་ལྡན་བྲིས་རེ་ལེགས། །སྣང་སྲིད་རྣམ་དག་ཁོང་རེ་
སློམས༔ །རང་བྱུང་འོད་གསལ་བཀོད་རེ་ལེགས། །གཞི་སྣང་ཆེན་པོ་ཤོང་རེ་ཆེ། །འཁོར་འདས་གཉིས་
པོ་འབྲེལ་རེ་མཁས། །སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་བརྩེགས་རེ་ལེགས། །ཞེས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
གྲོལ་ལུགས་ནི་གཞི་ལས་འཕགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་རང་སྣང་དུ་ཤར་བ་སྟེ།
གཞན་དུ་མ་བཟུང་བར་གཟུ་བོའི་བློས་རང་གདངས་སུ་ངོ་ཤེས་པས་འགྱུ་བ་རང་ཐོག་ཏུ་ཆོད་དེ་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་ལ་རང་སྣང་དུ་ཤར་བ་རང་ངོ་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། །གཉིས་པ་ལ་འཁྲུལ་པས་སངས
ཤིང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པས་གཞི་འབྲས་བུར་སྨིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཡེ་སངས་རྒྱ་ལ་རྟོགས་པས་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ།
རང་སྣང་ཀ་དག་ཏུ་ཐིམ་ནས་གཞི་ཐོག་ཏུ་ཀུན་གྱི་སྔོན་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་
སྟེ༔ ཐལ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཐོག་མཐའ་ལས། །སངས་རྒྱས་འཁྲུལ་པར་མ་གྱུར་པ། །
གཞི་ལས་འཕགས་པའི་དབང་པོ་ཡིས། །རང་སྣང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས། །རྟོག་དཔྱོད་ཡིད་རྣམས
ཕྱིར་མ་ཤོར། །འགྱུ་བ་རང་ཐོག་ཆོད་པའོ། །དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཆེན་པོ་ལས། །འཁྲུལ་ཞེས་ཀ་ནས
དག་པ་ལ། །མ་འཁྲུལ་ཉིད་དུ་བཅོས་སུ་མེད། །མེད་སྣང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཆོས། །ཁྲས་བྱུང་རྟོག་པ
རང་འགགས་སོ། །འཁྲུལ་ནས་དམིགས་པར་སྣང་བ་ཡིན། །རང་བཞིན་ཡེ་གདངས་མི་དམིགས་པས། །
ཆོས་ཀུན་མཉམ་པར་རོ་གཅིག་གོ །མི་མཛད་རྟོག་བྲལ་ཡེ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པ་དང་། རང་བྱུང་བདེ་
བ་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས། ཉུག་ཙམ་ལས་ནི་རིག་བྱུང་ནས། །ཕྱལ་གྱིས་གསལ་ནས་སྒྲོ་སྐུར་བྲལ། །
ཞེས་པ་དང་། མཚན་བརྗོད་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་
སངས་རྒྱས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གཞི་ནས་འཕགས་པའི་རིག་པ་ས་བོན་ལྟ་བུ་གྲོལ་འཁྲུལ་གང་བྱེད་མ
ངེས་པས་མ་སྨིན་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས
བྱས་ཏེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། འབྲས་བུར་སྨིན་བྱེད་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཤེས་རབ་སྐུ་རུ་སྨིན་པ་ཡི། །ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དེ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རུ་སྨིན། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷུན་
གྲུབ་གསལ། །ཞེས་སོ། །དཔྱོད་བྱེད་ཕྱིར་མ་ཤོར་བས་རང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཟུ་བོའི་བློ་ཅན་ཏེ་ལྷུན་གྲུབ
ཐིམ་ཚུལ་དང་སྦྲུར་ནས་ནང་གསལ་དུ་གནས་པ་ནི། སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། ངེས་པ་མེད་པའི་ལྷུན་གྲུབ
ལས༔ །སྣ་ཚོགས་དུ་མ་ཤར་ཚུལ་ལ། །འགགས་པ་མེད་པའི་རོལ་པ་ནི། །ཅིར་ཡང་མཛད་ཅིང་ཅིར་ཡང
འཆར༔ །ངེས་མེད་སྣང་བ་དུ་མའོ། །དེ་ཉིད་གཟུ་བོའི་བློ་ཅན་ལ། །མཐོང་བ་མ་འགགས་ནང་གསལ
ཏེ༔ །དེ་ལ་ངེས་པའི་ཆར་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཐིམ་ཚུལ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས
པ་ལས། རོལ་པའི་རྩལ་ལས་ཐིམ་ལུགས་བརྒྱད། །ལྷུན་གྲུབ་ངེས་པ་མེད་པའི་གཞི། །ཡོན་ཏན་ཚུལ་དུ
འདི་ལྟ་བུ། །ཐུགས་རྗེ་ཉིད་ནི་ཐུགས་རྗེ་ལ། །རང་གི་ངོ་བོ་རང་ཐིམ་པས། །མ་བཞག་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས
ནི༔ །འཛད་པ་མེད་པའི་ཀློང་དུ་འདས། །མི་མཛད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས། །བྱེད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན

འདས༔ །མ་བྱས་བྱེད་པར་སྣང་བྱེད་པས། །འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་དག་པའི་ཀློང་། །དེ་ཉིད་རང་ལ་རང་
ཐིམ་པས། །གཞན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལ། །རང་གི་ཟེར་རྣམས་རང་ཐིམ་
ལྟར༔ །རང་གི་གདངས་དང་བཅས་པ་ཡི། །གཟུགས་སྣང་ཐམས་ཅད་སྨྱུ་ངན་འདས། །འདི་ཀུན་ཡོན་
ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །རྐྱེན་ལ་མི་གནས་རང་སར་གྲོལ། །རང་འོད་རང་ལ་ཐིམ་པ་ནི། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོར་
ཤར༔ །རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་པས། །མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་འགག །ཕྱི་རོལ་འབྱུང་བཞི་
རགས་པར་ཡང་། །འདིར་མི་སྣང་སྟེ་ཞེན་པ་ལོག །རང་དག་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ལས། །ཁ་དོག་བདག་
འཛིན་སྨྱུ་ངན་འདས། །འདི་ཡང་གཞན་དུ་སོང་བ་མེད། །རང་གི་ངོ་བོ་རང་ཐིམ་པས། །སྣང་བ་ཐམས་
ཅད་སྨྱུ་ངན་འདས། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ཐིམ་པས། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་བཞིན། །
ནམ་མཁའ་ཉིད་ལ་རང་ཡལ་ལྟར། །མི་འབྱེད་ཆེན་པོའི་ཀློང་དུ་ནི། །འཛིན་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྨྱུ་ངན་
འདས༔ །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །ཡོན་ཏན་འཆར་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཉིད༔ །རང་གི་ངོ་བོར་རང་ཐིམ་པས། །ཤེས་པའི་འཛིན་རྟོག་དྭན་བསམ་ནི། །རང་གནས་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀློང་དུ། །ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་སྨྱུ་ངན་འདས། །སོ་སོའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཆ་ཡང་། །བྲུས་པ་མེད་པའི་
ཀློང་དཀྱིལ་དུ། །ནུབ་པ་མེད་པར་སྨྱུ་ངན་འདས། །དེ་ཉིད་རང་ལ་རང་ཐིམ་པས། །ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་སྣ་
ཚོགས་ཀུན། །རང་ངོ་མ་ལ་ཐིམ་པ་ནི། །དཔེར་ན་པང་བུ་འཇུག་བཞིན། །རང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་ཡིད་
ཆེས༔ །རང་གི་རང་བཞིན་སྨྱུ་ངན་འདས། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །ཡང་ནི་ཡོན་ཏན་ཐིམ་པའི་
ཚུལ༔ །སྐུ་ཉིད་སྐུ་ལ་རང་ཐིམ་པས། །གཟུགས་ཀུན་མི་རྟོག་ཆེན་པོར་ནི། །སྣང་བ་མེད་པར་སྨྱུ་ངན་
འདས༔ །རགས་པས་བསྡུས་པའི་འབྱུང་བ་དང་། །ཕྲ་བས་བཟུང་བའི་མ་རིག་སོགས། །འབྱེད་པ་མེད་
པར་སྨྱུ་ངན་འདས། །སྐུ་རྣམས་རང་ངོར་ཐིམ་པས་ནི། །ཤེས་པའི་འབྱུང་ཆ་ཕྱིར་མ་ཤོར། །དཔེར་ན་བུམ་
པའི་སྐུ་གཟུགས་བཞིན། །ནང་གསལ་ཕྱི་ཡི་འགྱུ་བ་རྣམས། །རང་བཞིན་མེད་པར་གནས་སུ་དག །འདི་
ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །ཡང་ནི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ། །གཉིས་མེད་གཉིས་མེད་རང་ཐིམ་པས། །གྲངས་
སུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་རྣམས། །ཉག་གཅིག་སྦྲུས་དང་བྲལ་བར་ནི། །མི་གཉིས་གཅིག་པའི་ཚུལ་དུ་ནི། །
རང་ཐིམ་ཉིད་དུ་སྨྱུ་ངན་འདས། །གཉིས་སུ་སྣང་བ་རང་ཐིམ་པས། །དཔེར་ན་ཆུ་བོ་ཆུ་བོ་ལ། །ཐིམ་པ་
བཞིན་དུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད། །དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་སྨྱུ་ངན་འདས། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །མ་
འགགས་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ། །མཐའ་གྲོལ་ཉིད་ནི་མཐའ་གྲོལ་ལ། །རང་གི་ངོ་བོར་རང་ཐིམ་པས། །སྐུ་
གསུམ་འཛིན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀུན། །ཡུལ་རྣམས་ཟད་པར་སྨྱུ་ངན་འདས། །མཐའ་ཉིད་རང་དག་རང་ཐིམ་
པས༔ །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ། །ཐིམ་པ་བཞིན་དུ་ངོས་གཟུང་མེད། །མུ་བཞིའི་རྟོག་ཞེན་
རང་འགགས་པས། །མི་གནས་ཆེན་པོར་སྨྱུ་ངན་འདས། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །སྣང་བའི་ཡོན་
ཏན་འདི་ལྟ་བུ། །མ་དག་འཁོར་བ་རང་འཇུག་སྒོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་སྒོ་ལ། །སོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་
ཐིམ༔ །དཔེར་ན་སྦྲ་ཡི་ཚོན་ཐག་རྣམས། །བཀྲུལ་བས་དབུས་སུ་རང་འདུས་ལྟར། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་
སྨྱུ་ངན་འདས། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཆ་རྫོགས་པས། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་

ཀྱི་སྒོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་ཐིམ་པས། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་མྱུ་དན་འདས། །དཔེར་ན་སེང་གེ་གངས་ཟིན་
བཞིན༑ །མི་ལྡོག་འཇིགས་མེད་གདེང་རྣམས་རྙེད། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་
འབྱུང་ཚུལ་གྱིས། །གཅིག་པར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །མ་བཙལ་རང་གིས་རང་རྙེད་པར། །སྨོན་ནས་
དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རིམ་པ་སྟེ་ཇོ་
ཇོའི་གནས་དང་པོ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ། །དེ་ནས་སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་དེའི་ངང་ལས་འཁྲུལ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་
ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཁྲུལ་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལུས་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། གཞི་སྣང་དེ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་ཆ་ལས་འཁྲུལ་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། གཅིག་མ་ཤེས་པས་ཀ་
དག་ལ། །ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་མ་ཤེས་པས། །རྒྱུ་དང་མཚུངས་པར་ཉེར་ལེན་ནོ། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི་ཁ་
དོག་ལས། །གཉིས་ཆ་ཕྲ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས། །འཁོར་བ་ལས་ཀྱི་དམིགས་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་ཇི་
ལྟར་ཤར་ན་གཞི་སྣང་དུ་ཤར་དུས་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཡུལ་དཔྱོད་ནུས་སུ་རང་ཤར་བ་དེ་རང་
ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཤར་ཏེ། རྒྱུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་
པ་ཤེས་པར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་དང་ཤེས་
པ་དེ་དག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པ་རང་སྣང་ལ་གཞན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཆ་
དང་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དེས་རང་སྣང་ལ་དཔྱོད་
པ་ན་གཞི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དང་གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་སྣང་བ་ལ་གཞི་དང་གཞི་
སྣང་གི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ཏེ་གཞན་ཡིན་པར་བཟུང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་འཁྲུལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་རིག་པ་
གསུམ་དང་རྐྱེན་བཞི་དམིགས་པ་མ་དག་པའི་ཆ་ལས་སྣང་བ་ལ་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་དུ་འཁྲུལ་དུས་ཡིད་དྲུག་
འཛིན་པ་མ་འགགས་པར་ཤར་བས་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཚར་ཤར་བས་རིག་པ་བཅིངས་ཏེ་ཡུལ་
དྲུག་གི་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་ནི། སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་གནས་པའི་གཞི་དེ་ལས། །རྒྱུ་དང་
འཁྲུལ་པའི་ས་བོན་ནི། །གསལ་བའི་ཆ་ནི་ཕྱིར་ཤོར་བས། །ཤེས་པ་གསལ་གསལ་རིག་རིག་སྟེ། །མ་
རིག་པ་ནི་གསུམ་དག་ལས། །ཡིད་ཙམ་ཕྱིར་འགྱུས་སྣང་ཆ་ལ། །ཡུལ་དེ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་བློས། །
གཞི་དང་གཞི་ཡི་སྣང་ཆ་ལ། །གཞི་དང་གཞི་ཤེས་ཁྱད་པར་འཁྲུལ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཡུལ་རྐྱེན་
འཕྲད༑ །རྐྱེན་བཞི་དམིགས་པ་མ་དག་པས། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་གསལ་ཆ་འགགས། །ཡིད་དྲུག་
འཛིན་པ་མ་འགགས་པས། །ཉོན་མོངས་དྲུག་གིས་བདག་བཅིངས་པ། །ཡུལ་དྲུག་སོ་སོར་སྣང་བ་
ཤར༑ །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་བདག་བཟུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་དྲུག་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་
རེག་དང་ཆོས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་ང་
རྒྱལ་དང་ཕྲག་དོག་གོ །དེའང་མ་རིག་པ་ནི་དུག་ལྔ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ལ་གཏི་མུག་ནི་དུག་ལྔའི་ཡ་གྲལ་
ཡིན་པས་སོ་སོར་བཤད་དོ། །མ་རིག་པ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱུའི་གསུམ་བཤད་ཟིན་ལ་ངོ་བོའི་ཆ་དྲུག་ནི། རང་ཤར་
ལས༑ མ་རིག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་ཡུལ་གྱི་མ་རིག་པ་དང་།

འཕྲུལ་གཞིའི་མ་རིག་པ་དང་། འཛིན་པ་རྟོག་པའི་མ་རིག་པ་དང་། བཅོས་པ་ལམ་གྱི་མ་རིག་པ་དང་།
མ་ཤེས་པ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་དྲུག་བྱུང་སྟེ་རང་གི་སྣང་བ་མི་མཐོང་ཞེས་
སོ༔ །དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་དེ་ལ་རྨོངས་པ་དྲུག་ཏུ་བྱུང་བས་སོ་སོར་བཤད་དོ། །ཡིད་དྲུག་ནི། ཡང་
དེ་ལས་འཛིན་པའི་ཡིད་དྲུག་བྱུང་ངོ་། །མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཡིད་དང་། ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བའི་ཡིད་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་པ་རགས་
པའི་ཡིད་དང་། ངེས་པར་འཛོག་པའི་ཡིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར། ཡིད་འགྱུ་བ་དང་
བཅས་པ་དང་། ཤེས་པས་རང་རིག་པ་དང་། ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་།
ཡུལ་ལ་ཡེངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་དང་། ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དྲུག་གི་ཆའི་
རྨོངས་པའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕྲུལ་ཚུལ་ངོ་བོའི་ཆ་དང་། རྣམ་
པ་རྐྱེན་གྱི་ཆ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱི་པའི་འཕྲུལ་གཞི་སྣང་དུས་རིག་པས་རང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་
དྲི་མས་རིག་པ་ཉིད་འཕྲུལ་པར་སྤྲགས་པས་ཤེས་བྱ་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དྲི་བཅས་སུ་སོང་སྟེ་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུར་འཕྱུམས་ནས་ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་རིག་པ་རྟོག་པས་སྤྲགས་ཏེ་ཡིད་དྲུག་གིས་བཅིངས་པས་ལུས་རྟུལ་ཕྲན་
ཆ་མེད་ཀྱི་དྲ་བར་ཚུད་དེ་འོད་གསལ་བག་ལ་ཞོའོ། །དེ་ཡང་གཞི་སྣང་དེ་རང་ལས་བྱུང་བར་མ་ཤེས་པས་
རྒྱུའི་རྐྱེན། དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས་དམིགས་པའི་རྐྱེན། བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བས་བདག་པོའི་
རྐྱེན༔ དེ་གསུམ་དུས་མཚུངས་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བཞིར་འཕྲུལ་པ་ནི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། སྤྱི་པ་
འཕྲུལ་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མ་རིག་ཉིད་དང་སྤྲགས་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་བྱ་ཉིད་ཀྱང་དྲི་མར་སྣང་། །སེམས་
ལ་དྲན་བསམ་འཆར་བའི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྟོག་པས་སྤྲགས། །ཡིད་དྲུག་འཛིན་པ་མ་འགགས་ཕྱིར། །
ཆོས་སྐུ་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་བས་བཅིངས། །ཆ་མེད་རྡུལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །འོད་གསལ་ཉིད་ཀྱང་བག་ལ་
ཆགས༔ །རྐྱེན་བཞི་དམིགས་པ་མ་དག་ཕྱིར། །སྣང་བ་ཉིད་ནི་དུ་མར་ཤར། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འཕྲུལ་
པའི་རྒྱུ་མ་རིགས། རྐྱེན་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་སྣང་བ། གཞི་ལས་གཞི་ཤེས་སུ་སྣང་བ་འཕྲུལ་མཁན་འགྱུ་བ
མཆེད་པའི་རིག་པ་གཟུང་འཛིན་དུ་བཅིངས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། འཕྲུལ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པ།
གཞི་དང་ཤེས་པ་སྤྲགས་པ་དང་། །གཟུང་དང་དབང་པོ་འཁོར་ཚུལ་ལོ། །རྐྱེན་ནི་ཡུལ་དང་གཟུང་ཆ་
ལས༔ །མཐའ་ཡི་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། །གཅིག་མ་ཤེས་པའི་དམིགས་རྟེན་ནོ། །གཞི་ནི་གར་ཡང་
འབྱེད་མེད་ཅིང་། །ངེས་པ་མེད་པར་བཙོམ་ལས་སོ། །ཤེས་པ་འགྱུ་དང་ཡལ་བ་དང་། །མཆེད་པར་
འཛིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྤྲགས་པ་དྲི་མར་འཛིན་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་རང་རྒྱུད་བཅིངས་པའོ། །གཟུང་བ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཡང་། །བདེན་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་རྐྱེན་གྱི་ཆ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་འཕྲུལ་པའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་གསུམ་སྟེ། དོན་གྱི་མ་
འཕྲུལ་པའི་ཆ་ལ་རང་མ་རིག་པས་བརྟགས་ནས་འཕྲུལ་པར་སོང་བ་ལ་རྒྱུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཆར་བྱུང་
བའོ༔ །ཡུལ་ཐ་དད་སྣང་བ་ལ་སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་བརྟག་དཔྱད་སྐྱེས་པས་ཀུན་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པའོ། །དེ་

ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དེ་ལ་རྐྱེན་ནི་བཞི་སྟེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་གསུམ་འདུས་པས་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་དང་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་རང་ཆས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་མེ་ལོང་དང་འདྲ་བར་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཤར་བ་དང་དེ་ལ་བཞིན་ཡོད་པས་རྐྱེན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཤར་བ་ལྟར། དམིགས་པའི་ཡུལ་རང་འོད་ཕྱིར་ཤར་བ་ལས་བདག་པོའི་རྐྱེན་མེ་ལོང་དང་བཞིན་དང་བདག་དངོས་སུམ་དུ་བཟུང་བས་བཞིན་དང་མེ་ལོང་དུ་རྟོག་པ་ལྟར། འོད་དང་རིག་པ་དང་ཆོས་ཉིད་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་རྐྱེན་གསུམ་དུས་མཚུངས་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཏེ་འཁྲུལ་པ་དངོས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དང་པོ་གཞི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཅིར་ཡང་འཁྲུལ་ལོ། །བཞི་དེའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གསལ་བ། ཐུགས་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་ནུས་པའོ༑ །དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་བྲེང་ཙམ་ཞིག་འགྱུས་པ་ལས། ཤེས་པ་དམུན་པོས་ཕ་གི་ལས་ང་བྱུང་ངམ་ང་ལས་ཕ་གི་བྱུང་ངམ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་ལོ། །མ་རིག་པ་དེ་གཞི་ལ་མེད་དེ་ཉམས་སམ་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་དོ། །རྣམ་པ་ལས་རྐྱེན་རྣམ་བཞི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་གཞི་འོད་ཁྱིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་མ་རིག་པ་དངོས་སོ། །དེ་ལ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་སོང་བས་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཟུང་བས་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་སྐྱེས་བུའི་བྱད་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གསུམ་དུ་མཚུངས་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱའོ༑ །དེ་རང་གི་གཞི་ཡིན་པ་ལ་རང་གིས་ངོ་མ་ཤེས་ཏེ་འཁྲུལ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རགས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཐ་དད་བྱུང་ངོ་། །གཞི་དེ་ལྟ་བུ་མ་དག་པ་ལས་འཁྲུལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་མཛེས་ལྡན་ལས། དེ་ཡང་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏུའི་གནས་ལུགས་ལས་སྣང་བ་མ་འགགས་པ་ལས་གཞི་མ་འགྱུར་བར་སྣང་བ་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དུ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲེངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་མ་འགྱུར་ཡང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ལ་འགྱུར་འགྱུར་ལྟར་བྱུང་བའོ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །ཐམ་རང་གི་སྣང་བ་རང་རྐྱེན་གྱི་གཞི་ལ་བཟློག་པའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྣང་བ་རང་ཤར་བར་མ་ཤེས་ཏེ་འཁྲུལ་པ་ལ་བདག་པོར་བཟུང་བས་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །རང་རིག་པའི་འབྲས་བུ་རང་ཤར་བར་མ་ཤེས་ཏེ་རྒྱུ་ཉིད་ལྟོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །ཡུལ་དང་ཤེས་པ་སྟོང་པར་ནི་མ་ཤེས་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་ཡུལ་དུ་བཟུང་བས་རང་ངོའི་རྐྱེན་ནོ། །དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འོད་རང་བྱུང་བར་མ་ཤེས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་བས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནོ་ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན། །ཆ་དང་ཡན་ལག་ཉིད་དང་ཡང་། །མ་སྨིན་རྣམ་རྟོག་འཁོར་བའོ། །མ་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །བདག་ཉིད་གཅིག་པས་འཁྲུལ་རྩ་བྱས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་རྟོག་པ་གཉིས༑ །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས་ཡུལ་དུ་གྱུར། །རྐྱེན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་གིས། །འདུས་ཤིང་བཟུང་བས་འཁྲུལ་ཞེས་བྱ། །ཆ་ནི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པས། །འཁྲུལ་ཡུལ་ཆ་ལས་བཅུ་གཉིས་ཕྱེད། །སྨིན་པས་ལོ་

དང་བྱེད་ལས་སོ། །ཡན་ལག་སྤྲུས་པ་ཐ་དད་ལས། །ཐམས་ཅད་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ། །འཕྲུལ་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་གཉིས་འགྱུར། །ལས་ཀྱིས་འདོད་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ཏེ་རྣམ་གསུམ་བྱེད༔ །མ་སྨིན་པས་ནི་རིགས་དྲུག་གཟུགས། །མིང་དང་བྱེད་ལས་ཐ་དད་འགྱུར། །རྣམ་རྟོག་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་ལྡང་དང་ཁྲབ་ཚུལ་ལོ། །འཁོར་བ་ཞེས་པ་མཚུངས་པ་དང་། །ཚོགས་པའི་ལས་ཏེ་སྤྱད་དང་མཆེད། །རྫོགས་དང་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རིག་པ་གཞི་ནས་འཕགས་ཏེ་མ་སྨིན་པས་ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སོ་སོའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དེ་ཡང་དང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་འཕྲུལ་ཏེ་ཕྱིར་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་ཟླ་བའི་ཆ་བཅུ་གཉིས་ནང་དུ་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཚོགས་པས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་སྲིད་པར་བྱས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་མ་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། གཞི་ལས་གཞི་སྣང་དུ་ཤར་དུས་རིག་པའི་རྩལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་བྱུང་སྟེ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པས་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལས་འཕྲུལ་པས་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དཔྱོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལས་འདི་ནི་ཡུལ་ལོ་སྣང་བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལས་མིང་ཅན་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཟུགས་སུ་འཛིན་པས་སྲིད་པའི་འཕྲུལ་པ་དང་པོ་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ༔ །དེ་ལས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དྲུག་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལས་ཡུལ་འཛིན་པའི་རིག་པའོ། །དེ་ལས་ཆགས་སྡང་བར་མའི་ཆའི་ཚོར་བའོ། །དེ་ལས་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་སྲེད་པའོ༔ །དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་ལེན་པ་པོ་དང་དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་དུ་ལེན་པའི་ལེན་པའོ། །དེ་ལས་འཕྲུལ་པ་དུ་མར་སྣང་བ་དང་བྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་ཅི་འབྱུང་མ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པས་སྲིད་པའོ། །དེ་ལས་གཟུགས་མེད་གཟུགས་དང་འདོད་པར་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལས་རྒས་པ་དང་ན་བ་དང་ཤི་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ལྟར་འཁོར་བས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་གཞི་སྣང་ལས་དང་པོར་མཆེད་པའོ༔ །དེ་ལས་སྲིད་པ་སོ་སོར་འཕྲུལ་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཞར་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ནུབ་ནས་རང་མ་རིག་པ་ལས་ཕྱི་མའི་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆས་ལུས་འཚོལ་བ་དང་། མངལ་དུ་ཚུད་དེ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་མིང་དང་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རྐྱེན་འདུས་པས་རེག་པ་དང་། བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་དང་། སྤྱོད་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་། ཡུལ་དང་ལས་ཀྱི་ལེན་པ་དང་། ཡང་སྲིད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དར་ལ་བབ་པའི་ཚོགས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བརྒྱུད་པ་ནི་རྒས་པ་དང་མཐར་འཆི་བ་སྟེ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། རང་ཤར་ལས། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་། །མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དོ། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་ལས་མིང་འབྱུང་ཞིང་། །མིང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་། །གཟུགས་ལས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དྲུག་འབྱུང་། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལས་རེག་པ་འབྱུང་། །རེག་ལས་ཚོར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཚོར་ལས་སྲེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྲེད་པ་ལས་ནི་ལེན་པ་འབྱུང་། །ལེན་པ་ལས་ནི་སྲིད་པ་འབྱུང་། །སྲིད་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་། །སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྒས་པ་འབྱུང་། །རྒས་པ་ལས་ནི་ན་བ་འབྱུང་། །ན་བ་ལས་ནི་འཆི་བ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕྲུལ་སྣང་འཁོར་བར་སྣང་བ་ཡང་རང་མ་རིག་པས་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ

བཟུང་བའི་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། སོ་སོའི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པར་གྲུབ་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་ཞིང་གཏན་དུ་སྲིད་པ་ན་གནས་པ་ནི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས༔ དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ནི། །ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་ལྔ། །ཡན་ལག་ལྔ་དང་དོན་སྙིང་ལྔ༔ །ཡུལ་ལྔ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་ལྔ། །སེམས་ལྔ་ཡིད་ལྔ་རྟོག་པ་ལྔ། །གཟུང་འཛིན་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ༔ །འཁྲུལ་པ་གཉིས་སྣང་དེ་ལྟ་བུ། །དཔེར་ན་མྱུར་འགྲོ་འཁོར་ལོ་བཞིན། །རྒྱུན་ཆགས་འཁོར་ལ་ཡུན་རིང་གནས། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་ནི་འོད་ལྔ་རང་སྣང་དུ་མ་ཤེས་པར་བཟུང་བའི་ཆ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་ཆ་ལས་བྱུང་། སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པའི་ལུས་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གདངས་མ་དག་པ་ལས་བྱུང་། ཀུན་ནས་འཚོལ་བའི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་རླུང་ལྔ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ལས་བྱུང་། བསམ་པ་དྲན་པས་འཛིན་པའི་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་དུ་མ་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། འབྱུ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་སེམས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་ལྔ་ནི་འབྱུ་བ་རང་ཐོག་ཏུ་མ་ཆོད་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་རིག་པའི་ངང་ལས་བྱུང་ངང་ལ་གནས་ངང་ལ་རོལ་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་གཡོས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ནི་རྨི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ལས་གཡོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་ལ་སྟོང་གཟུགས་མེད་པ་གསལ་སྣང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྣམ་དག་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱིའི་རྣམ་དག་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་དག་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་གཉིས་ལས༔ དང་པོ་བསྟན་ན་ཡེ་སྟོང་རང་སྣང་རོལ་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ནི་དཔེར་ན་ཐག་པ་རགས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་དོན་ལ་སྤྲུ་རེ་རེ་བ། དེ་ཡང་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་སྟོང་པ་ལྟར་འཁྲུལ་སྣང་རགས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རང་སྣང་སྟོང་པ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་རྣམས། །ཐག་པ་ལ་ནི་སྦྲུལ་མཐོང་བཞིན། །དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་བཟུང་བས། །ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་གཉིས་སུ་ཆགས། །དེ་ཡང་བརྟགས་ན་ཐག་པ་ཉིད། །སྣོད་བཅུད་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་སྟེ། །དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཅན་ནོ། །སྦྲུལ་མཐོང་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་བདེན། །ཐག་མཐོང་ཡང་དག་ཉིད་དུ་བདེན། །དཔེར་ན་མཐོལ་བྱུར་སྣང་བཞིན། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སྟེ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་པ་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཐམས་ཅད་གྲོལ། །ཞེས་སོ༔ །དེའང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རིག་པའི་ངང་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ལྟར་རིག་པ་ལ་སྣང་ཡང་རིག་པ་ལ་མ་གོས་པར་སྟོང་གཟུགས་སུ་ལིང་དེ་གནས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས༔ ཕུང་པོ་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གང་ལ་གནས་ན་སྣོད་བཅུད་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས། དེ་རྣམ་རྟོག་རང་སྣང་ཙམ་ལ། དེ་སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངང་དུ་གནས་པས། དང་པོ་ཡང་སྟོང་པ། དལྟ་ཡང་སྟོང་པ། མཐར་ཡང་སྟོང་པ༔ སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་གནས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་ནི་ཆུ་ལ་ཆུ་རླུང་ལ། །རླུང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །མཁའ་ནི་རླུང་དང་ཆུ་དག་དང་། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་

ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་
མིན༔ །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་
རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་འགག་གནས་པར་སྣང་ཡང་གནས་པའི་
དུས་ན་དེ་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྒྱུ་འཕྲུལ་གསང་སྙིང་ལས། ཨེ་མ་ངོ་མཚར་རྨད་ཀྱི་ཆོས། །སྐྱེ་བ་མེད་
ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། །སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་སྐྱེ་བ་མེད། །ཨེ་མ། གནས་པ་ཉིད་ན་གནས་པ་མེད། །ཨེ་མ།
འགག་པ་ཉིད་ན་འགག་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྱུ་མ་
བཞིན༔ །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་འཇིག་པར་
གསུངས༔ །ཞེས་པ་དང་། སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་སོ་ཅོག་སྣང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་འགག་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་
བྲལ་བར་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་
མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་
ཞིར་བརྟེན་པ། །ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་རྣམ་རྟོག་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཡོ་ཡང་
དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཟུང་བས་ཆ་རེ་སྒྱུར་དུ་ཡོད་པས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་དོན་ལ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པར
གནས་ལ་ད་ལྟར་སྣང་དུས་ཕུང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆར་སྒྱུར་ཏེ། སྒོ་གསུམ་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་སུ་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་ནི་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆིའི་སྣང་བ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རོལ་པར་ཤར་ཞིང་།
བྱ་བྱེད་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་རང་ཤར་ཆེན་པོ་སྣང་བའི་རྣམ་དག་ཆཤད་པ་ནི། ཐལ་
འགྱུར་ལས། གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་ཆཤད་བྱ་བ། །སྣང་བ་འཁྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
སྤར་མ་མཐོང་། །རྟོག་བཅས་འཁྲུལ་པའི་གཞི་མེད་པས། །ཀུན་གཞི་ཆོས་སྐུ་ཆེན་པོར་རྟོགས། །འཁྲུལ་
པའི་རང་རྟོག་རྒྱུན་ཆད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁྲུལ་མེད་སྣང་བ་ནི། །ཡེ་ནས་འགྲོལ་བའི་གནད་ལས་བྱུང་། །
འགྲོ་བའི་ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་སྐུ། །ཡེ་ནས་ཡིན་པར་སུས་མ་རིག །ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་
ཏུ༔ །རྩ་གནས་ཡི་གེར་གྲུབ་ལས་བྱུང་། །ཆུ་བུར་མིག་ལས་ཡེ་ཤེས་ནི། །རང་སྣང་ཡིན་པར་སུས་མ་
མཐོང་༔ །དེ་ལས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ནི། །སྒྲོན་མའི་གནད་ལས་བྱུང་བའོ། །གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒྲོད་
ལམ་ཉིད། །སྐུ་གསུམ་དག་ཏུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དོ། །ངག་ཏུ་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་
ཀུན༔ །གསང་སྔགས་གསང་བའི་བཟླས་པ་སྟེ། །ཡིག་འབྲུ་རྣམ་སྤྲུལ་གནད་ལས་བྱུང་། །འགྲོ་བའི་
སེམས་ཀྱི་རྟོག་ཚོགས་ཀུན། །བསམ་གཏན་ཡིན་པ་ཅིས་མ་ཤེས། །རང་སེམས་རྟོགས་ལས་གྲོལ་བས་
ན༔ །དེ་ནི་འབྱུང་བའི་གནད་ལས་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་པས། །བླང་བར་བྱ་བ་གང་མེད་
ཅིང་༔ །གཞག་པར་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་མེད། །གང་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །བྱ་བྱེད་བརྗོད་དང་བསམ་པ་
ལས༔ །འཁོར་འདས་གྲོལ་བའི་གནད་རྟོགས་ཏེ། །སངས་མ་རྒྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བ་དོང་སྤྲུག་གོ །གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཀུན། །ལུས་ངག་ཡིད་ལས་མ་འདས་
པས༔ །སྐུ་གསུམ་གཞན་དུ་བཙལ་མི་དགོས། །བཙལ་ཀྱང་རྙེད་པའི་གནས་མེད་དོ། །མ་བྱུང་བྱུང་བ་
མེད་པ་ལ། །བལྟས་པས་མཐོང་བ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ངོ་མཚར་ཆེན་པོའི་རོལ་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་སེམས་

ཅན་འབྱེད་པ་མེད། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ། །རང་བྱུང་རང་ལ་རྫོགས་པས་ཞི། །ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་ཁྱབ་པར་གྱིས། །དབང་པོ་རྣོ་དང་རྟུལ་མེད་པས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ལས༏ །གཞན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཅན་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
སེམས་ཅན་མེད། །སོ་བོན་ལས་ནི་འབྲས་བུ་བཞིན། །རང་གི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་གནད། །བརྗོད་པའི་
ཚིག་གིས་མ་ཡིན་པར། །དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་བས། །ཅེར་མཐོང་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །
གཞན་ཡང་རྐྱེན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས། །སངས་མ་རྒྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
མཐུན་ཕྱིར། །འཁོར་བ་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རང་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །སྐྱེ་བ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པ་
ལས༏ །མངལ་དུ་གནས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ལུས་སེམས་འདུས་པས་དབྱིངས་རིག་འབྲེལ། །ལུས་སུ་
གནས་པས་སྐུ་གསུམ་སྟེ། །རྒས་པས་ཆོས་ཟད་འཁྲུལ་སྣང་འགག །ན་བས་ཆོས་ཉིད་ཉམས་སུ་
མྱོང༏ །ཤི་བས་སྟོང་པ་ངོས་གཟུང་མེད། །དེས་ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། མུ་
ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲ་དང་བྲ་བྱེད་རྣམས། །སྟོང་རིག་གསལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །བཟང་དང་ངན་
པའི་རྟོག་པ་རྣམས། །སྒོམ་པ་ཆུ་བོའི་ཀློང་ཆེན་ཡིན། །ལོག་ལྟ་ཡང་དག་འདོད་པ་རྣམས། །རྣལ་འབྱོར་
རིས་མེད་ལྟ་བ་ཡིན། །རེ་དང་དོགས་པ་འཛིན་པ་ཀུན། །ཟང་མ་ཐལ་བྱུང་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་མངོན་འདོད་པས། །བཟའ་དང་བཏུང་བ་བསྟེན་པ་ལ། །ཉལ་དང་འདུག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །འདུ་བྱེད་
རྣམས་ནི་ལྷག་གནས་ཡིན། །གླུད་དང་ལུད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ། །སྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་
ཆག་ཆག་བཏབ། །འགྲོ་བའི་ལམ་དམིགས་ཐེག་ཆེན་ཏེ། །རྐང་པའི་རྗེས་ནི་རྡུལ་ཚོན་རིས། །འགྲོ་བར་
འདོད་པ་སྟང་སྟབས་ཉིད། །ཡན་ལག་བསྐྱོད་པ་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་སྔགས་ཀྱི་ཚིག །བསམ་པ་
རྣམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན། །ཡིད་ལ་འཇུ་བ་མཆོད་པ་ཉིད། །གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལྷ་ཡི་སྐུ། །སྒྲ་ཆེན་
བརྗོད་པ་རོལ་མོ་ཉིད། །རང་གི་ལུས་ནི་བུམ་པ་ལ། །སྐྲ་ནི་ལོ་འདབ་ཁ་རྒྱན་མཛེས། །ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་
ཆུ་རྣམས་ཉིད། །དོན་སྙིང་ལ་སོགས་རྫས་ཀྱིས་གཏམས། །རང་ལ་སྣང་བའི་དབང་རྣམས་བྱིན། །མ་
བསྐུར་ཉིད་ལ་རྫོགས་པའོ། །འདའ་བར་འདོད་པ་དམ་ཚིག་ལ། །བསྲུང་བར་འདོད་པ་བཅིངས་པ་ཡིན། །
གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཉམས་པ་སྟེ། །མེད་པར་འདོད་པ་ཐུབ་མཆོག་ཡིན། །མཐོང་བ་རྣམས་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་
བརྡ༏ །དེ་ལ་ཆགས་པ་ཉམས་མྱོང་ཡིན། །ཤེས་རིག་གསལ་བ་གདམས་ངག་ལ། །ལུས་སེམས་གཉིས་
འདུས་གདབ་པའི་ཡུལ། །སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་གོམས་པའི་གནད། །ཚོགས་དྲུག་མ་འགགས་རྟོགས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་ལུས་གྲུབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་ལུས་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་
དངོས༏ །བརྟེན་པ་རྩ་ཐིག་རླུང་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན། །ཁྱབ་བྱེད་འབྱུང་བའི་ཚད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི། །སྣང་བ་དུ་མས་གཟུགས་བསྡུས་པ། །འདི་
ཉིད་མི་ཤེས་བྱིས་པ་རྣམས། །ཟོ་ཆུ་བཞིན་ཏེ་བརྒྱུད་མར་གནས། །སོ་སོའི་ལུས་དང་ཚད་ལྡན་པའོ། །
ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ལེན་ན། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དེ་ནས་མངལ་གྱི་སྦྱོར་ཚུད་ནས། །ཕ་དང་མ་ཡི་རྒྱུ་
རྐྱེན་ལས། །སེར་སེར་པོ་དང་ནུར་ནུར་པོ། །ལྟར་ལྟར་པོ་དང་གོར་གོར་པོ། །མཁྲང་འགྱུར་ཉིད་དང་ཉ་ལྟ

བུ༔ །ཟུས་སྦྲལ་བཞིན་དང་སྦྲལ་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཞག་ནི་བདུན་ཕྲག་བདུན། །ལྔེ་བ་ལས་ནི་ལུས་
རྣམས་བསྐྱེད། །ཟླ་དགུ་དེ་བཞིན་ངོ་བཅུ་ན། །ལུས་རྫོགས་མ་ཡི་མངལ་ནས་འཐོན། །ཞེས་པས་བར་མ
དོའི་སེམས་ཅན་ལུས་འཚོལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕ་མ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་མངལ་སྒོར་དབྱར་གྱི་ཤ་ཟུལ་ལ་སྦྲང་
མ་སྤྱུངས་པ་ལྟར་འདུ་བ་ལས། ཚེ་ཚད་མ་རྫོགས་པ་ཞག་བདུན་ཚུན་ལ་སླེབས་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་འཆི་ལ།
ཚེ་ཚད་རྫོགས་ཤིང་ལས་མཐུན་པ་ཞིག་ཕཤད་ལམ་ནས་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལུས་ལེན་པའི་རླུང་དང་སེམས་
གཉིས༔ ཕ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་དྭངས་མ་དཀར་པོ། མ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེན་དྭངས་མ་དམར་པོ་སྙེ་བཞི་པོ་དེ
ཁྲག་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་ཀྱུག་གིས་འདྲེས་ཏེ་ལུས་སུ་གྲུབ་དུས་ཀྱུ་རྗེན་གཉིས་པོ་ངེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འབྱུང་
བ་བཞིའི་ལས་བྱེད་པས་འཕེལ་སོག་གི་ཆ་དང་། རླུང་སེམས་གཉིས་པོ་ངེས་དོན་དམ་གྱི་འབྱུང་བ་བཞིའི་
ལས་བྱེད་པས་ལུས་འཛིན་པ་དང་འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་སྨིན་སོར་བྱེད་པས་ལུས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཚན
དུ་ངེས་པ་ནི། འབྱུང་བ་སོ་སོལ་ཞག་རེ། གཉིས་གཉིས་འདུས་པ་ལ་ཞག་གཉིས། གཅིག་འདུས་པ་ལ་
ཞག་གཅིག་སྟེ་བདུན་ནོ། །འདི་ལ་འབྱུང་བཞིས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། ཞིག་གི་འབྱུང་
བའི་ཆ་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྱུང་བཞིའི་བྱེད་ལས་བཞི་ལས་ཞག་དང་
པོ་ལ་ཆུའི་ཟུག་པས་བསྡུས། དེ་ནས་བྱེར་བས་སོ་སོར་བྱེད། སྨྱོམས་པར་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་པ་ལས་ཆུའི་རྩ
རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་ཧྲ་ཞ་བརྒྱར་གཤགས་པ་ཙམ་ཞིག་མའི་གཡས་སུ་ཐང་ཆོད་དུ་བརྒྱངས་ནས་ཆགས་སོ། །དེའི་
དུས་སུ་མའི་ལུས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲང་ངོ་། །དེ་ནས་ཞག་གཉིས་པ་ལ་སའི་བྱེད་པའི་ལས་གསུམ་བྱས་པས་སའི
རྩ་དེ་ཙམ་ཞིག་གཡོན་དུ་ཐང་ཆོད་དུ་ཆགས་པས་མ་ཡང་མགོ་འཁོར་ཞིང་ཤེས་པའི་ལྗིད་འོ། །དེ་ནས་གསུམ
པ་ལ་མེའི་བྱེད་པའི་ལས་གསུམ་གྱིས་གོང་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱབ་ཏུ་དེ་ཙམ་ཆགས་པས་མ་ལ་རྟུལ་འབྱུང་ཞིང་
ལུས་ཚའོ། །དེ་ནས་བཞི་པ་ལ་རླུང་གི་ལས་གསུམ་གྱིས་དང་པོས་བསྡུས་བར་དུ་གཏོར། མཐར་བསྲེས
པས་མའི་མདུན་དུ་རླུང་གི་རྩ་ལྟ་ཧ་བརྒྱའི་ཆ་ཙམ་ཆགས་ཏེ་འདིའི་དུས་ས་མའི་ཤེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ
ལོ༔ །འདིའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བཞི་སོ་སོའི་ཆ་ཆེ་ཆུང་གིས་མའི་ལུས་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་སྨིན་སོ་བྱེད
དོ༔ །ལྔ་པ་ལ་ཆུ་དང་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱས། དྲུག་པ་ལ་མེ་དང་རླུང་གིས་སྨིན
ཅིང་གསལ་བར་བྱས། བདུན་པ་ལ་མ་ནིང་གི་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་ལས་ཀྱིས་གོ་ཕྱེ་བས་གོང་གི་བཞི་པོ་དེ
གཅིག་ཏུ་བབས་པ་ལས་རྩ་ཕྲ་མོ་བཞི་པོ་དེའི་ནང་དུ་རྩ་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁཾ་སྃ་རཾ་ཡཾ་བཞི་གསལ་བར་ཆགས
སོ༔ །དེ་ལྟར་འབྱུང་བཞི་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་རླུང་སེམས་གཉིས་ཀྱུ་རྗེན་གཉིས་ཏེ་མེར་མེར་པོའི་རྣམ་པ
ཡུངས་འབྲུ་ཉིས་འགྱུར་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་ཟླུམ་པོའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་མིག་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་གཙེ་ཆགས
སོ༔ །དེ་དག་ནི་འབྱུང་བ་རང་ངོའི་བྱེད་ལས་ཏེ་འདི་དུས་སུ་མེར་མེར་པོ་དེ་ཆུའི་བརླན་གྱིས་ཕཤིག སའི
ལྡིད་ཀྱིས་མཐན། མེའི་དྲོད་ཀྱིས་བསྲེགས། རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་གཏོར་བས་ནམ་མཁའ་ལ་སྲིན་ཆད་པའི
རྣམ་པ་ལྟར་དུམ་བུར་ལོང་གིས་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡང་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ནུབ་བརྒྱད་པ
ལ་ཆུས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ནུར་ནུར་པོའི་རྟེན་སྲན་མ་བཅུ་ཆ་ཙམ་ལས་ཤར་གྱི་རྩ་བསྐྱེད། །དགུ་པ་ལ་སས
གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ཏེ་སྲན་མ་དགུ་ཆ་ཙམ་ལས་ལྟོའི་རྩ་བསྐྱེད། བཅུ་པ་ལ་མེས་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་སྲན་ཆ་ཙམ

ལས་ནུབ་ཀྱི་རྩ་བསྐྱེད། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་སྲན་མ་ལྔ་ཚའི་ནང་དུ་བྱང་གི་རྩ་བསྐྱེད།
བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཆུ་དང་སས་བསྡུས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་སྲན་མའི་རྡོག་པོ་ཙམ་ལ་ནུར་ནུར་པོའི་མིག་ཆུང་
གཉིས་དང་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩ་རེ་ཐག་བརྒྱངས་པ་ལྟར་བྱ་བཞི་ཆགས། བཅུ་གསུམ་པ་ལ་མེ་དང་རླུང་གིས་
སྨིན་པར་བྱས། བཅུ་བཞི་པ་ལ་ནམ་མཁའ་གོ་ཕྱེ་བས་ལུས་ཀྱི་དུས་ལྔེ་བའི་རྩ་མདུད་ལས་རྩ་བཞི་རེ་ཐག
བརྒྱངས་པ་ལྟར་ཆགས་པའི་དབུས་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་སྤྱན་དང་འབྱུང་བའི་སྤྱན་གྱི་མིག་ཆུང་གཉིས་པོ་དེ་སྔར་བས་
རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །མིག་ཆུང་གི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་བརྟག་པར་དཀའ་བ་ཞིག
ཀྱང་གནས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིར་ཆར་གྱི་བྱེད་ལས་འཁྲུགས་པས་ཡང་རྐྱེན་ནས་ལྷ་བ་ཕྱེད་
པའི་ནུབ་མོ་སྤྲ་མ་བཞིན་བསྡུས་ཏེ་སྲན་མ་ཉིས་འགྱུར་ཙམ་དུ་བྱས་པ་ལས་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་དཀྲུགས་པས་
འོད་ཀྱི་དངས་མ་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པ་སྦྲང་བུའི་གཤོག་པ་ལ་བརྒྱར་བརླབས་པ་ཙམ་ཞིག་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ནང་དུ
ཆགས་པས་ཤེས་པའི་དངས་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་གནས་སོ། །དེ་ནས་ཞག་གཉིས་སུ་ལས་བྱེད་ཅིང་
དཀྲུགས་པས་ཁ་དོག་གསལ་བར་བྱས། དེ་ནས་ཡང་ཞག་གཉིས་སུ་བསྐྱོད་ཅིང་དཀྲུགས་པས་ཤེས་པའི་རྟེན
རྣམས་བསྡུས། དེ་ནས་ཞག་གཉིས་སུ་ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་དཀྲུགས་པ་ལས་ལྟར་ལྟར་པོའི་གཞི
མཐེ་བོང་ཙམ་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཡང་རྐྱེན་ནས་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ་ལ་ཆུས་བསྡུས་ཤིང་བརླན་པར་བྱས་པ
ལས་ཤར་གྱི་རྩ་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ཞིག་བསྐྱེད། དེ་ནས་རྩ་གསུམ་པ་ལ་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས
པ་གནས་པ་བྱས། རྩ་བཞི་པ་ལ་ལྟོའི་རྩ་ནང་དུ་ཤའི་མདངས་མ་ཁ་དོག་དཀར་བའི་ནང་དུ་ཡིད་དང་སེམས
ཀྱི་རྟེན་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོར་གནས་པར་བྱས། རྩ་ལྔ་པ་ལ་ཡང་ཆུས་བསྡུས་ཤིང་བརླན་པ་ལས་བྱང་གི་རྩའི་ནང་དུ
དབུགས་ཀྱི་དངས་མ་གསེར་ས་འོག་ཏ་བཙུག་པའི་རླངས་པ་ཙམ་ཁ་དོག་སྔོ་ཞིང་དམར་བ་ཆགས་པ་ལས་ཡེ
ཤེས་དང་རིག་པའི་རྩལ་གསལ་བར་རང་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་བརྟེན་ནས་གནས་སོ། །རྩ་དྲུག་པ་ལ་ཆུས
བསྡུས་ཤིང་བརླན་པར་པར་བྱས་པས་ལ་རྟེན་དེ་དག་རེ་རེའི་སྣང་གི་ནུབ་ན་མེད་པ་དང་ གློ་དང་དྲན་པའི་རྟེན
གསལ་བར་བྱས། ཤར་ན་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་གསལ་བར་བྱས། ལྷོ་ན་འགྱུ་བ་དང་ཡིད་ཀྱི
རྟེན་གསལ་བར་བྱས། བྱང་དུ་སེམས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི
འབྱུང་བ་བཞིའི་ལས་སོ། །དོན་དམ་གྱི་འབྱུང་བས་སྒྲོན་མ་བཞི་བསྐྱེན་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །རྩ་བདུན་པ་ལ
གཉིས་གཉིས་འདུས་པ་དང་། རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་བཞི་ཆར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་གོར་གོར་པོའི་གཞིར་སྨིན་པ་སྟེ
འབྱུང་བ་བཞི་ཆར་གྱི་ལས་འཁྲུགས་པས་ཤིག་ནས་རྩ་དགུའི་ནུབ་མོ་ཆུས་བསྡུས། སས་བརྟན། མེས་སྨིན།
རླུང་གིས་འཕེལ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལས་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་རྟེན་གྱི་རྩ་ཆགས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་དང་
པོའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་འབྱུང་བའི་སྤྱན་དང་སྒྲོན་མའི་སྤྱན་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད། དེ་
ནས་ཞག་གཅིག་ཏུ་གོང་ལྟར་བྱས་པས་དྲན་པ་འདུས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་བརྒྱད་ལས་གྲེས་པའི་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་
རྩ་གཉིས་སྤྱན་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཞག་གཉིས་སུ་གོང་ལྟར་བྱས་པས་རོ་རྣམས་འདུས་པར་
རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་སྤྱན་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད། དེ་ནས་གོང་ལྟར་ཞག་གཉིས་བྱས་པས་རྩེ་མོ་རྣམ
བཀོད་དུ་རྩ་འདབ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་སྤྱན་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྨིན་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་འབྱུང་བའི་

ལས་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་མཁྲིང་འགྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་རབ་ཏུ་སྦྲབ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ནས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབུས་སུ་རོ་རྐྱང་དང་ཀུན་འདར་མ་གསུམ་ཀ་བའི་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་མཁྲིང་འགྱུར་ཡང་ཆུའི་བཟླན་གྱིས་བཤིག །སས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས། རླུང་གིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ཞིང་གཏོར༑ མེས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ལས་ཞག་བཞི་ནས་དབང་པོ་རྣམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཞག་གཅིག་ཏུ་མེས་བསྲེགས་ཏེ་སྡོངས་པར་བྱས། རླུང་གིས་སོ་སོར་ཕྱེ། སས་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བྱས། ཆུས་འཕེལ་བའི་ལས་བྱས་པས་ལུས་སྤྱི་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཞག་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པས་ཁྲབ་འཇུག་ཉ་ལྟ་བུ་མའི་ཕྱག་གང་པ་ཞིག་ཏུ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་འབྱུང་བའི་ལས་ཐ་དད་པས་ཞག་གཉིས་སུ་ཆུས་གོང་མ་དེ་བཤིག་ནས་ཡང་བསྡུས་པས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པར་བྱས། ཞག་གཅིག་ཏུ་སས་བཟུང་བས་དབང་པོ་དང་དོན་སྐྱོད་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བྱས། དེ་ནས་ཞག་གཅིག་ཏུ་མེས་སྨིན་པར་བྱས་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོག་གསལ་བར་དོད། དེ་ནས་རླུང་གིས་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བས་མིག་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་བྱས་སོ༑ །དེ་ནས་འབྱུང་བའི་ལས་དངོས་སུ་མེད་ཤུགས་ལས་བྱས་པས་ལུས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆུས་བཟླན་པའི་ལས་བྱས་པ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་ཞག་གཅིག སས་སྲ་ཞིང་བརྟན་པས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ་ཞག་དྲུག དེ་ནས་ཞག་གཅིག་ཏུ་མེ་དང་རླུང་གིས་ཕྱེ་ཞིང་སྨིན་པས་དབྱིབས་དེ་རུས་སྦལ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གསལ་བ་ལ་ཡན་ལག་མེད་པ་མ་དེའི་མཁྲིད་གང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཞག་གཅིག་ཏུ་མེས་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་ལས་བྱས་པས་ཡན་ལག་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཞག་གཉིས་སུ་རླུང་གིས་ཡང་ཞིང་བསྐྱོད་པའི་ལས་བྱས་པས་རླུང་ཨ་ཕ་ན་ཧྲི་ར་ཚུད། འདིའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཚོས་སུ་སྨིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་ཞག་གཉིས་སུ་ཆུས་གྲང་བའི་ལས་བྱས་པས་ནང་འདུ་བ་བཞིར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་བྱས དེ་ནས་ཞག་གཉིས་སུ་སས་ལྷི་ཞིང་འཐས་པའི་ལས་བྱས་པས་ཤ་ཁྲག་དངོས་སུ་གྲུབ་ནས་ཁྲབ་འཇུག་སྦལ་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་མ་དེའི་མགོ་གང་དུ་བྱས་སོ། །འདི་མན་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་པས་མ་ཐེང་གི་འབྱུང་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཅིག་ཁོ་ནར་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྱུང་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ལས་གཙོ་བའོ། །དེ་ནས་མེས་ཚ་བར་བྱས་པས་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་བྱས། རླུང་གིས་ཕྱེ་བས་ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་སོ་སོ་ན་གསལ་ཞིང་དོད་པར་བྱས། ཆུས་གཤེར་བ་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱས། སས་བརྟན་པ་ལས་རྫོགས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་དང་འཕེལ་བའི་གཞི་འཛིན་པར་བྱས་ཏེ་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུའི་བར་དུ་མའི་མངལ་དུ་ལུས་ཆགས་ཤིང་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཕན་ཆད་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཏེ་མས་ཟས་སྐོམ་འཐུངས་ཟོས་བྱས་པའི་དངས་མ་བུའི་ལྟེ་བ་ན་མར་སོང་བས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་བུའི་ལུས་ཀྱི་པགས་པ་དང་སྐྲ་དང་བ་སྤུ་རྣམས་ཆགས་ཏེ། ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཞག་ཉེར་དྲུག་ན་ཨ་ཕ་ན་ཧྲི་ཎིའི་རླུང་དང་ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་ལངས་པས་འགྱུལ་ཞིང་འཕྲིག་པ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཞག་གི་འབྱུང་བའི་ཆ་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདུན་ཚན་བདུན་ལུས་གས་དུས་སྦྱོར་འབྱུང་བ་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་གང་གཙོ་བ་དང་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ཙུང་ཟད་བཤད་ན། དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ཞག་བདུན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཟླུག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་ལ། དེ་སྐར་ཡང་བཤིག་པ་ནི་ཆུང་ཟླུག་པས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ནུར་ནུར་པོ་བདུན་ནི་སས་བྱེར་

བའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཁའི་རྒྱུ་སས་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་པ་གཏི་མུག་གནས་པའི་རྐྱེན་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་
རླུང་བྱེར་བས་ཚཤིག་པ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །དེ་ནས་ཡང་ཆུ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པས་ལྷར་ལྷར་པོར་
བྱས་པ་ནི་སས་སློམས་པའི་ལས་ཏེ་ཁའི་རྐྱེན་དུ་བྱས་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རླུང་
སློམས་པས་ཚཤིག་པ་ནི་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ནས་ཡང་ཆུས་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་
ཞག་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉེར་གཅིག་གི་བར་དུ་ཆུས་བྲུག་པ་དང་བྱེར་བའི་ལས་སུ་བྱས་པས་ཁྲག་གི་རྒྱུ་ལས་འདོད་
ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྐྱེན་ནོ། །མེ་བྲུག་པས་ཚཤིག་པ་ནི་འདོད་ཡོན་འབྱུང་བའི་རྒྱུའོ། །ཞག་ཉེར་
གཅིག་ནས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྨིན་པས་ན་ཆུས་སློམས་པ་དང་། མེས་བྲུག་པའི་ལས་ཀྱིས་དྲོད་བརླན་
གཉིས་འདུས་པ་ལས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་རྒྱུའོ། །དེ་ནི་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ལས་
སོ༑ །མེ་བྱེར་བ་དང་སློམས་པས་ཚཤིག་པ་ནི་མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །ཉེར་
དགུ་ནས་སོ་ལྔའི་བར་དུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་ནི་མེ་བྱེར་བ་དང་སློམས་པའི་ལས་ཏེ་ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་སློང་
བའི་ལས་སོ། །ས་བྲུག་པས་ཚཤིག་པ་ནི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྨོན་པའི་རྒྱུའོ། །སོ་དྲུག་ནས་ཞེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་རླུང་བྲུག་པ་དང་བྱེར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ་ཞེ་སྡང་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །ས་བྱེར་བས་ཚཤིག་པ་ནི་རྨི་
ལམ་གྱི་ལས་སོགས་པའི་རྒྱུའོ། །ཞེ་གསུམ་ནས་ཞེ་དགུའི་བར་ཆུ་སློམས་པའི་ལས་ཏེ་གཏི་མུག་དང་འདོད་
ཆགས་གཉིས་ལྷན་དུ་བྱས་པའོ། །སའི་སློམས་པས་ཆ་ཤས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་ནི་རྫོགས་པ་དུ་མས་ཉེ་བར་
བསྡུས་པའོ། །དེ་ལྟར་བདུན་ཚན་བདུན་དུ་ཆགས་པའི་ལས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་བག་ཆགས་ལུས་ཀྱི་
ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་པའོ། །ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུར་ངེས་པ་ནི་བར་མ་དོ་ལ་ཞག་ཞེ་དགུ་གནས་པས་
ལས་དང་བག་ཆགས་ཉེར་འཛོག་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རང་སོའི་འབྱུང་བ་བཞིས་ལུས་སྨིན་པར་
བྱས་པ་ནི། ས་ལས་ཤ་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་བྱས། ཆུ་ལས་ཁྲག་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་བྱས། མེ་ལས་དྲོད་
དངོས་སུ་གྲུབ་པར་བྱས། རླུང་ལས་དབུགས་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་ཤ་ལས་གཏི་མུག
ཁྲག་ལས་འདོད་ཆགས། དྲོད་ལས་ཞེ་སྡང་། དབུགས་ལས་རྣམ་རྟོག་དུ་མ་འབྱུང་བའི་རྟ་བྱེད་པའོ། །
འདོད་ཆགས་ལས་ལུས་དངོས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་ནི་ཐོག་མ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་།
ཞེ་སྡང་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ནི་ཐོག་མ་ཞེ་སྡང་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲའི་བརྗོད་པ་ཐ་དད་ལས་འབྱུང་བའོ། །གཏི་
མུག་ལས་ཡིད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྨིན་པ་ནི་ཐོག་མ་གཞི་མ་རིག་པའི་འཁྲུལ་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་
ཡང་དབུགས་ཀྱི་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བ་ན་དུག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་རྟོག་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་གཏི་མུག
གི་སྨིན་སོ་གཉིད་པ་འབྱུང་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྨིན་སོ་དགོད་པའི་གད་མོར་འབྱུང་། ཞེ་སྡང་གི་སྨིན་སོ་
རྨི་ལམ་སྣ་ཚོགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཤ་གཏི་མུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་སུ་འགྲོ་བ་ཤ་གང་ཆེ་བ་
གཉིད་ཆེ། ཞེ་སྡང་གིས་དྲོད་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་སུ་ཕྱིའི་ནམ་ཟླ་དྲོད་ཕེབས་པའི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་མང་ངོ་། །
ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་དྲོད་ཆེ་ཞིང་ངག་སྨྲ་བ་ལ་བརྩོན་པའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཁྲག་བསྐྱེད་པའི་
རྟགས་ཁྲག་གི་འགྱུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོད་པ་འབྱུང་། འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་བརླན་ལ་སོགས་པ་
འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞིས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཤ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་

མཆེད༎ ཁྲག་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཤེས། དྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས། །དབུགས་ནང་དུ་རྔུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད། རླུང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བའི་ཕུང་པོར་མཆེད་དོ། །དེ་ཡང་ཤ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བསྐྱེད༎ རྩས་རླུང་བསྐྱེད། རླུང་གིས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད། ལས་རླུང་གིས་འཁོར་བ་སྐྱུད། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདས་པ་སྐྱུད་དོ། །དེ་ཡང་ཁྲག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་སེར་བསྐྱེད། དེས་ཐིག་ལེ་བསྐྱེད༎ ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྨིན་སོ་དབང་པོ་ལྔ་འབྱུང་། དབང་པོའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ། རྐྱེན་ཡུལ་ལྔ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟའི་ཚོགས་འདུས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུང་བའོ༎ །དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འབྱུང་བཞིའི་འཕེལ་བ་བསྟིས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ནི། །ཁ་དོག་དཀར་པོ་རབ་ཏུ་མཆེད་པ་ལས་རྒྱུད་ཞག་ཆུའི་སྒྲོན་མའི་རྒྱུ་བྱས། ཆུའི་རླུང་གི་རྩ་ལས་བྱུང་༎ དམར་པོ་རབ་ཏུ་དམར་བ་ལས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མའི་རྒྱུ་བྱས། མེའི་རྩ་ལས་བྱུང་། སེར་བ་རབ་ཏུ་སེར་བ་ལས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མའི་རྒྱུ་བྱས། སའི་རྩ་ལས་བྱུང་། ཁ་དོག་རབ་ཏུ་ལྗང་བ་ལས་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རྒྱུ་བྱས། ལམ་རླུང་གི་རྩ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གིས་རིག་པ་བསྐྱེད། རྒྱུད་ཞགས་ཀྱིས་འོད་བསྐྱེད། ཐིག་ལེས་སྐུ་བསྐྱེད། དབྱིངས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱུད་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མས་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་མཐོང་ལ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མས་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣང་བ་མཐོང་། །དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མས་རིག་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་མཐོང་བའི་རྟེན་བྱེད་དོ༎ །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་གྱི་འབྱུང་བ་བཞིའི་སྨིན་སོས་ལུས་ཆགས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱེད་དུས་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་གཞི་ལྟེ་བ་ལས་རྩ་མདུད་བསྐྱེད། དེ་ལས་དྲན་པ། དེ་ལས་རོ་རྣམས། དེ་ལས་རྩེ་མོ་རྣམ་བཀོད་རྣམས་སུ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དངས་མ་ལྔ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས་ཟླ་བ་རིལ་པོ་དགུ་དང་ཞག་བཅུ་ན་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངལ་ནས་འཐོན་ཏེ་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དང་འདོད་ཡོན་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ༎ །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་རྩ་ཐིག་རླུང་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་པ་རྩ། གཡོ་བ་རླུང་། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འདུ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བཞིར་འདུ། དེ་ཡང་གཙོ་མོ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། རྩ་གནས་འཁོར་ལོ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྩ་མདུད་རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་བཞི། །འཁོར་ལོ་དྲ་བ་བཞིན་དུ་མང་འབྲེལ་ཡང་། །མཚོག་ཏུ་དྲང་བ་ལུས་ཀྱི་ཀ་བའི་ཚུལ། །སྐུ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩ་གསུམ་གནས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མང་ཡང་འདིར་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་གཉིས་སུ་འཆད་དེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དར་ལ་བབ་པ་ཞིག་ལ་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཅིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་ལ། རྒན་པ་ལ་དྲུག་ཅུ་ཚད། གཞོན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པ་ནི་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་མ་སྨིན་པ་དང་༎ དར་ལ་བབ་པ་དང་། སྟོངས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། དར་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགྱུ་བའི་རླུང་དྲུག་ཅུའི་མཚམས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རླུང་རེ་རེ་རྒྱུ་ལ། བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་ཚ་ལ་རགས་པའི་རླུང་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་ཚ་གསུམ་ལ་ལས་རླུང་སྒོམ་པ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའོ། །དེའི་སུམ་ཚ་གཅིག་ནི་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་སྟེ།

བརྒྱ་ཉི་ཤུ་གོ། །འགྱུ་བ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུའི་བར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རེ་རེའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་ཐལ་འགྱུར་ལས།
རླུང་ནི་ཞག་གི་རིམ་པ་ཡིས། །ཉི་ཁྲི་དང་ནི་ཆིག་སྟོང་དང་། །དྲུག་བརྒྱ་རུ་ནི་བརྩིས་པ་ཡིས། །ཞག
གཅིག་ལ་ནི་རླུང་རྫོགས་སོ། །ཇི་ལྟར་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཆུང་བ་རྣམས་ལ་དྲུག་ཅུ་ལྷག །རྒྱས་པ
དག་ལ་ཆད་པ་ནི། །འབྱུང་བ་སྟོད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །འགྱུ་བའི་རླུང་ནི་དྲུག་ཅུ་ལ། །ཕྲ་འགྱུར་ཆོས་ཉིད་
རྩིས་ཀྱིས་བཟུང་། །དེ་ཕྲག་གཉིས་ལ་རགས་པ་སྟེ། །དེ་བསྒོམས་གསུམ་ལ་སྒྲིམ་པོ་ཉིད། །དེ་ལས
གསུམ་བྲི་མཉམ་པའོ། །མདོར་ན་འགྱུ་བ་ཉི་ཤུའི་བར། །ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་རེ་རེའོ། །ཞེས་སོ། །དེ
ཡང་དགེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་ལྔ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུ་ལ། མི་དགེ་བ་ཉོན
མོངས་པའི་རླུང་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་ཞིང་། ལྷག་མ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་དང་ལྔ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ནི་ལུང་མ
བསྟན་གྱི་རླུང་འགྱུ་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ངོས་བཟུང་། ཉོན་མོངས་པའི་རླུང
བཀག །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རླུང་རང་བཞག་ལ་འགག་པས་ལམ་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གྱེན
དུ་རྒྱུ་བ་ནི་ཁ་སྣའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ལ། ཐུར་སེལ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྨད་ནས་འོག་སྒོར་རྒྱུ་བས་དྲི་ཆེན་དང་དྲི་ཆུ་འཕེན
པའི་ལས་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་ལས། དེ་ལ་བྱེད་ལས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། གྱེན་ལ་རྒྱུ་དང་ཐུར་དུ་སེལ། །ཞེས
སོ༔ །ཡེ་ཤེས་གདངས་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དང་སྦྱར་ན་རོ་རྐྱང་དབུ་མ་ཤེལ་བུག་ཅན་དང་བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང
གདངས་འོད་གསལ་གྱི་ཐིག་ལེ་ཟེར་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་གདངས
ལ་འཇུག་པས་ཕྱེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པའི་རླུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔར་གྱི་ལས་རླུང་ལས་ཕྱེ་བ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་རྟ
བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། འདི་ནི་སྟོང་གཟུགས་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པས་རླུང་འཛིན
པའི་ཁོངས་སུ་སྔར་གྱི་དེ་ལ་འདོད་ཀྱི། །འདི་དག་པར་བྱེད་འཛིན་པར་མི་འདོད་པས་དོན་གྱི་རླུང་གི་ཁོངས
སུ་གཏོགས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བཞི
ནས༔ །ཁ་ཡོ་དང་འགུལ་དང་འཕྲིག་པ་དང་། ཡང་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ། །ཙིཏྟའི་དཀྱིལ་འཁོར
ཉིད་ལ་འཁོར། །དྭངས་མ་ཤེས་པའི་བཅུད་རྣམས་ནི། །མི་སྣུག་ཡར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལྔ་བཞི་ལས
ཀྱི་རླུང་དང་བཅས། །ཤེས་པ་གསལ་གསལ་རིག་རིག་པོ། །ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ། །རོ་མ
རྐྱང་མ་ཀུན་འདར་མ། །ཤེལ་བུག་ཁོག་པ་སྟོང་པའི་ནང་། །གསལ་བ་རང་ཤེས་ཆེན་པོར་བཞུགས། །
ཞེས་དང་། གསལ་དང་མི་གསལ་རྩལ་རྣམས་ནི། །རླུང་གི་གཡོ་འགུལ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ལུས་ཀྱི་རྩ
ནང་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི། །འཁོར་ལོ
བཞིའི་དབུས་རྩའི་གཙོ་མོ་གསུམ་ནས་ཐིག་ལེ་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གཡས། དོན་དམ་གྱི་ཐིག
ལེ་གཡོན། དབུ་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་རྒྱུ་སྟེ། རྩ་གནས་འཁོར་ལོ་ལས། རིག་པ་ཐིག་ལེའི་ཚུལ
དུ་རྒྱུ། །ཐིག་ལེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །སྐུ་གསུམ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་ཡི་ཐིག་ལེ་ནི། །
སྤྲུལ་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ས་བོན་ནོ། །ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ཐིག་ལེ་ནི། །ཕུང་པོའི་རྟེན་ཏེ་རྩ་ནང་རྒྱུ། །གནས་པས
ཕུང་པོའི་གཟི་མདངས་བསྐྱེད། །ཕོ་ནི་གཡས་རྩ་མོ་གཡོན་རྒྱུ། །དོན་དམ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ནི། །ཡུངས
འབྲུ་ཙམ་ཞིག་གསལ་བར་ཡང་། །རང་གསལ་སྤྲོས་བྲལ་ཀླུམ་པོར་གནས། །ཟག་མེད་རྟག་ཆད་མཐའ

ལས་འདས། །རླུང་གིས་བསྐྱོད་དེ་འགྱུ་བར་རིག །ཕྲ་ཞིང་འབྱུང་བས་རྟོགས་པར་དཀའ། །ཕོ་ནི་གཡོན་
ལ་མོ་ནི་གཡས། །རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག །གཞི་གནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་བུ། །ཡེ་ཤེས་འོད་དང་
སྐུ་དང་རིག །དེ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས། །སྟོང་པ་ཟང་ཐལ་གསལ་བ་དང་། །རིག་པ་ཟང་ཐལ་གསུམ་
དུ་ནི། །དབུས་ཀྱི་རྩ་ནས་རྒྱུ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེས་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་རྐྱེན་ཤ་ཁྲག་དྲོད་
དབུགས་སོ། །བྱེད་ལས་ལུས་བསྐྱེད་པ་འཕེལ་བ་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ལ་ཕང་
མཐིལ་ནས་ཡར་འཕེལ་བས་ཟས་སྐོམ་གྱི་དངས་མས་ལྟེ་བར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ནི།
ཆོས་གཅིག་ལ་ལྟེ་བར། བརྒྱད་ལ་སྙིང་གར། བཅུ་གཉིས་ལ་མགྲིན་པར། བཅོ་ལྔ་ལ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རྒྱས་
པས་ཚོགས་ཅི་བསགས་འཕེལ་ཆེ་ཞིང་ཁམས་རྒྱས་པས་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་མེ་བཙའ་དང་གཏར་ག
མི་བྱ་སྟེ་ཉམས་ཤིང་རྒུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ཐིག་ལེ་སྤྲང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སྐྱེ་མཆེད་དང་དབང་པོ་རྒྱས་པས་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སྐྲ་མཐེབ་གང་བ་ཞིག་བཞར་ལ།
ཏིལ་མར། ཨླ་སྟི། ཙནྡན་དཀར་དམར་རྣམས་བསྲེས་པའི་བསྐུ་མཉེ་བྱས་ན་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དྭངས་མ་རྒྱས་
ཞིང་འབྱུང་བ་མི་འཁྲུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོ་ལྔ་ནས་ཟས་ཟོས་པའི་སྙིགས་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མར་འཕེལ་ཏེ། ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་མགྲིན་པར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས། ཉེར་གཉིས་ལ་
སྙིང་གར་རྒྱས། གནམ་སྟོང་ལ་ཕང་མཐིལ་དུ་རྒྱས་པས། འབྲུ་མར་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཞིམ་ཆོ་དང་ཛྲ་ཏིའི་
ཕྱེ་མ་བསྲེས་པའི་བསྐུ་མཉེ་བྱས་ཏེ་ཉི་མ་ལ་བསྲོས་པས་ཁམས་རྒྱས་ཏེ་དགེ་སྦྱོར་དང་གིས་འགྲུབ། ཐིག་ལེ་
ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་གཏན་འཕེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེས་འབྱུང་བ་བཞི་དར་གུད་ཀྱི་ལས་བྱེད་
དོ༔ །དོན་དམ་གྱི་ཐིག་ལེས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས། རྐྱེན་འོད་དང་ཁ་དོག །བྱེད་ལས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སྨིན་པའི་ལས་
བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཙིཏྟར་སྐུར་སྨིན་པར་བྱེད། རྩ་རྣམས་སུ་ཐིག་ལེར་སྨིན་པར་བྱེད། མིག་ཏུ་སྒྲོན་མ་
བཞིར་སྨིན་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་
ལེ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ། དེ་ལ་ཉམས་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཐིག་ལེ། སྣང་བའི་དུས་ན་དབྱིངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། དེ་ལས་འཕེལ་བ་འབྱུང་བའི་དུས་ན་དབྱིངས་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཐིག་ལེ། དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་དུས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐིག་ལེ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ཤར་བའི་དུས་ན་
ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་ལས། ཙིཏྟའི་ནང་ན་སྐུར་གནས་ཏེ། །གདངས་ཀྱི་
སྐུ་ནི་རྣམ་པ་ལྔས། །སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན། །ཟེར་གྱི་སྐུ་ནི་དྲུག་གིས་ཀྱང་། །རང་བཞིན་
སྣང་བའི་ཆོས་ཉིད་སྡུད། །དག་པའི་སྐུ་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །སྤྱི་དན་འདས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན། །
རྣམ་པའི་སྐུ་ནི་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ས་ལམ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །རྩ་ཡི་ནང་ན་ཐིག་ལེ་སྟེ། །འདུག་
པའི་ཐིག་ལེ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །འཁོར་འདས་འབྲེལ་པའི་ས་བོན་འདེབས། །སྐྱེ་བའི་ཐིག་ལེ་ལྔ་ཡིས་
ཀྱང་༔ །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། །བཀོད་པའི་ཐིག་ལེ་དྲུག་གིས་ནི། །ཆོས་ཉིད་དུ་མ་
གཅིག་ཏུ་སྡུད། །དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དོན་

གསུམ་པ་ཁྱབ་བྱེད་འབྱུང་བའི་ཚང་ཚུལ་ལ། རླུང་ལྔ་ལས་ཕྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་བྱེད་པར་
ཁྱབ་ཅིང་ལུས་ལ་ཚང་། མེ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་བྱེད་པར་ལུས་ལ་ཚང་། །ས་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
བསྟན་པར་ལུས་ལ་ཚང་། ཆུ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བྱེད་པར་ཚང་། ནམ་མཁའ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་
བྱེད་པར་ཚང་བའོ། །དེ་ལ་ས་ལྔའི་གནས་ཚུལ་ནི། །ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ས་རིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས།
མི་འགྱུར་བ་རྡོ་རྗེའི་ས་སྒྲོན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས། ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་ཐིག་ལེ་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ་གནས། སྣང་བ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་ས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས།
སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །ཆུ་ལྔ་ལས། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆུ་རྩ་
ཐམས་ཅད་ལ་གནས། ཞི་བ་གསལ་དག་གི་ཆུ་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པའི་ཆུ་ཁྲག་
ཐམས་ཅད་ལ་གནས། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཆུ་ཆུ་སེར་ཐམས་ཅད་ལ་གནས། འཛིན་མེད་རྫོགས་པའི་ཆུ་
མིག་གི་ནང་ན་གནས་སོ། །མེ་ལྔ་ལས། ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་མེ་གློ་བ་ན་གནས། ཕྱི་ནང་ཀུན་
གསལ་གྱི་མེ་མིག་གཉིས་དང་ཡན་ལག་ལ་གནས། ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པའི་མི་ཤ་ལྤགས་བར་ན་གནས།
ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་རྟོག་པའི་མེ་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ན་གནས། ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་མེ་ལག་མཐིལ་གཉིས་ན་
གནས་སོ། །རླུང་ལྔ་ལས། སྲོག་འཛིན་པའི་རླུང་སྲོག་རྩ་ན་གནས། བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་
པའི་རླུང་སྙིང་ཕྲག་ན་གནས། །མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་རླུང་ཕོ་བ་ན་གནས། །ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་
ལུས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གནས། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་བསྐལ་པ་ལས་ཀྱི་རླུང་སྙིང་དང་སྙིང་ཤུན་གྱི་བར་ན་གནས་
སོ༔ །ནམ་མཁའ་ལྔ་ལས། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་རིག་པ་དངོས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས། ཡུལ་
མེད་གསལ་དྭངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འོད་ལྔ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས། མ་འདྲེས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་
དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས། དོན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་
ལེ་སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས། དག་པའི་ཞིང་དུ་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་
ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་སོ། །རླུང་ལྔ་ལ་ལྔ་ཚན་དུ་ཕྱེ་ན། སྲོག་འཛིན་པའི་རླུང་ལ། རྩ་བ་
འཛིན་པའི་སྲོག་རླུང་གིས་རིག་པའི་མདངས་བསྐྱེད། སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་རླུང་གིས་ཐིག་ལེའི་མདངས་བསྐྱེད།
རྣམ་པར་ཕྲ་བའི་སྲོག་རླུང་གིས་འོད་ཀྱི་མདངས་བསྐྱེད། མི་གཙང་བའི་སྲོག་རླུང་གིས་སེམས་དང་མ་རིག་
པའི་མདངས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་འདར་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་རླུང་གིས་ཡིད་ཀྱི་མདངས་བསྐྱེད་དོ། །མེ་དང་ལྷན་
ཅིག་གནས་པའི་རླུང་ལའང་། དངས་སྙིགས་འབྱེད་པའི་རླུང་སྲོག་དང་གཉིས་སུ་མེད། དྲོད་བསྐྱེད་པའི་
རླུང་རིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད། གསལ་འགྱུར་གྱི་རླུང་སྒྲོན་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད། རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་
རླུང་ཐིག་ལེ་དང་གཉིས་སུ་མེད། རྣམ་པར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་རླུང་ཤེས་རབ་དང་གཉིས་མེད་དོ། །
བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་ལའང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རླུང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་
བྱེད༔ རྣམ་པར་ཡིད་འབྱུང་བའི་རླུང་གིས་སྣང་བའི་ཡུལ་བྱེད། རྣམ་པར་མདངས་དང་ལྡན་པའི་རླུང་གིས་
སྒྲོན་མའི་ཡུལ་བྱེད། རྣམ་པར་སླེག་པའི་རླུང་གིས་མ་རིག་པའི་ཡུལ་བྱེད། རྣམ་པར་རྒོད་པའི་རླུང་གིས་
ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལའང་། གཞི་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་།

འཕྲུལ་དུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྒྲོན་མ་ལ་སྣང་། དངང་ཞིང་སྐྲག་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཤེས་པ་ལ་སྣང་། དྲན་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་བསམ་པ་ལ་སྣང་། །འཛིན་པས་ཡུལ་ཀུན་ཁྱབ་པའི་རླུང་སེམས་ལ་སྣང་ངོ་། །སྙིང་རྗེ་མེད་པ་བསྐལ་བ་ལས་ཀྱི་རླུང་ལའང་། །རྣམ་པར་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཕུང་པོ་ལ་ཁྱབ། རྣམ་པར་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཁྱབ། རྣམ་པར་ཐློག་བྱེད་ཀྱི་རླུང་བར་མ་དོ་ལ་ཁྱབ། རྣམ་པར་སྨུར་བྱེད་ཀྱི་རླུང་རྟོག་པ་ལ་ཁྱབ། སྐད་ཅིག་མའི་རླུང་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་ཤར་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་ཚང་ངོ་། །དེ་ཡང་རླུང་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་བྱེད་དོ། །མེ་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་བྱེད་དོ། །ས་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱེད་དོ། །ཆུ་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བྱེད་དོ། །ནམ་མཁའ་རྣམ་པ་ལྔས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་བྱེད་དོ། །རླུང་རྣམ་པ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང་། བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་དང་། མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་རླུང་དང་། ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་བསྐལ་པས་ལས་ཀྱི་རླུང་དང་ལྔའོ། །རླུང་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་མགོ་མཇུག་ལ་གནས་པའོ། །མེ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་མེ་དང་། ཕྱི་ནང་ཀུན་གསལ་གྱི་མེ་དང་། ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པའི་མེ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་རྟོག་པའི་མེ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་མེ་དང་ལྔའོ། །ས་ལའང་ལྔ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ས་དང་། མི་འགྱུར་པ་རྡོ་རྗེའི་ས་དང་༑ ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་དང་། སྣང་བ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་ས་དང་། སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་དང་ལྔའོ། །ཆུ་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆུ་དང་། ཞི་བ་གསལ་དག་གི་ཆུ་དང་༑ ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་རྒྱས་པའི་ཆུ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཆུ་དང་། འཛིན་མེད་རྫོགས་པའི་ཆུ་དང་ལྔའོ༑ །ནམ་མཁའ་ལྔ་ནི། སྤྱི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། ཡུལ་མེད་གསལ་དངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་། །མ་འདྲེས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། དོན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་། དག་པའི་ཞིང་དུ་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་ལྔའོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྔ་ཉིད་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ཞལ་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྲོག་འཛིན་པའི་རླུང་ལ་ཡང་ལྔ་སྟེ། རྩ་བ་འཛིན་པའི་སྲོག་དང་། སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་དང་། རྣམ་པར་ཐྲ་བའི་སྲོག་དང་། མི་གཙང་བའི་སྲོག་དང་། རྣམ་པར་འདར་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་དང་ལྔའོ། །མེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རླུང་ལའང་ལྔ་སྟེ། དངས་སྙིགས་འབྱེད་པའི་རླུང་དང་། དྲོད་བསྐྱེད་པའི་རླུང་དང་། གསལ་འགྱུར་གྱི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་སྡུད་པའི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་རླུང་དང་ལྔའོ། །བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་ལའང་ལྔ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་ཡིད་འབྱུང་བའི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་མདངས་དང་ལྡན་པའི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་སླེག་པའི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་ཏྲོད་པའི་རླུང་དང་ལྔའོ། །རྣམ་པར་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལའང་ལྔ་སྟེ། གཞི་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། འཕྲུལ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། དངང་ཞིང་སྐྲག་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་༑ དྲན་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། འཛིན་པས་ཡུལ་ཀུན་ཁྱབ་པའི་རླུང་དང་ལྔའོ། །སྙིང་རྗེ་མེད་པ་བསྐལ་པ་ལས་ཀྱི་རླུང་ལའང་ལྔ་སྟེ། རྣམ་པར་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་ཐློག་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། རྣམ་པར་སྨུར་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་རླུང་དང་ལྔའོ་ཞེས

སོ༔ །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་སྲིད་པར་འཁྲུལ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོས་ཇི་ལྟར་ཁྱབ་ཅིང་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་ཁྱབ་ཆོས་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཏིལ་འབྲུ་ལ་མར་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་གནས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། ཏིལ་འབྲུ་མ་ནི་ཡུངས་འབྲུ་ལ། །མར་ཉིད་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ལུས་ལྟར་སྣང་བ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་བོན་ནི། །མཐུན་པའི་འོད་དང་བཅས་པར་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལུས་ལ་གནས། །ཏིལ་འབྲུ་ལ་ནི་མར་བཞིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་ནི༔ །ཡེ་ཤེས་བརླན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རང་རྒྱུད་ལ། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་དུ་གནས། །ཞེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་མདོ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ༔ །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། བུད་མེད་དབུལ་མོ་ཞིག་གི་ཁང་པའི་ནང་ན་གསེར་གྱི་གཏེར་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པ་ལས། ཕྱིས་སྐྱེས་བུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བུད་མེད་དབུལ་མོ་ལ་འདི་སྐད་དུ། བུད་མེད་ཁྱོད་ཁོ་བོའི་ཕྱུག་བདར་སར་གླ་ཟ་བར་ནུས་སམ། བུད་མེད་དེས་སྨྲས་པ། ཁོ་མོས་མི་ནུས་སོ༔ །ཇི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་མོའི་བུས་གསེར་གྱི་གཏེར་ཞིག་སྨྲས་པ་བསྟན་པར་ནུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་དེས་སྨྲས་པ། ཁོ་བོ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་བུས་སྨྲས་པའི་གསེར་གྱི་གཏེར་ཁོ་བོས་ཤེས་ཀྱི་བསྟན་ཏོ། །བུད་མེད་དེས་སྨྲས་པ། ཁོ་མོའི་ཁྱིམ་གང་གི་ཆེ་ཕྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་ན་ཇི་ག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། སྐྱེས་བུ་དེས་སྨྲས་པ། ཁོ་བོས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །བུད་མེད་དེས་སྨྲས་པ༔ ཁོ་མོ་དེ་མཐོང་བར་འདོད་ཀྱི་སྟོན་ཅིག དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་དེས་མོའི་ཁང་པར་ཞུགས་ནས་གསེར་གྱི་གཏེར་བྲུས་ཏེ་བུད་མེད་ལ་བསྟན་ཏོ། །བུད་མེད་དེས་གཏེར་མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་མགུ་སྟེ་ངོ་མཚར་རྨད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་བསྟི་སྟང་དུ་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་བུད་མེད་དབུལ་མོས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ངས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་ཏེ་མི་མཐོང་བ་བསྟན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་བུད་མེད་དབུལ་མོས་གཏེར་མི་མཐོང་བ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དག་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་དེ་བཞིན

གཤེགས་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཔེའོ། །བུད་མེད་དབུལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཚད་མེད་པའི་དཔེའོ། །གསེར་གྱི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དཔེའོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོར་བུའི་དཔེ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གསུངས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྨན་པ་མཁས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཉོར་བུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་བསྒྲིབས། །དེ་བསལ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་པ་དང་། དོ་ཧ་ལས། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ཡིས༔ །ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་ཁྱིམ་ནང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེས་ཀྱང་། ། དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཆུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །དྲི་མེད་བསལ་དང་བཞག་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པ་ན་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདིས་མྱོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་དང་། །ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། སྟོང་གསུམ་དར་ཡུག་ཆེན་པོའི་དཔེ་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ༔ །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་དགོད། དེ་སྤང་། ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྤྲོ་དགའ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱུན། ད་ལྟར་ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་མཇལ། ངེས་པ་དོན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མ་ཐོས་པ་རྣམས་ན་རེ། སེམས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་སྙིང་པོ་ཟེར་གྱི། མཚན་དཔེ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ག་ལ་སྲིད། གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་ཡུམ་བར་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་པའི་བདག་རྟག་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཆོས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་ལུང་ཉིད་ཚད་མར་བྱས་ཏེ་སྤང་བ་ནི། ཅི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལས་གནས་འདི་ནི་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གསུངས་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས། སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་དོན་དམ་ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའང་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱི། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱིས་སྐྲག་པ་དང་༔ ལས་དང་པོ་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དགག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། བུད་མེད་བུ་ཁ་སྨྱུགས་གསོ་བའི་དཔེ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས

གསུངས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པའི་ནན་ཏན་བྱེད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སེམས་མེད་དེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླགོ། །དེ་ལའང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་ངན་པར་ལྟ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་ཆོས་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་ཆོས་བསྒོམས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བུད་མེད་དེས་བུའི་ཕྱིར་མཁྲིས་པས་ནུ་མ་ལ་བསྐུས་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་བུད་མེད་དེས་ནུ་མ་ཕྱིར་བསྐུས་ནས་བུ་བོས་ཏེ་ནུ་ཞོ་ཐུང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ། ངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་སློང་ཁྱོད་ཀྱང་མ་སྐྲག་པར། ཇི་ལྟར་བུ་དེ་ལ་མས་བོས་ཏེ་ནུ་ཞོ་བཏགས་ཀྱིས་འཐུངས་པ་བཞིན་དུ། དགེ་སློང་ཁྱོད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་མེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྟོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཙཤད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་བརྟག་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་སྙིང་པོ་ནི་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་ཞིང་ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་ལས་འདས་པས་རྟག་པ་ཁོ་ནར་མི་འདོད་པ་དང་། འོད་གསལ་བ་དེ་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་མཐོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ལྐོག་གྱུར་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། ངོ་བོ་སྟོང་གསལ་མཐའ་བྲལ་ཡིན་པས་མཐེ་བོང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་དང་ཆོས་མི་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མེད་པས་ལུས་ཆེ་ཆུང་ལ་སྙིང་པོ་ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་ངན་དུ་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །མུ་སྟེགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་ཀྱང་མིང་ཙམ་མམ་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་ལས་འདྲའོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་པས་ཁྱོད་ཅག་བློ་གྲོས་བླུན་པོ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་བ་ནི། སྔོན་རྒྱལ་པོའི་རལ་གྲི་སྟོར་བ་ལས་དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་རྨི་ལམ་དུ་རལ་གྲི་རྨིས་པ་བླ་བརྗོད་དུ་ཤར་བ་ལ་རལ་གྲི་བརྟུད་པས་མིང་ཙམ་ལས་དོན་མ་མཐོང་བས་རལ་གྲི་མ་མཐོང་བར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བུས་པ་བླུན་པ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་མི་དབུལ་པོ་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་ན་གཉིད་ལོག་པ་ལས་རལ་གྲི་རལ་གྲི་ཞེས་བླ་བརྗོད་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་དྲིས་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་མཐེ་བོང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཁྲའི་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཏིལ་གྱི་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་སེམས་གནས་ཏེ་ཉི་མ་ལྟ་བུར་འབར་ཞིང་གསལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཡང་༑ ཇི་ལྟར་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རལ་གྲི་བཟང་པོ་དེ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་

ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་གླེན་པ་དག་གིས་མི་ཤེས་པས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེ་བྲག་ཕྱེ་སྟེ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི། རལ་གྲིའི་དབྱིབས་ཅི་འདྲ་ཞེས་དྲིས་ན་རྭ་རུ་འདྲའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བུས་པས་མ་རབས་དག་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ངན་པ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ངན་པར་ལྟ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དག་བློན་པོ་རྣམས་ལ་ངའི་མཛོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་རལ་གྲི་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཅེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་རལ་གྲི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དག་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྤྲོ་དགའ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བསྟན་ན་མཐོང་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་བླ་མ་དམ་པ་ལས་རྙེད་པས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་རིགས་པ། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་ན་ཚུར་རོལ་མཐོང་བས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་གསང་བ་རྡོ་རྗེའི་གནས་ཡིན་པས་ཀྱང་སྤྲོ་དགའ་བསྐྱེད་པ། ཡང་དག་པའི་བླ་མས་བསྟན་ན་དངོས་སུ་མཐོང་ལ་རང་བཞིན་དུ་བར་དོར་རང་སྣང་མངོན་དུ་འཆར་བས་ཀྱང་དགའ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྙེན་བཀུར་མ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས༔ རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གང་ཟག་དམུས་ལོང་ཞིག་མིག་གསོ་བའི་ཕྱིར་སྨན་པ་མཁས་པ་དག་གི་གན་དུ་སོང་བ་ལས་སྨན་པས་གསེར་གྱི་ཁྲི་ཐོགས་ཏེ་མིག་གི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲིས་མ་བཅད་ནས་མཛུབ་མོ་གཅིག་བསྒྲེངས་ཏེ་བསྟན་ན་ལོང་བ་དེས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཛུབ་མོ་གཉིས་སམ་གསུམ་བསྟན་ན་གདོད་ཙུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་འདི་མ་གསུངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནས་བཅུའི་བར་དུ་གནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་བ་ནི་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ནས་ཙུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲའོ། །ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་ཏེ་བདག་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསླུས་པར་གྱུར་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་མི་མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རང་ལུས་ལ། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྣང་བ་གནས༔ །རྒྱ་ཆེ་སྣང་བར་མ་ནུས་ཏེ། །དཔེར་ན་མངལ་དང་སྒོ་ངའི་རྒྱ། །མངོན་དུ་མི་འབྱུང་བསྒྲིབས་གྱུར་ཀྱང་། །རང་རྩལ་རྫོགས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན། །རྣམ་དག་ལུས་འདི་བོར་མ་ཐག །རང་སྣང་ཡུལ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་རང་རིག་ཉིད། །ངོ་བོ་རྟོག་མེད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཡེ་

ཤེས་དག་པའི་སྣང་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་ཁྱབ་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། སྙིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་སྐུ་ལྔ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང༌། འོད་ལྔ་དང༌༔ རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་དང༌། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་ཆོས་ལྔ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་རྟགས་སུ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་དང༌། ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌། འབྱུང་བ་ལྔ་དང༌། དབང་པོ་ལྔ་དང༌། འདོད་ཡོན་ལྔ་དང༌། སྒོ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ལྔར་གནས་ཏེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས༔ དེ་ལྟར་སྙིང་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་ནི། །འོད་ལྔ་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ལྔ། །ཆོས་ལྔ་ཡེ་ཤེས་རླུང་ལྔ་ཉིད། །ངོ་བོ་ལྔ་དང་རང་བཞིན་ལྔ། །ཐུགས་རྗེ་ལྔ་ཡིས་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །ཅེས་སོ། །དང་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ལྔར་གནས་པ་ནི། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་ཡེ་གདངས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བར་མཛད་པས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུར་བྱུང༌། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་ཅིང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུར་བྱུང༌། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འོད་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་ཡོད་པས་ཉམས་སུ་བླང་དུས་གོང་འཕེལ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་སྐུར་བྱུང༌། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་འོད་མཐའ་ཡས་པས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐུར་བྱུང༌། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ངེས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་སྐུར་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་རིག་པ་ལ་སྐུ་ལྔ་ཡེ་ནས་ཡོད་པས་ད་ལྟ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཤར་བ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་སྐུ། ཞེས་པ་དང༌། གསང་སྙིང་ལས། རྡོ་རྗེ་ཕུང་པོའི་ཡན་ལག་རྣམས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་གྲགས། །ཞེས་པ་དང༌། བདུད་རྩི་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ། །ཚོར་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ནོ། །འདུ་ཤེས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཉིད། །འདུ་བྱེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱོད་པ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཡང་ཡེ་ནས་གནས་ཏེ། རིག་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྤྱི་དང་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། རིག་པ་ཉིད་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་ནོར་བུ་ལྟར་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། རིག་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས༔ རིག་པ་ཉིད་ཐོགས་རྡུགས་མེད་པར་རང་གྲོལ་བས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། རིག་པ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡེ་ནས་རིག་པ་ལ་ཡོད་པས་ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་པ་ལྔར་ཤར་བ་སྟེ། རྩལ་རྫོགས་ལས། ཉོན་མོངས་ལྔ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྔ། །ཞེས་པ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས་པ་ལས། བདག་རྟོག་བཅིངས་པའི་ཉོན་མོངས་ལྔ། །ཡེ་ནས་རིག་པ་རང་ཤར་བས༔ །ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཞལ་མ་འཆོ། །ཞེས་པ་དང༌། བདེ་ཆེན་སྙིག་པ་མླ་མ་ཀླུའི་རྒྱུད་ལས། གཏི་མུག་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཞེ་སྡང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ང་རྒྱལ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །འདོད་ཆགས་ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཕྲག་དོག་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འོད་ལྔ་ནི། རིག་པ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་དཀར་པོ་ལྟར་ཡང་བྱུང༌། ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རྫོགས་པས་སེར་པོ་དང༌། མ་བཅོལ་བཞག་པའི་དབང་བཞི་རང་ལ་རྫོགས་པས་དམར་པོ་དང༌། གཡོ་རྩོལ་ལས

འདས་པས་ལྷུན་གྲུ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པས་མཐིང་ག་ལྟར་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་འོད་ལྔ་ཡོད་པས་དཔྱ
འབྱུང་བ་ལྔར་ཤར་བ་སྟེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། མཐིང་ག་དཀར་པོ་སེར་ལེ་བརྒྱན། །ལྷུན་གྲུ་ལྔ་ལ་བདག
བཟུངས་པས། །ནམ་མཁའ་ཆུ་བོ་ས་དང་མེ། །རླུང་ལྔའི་འབྱུང་བ་རང་ཤར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག
ཀྱང་ཡུམ་ལྔའི་དག་པར་སྨྲར་ཏེ། གསང་སྙིང་ལས། ས་ཆུ་སྤྱན་དང་མ་མ་ཀཱི། །མེ་རླུང་གོས་དཀར
སྒྲོལ་མ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། །སྲིད་གསུམ་མ་ལུས་ཚོས་སོ་ཅོག །ཐམས་ཅད
མ་ལུས་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས། །བཙལ་ཡང་རྒྱལ་བས་མི་རྙེད
དོ༔ །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རིགས་ལྔ་ནི། སྤྱར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རིག་པ་ཉིད་གཟིགས་པས
སངས་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སོ། །རིག་པ
ཉིད་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་དུས་ནའང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སོ། །རིག་པ་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྲུབ
ཏུ་ཡོད་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སོ། །འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པས་པདྨའི་རིགས་སོ། །
རིག་པ་ལ་ཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་ལས་ཀྱི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ལྔར་ཡེ་ནས་ཡོད་པས་དཔྱ
དབང་པོ་ལྔ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཤར་བ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་མེ་ལོང་ལས། མིག་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་ཆགས། །རྣ་བ་དོན
ཡོད་ལས་ཀྱི་རིགས། །སྣ་ནི་པདྨའི་རིགས་ཆེན་པོ། །དེ་བཞིན་ལྕེ་ནི་རིན་ཆེན་རིགས། །ལུས་ནི་བདེ
གཤེགས་རིགས་སུ་ཆགས། །ཅེས་སོ། །ལྔ་པ་རླུང་ལྔ་ནི། ཡུལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་འདོད་ཡོན་ལྔར་སྨྲར་བ
སྟེ༔ རྒྱས་པར་སྤར་བསྟན་ལ་ཅུང་ཟད་ཆཤད་ན་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲོད་འབེབས་པའི་ཕྱིར་མེ་དང་མཉམ་པའི
རླུང་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྲོག་འཛིན་པས་སྲོག་འཛིན་པའི་རླུང་ངོ་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལྔ་རང་ཆས
སུ་ཡོད་པས་བཀག་དང་གཞི་མདངས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་ངོ་། །ཡང་དག་པའི་སར་སྐྱེལ་བས་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རླུང
ངོ༔ །འཁོར་བ་མྱང་འདས་སུ་སྒྲོལ་བས་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་བསྐལ་པ་ལས་ཀྱི་རླུང་ངོ་། །དེ་སྐད་དུའང་རང
ཤར་ལས། དེ་ལྟར་རླུང་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དག
པའི་ས་ལ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཞེས་བྱའོ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲོག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན
སྲོག་འཛིན་པའི་རླུང་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལྔ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་བཀག་དང་གཞི་མདངས
བསྐྱེད་པའི་རླུང་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོལ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་རྗེ་མེད་པ
བསྐལ་པ་ལས་ཀྱི་རླུང་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མེ་དང་མཉམ་དུ
གནས་པའི་རླུང་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་ཆོས་ལྔ་ནི། །དེ་དག་གི་དོན་གཞི
གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་སྟེ། ངོ་བོ་ལྔ་ནི་འཆར་གཞི་ལྔའི་སྐུ་དང་སྦྱོར་ལ། རང་བཞིན་ལྔ་ནི
འོད་ལྔའི་སྣང་བ་དང་སྦྱོར་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྦྱོར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རང་བཞིན
ཤུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ། རྒྱེན་ཡུལ་དང་འཕྲད་པའི་ཐུགས་རྗེ། བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཐུགས་རྗེ།
མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ། གདུལ་བྱ་མི་འགྱུར་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྔར་འཆར་བ་ནི་དཔྱ་རིག་པའི་ཡེ
ཤེས་ལ་འཆར་གཞིའི་ཆ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆ་ལས་བྱུང་བའོ། །རིག་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རབ་ལྔ་ཡང་གནས
ཏེ༔ འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་གནས་པས་སྣང་བ་དང་ཤེས་པའི་ཐ་དད་དུ་འབྱེད། སྤྱད་པའི་ཤེས

རབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་རྫོགས། སྣང་ཤེས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱུང་།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་པས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་གནས། འཁོར་
འདས་གཉིས་ཀའི་སྲོག་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཅོད་པས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་རིག་
པ་ཉིད་སྐུ་དང་འོད་དང་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་བརྩེགས་སུ་གནས་ཏེ། ངོ་བོ་སྐུར་གནས་པས་ཤེས་བྱ་རང་གསལ་
དུ་འཆར། རང་བཞིན་འོད་དུ་གནས་པས་འོད་གསལ་ཀློང་དུ་རྒྱས། ཐུགས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་པར་
མཛད་པ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཆར་བའོ། །དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་བསྟི་ན་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་ཆོས་སྐུ།
མཉམ་རྗེས་གང་དུའང་མ་ཕྱེད་པའི་དུས་ན་ལོངས་སྐུ། རྗེས་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། རིག་པ་
རྟོག་མེད་གནས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །རིག་པ་འགག་མེད་གསལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །རིག་པ་ཅིར་ཡང་
སྣང་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡེ་ནས་རང་
ཚང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཡེ་རྫོགས་
རང་གི་ལུས་ལ་གནས། །ཞེས་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། རྟོག་བཅས་འཁྲུལ་པའི་ལུས་འདི་ལ། །དྲི་
མེད་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །མ་བཅོལ་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟར་གནས་ལུགས་རྒྱས་
པར་དག་པ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། རང་ཤར་ལས། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ནི། །རང་གི་སྣང་
བ་ཆེན་པོར་བཤད། །དེ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མོ། །ངག་ནི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཡིད་ནི་
མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ལུས་ནི་ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་
གནས༔ །ཞེས་པ་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །སྟོན་པ་གནས་
དང་འཁོར་དང་དུས། །ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། །འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མངོན་པ་དང་། །ཉན་ཐོས་རང་
རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཞེས་པ་དང་། འདས་པ་དཀར་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །ལུས་དང་སེམས་ཅན
ཐམས་ཅད་རྫོགས། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་རྫོགས་ཕྱིར་གཞན་ནས་ནི། །བཙལ་བས་རྙེད་པའི་གནས་མེད་
དོ༔ །ཞེས་སོ། །ཆ་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་སྦྱར་ན་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལུས་དང་
སེམས་ལ་ཚང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ཉི་ཟླ
དང་༔ །སྐྱེས་པ་དང་ནི་བུད་མེད་གཟུགས། །གཟའ་དང་སྐར་མ་སྤྲིན་དང་ནི། །ཤིང་དང་རི་དང་བྲག
རྣམས་དང་། །རྩ་བ་སྡོང་བུ་ཡལ་ག་དང་། །འདབ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་དང་། །དྲི་དང་རོ་དང་སྒྲ་དང་
རེག །རོལ་མོ་རྣམས་དང་འཕན་གདུགས་དང་། །རྒྱལ་མཚན་དང་ནི་ཟླ་བྲེ་ཡང་། །དེ་དག་འཁོར་དེ་སྣང་
བའི་ཆོས། །རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཚང་། །ས་ནི་ཤ་སྟེ་དངོས་པོ་ཉིད། །ཆུ་ནི་ཁྲག་སྟེ་སྟུད་པ
ཉིད༔ །མེ་ནི་དྲོད་དེ་ལུས་ཀུན་སྨིན། །རླུང་ནི་དབུགས་ཏེ་ལུས་ཟུངས་འཛིན། །ནམ་མཁའ་སེམས་ཏེ་ལུས་
མདངས་འཛིན། །ཉི་ཟླ་མིག་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད། །སྐྱེས་པ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ཉིད། །བུད་མེད་དག་ནི་འཆི་
བར་སྣང་། །གཟའ་ནི་ཁ་ལ་སྐར་མ་སོ། །སྤྲིན་ནི་སྐྲ་ལ་ཤིང་ནི་རྩ། །རི་ནི་ལུས་ལ་བྲག་ནི་རུས། །རྩ་བ
སྙིང་ལ་སྡོང་པོ་རྐང་། །ཡལ་ག་དག་ནི་ཡན་ལག་ལ། །མེ་ཏོག་ཉིད་ནི་དབང་པོ་ལྔ། །འབྲས་བུ་ལུས་སུ་
གྲུབ་པའོ། །དྲི་ནི་བ་སྤུ་རོ་ནི་པགས། །སྒྲ་ནི་སྐད་ལ་རེག་ནི་ནང་། །རོལ་མོ་ནང་ཁྲོལ་འཕན་ནི་ཚུ། །

གདུགས་ནི་རྐང་པ་རྒྱལ་མཚན་མིང་། །ལྷ་བྲི་དག་ནི་ལྷ་དངས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ལ་དེ་དག་རྫོགས། ། རིག་པ་ཉིད་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། །འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་འོད་ལྔ་སྟེ། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྐྱེས་པ་གཞི་ལ་བུད་མེད་ལམ། །གཟའ་ནི་རྟགས་ཚད་སྐར་མ་ཚོགས། །སྤྲིན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །ཤིང་ནི་ཐུགས་རྗེ་རྒྱས་པའི་ལམ། །རི་ནི་ལྟ་བ་འགྱུར་བ་མེད། །བྲག་ནི་ཆོས་སྐུ་སྐྱེ་འཇིག་བྲལ། །རྩ་བ་ཆོས་ཀུན་རྒྱུ་གཅིག་ལ༑ །ཡལ་ག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཉིད། །སྡོང་པོ་སྟོང་པར་རོ་གཅིག་སྟེ། །འདབ་མ་ཁྱབ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས༑ །མེ་ཏོག་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་ཉིད། །འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་རང་རྫོགས་སོ། །སྒྲ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་གྱི་སྒྲ༑ །དྲི་ནི་སངས་རྒྱས་གསུང་དུ་གྲག །རོ་ནི་ཉམས་མྱོང་བདེ་བའི་རོ། །རེག་ནི་བསམ་གཏན་ཆེན་པོའི་གོས༑ །རོལ་མོ་འོད་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། །འཕན་ནི་ཁ་དོག་གསལ་བའི་མདངས། །གདུགས་ནི་སྐྱོབ་པ་ཤེས་རབ་གདངས། །ལྷ་རེ་མཐའ་དག་ཆེ་བའི་གནད། །རྒྱལ་མཚན་རྟོགས་པས་མངོན་སངས་རྒྱས༑ །སེམས་ཉིད་ངོ་ལ་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཚུལ་དུ་གནས། །དེ་ཕྱིར་བློ་དང་དངོས་པོ་ཡི༑ །ཆོས་ནི་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གཞི་རིག་པ་ལ་མ་ཚང་ན་ཉེར་ལེན་ལུས་སེམས་ལ་མི་ཚང་། དེ་ལ་མ་ཚང་ན་སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱི་ཡུལ་ལ་མི་ཚང་སྟེ། མོ་གཤམ་ལ་བུ་མེད་པས་བཞིན་མེད་ལ། བཞིན་མེད་པས་མེ་ལོང་དུ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །སྣང་བ་ལ་སྣང་བ་ལུས་སེམས་ལ་ཚང་བ་ལས་བྱུང་ལ་དེ་རིག་པ་ལ་ཚང་བ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་སྤྲིན་ལ་མགོ་ཡོད་པས་བཞིན་ཡོད་ལ་དེ་ཡོད་པས་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་བྱེད་ལས། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ང་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད༑ །ཇི་ལྟར་ཤར་བ་ང་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན། །ང་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །སྣང་ཞིང་སྲིད་པས་བསྡུས་པ་འདི་ན་མེད། །ཅེས་པ་དང་། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། དཔེར་ན་བཞིན་དང་མེ་ལོང་བཞིན། ། གང་སྣང་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་མ་ལུས་པར། །སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་ཡངས་པ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོས་ཁྱབ་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་གསུམ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ།།

།།དེ་ནས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཞུགས་གནས་དངོས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གསང་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་གནད་ངེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གནས་ས། གནས་ལུགས། མཚོན་དཔེ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་དངོས་ནི་སྙིང་ག་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་གྱི་བེའུ་གནས་ལ། དེའི་གདངས་ནི་དུང་ཁང་བྲཧྨ་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་དང་། འགྲོ་བྱེད་རྩའི་གཞལ་ཡས་ན་གནས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཙིཏྟ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་སུ། །རིན་ཆེན་འདུས་པ་ཟུར་བརྒྱད་སྒོ། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྐུ་ལྔ་སྟེ༑ །ལྷུང་དང་ཤེས་པའི་རྩལ་ཡང་ལྔ། །ཐམས་ཅད་ལྔ་ལྔའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་དང་ཙིཏྟ་རྩ་ནང་ན། །མ་བཅོས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་གནས། །ཞེས་པ་དང་། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། །རིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་གཞལ་ཡས་དང་། །འགྲོ་བྱེད་རྩ་ཡི་གཞལ་ཡས་དང་། །དུང་ཁང་བྲཧྨའི་གཞལ་ཡས་དང་༑ །ལྟེ་བྱེད་མིག་གི་གཞལ་ཡས་དང་། །གཞལ་ཡས་ཆེན་པོ་དེ་བཞི་ན། །གསང་སྔགས་ཀུན་གྱི་གསང་ཆེན་གནས། །ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རང་རིག་ནི། །སྙིང་གི་

དཀྱིལ་འཁོར་ན་གནས་པའོ། །ཞེས་དང་། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། ཨེ་མའོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས
ཉིད༔ །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས། །དེ་ཡང་གནས
ལུགས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཙིཏྟ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་དང་། །རིན་ཆེན་རྩ་ཡི་གཞལ་ཡས་དང་། །རྣམ་དག་དུང
ཁང་གཞལ་ཡས་དང་། །ཁྲི་གུ་ཏ་ཡི་གཞལ་ཡས་སོ། །གཞས་ཡས་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ན། །རིག་པའི་ངོ
བོ་རྩལ་ལྟར་གནས། །དེ་ཡང་བཤད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ལ་ལ་དག་ན་སྐུ་རུ་གནས། །ལ་ལ་དག་ན་ཐིག་ལེ
སྟེ༔ །གཅིག་ན་འོད་ཟེར་ཚུལ་དུ་གནས། །ཀུན་ན་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་གནས། །དེས་ནི་གནས་པའི་མདོ་ཉིད
བསྟན༔ །ཞེས་པ་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ནི། །ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ན
མ་བསྐྱེད་རྫོགས། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐུ་གཅིག་ནི། །ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ཡོངས་ལ་ཁྱབ
པའི་སེམས་གཅིག་པུ། །རང་བཞིན་གཙུག་མ་རང་ལ་གནས། །རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ། །རྒྱུན་ནི་འཆད་པ
མེད་པར་གནས། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་གྲངས་མང་བས། །ཆ་ཤས་སྐུ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཡོད་པ་གཅིག་ལས
མེད་པ་ལ། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ལ་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། ངོ་སྤྲོད་སྤྲས་པ་ལས། དོན་ནི་རང་གི
ལུས་དཀྱིལ་ན། །སྙིང་ནང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །ཞེས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ
ལས༔ །འོད་བཟང་འབར་བ་དཔལ་བེའུ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་ལུགས་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་སྐུར
གནས༔ རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་གནས། ཐུགས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མར་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྙིང
ག་ན་ཞི་བའི་སྐུ་དང་དེའི་གདངས་ཀྱི་རྩལ་ལས་དུང་ཁང་ན་ཁྲོ་བོའི་སྐུར་གནས་ཏེ། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད
ལས༔ །ཨེ་མ་རིག་པའི་གནས་ལུགས་ནི། །རང་རང་ཙིཏྟའི་དཀྱིལ་ན་གནས། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ
འཛིན་པའི། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཚུལ་དུ་གནས། །ཡབ་ཀྱི་ཆ་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་སྐུ། །ཡུམ་གྱི་ཆ་འཛིན
ཤེས་རབ་སྐུ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་ཚུལ་དུ་གནས། །དབྱིངས་དང་རིག་པས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །ལྷུན་རྫོགས
ཐིག་ལེ་ཆེན་པོར་གནས། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་སྦྲི་ལ། །ཆོས
ཉིད་ཧླུང་གི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ། །ཕྲ་དང་ཡང་དང་འགྱུ་དང་འབྱེད། ཙིཏྟའི་གནས་ན་སྐུར་གནས་ཏེ། །
གདངས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྣམ་པ་ལྔས། །སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན། །ཞེས་པ་དང་། རྩལ་རྫོགས་ལས།
ཀུན་གཞི་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་པོའི་མཛོད། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་བུར་གནས། །སྣང་བ་འཛིན་མེད་ཡུལ་གྱི
མཛོད༔ །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་གནས། །གསང་འདུས་རིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་མཛོད། །རིག་པའི
ཡེ་ཤེས་ཡབ་ཡུམ་ཚུལ། །སྒྲོག་འདུས་རིན་ཆེན་ཟུར་བཞིའི་མཛོད། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེར
གནས༔ །དོན་འཁྱིལ་བྲྀཀྵའི་གཞལ་ཡས་མཛོད། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྲོ་སྐུར་གནས། །འགག་མེད
གསལ་བའི་སྒྲོ་གཉིས་མཛོད། །དབྱིངས་དང་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་གནས། །སྟོང་པ་མཚན་བྲལ་ནམ་མཁའི
མཛོད༔ །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་དུ་གནས། །དེ་ནི་གསང་བའི་མཛོད་དུ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ
རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེར་གནས་པ་ནི། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། ཐིག་ལེའི་བཞུགས་ཚུལ་བསྟན་པ་འདི
ལྟ་སྟེ། རྩ་རྣམས་ནང་ན་ཐིག་ལེ་སྐུ་ལྟར་གནས། །ཆེ་བའི་ཚད་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ། །ཆུང
བའི་ཚད་ནི་ཏྲ་ཊ་བཙུ་གཤགས་ཙམ། །གསལ་བའི་ཚད་ནི་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ། །དེ་ཡང་གསལ

འཚེར་གཟི་བརྗིད་ལྡན། །འགྲོ་དང་འོང་དང་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་རྗེ་སྒྲོན་མར་
གསལ་བ་ནི། །རང་ཤར་ལས། དེ་ཡང་སྒྲོན་མ་རྣམ་པ་བཞི། །འགག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་གནས། །
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མཚོན་དཔེ་ནི། ངོ་བོ་སྐུར་གནས་པ་བུམ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་འོད་དུ་གནས་པ་
བུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟ་བུ། ཐུགས་རྗེ་འོད་ཟེར་དུ་གནས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས།
ཙིཏྟ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་ན། །ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པའི་ཆ། །སྟོང་གསལ་འདུས་པ་སྐུ་ཡི་གདངས། །ཞལ་
ཕྱག་རྫོགས་པ་བུམ་སྐུའི་ཚུལ། །ལྷུན་གྲུབ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གནས། །ཐུགས་རྗེ་ཁ་དོག་སོར་སོར་
གསལ༔ །ཞེས་སོ །རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་དཔེ་ནི། རྩལ་རྫོགས་ལས། ནང་གསལ་བུམ་པའི་མར་མེ་
བཞིན༔ །ཞེས་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་དཔེ་ཡང་དེ་ལས། སྒྲོན་མའི་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ། །
སྒྲོན་མའི་འོད་ཟེར་སྟོང་ལ་ཐུག་པ་མེད། །ཅེས་དང་། བི་མ་ལའི་ཞལ་སྔ་ནས། སྐུ་ནི་ནང་གསལ་བུམ་སྐུ་
ལྟར༔ །འོད་ནི་བུམ་པའི་མར་མེ་བཞིན། །ཡེ་ཤེས་ཟླ་བའི་སྒྲོ་ང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐུ་ཡུངས་
འབྲུ་ཙམ་ལ་སྤྱན་ཕྱུལ་ཐག་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་སྟེ་འཚམས་པར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །ལ་ལ་ནས་
ཡེ་ཤེས་འཕོ་བར་བཤད་པ་ནི་ཀླུང་གི་སྒོར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །འཕོས་ན་ལུས་སེམས་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་
དོན་གཉིས་པ་གསང་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་གནད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་ཆོས་སྐུའི་གནད་དང་།
སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་སོར་སོར་བཤད་
པའོ༔ །དང་པོ་ནི་ཀུན་གཞི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་རྫིང་དང་འདྲ་ལ།
ཆོས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཟག་པ་ཟད་པ་སྟེ། མུ་
ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཀུན་གཞི་ཉིད་ནི་བསགས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་པ་དང་། རྒྱུ་
དང་རྐྱེན་བཅས་ཀུན་གཞི་ལ། །བག་ཆགས་གསོག་ཕྱིར་རྫིང་དང་འདྲ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བག་ཆགས་
བྲལ༔ །ཡིད་དང་སེམས་སོགས་འདུས་པ་ལས། །ལུས་ཅན་ཀུན་གཞི་དུ་མར་སྣང་། །ཆོས་སྐུ་ཡིད་
སོགས་བྲལ་བས་ན། །དུ་མ་གཟུགས་སྣང་ཡིད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་གསལ་བའི་དཔེར་
བརྗོད་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། ཀུན་གཞི་དང་ཆོས་སྐུའི་དཔེ་རྒྱ་མཚོ་དང་གྲུའི་ཚུལ་དུ་ལམ་འབྱུང་ཞེས་པས།
གཞི་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་རྒྱ་མཚོ་དྭངས་པ་ལྟ་བུའི་ངང་ན། ཀུན་གཞི་གྲུ་ལྟ་བུ་སྟེ་སེམས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་པ་
དུ་མའི་མི་དང་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དུ་མས་བཀང་ནས་རིག་པ་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་ལམ་བྱུང་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཁ་ཅིག་ཏུ་གཞིའི་ཆ་ལ་ཀུན་གཞིར་མིང་བཏགས་པ་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་ཁ་
ཅིག་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡོད་དེ་ཤིན་ཏུ་ནོར་ས་ཁམ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐུ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་གནས་འགྱུར་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐུ་ཡང་གནས་འགྱུར་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཆོས་ལ་ལྟོས་པས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐུ་ཡང་རེས་འགའ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མང་
ངོ༔ །རང་ཤར་ལས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ལ་འགལ་བསྡུད་པའི་རིག་པ་དྲི་ལན་རྒྱལ་རྩོད་དང་བཅས་པར་
གསུངས་པ་ནི། ལ་ལ་ཀུན་གཞི་ཆོས་སྐུར་འདོད། །དེ་ལ་ལན་བཏབ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་གཞིའི་

མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་ཡིན། །དེ་ནས་དེ་ཡིས་ལན་སྨྲས་པ། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཡིན། །དེ་
ནས་དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་བཟློག །སངས་རྒྱས་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་རིགས། །ཀུན་གཞི་སྣ་ཚོགས་འཆར་
བའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་རིགས། །ཅི་ཕྱིར་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ན་རེས་འཛོག་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཅི་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཕྱིར། །
རེས་འགའ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར། །རེས་འགའ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཅི་ཕྱིར་རེས་འཛོག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལས་ཀྱང་། །ཀུན་གཞི་ཆོས་སྐུ་འདོད་པ་
ང་ལས་གོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་ཕྱེ་
བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཤར་ལས། སེམས་ཅན་གཞི་དང་སངས་རྒྱས་གཞི། །ཁྱད་པར་གཅིག་གིས་ཕྱེ་བར་ངེས།
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་སྐུའི་ཁྱད་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་
མཚན་དང་ལྔ་ལས། ངོ་བོ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་ཉེ་བར་བསྡུས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ལས་དང་བག་
ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ངོ་བོ་བག་
ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད། ཅེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་ལས། །སྣ་ཚོགས་
པ་ཡི་ཤེས་པས་བསྒྲད། །ཀུན་གཞི་མ་རིག་དངོས་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི། བག་ཆགས་དུ་
མའི་གཞི་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ངེས་ཚིག་ཀུན་ནི་འདུས་པ་ལ། །གཞི་ནི་ཚོགས་
ཤིང་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ཡེ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི་རིག་པའི་སྟེང་ན་ཡེ་ཐོག་དང་པོའི་
དུས་ནས་གསེར་དང་གཡའ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆ་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། འཁོར་བའི་
ཆོས་ཀུན་གྱི་དང་པོའི་གཞི་དང་། སྦྱོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལས་ཀྱི་ཆའི་གཞི་དེ་འཁོར་འདས་སུ་ལས་དང་
སོ་སོར་སྦྱོར་ཞིང་འཕེན་པའི་རྩ་བའི་རྟེན་ཅན་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འཁོར་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆའི་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཆ་ལུང་མ་བསྟན་པ
དང་༎ བག་ཆགས་ལུས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་ཤས་སུ་སྣང་བ་རགས་པའི་ལུས
དང་༎ དྭངས་པ་འོད་ཀྱི་ལུས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟར་སྣང་བའི་ལུས་གསུམ་དུ་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཞི་མ
རིག་པའི་རྟེན་ཆ་ཅན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དབྱེ་ན་ལུས་དང་སྦྱོར་བ་དང་། །སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཡེ་
གཞིའོ༎ །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རིག་པ་དངོས་དྲི་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞིར་བཏགས་པ་འདུག་སྟེ།
ཆོས་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་བག་ཆགས་ལ་ཁོ་ནར་འཛོག་པ་འདི་འཐད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་
ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ལུང་མ་བསྟན་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་པར་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་མོ། །དེ་
ཡང་ལུས་སུ་བག་ཆགས་པའི་གཞི་ཀུན་གཞིར་བྱུང་བས་དཔྱ་ལུས་སྣང་བའི་གནད་དེ་ཡིན་ལ། སེམས་སུ་
བག་ཆགས་པའི་གཞིར་བྱུང་བས་དཔྱ་རྣམ་ཤེས་དུ་མའི་ཚོགས་པ་སེམས་བྱུང་དང་བཅས་པར་བྱུང་ལ།
བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞིར་བྱུང་བས་དཔྱ་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་ཤར་མདངས་སྣང་དུ་བྱུང་ལ། ཡེའི་
གཞིར་བྱུང་བས་དཔྱ་གང་ལའང་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའོ། །ཀུན་གཞི་བཞི་པོ་འདི་བགག་ལ་

ཉལ་གྱི་ཆ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ས་འོག་གི་ས་བོན་དང་འདྲ་བར་དངོས་སུ་བལྟར་མེད་ལ། མངོན་གྱུར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་ལུས་སེམས་སྣང་ཆའི་མ་རིག་པ་བཞི་པོ་སྨྱུ་གུ་དང་འདྲ་བར་དངོས་སུ་བལྟར་ཡོད་པའི་གནད་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ནི། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཆས་བཞག་ལ། དབྱེ་བ་བཞི་ནི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་གོ །བྱེད་ལས་ནི་བག་ཆགས་སྣ་ཕྱིའི་རྟེན་བྱེད། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བྱེད། ལུས་དང་ཚོགས་པ་དུ་མའི་འཆར་གཞི་བྱེད༑ །ལུས་སེམས་དང་འཁོར་འདས་སོ་སོ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆ་བྱེད་དེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཀུན་གཞི་ཉིད་ནི་བསགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བག་ཆགས་སྣ་ཕྱིའི་ཉིང་མཚམས་དང༑ རྣམ་སྨིན་སྣ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྟོབས་དཀར་ནག་སོ་སོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཀུན་ཞེས་བྱ་ལ༑ ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རེ་ཞིག་བཤད། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར། ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་བྱུང་བའི་གཞི་མཐའ་ཡིན། ཞེས་སོ། །འཁོར་བའི་གཞིར་འཐད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་གཞི་ལ་དངོས་ཀྱི་གཞི་ཟེར་ལས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་གཞི་དགེ་བས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལས། འདི་སྦྱོར་བའི་གཞི་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། མྱང་འདས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསགས་པའི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཆ་ལས་སོ། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལས་དེ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་བཏགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འདོད་དེ། མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་དང་། མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་གནས་དང་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཤེས་པའི་སྟེང་ན་འདྲ་གཞི་གཅིག་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས། རིག་པ་དྲི་བཅས། ཀུན་གཞི་དྲི་མེད་ཆོས་སྐུའི་ཞེས་འདོད་པ་ནི་འདྲེས་པས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་སོང་བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པས། ཚིག་གིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ཡང་ཕན་མེད་དེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་དང་ཆོས་སྐུ་མ་ཕྱེད་ན་གཟུགས་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སོ་སོར་སྣང་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སོ། །འདི་གཉིས་ནི་ནོར་ས་ཆེ་བས་ཁྱད་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་སྐུའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྔ་ལས། ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་ནི་འཁོར་བས་མ་གོས་པའི་རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྤྲོས་བྲལ་ཏེ། །རང་གར་འཛིན་པའི་མཚན་མ་མེད། །ངོ་བོ་སྟོང་གསལ་དབྱེར་མེད་ལ། །ཞེས་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་ཟད། །སྟོང་ཞིང་གསལ་ལ་གསལ་ཞིང་ཁ། །བསམ་པས་མ་སྣགས་དྲན་པ་སངས། །སྤྲོས་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁྱབ་ཅིང་སྟོང་། །རང་ག་མཚོན་པ་ཀུན་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། ངེས་ཚིག་ཆོས་ནི་ཡང་དག་ལམ། །སྐུ་ནི་དེ་ལས་གྲུབ

པའོ༔ །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱེ་བ་ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྐུ། །གསུམ་གྱིས་ཕྱེ་བས་ཁྱད་པར་འཇུག །ཅེས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རོལ་པས་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། འགག་མེད་ཞེན་མེད་ཆགས་པ་མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྤྱོད་པའོ༔ །ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེ་ཡེངས་པ་མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྒོམ་པ་ཡིན། །བལྟར་མེད་བལྟས་ཟིན་ལྟ་བ་རྫོགས༔ ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ལྟ་བ་ཡིན། །བྱས་མེད་བྱུང་མེད་འབྱུང་བ་མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན༔ །བསྒྲུབ་མེད་བསྒྲུབས་ཟིན་སྒྲུབ་པ་རྫོགས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ཡིན། །གཅིག་བྱུང་གཉིས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བྱུང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྟོང་པ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྐུ་ལ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྫོགས་པས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་འཇིགས་སྟོབས་དང་གསལ་བ་དང་། །ཁྱབ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ངེས་ཚིག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ཆོས་སྐུ་ནི་གཞི་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་འདོད་དེ། རང་ཤར་ལས། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ༔ །དང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་དངོས། མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན། ཤེས་པར་གདམས་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ༔ །སོ་སོའི་གནས་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་གང་ཡིན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཏེ་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མར་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་དེ་རིག་པ་ལ་ལྡན་དུས་སེམས་ཅན་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། སེམས་དེས་འགྲོ་དྲུག་སོ་སོར་འཁྲུལ་པར་བྱེད་ལ། རིག་པ་དེ་སེམས་དང་བྲལ་དུས་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་སངས་གྱིས་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཏེ་ལས་དང་བག་ཆགས་བསྒྲིགས་པས་མི་དང་འདྲ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་གསལ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས༔ སེམས་ནི་བག་ཆགས་ཀུན་གྱི་གཞི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡིན། །གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་སེམས༔ །དེ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །སེམས་དེ་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་པ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་དག །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་དེས་འགྲོ། །དེ་མིན་འགྲོ་བར་ནུས་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་འགྲོ་རྣམས་འཁྲུལ་འཁོར་བཞིན། །ཐུགས་ནི་བསྐྱོད་པ་ཀུན་བྲལ་བ། །བེམས་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་ཤིང་རིག་ལ་གསལ་བྱེད་སྣང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བསྒྲིགས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་མེ་བཞིན་ཟ། །ནམ་མཁའ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །སྟོང་གསལ་རིག་བཅས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སྣང་བར་སྟོན། །འབྱེད་མེད་ཐུགས་རྗེ་རང་ཤར་བས། །ཁྱབ་ཅིང་ཀུན་འབྲེལ་ཆོས་ཀུན་རྫོགས། །དྲན་པ་ཉིད་ནི་དྲན་མེད་པས། །ཡེ་ཤེས་དྲན་གཞི་ཉིད་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མ་ཕྱེད་ན་སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་རྩ་བ་མི་ཆོད་པས་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་འཁྲུལ་སྣང་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མ་ཕྱེ་ན། །སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་རྩ་བ་མི་ཆོད་པས། །སྐྱོན་བྲལ་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་འཁྲུལ་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་རྟོགས་

པར་དགག། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་འཁྲུལ་སྣང་འཁོར་བའི་ཆོས་ཏེ་བསྡུ་ན་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་
རེག་དང་ཆོས་ཏེ་དྲུག་གོ །འདི་དག་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་སྟེ། གང་ལ་
སྣང་ན་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ལ་སྣང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། །
འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞིང་སྣང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ནི།
འདི་ལ་སེམས་རང་ངོ་ཤེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན། ད་ལྟའི་སྣང་བ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཡིན་བྱ་བ་དང་།
སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཚིག་ལ་འཁྲུལ་ནས་སེམས་མི་རྟོག་པའི་ཆ་རྐྱང་པ་དེ་ཡེ་
ཤེས་སུ་འདོད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། འདི་ཡང་ཇོར་ས་ཤིན་ཏུ་ཁམ་ཆེ་བས་གསལ་བའི་སྐྱོན་མཐའ་ཡས་
ཀྱང་རེ་ཞིག་ཆེ་ལོང་བརྗོད་ན། སེམས་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་དང་།
སེམས་དྲི་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བ་དང་སེམས་སྣང་བྱ་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པའི། །སྒྲོ་
བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་སྣང་བ་འདི་འཁྲུལ་བར་སྣང་བས་འོད་གསལ་འཁྲུལ་
སྣང་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྣང་བ་སེམས་ཅན་ཕལ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་མཐུན་སྣང་དུ་
གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། འདོད་ན་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་པ་བཞིན་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྣང་བ་དང་སེམས་
ལ་སྐྱེ་ཤི་འཕོ་འགྱུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྣང་བ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་
དམིགས་པས། རྫོགས་པ་གཏི་མུག་ལས་ཀྱང་ཆེས་གཏི་མུག་པ་དག་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
གདམས་ནས། སེམས་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སམ་གཞི་འབྲས་འཛོལ་
བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། ལ་ལ་དག་གི་འདོད་པ་ནི། སེམས་ལ་
འབྲས་བུ་འཚོལ་བར་འདོད། དེ་ལས་བཟློག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཇི་ཙམ་ལགས། །དྲིན་
ལན་རྒྱས་པར་བཏབ་པ་ནི། །སེམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི། །དྲི་
ལན་རྒྱས་པར་བཏབ་པ་ནི། །ཆོས་ཉིད་གཟུང་འཛིན་ག་ལ་ཡོད། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་
བཞིན༑ །གཟུང་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་བཟློག་པའི་ཚིག་སྨྲས་པ། །སེམས་ལ་གཟུང་འཛིན་
ཡོད་དམ་མེད། །དྲི་ལན་རྒྱས་པར་བཏབ་པ་ནི། །སེམས་ལ་གཟུང་དང་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་
གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡང་སྨྲས་པ། །གོང་གི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར། །
སེམས་དང་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལ་གཟུང་འཛིན་བྱུང་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་འབད་པས་
རྙེད་པར་འགྱུར། །སེམས་ལ་གཟུང་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དྲི་ལན་བཟློག་སྟེ་སྨྲས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་
སེམས་མེད་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཁྲོད་ཀྱིས་རྙེད་དམ་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་ལ་དྲིས་ལན་རྒྱས་བཏབ་པ། །
སེམས་ལ་འབྲས་བུའི་མི་འཚོལ་ཏེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྟེན་དང་རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡེ་ནས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གཉིས་གཅིག་
ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རུང་སྟེ། ཉི་མདང་སྤྲིན་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སེམས་ལ་འབྲས་
བུ་མི་འདོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གསལ་དག་པ་ལས་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ལ་འབྲས་བུ་མི་འདོད་

དེ༔ །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལས། །སྣང་བ་
ཆོས་སྐུར་འདོད་པ་ང་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །ཅིར་སྣང་སེམས་སུ་འདོད་པ་ང་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་སེམས་
སུ་འདོད་པ་ང་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའང་དེང་སང་རྫོགས་པ་ཕལ་པ་དག་གིས་སྣང་བ་རང་གི་
སེམས་ཡིན། སྣང་བ་ཆོས་སྐུ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་སེམས་ཡིན་ཟེར་ཏེ། མགོ་འཕོང་ཡིན། མེ་ཆུ་ཡིན།
མུན་པ་སྣང་བ་ཡིན་ཞེས་ཅི་རུང་རུང་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་པ་ལས། དེ་དག་ལས་རློམ་སེམས་
སླར་ཆེ་བས་གཏི་མུག་པར་མཐོང་སྟེ། སྣང་བ་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ལ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལ།
ཁྲོད་མེད་དུས་ཁྲོད་ཀྱི་སེམས་ཕྱོགས་འདིར་ཡོད་པར་ཐལ། སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གཅིག་སྐྱེས་
པས་ཀུན་སྐྱེ་ལ་གཅིག་ཤི་བས་ཀུན་འཆི་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་བྱེ་བས་བུམ་པ་གཅིག་མཐོང་དུས་རིལ་
སེམས་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སེམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཪྙི་སློད་མཁྱེན་
པའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་འཁོར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་མཐོང་དུས། སངས་རྒྱས་དེ་འཁྲུལ་པར་ཐལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ཅན་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དེའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་
སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུ་བ་ལང་མ་ལིང་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་འདི་སྐད་ཅིག་ལ་ལང་མ་ལིང་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་
སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །སྣང་བ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ན། སྣང་བ་འདི་སྣང་མི་སྣང་ལས་འདས་པར་ཐལ་ཏེ།
ཆོས་སྐུ་སྣང་མི་སྣང་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྐུ་འཁྲུལ་སྣང་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་སྐུ་དངོས་པོ་
དང་མཚན་མར་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྣང་བ་འདི་འཁྲུལ་སྣང་དང་དངོས་མཚན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
སྣང་བ་འདི་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ། ཆོས་སྐུ་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
བརྗོད༔ །ཅེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་
ཏེ༔ །དེ་ནི་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་གསོལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་ཡིན་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །
མདོར་ན་དེ་སྐད་སྨྲ་ན་བ་ལང་གི་ཁྱུར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། ལུང་རིགས་ཀྱིས་བཟློག་རིན་མི་ཆོག་སྟེ།
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྣམ་ངེས་སུ། །ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྤྲོ་བྱ་མིན། །
ཞེས་ཀྵཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤེས་པར་གདམས་ཚུལ་ནི། །དེ་བས་སྐྱེས་བུ་བློ་གྲོས་ཅན་དག་གིས
སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། སེམས་ནི་འདུས་ཚོགས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། །དྲི་མ་ཉིད་དང་ཡང་སྦྱགས་པ། །ཀུན་གཞི་སྡུད་པའི་སེམས་ལ་སོགས། །དྲི་མའི་གྲངས་སུ་
གྱུར་པས་ན། །སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེ་བ་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བཞི་
པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བར་འཛིན་པ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཏེ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འཁྲུལ་རྟོག་ལ། །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གནས་ལ་གཉིས་ལ། སེམས་
ཀྱི་གནས་ཀུན་གཞི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ།

སེམས་ཀྱི་གནས་ནི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་ནི་བསམ་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྡུད་ཅིང་སེམས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་ཞིང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་གཉིས་གཅིག་པའི་ས་མེད་དེ། བསྒྲིབ་བྱ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལས་སེམས་དང་སེམས་ལ་སྣང་བ་འཁྲུལ་པར་ཤེས་དུས་ཕྱི་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སེམས་བློ་བུར་བ་གཞི་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མ་འཁྲུལ་པར་ཤེས་དུས་རིག་པ་ཆོས་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱེད་པར་བྱ་སྟེ། མ་ཕྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས་སྦྱོར་བའི་རང་ངོ་ལ་སྣང་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཕྱེད་ན་ཉི་མ་སྤྲིན་ཕུང་གིས་བསྒྲིབས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཕྱིར་སྣང་བའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ལ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའོ་ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་རྟོགས་དཀའ་བ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་རྟོགས་དཀའ་བ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་གནས་ངེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་འགྲོ་དྲུག་ཐ་དད་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ག་མ་གཟུང་འཛིན་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སྣང་བ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དྲན་བསམ་རང་རྒྱུད་དུ་འཆར་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འཁྲུལ་རྟོག་ལ། །ངོ་བོ་འཇུག་ཅིང་ཁྱབ་པ་ལ། །དྲན་བསམ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་མའོ། །ཞེས་པ་དང་། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། སེམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་བག་ཆགས་སྡུད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། མདོར་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་སེམས་ཏེ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་རང་ག་མའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་སོ། །དེའང་སྣང་མི་སྣང་དུ་སེམས་འཛིན་པས་སྣང་བ་ལ་སེམས་སུ་མིང་བཏགས་སོ། །སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་པ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ངེས་ཚིག་ནི་ཡུལ་ལ་སེམས་པས་ན་སེམས་ཏེ། རྟོག་བཅས་རགས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་པ་དང་། རྟོག་མེ་ཕྲ་བའི་ཡུལ་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་ཀྱི་དང་ཡུལ་དེར་སེམས་སེ་འཛོག་པས་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ངེས་ཚིག་བསམ་པས་དྲན་ཡུལ་བསྐྱེད། །གང་ལ་སེམས་དང་གང་གིས་སེམས། །གང་སེམས་པ་དང་གང་ཕྱིར་སེམས། །ཞེས་སོ༑ །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ངོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དག་པ་དང་། མ་དག་པའི་སེམས་གཉིས་ལས། དག་པ་ནི་འཁྲུལ་རྟོག་རགས་པས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་མེད་རང་ས་ན་གནས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འདོད་པ་ཞི་གནས་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་དགུའོ། །མ་དག་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རོ་མྱོང་བ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད

དོ༔ །ཐལ་འགྱུར་ལས། དབྱེ་བ་དག་དང་མ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པར་
དབྱེ་བ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སེམས་གསལ་ལ་རྟོག་མེད་ལུང་མ་བསྟན་མེ་ལོང་གི་
ངོས་ལྟ་བུ་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་སྣང་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་།
ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་རང་གི་ཡུལ་སྣང་ལ་མི་རྟོག་པ་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཡིད་རང་ཡུལ་ཆོས་དུ་མ་ལ་རྟོག་པའི་ཆ་ལས་མངོན་གྱུར་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་དབང་ཤེས་དང་འཛིན་སྟངས་སུ་
འདྲུག་གམ་དོན་སྤྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་མེད་པས་གསལ་སྣང་རྡོ་རྗེ་གདན་ལྟ་བུར་རྟོག་དུས་ན་དང་པོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་པ་བཟུང་བར་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིད་ཤེས། དེའི་རྗེས་ལ་ཆགས་སྡང་བར་མ་གང་རུང་དུ་སྦྱོད་པར་སྐྱེས་པ་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཉོན་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཆ་ཤས་དབྱེ་བ་དང་ལུང་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཡི་
གེས་འཇིགས་ནས་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གནས་ངེས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ངོ་བོ། གནས། ལམ།
བྱེད་ལས། འབྲས་བུའོ། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ།
སེམས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ།
དེ་གསུང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་མ་རིག་པ་དུག་ལྔའི་རྩ་བ་ཅན་ནོ། །གནས་ནི་གློ་བ་ནས་སྙིང་དུ་
འབྲེལ་པའི་རྩ་སོགས་མའི་སྦུ་གུ་ཙམ་ན་གནས་ཏེ། གློ་བ་ནས་སྙིང་གི་འཇུ་ཆ་ལྟ་བུལ་སྙིང་ག་ནས་རིག་པའི་
ཆའི་རང་གདངས་མིག་ལྟ་བུ་བར་དེར་འདྲེས་པས་མི་བཀྲ་དཀྲུ་བཀྲའི་སེམས་ཞེས་གློ་བུར་དུ་རྐྱེན་གྱི་ཆ་ལས
བྱུང་བའོ། །ལམ་ནི་དེ་སྣས་སྐལ་ཚོགས་འདབ་ན་ཡར་རྩ་གཅིག་རྩེ་ཆུང་ནས་ཁ་སྣར་འབྲེལ་བས་ན་ཡར་རྒྱུ་
བའོ༔ །བྱེད་ལས་ལས་ཐ་དད་པས་སོགས་པར་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་འཁྲུལ་སྣང་དུ་སྨིན་པའོ། །
དེའང་མ་དག་གསུམ་བརྩེགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྙིང་དང་གློ་བའི་བར་གྱི་རྩ་འདབ་དབུགས་ཀྱི་རྟ་ལ་རིག་པའི་
གདངས་ཏེ། ངོ་བོ་མ་རིག་པ། རྣམ་པ་སེམས། རྟོག་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ། སུམ་ལྡན་གྱི་ཚོགས་པ་སྟེ།
རང་ཤར་ལས། མ་དག་པ་ཡི་གནས་ལུགས་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རང་རྒྱུད་ལ། །མ་དག་སུམ
བརྩེགས་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་གནས་ལུགས་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྙིང་དང་གློ་བའི་བར་དུ་ཡང་། །བརྩེགས་མ
གསུམ་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ནས་རྩ་ནས་འགྱུ་བའོ། །སྲོག་པ་རྩ་ནས་ལམ་འབྱུང་ངོ་། །སྒོ་ནི་ཁ་དང་སྣ
ནས་འབྱུང་། །དེ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་དུ་མར
འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། སྐྱེ་འགྲོ་སྲོག་གིས་བསྡུས་པའི
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤས་ཆེར་གནས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་དང་གློ་བའི་བར་ན་གནས་སོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་རྒྱུད་པར་མེད་དེ་སེམས་ཞེས་བྱ་
བ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པས་བརྒྱན་ནས་གནས་སོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་ཅིག
གནས་སོ། །དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལས་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འཁོར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལས་དུག་ལྔ
ཁོང་ཁྲོ་དང་དྲུག་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་ལམ་གང་ནས
འབྱུང་ཞེ་ན། གློ་བ་དང་སྙིང་དུ་འབྲེལ་བའི་བར་ན་སྲོག་རྩ་དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་སྦུབས་ཙམ་གྱི་ནང་དུ
ཡར་རྒྱུ་སྟེ་དེ་ཡང་སྐལ་ཚོགས་ཀྱི་འདབ་ན་ཡར་རྒྱུའོ། །དེ་ཡང་རྩེ་ཆུང་གཡོན་པ་དང་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ནས

དབུགས་ཀྱི་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱུའོ། །དེ་ཡང་ཁ་དང་སྣ་ནས་རྒྱུའོ། །དེ་ལས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་
ཚོགས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་གསང་ཆེན་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག དབྱེ་བ་
གསུམ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འོད་གསལ་བའི་རིག་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་
ལས༔ ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ངོ་བོ་རང་གསལ་སྙིང་པོའི་དོན། ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི་ཡེ་ནས་
གནས་པའི་ཤེས་པ་དམ་པ་ཡིན་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་ཚིག་ཡེ་ནས་གནས་པའི་དོན། །
ད་ལྟ་ཤེས་པས་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས།
ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གསུམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱེ་བ་དག་ནི་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་དང་།
མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །གཞི་གནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །མཚན་ཉིད་
འཛིན་དང་ཡུལ་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ།
མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་དབྱིངས། མེ་ལོང་། མཉམ་ཉིད། སོར་རྟོག བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་ལྔ།
ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་དང་ཕྱིས་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར
འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གསང་ཆེན་ངེས་པའི་གནས་ལ་བརྒྱད་དེ། ངོ་བོ། རྟེན། གནས།
ཕོ་བྲང་། ལམ། སྣང་བ། བྱེད་ལས། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་གཞི་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེའོ། །རྟེན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །གནས་ནི་ཙིཏྟ་རིན་པོ་ཆེའོ། །ཕོ་
བྲང་ནི་འོད་ལྔ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ངོ་། །ལམ་ནི་རོ་རྐྱང་ཀུན་འདར་རམ་ཤེལ་བུག་ཅན་བཞི་དང་
ཁྱད་པར་དུ་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་ལམ་སྙིང་ནས་རྒྱང་ཞགས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྩ་དར་དཀར་གྱི་སྦུལ་མ་ལྟ་བུའོ། །
སྣང་བ་ནི་སྒྲོན་མ་གཉིས་ཏེ། དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་མའི་ངོ་བོ་ཡི་གེ་ན་རོ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་མཐིང་ག་ནས
རྣམ་པར་མཆེད་པས་ནམ་མཁའ་གང་བའོ། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མའི་ངོ་བོ་རྨ་བྱའི་མདོངས་ལྟ་བུ་སྣང་བ་
རང་གསལ་ཀླུམ་པོ་མུ་ཁྱུད་ལྔའི་ར་བ་དང་བཅས་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་འཁོར་བ་མྱང་འདས་སུ་སྒྲོལ་ཞིང་རིག་
པ་སྐུར་སྨིན་པས་ཆོས་ཉིད་གདོད་མའི་ས་ཟིན་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་
མེད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་ཤར་ལས། ཀྱེ་གྲོགས་པོ་དག
ཉོན་ཅིག ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དཔེས་མཚོན་པར་བྱའོ། །དེའང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་རྟེན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནོ། །དཔེར་ན་ཁྲ་ཚང་ན་ཉལ་བ་ལྟ་
བུའོ༔ །གནས་ནི་སྙིང་ག་ན་གནས་ཏེ་དཔེར་ན་བུམ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུའོ། །ལམ་ནི་རྩ་བཞི་ནས་འབྱུང་སྟེ་དཔེར་
ན་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུའོ། །འཁྱིལ་ནི་དུང་ཁང་དཀར་པོའི་ནང་ན་ཁྱིལ་ཏེ་དཔེར་ན་བུམ་ནང་དུ་
མར་མེ་བཏང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྒོ་ནི་མིག་ནས་འབྱུང་སྟེ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ནི་དཔེར་ན་རྨ་བྱའི་མདོངས་
ལྟ་བུའོ། །དབྱིངས་རིག་པའི་སྒྲོན་མ་ནི་དཔེར་ན་ཡི་གེ་ན་རོ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་ནི་མ་མཁའ་སྟོང་པའོ། །དུས་
ནི་བར་དོའི་སྟོང་པའོ། །དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་ས་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ལུས་ཏེ་དཔེར་
ན་ཁ་བྲག་གི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །གྲོལ་ས་ནི་ཀ་དག་གི་སྣང་བ་སྟེ་དཔེར་ན་བུམ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་དང་།

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་ལས། ཨ་ཧོ་ཀློང་ཆེན་རྣམ་ཉོན་ཅིག འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཏིལ་འབྲུ་ལ་མར་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་གནས་
སོ༔ །དེ་ཡང་རྟེན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནོ། །གནས་ནི་སྙིང་གི་དཀྱིལ་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གདུ་ཁ་
སྦྱོར་གྱི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་བསེའི་གདུ་ཁ་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ནང་ན་འོད་ཁ་དོག་ལྔའི་
དཀྱིལ་ན་ཞི་བའི་སྐུ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་འོད་ཁྲིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །དེ་ནི་རིག་པའི་གནས་སོ། །དཔེར་ན་
བུམ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གནས་ཀླད་པ་དུང་ཁང་ན་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྲོ་བོའི་
སྐུ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་སྤྱན་ཕྱུལ་ཐག་ཙམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་ཡང་འོད་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལས་
བྱུང་བའི་འོད་ནི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་ལྟར་གསལ་ལ་དྭངས་པའམ་དཔེར་ན་ཉའི་མིག་བཞིན་དུ་འོད་ཟེར་དུ་གནས་
སོ༔ །དེ་ཡང་རིག་པའི་འབྲེལ་ས་ནི་སྙིང་གི་རྩ་མོ་ནས་རྩ་དར་དཀར་གྱི་སྦུལ་མ་ཙམ་སྦྲལ་ཚིགས་འདབ་ན་
ཡར་ཡོད་དེ་ནས་ལམ་བྱུང་ནས་མགོའི་ནང་དུ་འཇུག་གོ །རྩ་དེ་ཡང་རྩེ་ཆུང་གཡོན་ནས་འཐོན་ནས་ཀླད་པར་
འབྲེལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྣ་བའི་འདབ་གཡས་གཡོན་ན་འཐོན་ནས་མིག་དང་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ལས་མིག་ནམ་
མཁའ་ལ་བཟློག་སྟེ་རྩ་གཅུན་ནས་བལྟས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་སྣང་གིས་ནམ་མཁའ་གང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོ༔ །འདིར་འོད་རྩ་བསྐྱེམས་པས་འོད་སྣང་འཆར་བའི་གནད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་སྟངས་གཟིགས་སྟངས་
ལྡན་པ་ཡིས། །རྩེ་ཆུང་གཡོན་འདབ་འོད་རྩ་བསྐྱེམ། །སྣང་བས་ནམ་མཁའ་གང་བ་འཆར། །ཡང་ཟབ་
གདམས་པའི་ཟབ་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྐུ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་སྤྱན་ཕྱུལ་ཐག་ཙམ་བཤད་པ་འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་སྐུ་བས་སྤྱན་ཆེ་སྟེ་རྩ་བ་ཕྲ་ཡང་རྩེ་མོ་ཡངས་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་བསམ་མནོ་མ་བཏང་བར་ཅི་རུང་
རུང་བླ་རྫོལ་དུ་སྨྲ་བའི་ཚིག་སྟེ། སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱན་ཡོད་ན་སྐུ་ལས་ཆེ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་ལས་ཕྱིར་འཕྲོས་ཏེ་
ཡོད་ན་སྐུ་དང་མི་འབྲེལ་པའམ་སྤྱན་ལུག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་འཚམས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཡུལ་སྐད་རྙིང་པ་ལ་ཕྱུལ་ཐག་ཙམ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཚིག་དེ་ཙམ་ལས་ཡུངས་འབྲུ་ལ་འཚམས་པའི་སྤྱན་དེ་སྐྲ་
རྩེ་བས་ཀྱང་ཆུང་དགོས་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆུ་བུར་གྱི་མིག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བལྟར་མི་རུང་བའོ། །འདི་ལ་མི་
ཤེས་པ་དང་འཁྲུལ་པའི་གནད་མེད་ཀྱང་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བ་རྣམས་ཚིག་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཡིག་གེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཆད་པའི་དོགས་པས་དགག་པའི་ཕྱིར་འདིར་གསལ་པོར་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གསང་བ་རྒྱལ་
པོའི་གནས་འདི་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྙིང་ཏིག་གི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་མ་སྦས་པར་བཤད་དེ་
ཕྱི་རབས་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དབྱེ་བར་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་མང་དུ་ཐོས་པས་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྙེད་པ་དག་གིས་ཕན་གནས་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོགས་དཀའ་བ་
ཀུན་ལ་སྣང་བར་བྱེད་པས་ན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་
བསྟན་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་བཞི་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ།། །།དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་གང་ལས་འཆར་བའི་ལམ་བསྟན་
པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཉིད་ནི། །
རང་རིག་རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་ལ། །སྐུ་གསུམ་རང་རྫོགས་གནས་པ་སྟེ། །རོ་མ་རྐྱང་མ་ཀུན་འདར་མ། །རྩ་
གསུམ་དག་གིས་ལུས་བཟུང་སྟེ། །དབུས་མས་འཁོར་ལོ་བཞི་རྟེན་བྱེད། །འདི་དག་གཡས་གཡོན་དབུས་

གནས་པས། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེ་བ་ཡིས། །ལུས་དང་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྒྲོན་མ་ཉིད་ཀྱང་
སྨིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ངོས་གཟུང་།
རྩའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། ཐིག་ལེའི་འགོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས
དངོས་སྙིང་ག་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཟེར་འཕྲོ་བ་ལས་ལུས་ནང་གི
རྩ་ཆེན་བཞི་ནས་རྩ་ཕྲན་གྱི་ནང་དུ་འོད་གསལ་གྱི་ཐིག་ལེ་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་རང་ངོའི་རྟེན་དུ་གནས
ཏེ༑ ཐལ་འགྱུར་ལས། རོ་མ་རྐྱང་མ་ཀུན་འདར་མ། །ཀ་ཏི་ཤེལ་གྱི་སྦུ་གུ་ཅན། །མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་སོ
སོར་རྟོག །བྱ་གྲུབ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཐིག་ལེ་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བ། །རང་རྩལ་རྫོགས་པའི་རྟེན་ནས
སོ༑ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ནང་གདངས་རྩ་ནས་འཕྲོ་བ་ལྟར་དེ་ཕྱིར་སྣང་སྒྲོན་མའི་རང་གདངས་འཆར་ཏེ།
སྙིང་གའི་འོད་གསལ་ལས་འོད་རྩའི་སྒོ་བཞི་ཡོད་དེ། ཀ་ཏི་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན། ཤེལ་བུག་ཅན། དར
དཀར་སྣལ་མ། སྟོང་པ་རང་གྲོལ་ལོ། །དེ་ཡང་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་།
ཤེལ་གྱི་སྦུག་མར་ནང་དུ་ནུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དར་དཀར་སྣལ་མ་ཕྲ་ལ་འཕྲིལ་ནས་ཕྱིར་ཡུལ་འཆར་བ
དང་༑ སྟོང་པ་རང་གྲོལ་ནས་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཀ་ཏི་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན་ནི་སྙིང་ག
ནས་རང་བྱུང་ངོ་བོ་རྩའི་འོད་གདངས་མཚོན་ལ། ཤེལ་སྦུག་ཅན་ནི་སྒྲོག་རྩར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་གསལ
ཞིང་༑ དར་དཀར་སྣལ་མ་ཕྲ་ལ་འཕྲིལ་བ་ནི་ཚུན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཕྱིར་སྣང་བའི་བྱེད་པ་གཅིག་པས
གཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་དར་དཀར་སྣལ་མ་དར་ཕྲ་ལ་འཕྲིལ་ཞེས་མིང་གཉིས་སུ་བགྲངས་སོ། །མིག་གཡས
སུ་འོད་རྩ་ཟླུག་པ་དེ་དར་དཀར་སྣལ་མ། གཡོན་དུ་ཟླུག་པ་དེ་ཕྲ་ལ་འཕྲིལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་ཕྲ་ལ་འཕྲིལ
གྱི་ནང་རྩ་འཕྲེང་བུ་གཅིག་ལ་བཞིར་གྱེས་པས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབུས་སུ་འོད་རྩའི་གདངས་སོ་སོར་ཁྱབ་པས
ལ་ལར་སྟོང་པ་རང་གྲོལ་མེད་པས་འདི་བཤད་དོ། །སྟོང་པ་རང་གྲོལ་ནི་དབུ་མའི་ནང་ནས་ཚངས་བུག་པས
རིག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྐུ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་རུང་དུ་འཆར་བའི་ལམ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འོད་རྩ་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས
ལྔ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ་བཞིར་བྱས་དུས་སྒྲོན་མ་བཞི་དང་སྦྱོར་ཏེ། སྙིང་ནས་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏིར་བརྒྱུད་དེ་སྒལ་ཚིག
ནས་རྩེ་ཆུང་གཡས་དང་དུང་ཁང་ནས་རྒྱང་ཞགས་སུ་བརྒྱུད་པར་འོད་རྩ་དྭངས་པ་ལ་སྒྲོན་མ་བཞི་ཆར་རང་
གདངས་ནམ་མཁའ་ལ་འཆར་བ་ནི། རང་ཤར་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་ནི། །སེམས
ཅན་ཀུན་གྱི་རང་རྒྱུད་ལ། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་དུ་གནས། །དེ་ཡང་ཙིཏྟའི་དཀྱིལ་དུ་གནས། །ཡུངས
འབྲུའམ་ནི་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ། །མ་བསྐྱེད་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དུ་གནས། ཙིཏྟ་སྒོ་བཞི་མ་འགགས་གསལ། །
རྣམ་པར་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་ནུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྐད་ཅིག་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། །
སྐད་ཅིག་ནུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མཚན་བརྗོད་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཀ་ཏི་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན་ཏེ། །ཤེལ་གྱི་སྦུ
གུ་ཁོག་པ་སྟོང་། །དར་དཀར་སྣལ་མ་ཕྲ་ལ་འཕྲིལ། །སྟོང་པར་རང་གྲོལ་རྩ་ཆེན་པོ། །དེ་ཡང་སྒོ་བཞིར
རང་སྣང་རྩ། །དེ་ནས་ལམ་བྱུང་རླུ་ཏིར་ཐིམ། །རླུ་ཏིའི་ནང་ནས་འོད་འཕྲོས་ཏེ། །སྒལ་ཚིགས་གཡས
ནས་ལམ་བྱུང་ནས། །ཙེ་ཆུང་གཡས་ནས་དུང་ཁང་ཐིམ། །དེ་ནས་འོད་འཕྲོས་སྒྲོན་མ་བཞི། །མ
འགགས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ། །སང་ངེ་སལ་ལེ་འོད་ཀྱི་སྐུ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས། །སྒྲོན་མ

རྣམ་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དང་། །རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་དང་། །ཤེས་རབ
རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་དང་། །རྒྱང་ཞགས་ཆུ་ཡི་སྒྲོན་མ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས
སོ༔ །དོན་གཉིས་པ་རྩའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རོ་མ། རྐྱང་མ། ཀུན་འདར་མ། འོད་རྩ
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཞི་ལས། རོ་མ་ཞེས་པ་ཀུན་གྱི་རོ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ལན་ཚྭ་དང་འདྲ་སྟེ་ཐིག་ལེའི་བདེ
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་རོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས
ལས་བྱུང་བས་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད
པའོ༔ །ཡང་ན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བུ་བྱེད་ཅིང་བ་སྟེ་ཐིག་ལེའི་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ་བརྗོད་པར
དཀའ་བས་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྒྱུ་བས་ན་ཐིག་ལེའི་རོ་མཆོག་ཏུ་བདེ་བས་གང
བའོ༔ །དེ་ཡང་རོ་མའི་འདབ་མར་རོ་རྣམས་འདུས་སར་རླུང་གིས་བསྐུལ་བས་ཟས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང
བར་བྱེད་ལ། རྩའི་རོ་དྭངས་མའི་བདེ་བས་ལུས་སེམས་རྒྱས་ཤིང་མ་དེས་ཁྱབ་པར་བྱེད། གནས་པར་བྱེད།
རྟེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། རོ་མས་རོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ལ། །རླུང་གིས་བསྐུལ་ཞིང
ཐིག་ལེས་འཕེན། །རོ་ནི་རྩ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །བདེ་བས་ལུས་སེམས་རྒྱས་པར་བྱེད། །མས་ནི་དྭངས་མ
སྤྱོད་པ་དང་། །གོང་འོག་གནད་ཀྱི་གཞི་མ་བྱེད། །འདི་ལ་བསྐྱིལ་ཞིང་བརྟེན་པ་གནད། །འདི་ཡི་ཡན
ལག་དྲུག་པོ་ལ། །གཏར་ཞིང་བསྲེགས་ན་ཡེ་ཤེས་འགག །ཁྲིད་འཐོབ་འདོད་ན་མཉེ་བ་གནད། །རླུང
དང་ཐིག་ལེ་དགུག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྐྱང་མ་ནི། རྐྱང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་འཁྲུག་པ་དང་ཡལ་ག་མེད
པ་སྟེ་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་ཐིག་ལེ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་དོན་དམ་པའི་འབྱུང་བ
དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྨིན་པ་དང་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་རྐྱང་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཙམ་དུ་གནས
པ་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་བརྟེན་པས་འབད་མེད་དུ་འཚང
རྒྱ་བ་སྟེ། ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཆ་རྐྱེན་ནོ། །འདི་ལ་ཐིག་ལེ་གདབ་པ་དང་།
གསེང་ཞིང་མཉེ་བ་གནད་དུ་དབྱུང་བའོ། །དེའང་དེ་ཉིད་ལས། རྐྱང་མས་སྐྱེད་བྱེད་འཁོར་ལོ་ལ། །རླུང
གིས་འཕེན་སྤྱོད་ཐིག་ལེ་སྤྱད། །རྐྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཟླ་མེད་པས། །ཉག་གཅིག་དགོངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད། །
མས་ནི་སྒྲིབས་མ་སེལ་བར་བྱེད། །ངོ་བོའི་གཟི་མདངས་སྐྱེད་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་གསེང་ཞིང་མཉེ་བ
གནད༔ །འདི་ལ་ཡལ་ག་མི་སྣང་བས། །སྨིན་སོ་བཞི་ལ་ཐིག་ལེ་གདབ། །ཟས་ལ་དབང་ཐོབ་འདོད་པས
ནི༔ །རླུང་ནི་བསྒྲིམ་ཞིང་ཆུ་མི་འདོར། །དམ་ཚིག་གིས་ནི་རབ་བརྟག་གོ །ཞེས་སོ། །ཀུན་འདར་མ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འདུས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐིག་ལེ་དང་རྩའི་བདེ་བ་དང་རླུང་གི་བདེ་བ་ཀུན་སྐྱེ་བས
ན་ཀུན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བས་ན་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དྲན་པ་དང་རྩེ་མོ་རྣམ་བཀོད་ཀྱི་འཁོར
ལོ་གཉིས་སུ་གཙོ་བོར་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་འཇུག་ཅིང་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྣང་བ་སྟོན་ལ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པས་གསེང
བ་དང་འབྲེལ་བ་གནད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་འདར་མས་ནི་དྲན་པ་དང་། །རྩེ་མོའི་འཁོར་ལོར་སྤྱོད
པས་སྨིན། །ལས་རླུང་བཟློག་ཅིང་ཡེ་ཤེས་འཛིན། །ཀུན་ནི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡོན་ཏན་སྟེར། །འདར་བས
ལོངས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མས་ནི་ཆོས་སྐུ་དངོས་སུ་སྟོན། །འདི་ཡི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ། །གསེང

ཞིང་འདྲིལ་བ་གནད་ཡིན་ནོ། །ཚེ་ཉིད་སྤྲེལ་ན་བུག་པ་བསྙེན། །ཐིག་ལེ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་བྱ། ཞེས་སོ༔ །དེ་ཡང་རོ་མ་ནི་རྐྱང་མའི་གཡོན་ནས་འཁྲིལ་ནས་གཡས་སུ་རྒྱུ་ལ། རྐྱང་མ་ནི་སྙིང་གི་རྩ་མོའི་གཡོན་ནས་འཐོན་ཏེ་མགྲིན་པ་རྩའི་དྲ་བ་ལས་འཐོན་ནས་ཐོད་པའི་ནང་ན་ཚུར་ཞུགས་ཏེ་མིག་གཡོན་པ་ན་སྣོ་དོད་པའོ༔ །རོ་མ་ནི་མིག་གཡས་པའོ། །ཀུན་འདར་མ་ནི་དབུས་དྲང་པོར་གནས་ཏེ་རྩི་མོ་གསུམ་དུ་གྲེས་ནས་སྣོ་དབུས་མ་སྤྱི་བོ་ཚངས་པའི་བུ་ག་ལ་སྣང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རིག་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྐུ་འཆར་རོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། རིག་པ་རྟོག་མེད་ལུ་གུ་རྒྱུད། །བདེ་ཆེན་ཚངས་པའི་སྣོ་ནས་སྣང་། །ཞེས་སོ། །རྩེ་མོ་གཡས་པ་རྣ་བ་གཡས་པས་ལ་སྣང་བ་ལས་ཀྱི་རླུང་འགྱུ་སྟེ། འདི་ལ་ཡལ་ག་ཕྲ་མོ་གཉིས་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་ཐུག་པས་ལས་རླུང་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་འགྱུ་བའོ། །རྣ་བ་གཡོན་པ་ལ་ཐུག་པ་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་འཆར་བར་བྱེད་པའོ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། རྣ་བ་གཡས་པས་ལས་རླུང་སྟོན། །གཡོན་པས་སྒྲ་ཉམས་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཡོན་རྩ་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་གཡས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེའོ། །དེ་ཡང་གཡས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་འབྱུང་བ་འཕེལ་བ་དང་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མདུད་པ་ཕྲ་མོ་བཞི་ཡོད་དེ་ལྟེ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་རོ་རྣམས་དང་རྩེ་མོ་བཞིན་དང་པོ་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བསྐྱེད་པས་རྩའི་ནང་དུ་ཕའི་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་དཀར་བ་ཡུངས་འབྲུ་ལ་བཅུར་བགོས་པའི་ཆ་ཙམ་ཞིག་གནས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཡར་འཕེལ་དུ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ན་མའི་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཡུངས་འབྲུའི་བཅུ་ཆ་ཙམ་གནས་པས་དྲན་བསམ་སྣ་ཚོགས་པ་འགྱུ་བའི་རྟེན་དུ་གནས་པས་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་རོ་རྣམས་ན་རླུང་གི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུའི་བཅུ་ཆ་ཙམ་དུ་གནས་ཏེ་དེས་ནི་དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ༔ སྙིགས་མས་དྲི་ཆེན་དང་དྲི་ཆུ་ལ་སོགས་ཕྱིར་འདོར་བར་བྱེད་ལ། དྭངས་མས་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རོ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རྩེ་མོ་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུའི་བཅུ་ཆ་ཙམ་དུ་གནས་པས་ན་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་འཕོས་པ་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལས་ཁྲག་ཏུ་སྨིན་ལ། ཁྲག་ལས་ཤ ཤ་ལས་ཚུབ། ཚུབ་ལས་ཚུ་སེར། ཚུ་སེར་ལས་ཚིལ། ཚིལ་ལས་རྐང་། རྐང་ལས་རྐང་མར། རྐང་མར་ལས་ཁུ་རྒྱུངས་པ། དེ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེར་སྨིན་པའོ། །རྐྱང་མའི་མདུད་པ་བཞི་ནི༔ སྐྱེད་བྱེད་ན་རྒྱུད་ཞགས་ཚུའི་སྒྲོན་མའི་ས་བོན་ཐིག་ལེ་རབ་ཏུ་ཚུང་བ་གཉིས་གནས། དྲན་པ་ན་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རྟེན་མེའི་ཐིག་ལེ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བར་གནས་སོ། །རོ་རྣམས་ན་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྟེན་འོད་ལྔའི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པར་གནས་སོ། །རྩེ་མོ་ན་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་རྟེན་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སོ་སོའི་ཚོན་གང་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འཆར་རོ། །དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་དུ་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྣོ་དག་པ་ལས་སྒྲོན་མ་བཞི་དང་མ་དག་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིར་འགྱུར་ལ། དབུས་མ་ཀུན་འདར་མ་ནི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདུས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རླུང་གི་འཕེན་སྟུད་ཀྱིས་འདར་ཞིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞིར་

བྱུང་བས་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འབྱུ་སྟེ། འདིའི་མདུད་པ་བཞི་ན་སྐྱེད་བྱེད་
ན་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་འོད་ཀྱི་ཞལ་ཕྱག་ཏུ་གསལ་བར་གནས་སོ། །དྲན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྟེན་གཡས་ཡས་ཁང་སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་བཞི་དང་ལྷ་སོ་སོའི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་དུ་གསལ་བ་ཡུངས་
འབྲུ་ཙམ་ལ་རང་གང་ལ་བབས་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྫོགས་པར་གནས་སོ། །འདིའི་གནད་མི་རྟོག་
ཕོག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མཚོན་པས་རང་གི་རིགས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་མོ་ན་འོད་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྟེན་ཁྲོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་སོ། །དེ་ཡང་དབུས་མ་ནས་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་མེད་པར་སྟོང་པ་ཟང་ཐལ་
བས་རླུང་གི་ལས། གཡས་ནས་ཆུ་དང་ཁྲག་དང་བྱང་སེམས་རྒྱུ་བས་ཐིག་ལེའི་ལས། གཡོན་ནས་འབྱུང་
བའི་དྭངས་མ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བས་རྩ་རང་གི་ལས་སོ། །གསུམ་པ་འོད་རྩ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སྙིང་གའི་འོད་
གསལ་ལས་སྒོར་བཞིར་གྱེས་པས་རྩ་བཞི་སྟེ། ཀ་ཏི་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན་ནས་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་འབྱུང་
བའི་རྟེན་བྱེད། དར་དཀར་སྣལ་མ་ནས་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད། ཕྲ་ལ་འཁྲིལ་ནས་རང་འཆར་
བའི་རྟེན་བྱེད། ཤེལ་སྦུག་ཅན་ནས་རང་སྣང་བའི་རྟེན་བྱེད་དོ། །སྟོང་པ་རང་གྲོལ་ནི་ཚངས་བུག་ལ་ཟུག་པ་
སྟེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་སྐུའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་བསྡོམས་ན་ནང་རྩ་ལྔ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་འོད་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་དུ་བཞིར་
བྱེད་པས་སྒྲོན་མ་བཞི་འཕེལ་སྟོན་པ་ནི། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ། །
ཙིཏྟ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་ལས། །རྩ་ནི་སྟོང་ཕྲག་གྲངས་མང་ཡང་། །ཁྱད་པར་ཆེན་པོའི་རྩ་བཞི་ལས། །
ཀ་ཏི་སེར་གྱི་རྩ་ཆེན་དང་། །དར་དཀར་སྣལ་མ་ལྷ་བུ་དང་། །ཕྲ་ལ་འཁྲིལ་དང་ཤེལ་སྦུག་ཅན། །འདི་
བཞི་ནང་དུ་ཁྱད་པར་དུ། །གནས་ཤིང་རླུང་གི་རྟ་ལ་ཞོན། །འབྱུང་དང་འཇུག་དང་རང་ཤར་དང་། །སྣང་
བ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོ། །འོད་རྩ་འདི་དག་ལ་དོན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྩ་ཞེས་བཤད་དོ། །
དོན་གསུམ་པ་ཐིག་ལེའི་བཀོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱིངས་སྤྱིར་བསྟན། གནས་པ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད། འོད་གསལ་དག་པའི་ཐིག་ལེས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་
བཞིའི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རོ་མ་ན་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་ཐབས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཟག་བཅས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དང་། རྐྱང་མ་ན་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཤེས་རབ་ཟག་པ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཀུན་འདར་མ་ན་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འོད་གསལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དེའི་རང་བཞིན་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། རྩ་རྣམས་ནང་ན་ཐིག་ལེ་
སྟེ༑ །ཕྲ་དང་འཁྱུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འོད་ཟེར་ཉིད་ཀྱིས་མཛེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཆ་ནི་གསུམ་པ་
སྟེ༑ །གཡས་དང་གཡོན་དང་དབུས་མའོ། །གཡས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཐིག་ལེ་སྟེ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་
ཅན༑ །བདེ་བ་འདུས་པའི་འབྱུང་གནས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་ཆེན་ཡིན། །ཐབས་ཀྱིས་མཚོན་
པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་ཅན། །སྟོང་གསལ་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་གནས། །
དབུས་ན་གནས་ཤིང་རང་བཞིན་གསལ། །སྤྲོ་བསྡུ་སྒྲ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས། །བག་ཆགས་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་བྲལ། །ཡོད་མེད་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་བསལ། །རྟག་ཆད་མུ་ལ་གནས་པ་མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་
མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །བརྗོད་པ་མེད་ཅིང་ངང་གིས་སྟོང་། །དོན་དམ་དངོས་པོའི་ཐིག་ལེའོ། །གཡོན་པ་

རང་བཞིན་ཐིག་ལེ་གནས། །བདེ་བ་ཟུང་འཇུག་གཉིས་ཁྱབ་སྟེ། །རབ་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར། །ཁ་སྦྱོར་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ལམ། །གསང་སྔགས་ཀུན་བདག་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། །འཁོར་བ་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །གསང་བའི་ཡེ་གདངས་འབར་བའི་འོད༔ །དེ་ནི་བདེ་ཆེན་ངོ་བཀོད། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཙིཏྟ་ན། །རྣམ་དག་སྐུ་ཡི་ཐིག་ལེ་གནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཧྲྀ་ཏྲི་ན། །སྟོང་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཤེལ་དཀར་ན། །སྟོང་གསལ་འབར་བའི་ཐིག་ལེ་གནས༔ །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དར་དཀར་ན། །ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ་བཟང་པོ་གནས། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྟོང་ལམ་ན། །འོད་གསལ་གཉིས་མེད་ཐིག་ལེ་གནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ན། །སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཐིག་ལེ་གནས། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །དབྱེར་མེད་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན༔ །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འོད་གསལ་དག་པའི་ཐིག་ལེས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། འོད་རྩ་བཞི་ནས་རྒྱུ་བའི་ཐིག་ལེ་སྟེ་ཀ་ཏི་གསེར་གྱི་རྩ་ཆེན་ན་གཞིའི་ཐིག་ལེ་བཟང་པོ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྙིང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སོ། །དར་དཀར་སྣལ་མ་ན་ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ་བཟང་པོ་སྒྲོན་མ་བཞི་དང་བཅས་པ་ཚུའི་སྒྲོན་མ་སྟེ་གཡས་ནའོ། །ཕྲ་ལ་འཁྲིལ་ན་བཟང་པོའི་རྩེ་མོའི་ཐིག་ལེ་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་གཡོན་ནའོ། །ཤེལ་སྦུག་ཅན་ན་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་སྣང་བའི་རྟེན་ནང་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གནས་སོ། །སྟོང་པ་རང་གྲོལ་ན་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་གནས་པ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། གཞི་ཡི་ཐིག་ལེ་བཟང་པོ་དང་། །ལམ་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་བཞིན་བཟང་། །བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོ་དང་། །བཟང་པོའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པར་ཡང་། །རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནང་ན་གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཕྲན་ཚོགས་དང་སེམས་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལམ་དུ་བྱེད་ལ། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆོས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རང་བབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་འདིར་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་ནི་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་དག་འཇུག་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་སྐལ་ཆད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཙམ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པའི་ཐབས་དང་རིག་མ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། ཕྱིས་དོན་དམ་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གསུངས་ཏེ། དེའི་རིམ་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས༔ ཐིག་ལེ་ཆོས་ཉིད་བསྟེན་འདོད་པས། །དོན་དམ་དང་ནི་ཀུན་རྫོབ་པས། །རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཐིག་ལེ་ལ༔ །བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཡིས། །རིག་མ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ནི། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཚངས་པ་དང་། །གལ་ཏེ་རིགས་ངན་སུ་སྐྱེས་སམ། །མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་དག་མཐོང་ན། །འགུགས་པའི་སྦྱོར་བ་ངེས་བརྩམས་ནས། །བསྟེན་བྱ་ཉིད་དང་རྩ་རྣམས་དང་། །དམིགས་དག་གིས་ལུས་རྫོགས་བྱ། །དེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཐིག་ལེ་ཉིད། །དབབ་ཅིང་གཟུང་དང་བཟློག་པ་དང་། །རྩ་ལ་དགྲམ་ཞིང་རླུང་ལ་བསྲེ། །སྟོང་ཉིད་བསྟེན་བྱ་བློ་རྗེས་བཅད། །ལུས་དང་སེམས་གཉིས་གོ་བཟློག་བྱ། །དོན་དམ་ཐིག་ལེ་བརྟེན་པ

ཡིས༔ །ཆོས་སྐུ་སྟོང་པའི་ཡུལ་རྣམས་རྙེད། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ཉིད། །ལྟེམས་ཏེ་རིག་པའི་རྩལ་
རྣམས་སྦྱོང་། །ཉིན་མཚན་མེད་པར་གོམས་སྤྱོད་ན། །འདི་ཉིད་རྩོལ་བྲལ་མངོན་དུ་སྣང་། །དེ་ནི་འབྱོངས་
པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་ལམ་འདིར་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིད་
ཆེས་སུ་འཇུག་པ་ཙམ་ལས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་པས་འདིར་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་རྣམས་བཏང་སྙོམས་སུ་
གཞག་གོ །དོན་དམ་གྱི་ཐིག་ལེ་འདི་ལམ་དངོས་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོན་མ་ལྟེམས་
པ་ཡུལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པས་དེར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདི་ཆིངས་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ་དེང་སང་ཁ་ཅིག་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀ་འདིའི་ལམ་དུ་འདོད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁ་ཟིན་བྱེད་པ་ནི་
འདིའི་ཕྱོགས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ལུས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དམིགས་པའི་ཆིངས་ལ་
སོགས་པ་རྩོལ་བཅས་དུ་མ་དང་། ཡངས་འབྲས་རགས་པའི་ལུས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བདེ་སྟོང་དུ་འདོད་ལ།
འདིར་གོ་བཟློག་སྟེ་ལུས་ལྟ་སྟངས་ལས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་འོད་ལུས་འདོད་པ་ཁྱད་པ
ཆེའོ༔ །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་ལྔ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པའོ༔ །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སྒོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། སྒོ་དངོས་ངོས་གཟུང་བ་དང་།
དེ་ལས་འཆར་བ་སྒྲོན་མ་བཞིའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཕྱིར་གསལ་དུ་
འཆར་བའི་སྒོ་དངོས་ནི་མིག་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིའི་དྭངས་མ་ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་དུ་སྦྲུན་གཉིས་
ཆགས་པ་ལ་རྩ་གསུམ་གྱིས་སྦྲེལ་ཏེ་ལྟེ་བ་ནས་སྙིང་གར་འབྲེལ། དེ་ནས་མགྲིན་པར་འབྲེལ། དེ་ནས་ཀླད་
པ་དུང་ཁང་དུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་རྩ་བཞི་ལས་དབང་པོའི་ཡུལ་འཆར་བར་བྱེད་པའི་རྩ་རྩ་བ་གཅིག་ལ་རྩེ་
མོ་ལྔར་གྱེས་ནས་སྒོ་ལྔ་སོ་སོའི་རྟེན་བྱེད་པ་ལས། ཁྱད་པར་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྩ་སྐྱོན་ཡོན་
དབང་པོ་དྭངས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་རྩེ་ཆེ་ལ་རྩ་བ་ཕྲ་བ་བ་མེན་གྱི་རྣ་ལྕྲ་བུའི་རྩ་གཉིས་མིག་གཉིས་ཀྱི་ཨ་འབྲས་ཀྱི་
དྭངས་མ་ལ་ཟུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྣང་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཆ་གཉིས་ཏེ། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་ཆ་
འཁྲུལ་སྣང་ས་རྡོ་རི་བྲག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། དག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆ་སྟོང་གཟུགས་འོད་
གསལ་གྱི་སྣང་བ་མཐོང་བས་ན། གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཛིན་འཁོར་འདས་སྟོན། །ཞེས་བྱའོ། །མཐོང་ཆ་གཉིས་
ལའང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་འོད་རྩའི་ཆ་དེས་འོད་སྣང་མཐོང་བས་རྒྱང་ཞགས་དག་པ་ཆུའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་
པོ་རྟེན་གྱི་ཆ་དེས་འཁྲུལ་སྣང་མཐོང་བས་རྒྱང་ཞགས་མ་དག་པ་ཆུའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །རང་
བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་བསྡོམས་པ་ལ་རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཀྱང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་ལ།
ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ན་འོད་རྩ་དྭངས་པའི་སྣ་དེ་ཉིད་རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་གྱི་འཁྲུལ་སྣང་མཐོང་བ་དེ་མ
ཡིན་ཏེ། ལམ་སྣང་མཐོང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་པས་རྟོག་དཔྱོད་ཞིབ་ཏུ
ཐོང་མཛོད། སྔ་རབས་པ་དག་མིག་དངོས་ལ་འདོད་ཀྱང་འོད་རྩའི་ཆ་ཟུག་པ་དེ་མ་ཕྱེད་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་
ལྟར་ན་དར་དཀར་དང་ཕྲ་ལ་འཁྱིལ་གྱི་རྩ་སྣ་རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མ་ལས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ཡི་གེ་ན
རོ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་བོ་ཚངས་པའི་བུ་ག་ན་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྐུ་དང་། དེ་དག་གི་རྩལ་ཤེས
རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་རྩལ་དུ་མ་དང་འོད་རྩའི་གདངས་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་གསེར་གྱི་

སྐྱིད་པ་ལྷ་བུར་འཆར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་ཐལ་འགྱུར་ལས། ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སྒོ་ཉིད་ནི། །ལུས་བཅུད་དྭངས་མ་ཀུན་འདུས་པའི། །ཙིཏྟ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་འཐོན། །གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཛིན་སྣང་བ་མཐོང་། །བསྐྱེད་ཅིང་རྩ་འབྲེལ་འབྱུང་བའོ། །རྩེ་མོ་ལས་ནི་གཅིག་གྱུར་པས། །དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་འཆར་བྱེད་པའི། །གཅིག་ལ་ཡལ་ག་ལྔ་ཡོད་པ། །སོ་སོའི་དབང་པོའི་སྒོ་ལ་སྣང་། །ཁྱད་པར་སྐྱོན་ཡོན་དྭངས་འབྱེད་པ། །བ་མེན་རྭ་འདྲ་འཁྱིལ་བ་ལས། །ཨ་འབྲས་ཞེས་པ་དཀར་ནག་ཕྱེད། །རིག་ཅིང་གཟུགས་རྣམས་འཛིན་པ་དང་༑ །ཤེས་པའི་རང་རྩལ་རྫོགས་པར་སྟོན། །འདི་ལས་ཡེ་ཤེས་དངོས་འབྱུང་སྟེ། །མདོན་སུམ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི། །ཆོས་ཉིད་དག་པའི་རང་སྣང་ཡུལ། །རྟོག་བཅས་འགག་པར་གནས་པའོ། །དེ་ཡི་འབྱུང་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། །དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་འབྱུང་བ་ལས། །སྒྲོན་མ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་ཏེ། །སྨིན་ཅིང་འཇུག་ལ་ཁྱབ་སྟོང་བས། །ཆོས་ཉིད་རང་སྣང་སྟུད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། ཀླད་པ་དུང་ཁང་དཀར་པོ་ནས། །གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི། །རྩ་ནི་བ་མེན་རྭ་ཡི་དབྱིབས། །དབང་པོའི་དྭངས་མ་ཀུན་འདུས་ནས། །དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་འཆར་བྱེད་པའི། །རྩ་ཡི་ནང་ན་འདི་ཉིད་གནས། །ཐོག་མ་རང་གི་ལུས་བསྐྱེད་པའི། །མ་ཡི་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ། །ལུས་ཀུན་གྱི་ནི་དྭངས་མ་རུ། །ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་ཆེན་པོ་ལས། །དབུས་ཀྱི་གྲུ་གསུམ་ཉིད་དུ་ཡང་། །ཕ་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དྭངས་མ་ལས། །མིག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཆགས། །དེ་ཡང་ཕ་མའི་ཆ་ཉིད་ལས། །དཀར་ནག་འདྲེས་པ་ཉིད་དུའོ། །འཆར་བའི་སྒོ་ནི་མིག་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་དེ་ལས་འཆར་བ་སྒྲོན་མ་བཞིའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆར་གཞི་སྒྲོན་མ་བཞི་མིག་གཉིས་ལས་ཇི་ལྟར་འཆར་བའི་འབྲེལ་དགོད་པ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཆར་བྱེད་སྒྲོན་མ་དངོས་སོ་སོར་བསྟན་པས་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གཡས་ནས་རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མ་དང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་གཉིས་ཏེ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་དུ་འཆར་ལ། མིག་གཡོན་ནས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དང་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་མ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཆར་ཞིང་། དེའི་དབུས་ཚངས་པའི་བུ་ག་ནས་རིག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྐུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་བརྩེགས་མར་སྣང་བ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་མཐོང་བྱེད་སྒོ། །དེ་ཉིད་གཡས་གཉིས་གཡོན་གཉིས་དབུས། །སྒྲོན་མ་འབར་བའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དང་། །དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་དང་། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་ཉིད་དང་ནི། །རྒྱང་ཞགས་ཆུ་ཡི་སྒྲོན་མ་ནི། །མཐོང་བྱེད་ཡུལ་ལ་སྣང་བའོ། །རིག་པ་རྟོག་མེད་ལུ་གུ་རྒྱུད། །བདེ་ཆེན་ཚངས་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། དྭངས་མ་འདུས་པའི་མིག་གཉིས་ནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ལས། །ཇི་ལྟ་མཁྱེན་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། །དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མར་སྣང་། །ཇི་སྙེད་པས་ནི་རྒྱང་ཞགས་དང་། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་སྨིན་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ཡང་། །དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་ལ་བསླབ་པས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། །རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོན་མ་བཞི་སྟེ། རང་ཤར་ལས། སྒྲོན་མ་རྣམ་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ

དང༔ །རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་དང་། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་དང་། །རྒྱང་ཞགས་ཆུ་ཡི་སྒྲོན་མ་རྣམས༔ །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྣང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། །སྒྲོན་མ་འབབ་བ་ལས། འདི་ཀུན་སྒྲོན་མ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྣང་བ་འཛིན། །རྒྱང་ཞགས་ཆུ་ཡི་སྒྲོན་མ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟུད། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་ཡིས། །ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ཡིས། །འཁོར་འདས་བསྲེ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད། །དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིས༔ །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ཀྱིས་བོན་འདེབས། །འདི་ཀུན་ཁྱད་པར་སྣང་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱང་ཞགས་ཆུ། ཐིག་ལེ་སྟོང་པ། །དབྱིངས་རྣམ་དག ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན། བཞུགས་ཚུལ། གནས། ཡུལ། དཔེ། གནད་དང་བཅུ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་ནི། རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མའི་ངོ་བོས་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཛིན་པས་འཁོར་འདས་མཐུན་པར་ལྟ་བ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབབ་བ་ལས། རྒྱང་ཞགས་ཆུ་ཡི་སྒྲོན་མ་ཡིས། ངོ་བོ་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་སྟུད། །མཐོང་བྱེད་འཛིན་ཆ་མ་འགགས་ཕྱིར། ། གཉིས་ཀའི་ཆ་འཛིན་ལྟ་བས་ན། །འཁོར་འདས་མཐུན་པའི་ལྟ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། རྒྱང་ནི་སྒོ་ལྔའི་ཧ་ཕོ་ལ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞོན་ནས་རྒྱུ། །ཡུལ་རྣམས་ཀུན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྟུད། །ཞགས་པས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཉིད་ནི། །འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཟུང་། །ཆུས་ནི་དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་པར་བྱེད། །དེ་ཡང་གཉིས་ན་ཆ་མཉམ་སྟེ། །མདོར་ན་དབང་པོའི་དྭངས་མ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་ལས། ངེས་པའི་ཚིག་ནི་འདི་ལྟ་བུ། །རྒྱང་ནི་རིང་བའི་རྒྱུད་འཛིན་པས། །གཟུགས་སུ་སྣང་བ་འཛིན་པ་དང་། །ཁ་དོག་ལ་སོགས་སྟུད་པ་དང་། རིག་པའི་སྐུ་ཡང་རྒྱང་རིང་ནས། །མཐོང་བྱེད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །འཁོར་བ་རྟོག་པའི་ཆ་ནས་ནི། །རྒྱང་དུ་འཕེན་པ་རྒྱང་ཞེས་བྱ། །དེ་བཞིན་མ་རྟོགས་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་། །སྒྱུ་འདས་འཕེན་པས་རྒྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་འཁོར་བའི་སྣང་ཆ་ནས། ། གཟུགས་དང་འདོད་ཡོན་ལྔ་རྣམས་ནི། །འདི་ཡིས་འཆིང་བས་ཞགས་པ་ཡིན། །དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་ཡིས། །དྲན་བསམ་བདག་ཏུ་འདེབས་འཛིན་པས། །ཞགས་པ་ཞེས་ནི་རྒྱང་ནས་འཛིན། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་བྲལ་ལ། །རིག་པ་བདག་མེད་སྐྱུར་སྣང་བ། །སྣང་བ་ཡེངས་སུ་མི་འཇུག་པར། །འདི་ཡིས་འཛིན་པས་ཞགས་ཞེས་བྱ། །ཆུ་ནི་སྣང་བ་དེ་དག་ལ། །ཞེན་པ་རང་སར་ལོག་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་མེད་པར། །སྣང་བ་རང་སར་བཞག་པས་ནི། །བདག་འཛིན་བྲལ་བས་ཆུ་ཞེས་བྱ། །སྒྲོན་ནི་རང་གི་སྣང་བ་ཀུན། །གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡི། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བས་སྒྲོན། །འབྱུང་བ་རགས་པའི་སྣང་བ་ཀུན། །རང་ཤེས་སྤྱོད་པ་འགག་མེད་ཅིང་། །དབང་པོའི་རང་སྒོར་གསལ་བས་སྒྲོན༔ །རིག་པ་ཕྱི་ཡི་དབྱིངས་བཞག་པས། །ནང་དབྱངས་རང་སར་དག་སྟེ་སྣང་། །ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་འདེབས་བསྐྱེད་པས། །དབྱིངས་རིག་འདྲེས་པས་མ་ཡང་ཡིན། །དབང་པོ་ཀུན་གྱི་དྭངས་མ་ཡི། །འཆར་བྱེད་སྒོ་ནི་མིག་ཡིན་པས། །ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་མ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི། གཟུགས་སྣང་འཛིན་རྟུང་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་བས་འབྲུལ་སྣང་འགགས་བྱེད་དུ་གནས་པ་སྟེ། །

ཐལ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཞགས་སྒྲོན་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། །ཁྱབ་པས་འཇུག་ལ་འཇུག་པས་ཁྱབ། །འབྱུང་བ་བཞི་དག་བྱེད་པར་གནས། །འཛིན་འཇུག་མཆེད་དང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ། །འཆར་བྱེད་འགག་པ་མེད་པ་ཡི། །དབང་པོའི་དངས་མ་མིག་གི་སྒོར། ། བསྐྱེད་པས་པད་མའི་སྦུབ་དུ་གནས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དབང་པོ་འཛིན། །འབྱུང་བ་ལས་ནི་འཕེན་པ་དང་༔ །སྤྱོད་དང་འཛིན་དང་མཆེད་པར་སྣང་། །ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ལྟ་བ་དང་། །གནས་དང་གོང་མ་འཛིན་པའོ༔ །དབང་པོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་། །ཡུལ་མེད་རྣམས་ནི་རང་འཛིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་བའི་དྭངས་མ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་དབང་རྟེན་དྭངས་པ་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གཟུགས་ལ་འཛིན་ནུས་སུ་སྐྱེ་བ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་༔ ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་འོད་ཙ་དྭངས་པའི་ཙ་སྣ་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་མཐོང་བྱེད་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བའི་དྭངས་མ་རང་འདུས་པའི། །རྒྱུད་ཞགས་ཚུ་ཡི་སྒྲོན་མ་དང་། །ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་དང་། །དབང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་སོ༔ །ཞེས་སོ། །རྟེན་ནི་རང་གནས་མིག་ལ་བརྟེན་ལ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དེ་སྣང་ཡུལ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་དག་མ་དག་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཞགས་རྟེན་ནི་སྣང་བ་ལ། །དག་དང་མ་དག་བྱེ་བྲག་གིས། །ལས་དང་ཚོགས་པ་དག་དང་ནི། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །བཞུགས་ཚུལ་ནི་སྣང་བ་འཛིན་བྱེད་དུ་རང་གསལ་འགག་མེད་ཆེན་པོར་བཞུགས་ཏེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། གནས་དང་གོང་མ་འཛིན་པར་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །གནས་ནི་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཡི་གནས་ནི་མིག་ཡིན་ཏེ༔ །མཐོང་བྱེད་འགག་པ་མེད་པ་ཡིས། །ཡུལ་རྣམས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ནི་སྣང་ཡུལ་འཕྲུལ་པ་དེའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྟེ་དྭངས་མ་འདུས་པའི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་མིང་གི་ཆ་དེ་དབང་པོའི་རྒྱུད་ཞགས་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །འོད་སྣང་སྟོང་གཟུགས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཞགས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་ཞགས་ཡུལ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས། །སྤྱོད་ཅིང་འཛིན་ལ་འཕེན་པར་བྱེད། །གཞན་གྱིས་བཅིངས་དང་ཞགས་པ་དང་། །དབང་པོ་སྦྱར་དང་ཙ་བ་བཅད༔ །འདྲེན་ཅིང་གཟུགས་ལ་བསླབ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །མཚོན་དཔེ་ནི་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། དཔེར་ན་འཛིན་བྱེད་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། དཔེར་ན་འཛིན་བྱེད་ལྕགས་ཀྱུ་ཡི། །གང་སྣང་སྣ་ནས་འཛིན་པ་བཞིན། །འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །སྣ་གཉིས་འདི་ཡིས་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ནི། སྤྱིར་སྣང་ཡུལ་གཏད་དུས་རིག་པ་དལ་བ་རླུང་དལ་བ་ཡུལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། འདིར་མིག་མི་འགུལ་བ་གཙོ་བས་ལྟ་སྟངས་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྒྲོན་མའི་གནད་ནི་ངས་བཤད་ཀྱི། །ལྟ་བུ་སྐལ་ལྡན་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ཡུལ་དང་རིག་པ་རླུང་དག་གིས། །ཆོས་ཉིད་ལམ་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པས་ཆོས་ཉིད་དག །འདི་ཡང་སྒྲོན་མའི་གནད་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ཞགས་འགུལ་བ་མེད་པ་གནད། །འདི་དུས་ལྟ་སྟངས་གསུམ་དང་སྦྱར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའང་། ངོ་བོ།

ངེས་ཚིག མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན། གནས། ཡུལ། སྒོ། རང་བཞིན། ཚད། དངོས།
  དཔེ། གནད་དང་བཅུ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ནི་རང་གསལ་ཀ་དག་སྟོང་པའི་རང་གདངས་སུ་གནས་ཏེ།
སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཆེས་པས། །འདི་ཉིད་སུ
ཡིས་ཤེས་པ་དེ། །ཐིག་ལེའི་སྐུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། །ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི
ངོ་བོ་ནི། །ཉག་གཅིག་ཆ་ཕྲ་སྤྲོས་དང་བྲལ། །སྟོང་པའི་སྨུ་བྲལ་རང་གསལ་ཆེ། །རང་བཞིན་རང་གསལ
མཉམ་པ་ཉིད། །མི་རྟོག་སྤྲོས་བྲལ་ཟླུམ་པོར་གནས། །མ་བསྐྱུར་རང་དབང་བཞི་རྫོགས་ཕྱིར། །དམར་པོ
རང་གསལ་ཡེ་ནས་དྭངས། དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཀ་དག་པས། །བདག་འཆིང་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་བྲལ། །
རང་གིས་རང་གསལ་ངོ་བོ་སྟོང་། །འདི་ནི་དེ་ཡི་ངོ་བོར་འདོད། །ཅེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི། སྨུ་ཏིག་ཕྲེང་
བ་ལས། ཐིག་ནི་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ལེ་ནི་ཁྱབ་ཅིང་ཡུལ་ལ་སྣང་། །སྟོང་པ་དངོས་པོ་མཚན་མ
མེད༑ །སྒྲོན་མས་མུན་སེལ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྤུ་མ་དེ་ཉིད་ལས། ཐིག་ནི་མི་འགྱུར
དྭང་པོ་ལ། །ཡེ་ནས་བཅོས་པ་ཉིད་དང་བྲལ། །ལེ་ནི་གདལ་བ་ཆེན་པོ་ལ། །སྣང་བ་རྣམས་ནི་རང་སར
རྫོགས༑ །སྟོང་པ་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་བློ་རྣམས་བཀག །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཆེན་པོ
ཡི༑ །གསལ་བར་རང་ཞེན་བློ་མི་སྣང་། །སྒྲོན་མས་འོད་ལྔ་སྣང་བར་ནི། །བྲུས་ཏེ་རང་ངོ་གསལ་རིག
བཅས༑ །འདི་རྣམས་ངེས་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ཚོན་གང་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གང་
ཞིག་རང་གསལ་ཟླུམ་ཞིང་ཟུག་རྡུ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །
ཟླུམ་ཞིང་རང་བཞིན་ཀུན་གསལ་བ། །དམར་དྭངས་ཁ་དོག་གསལ་བའི་འོད། །སྤྲོས་དང་བཅས་ཏེ་མཆོད་
པར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། མཚན་ཉི་སྟོང་པ་གསལ་བས་ཁྱབ། །རང་ངོ་ལུས
ཀྱི་མཐའ་རྣམས་ཟད། །ཅེས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་ལྔ་སྟེ། གཞི་གནས་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་སྙིང་ག་ན
གནས༑ ལུས་གནས་རྩའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་རྩ་རྣམས་ན་གནས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱུའི་ཐིག་ལེ་རོ་མ་ན་གནས།
དོན་དམ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་རྐྱང་མ་ན་གནས། རང་བྱུང་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་མིག་ན་གནས
པའོ༑ །འདི་དག་ཀྱང་རང་ངོ་ཡེ་ནས་སྟོང་པས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ
ཟད་མོད། དོན་ལ་མིག་གཉིས་པ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། དབྱེ་བ
ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །གཞི་གནས་རང་གི་ཐིག་ལེ་ཡིས། །སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་གཅིག་ཏུ་བཟླུམས། །
ལུས་གནས་རྩ་ཡི་ཐིག་ལེ་ཡིས། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ཏུ་བཟླུམས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱུ་ཡི་ཐིག་ལེ
ཡིས༑ །ཕུང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཏེ། །ཕུང་པོ་ཁམས་སོགས་གཅིག་ཏུ་བཟླུམས། །དོན་དམ་སྤྲོས
མེད་ཐིག་ལེ་ཡིས། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་གཅིག་ཏུ་བཟླུམས། །རང་བྱུང་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་ཡིས། །
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་རྣམས། །རྩོལ་སྒྲུབ་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་བཟླུམས། །ཞེས་སོ། །རྟེན་ནི།
ངོ་བོ་འོད་རྩ་གཉིས་ལ་བརྟེན། སྣང་བ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་བརྟེན། རྣམ་པ་ཐིག་ལེ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན། འགྲོ
འོང་རང་གནས་ཀླུང་ལ་བརྟེན། ཡུལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན། གནས་མིག་གི་དབུས་ན་བརྟེན། སྐྱེ
མཆེད་ངེས་པ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་བརྟེན་པ

ནི༔ །རྣམ་ཤེས་ཉིད་དང་བར་སྣང་དང་། །རྩ་དང་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་པའོ༔ །ཞེས་སོ། །གནས་ནི། ངོ་བོའི་གནས་སྙིང་ག །གདངས་ཀྱི་གནས་མིག་གཉིས་ཏེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ། །ཙིཏྟ་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་ལས། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ནི། འོད་ལྔར་གསལ་བ་དང་། །དེ་ལས་མཆེད་པའི་ཕྱེད་སྐུ་དང་། །སྐུ་རྒྱུད་དང་། ཡབ་ཡུམ་དང་། ཚོམ་བུ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་དྲུག་དང་ལོངས་སྐུ་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལས་ཟེར་གྱི་སྐུ་འཕྲོ་བས་གསུམ་དང་། ཞི་ཁྲོ་གཉིས་དང་། ཐུབ་པ་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དག་པས་གསལ་བ་དང་། མེ་དག་པས་དྲོ་བ་དང་། ཆུ་དག་པས་བསིལ་བ་དང་། ས་དག་པས་ཡང་བ་དང་། རླུང་དག་པས་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་ལས། ཐིག་ལེའི་ཡུལ་ནི་ཁ་དོག་སྣེ། །ལྔ་དང་དྲུག་དང་གསུམ་གཅིག་དྲུག །གསལ་དང་དྲོ་དང་བསིལ་བ་དང་། །ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་འཛིན། །དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས༔ རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་ཡང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རང་ལོག་པའི། །སྒྲོང་བྱེད་གསལ་བའི་སྣང་བར་ནི། །ཡེ་གདངས་ལྔ་དང་བཅས་པར་ཡང་། །རང་བཞིན་བབས་ཀྱི་གནས་པ་ལ། །གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡང་། །དངོས་པོ་ལས་ནི་ལོགས་པར་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །སྒོ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། །རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྒྲིབས་སེམས་ཅན་མིག །ཙཀྵུ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུ་ཡང་༔ །རང་གི་འོད་དང་ཟེར་ཉིད་དུ། །རང་ཆས་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ནི། ཀ་དག་གི་རང་སྣང་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་རང་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མའི་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ལ། །རང་བཞིན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུ། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་གསལ་བར། །ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ༔ །ཚད་ནི། ཉམས་སུ་བླངས་དུས་ནམ་མཁའ་སྣང་ལ་གོམས་པའི་ཚད་དེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། ཐིག་ལེ་སྒྲོ་དང་བསྐྱུ་མེད་པར། །བར་སྣང་ཉིད་དུ་སུས་ཟིན་པ། །དེ་ཡི་ཚད་དུ་དེ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །མིག་བཙིར་དུས་སྣང་བའི་འོད་དམར་སེར་ཚོན་གང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲོ་དྲུག་སོ་སོའི་སྣང་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལ་ཕྱིར་སྣང་དུ་བལྟར་ཡོད་པ་ལས་འདོད་ལྷ་རྣམས་ལ་རང་མཐོ་གང་། གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་རང་ཁྲུ་གང་། ལྷ་མིན་རྣམས་ལ་རིགས་གཉིས་ལས་ལྷའི་རིགས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གསལ་བ་མཐུག་གང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཕྲ་མོ་སོར་བཞི་པ་མི་རྣམས་ལ་མཐེབ་གང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་རང་གནས་ཙམ་ལས་བལྟར་མེད་དོ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་རང་ངོ་ཕྲ་ཞིང་འཕྲིག་པ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ། དམྱལ་བ་རྣམས་ལ་རང་གནས་ཧྲ་ཧྲ་འཁམ་ཏིལ་ཉག་ཡང་ཆུང་ཙམ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། མ་རྟོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །མི་ལ་མཚོན་དུ་ཡོད་པའོ། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་བལྟར་ཡོད་པའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ཕྲ་བར་ཡོད༔ །བྱོལ་སོང་རང་གནས་ཙམ་དུ་ཡོད། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་འཕྲིག་པར་ཡོད། །དམྱལ་བའི་ཡུལ་ལ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། འོད་ལྔ་འདུས་པའི་ཐིག་ལེ་ནི། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་རང་མཐོ་གང་། །ཁྲུམ་པོ་རང་གསལ་ཆེན་པོར་ཡོད། །ལྷ་མིན་རང་གི་མཐུག་གང་ངོ་། །མི་རྣམས་རང་གི་མཐེབ་གང་ལ། །ཁྲུམ་པོ་ཟགས་པ་མེད་པར་ཡོད། །བྱོལ་སོང་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་སྣང་། །ཡི་དྭགས་རང་ངོ་ཕྲ

བར་ཡོད། །དམྱལ་བ་རྣམས་ལ་རང་གསལ་ཙམ། །ལྷ་ལ་དཀར་པོ་ཤས་ཆེར་སྣང་། །ལྷ་མིན་དེ་བཞིན་
ལྗང་གུ་ཆེ། །མི་ལ་དམར་གསལ་རང་ཆགས་བྲལ། །བྱོལ་སོང་ཉིད་ལ་མཐིང་ཤས་ཆེ། །ཡི་དྭགས་སེར་
པོ་དེ་བཞིན་ནོ། །དམྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཁ་དོག་ལྗང་། །རང་གསལ་ཞེས་པའི་ཚར་གནས་པ། །སྒྲོན་མ་དངོས་
ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། དགའ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཁྲུ་གང་གནས། །རྩོད་
ལྡན་རྣམས་ལ་སོར་བཞི་གནས། །ཆ་མཉམ་ལྡན་ལ་ཚོན་གང་ངོ་། །ཉིས་ལྡན་རྣམས་ལ་རང་གསལ་
ཙམ༔ །བཀྲེས་ལྡན་རྣམས་ལ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ། །སྡུག་བསྔལ་ལྡན་ལ་ཏྲ་ཊ་ཙམ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་
པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སར་གནས་ལ་མདའ་གང་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་ལ་འདོམ་གང་དང་བཅས་པའོ། །སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་རང་སྣང་ཡུལ་ལ་སྣང་ལ་
མི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ལམ་བསྟན་ན་ནི་མཐོང་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དཔག་ཏུ་
མེད༔ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདའ་གང་ངོ་། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་འདོམ་གང་གནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ལྷ་རྣམས་ལ། །མངོན་སུམ་ཡུལ་ལ་སྣང་བའོ། །དེ་རྣམས་
མན་ཆད་ཡུལ་ལྟ་ལ། །མ་བསྟན་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དཔེ་ནི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས།
དཔེ་ན་རྨ་བྱའི་དངོས་ལྟ་བུ། །ཞེས་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། དཔེར་ན་རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་
མཚུངས༔ །དེ་བཞིན་ཕྲ་བའི་མིག་དང་ནི། །ཡང་ན་དེ་བཞིན་ཉ་ཡི་མིག །དེ་བཞིན་སྲོག་ཆགས་རྐུན་མོའི་
མིག །འདི་རྣམས་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས།
ཐིག་ལེའི་སྒྲོན་མ་བལྟེམ་པ་གནད། །རྩ་དང་མཐེབ་མཛུབ་མ་བྲལ་བས། །ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །
ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་མཐེབ་དང་མཛུབ་མོ་ཡིས། །ཙཀྲའི་ཕྱུག་དང་འགྲམ་བཙིར་
ན༔ །མངོན་དུ་སྣང་སྟེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལའང་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན། རང་བཞིན། ཡུལ། དགོས་
པ༔ ཚད། གནས། སྒོ། དངོས། དཔེ། གནད་དང་བཅུ་བཞི་ལས། ངོ་བོ་ནི་ངེས་པའི་ཡུལ་བྱེད་
པ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མས་ནི། །རིག་པ་ནི་ངོ་བོ་སྟུད། ལུ་གུ་རྒྱུད་
ཀྱི་ར་བར་སྣང་། །འདི་ལ་སུས་གོམས་དོན་དེ་ཉིད། །མཐིང་ག་མི་འགྱུར་རང་གསལ་བ། །མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ནི་
ར་བར་གནས། །རང་གསལ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་དུ་སྣང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བཙོས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི་
དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལ། །དག་པ་དྲི་མའི་གྲངས་མཐའ་ཟད། །དབྱིངས་ཀྱི་རིག་པའི་རང་
ཡུལ་བྱེད། །རྡོ་རྗེ་ཉིད་ནི་ལུ་གུ་རྒྱུད། །འདི་ཉིད་ནང་དུ་གཞུག་པར་བྱ། །རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་མེད་དུ། །
ནང་གི་དབྱིངས་ཀྱི་གོ་རར་ཡང་། །མ་བཟུང་མི་གནས་ཚུལ་གྱིས་ནི། །འབྲལ་བ་མེད་པར་རྒྱུན་དུ་
སྣང་༔ །སྒྲོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ལ་ཅེར་སྟོན་ཏེ། །རང་བཞིན་མེད་པར་སྣང་བར་
བྱེད༔ །མས་ནི་དེ་ཡི་དོན་འཛིན་པས། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ཏུ། །ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་
གནས༔ །ཞེས་པ་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། དབྱིངས་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་མ་ཆད། །ཆོས་ཉིད་ཡུལ་ལ

རྣམ་དག་པས། །གཉིས་ཀའི་ཟུང་ནས་འཆར་བར་བྱེད། །ཁྱབ་ཆེན་མཐིང་ག་འགྱུར་བ་མེད། །སྣང་བ་དག་པའི་རྐྱེན་འཕྲད་ན། །ཁ་དོག་ལྔ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མཐིང་ཁ་ཁྱབ་ཆེན་དང་ལྔ་ལྡན་འོད་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག་རིག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆར་གནས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དབྱིངས་ཉིད་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །མཐིང་ག་རང་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྫོགས་པ་ཡི། །ཟུང་གཉིས་ཆ་ལས་སྐུ་གཉིས་འཛིན། །རབ་ཏུ་སྣང་བ་མཆེད་པར་བྱེད། །འདི་དག་རྣམས་ཀྱང་རང་ཤེས་རྫོགས༔ །ཁྱབ་བདག་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་ཕྲང་ནས་འདྲེན། །དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་གཟུགས་དང་མཚུངས། །ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་མདངས་སྟོན། །འོད་ཀྱི་གཏིང་མདངས་བཀྲག་ཀྱང་སྟོན། །སྐུ་དང་ཐིག་ལེ་འདུན་སའོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་སྐུ། །འདི་ཉིད་སུས་མཐོང་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སྐུ་གསུམ་ཟད་སར་རང་བཞིན་གྲོལ། །གཟུང་འཛིན་ཕྲང་ལས་བརྒྱལ་ནས་ནི༔ །འཁོར་འདས་རྟོས་ཐག་ཆོད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། བརྗོད་ཅིང་སྣང་ཚིག་གཉིས་མེད་པས། ཕྱི་དང་ནང་མེད་དབྱིངས་སུ་ཡང་། །རང་གདལ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་གནས། །ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཟང་ཐལ་བས། །མ་བསྒྲིབས་དྲི་མ་མེད་པར་ནི། །ཡེ་ནས་ཀ་དག་ཆེན་པོར་སྣང་། །རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །མཚན་ཉིད་དུ་ནི་ཡེ་ནས་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། གཞིའི་དབྱིངས་རང་གི་སྙིང་གནས་འོད་ལྔ་ལྷུན་གྲུབ། ལམ་གྱི་དབྱིངས་མིག་གི་འོད་རྩའི་རང་འོད་སྣང་བ། ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་མཐིང་ག་དང་ལྔ་ལྡན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །གཞི་ལ་གནས་པའི་དབྱིངས་ཀྱིས་ནི། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་རུ་འཛིན། །ལམ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་ཀྱིས་ནི། །རིག་པའི་ཐིག་ལེའི་དངས་མ་སྤྱུས། །ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་ཀྱིས་ནི། །ལུ་གུ་རྒྱུད་དེ་བཙོན་དུ་འཛིན༔ །འདི་ཀུན་དེ་ཡི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །རྟེན་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཡི༔ །སྨིན་མཚམས་ཉིད་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །འོད་དང་ཐིག་ལེ་དག་དང་ཡང་། །སྣ་ཚོགས་སྐུ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ནི་དབྱིངས་སྣང་ལ་གཏད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཉམ་གནས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་དགོངས་པ་དང་གིས་བློ་གནས་པ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། རང་བཞིན་སྣང་བ་མ་འགགས་པས། །བློ་དངོས་དྲན་པ་ཀུན་ཟད་དེ། །སྣང་བ་རང་དག་དབྱིངས་སུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་པའི་རིག་པར་ཡང་། །མི་གཡོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་པས། །ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་༔ །ཡེ་ནས་རྣམ་པར་ཟད་པར་ནི། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་དབྱིངས་སུ་གནས། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ནི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་འོད་ལྔ་རང་གསལ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་སྟོང་པ་དང་། །གསལ་དང་སྒྲིབ་བྲལ་གདངས་འབྱིན་པ། །ཁྱབ་ཅིང་ཡངས་ལ་གཅིག་འདུས་པའོ། །བག་རྡུལ་དེངས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །མཉམ་རྫོགས་ཆོས་ཉིད་དག་པའོ། །གསལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་གདངས། །འོད་གསལ་དག་པའི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤུ་མ་ལས། འདི་མེད་རིག་པའི་ཡུལ་མེད་པས། །སྣང་བ་འགག་པ་མེད་པ་ཡི། །ཆར་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མའོ། །ཞེས་སོ། །དགོངས་པ་ནི་སྤུ་མ་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་རིག་པའི་རང་ཡུལ་བྱེད། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་ཕྲང་ནས་འདྲེན། །ཞེས་སོ། །ཚད་ནི་དབྱིངས་སྨིན་མཚམས་

ལས་སོར་བཞིའི་ཡར་མཚམས་སུ་སྣང་དུས་དང་པོ་མཐིང་ག་ལས་ཁ་དོག་ལྔར་མཆེད་པ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། མཐིང་ག་མི་འགྱུར་སྣང་བ་ལས། །ཁ་དོག་གསལ་བའི་འོད་ལྔར་ཡང་། །འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་གི་མདུན་གྱི་ཡར་མཚམས་སུ། །སོར་བཞིའམ་ནི་མཐོ་གང་ལས། །འཕགས་ཏེ་ལུས་དང་བྲལ་བ་ནི། །དེ་ཡི་ཚད་དུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་དུས་ན་འཁོར་འདས་ཕྱེད་པས་ཕྱིར་འཁོར་བར་མི་འཇུག་པའི་ཚད་ཐོབ་སྟེ། རང་བྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས། ཡར་མཚམས་ལས་ནི་སོར་བཞི་ལས། བྲལ་བའི་སྐྱེས་བུ་སྐལ་བཟང་བ། །འཁོར་བར་འཇུག་པ་ག་ལ་སྲིད། །ཅེས་སོ། །གནས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཕྱིའི་ཡུལ་གནས་ནམ་མཁའ། བར་གྱི་འཆར་གནས་མིག་ཟུར། ནང་གི་གཞི་གནས་ཙིཏྟའོ༔ །སྤུ་མ་ལས། མིག་ནི་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་མེད་ལ། །གནས་པ་རང་གི་རིག་པ་ཉིད། །ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྣང་བ་སྟེ། །སྤྲིན་བྲལ་མཁའ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད། །རང་ཤེས་ནང་དུ་གསལ་བའི་ཚེ། །ཙིཏྟའི་དཀྱིལ་དུ་གནས་པ་ཡིན། །ཕྱིར་འཕྲོས་སྤྲིན་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །སྒོ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །འདི་ཡི་འཆར་སྒོ་མིག་ནས་ཀྱང་། །འགྱུར་མེད་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །ཞེས་སོ། །དངོས་ནི་ཡར་མཚམས་སུ་དང་པོ་མཐིང་ག་ཁྱབ་པ་ཆེན་པོའི་འོད་ལས་རྣམ་ལྔ་རང་གསལ་འཇའ་འོད་ཀྱི་ནང་ན་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཐིག་ལེ་པད་འདབ་དང་བཅས་པ་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་ར་བ་ཞེས་བྱ་བའམ་འཇའ་འོད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ༔ མཐིང་ག་ནི་དབྱིངས་རང་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་ལ། །གསལ་བྱེད་འབར་བའི་འོད་ཟེར་ལྔ། །མི་འགྱུར་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡང་། །མཐིང་གའི་རང་གདངས་ཆེན་པོར་གནས། །འཆར་བྱེད་སྣང་བ་མ་འགགས་པས། །ཕྱི་ཡི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཡི་ནི་ཡར་མཚམས་ནས། །འདི་ཉིད་གཉིས་འཇུག་ཟེར་ལས་ནི། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ལས༔ །གཉིས་ནི་འབྲེལ་ཏེ་གཅིག་པར་ཡང་། །སོར་གཅིག་གིས་ནི་མ་རེག་པར། །ཉིན་དུས་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ལྡན་པས། །སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་མཚན་མོ་ཡང་། །མཐིང་ག་རང་ངོ་ཉིད་དང་འབྲུར། །དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་ཁྲིམ། །འགྱུར་མེད་ཡེ་གདངས་ཆེན་པོར་ནི། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ༔ །སུས་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པར་ནི། །ཡེ་ནས་གཉིས་མེད་མཉམ་པར་གནས། །འདི་ནི་ཁྱབ་ཆེ་ཕྲ་བ་ལས༔ །རང་གི་ཤེས་པའི་ཆར་ཤར་ནས། །མངོན་སུམ་ཉིད་དེ་རབ་ཏུ་གསང་། །གསང་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ། །གང་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ། །ཡེ་སངས་ཉིད་ལས་ཡང་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སོ། །དཔེ་ནི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ལྟར། །དག་པས་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་ཟད། །ཅེས་པ་དང་༔ སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། དཔེར་ན་ཡི་གེ་ན་རོ་བཞིན། །གཉིས་ཀྱི་ཟུང་སྟེ་སྡོམ་པས་གཅིག །ནག་པོ་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པ་མིན། །དེ་ལ་གོམས་པའི་གདེང་རྙེད་ནས། །བར་སྣང་འཇའ་ཚོན་ཇི་བཞིན་དུ། །ཁ་དོག་མ་འདྲེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །དེ་ནས་ཡང་ནི་གོམས་སྦྱོབས་ཀྱིས། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ལ། །བར་སྣང་ཁམས་ཀུན་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ནི་དང་པོ་འཁོར་འདས་རུ་ཤན་ཕྱེ་བས་དབྱིངས་སྣང་ངོ་སྤྲོད་དེ་སྣ་རྩེར་མིག་གཏད་པས་འཇའ་འོད་དུ་སྣང་དུས་མིག་ཟུར་གཉིས་ལ་དལ་བུས་འཁྲིད་དེ་ནམ་མཁར་བལྟ་ཞིང་ཉི་མའི་ཟུར་ནས་ཁྲིད་པས་གང་གཏད་ཀྱི་སར་སྣང་བ་སྟེ། ཟླ་བ་དང་

མར་མེའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་གཏད་པས་སྣང་སྟེ་རིམ་གྱིས་མཆོད་ནས་འཁྲུལ་སྣང་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བ་ནི་
གོམས་པའི་ཚད་ཀྱིས་མཐོང་བ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། འཁོར་འདས་རུ་ཤན་ཕྱེད་པ་ནི། །ལུས་ངག་
རྣམས་ནི་རྣལ་དུ་དབབ། །དེ་ནས་དབྱིངས་རིག་སྣང་བ་བརྟག །འདི་ལ་གོམས་པའི་ཚད་རྙེད་ན། །ཕྱི་
རོལ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་འཕེལ་བར། །རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་གོམས་ཆེན་ཐོབ། །
འདི་ལ་བརྟན་པའི་ཚད་རྙེད་ན། །ཆོས་རྣམས་ཟད་སར་འགྱུར་བ་ནི། །དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན། །
ཡན་ལག་ཏུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ནི་འཁྲིད་པ་སྟེ། །
ཉི་ལ་བསླབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་པས། །ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་འཁྲིད་པར་བྱ། །ཟླ་བ་དག་ལའང་བསླབ་པར་
བྱ༑ །འདི་ལྟར་རྒྱུན་དུ་སུས་བྱས་པ། །འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་རྒྱུན་ཆད་དེ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་འོད། །
ས་རྡོ་རི་བྲག་བག་སྟོངས་ནས། །གྲུ་ཆད་ལས་ནི་ཡུལ་གྲུ་ཙམ། །འཁྲིད་ལ་མཁས་པ་སྣང་བར་འགྱུར། །
འདི་དུས་ཐབས་ཀྱིས་བཙོས་པ་གནད། །རྫོགས་པས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །འདི་ལྟར་གོམས་པས་ཆོས་ཉིད་
སྟོབས༑ །ལུས་འབྱུང་རང་སོར་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་འབྱུང་རྒྱུན་ཆད་པས། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་
མི་སྣང་བར། །འདི་ལ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལའང་། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན། སྒོ། ཡུལ། གནས།
ཚད། དཔེ། གནད་དང་བཅུ་གཅིག་ལས། ངོ་བོ་ནི། སྒྲོན་མ་གཞན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། ཤེས་རང་རང་བྱུང་སྒྲོན་མ་ནི། །འདི་ལྟར་སྒྲོན་མ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི༑ །ཤེས་བྱེད་ཚུལ་དུ་གནས་པས་ན། །ཀུན་ཀྱི་ཆ་ལ་འདི་ཉིད་པས། །འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་པས་
ནི༑ །འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས། །ཆ་ཕྲ་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་ནི། །ཡེ་ཐོག་ཉིད་ནས་གནས་པའོ། །
ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པའི། །སྣང་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཞུགས་
ནས༑ །སྤྱི་ཡི་དོན་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། །མ་བཅོལ་བཞག་པའི་གདེང་རྙེད་དེ། །རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཚད་
རྣམས་ཤེས། །རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་སྐུ་ནི། །སུས་མ་རྙེད་པར་རང་རིག་པས། །ཀུན་ལས་ཁྱད་
འཕགས་རབ་ཏུ་སྣང་། །གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་གནས་མེད་པས། །རང་ཤར་ཡེ་ནས་དག་པའི་ཡུལ། །
གཞན་གྱི་ཡུལ་མིན་རང་ཤེས་བྱ། །བྱས་པས་འདི་དོན་རྙེད་པ་མེད། །སུ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ནས་
རང་སྣང་འབྱུང་ཞེས་བྱ། །སྒྲོན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀུན། །གཉིས་སུ་མེད་པར་སྣང་བར་བྱེད། །མས་
ནི་རང་ངོ་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཤེས་པས་ཆོས་རྣམས་ཅིག་ཅར་རྟོགས། །
རབ་ནི་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོར་གྱུར། །རང་ནི་གཞན་ལྟོས་ཆོས་དང་བྲལ། །བྱུང་བས་མ་བཀག་ལྷུག་པར་སྣང་། །
གཡོན་ནས་འཆར་བྱེད་སྒོ་མ་འགགས། །ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་སྦྲོས་བྲལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་
ཞིག་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རང་དང་སྤྱིའི་ཆོས་མཚན་ཉིད་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱ་ཤེས་ཤིང་སྤྲང་
བྱ་སྤོང་བ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། སྣང་དང་མི་སྣང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རང་བཞིན་མེད་པར་སུས་
ཤེས་པ། །འདི་ནི་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཤེས་རབ་དག་གི་མཚན་ཉིད་
ནི༑ །མཁས་པ་ཚིག་འཛུག་གཞི་མ་སྟུད། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་བག་ཆགས་སྲེག །སྨིན་བྱེད་འཁོར་

འདས་སློག་གཙོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་ལྔ་སྟེ། གཞི་གནས་རང་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ལ། སྣང་བ་ཅེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱིངས་རིག་ཐད་ཀར་རྟོགས་པ། དྲན་པ་འགག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་གསལ་དངས་ཕྱེད་པ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ། འཇུག་བྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་མཚམས་ཕྱེད་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་ལས། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། །གཞི་གནས་རང་བྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ལུས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་བྱེད། །སྣང་བ་ཅེར་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དབྱིངས་དང་རིག་པའི་དྲན་པ་འཛིན༔ །དྲན་པ་འགག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཡུལ་རྣམས་སྡུད། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྱེད། །འཇུག་བྱེད་རྣམ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །རང་བཞིན་བར་དོར་གཏན་ལ་འབེབས། །ཞེས་སོ། །རྟེན་ནི་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྟེན་ལ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་ཆོས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བརྟེན་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་བརྟེན་པ་ནི། །ཚིག་དང་ཡིན་མིན་རྟོག་པ་དང་། །གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ལྟ་སྒོམ་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་སོ༔ །སྒོ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། འཆར་བྱེད་སྒོ་ནི་དབང་པོ་ལྔ། །ཁྱད་པར་སྣང་ནས་འཆར་བར་བྱེད། །དེ་རྟགས་མཚན་མོའི་དུས་ཉིད་དུ། །སྒོ་དང་སྲིད་པ་དྲག་པོ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྒོ་དྲགས་བུས་པའི་ཚེ། །དམར་ལ་དངས་པའི་འོད་ཟེར་ནི། །མེ་སྟག་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཕྲོ། །དེ་ཡི་ཚད་དང་རྟགས་དེ་ཡིས། །འཆར་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ངོས་ཟིན། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་དངོས་ནི་ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་ཀྱང་རྟོག་པར་མ་སྐྱེས་པའི་གསལ་བ་དེ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་སྒོ་དབང་པོ་ལྔ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དངས་པ་ལྔ་འབྱུང་བ་ལ་བྱའོ། །དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་ན་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གསལ་རིག་རྟོག་མེད་གང་ལའང་མི་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ངོས་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་པའི་རང་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པ་དེ་འདིར་ངོས་གཟུང་གི་ རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་མི་འདོད་པས་གནད་འདི་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །ཡུལ་ནི་རང་ངོའི་ཡུལ་རིག་པ་འཇུག་ཡུལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཤེས་རབ་ཡུལ་ནི་ཚིག་དང་དོན། །ཚིག་དོན་འབྲེལ་པར་འདོད་པ་ཡི། །མཚོན་པས་ཤེས་དང་བརྗོད་པས་སོ། །མཚོན་པ་དཔེ་དང་བརྡ་མཚོན་དང་། །ཚིག་གིས་མཚོན་པ་མཐའ་མར་བརྗོད། །བརྗོད་པས་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དང་། །ངོ་སྤྲོད་པ་དང་འཕྲིད་པ་དང་། །ལ་བཟླ་ཤན་འབྱེད་དག་གིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གནས་ནི་ངོ་བོ་སྙིང་གའི་འོད་རྩ་བཞི་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་རྩལ་ཟེར་གདངས་ཀྱི་མ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པས་ལུས་ལ་ཁྱབ་སྟེ། གང་དུ་རིག་ཀྱང་ཤེས་པས་ཚོར་བ་དེས་ཤེས་ལ་ཀླུང་གི་རྟ་ལ་ཞོན་པས་རང་རྩལ་རྩ་འདབ་འགར་འཁྱམས་དུས་ཤེས་པ་རྨུགས་ཤིང་མི་གསལ་ལ་རྩ་ཟང་ཐལ་དུ་རང་རྩལ་ཚུད་དུས་ཤེས་པ་གསལ་ལ་ངར་ཆེ་བ་སྟེ། མདོར་ན་ངོ་བོ་སྙིང་དང་རྩལ་རྩ་རྣམས་ན་ཀླུང་གི་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱུ་སྟེ། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བཞི་ན། །འགྱུ་དང་འཁྱུལ་དང་འཕྲིག་པ་དང་། །ཡང་ཞིང་བསྐྱོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ། །ཙིཏྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་འཁོར། །དངས་

མ་ཤེས་པའི་བཅུད་རྣམས་ནི། །མེ་སྟག་ཡར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ། །ལྔ་བཞི་ལས་ཀྱི་རླུང་དང་བཅས། །
ཤེས་པ་གསལ་གསལ་རིག་རིག་པོ། །ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ། །རོ་མ་རྐྱང་མ་ཀུན་འདར་མ། །
ཤེལ་བུག་ཁོག་པ་སྟོང་པའི་ནང་། །གསལ་བ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་བཞུགས། །མིང་གཞི་འདུས་པའི་ཡེ་
གདངས་སུ། །ཐམས་ཅད་འབྱེད་པའི་ངོ་བོར་ནི། །ཡེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས། །སྐབས་སུ་རླུང་གིས་
རང་གཟུང་བས། །ཤེས་པ་དྭན་མེད་རྨུགས་པར་ཡང་། །ཤེས་རབ་རྩལ་རྣམས་རྒྱས་འཐུམས་པས། །
གསལ་བའི་ཆ་མེད་རྨུགས་པར་འགྱུར། །རླུང་གིས་ཤེས་རབ་རྩལ་བསྐྱེད་ཆེ། །སྦྱོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱང་། །ཡིད་ལ་དྭན་ཞིང་གསལ་བར་འཆར། །གསལ་དང་མི་གསལ་རྩལ་རྣམས་ནི། །རླུང་གི་
གཡོ་འགྱུལ་ཉིད་ལས་འབྱུང་། །ལུས་དཀྱིལ་རྩ་ནང་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཚོད་ནི་ཤེས་རབ་ལྔ་པོ་དེས་
རང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པས་གདེང་ཚོད་དུ་ལོངས་པའི་ཚོད་དུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
གཞི་གནས་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་ཚད། །ཆོས་ཀུན་མཉམ་པའི་ཉམས་སྐྱེས་ན། །ཤེས་པ་བརྟན་པའི་གདེང་
སྐྱེད་ཡིན། །དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས། །རྟག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ན། །འདི་ནི་གཞི་གནས་ཤེས་རབ་
ཡིན༔ །འདི་ཡིས་ལུས་ཀྱང་ཡང་བ་དང་། །ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གསལ་བའོ། །སྣང་བ་ཅེར་འཛིན་ཤེས་རབ་
ཚད༔ །ཅོག་གཞག་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རྟགས། །ལུས་དཀྱིལ་ཁ་དོག་ལྔ་ཡི་འོད། །རྩོལ་བ་མེད་པར་ཕྱིར་
ཤར་ནས། །འདི་ལ་ཤེས་པ་རང་ས་ཟིན། །ལུས་ཀྱང་ས་ལ་རེག་པ་མེད། །འདི་ཡིས་ཤེས་པ་གར་གཏད་
པའི༔ །བེམས་པོ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུལ་བར་ནུས། །རང་རྩལ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་འགག་
མེད་ཤེས་རབ་ཚད། །ཤེས་པ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མེད། །གཅིག་པུར་འདུག་པར་དགའ་བ་དང་། །དབེན་
པའི་ས་ལ་རྟག་ཏུ་དད། །མི་དང་འགྲོགས་སྙིང་མི་འདོད་པར། །ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་འགྱུར་བ་མེད། །
གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་གཏམ་ལ་ཡང་། །གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ། །ལྟ་བ་མི་འགྱུར་གདེང་ཉིད་
དུ༔ །ནམ་མཁའ་དག་ལ་འགྲོ་བ་སླམ། །སེམས་དེ་གར་གཏད་ས་དེར་འགག །ཕ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་
གྱིས་ཀྱང་། །འདི་ལ་བསྒྱུར་དུ་ག་ལ་ནུས། །བག་མེད་ཤེས་པ་བདེ་ཡངས་པ། །འདི་ཉིད་སྐྱེས་པའི་མི་དེ་
ནི༔ །དྲན་པ་འགག་མེད་ཤེས་རབ་ཟེར། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཚད། །ཀུན་གཞི་དང་ནི་ཆོས་སྐུ་
ཡང་༔ །འདི་ལྟར་ཕྱི་བཏགས་འདི་ལྟ་བུ། །ལུས་ལ་ཞེན་པའི་བློ་བྲལ་ནས། །རིག་པ་གར་གཏད་སར་
གནས་ཏེ། །ལུས་ནི་བེམས་པོ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱེད་པ་ནི། །འགྱུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྒོ
ཡང་འགག །འབྱུང་བ་དངས་སྙིགས་སུས་ཕྱེད་པ། །རགས་པའི་སྣང་བ་རང་འགགས་ཏེ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་
ལ་བདེ་བར་སྤྱོད། །དེ་བཞིན་འཁོར་འདས་སུས་ཕྱེད་པ། །འཁྲུལ་པའི་བློ་རྣམས་སྐྱེས་མི་སྲིད། །གལ་ཏེ་
སྐྱེས་ཀྱང་ཕན་གནོད་བྲལ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་རང་ཤེས་ཀྱིས། །འཁོར་འདས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ནི། །
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །འཇུག་བྱེད་རྣམ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཚད། །ཆོས་ཀུན་ཚིག་གཅིག་སྒོམས་པ
ན༔ །དེ་ཡི་གཞུང་ཀུན་ཤེས་པར་ནི། །ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཚད་དུ་ཕྱིན། །ཤེས་པ་གང་ལ་བསམ་པ་ཡི། །
བཟུང་དེ་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཤར་ནས། །བསམ་པ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་འབྱོངས། །གང་བྱུང་རྐྱེན་གྱིས་མི་གནོད་
པར༔ །འཁྲུལ་རྟོག་ཞེན་པ་རང་འགགས་ནས། །འདིས་ནི་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད། །ཅེས་སོ། །

དཔེར་ན་སྣང་བར་བྱེད་པས་སྒྲོན་མེ་དང་འདྲ་ལ། མཆེད་ཅིང་སྤྲོ་ཐུབ་པས་སྒྲ་བ་ལ་མི་སྟག་མཆེད་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ༑ ས་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། དཔེར་ན་སྲེག་བྱེད་སྒྲོན་མེ་ལྟར། །ཤེས་པས་ཆོས་རྣམས་ཅིག་ཅར་
རྟོགས༑ །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། དཔེར་ན་སྒྲ་བ་རླན་མེད་ལ། །མི་སྟག་ཕྲ་བ་ཉིད་ཕྲད་
ཀྱང་༑ །ཕྲ་བ་ཀུན་མཆེད་མེས་བསྲེགས་བཞིན། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ཆགས་བསྲེག །འདི་ཀུན་ཤེས་
རབ་སྒྲོན་མའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་རྩལ་མི་སྟག་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབས་
པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་མ་བཞིའི་གནད་འདི་ལ་གལ་པོ་ཆེའོ། ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒོའི་གནད་བསྟན་པའི་རིམ་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་དྲུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ།། །དེ་ནས་གང་ལ་འཆར་བ་
ཡུལ་གྱི་གནས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གནད་སྦྱིར་བསྟན་པ། སྒྲོན་མའི་གནད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པ༑ དབྱིངས་རིག་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་དང་། ནང་གི་
ཡུལ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མ་གཉིས་ནི། རིག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་འཆར་བའི་ཡུལ་དུ་གསལ་ཏེ།
ཐལ་འགྱུར་ལས། དབྱིངས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དུ་སྟེ། ཕྱི་ནི་སྤྲིན་བྲལ་མཁའ་ལ་འཛིན། །ནང་དབྱིངས་སྒྲོན་མ་
ལམ་དུའོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིའི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་རིག་པ་གཏད་པས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཉམས་
སྟོང་གསལ་རྣམ་དག་ཏུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཉིད་ཡུལ་གནད་འདི་ལྟ་
སྟེ༑ །སྤྲིན་བྲལ་ཕྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའི་བྱ་ལམ་གནས། །འདི་དང་མ་བྲལ་ཆོས་ཉིད་
དོ༑ །ཞེས་པ་དང་། སྤྱུད་པ་ལས། དོན་དེ་གང་ཡིན་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་བལྟ་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་དང་།
ཡུམ་བར་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པར་འདོད་པས་ནམ་མཁའ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ་ཞེས་
པ་དང་། ནམ་མཁའ་ཆེ་ལས། རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའི་བྱ་ལམ་གནས། །ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་སྐྱེ་མེད་
ཅིང་༑ །སྐྱེ་མེད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་མཚན་
ཉིད་ནི། །ནམ་མཁའ་སྤྲོ་བསང་ས་ཐེ་མེད་ལ། །འོད་དང་ཁ་དོག་དབྱིངས་ཉིད་དང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་
སྣང་གསལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་ལ་ནང་དབྱིངས་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སུ་མ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
ལ༑ །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་མེད་དེ། །ལས་ཀྱིས་བཅོས་སུ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡུལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སྣང་། དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་རིག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་འགྱུལ་འཕྲིག་མེད་པར་
བཞག་ནས་བལྟ་བ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་གཏད་སོའི་འབེམ་མངོན་སུམ་རང་ངོ་ལ་བལྟ་བ་
དབྱིངས་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
མངོན་སུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཡུལ་མེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ནམ་མཁའ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །ཐབས་
གང་གིས་མཐོང་ན་ལྟ་སྟངས་དང་གཟིགས་སྟངས་ཤེས་པས་མཐོང་བ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དོན་གཉིས་པ་
སྒྲོན་མའི་གནད་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་འཁོར་བའི་བྱ་
བ་སྤྱངས་ལ་དབེན་པར་གནས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་ལ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་
ནས་མཚམས་དམ་པར་བཅད་དེ་ཟླ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་མཆོད་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཨར་གཏད་ཀྱི་སྨན་ཁྲིད་ལ་འཇུག

པས༔ སྒོམ་ཁང་མུན་པས་བརྒྱུན་པར་གཅིག་ཕྱུར་མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱིས་གནས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྒྲོན་མ་ལྟེམས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །དད་ལྡན་འཁོར་བའི་ཡིད་བྲལ་བས། །བླ་མ་མཆོད་དང་གཏོར་མ་བྱ། ། འཁོར་བའི་འབྲེལ་པ་ཀུན་སྤྲངས་ལ། །དབེན་པའི་ཕྱོགས་སམ་དུར་ཁྲོད་དུ། །གྲོགས་སྤྲངས་གཅིག་ཕྱུར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དངོས་གཞི་ལ་རྩོལ་མེད་དང་། །རྩོལ་བཅས་གཉིས་རྩོལ་མེད་ལའང་རང་གདངས་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རང་གནད་རྒྱ་མཚོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ལྟ་སྟངས་དང་གཟིགས་སྟངས་གསུམ་བསྟུན་ཏེ་སྨིན་མཚམས་ནས་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མིག་མི་འགུལ་སེམས་མ་ཡེངས་རླུང་རབ་ཏུ་དལ་བ་གསུམ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་སྟེ། སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། མཚན་དུས་རང་གི་གནས་ཁང་དུ། །ཉིན་མོ་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་བལྟ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་༔ སྤྲིན་དཀར་པོ་ལང་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། སྐར་མ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་སྟག་ལྟ་བུ་དང་༔ མར་མེ་ལྟ་བུ་དང་། མཐིང་ག་ཁྲབ་པ་ཆེན་པོའི་འོད་རེ་ཁྲ་ནག་པོའི་རྣམ་པ་ན་རེ་ལྟ་བུ་མཐོང་སྟེ། འོད་ཟེར་དང་ཐིག་ལེ་དང་དབྱིངས་རིག་གི་སྟོང་གཟུགས་ཚད་མེད་པ་འཆར་རོ། །རྒྱ་མཚོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལྟ་སྟངས་དང་གཟིགས་སྟངས་རླུང་གནད་གསུམ་བསྟུན་ལ་མཐེབ་འཛུམ་གསུམ་གྱིས་མི་བྱ་བར་གཉིས་ཀྱིས་ཙཀྲའི་འབྲས་བུ་ལྟེམས་པས་དང་པོ་དམར་ངམ་པ་དང་ལྗང་སེར་དང་མཐིང་གའི་སྣང་བ་ལ་འོད་ཅེར་ཅེར་ཡོད་པ་སླམ་བྱེད་པ་དང་། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དངོས་དམར་སེར་དུ་འཆར་དུས་དར་ཅིག་བལྟེམས་ལ་ཤེས་པ་སྣང་བ་དེར་བལྟ་བ་མ་ཡེངས་པས་མཐེབ་མཛུབ་བཏང་ནས་རྒྱ་མཚོ་དངས་སུ་བཙུག་ལ་བལྟའོ། །ཡང་སྣང་བ་དེ་ཀུན་མི་གསལ་བར་སོང་དུས་ལྟེམ་ཞིང་ཡང་དངས་སུ་བཙུག་པས་ཞག་གསུམ་བཞིན་མ་ལྟེམས་ཀྱང་སྣང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་དངས་བཙུག་ནས་བསྒོམས་པ་གཅིག་པུས་ཆོག་གོ །སྣང་བ་ནི་རྩ་བཟང་བ་རྣམས་ལ་འོད་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་། དབྱིངས་སྣང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཆར་ལ། ངན་པ་རྣམས་ལ་འཕེལ་སྣང་ཙུང་ཟད་ཙུང་སྟེ། དོན་ལ་ཤེས་པ་སྟོང་གསལ་གྱི་ངང་ལ་བསྒོམས་པས་འཆར་སྣང་མང་ཙུང་འདྲའོ། །དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དབྱིངས་རིག་གི་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ། །མ་ངེས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ལ་ཚད་མེད་དོ། །ལྷའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་དང་། །འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་ཐག་རིང་པོའི་ལྗོངས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། རི་མོ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། པདྨ་དང་། འབྲི་དང་༔ རོ་དང་། རི་བོ་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་འཆར་བ་ནི་རྩ་འདབ་མ་དག་པ་རྣམས་སུ་ནང་གི་རླུང་འདུས་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་སྟངས་བསྒྱུར་བས་རང་ལོག་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འོད་རྩ་དངས་པས་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་རིང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་ནང་ཟང་ཐལ་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྒོམ་ཁང་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་ཕྱིར་འཐོན་པ་འབྱུང་སྟེ། དབུ་མའི་འོད་རྩར་རླུང་ཞེན་པའི་གནད་ལས་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་བཟང་ངན་འདྲ་སྟེ་རློམ་སེམས་དང་འཛིན་པ་མེད་པར་བྱའོ། །གནས་དེ་དག་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། གསུམ་པོས་ལྟེམས་པ་མ་ཡིན་པར། །རང་གི་མཐེབ་དང་མཛུབ་མོ་ཡིས། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་བལྟེམ། །བལྟེམས་པ་དེ་ལས་གང་བྱུང་བ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྣང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་མ་འབབ་བ་ལས། རང་གི་མཐེབ་དང་མཛུབ་མོ་ཡིས། །ཙཀྲའི་ཕུག་དང་འགྲམ་བཙིར་ན། །མངོན་དུ་སྣང་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །དེ་ནི

རྩོལ་མེད་རང་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་གནད་ནི། རྒྱུད་ཞགས་བལྟམས་པ་དང་
འོད་རྩ་ཆུང་དུ་ལྟེམས་པ་གཉིས་འཇུག་པ་གཅིག་དུས་གཅིག་ལ་བྱས་པས་སྣང་བ་འོད་གསལ་དུ་མཆེད་པ
དང་༑ ཤེས་པ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐེབས་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལས། རྩོལ་
བ་ཅན་དེ་ཡང་འདི་ལྟར། །རང་གི་མཐིང་པའི་ཕྱི་རོལ་རྩ། །འཕྲིག་ཅིང་འཕར་བ་དྲག་པ་ལ། །སོར་དང་
མཛུབ་ཀྱིས་ཡང་བཙིར་ནས། །མིག་གི་འདུག་སྟངས་མཁས་པས་བཅའ། །འོད་ནི་མདའ་གང་ཚུན་ཆད་
གསལ༑ །དེ་ལ་མཆེད་པའི་དུས་རྣམས་བཟུང་། །འདི་ཡི་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ཏུ། །འདི་ཀུན་དེ་ཡི་དེར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྗེས་སྣང་བའི་འཆར་ཚུལ་ལས་སྣང་བ་དང་པོར་མཐོང་བའི་ཉམས་དང་།
གོང་དུ་མཆེད་པ་རྫོགས་པའི་ཉམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་བལྟེམས་པའི་སྣང་
བ་ནི། །དང་པོ་དམར་པོ་དག་པ་ཡིས། །དབང་རྫོགས་ལྷུམ་པོ་རང་གསལ་རྫོགས། །མཛུབ་གཉིས་དག
ལས་གསུམ་དུ་འགྱུར། །དེ་ནས་ཡང་ཡང་བལྟེམས་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་ཁ་དོག་ནི། །དཀར་དམར
ལྗང་གུ་མཐིང་སེར་གྱི། །ཡུལ་ལ་སྣང་སྟེ་རྩོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་བའི་ཉམས། །ཁ
དོག་དང་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་ཡང་། །ཕྱི་དང་ནང་ཀུན་གསལ་བར་ཁྱབ། །གོང་ནས་གོང་དུ་དེས་པར་འཕེལ། །
འདི་དུས་ལུས་ངག་བདེ་བའི་རྟགས། །སྣང་བའི་ཚད་དང་རིམ་པས་སྦྱར། །ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་སྣང་བ
དང་༑ །ཆོས་ཉིད་དག་པའི་སྣང་བ་ལས། །སྣང་གསུམ་རྫོགས་ནས་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་འབྲས་བུ
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། གོམས་པ་ཡི་ནི་གནད་ཀྱིས་ནི། །
དམར་པོའི་ཤས་མེད་ལྟ་ལྟན་པར། །ཕྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་སྣང་བའི་མི། །འདིས་ནི་རིག་པའི་རང་དབང་
ཐོབ༑ །ཅེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ནས་རྩོལ་བྲལ་ཕྱིར་སྣང་སྟེ། །ཀླུང་གི་ཆ་ཡི་འགྲོ་འོང་
དང་༑ །མེ་ལོང་དག་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཡང་། །གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་ཆར་སྣང་ངོ་། །དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ
གོམས་པ་ལས། །ཁ་དོག་ལྔ་ཡི་འོད་ཀྱི་ཡང་། །རེ་ལྔེ་ཙམ་ལས་གྲུ་ཆད་སྣང་། །ཡུལ་གྲུ་ཙམ་ལས
མཐོང་ཚད་དོ། །དེ་ལ་གོམས་པའི་ཚད་རྙེད་ནས། །ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་སྐུ་དང་བཅས། །ཕྱེད་སྐུ་དག་ཏུ་ཡུན
འགའ་གནས། །དེ་ལ་ལྟ་ལྟ་ཟུང་དུ་བཅས། །རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཐིག་ལེས་འབྲེལ། །ཡབ་ཡུམ་སྐུ་ཡི
སྣང་བ་ཅན། །འཁྲུལ་སྣང་ཟད་ནས་ཞིང་ཁམས་སོ། །འདི་དུས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཚད། །སོ་སོའི་སྣང་བ
མཐོང་དུས་ཀྱི། །རང་ལ་སྨིན་པས་རྟགས་རྫོགས་ཏེ། །ཟད་པའི་ཚད་རྣམས་མངོན་པར་སྣང་། །འདི་ལ
བརྟེན་འགྲུབ་ཆེ་ཆུང་གིས། །ཞག་དང་ཟླ་བ་ལོ་རྣམས་ཀྱིས། །སོ་སོའི་དུས་ལ་ངེས་པར་འགྲུབ། །འགྱུར
བ་མེད་པའི་དུས་དག་ལ། །སོ་སོའི་ཚད་ལ་ཐེབས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བརྟེན་འགྲུབ་རབ་རྣམས
ཉམས་སུ་ལེན་པ་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་ནས་ལོ་ལོ་མེད་པར་ཉིན་མཚན་དུ་བསྒོམས་ན་རབ་ལོ་གསུམ་དང་ཟླ
བ་གཅིག འབྲིང་རྣམས་ལོ་བཞི་དང་ཟླ་བ་ལྔ་ཞག་དྲུག ཐ་མ་རྣམས་ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་ཆོས
ཉིད་ཀ་དག་གི་ས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་རྟགས་ཚད་ཀྱི་ཡི་གེ་ས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་དོན་གསུམ་པ
དབྱིངས་རིག་གི་གནད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱིངས་རིག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཕྱིར་བསྟན།

ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད། གཞན་གསུམ་ངེས་པས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ངོ་བོ་སྤྱིར་བསྟན། རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད། རྟོགས་པར་གདམས་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་ངོ་
བོ་དངོས་དང་། ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐིང་ག་ལས་ཁ་
དོག་ལྷུར་མཆེད་པའི་འོད་གདངས་ཡིན་ལ། རིག་པའི་ངོ་བོ་དངོས་ནང་ན་ཡོད་ཀྱང་གདངས་ཕྱིར་གསལ་
བའི་རིག་པ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྣང་བ་ནི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་ལུ་གུ་
རྒྱུད༔ །བཟོ་བོ་མཁས་པས་བརྒྱུས་པ་ལྟར། །རིག་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་རིག །རྟོག་མེད་འཁོར་བས་
གོས་པ་མེད། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་འབྲེལ་ཆགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རང་ཆས་ཏེ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཆར། །ཐིག་ལེ་སྟོང་
པའི་སྒྲོན་མ་དང་། །རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མའོ། །འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་འཆར། །ཞེས་སོ། །
ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ། བརྟེན་པ། མཚན་ཉིད། གནས། དུས། རྟོགས་པ་དང་ལྔ་ལས། རྟེན་དངོས
ནི་ཙིཏྟ་ན་གཞི་འཛིན་པའི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མར་མེའི་འོད་མར་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་རིག་པ་དངོས་ཀྱི་འོད་ཁྲིམ་
དང་གདངས་སུ་གནས་ཏེ། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། རང་གི་ཙིཏྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐིག་ལེ་ཉག
གཅིག་རང་རྫོགས་ན། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་རྫོགས་ཆེན་དོན། །གསང་དོན་རྫོགས་པ་རིག་པའི་གློང་། །
ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དང་། །རང་བྱུང་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་གཉིས། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་མཐའ་ལས
འདས༔ ཕྱོལ་བ་མེད་པར་མངོན་གནས་པའི། །སྣང་བ་རྫོགས་ཕྱིར་ངར་གནས་པ། །ཞེས་པ་དང་།
དབྱིངས་དང་རིག་པས་རབ་བརྒྱན་ཏེ། །ལྷུན་རྫོགས་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོར་གནས། །ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ལ
གཉིས་ལས། དབྱིངས་ངེས་རིག་པའི་རང་ཡུལ་བྱེད་པའི་འོད་གདངས་དོན་དམ་གྱི་འབྱུང་ལྔར་གནས་ཤིང་
རིག་པ་དེ་ཀླུང་གི་འགྲོ་འོང་དུ་ཡོད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་གཏོད་པ་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས
ལས༔ རིག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཕྲ་བ་ཉིད་དང་འཕྲོ་བ་དང་། །ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་འགུལ་བའོ། །
དབྱིངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཡངས་དང་ལྷུན་སྟུག་སྟོང་མཐའ་ཡས། །གསལ་དང་དྭ་དང་བསིལ
བ་དང་། །ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་འཛིན། །ཁྱབ་དང་མུ་ཁྱུད་ར་བའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱིངས་སྣང
ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་གདངས་ཡིན་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡང་དེ་ལས། ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། །
འབྱུང་དང་བྱུང་དང་རང་གསལ་དང་། །ཡེ་དང་ཤེས་དང་རྟོགས་པའོ། །གསལ་དང་འཚེར་དང་འཁྲུམས
ཡས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ལས་སྐུའི་སྣང་བ་གྲགས་མེད་པ་འཆར་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྩལ
རྫོགས་ལས། སྐུ་ཡི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། །འགྱུར་བ་མེད་དང་གསལ་བ་དང་། །སྟོང་པ་དང་ནི་རྟོག
བྲལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གནས་ནི་མིག་གཉིས་ཏེ། མིག་ཟུར་ཉིད་ནས་དབྱིངས་འབྱུང་བས། །ཞེས་པས
སོ༔ །དུས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་ཚེ་འདིར་འཆར་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བར་དོར་འཆར་རོ། །
རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གསལ་སྣང་དུ་རྟོགས་ལ། སེམས་ཅན་ལ་མཐོང་ཡུལ་ཙམ་དུ་རྟོགས
པའི་མིང་བརྗོད་དེ། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྣང་བར་ཕྱེད། །སྣང་བ་དེ་ཉིད
འདི་ལྟ་སྟེ། །གནས་དང་དུས་དང་རྟོགས་པའོ། །གནས་ནི་བྲི་གུ་ཏ་ན་གནས། །དུས་ནི་བར་མ་དོན

འཆར༔ །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མར་རྟོགས། །དེ་ཡང་མཐོང་བའི་དུས་སུ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གཞི། ལམ། འབྲས་བུའི་དབྱིངས་རིག་གསུམ་ལས།
གཞིའི་དབྱིངས་རིག་ལའང་བྲལ་བ་རྫོགས་པའི་གཞི་རིག་པ་ཀ་དག་གི་སྣང་བ་ཡིན་ལ། རྟོགས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་
གཞི་ནི་དེའི་སྣང་བ་ནང་དབྱིངས་དཀྱི་སྙིང་ག་ན་འོད་གདངས་སུ་གསལ་བའོ། །ལམ་གྱི་དབྱིངས་རིག་ནི་
མངོན་སུམ་ཡུལ་ལ་ཤར་དུས་འོད་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ནི་དབྱིངས་ལ། རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་སྐུ་ལྔའི་ཐིག་ལེས་འབྲེལ་པ་
རིག་པའོ། །འབྲས་བུ་ལའང་དབྱིངས་འོད་ལྔའི་ཞིང་སྣང་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་སྣང་སྟེ། རིག་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་རྟོག་པས་སྐུར་སྨིན་ཏེ་ཞི་ཁྲོའི་ཚོམ་བུ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་རིག་པ་སྐུ་རྣམས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ནི་དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
བྱའོ༔ །དེ་ཡང་དབྱིངས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་ཆ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཟེར་ཡང་དབྱིངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །སེང་
གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། དེ་ཡང་དབྱིངས་དང་རིག་པ་བཤད། །དེ་ཡི་བཤད་ལུགས་འདི་ལྟ་སྟེ། །གཞི་ལ་
གནས་པའི་དབྱིངས་རིག་དང་། །ལམ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་རིགས་དང་། །མཐའ་ལ་སྐྱོལ་བའི་དབྱིངས་
རིག་གོ །གཞི་ཡི་དབྱིངས་རིག་རྣམ་གཉིས་ནི། །རྟོགས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གཞི་དང་ནི། །བྲལ་བ་རྫོགས་པའི་
གཞི་རུ་བཤད། །རྟོགས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གཞི་ཡི་དུས། །བག་ཆགས་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བཤད། །བྲལ་བ་རྫོགས་
པའི་གཞི་གནས་ནི། །ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་སྣང་བར་བཤད། །རྟོགས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གཞི་བཤད་པ། །
དབྱིངས་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ། །རིག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་གསལ། །ལམ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་རིག་ནི། །
དབྱིངས་ནི་འོད་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་ལ། །རིག་པ་སྐུ་ལྔའི་སྣང་བར་བཤད། །མཐའ་ལ་སྐྱོལ་བའི་དབྱིངས་རིག་
ནི༔ །དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་སྣང་བ་ལ། །རིག་པ་སྐུ་དང་ངོ་བོར་བསྟན། །དེ་ཕྱིར་དབྱིངས་དང་རིག་པ་
བཤད༔ །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གནས། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གསུམ། །འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་
ཚུལ་དུ་གནས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་པར་གདམས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ལ་
བསམས་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པས་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ།
ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་སྤུངས་པའི་རྒྱུད་ལས།
དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་མ་ཤེས་པར། །མི་རྟོག་ལྟེངས་པོ་སུས་བསྒོམས་པ། །རི་བོ་ཟར་པར་གཅོད་དང་
འདྲ༔ །ཞེས་པས་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩལ་རྫོགས་ལས། །དབྱིངས་དང་
རིག་པའི་དོན་ཉིད་ནི། །ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱི་དངོས། །ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གཟུང་འཛིན་བྲལ། །དབྱིངས་
དང་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན། །འདི་ཡི་ངང་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་པའི་ངོ་བོ་
ཆོས་སྐུ་དྲི་མེད་ཀ་དག་ཡིན་པས་ལྟ་སྒོམ་ཉམས་ལེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ན་གཡག་ཡོད་དུ་སོང་བས་
ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་ཕན་མེད། གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་དང་འབྲུལ་རྟོགས་གི་སེམས་དག་ལ་དབྱིངས་རིག
གི་མན་ངག་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པས་ན་དབྱིངས་རིག་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། ཨེ་མ་
དངོས་པོ་མེད་པའི་སྣང་བ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་སྟེ་རྣགས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔས་བསྒྲིབས་པས་ལུས་མེད་པ་ལ་སྣང་བ་
མ་ནུས་སོ། །རིག་པ་རང་སྣང་གི་ངོ་བོ་ལྷུན་བཞེད་དེ་ཕྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་པས་རྟག་མ་ཐུབ

པའོ༔ ། །ཆོས་ཉིད་ལ་བཀོད་པའི་སྣང་བ་གསལ་དངས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་དུ་མའི་སྤྱོད་པས་བསྒྲིབས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རིག་པའི་ངོ་བོ་བཟུང་བར་དཀའ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དལ་བས་འགྱུབ། རིག་པའི་དབྱིངས་མི་འགྱུར་བར་གནས་ཀྱང་རིག་པའི་སྟོབས་རྐྱེན་ཟད་པས་འགྱུབ། རིག་པའི་རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གདམས་ངག་ལ་ཐུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱིངས་རིག་འབྲེལ་པའི་གནད་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་གནད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་རང་ངོ་སྤྲད་པ། དེའི་ངང་བསྐྱང་བ། གྲོལ་ཚད་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་སྤྱི་ཡི་མཐོང་བ་ནི། །གོམས་དང་གནད་ཀྱིས་མཐོང་བ་སྟེ། །གོམས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ན། །བརྩམས་ཏེ་ལུས་ངག་གནད་གཟིར་བས། །རང་སྣང་དག་པའི་གཟུགས་མཐོང་ནས། །འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཞུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལས། ལྟ་བའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་། སྒོམ་པའི་ངང་ལ་རང་བབས་སུ་བསྐྱང་། སྤྱོད་པ་འབྲལ་མེད་དུ་སྤྲད་པ་དང་གསུམ་ལས༔ ལྟ་བ་ནི་དབྱིངས་སྣང་འོད་དང་རིག་སྣང་ལྷུ་རྒྱུ་རྒྱུད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འོད་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་ཉིད་དང་། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་རང་སྣང་སྟོན། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་པ་ནི། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། དབྱིངས་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དུས་ན་དབྱིངས་དང་རིག་པ་ཚད་ལ་དབབ་པ་དང་། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་མཐའ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། རང་གསལ་བློ་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །ཟང་གསལ་འགྱུ་ཡིད་ཕྱིར་མི་འཚོར། །དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་སེམས་མི་འབྲེང་། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྤྱོད་པའི་སྦྱོང་ས་དབྱིངས་རིག་ལ། །གཟིར་གསུམ་ལྡན་པས་འབྲལ་མེད་པར། །རྟག་ཏུ་འདྲིས་ནས་སྤྱོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀུན་བྱ་བ་བྲལ་བ་དང་། །འཁོར་འདས་འབྲེལ་པ་ཆད་པའི་དུས། །རྟོག་བཅས་འཁྲུལ་པ་འགགས་པ་སྟེ། །འཁོར་བའི་གཡང་ས་རྒྱུན་ཆད་པས། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པའོ༔ །ཞེས་སོ། །རང་གནད་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རིག་པའི་གནད་ནི་དབྱུང་བ་དང་། །བསྐྱིལ་ཞིང་མཁའ་ལ་གཏོད་པའོ། །དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ནི་བསྟུ་བ་དང་། །དགུག་དང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྦྱར། །ཞེས་སོ༔ །གསུམ་པ་གྲོལ་ཚད་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །གནས་སྐབས་སྣང་ལ་འཕེལ་བས་རིག་པ་སྐྱར་སྨིན་པ་དང་༔ མཐར་ཐུག་ཟད་པ་ལ་སྤྱོད་པས་སྣང་དབྱིངས་ཀ་དག་ལ་རིག་པས་རང་ས་ཟིན་པས་མཐའ་ལ་སྐྱོལ་བ་སྟེ༔ ཐལ་འགྱུར་ལས། དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ། །ཐིག་ལེ་སྐུ་དང་འཁྲུལ་སྣང་དག །རང་བཞིན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད། །གཉིས་མེད་འདུ་བྲལ་མེད་པར་སྣང་། །འདི་དུས་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །བྱེ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཀྱང་། །ཆོས་རྣམས་ཟད་སར་ཕྱིན་པ་དང་། །རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་འཛིག །འདི་དུས་བླ་མའི་ངག་ནུབ། །ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་སྟོངས་པས། །ཆོས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པས། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །མདོར་ན་གང་ཡང་གནས་པ་མེད། །སོང་བ་མེད་པས་འོང་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་སོ་སོའི་གནད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ནི། སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། ། དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ནི་ཙིཏྟ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྙིང་ལ་གནས། །དབྱིངས་ཀྱི་ལམ་ནི་རླུང་ཡིན

པས༔ །ཤེས་པའི་དངས་མ་འོད་དུ་གསལ། །དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་མཛོད་སྤུ་བས། །མཐིང་ག་ཁྱབ་ཆེན་ཤེས་
པའི་གྲོགས། །དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མིག་ཡིན་པས། །མཐོང་བྱེད་ཟུར་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས། །དབྱིངས་ཀྱི་ཟད་
པ་ནམ་མཁའ་སྟེ། །རིས་མེད་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པར་གདལ། །དབྱིངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལུས་ཡིན་པས། །མཐོང་
བྱེད་འཁྲུལ་སྣང་འདི་གཙོད་དོ། །དབྱིངས་ཀྱི་གོལ་ས་འོད་ཡིན་པས། །གསེར་སྒྲོག་ཐག་སྒྲོག་འཆིང་བར་
མཉམ༔ །དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོག་ནི་འབྱུང་བ་ལྔ། །ཟད་པས་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་འགག །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ནི། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་ཕྱུངས་པས་དཔྱུངས། །ཞེས་སོ། །རིག་པའི་གནས་ནི་དུང་ཡིག་
ཅན་ལས། རིག་པའི་གནས་ནི་སྙིང་ཡིན་པས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་སྙིང་གར་གནས། །རིག་པའི་ལམ་ནི་རྩ་
ཡིན་པས། །ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་རྩ་ནས་འགྲུ། །རིག་པའི་སྒྲོ་ནི་མིག་ཡིན་པས། །ལྟ་བ་ཁྱབ་ཆེན་མིག་
ནས་འཆར། །རིག་པའི་ཡུལ་ནི་མཁའ་ཡིན་པས། །གཟུང་དཀར་ཁྱབ་གདལ་ནམ་མཁར་ཟིན། །རིག་
པའི་གདོས་ནི་འཁོར་བ་སྟེ། །ཉག་གཅིག་ཆ་ཕྲ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །རིག་པའི་གྲོགས་ནི་མྱང་འདས་ཏེ། །གནད་
གཟིར་རིག་སྟོང་གསལ་མཐོང་། །རིག་པའི་གོལ་ས་སྐུ་གསུམ་སྟེ། །ཞེན་འདོད་མཐར་ནི་ལྟུང་བར་
འགྱུར༔ །རིག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་སྒོམ་སྟེ། །བྱས་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱུ། །རིག་པའི་འཁྲུལ་ས་འོད་ཡིན་
ཏེ༔ །གཞན་འབྱུང་འཁྲུལ་པའི་རྩ་བ་ཅན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྐུ་གསུམ་ལམ་སྣང་དུ་འཆར་བ་ལ་འབྲས་
བུར་ཞེན་ནས་དགའ་བྲོད་དུ་སོང་བས་ལྟུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་ཀ་དག་ཟང་མ་འདི་རྟེན་པར་ངོས་མ་ཟིན་
ན་ལྟ་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དཔྱོད་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་སོང་བས་གཉེན་པོ་དུག་ཏུ་སོང་བ་ཆ་ཞལ་སྨན་བཟིངས་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོད་ལ་ཞེན་པས་ཨ་འཐས་ན་ས་རྫོ་ལ་ཞེན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དང་པོ་ཡང་འོད་ལ་
བཟུང་བས་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་གོལ་ས་ཅིག་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་ཀུན་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་
རྟོགས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་གནད་གསུམ་ངེས་པས་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནད་མ་ཤེས་ན་སྐྱོན་
ཡོད་པས་ཤེས་པར་གདམས་པ་དང་གནད་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། ལུས་ཀྱི་གནད་
ཉིད་མ་ཤེས་ན། དཀོར་མཛོད་སྒོ་མོ་དམ་དགྲིགས་ལྟར། ཕྱི་ནས་ནོར་རྙེད་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་
རིམ་པ་ཡི། །དོན་ཉིད་དང་ནི་ཁྱད་མེད་ལྟར། །དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ཉིད་མི་ཤེས་ན། །བྱ་ལམ་ནམ་མཁའི་
མཐའ་ཚོལ་འདྲ། །རིག་པའི་གནད་དེ་མ་ཤེས་ན། །ནམ་མཁའ་སྤྲར་གྱིས་འདེབས་དང་འདྲ། །གནད་
གསུམ་མན་ངག་མ་ཤེས་པར། །བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་སྒོམ་ཆེན་དེ། །སྲུད་དབང་མེད་པའི་ནོར་བསྲུང་
འདྲ༔ །དེ་ཕྱིར་གནད་གསུམ་འབྲེལ་བ་གཅེས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལུས་ལ་གནས་པ་དང་པོ་ལུས་གནད་འདུག་སྟངས་ལས་མི་འདའ་བ་གཅེས། ཡུལ་གྱི་གནད་ནམ་མཁའ་
ཡིན་པས་མཛོད་སྤུའི་ནམ་མཁའ་ལས་མི་འགྱུར་བར་བལྟ་བ་གཅེས། རིག་པའི་གནད་ལུ་གུ་རྒྱུད་དབྱིངས་ཀྱི་
ར་བར་བཙུག་ནས་མི་འགུལ་བར་འཇོག་པ་ལ་མིག་མི་འགུལ་ཞིང་རླུང་རབ་ཏུ་དལ་བ་གཅེས་པ་སྟེ། དུང་
ཡིག་ཅན་ལས། རིག་པ་བརྟེན་ས་ལུས་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ཤིག་མེད་ན་མེད་པ་སྟེ། །ཡོད་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
པར་ངེས། །དེ་ལྟར་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དེ། །ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་ནས་ཕང་
མཐིལ་བར། །བརྟག་དཔྱད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །དཔྱད་པས་དེ་ཉིད་རྙེད་པ་མིན། །མོ་དང་བྲལ་

སོགས་པ་ཡི། ཕྱིས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །བལྟས་ཤིང་དཔྱད་ཀྱང་རྙེད་པ་མིན། །འོ་ན་གཏན་མེད་ཡིན་ཞེ་ན། །གཏན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ངག་ལྟེམས་ནམ་མངོན་དུ་སྣང་། །དཔེར་ན་ལུས་ལ་ཁྲག་ཁྱབ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་འགའ་ཞིག་གིས། །གང་གང་ལུས་ལ་ཁྲག་བཙལ་བས། །གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལུས་ལ་ཁྲག་མེད་དམ། །ལུས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ཅིང་ཁྲག་ལ་བརྟེན༔ སྐྱེས་བུ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རྩ་ལ་གཏར་ན་ཁྲག་འབྱུང་ལྟར། །ལུས་གནད་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་ནམ་མཁའ་སྟེ། །འདི་ཉིད་མི་ཤེས་ཁ་ཅིག་གིས། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་མེད་པ་རུ། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ལ་བལྟ་བྱས་ཀྱང་། །འདི་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ༔ །འདི་ཉིད་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་དོན་ཤེས་འགྱུར། །རིག་པའི་གནད་ནི་ཉིན་མཚན་དུ། །རྟག་ཏུ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་བྱ། །གཞན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །ཡེངས་ཤིང་འབྲལ་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་གནད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དེ། །འདི་ཉིད་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོང་བ་དག་ནི་མེད་དམ་ཅི། །གཞན་ལྟ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །འདི་ཉིད་མ་བསྟན་བར་དུ་ནི། །ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་མཐོང་བ་མིན། །དམ་པའི་གདམས་ངག་འདི་བསྟན་ན། །བ་རྣམས་ལུས་ལ་འོམས་ཁྱབ། །མཁས་པས་ནུ་མ་ནས་འཐེན་ན། །འོ་མ་དག་ནི་འབྱུང་བ་བཞིན། །མངོན་དུ་གསལ་ཏེ་ལུས་གནད་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་གོམས་དང་ཁྱད་མེད་མཐོང་། །ཆགས་པ་སྣང་འཚོང་སྡིག་ཅན་ལ། །འདི་ཉིད་བསྟན་པས་གྲོལ་ཐོབ་འགྱུར༔ །ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །བྱང་སེམས་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བས་ཀྱང་། །འདི་ཉིད་གནད་གསུམ་གདེང་མེད་ན། །རྟུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་མཐོང་མི་འགྱུར། །གཞན་དག་གིས་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས། །དེས་ན་གོམས་པ་དང་ཐབས་ཉིད་གཅེས། ཞེས་སོ། །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་ཡུལ་གྱི་གནད་བསྟན་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ།། །།དེ་ནས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བ་གང་ཟག་གི་རིམ་པ། ཇི་ལྟར་སྨིན་པ་དང་དབང་གི་རིམ་པ། ཡོངས་སུ་གྲོལ་བྱེད་གདམས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྟོན་བྱེད་བླ་མའི་རང་བཞིན། བསྟན་བྱ་སློབ་མ་རང་བཞིན། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་ཚུལ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བླང་དོར་གཉིས་ལས། ཡང་དག་པའི་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་ལས་དེའི་མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་ནི། སྤྱིར་ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེའི་ཀླབས་ཆེ་བ། གསང་སྔགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་ཤིང་དབང་གི་ཆུ་བོ་རྫོགས་པ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ལ་རྟགས་ཐོན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་དབང་འབྱོར་བས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོགས་ཤིང་ལྟ་བ་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་དྲོད་ཚད་ཐོབ་པ། གོམས་ཤིང་སྒོམ་པ་ལ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བ། གཉིས་མེད་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པས་གཟུང་འཛིན་དང་རྣམ་རྟོག་བགས་ཀྱི་ཆུང་ཞིང་བླང་དོར་མེད་པ། མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་ལ་མཁས་པས་གྲོལ་ཚད་གསུམ་གང་རུང་ཡོད་ཅིང་རེ་དོགས་དང་འབད་རྩོལ་ཞིག་པས་ཁོང་ཡངས་ཤིང་བློ་བདེ་བ་སྟེ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་བླ་མ་ནི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་བཞིན། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བཞི་འཛིན་

པའོ༔ །ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། རྡོ་རྗེའི་དོན་ལྡན་སློབ་དཔོན་ནི། །ངང་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་སློབ་ལ་
མཁས༔ །དབང་ཐོབ་གསང་སྔགས་དོན་ལ་སྦྱོར། །ཕྱི་ནང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས། །ཡི་དམ་ལྷ་དང་འདུ་
འབྲལ་མེད། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཡེང་བ་མེད། །རྫོགས་ཆེན་མན་ངག་དོན་ལྡན་པའི། །གསང་སྔགས་
གསང་བའི་རྒྱུད་ལ་མཁས། །ཕྱི་ནང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །ལྟ་བའི་དོན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། །ཕྱི་ནང་
གསང་བའི་བྱ་བ་བཏང་། །ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལྟར། །ཟད་མེད་གཏེར་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་།
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། །ཡངས་ཤིང་རྒྱུད་དང་གྲུབ་མཐའ་དག་ལ་མཁས། །ངང་རྒྱུད་
བཟང་ཞིང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མཁས། །གསང་སྔགས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་ཨཱ་ལི་ཀཱ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་རང་
ཤར་ལས། སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་དོན་བཞི་སྟེ། །སྤྱི་དང་འདྲེན་དང་དམ་ཚིག་དབང་། །མན་ངག་ལུང་གི་
སློབ་དཔོན་ནོ། །ཞེས་བཞིར་བཤད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་གཉིས་སུ་བསྡུ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རྩ་བ་ཡན་
ལག་བླ་མ་གཉིས། །ཞེས་པ་དང་། དབང་བསྐུར། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་ཐོག་ན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞེས་བྱ་
ལ༔ དེ་དག་གང་རུང་རེའམ་གཉིས་ལྡན་ལྟ་བུ་ནི་ཡན་ལག་གི་བླ་མ་ཞེས་བྱའོ། །རྩ་བའི་བླ་མ་གཉིས་ཡོད་
ནའང་ད་ལྟ་དེའི་མན་ངག་གང་ལ་རང་སྤྱོད་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་གཙན་པས་གཞི་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
དོར་བྱའི་བླ་མ་ནི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་ཞིང་སྡོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་འཆལ་བ། མི་
ཤེས་ལ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ། ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་དང་སོ་ཚིགས་སློབ་ཅིང་རང་གི་སར་བཙེངས་ནས་སློབ་མ་བློ་གྲོས་ཀྱི་
མིག་ཟུམ་ཐར་བའི་ལམ་སྟོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། མི་ཤེས་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། །ཀླུན་
རྨོངས་ཚིག་ཕྱིར་འབྲེང་བ་དང་། །གསང་སྔགས་དོན་ལ་མི་དགོངས་དང་། །གཞན་གྱི་ཞེ་གཅོད་ཁེངས་
ཚིག་དང་། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། །དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་མ་མཐོང་། །དམ་ཚིག་
འཆལ་བར་འགྱུར་པ་དང་། །དྲིས་པ་དག་ལ་ལན་མི་ཐེབས། །ཐོས་ཆུང་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་སྟེ། །སློབ་དཔོན་མ་
བརྟགས་སློབ་མའི་བདུད། །གསང་སྔགས་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་མིན། །རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་སྟོན་མི་ནུས། །
དེ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། །སློབ་དཔོན་
ཚད་མར་མ་གྱུར་སྤྲེའུ་འདྲའི་ལུང་། །ལོག་པའི་ལམ་ཞུགས་གསང་སྔགས་འཚོལ་བར་སྤྱོད། །དེ་ནི་ལོག་
འདྲེན་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་སྤོད་
སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱོད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བླང་དོར་གཉིས་ལས། དབང་
དང་གདམས་པ་ཐུན་མོང་བའི་གནས་སྟོན་པའི་སྤོད་བཟང་པོ་ནི། རང་ཤར་ལས། དད་པའི་སྟོབས་དང་
བརྩོན་འགྲུས་ཆེ། །ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་འཛིན་ཆགས་མེད། །ཕུ་དུད་ཆེ་ཞིང་གསང་སྔགས་སྤྱོད། །རྟོག་མེད་
སེམས་ལ་གཡེང་བ་མེད། །དམ་ཚིག་ལྡན་ཞིང་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན། །བྲེང་ངེ་དུང་ངེ་བརྩེ་གདུང་ཅན། །ལྷང་
ངེ་ལྷན་ནེ་སྒོམ་ལ་སྤྱོད། །སློབ་དཔོན་གསུང་བ་ཇི་བཞིན་སྤྱོད། །དམ་ཚིག་འཆལ་བར་མི་གཏོང་ཞིང་། །
སྤྱོད་ལམ་གཞན་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད། །གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་གདུང་ཞིང་། །ཚིག་གཅིག་བསྟན་
པའང་རྗེས་སུ་འཛིན། །རང་གི་དོན་ལ་དེ་བཞིན་སྤྱོད། །གསང་བ་གཉེར་གཏད་ཐུབ་པར་བྱེད། །རྡོ་རྗེའི་
དོན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། །ཐོས་པ་ཆེ་བའི་གང་ཟག་བསྟེན། །རང་གི་དོན་ལས་འདའ་བ་མེད། །དྲིགས་

པའི་ཚིག་མེད་འཛམ་པོར་སྨྲ། །ཕ་རོལ་སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག །སློབ་དཔོན་དང་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས༔ །ཁྱད་མེད་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་བྱེད། །དེ་ནི་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྣོད་
དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། དད་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་དང་། །མོས་ཤིང་འཁྲུལ་
ནོར་མེད་པ་དང་། བརྫོད་བྱ་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་ནོར་མེད། །དབང་པོ་གསལ་བས་བླ་མ་བསྟེན། །ཞེས་པ་
དང༔ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། །ང་རྒྱལ་དྲེགས་མེད་དང་གིས་ཤེས་པ་དལ། །བཀའ་
དྲིན་མི་གསོད་གསང་སྔགས་དོན་ལ་སྦྱོར། །ངེས་པར་དད་ལྡན་གཏོང་ཕོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །རྡོ་རྗེའི་དོན་
ལྡན་གསང་སྔགས་སྣོད་དུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དོར་བྱའི་སློབ་མ་ནི། རང་ཤར་ལས། བཀུར་སྟི་ཕུ་
དུད་མི་བྱེད་ཅིང་། །གསང་སྔགས་འཚོལ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། །རིགས་རྒྱུད་མེད་ཅིང་དང་རྒྱུད་མེད། །
ཤེས་རབ་ཆུང་བར་གྱུར་པ་དང་། །བཀའ་དྲིན་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། །རང་གི་རིགས་རྒྱུད་བརྫོད་པ་
དང༔ །ལུས་ལ་རྒྱན་བཟང་འདོགས་པ་དང་། །དོན་མེ་འཆལ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། །སློབ་མ་མ་བརྟགས་སློབ་
དཔོན་དགྲ། །ཉམས་སུ་མི་ལེན་གང་ཟག་ལ། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མི་ཆཤད། །ཅེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། །མི་ཤེས་ང་རྒྱལ་ཆེན་ཞིང་ བླུན་རྨོངས་གཅམ་བུ་ཅན། །ང་རྒྱལ་
དྲེགས་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་མཆེད་ལ་རས་ཚོད་བྱེད། །ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་བག་འཛེམ་མེད། །གསང་སྔགས་
སྣོད་མིན་གང་ཟག་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟེན་ཚུལ་ངེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བསྐྱུད་རྒྱུ་གཅིག་པས་ཕན་ཚུན་བརྩེ་གདུང་ལ་གནས་པ། སྣོད་བརྟགས་ནས་གསང་བའི་དོན་གདམས་པ།
བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལས་བསྐྱུད་རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་། བརྩེ་གདུང་བསྐྱེད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀས་བསྲུང་དགོས་པར་གཅིག་པས
ཕན་ཚུན་མ་གུས་པ་དང་རྩོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་དགོས་ཏེ། དམ་ཚིག་འདོམས་པའི་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་ཡིན་
ལ་སྣོད་སློབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཤར་ལས། སློབ་དཔོན་དང་ནི་སློབ་མ་གཉིས། །བསྲུང་བའི་རྒྱུ་
ཞེས་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །བསྲུང་བའི་རྒྱུ་ནི་སློབ་དཔོན་ཏེ། །སྲུང་བར་བྱེད་པ་སློབ་མའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་རྗེས་
འཇུག་གོ །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྩེ་གདུང་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་རྗེའི་
འབྲེལ་ཐག་མ་ཆད་ཅིང་། །བརྩེ་གདུང་རྒྱུན་ཐག་མ་ཆད་པ། །སློབ་དཔོན་སློབ་མའི་འབྲེལ་པའོ། །ཞེས་
སོ༔ །སློབ་དཔོན་དེས་ཐུགས་རྗེ་གཟིགས་པ་དང་སློབ་མ་དེས་བརྩེ་གདུང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་འབྲེལ་པ་ཆེ་ཤོས
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྣོད་བརྟག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། མན་ངག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན།
སྣོད་ངན་ཕལ་དུ་བླུགས་མི་བྱ། །དད་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཡི་བཅུད། །སྣོད་ངན་དག་ཏུ་བླུགས་གྱུར་ན། །
བཅུད་མེད་གཉིས་ཀ་ཕུང་བར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་བློ་དམན་རྣམས་ལ་གསང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བླ་མ་
བསྟེན་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ཕན་ཡོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུ་
ལས༔ རྩ་བ་ཡན་ལག་བླ་མ་གཉིས། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ། །རྒྱལ་སྲིད་དང་ནི་རང་གི་
ལུས༔ །འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན། །ལུས་ངག་སྤྱོད་པ་མཉེས་པ་ཡིས། །བླ་མ་སངས་
རྒྱས་ཉམས་སྦྱོར་བསྟེན། །ཞེས་པ་དང་། །རང་ཤར་ལས། དེ་ལྡན་མན་ངག་སློབ་དཔོན་ལ། །རང་ལས

དང་ནི་རིན་ཆེན་རྫས། །ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དག་གིས་བསྙེན། །ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་
ལོང་ལས། གསང་སྔགས་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་ཨཱ་ལི་ཀཱ། །ལུས་ཡོན་ཕུལ་ལ་རབ་ཏུ་བསྙེན་པར་བྱ། །ཞེས་
སོ༔ །ཕན་ཡོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། །བསྙེན་པ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ནི། །དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་
ནོར༔ །འདོད་འཇོའི་བ་དང་འདྲ་བ་ཡི། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ། །དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བླ་མ་
བསྙེན༔ །འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་བཟློག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྣོད་བྱེ་བྲག་ཏུ་
ཕྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་སྣོད་སྤྱིར་བསྟན་པ། །གང་གིས་འཛིན་པའི་སྣོད་བྱེད་
བྲག་ཏུ་ཕྱེད་པ། །བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྣོད་བླ་ན་མེད་པར་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནོར་བུ་འཕྲ་
བཀོད་ལས། གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི། །ཀུན་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། །གསང་བ་ཐུབ་པ་
འགའ་ལ་བསྟན། །གསང་བ་ཐུབ་པ་འགའ་ལ་བསྟན། །གསང་སྔགས་གསང་བའི་དམ་པ་ནི། །བསྟན་
པའི་རིགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །གསང་བའི་གཏེར་གཏད་ཐུབ་པར་བྱེད། །གསང་བའི་དོན་ལ་འགྲུས་པ་
དང་༔ །ཤེས་རབ་བློ་རྩལ་ཆེ་བ་དང་། །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ལྡན་ལ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཐལ་འགྱུར་ལས། སྟ་བ་སྒོམ་པ་འཛིན་པ་ནི། །དང་པོ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །གཏོང་བར་དུས་ཤིང་
བླ་མར་གུས། །བརྟུལ་ཞུགས་ལྡན་ལ་སྡིག་ལ་འཛེམ། །འགྱུར་མེད་རབ་ཏུ་བརྟན་པོས་འཛིན། །ཡང་ན་
ངང་རིང་ཤུགས་དལ་བ། །ལྷུག་པ་གླེན་པའི་ལྷོད་ཡོད་པ། །རྟོག་པ་ཆུང་ཞིང་རང་བཞིན་དལ། །ལུས་
ངག་བྱ་བ་བྲལ་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ལྡན་པས་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ནོར་བུ་འཕྲ་
བཀོད་ལས། རྒྱལ་རིགས་དང་ནི་བྲམ་ཟེའི་རིགས། །དེ་བཞིན་རྗེའི་རིགས་ཆེན་པོ་དང་། །ཁྱད་པར་ཆེན་
པོའི་མི་རྣམས་ལ། །གསང་སྔགས་ངེས་དོན་བསྟན་པར་གསུངས། །ཡང་ན་རིས་མེད་ཁ་དོག་བརྟག །ཕོ་
མོ་གཉིས་ནི་གང་ཡང་རུང་། །ཁ་དོག་འདི་དང་ལྡན་པར་ནི། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་གསུངས། །
ཡན་ལག་རགས་ཤིང་ཁ་དོག་ནག །སོ་ཉིད་ཐགས་བཟང་དཀར་ལ་འཁྲིག །མིག་རྩ་ཡིད་ཙམ་དམར་བ་
དང་༔ །སྐྲ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་། །གཡས་སུ་འཁྱིལ་ཞིང་ཁམ་ནག་མདོག །ལུས་ལ་བཀྲར་སྡི་
ཆུང་བ་དང་། །ཕྱི་ཡི་སྤྱོད་ལམ་ཐ་མལ་མདོག །ཚིག་རྣམས་ཤུགས་འབྱུང་སྨྲ་བ་དང་། །ཡང་ན་ཚིག་གི་
རྣམ་པ་ཀུན། །གཅིག་གིས་གང་ལྟར་སྨྲས་པ་ལྟར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་སྨྲ། །རྫོགས་ཆེན་གདམས་
ངག་བསྟན་པར་གསུངས། །དེ་རྣམས་གཅིག་ལ་ཚང་གྱུར་ན། །ཤན་པའི་རིགས་སམ་སྨད་འཚོང་
རིགས༔ །ཕྱུག་བདར་ཁྲོད་པའི་རིགས་ཀྱང་རུང་། །རིགས་ངན་གང་དག་སུ་ཡིན་ཀྱང་། །གསང་བའི་
མན་ངག་བཅུད་འདི་གཏད། །རྒྱུ་ཆུང་ཡོ་བྱད་མེད་པ་ན། །རང་གིས་ཡོ་བྱད་སྦྱར་ནས་ཀྱང་། །ལྷག་མ་
མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱིན། །གསང་བའི་བཅུད་གསུམ་མན་ངག་འདི། །རིགས་དང་ཁ་དོག་བརྟག་ཐབས་
དང་༔ །ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །གསང་བའི་མན་ངག་ཡང་བཅུད་འདི། །ངེས་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟར་
བསྟན༔ །དེ་རྣམས་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ། །གོང་གི་གདམས་ངག་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་དོན་
གཉིས་པ་སྨིན་པ་དབང་གི་རིམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་བསྐུར་བའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྐུར་བའི་ཉེས་དམིགས།
ཇི་ལྟར་བསྐུར་བའི་དབང་། གྲོགས་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཤར་ལས། ཡོན་ཏན་བྱེ་

བྲག་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ལ། །ཐོགས་རྡུགས་མེད་པར་འགྱུར་པ་དང་། །རང་སྣང་གྲོགས་སུ་བསྟེན་པ་དང་། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། དབང་རྫོགས་སྐུ་གསུམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་པ་དང་། དབང་མཆོག་ཐོབ་ན་གསང་སྔགས་མ་བསྒྲུབས་འགྲུབ། །ཅེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱོན་ནི་འདི་ལྟ་བུ། །བར་མ་དོ་ལ་ཐྲེད་པ་དང་། དངངས་པ་དང་། རྡུགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཤོར་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་མ་བོར་བར་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་བའི་འོས་སུ་མི་མཐོང་བ་དང་། །བསོད་ནམས་ཆུང་བ་དང་། ཚེ་ཐུང་བ་དང་། འཚོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཉུང་བ་དང་། ཁེ་ཉེན་པ་དང་། བར་ཆད་མང་པོ་འབྱུང་ངོ་། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ནི་གསང་སྔགས་སྤྱོད་པའི་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱོན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། །དབང་མཆོག་མ་ཐོབ་རྣལ་འབྱོར་ནི། །མཉེན་པ་ལག་སྐྱ་མེད་པ་བཞིན། །ཕ་རོལ་སྒྲོལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དབང་དངོས་ལ་བཞི་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དབང་བསྐུར་བའི་ཚིག་ཆཤད། ཕྱི་དང་ནང་དང་གསང་བ་དང་། །ཡང་གསང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །སྨིབས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་གིས། །འགྲོ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་སེམས་བཞི། །རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ཀྱང་། །སྐལ་བ་ལྡན་པ་སྨིན་པར་བྱ། །སྤྲོས་བཅས་ཉིད་དང་སྤྲོས་མེད་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད། །དབྱེ་བ་བཞི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །དད་ལྡན་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པས། །དེ་ལས་དང་པོར་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་དབང་རྟུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐུར་བའི་རིམ་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲོས་པ་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་། །བསྙེན་པ་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་བསྙེན། །མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་བླ་མས་བྱ༔ །གཞན་ཡང་ས་ཡི་ཆོ་ག་དང་། །སྟ་གོན་ཐིག་དང་ཚོན་བགྲེ་བ། །རྒྱུད་ལ་འབྱོངས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན༔ །དེ་ནས་དབང་སྐུར་ཆོ་ག་ཡང་། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ནས་བཙམས་ཏེ། །རིམ་པ་བརྒྱད་པོ་རྫོགས་བྱས་ནས། །རྫོགས་ཆེན་རིག་པའི་རྩལ་དབང་བསྐུར། །དེ་དག་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་། །འཇུག་ཅིང་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་ནས་མཎྜལ་དང་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་གསང་དབང་བསྐུར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྤྲོས་མེད་དད་ལྡན་འཇུག་སྨིན་ཕྱིར། །སྤྲོས་པ་མེད་པའི་དབང་མཆོག་ནི༔ །མཎྜལ་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཚིགས་སུ་བཅད་པས་དབང་སྦྱིན་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་དབང་བརྡ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐུར་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ། །འཁོར་འདས་རུ་ཤན་གོང་བཞིན་དབྱེ། །དེ་ཚེ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ལས། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ངེས་པར་བརྟག །གལ་ཏེ་སྦྱོད་པ་མ་དག་ན། །རང་རང་མཐུན་པའི་དགེ་བས་སྦྱོང་། །དབང་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །རང་རིག་གསལ་བའི་རང་ངོ་སྤྲོད། །བརྡ་གྲོལ་མན་ངག་མཁས་པས་སྦྱར། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་དབང་ལྟ་སྟངས་དང་གཟིགས་སྟངས་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ། །སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོ་ཕྱེ་ལ། །ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་ངེས་པར་བཅུམ། །དེ་ལ་གོམས་ཏེ་གཟིགས་

སྣངས་སྒྱུར། །མངོན་སུམ་རིག་པ་ལུང་གི་བརྡ་འོ། །ཞེས་སོ། །དབང་འདི་དག་ལོའི་བར་དུ་བཅད་ན་ཤིན་
ཏུ་ལེགས་ལ། ཟླ་བ་དང་ཞག་གིས་བར་དུ་བཅད་ནས་བསྐུར་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མེད་དེ། དང་པོའི་སྒོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐལ་ལྡན་ཡིན་ངེས་ལ་ཞག་གཅིག་གམ་བཞི་ལ་རྫོགས་པར་བསྐུར་ཡང་འགལ་བ་
མེད་ལ་ཕལ་པ་ལ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་བཅད་དགོས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག
དུམ་བུའི་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་སློད་དྲོད་ཚོད་བརྟགས་རྣམས་ལ་རྟོག་ཅིང་རིམ་པས་དབང་ཁྲིད་མན་ངག
དང་བཅས་པ་ཐེབས་པར་འདེབས་དགོས་པ་དང་བཀའ་སྲུངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གཉན་ཆེས་པས་བཀའ་ཆད་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ལ་དགའ་སྟོན་ཡོན་དང་བཅས་པས་བླ་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་
ཕྱུགས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཕ་ཊཱི་ཀ་ལས། སྟོན་མོ་མེད་ན་དོན་མི་འགྲུབ། །དགའ་སྟོན་ཆེན་
པོའི་མཆོད་པ་ཡིས། །བླ་མ་དང་ནི་བླ་མའི་འཁོར། །དེ་བཞིན་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་སྤུན། །གཅིག་དང་གཉིས
དང་གསུམ་དག་གམ། །ཡང་ན་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་ལ། །ཚོགས་ནི་དགའ་སྟོན་སུས་བྱས་པ། །སྟོན
མོ་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་མགུ་བྱས་ན། །ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ
དང་༔ །ཉེས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གྲོགས་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ
དྲུག་སྟེ། དམ་ཚིག་གི་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག ཕན་ཡོན། ཉེས་དམིགས། དབྱེ་བ། བསྲུང་ཐབས་སོ། །
དང་པོ་ནི། དབང་ལས་བྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་བླང་རྣམས། དམིགས་ངེས་པས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཞིང་བསྒྲུབ
བྱ་སྒྲུབ་པར་དམ་འཆའ་བའི་སྡོམ་པས་རྒྱུད་སྡོམ་པ་སྟེ། རྩལ་རྫོགས་ལས། ངོ་བོ་སྲུང་བར་བྱེད་པ
ཡིན༔ །ཞེས་སོ། ངེས་ཚིག་ནི། དམ་པ་གཉེན་པོ་དེས་རྒྱུད་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ། ཚིག་པ་སྡོམ་པ་དེས་ཉེས
ལྟུང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དམ་ཚིག་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། དམ་པ་བཅིངས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཉོན
མོངས་སྲེག་པས་ཚིག་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །ཚིག་ལེགས་པར་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། དམ་ཚིག་ལ་ནི་གང་གནས
པ༔ །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཚད་མེད་དེ་རེ་ཞིག
བསྡུ་ན་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། རང་ཤར་ལས། ཉམས་ན་དམྱལ་བར་ངེས་པར
འགྲོ༔ །ཞེས་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་སྡུ་ལྟས་སུ། །མི་བདེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །ཡམས
དང་འཚེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །རིམས་ནད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས
ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ། །མིག་གི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར། །རྣ་བ
འོན་ཞིང་ལས་མི་འགྲུབ། །མཛེ་དང་ཤུ་བའི་ནད་རྣམས་འབྱུང་། །ཆོམ་རྐུན་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་འབྱུང་། །
གཞན་ལ་མེད་པའི་རིམས་ནད་འབྱུང་། །བུ་དང་ཆུང་མ་འཆི་བར་སྟོན། །ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དགྲར
ལྡང་ཞིང་། །བྲེས་པ་དོན་མེད་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དམིགས་སུ་བཀར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
བླ་མ་སྨད་པ། སྤུན་སྲིང་སྨད་པ། གསང་སྒོ་འཆོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བླ་མ་ལ་དམ་ཉམས་ནི་ཉེས་པ་ཚད
མེད་དེ། རྩལ་རྫོགས་ལས། སློབ་དཔོན་དག་ལ་སྨོད་པ་ནི། །དཔེར་ན་མུན་ཁུང་སྒྲོན་བསད་ན། །མཐོང་
བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་བཞིན། །མཐར་མེད་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དུ། །སྡུག་བསྔལ་ཉམ་ཐག་ཡུན་རིང་

གནས༔ །བསྐལ་པ་མང་པོར་སྨྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གཉན་པའི་ཕྱིར་ཡེ་མ
ཉམས་པ་དགོས་ཏེ། ལན་ཅིག་དམ་དེ་ཉམས་ན་བསྐང་དང་འགྱོད་ཚངས་ཅི་བྱས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སྲབ་ཏུ་འགྲོ་བ
ཙམ་ལས་དམ་ཚིག་སོར་མི་ཆུད་པས་འོ་བརྒྱལ་ཡང་དམྱལ་བར་ལན་ཅིག་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སེམས
དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། ཉམས་ན་མེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཚིག་པར་བྱེད། །གསང་སྔགས་དོན་སྟོན་རྡོ་རྗེ
སློབ་དཔོན་ལ། །རིན་ཆེན་གསེར་ནི་རང་ལུས་ཙམ་ཕུལ་ཡང་། །དམ་ཚིག་ཉམས་གྱུར་མི་སྐོང་ཚིག་པར
འགྱུར༔ །ཞེས་སོ། །མཆེད་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱིའི་མཆེད་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་སོ་ཅོག་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད
དོ༔ །ཉེ་བའི་མཆེད་སྔགས་ལ་ཞུགས་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཆོས་རྒྱུད་གཅིག་པ་རྣམས་སོ། །འདྲེས་པའི
མཆེད་བླ་མ་གཅིག་པའི་སློབ་མ་རྣམས་སོ། །ཤིན་ཏུ་འདྲེས་པའི་མཆེད་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དང་མར་མེ
གཅིག་ལ་བལྟ་ཞིང་བུམ་པ་གཅིག་ལ་དབང་གྲལ་གཅིག་ཏུ་དབང་དང་གདམས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི
སྤྱུན་སྤྲིང་རྣམས་ཏེ། རང་ཤར་ལས། རྡོ་རྗེའི་སྤྱུན་ལ་དོན་བཞིས་བསྟན། །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འདྲེས་པ
དང༔ །དཀྱིལ་འཁོར་བུམ་པ་འདྲེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཆེད་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་ཉེས་པ
ཚད་མེད་དེ། རྒྱལ་རྫོགས་ལས། རྡོ་རྗེའི་མཆེད་དང་ལྕམ་དྲལ་ནི། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྲོགས་པའི
སྤྱུན༔ །ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་ལམ་མཐུས། །རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ལྕུ་གུ་རྒྱུད། །རྟག་ཏུ་དེ་དང་མི་འབྲལ
བས༔ །དེ་ལ་བཟློག་ཅིང་འཁྲུ་བ་ནི། །རང་ལ་རང་གིས་མཚོན་བཏབ་ན། །རང་སྲོག་ཆེ་རབས་ལྷ་བརྒྱའི
བར༔ །རང་གིས་གཅོད་ཅིང་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཚེ་འདི་མི་བདེ་སྣ་ཚོགས་པ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱུང
བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཏུ་ཡང་། །ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་ཁོམ་པའི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུད
ལ་སྨྱོང་བར་འགྱུར། །ཡུན་རིང་དག་ཏུ་མི་ཐར་ཞིང་། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྨྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །
གསང་སྒོ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏིའི་གསང་ཆེན་འདི། །བློ་དམན
རྣམས་ལ་བསྒྲགས་གྱུར་ན། །དཔེར་ན་གཙུབ་ཤིང་མེ་གཙུབས་ན། །གཙུབ་ཤིང་ཉིད་ཀྱང་འཚིག་པར
འགྱུར༔ །གཞན་ཡང་མཚན་མར་གྱུར་པ་སྲེག །གསང་སྔགས་ངེས་དོན་མེ་དང་འདྲ། །སྐལ་བ་ཆུང་ཞིང་
ཤེས་རབ་དམན། །བློ་ངན་རྒྱུ་འབྲས་རྨོངས་པ་རྣམས། །རྫོགས་ཆེན་དོན་ལ་སྐུར་འདེབས་ན། །ངན་སོང་
གསུམ་དུ་འཕང་བར་འགྱུར། །ངེས་དོན་མ་རྟོགས་སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་། །གསང་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ
ཡང་༔ །སྨྲ་བྱེད་ལྕེ་ལ་ཞིང་རྨོ་ཞིང་། །སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྨྱོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་འདི
གསང་༔ །ཕྲུང་ཕྱོགས་ཙམ་དུའང་བསྒྲག་མི་བྱ། །ཡུན་རིང་དག་ཏུ་མི་ཐར་བའི། །སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ
ཉམ་ཐག་སྨྱོང་། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་གསུམ་དུ
དབྱེ་བ་དེ། རྩ་བ། ཡན་ལག གསང་བ་རྒྱལ་པོའི་དམ་ཚིག་གོ །དང་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། དབང
རྟེན་པ་ཡི་དམ་ཚིག་ལ། །ཕྱི་བྲག་བརྗོད་དུ་མི་ལང་ཡང་། །མདོར་བསྡུ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས། །རྣལ
འབྱོར་ལུས་ངག་ཡིད་ལ་སྦྱར། །ཞེས་སོ། །སྐུའི་དམ་ཚིག་ཏུ་ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་རྣམས་བསྲུང་ཞིང་དགེ
བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ལུས་ལྷར་དམིགས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་ལྟ་སྟངས་གསུམ་ལས་མི་གཡོ་བར་བྱའོ། །
གསུང་གི་དམ་ཚིག་ཏུ་ངག་གིས་མི་དགེ་བ་རྣམས་བསྲུང་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྔགས་བཟླས་པ་དང་ཁྱད

པར་དུ་སླུ་བ་གཅད་པར་བྱའོ། །ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་རྣམས་བསྲུང་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཅི་ལའང་མི་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་འདིར་བརྒྱད་དུ་འདོད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་མཆོད་ཅིང་བཀུར་སྟི་རྒྱུན་མི་བཅད་པ། རྡོ་རྗེའི་སློབ་དཔོན་མི་སྨད་པ། རྡོ་རྗེའི་མཆེད་ལ་མི་ཁྲོ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཚེ་བ་སྤང་ཞིང་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤང་བ། དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པ། ཕ་མ་ལ་བཀུར་སྟི་རྗེས་སུ་གནང་བར་གསང་བ་བསྒྲགས་པ་ལས་བསྲུང་བའོ། །ཇི་སྐད་དུའང་རྩལ་རྫོགས་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་སྤང་མི་བྱ། །དགེ་སྤྱོད་མི་དགེ་སྤྱོད་མི་བྱ། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྨད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། དམིགས་པ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་མཆེད། །བསྲུང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་པ་དང་། སྦྲ་མ་ལས། རང་རིག་བསྐྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་ལ། །ཤིན་ཏུ་གཙོ་བོས་བླང་བར་བྱ། །ལུས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕ་མ་ལ། །བཀུར་སྟི་རིམ་གྲོ་རྒྱུན་མི་བཅད། །རྡོ་རྗེ་མཆེད་དང་ལྷུམ་དྲལ་ནི། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྲོགས་པའི་སྤུན། །ཞེས་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ལ། །སྙིང་རྗེའི་རྒྱུན་ཐག་མི་གཅད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། གཞན་ཡང་དམ་ཚིག་སྤོམ་པ་ཆཤད། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་རྟེན། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡི་དམ་ལྷ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ། །ཚོགས་དང་མཆོད་པ་རྒྱུན་མི་གཅད། །བླ་མ་མཚན་ཉིད་ལྡན་མཐོང་ན། །བསྟོད་དང་མཆོད་པ་རྫོགས་པར་བྱ། །བུད་མེད་མི་སྨད་ཁྲོ་མི་བྱ། །ཕུང་པོ་མི་སྨད་ཡི་དམ་བསྟེན། །དཀྱིལ་འཁོར་དང་ནི་སྔགས་དང་ལྷ། །ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ་ཡང་དག་ཉིད། །དད་ཅན་ཚོགས་གཉིས་མི་བཅག་ལ། །དགེ་ལྡན་སེམས་ནི་མི་དཀྲུག་སྟེ། །སྨོན་ལྡན་དམ་ཚིག་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །ཕྲ་མོ་བཅོ་ལྔ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ནི་འདིར་བསྲུང་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པའོ། །ཕྲ་མོ་བཅོ་ལྔ་ཡང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་བརྒྱད་ཀོ་ནའོ། །དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་དང་མཆེད་རྣམས་ནི་ངོ་བོར་བསྟན་ལ། ལྷ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕུང་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་བུད་མེད་ནི་མཁའ་འགྲོར་འདུས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཡང་དེར་འདུས་ཤིང་ཚོགས་མི་བཅག་པ་ནི་དགེ་བཅུར་འདུས་ལ། སེམས་མི་དཀྲུག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གསང་བ་རྒྱལ་པོའི་དམ་ཚིག་ནི། འཁྲུལ་སྣང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་སྣོད་བཅུད་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངང་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་དང་དབང་པོས་བསྡུས་པ་ལ་བླང་དོར་དང་འཛིན་ཞེན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་ཕྱལ་བར་བཞག་པ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ངང་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་༑ ཆོས་སོ་ཅོག་རྩ་བའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུའི་ངང་ལས་འབྱུང་། ངང་ལ་སྣང་། ངང་དུ་གྲོལ་བ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་སྟེ་དམ་ཚིག་གི་ཆིངས་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །དམ་ཚིག་རྣམ་གཉིས་བསྲུང་བར་བྱ། །འདི་ཀུན་སྔོན་དུ་བྱས་པ་ཡིས། །ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ནང་དུ་འཇུག །ཅེས་

པ་དང་། ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་མེད་པ་དང་ཕྱལ་བ། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་ལྷུན་གྲུབ་དང་གཅིག་པུ་སྟེ། །སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དུས་བསྲུང་བའི་མཚམས་འདས་པའི། །མེད་དང་གཅིག་པུ་ཕྱལ་བ་ཡི། །དེ་ཡི་གྲོགས་སུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རྩལ་རྫོགས་ལས། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་སྤྱོད། །གཅིག་པུ་ཉིད་ལ་གཅིག་པུ་ཉིད། །ཕྱལ་བ་ཉིད་ལ་ཕྱལ་བ་ཡས། །ལྷུན་གྲུབ་ཉིད་ལ་ལྷུན་གྲུབ་སྟེ། །དམ་ཚིག་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ། །གྱུད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ༑ །རང་གི་སྣང་བའི་དོན་རྟོགས་ན། །དམ་ཚིག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་བསྲུང་ཐབས་ལ་གཉིས་ཏེ། གཏན་ནས་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་རིན་ཆེན་བུམ་བཟང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ། ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཆེ་བ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དག་པས་སྲུང་བླང་ངེས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་རབ་ཏུ་བརྟན་པོས་བསྲུང་བ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། དམ་ཚིག་ལ་ནི་ཇི་བཞིན་གནས༑ །བསྐལ་པ་ཞིག་ཀྱང་མི་གཏོང་ན། །དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་བསྲུང་ཐབས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་བར་མ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཏེ། ཉམས་པའི་ཉེས་པས་འཇིགས། བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བློད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པས་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པའོ། །དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྫ་བའི་ཆག་པ་ལྟར་གསོར་མི་རུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་རྫ་སྣོད་དངོས་ཆག་པ་ལྟར་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས༑ གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ། རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཞོམ་པ་བསྲུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བསྐངས་པས་སོས་པ་ནི་ཆེས་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྡོམ་རྒྱུན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྩི་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིས་ལེན་དགོས་ན་མ་སོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་ནས་ལེན་དགོས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔགས་ནི་གསོ་བ་ཙམ་ལས་གཞི་ནས་བཅོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པས་འབབ་ན་ཆེ་གཅིག་གིས་གྲོལ་བའི་གནད་དེ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲིབ་པ་དེས་གྲོལ་དུ་མི་སྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ནི། རང་ཤར་ལས། སློབ་དཔོན་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ན། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བྱ། །རྡོ་རྗེའི་མཆེད་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྦྱོང་ཐབས་འདི་ལྟ་སྟེ། །མར་མེ་བརྒྱ་རྩའི་ཚོགས་དང་། །སྤྱོད་སྣོད་བརྒྱ་རྩ་འདོན་པ་དང་། །ཆགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་མཉེས་པའི་རྫས་ཀྱིས་མཆོད། །འབྱོར་ཚོགས་ཅི་ཡོད་འཕགས་པ་མཆོད། །ཅེས་སོ། །དེའང་སློབ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་ཉམས་ན་བཅོས་ཐབས་མེད་དེ་ཆགས་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་ལ། སློབ་མའི་ཉམས་ན་བཅོས་ཐབས་ཡོད་དེ་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་མི་གནོད་དེ་རྟེན་གོང་འོག་གི་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་རང་ཤར་ལས། དཔོན་གྱིས་ཉམས་ན་སྦྱོང་ཐབས་མེད། །གཉིས་ཀ་དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྐྱེ། །སློབ་མས་ཉམས་ན་སྦྱོངས་ཐབས་ཡོད། །གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་བཀླག་པ་དང་། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྐོར། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་བྱ་བར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །ཆགས་པས་འདག་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་བྱས་གྱུར་ན༑ །ཁམས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐོང་བར་འགྱུར། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད

རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱ་ལྷས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། །གོང་དུ་བསྟན་པའི་བཤགས་པ་
བྱ༔ །བྱས་ན་ཟློག་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེའང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
རྡོ་རྗེའི་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་ཉམས་པ་དེ་ནི་བཤགས་པ་ལས་བསྲུབས་པ་ཙམ་ལས་གཟུགས་བརྙན་ཅེས་
ཀྱང་སྦྱོང་དགོས་པར་བཤད་དེ། དམ་ཚིག་གསང་བ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སྨོད་པའི་
མི༔ །བཤགས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡིས། །ངན་སོང་གནས་སུ་འཚེད་པར་འགྱུར། །དེ་བས་འབད་དེ་
བསྲུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་སྡོམ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞིར་བཤད་པས་མ་ཉམས་ཤིང་
གཙང་བ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་གཞི་རྟེན་
ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞི་དམ་ཚིག
གཙང་མ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣམ་དག་བསྲུང་བ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། རྡོ་
རྗེ་ཐེག་པའི་དམ་ཚིག་ནི། །དཔེར་ན་ས་གཞི་ལྟ་བུའོ། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་བྱེད་གཞི་མ་མཆོག །ཅེས
སོ༔ །དེ་ལྟར་དབང་དང་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་གསང་བ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་གང་ལས་ཤེ་ན།
རྫོགས་པ་རང་བྱུང་དང་། སྙིང་གི་མེ་ལོང་དང་། རྩལ་རྫོགས་དང་། རང་ཤར་རྣམས་ལས་བསྐུར་རྒྱུ་དང་
བསྲུང་རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས་ཡོད་མེད་ཕྱེད་མར་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་དང་མུ་
ཏིག་ཕྲེང་བ་དང་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ་ལས་མེད་པར་གསུངས་ཟེར་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། བཞི་ཀ་དག་
བསྟན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་བརྡ་མཚོན་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་
ཡོངས་སུ་གྲོལ་བྱེད་གདམས་པའི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་གྱི་འབྲེལ་དགོད་པ།
ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་ངེས་པ། གདམས་པ་དང་དངོས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་རང་
གྲོལ་ལས། དབང་བསྐུར་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་ནས་ནི། །གདམས་ངག་རྒྱས་པར་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས
པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། །དེ་ལྟར་དབང་རྣམས་རྫོགས་ནས་ནི། །གོང་དུ
བསྟན་པའི་གདམས་ངག་གདབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དབང་མ་ཐོབ་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ
བསྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསང་བ་བསྟན་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་སྔོན་དུ་སྨིན་དགོས་པ་ལས། མ་སྨིན་པ་དེ་གྲོལ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་མ་སྨིན་པ་རྩ་ཁུས
བརྟོལ་ཀྱང་མི་ཟན་གྱི་སྟེང་དུ་སྣུར་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་གསང་སྔགས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་སྔོན་དུ
དབང་འགྲོ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ལ་དབང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དབང་
རྫོགས་པ་འདི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དབང་མ་བསྐུར་བར་འདིའི་གདམས་པ་བཤད་པས་གངས་སྒྲོ
འཚོལ་ནས་སྤར་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་བཀའ་ཆད་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཡོད་པས་ཕྱིར་རབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར
སྔོན་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྲང་པོའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ
དང༔ རི་དྭགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་མི་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐ་མལ་པ་ལྟར་བརྫུས
ནས་འཚོ་བ་དང་གོས་སློང་མོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཅི་ཤེས་ཆ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །འདིའི་དུས་སུ་རང་གི་ཡོན་ཏན
གཞན་ལ་མི་ངོམ་པ་ནི་ཞེ་འདོད་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་ཆོས་དང་བླ་མ་དང་ངོ་མཚར་གྱི་གྲུབ

རྟགས་སོགས་མི་འདྲི་ཞིང་མཐོང་ཡང་ཡིད་མི་སྨོན་པ་ནི་རང་གི་མན་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡིན
ནོ༔ །རི་དྭགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི་དུར་ཁྲོད་དམ་རི་དགོགས་སམ་ལུང་སྟོང་དུ་སོང་ནས་བྱ་བ་གསུམ
བཏང་ལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་བྲེལ་དོ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་བཏང་ལ་དལ་བར་བསྡད་པས་རྩ
དལ༔ རྩ་དལ་བས་རླུང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དལ་བས་རྣམ་རྟོག་དང་གིས་འགག་པའོ། །ངག་གིས་བྱ
བ་སྨྲ་བརྗོད་བྲལ་ཏེ་མི་སྨྲ་བར་འདུག་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །སེམས
ཀྱི་བྱ་བ་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བའི་རྗེས་སུ་སེམས་མི་གཏོང་བར་དང་གིས་རྟོག་མེད་དུ་གཞག་པའོ། །
དེ་སྐད་དུའང་ཐལ་འགྱུར་ལས། དད་ལྡན་འཁོར་བའི་ཡིད་བྲལ་བས། །ཀླ་མ་མཆོད་དང་གཏོང་བར
བྱ༔ །འཁོར་བའི་འབྲེལ་པ་ཀུན་སྤངས་ནས། །གྲོགས་སྤངས་གཅིག་པུར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་གདམས་པ་དངོས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་བློ་ཅན་གྱིས
ཉམས་སུ་བླང་བ་དང་། རིག་པ་རང་སྣང་བའི་བློ་ཅན་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའང་རིན
པོ་ཆེ་སྤུངས་པ་ལས། འདི་དག་བློ་རིམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་བླང་། །དམིགས་པ
ཡུལ་ཅན་བློ་རྣམས་ལ། །སྒོམ་དང་བསྒོམ་བྱའི་ཆོས་ཀུན་བསྟན། །རིག་པ་རང་སྣང་བློ་ཅན་ལ། །ལྟ་བའི
ཐབས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་སྤྱིར
བསྟན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་ངེས་པའི་གནས་སོ་སོར་ཕྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས་པའི་རྒྱུད་ལས།
དེ་རིམ་བྱེ་བྲག་འདི་ལྟ་བུ། །ཁྲིག་ཆགས་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་བླངས། །བདག་པོ་བཞི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །དོན
གྱི་ངོ་བོ་བཞི་ཡང་བཟུང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་རིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །འདི་ལྟར་སྣང་བའི་སྐྱེ་རྒྱུན་གཅོད། །
གཞག་ཐབས་མན་ངག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །རིག་པ་རྟེན་མེད་གནས་སུ་གཞག །དེ་དོན་དགོངས་པ་རྣམ་བཞི
ཡིས༔ །སྣང་སྲིད་ཆོས་རྣམས་གདར་ཤ་གཅད། །དུས་ཚོད་གང་ཟག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན
ལ་རང་བྱེན་ལ། །དག་ལུགས་གྲོལ་བའི་གནད་བཞི་ཡིས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་རང་དབང་བསྒྱུར། །དེ
ཡིས་རང་གི་ཚད་འབེབས་པའི། །དཔེ་བཞི་ཡིད་ཆེས་རང་ངོ་བསྟན། །འདི་ལ་གོམས་པར་སུས་བྱས
པ༔ །ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀུན་ཕྱག་སུ་ཟིན། །གསང་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ། །ཅེས་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུས་བསྟན
ཏོ༔ །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ངོར་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཞིར་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། ནོར་བུ
འཕྲ་བཀོད་ལས། སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །སྒོམ་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །ལྟ་བ་རྒྱུན་གྱི
རྣལ་འབྱོར་དང་། །འབྲས་བུ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། །སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར།
སྒོམ་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར། ལྟ་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར། འབྲས་བུ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། རྣལ་འབྱོར་དོན་ལ་སུ་སྦྱོར་བ། །སྤྱོད་པ་འདི་རྣམས་གོམས་པར་བྱ། །བུང་བ་ལྟ་བུའི
སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཆོས་རྣམས་ཀན་གྱི་རོ་མྱང་བྱ། །རི་དྭགས་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་གྱུར
ཡུལ་རྣམས་སྤང་། །སྐྱུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཁྲུལ་པའི་ངག་རྣམས་རྣམ་པར་སྤང་། །ཐེ་བྱ་ལྟ
བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །གསང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅད། །སྨྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །གཅིག་ཏུ

གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྤྱང་། །སེང་གེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཇིགས་པའི་སེམས་སྤྱང་དུར་ཁྲོད་རྒྱུ༔ །ཁྱི་ཕག་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །གཙང་དང་སྨེ་བའི་གཙང་རྟོག་སྤྱང་། །ལྡོམ་བུ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས༔ །དྲན་བསམ་ཐོག་བབས་ཉིད་དུ་གཅད། །བུ་ཆུང་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཁྲུལ་པའི་ཞེན་པ་རྒྱུན་རིང་སྤྱང་། །ཇ་བོང་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་པའི་ཚིག་གིས་དྲང་། །གླང་ཆེན་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་གཡུལ་རྣམས་གཏིང་ནས་བཟློག །རི་དྭགས་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །བུ་དང་དགྲ་ཡི་འདུ་ཤེས་སྤྱང་། །རྒྱ་མོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འདོད་པ་ཆོག་ཤེས་དུས་ཚོད་གཅད། །བྱིའུ་མོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་ས་བོན་སྤེལ་མི་བྱ། །བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཟས་རྣམས་སྤྱང་། །དཔའ་བོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །འཁོར་འདས་རྣམས་ཀྱི་དྲ་ཤན་དབྱེ། །ཆུ་མིག་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །དྲན་པའི་རྟེན་ཉིད་རང་སར་བཞག །ནམ་མཁའ་མདུང་བསྐོར་སྤྱོད་པ་ཡིས། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཟང་ཐལ་སྤྱད། །བར་སྣང་རླུང་འདྲའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱང་༔ །ཁྲ་ཁྲུང་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །གཡང་ས་རྣམས་ནི་རླབས་ཀྱིས་བཅད། །རི་བོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས༔ །འགྱུར་མེད་རང་དག་སྟེང་དུ་སྤྱད། །ཐོག་ཆེན་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །སྣང་བ་ཕྱིར་མི་ཟློག་པར་སྤྱད༔ །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལས་སྐབས་འདིར་བདུན་ལ་བསླབ་པ་ལས། དང་པོ་སྣ་མོ་ཀུན་ནས་བསྟུན་པ་བུང་བ་ཚང་འཚོལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ནི། ཐོས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འབྱེད། བསམ་པས་ཉོན་མོངས་པས་མགོ་གནོན། སྒོམ་པས་རྩ་བ་ནས་ཡུལ་འབྱིན་པ་སྟེ། །རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱིའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནང་གི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པ་དང་། སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསང་བའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པ་དང་ཞེས་སོ། །དེའི་གྲོགས་སུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཐེ་བྱ་ཚང་དུ་འཇུག་པའི་སྔོན་དུ་མིའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་འཇལ་འཇོལ་མེད་པར་འོང་བ་ལྟར་སྔོན་ཐོས་པས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་དེ་ནས་རང་ཉིད་གང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །དེའི་གྲོགས་སུ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རི་དྭགས་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ནི། རི་དྭགས་རྨས་པ་དེ་རྨ་ཡོད་པའི་གནོད་གིས་མི་ལ་བྲོས་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ལུང་ཕུག་གམ་རི་རྩེ་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའང་འཁོར་བ་སྤྱོང་བའི་གནོད་གིས་མི་ལ་འཇིགས་པར་བྱས་ནས་མི་མི་རྒྱུ་བའི་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་གནས་པར་བྱའོ། །དེའི་གྲོགས་སུ་ལྐུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ནི། ངག་སྨྲ་བ་བཅད་དེ་སུ་དང་ཡང་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་དྲན་པ་རེངས་པ་དང་། སྨྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ནི། དེའི་ཚེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་གཏམ་རང་ཐོལ་དུ་འབྱུང་ལ་སྨྱོན་པ་དང་འདྲའོ། །འདིའི་དུས་སུ་གཙང་སྨེ་མེད་པ་ཁྱི་ཕག་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་འབྱུང་སྟེ། ཟས་བཟང་ངན་མེད་པར་འཇོལ་ཉོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་འབྱུང་ངོ༔ །དེ་ལྟར་དྲུག་རྫོགས་པ་ལས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་སེང་གེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་འབྱུང་སྟེ། སེང་གེ་གང་ལ་ལའང་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ཡང་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་དང་བྲལ་ནས་འདི་ཉིད་དུ་དབང་བསྒྱུར་ནུས་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ན་སྣང་བ་དབང་བསྒྱུར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱིས་མ་དད་པ་བསྒྱུར་ནུས་པ་དང་། བསད་པ་གསོ་ནུས་པ

དང་༔ རྫུ་འཕྲུལ་འགྲུབ་ཅིང་ཤེས་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤར་བས་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གང་ལའང་དབང་བསྒྱུར་ནུས་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་མན་ངག་ཏུ་སྣང་བ་ཅེར་གཞག་གི་ཐབས་ནི། ཆོས་ཅན་དུམ་བུ་ལ་བསླབ་པས་གཟུགས་བརྙན་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། གང་སྣང་གི་སྟེང་དུ་ཅེར་གཞག་ཅེར་གྲོལ་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །འདིའི་དུས་ན་དགོངས་པ་ནི་སྣང་སྲིད་གཞི་བཞེངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསླབ་པ་མེད་ཀྱང་བློ་ཐོག་ཏུ་ཕུངས་ཀྱིས་ཤར་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་སུ་ཤར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་གྲོལ་བས་ཉོན་མོངས་པས་མི་གནོད་པ་སྨན་བུ་ཆོས་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རིགས་དང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་དགོས་པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་ཏེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བས་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་ལམ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་ཐུན་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟའང་ལྟ་སྟེ། སྒོམ་པ་ཉིན་མཚན་ཁ་སྦྱོར། དེའི་མན་ངག་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ཅོག་གཞག་གི་ཐབས། དེའི་དུས་སུ་གནད་སྣང་སྲིད་གཞི་བཞེངས་ཀྱི་དགོངས་པ། དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་གདབ། དེའི་ཚེ་ཆོས་ལ་གནས་པའི་དུས་སུའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན། གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་སྒོམ་པ། ལྷ་དང་མིའི་སེམས་འཛིན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་བབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིས། །བསམ་གཏན་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ། །རྩ་དང་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་དང་། །ལུས་གནད་མིག་དང་སྟོང་པ་ནི། །སྒོམ་པ་ཞེས་ནི་འདོད་པ་ཡིན། །ཡི་གེ་འོད་དང་ཁ་དོག་དང་། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་སྤྲོ་བསྡུ་ནི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ། །མ་བཅོས་རང་གཞག་གནས་ལུགས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལས་འགྱུར་མེད་པས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། སྒོམ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། ལྷ་དང་མི་ཡི་སེམས་འཛིན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ལ་སྤྱིའི་དོན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཡང་ནི་སྒོམ་པའི་སྲོག་ཤིང་བཤད། །སེམས་ཀྱི་ལུང་གིས་ངེས་སྦྱར་ཏེ། །གཞན་ཡང་སྒོམ་པའི་གནད་རྣམས་ལ། །སྔོན་འགྲོ་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་། །རྗེས་འགྲོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ལུས་སྦྱང་སེམས་ཉིད་གདུལ་བ་དང་། །ངག་གི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་དང་། །སེམས་ཉིད་ལམ་དུ་གཞུག་པའོ། །རླུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལུས་སེམས་དབྲལ། །ཁམས་གསུམ་འཁྲོས་ཁུང་གཅད་པའི་ཕྱིར། །ལུས་ངག་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་བཟློག །འགྲོ་དྲུག་གཡང་ས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནད་རྣམས་གཟིར། །སེམས་ཉིད་ཆོས་དང་བསྲེ་བའི་ཕྱིར། །རླུང་དང་ཤེས་པ་གཅེན་ལ་དྲང་། །འབྲུལ་སྣང་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་རླུང་ལ་གོམས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དུང་ཡིག་ཅན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་བསམ་གཏན་ནི། །བསམ་པའི་ཞེན་པ་འགོག་པ་སྟེ། །ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ། །སྐྱལ་པའི་ཚིགས་ནི་བསྲང་བྱས་ནས། །ལག་པ་མཉམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ། །མགྲིན་པ་ཡིད་ཙམ་དགུག་པའོ། །མིག་ནི་སྣ་ཡི་རྩེ་ལ་དབབ། །རིག་པའི་གནད་ནི་མདའ་གང་དུ། །འདི་དག་མིག་གིས་མི་བལྟ་བར། །དབུགས་ནི་ནང་དུ་འཛིན་པ་ལ། །ཕར་ལ་མཆོག་ཏུ་རིང་བར་གཏང་། །ཡིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་མཉམ་པར་གཞག །ཅེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ནི། །སེམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའོ། །གོམས་ནས་གློང་དུ་གྱུར་པ་དང་། །ཟས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤྲོང་བའོ། །ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད། །རྣམ་རྟོག་ངང་གིས་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་སེམས་རྣམ་ཤེས་བག་ལ་ཡེང་བའི་དུས་ན་ཡོད་དེ། མདའ་སྤྲོང་གི་མིག་རི་བོང་གི་མིག་ཁྲ་ཚང་ན་ཉལ་བའི་མིག་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡེང་དུས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ས་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་བཅུ་སོ་སོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དམིགས་པ་རྒྱུད་རྟེན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་བཅོས་མའི་བསམ་གཏན་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན་བཞི་ལ་བསླབ་པའི་རིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས༔ །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་ནི། །རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱིས། །མ་བཅོས་ལུས་ངག་རྣལ་དུ་འབེབས། །དམིགས་པ་རྒྱུན་བསྟེན་བསམ་གཏན་གྱིས། །འཕྲུལ་བྱུང་ཉོན་མོངས་མགོ་རྣམས་གནོན༔ །ས་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས། །རང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་དམིགས་པ་རྒྱུན་བསྟེན་གྱི་བསམ་གཏན་བཤད་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཕྲུལ་དུ་ཟས་དང་གོས་གནོད་ལ་ཕུགས་སུ་རྨི་ལམ་དང་བག་ཆགས་གནོད་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་ལས་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན་བཞི་ལ་བསླབ་སྟེ། ཟས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན། གོས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན། རྨི་ལམ་གྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན་བག་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཅས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུད་ལེན་སྣ་ཚོགས་དང་། རླུང་ཟས་སུ་ཟ་བ་དང་། བདུད་རྩི་དྲི་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། བཅུད་ཀྱི་ལེན་པ་འདི་ལྟ་བུ། །རྒྱུད་གཞན་ཀུན་ཏུ་མ་བསྟན་པའི། །ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་བཤད། །ལྟ་བདག་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །ཚེ་ནི་ཉི་ཟླ་དག་དང་མཉམ། །སྣ་ཚོགས་རྡོ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །མཚོན་གྱིས་ལུས་ལ་ཚུགས་པ་མིན། །སྤོལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །སྐྲ་དཀར་གཉེར་མ་མེད་པར་འགྱུར། །རྩི་སྦྱོར་དག་གི་བཅུད་ལེན་གྱིས། །གཟི་བརྗིད་ལྡན་ཞིང་གཞོན་པར་འགྱུར༔ །ཤ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ལུས་ཟུངས་ལྡན་ཞིང་སྟོབས་བསྐྱེད་འགྱུར། །གཞན་ཡང་རླུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་བཅུད་ལེན་བཤད། །འབྱུང་བ་རྒྱུན་གཅོད་ཅེས་བྱ་བ། །སྙིང་དང་འོག་གི་རླུང་གིས་ཤེས། །མཁས་པས་རླུང་ནི་གནས་སུ་སྦྲ། །ཡང་ནི་རླུང་གི་འགྱུར་རྩིས་ཀྱིས། །ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་ཏུ་འགྱུར། །འབྱུང་བ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །དེ་ལྟར་བཅུད་ཀྱི་ལེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་ནི་ལུས་འབྱུང་རྒྱུན་གཅོད་པའི། །བཅུད་ལེན་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་བཤད། །དྲི་ཆེན་རྒྱུན་དུ་སྐོར་བཟློག་པས༔ །ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཟག་པ་འཛད། །ཡང་ན་བཅུད་ཕྱུག་མར་ཁུ་ནི། །ཚད་དང་ལྡན་པར་བསྟེན་པ

ཡིས༔ །འབྱུང་བའི་རྒྱུན་རྣམས་ཆད་པར་འགྱུར། །ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཆད་པས། །ལུས་ལ་སྲོག་
ཆགས་མི་གནས་དང་། །བཤང་གཅི་ལ་སོགས་མེད་པ་རྣམས། །ཕྱི་ནང་རླུང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །
ཞེས་སོ། །གོས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ་ལའང་། །རླུང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་གཉིས་ལས། །རྟེན་འབྲེལ་ནི་
ཤ་སྦྱོར་དང་། །སྲོ་སྦྱོང་དང་རྩི་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའོ། །རླུང་ནི་ལུས་ཙོག་པུར་འདུག་ལ་རླུང་ནང་དུ་
གཏིགས་ཏེ། ཕོ་བ་དགང་ཞིང་ཕྱིར་དལ་བུས་བཏང་ལ་མེའི་དམིགས་པ་དང་བསྟུན་པས་ཕྱི་ལུས་ལ་དྲོད་སྐྱེ་
བར་གོས་མི་དགོས། །ནང་དུ་སེམས་ལ་དྲོད་སྐྱེ་བས་རྣམ་རྟོག་བགས་ཀྱིས་མེད་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྟོག་
པའི་ངང་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། གོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། །རླུང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་
མོས་བཅའ། །རླུང་ནི་འཕེན་ཅིང་སྡུད་པ་ལས། །འགྲོ་འོང་བསྐྱིལ་བའི་གཞན་ཀྱི་ཡང་། །དམིགས་པ་སོ་
སོའི་འབྱུང་བ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་དང་མཐུན་པས་དབྱེ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །
གཉིས་དང་དྲུག་དང་བདུན་གསུམ་ལ། །རིལ་བུ་ཕྱེ་མ་ལེགས་སྦྱར་བ། །ཕྱོར་གཏད་དྲུག་པའི་མཐའ་
བྱའོ༔ །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གི་ཚེ་འབྱུང་བ་བཞིའི་བཅུད་ལེན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངུལ་ཆུའི་
སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། འབྱུང་བ་བཞིའི་རླུང་དང་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ལ། །རོ་སྙོམས་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ས་ཆུ་
མེ་རླུང་གཞན་བསྟུན་ཏེ། །ལུས་དང་བསྲེས་ཏེ་རླུང་གིས་སྦྱར། །རང་ལུས་སོ་སོའི་འབྱུང་བ་ཡིས། །
བསྒྱུར་ཞིང་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལ། །གཞན་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་བྱ། །དེ་ཉིད་གོམས་པ་ཚད་ཕྱིན་
པས༔ །བཞི་པོའི་ནུས་པ་དོ་མཉམ་ནས། །བདེ་བར་སྤྱོད་ཅིང་འཇིགས་བྲལ་ཏེ། །འདིས་ཀྱང་ཟས་གོས་
གཉིས་འགྲུབ་ནས། །ཚེ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་འདུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།
སྟོན་དུ་སའི་བཅུད་ལེན་དབང་པོ་ལག་པ། ཆུའི་དངུལ་ཆུ། མེའི་ཉེ་ཤིང་པ། རླུང་གི་ཨ་ག་རུ་བཞི་སྦྱར་
བའི་རིལ་བུ་སྲན་མ་ཙམ་རེ་རེ་ཐོ་རངས་ཟ་ཞིང་རླུང་བཟུང་ནས་ལྟེ་བར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་གསུམ། སྙིང་
གར་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླུམ་པོ། མགྲིན་པར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི། སྤྱི་བོར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཞུ་ལྟ་བུའི་ཁོང་སེང་ནས་ཧཾ་ཡིག་ཐུར་དུ་ལྟ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིགས་པ་བབས་པས་མགྲིན་པ་སྙིང་
ག་ལྟེ་བ་གསུམ་ཁྱབ་པས་དྲོད་གཡོས། བདེ་བ་ཕབ་སྟེ་འབར་འཛག་གི་བདེ་དྲོད་ལ་སེམས་བཟུང་བས་ཟས་
གོས་གཉིས་ཀའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོག་གྲུབ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་སི་ཧས་གསུངས་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཀྱང་
གྲུབ་བོ། །རྨི་ལམ་གྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན་ལ་བསླབ་པ་ལ། བརྟག་པ་དང་། སྒོམ་པའི་
མན་ངག་གཉིས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རྨི་ལམ་གཞན་གྱི་ལམ་ཁྱེར་ནི། །སྔོན་དུ་བྱ་དང་གཞན་ལ་
དབབ༔ །སྔོན་དུ་ལུས་ངག་སེམས་སྦྱངས་ཏེ། །འབྱོངས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །བརྟག་དང་ཐེལ་
གྱིས་མཚན་པ་དང་། །བག་ཆགས་གསུམ་པོ་ངོས་གཟུང་བྱ། །དེ་ནས་གཞན་ལ་འབེབས་དུས་སུ། །སྦྱང་
དང་བསྒྱུར་དང་བཅད་པ་དང་། །དཀྲུག་དང་གཙུད་དང་གཞན་ལ་བོར། །བསྐྱིལ་བཟློག་ལས་ཀྱི་གཞན་བྱས་
པས༔ །ལས་ཀྱི་རྨི་ལམ་མཐའ་ཟད་དེ། །བག་ཆགས་འཁྲུལ་པ་དྭངས་ནས་ཐོན། །འདི་དུས་རང་གི་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །རབ་ལ་ཆད་དང་འབྲིང་ལ་ཤེས། །ཐ་མ་འགྱུར་བར་ངེས་པ་སྟེ། །འདི་དག་རྨི་ལམ་

ཐོག་མ་མང་། །ཐ་མ་མི་གསལ་དེ་ནས་འགྱུར། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་ལ་ཕེབས། །ཞེས་སོ། །དེ་
དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་བླང་བའི་གནད་ངེས་པ་ནི་སྔོན་དུ་བྱ་བ་དང་། །དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་
བརྟག་པ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟག་པ། ཟེལ་གཅོད། བག་ཆགས་དོར་གཟུང་བའི་གནད་དང་གསུམ་ལས།
བརྟག་པ་ནི་ཉི་མ་འགའ་དལ་བར་བྱས་བསྐུ་མཉེ་བྱས་ཤིང་ནུབ་མོ་གཞོགས་གཡས་ཕབ་ལ་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་
ལ་བརྟག་གོ། །དེ་ཡང་ཡལ་ཡུལ་ལས་ངོས་མ་ཟིན་ན་ཟེལ་གཅོད་ནི་མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ་ལ་སེམས
བསྡུས་ཏེ་མ་ཡེངས་པར་ཉལ་བས་གསལ་ལ་ངོས་ཟིན་པ་སླའོ། །བག་ཆགས་དོར་གཟུང་བ་ནི། དེ་ཡང་
སྔར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེར་རྨི་ན་སྔར་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཚན་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བསྒྱུར་དཀའ་སླ
འབྲིང་པོ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟའི་ཤས་ཆེར་རྨི་ལམ་ཤིན་ཏུ་སླ་བས་འདི་ལ་ཉི་མ་གསུམ་བཞི་བསྒོམས་པས
འབྱོངས་སོ། །སྔར་མ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་མ་མྱོང་བའི་མི་དང་འཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཀ་ཆལ
ཆོལ་དུ་རྨི་ན་བག་ཆགས་གསུམ་འདུས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གཅད་པར་དཀའོ། །དངོས་གཞི་སྒོམ་པ་ལ། རྨི་
ལམ་སྦྱོང་བ། བསྒྱུར་བ། བཅད་པ། དཀྲུག་པ། གཅུད་པ། གནད་ལ་འབོར་བ། བསྐྱིལ་བ།
བཟློག་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྦྱོང་བ་ནི། ཉིན་དུས་རྨི་ལམ་གྱི་འདུན་པ་རྩེ་གཅིག་ལས་མ་ཡེངས
པས་གང་སྣང་རྨི་ལམ་དུ་སྦྱངས་པའི་རྨི་ལམ་དུ་རྨི་ལམ་ཟིན་ནས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་བསླབ་པར
བྱའོ༔ །བསྒྱུར་བ་ནི་ཉིན་དུས་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཐ་དད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་སྣང་བ
ཐམས་ཅད་ལྷའི་སྐུར་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་དུས་རྨི་ལམ་དུའང་སྣང་བ་དེ་དག་ལས་རྟ་གླང་པོར་བསྒྱུར
བ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་ལྷའི་སྐུར་བསྒྱུར་བར་བྱའོ། །བཅད་པ་ནི་བདེན་ཞེན་བཅད་པ
སྟེ༔ །ཉིན་དུས་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལའང་བདེན་པར་མི་བཟུང་། རྨི་ལམ་དུ་རྨི་ལམ་ཟིན་ནས་སྦྱོང
བསྒྱུར་ནུས་པ་ལའང་དགའ་བྲོད་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན། གཏད་མེད་ཡིན་སྙམ་དུ་གང་ལའང
ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་བྱུང་དུ་གཅོད་པའོ། །དཀྲུག་པ་ནི་རྩལ་སྦྱོང་བ་སྟེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ཤར་གྱི
སྣང་བ་ནུབ་ཏུ་བསྒྱུར་ཞིང་ནུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར། དགའ་བ་མི་དགའ་བ། མི་རྟོག་པ་རྟོག་པ། རྟོག་པ་མི
རྟོག་པར་དཀྲུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཅུད་པ་ནི་བརྟན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དང
དེ་མ་ཤོར་བར་ནང་དུ་ངོས་བཟུང་ནས་བསྒོམ་པའོ། །གནད་ལ་བོར་བ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་དང་བསྲེ་བ་སྟེ།
ཤར་གྲོལ་རིས་མེད་དུ་ཤ་ར་ར་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་ཉིན་དུས་ཐམས་ཅད་ཡེང་མེད་དུ་སྦྱོང་བའོ། །བསྐྱིལ
པ་ནི་དང་ལ་སྒོམ་པ་སྟེ་རྨི་ལམ་བདེན་མེད་ཤར་གྲོལ་དུ་སྦྱངས་པའི་ངང་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ
བསྐྱིལ་ནས་བསྒོམ་པའོ། །བཟློག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་ལ་བཟླ་བ་སྟེ། ཉིན་སྣང་དང་། རྨི་ལམ་དང་། ལྷ
སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཅོག་གིས་བཞག་སྟེ། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་ཉིད་ཀ་དག་གི་ནམ་མཁའ་ཡངས
པར་རང་སངས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡལ་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ན་དང་པོ་བརྩོན་འགྲུས་རབ་ལ་བརྟེད་ངས།
འབྲིང་ལ་གསལ། ཐ་མ་དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་པ་ལས། མཐར་གྱིས་རྨི་ལམ་རྒྱུན་ཆད་དེ། རྨི་ལམ་འོད
གསལ་དུ་གྲོལ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉིན་མཚན་འདྲེས་པ་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་དུས་སུ་ལུས་ལ
གྲིབ་མ་མེད་པ་དང་རྡུལ་ཕྲན་སིལ་བུར་རང་གིས་མཐོང་བས་གྲིབ་མའི་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་འཆར་ཞིང་།

བར་དོ་རང་ཚོད་ལ་སོང་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྒྱུ་ལུས་རྨི་ལམ་དག་ཏུ་སྦྱང་། །དེ་ཉིད་འབྱོངས་པའི་ལུས་ཉིད་ཀྱང་། །གྲིབ་མའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །དེ་ནས་བར་མ་དོ་ཡི་ལུས། །འདི་དག་རང་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་གསལ་སྦྱང་བའང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། གཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱངས་ན། །འབྱོངས་པས་ཉིན་དང་མཚན་མེད་པར། །ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་གསལ་བ་དང་༑ །འདིས་ནི་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་འགྲུབ། །ཅེས་པས། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འོད་གསལ་སྤྱིར་སྒོམ་པ་ནི་ཉིན་དུས་ལུས་གནད་དང་རླུང་གནད་བསྟུན་ནས་ཤེས་པ་དངས་གསལ་ཕྱེད་པར་ས་ལེ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་ཞིང་མཚན་དུས་སེང་གེའི་ཉལ་ལུགས་ཀྱིས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བའི་ངང་ལ་ཉལ་བས་རྨི་ལམ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྣང་བའང་མཐོང་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མི་འགྱུར་བར་གནས་ཏེ། གཉིད་དུ་སོང་བྱས་ན་སྣང་བ་སོ་སོ་ན་གསལ་བར་ངེས་ལ། མ་སོང་བྱས་ན་པང་རྒྱ་འབྱུང་བའོ། །འདིའི་དུས་ན་འོད་ལྔའི་སྣང་བ་དང་ཐིག་ལེ་དང་ཟེར་དང་མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཡང་གསལ་བར་མཐོང་སྟེ་སྣང་བའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་གསལ་དངས་ཕྱེད་པ་ནི་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་ཏེ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །འོད་གསལ་གནད་དང་སྦྱར་ཏེ་ཐེ་བྲག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྲོད་ལ་དབང་པོ་གནས་སུ་བསྡུ་བ། ནམ་ཕྱེད་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་གཞུག་པ། ཐོ་རངས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཉིན་པར་སྣང་བ་རྒྱ་ཡིག་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུང་ཁང་ན་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་བསྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྙིང་གར་ཨཿདཀར་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེང་གེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་གཞུ་གང་གི་ནམ་མཁར་སྙིང་ནང་གི་ཨཿའཕངས་ཏེ་ལིང་ངེ་འདུག་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ལུས་གནད་སེམས་དང་བཅས་པ་སྔ་མ་བཞིན་བསྟུན་ནས་ཤེས་པ་གསལ་དངས་ཕྱེད་པར་བསྒོམ་ཞིང་རྗེས་ལ་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཉིན་དུས་སྣང་བ་རྒྱས་འདེབས་སོ། །མཚན་དུས་རང་གི་གནས་ཁང་དུ། །དུས་བཞི་མཉམ་པའི་ཚད་གཟུང་ཕྱིར། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་རང་བསྡུས་ནས༑ །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་སེམས་ཞུགས་ཏེ། །ཐིག་ལེ་ཉིད་ནི་འཕེལ་བ་ན༑ །ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་འཕེལ་བར་གཏར། །དེ་བཞིན་ཐིག་ལེ་ཕྲར་གྱུར་ཚེ། །ཐིག་ལེ་ཧེ་ཕྲ་ཧེ་ཕྲ་ལ། །ཤེས་པའང་ཧེ་ཕྲ་ཧེ་ཕྲར་གཞག །གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གནད་ཀྱིས་ནི། །ཕྱུར་ཞེན་བག་ཆགས་རྩད་ནས་དབྱུང༑ །ཞེས་སོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཅད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐུན་ནི། ཡོད་པ་ཆེད་དུ་མི་སྤྲང་། མེད་པ་ཆེད་དུ་མི་སྒྲུབ། ཡོད་པ་ལ་མངོན་པར་མི་ཞེན། །མེད་པ་ལ་སེམས་ལས་མི་བྱ། འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅད། མ་འོངས་པའི་སྔུན་མི་བསུ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཉེན་པོའི་གོས་མི་བསྐོན་པར་རྗེན་ཡེ་རེ་རེ་རང་ས་ན་གྲོལ་བ་ངོས་བཟུང་སྟེ། སྣང་བ་སྣང་ཐོག་ནས་གྲོལ་བ་བྱེའུ་ཁྲམ་ཁྲེར་བ་ལྟ་བུ། །འགྱུ་བ་འགྱུ་ཐོག་ནས་གྲོལ་བ་བར་སྣང་གི་སེར་བུ་ཡལ་བ་ལྟ་བུ། སྣང་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ལན་ཚྭ་ཆུར་ཐིམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་གང་གིས་འདས་པའི་རྗེས་མ་བཟུང་། མ་འོངས་པའི་སྔུན་མ་བསླངས༑ ད་ལྟའི་ཤེས་པ་རང་སོ་ལ་བཞག་ནས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ན

གཅིག་འདུས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ༔ །དྲན་པ་རང་ཟད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་དུ་བསྲེ་བ་སྟེ། འདས་པའི་འདྲེན་རྣམ་པར་མཚམས་གཅད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དྲན་པ་ཉིད་མགོ་མནན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དྲན་པ་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་བཏང་བ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་འདས་པའི་སེམས་ལ་ཕྱུགས་མི་གཏད། །མ་འོངས་པའི་སེམས་ལ་རྒྱབ་མི་གཏད། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ལ་བློ་མི་གཏད་པ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་གཟིགས་མ་བསྐུར༔ མ་འོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཡབ་མ་བོར། །ད་ལྟར་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཕང་དུ་མ་བསླངས་ན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་ཞེ་སྡང་ལ་ཞེ་མི་ཆགས། །མ་འོངས་པའི་ཞེ་སྡང་ལ་ལྷུགས་ཀྱུས་མ་བཟུང་། ད་ལྟར་གྱི་ཞེ་སྡང་ལ་ངར་མ་བླུད་ན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་གཏི་མུག་གི་སྒྲིན་མ་བསྟུས། མ་འོངས་པའི་གཏི་མུག་གི་ས་མ་བཅད། ད་ལྟར་གྱི་གཏི་མུག་གི་ཆར་མ་བབས་ན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ལན་མ་བཏབ། །མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱུ་མ་བཏབ༔ ད་ལྟར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོག་མ་གཏོད་པ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ༔ །འདས་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་སུན་ཕྱུང་། མ་འོངས་པའི་འདོད་ཆགས་རྣམས་ཞེ་བཅད། ད་ལྟར་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡུལ་ཕྱུང་བ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་ཕྲག་དོག་ལ་དམ་དུ་མ་བཟུང་། མ་འོངས་པའི་ཕྲག་དོག་ལ་སེམས་མ་བསྡུས། ད་ལྟར་གྱི་ཕྲག་དོག་ལ་སེམས་མ་བཙུག་པ་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟེ། འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ནི་ཉམས་སུ་སྨྱོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་བ་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་སྒོམ་པ་ལ། རྩ་དང་། རླུང་དང་། ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རྩ་ཡི་གནས་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས། །དེ་ལ་ངེས་པར་གནད་བསྡུས་ན༔ །བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་ལས་ཀུན་བྱེད། །རབ་ཏུ་འགྱུར་པ་རྩ་ཡི་གནད། །དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཆོས་ཉིད་སྦྱོར༔ །མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩ། །བཞི་ཡིས་འགྲོ་བའི་སྣང་བ་ལྡོས། །གཞི་ཡི་གནས་དང་འགྲོ་བའི་ལམ༔ །སྨིན་པའི་སྒོ་དང་འབྱེད་པའི་ལས། །དུས་དང་དེ་ཡི་སྣང་ཚད་དོ། །དེ་ཡི་གནས་ཀྱི་མན་ངག་ནི༔ །གནས་དང་སྒོ་དང་འགྲོ་ལམ་སྟེ། །སྨིན་པའི་ས་དང་ཐིག་ལེ་སྦྱར། །དེ་ལྟར་སུ་ཡིས་བྱས་པ་ཡིས༔ །རྣམ་རྟོག་འགགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་དང་། རླུང་གི་དགོས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །འཇིག་རྟེན་ལུས་ཟློགས་སྐྱེད་པ་དང་། །འདས་པ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཐིག་ལེ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་དང་། །ལུས་ནི་སྟོང་དང་གསལ་བས་ཁྱབ། །སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་འགག་པ་དང་། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། །ཕྱི་ཡི་སྣང་བ་ཟད་པ་དང་། །རླུང་དང་སེམས་སུ་འདྲེས་པ་སྟེ། །དེས་ན་རླུང་གིས་ལས་ཀུན་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་༔ རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཐིག་ལེ་ལ། །བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཡིས། །རིག་མ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ནི། །དགུག་པའི་སྦྱོར་བ་ངེས་བཙམས་ནས། །བསྙེན་བྱ་ཉིད་དང་རྩ་རྣམས་དང་། །དམིགས་བྱ་དག་

གིས་ལུས་ཛོགས་བྱ། །དེ་ནས་ཀུན་ཛོབ་ཐིག་ལེ་ཉིད། །དབབ་ཅིང་བཟུང་དང་བཟློག་པ་དང་། །རྩ་ལག་
གདབ་ཅིང་རླུང་ལ་བསྒྲེ། །སྟོང་ཉིད་བྱ་ཞིང་བློ་རྗེས་བཅད། །ལུས་དང་སེམས་གཉིས་གོ་བཟློག་བྱ། །
ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་ལག་ཁྲིད་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལྷ་དང་མིའི་སེམས་འཛིན་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། ལྷ་དང་མི་
ཡི་སེམས་འཛིན་གྱིས། །སྣ་ཚོགས་མཚན་མ་འཛིན་པ་ནི། །ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ། །དབུགས་ཀྱི་
གནད་ནི་ནང་དུ་རྟུབ། །རིག་པའི་གནད་ནི་སྣ་རྩེའོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། ལྷ་དང་མི་ཡི་
སེམས་འཛིན་ནི། །ཁ་སྣའི་དབུགས་ནི་བསྡམས་བྱས་ནས། །རྟོག་མེད་ཡིད་ལ་འགྱུས་པ་ནི། །ཤེས་པ་རྩེ་
གཅིག་ངོ་བོ་སྟེ། །འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
དམིགས་རྟེན་རགས་པ་དང་། ཕྲ་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚོགས་དྲུག་སོ་སོའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཛིན་
པ་སྟེ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་ཚོས་ནི་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་ངང་ལས་མ་ཡེངས་པར
ངོ་ལ་ཅེ་རེ་རེ་དྲན་རྟོག་སྤྲ་ཕྱིའི་བར་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་སྒོམ་པ་སྟེ། ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་གང་ཤར་དེའི་སྟེང་
དུ་ཤེས་པ་རྩེ་ནེ་འཛིན་པ་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་འདི་འོ། །དམིགས་རྟེན་ཉིད་
དང་བསམ་གནས་སོ། །དམིགས་རྟེན་སྒྲ་དྲི་རོ་དང་རེག །འདོད་པ་ལྷ་ཡི་གནས་སྦྱངས་ཏེ། །གཟུགས་ནི་
ཁ་དོག་དབྱིབས་རྣམས་དང་། བཟོ་དང་སྒྲུ་རྩལ་ཐ་དད་དང་། །མིག་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའོ། །སྒྲ་
ནི་པི་ཝང་བུད་ལྤིར་དང་། །རྒྱུད་མངས་ཛ་ཛ་གླིང་བུ་དང་། །ཕེག་དང་ཏ་ར་ལ་སོགས་པའོ། །དྲི་ནི་དད
ལྡན་སྤྲུར་མ་དང་། །ཡིད་མཐུན་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོས་བྱ། །རོ་ནི་བུ་རམ་དྲུག་ལྡན་དང་། །རྒྱུན་ཆང་སྦྲུར་
མ་སྣ་ཚོགས་བསྒྱུར། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་སྦྱོར་བས་སོ། །རེག་ནི་མཁས་པས་ཁྲི་སྟེང་སྦྱོར། །གཞུ
བསྐོལ་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། །ཤིང་གི་ལོ་མ་འགའ་ཞིག་གིས། །རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོས་ཉིད་ལ། །
འབྲལ་མེད་སེམས་ཀྱི་གནས་པའོ། །སེམས་ནི་བཟུང་དང་གནས་པ་དང་། །རྩ་བ་བཅད་དང་དངོས་པོ་
དེད༔ །ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་བར་ནས་བཙལ། །ཡེངས་ལ་བོར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
ཕྲ་བ་ལ་བསླབ་པ་ནི། ཚོགས་དྲུག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་ལ་བསླབ་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།
རྣམ་གྲངས་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། ཡི་གེ་
ཨ་ལ་སེམས་གཏད་པས། །དངོས་པོའི་ཞེན་པ་རང་སར་བཟློག །བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ལ་སེམས་གཏད་
པས༔ །ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱེད། །ངག་གི་ཧཱུྃ་རྗེའི་གླུ་ཡིས་ནི། །དེ་ཡི་ཡིད་ནི་ཚིམ་པར་བྱེད། །ཡི་གེ་
ཧཱུྃ་ལ་སེམས་གཏད་པས། །དེ་ཡི་ངག་གི་དྲི་མ་འདག །རྃ་ལ་སེམས་ནི་སུས་འཛིན་པ། །དེ་ཡིས་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་། །ཡི་གེ་ཏ་ལ་སུ་གནས་པ། །གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད། །གང་ཞིག་ཕཏ་
ལ་སེམས་གནས་པ། །དེ་ཡི་ལུས་ངག་གནོད་པ་སྤོང་། །སྨིན་མཚམས་ཐིག་ལེ་གང་སྒོམ་པ། །འདིས་ནི་
རླུང་ལ་གོམས་པར་འགྱུར། །དབྱུ་གུའི་རྒྱ་ལ་སེམས་འཛིན་པ། །དེས་ནི་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཁེགས། །
སྣ་རྩེར་ཡི་ནི་སུ་སྒོམ་པ། །འབྱུང་བ་ཡས་པ་རང་སར་བསྡུ། །ལུས་རྟེན་རང་འོད་གང་སྒོམ་པ། །འདིས་
ནི་བར་དོའི་ས་ལ་གོམས། །ནམ་མཁར་སེམས་ནི་སུས་འཕངས་པ། །འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས། །

གང་གིས་རྣ་བར་སེམས་བཟུང་བ། །འདིས་ནི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་དགར་སྤྱོད། །གང་གི་སྙིང་གར་སེམས་འཛིན་པ༏ །འདིས་ནི་བསམ་པ་རང་སར་དག སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སུ་གནས་པ། །འདིས་ནི་དངོས་པོའི་ཞེན་པ་འགག །སྟོང་ཉིད་ཧད་པོར་སུ་སྒོམ་པ། །དྲན་པ་རྣམས་ནི་ཅིག་ཅར་སྟོངས། །མི་རྟོག་སེམས་ལ་གང་སྦྱོར་བ། །འདིས་ནི་འཁོར་བའི་ཞེན་པ་བཟློག །འབྱུང་བ་ལྔ་ལ་སེམས་བཟུང་ན། །དེས་ནི་ལུས་ཀྱི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གང་སྒོམ་པ། །འདིས་ནི་མཚན་མའི་ཞེན་པ་འགག །གཉིས་འཛུག་བདེ་བ་སུ་སྒོམ་པ། །འདིས་ནི་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་ཁྱེར། །བར་སྣང་ལམ་དུ་སུ་ཁྱེར་བ། །འདིས་ནི་སེམས་ལ་དབང་ཡང་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་གི་གནས་དང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ངེས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། སེམས་འཛིན་བསླབ་རིམ་ཉེར་གཅིག་གིས། །དང་པོ་གནས་སུ་གཞུག་པ་དང་། །གཉིས་པ་ལུས་སེམས་དབྲལ་བར་དང་། །གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའོ། །འདི་དུས་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནད༏ །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པས་རྣལ་དབབ་བྱ། །འབྱུ་ཁྱེད་རླུང་གི་རྟ་དང་ཡང་། །བསྲེ་ཞིང་འཕེན་ཅིང་སྤྱོད་པ་ཡི། །གནད་རྣམས་མཁས་པས་བསྟེན་བྱས་ན། །སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དེ་དག་ལས་འདིར་བདུན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་དུ་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ནས་དབེན་པར་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ནས་མཚན་མ་ཨཱཿདཀར་ལ་སེམས་གཟུང་བ་ནི། རང་གི་སྣ་རྩེར་ཨཱཿདཀར་པོ་ཞིག་བསམ་ལ་རླུང་ཕར་སོང་དུས་ཨཱཿཡང་ཕྱིར་རྒྱངས་ཀྱིས་སོང་། ནང་དུ་འཛུག་དུས་ཨཱཿདེ་ཚུར་ལ་དཀར་ཐིལ་ལི་ལི་སྣ་རྩེར་བྱུང་བ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་ཡུན་བསྲིངས་ལ་བསྒོམ་མོ། །དེའང་ལུས་ཚ་བ་ཤས་ཆེན་ཨཱཿདེ་གྲང་རེག་ཏུ་བསམ་མོ། །གྲང་བ་ཆེ་ན་ཚ་རེག་ཏུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྐྱེ་མེད་བསམ་ངོ་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་མ་མོས་ན་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཡི་གེ་ཕཊ་དྲག་པོ་ལ་སེམས་གཟུང་བ་ནི། ལུས་གོང་ལྟར་བྱས་ལ་དར་ཅིག་ཤེས་པ་ཡེང་དུ་བཅུག་ནས་ཕཊ་དྲག་པོ་ཞིག་བརྗོད་པས་ཤེས་པ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཞིག་འཆར་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་སུ་ངོས་བཟུང་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་བསླབས་པས་རང་བཞིན་དག་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་མ་མོས་ན་ཁྲོ་བོ་དགྱེས་པའི་གད་མོ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ་ལུས་གོང་ལྟར་གློད་ལ་ཧ་དྲག་ལ་ཐུང་བར་བརྗོད་པས་གསལ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་འཁྲུག་པ་དང་ལུས་སེམས་མི་བདེ་བ་གང་བྱུང་ཡང་ཐབས་འདིས་སེལ་ལོ། །འདིའི་དུས་སུ་ཆོས་ཉིད་ངོས་གཟུང་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་མ་མོས་ན་ལྷ་མ་ཡིན་རྩོད་པ་འགྱེད་པ་ལ་སེམས་གཟུང་བ་ནི། རི་རྩེའམ་བྲག་གམ་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ཏུ་འདུག་སྟེ་ཅོག་པུར་བསྡད་ནས་དང་པོར་མགོ་དལ་བུས་བསྒྲིལ། དེ་ནས་ཁམས་ཀྱིས་ཐུབ་ཐང་དུ་བསྒྲིལ། ལུས་བྲིང་ཡང་བསྐྱོད་ཅིང་ཉི་མ་གསུམ་བཞིར་སྦྲེངས་པས་ཇེ་ཞིག་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་དག་དམར་ཁྲག་ཁྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སེར་ལྷང་ལྷང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སྔོས་ཐུ་ཐུར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱ་ཐལ་ཐིལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱེ་སང་སེང་དུ་འགྱུར་བ་དང་༏ དེ་ནས་ཕྱིའི་སྣང་བ་འགགས་པས་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མཐོང་སྣང་རང་སར་གྲོལ་བའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མི་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ། །འདིའི་དུས་ན་རླུང་ལ་ཤེས་པའི་ཁ་ཟས་བསྟེན་ཅིང་

ལྟེ་བར་རཾ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་དོ། །དེ་ལ་མ་མོས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཧཱུྃ་གིས་དེད་པ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ་ཧཱུྃ་རིང་
པོ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཧླུང་དང་བསྲེས་ཤིང་སྐབས་སུ་ཐུང་བ་ཡང་བྱས་པས་སེམས་གང་ལའང་མི་རྟོག
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཆར་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཉིད་དུ་འཆར་བའི་ཉམས་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་མ་མོས་ན་སྟོང་ཉིད་རིམ
གྱིས་པ་ལ་སེམས་གཟུང་བ་ནི། རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལུས་འདི་སོ་སོར་གསོལ་ལ་མིང་དུ་མ་ལ་སོགས
པས་གཞིག་སྟེ། མགོ་གཅིག་པུ་ལའང་པགས་པ་དང་སྐྲ་དང་ཤ་དང་རྣ་བ་དང་ལྕེ་ལ་སོགས་པའང་རྡུལ་ཕྲན
དུ་ཕྱེ་ཞིང་བརྟགས་པས་མགོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་གཞིག་པས་གང་ཡང་མ་རྙེད
པར་ཧད་དེ་ཕྱམ་མེ་ལུས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་སྐྱེས་པའི་ངང་དེར་བསྒོམ་པའོ། །དེ་
ལ་མ་མོས་ན་སྟོང་ཉིད་ཅིག་ཅར་བ་ལ་སེམས་གཟུང་བ་ནི། མིག་སྔར་གང་སྣང་དེ་སྟོང་སང་སང་སོང་བ་ལ
ཤེས་པ་གཏད་པས་དེའང་མ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བློ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུས
ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་མ་ཞིག་པ་གནད་ཡིན་ནོ། །ངག་གིས་དུས
སུ་ཤེས་པ་རྣ་བར་གཞུག་ཅིང་ངག་གི་བརྗོད་པ་མ་ཉམས་པ་གལ་ཆེའོ། །སེམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དུས་སུ
སེམས་ཀྱི་གཏད་ས་དམིགས་རྟེན་ལས་མ་ཡེངས་ཤིང་ཧླུང་དལ་བ་གནད་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་ཉམས་བློ
བུར་དུ་སྐྱེ་བའི་གནད་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ
དང་༔ དབྱེ་བའོ། །ངོ་བོ་ནི། ཐུན་མཚམས་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་ཤར
ལས༔ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། །ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ
ན༔ མ་བཅོས་པ་རང་གར་བཞུགས་པས་གཉེན་པོ་མེད་པར་བྱུང་ཚོར་འགག་པ་དང་། མ་བསྒོམས་པར
རང་བཞིན་བབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་རྙེད་པ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། བདེ་གཤེགས་དགོངས་པ་རྣམ
གཉིས་ཏེ། །མ་བཅོས་བཞག་པས་བྱུང་ཚོར་འགག །མ་བསྒོམས་བལྟས་པས་དྲོད་ཚད་རྙེད། །ཅེས
སོ༔ །དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ན་ཉིན་མཚན་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉིན་མོ་མྱང
འདས་ཀྱི་ཆ། མཚན་མོ་འཁོར་བའི་ཆའོ། །འདི་དུས་ན་སྒོམ་ཉམས་ལ་ཉིན་གསལ་རྒྱུ་མེད་མཚན་མི
གསལ་རྒྱུ་མེད་པ་ཕྲེལ་གྱིས་སོང་བ་ལ་བྱའོ། །དེའི་མན་ངག་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ཅོག་གཞག་གི་ཐབས་ནི་མི་འཛེམས
མི་འགྱུལ་བར་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མིག་ཆུའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་མཚོ་དེ་དྭངས་པར་བཞག་པས
ཅོག་གཞག་གོ །གང་བསྒོམ་ཡང་མིག་རང་སོར་བཞག་སྟེ་མ་བསྒོམས་ན་མི་སྒོམ། སྒོམ་བྱེད་ཕྱིན་ཆད
མིག་མི་འཛེམས་པར་བལྟ་བ་གནད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས
བརྙན་བཀྲ་ས་ལེ་སྣང་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ལ་གོས་པ་མེད་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་སྣང་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པ་ལྟར་ཕྱིའི་སྣང
བ་འདི་རྣམས་མིག་སྔར་རང་ས་ན་སྣང་ཡང་ཤེས་པ་སྣང་ཐོག་ཏུ་མ་ཤོར། སྣང་བས་ཤེས་པ་མ་འཕྲོགས
པར་རང་ས་ན་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་དང་གཡོ་རྫོལ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་སྣང་སྟོང་ནམ
མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། ཡེ་ནས་མ་བཅོས་རང་བྱུང་ཅོག་གཞག་ཉིད། །
སྣང་བས་མ་བསྒྱུར་བློ་ཡིས་མ་བཅོས་པ། །མཁའ་ལ་གནས་ན་དགོངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཆོས་སྐུའི་ཡེ་
ཤེས་བསམ་པ་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །འབྱུ་བྱེད་མེད་ན་སྒོམ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། །དམིགས་པའི་ཕྱོགས་དག

མི་འཛིན་ན། །རྒྱ་མཚོར་གཟའ་སྐར་ཤར་བ་བཞིན། །འཛིན་མེད་གསལ་ཆ་མ་འགགས་པ། །དགོངས
པའི་འདུག་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ
དངོས་དང་བྲལ། །བཅོས་མེད་རང་གསལ་རང་གི་ཏིང་འཛིན་གསལ། །འཛིན་རྟོག་མེད་པའི་ངང་དུ་ཐམས
ཅད་འུབ། །ཅེས་སོ། །གོལ་ས་སྤྱང་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། མ་གོལ་གནས་པའི་སྒོམ་པ་ནི། །
དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་གསལ་བ་ལ། །ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་འཁྲུལ་པ། །ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡིད། །
ཕྱིར་ལ་ཤོར་བ་མེད་པ་ཉིད། །རིས་ཅན་གསལ་བ་མ་ཡིན་དང་། །གུད་བཅད་སྟོང་པར་མ་སོང་དང་། །
བདེ་བ་རྒྱུན་ཆད་མ་ཡིན་དང་། །བཏང་སྙོམས་ལྷེངས་པོར་མ་སོང་དང་། །དྲན་རིགས་གསལ་བ་དལ་སོ
དང་༑ །སྤྲུངས་པ་ལོག་ཆར་མ་སོང་དང་། །འཛིན་ཆ་ནང་དུ་འགྲུ་བདེ་དང་། །རྣམ་པ་གསལ་བའི་འཛིན
ཆ་དང་། །ཁ་དོག་ཡིག་འབྲུ་སྤྲུར་བྱེད་རྣམས། །དེ་རྣམས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་ན། །མ་གོལ་གནས་པའི
སྒོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བས་མ་གོས། སྣང་བ་ལ་ཤེས་པས་མ་བཅད་པར་གསལ
ལ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མཚན་ཉིད་སྟོང་གསལ་རིག་པ་ལ། །རང་བཞིན་གང་དུ་མ
འདྲེས་པ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་ཟད་དང་། །ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར
བསྒོམས་པ་ལས་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་ཚུད་ནས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་ལ་སྣང་སྲིད་གཞི་བཞེངས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ
དང་༑ འདིར་གཞི་བཞག་ཏུ་སོང་བས་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཆོད་ནས
གང་སྣང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ལྷན་ལྷན་གནས་པ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། བྱིང་རྒོད
མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོའི་སྒོམ་པ་ནི། །ཚོགས་དྲུག་ལྷུག་པའི་སྒོམ་པ་ཞེས། །
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །ཡ་ང་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །རེ་དོགས་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ནི། །ཡེ
གཞག་གདེང་ལྡན་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིས་བསྟན། །ཞེས་སོ། །འདིའི་དུས་ན་ཉོན
མོངས་པ་ནི་རྒྱས་བཏབ་པས་ཉོན་མོངས་རང་དག་པའི་ཆ་དེ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་ནས་སྣང་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས
ཅད་ཆོས་སྐུའི་རོལ་པར་ཤར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་ཤེས་སྣང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཉོན་མོངས
གྲངས་རྣམས་རང་སར་དག །ཅེས་སོ། །འདིའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ན་ཆོས་ལ་གནས
པའི་དུས་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསླུབ་པ་མེད་པར་རང་གི་བློ་ཐོག་ན་གནས་ཏེ། དེ
ཉི་མ་ཕྱེ་མི་འབྱེད་རང་སར་གནས་པ་ལ་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལྟ་བ་ལ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར
ལའང་༑ །ལྟ་བ་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱུན་གཙོད། མན་ངག་གི་རི་བོ་ཅོག་གཞག དགོངས་པ་ཁམས་གསུམ་ཡོངས
གྲོལ༑ ཉོན་མོངས་རང་གནས་རྣམ་དག །གང་ཟག་ཆོས་བོར་བའི་དུས་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལྟ་བ་ལ
གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་ལྟ་བ་དང་རང་གི་ལྟ་བའོ། །སྤྱིའི་ནི་ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པ་སྟེ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། རིམ
བརྒྱུད་སོ་སོའི་འདོད་ལུགས་ལ། །ཡིད་དཔྱོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན
པོའི་བྱ་བྲལ་ཀློང་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་སྟེ། སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་ལ་བལྟས་པས་ཅི་སྣང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་བར་གྲོལ་ནས
སྣང་སྟོང་མཐའ་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་རང་ཤར་བ། རིག་པ་རང་ཤར་ལས། ཆོས་ཅན་མཚན་མར་སྣང་བ
ལ༑ །མིག་གི་དབང་པོ་མ་འགགས་པས། །སེམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལེགས་པ་ཡིན། །རང་གི་རིག་པ་གསལ་བ

ཡི༔ །ཚོ་འཕྲུལ་ཕྲི་ཡི་སྣང་བ་སྟེ། །རྟོག་མེད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ལ། །རང་བྱུང་ཆེན་པོར་ཤེས་གྱུར་ན། །ཆོས་ཅན་ལྷ་བའི་ལྟ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ནང་ཆོས་ཉིད་ལ་བལྟས་པས་གཉིས་མེད་མུ་མཐའ་དང་བྲལ་ཏེ། རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་ཆེན་པོར་མཐོང་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་རིག་པ་སྐྱེ་མེད་ལ། །རྣམ་རྟོག་མཚན་མ་དང་གིས་མེད། །རིག་པ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པ་ལ། །ཞེན་པའི་སྤྱོད་པ་གལ་ཡོད། །ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། །བྱར་མེད་དང་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསང་བ་རིག་པ་ལ་བལྟས་པས་ཀ་དག་མཐའ་བྲལ་དྲི་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བྱེད་བྲལ་བའི་རིག་པ་ནི། །གང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་ན། །སྒོམ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་བྱེད་འདི་ལྟ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །བློ་གཏིང་ཡིད་ཆེས་གྱུར་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་གྱུར་ན། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ངོ་བོ་མཐོང་དུས་ཡིད་དཔྱོད་ཚིག་གི་སྟེང་དུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་ནས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་དོན་རྟོག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། ལྟ་བའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ལ། །ཡིད་དཔྱོད་ཚིག་གི་འགྱུ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ན་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱུན་གཅོད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱུན་ཆོད་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་བཟློག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། རབ་འདི་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ། འབྲིང་བར་དོར་འཚང་རྒྱ། ཐ་མའང་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པར་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། རབ་ལ་སྐྱེ་གཉིས་མི་དགོས་ཏེ། །འབྲིང་པོ་སྐྱེ་གཉིས་མཚམས་སུའོ། །ཐ་མ་རྣམས་ནི་དབུགས་ཕྱུང་། །སྤྲུལ་པ་པོར་ནི་རང་རྒྱུད་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །དེའི་མན་ངག་ཏུ་རི་བོ་ཅོག་གཞག་གི་ཐབས་ནི་དཔེར་ན་དབུས་ཀྱི་རི་བོ་མཆོག་རབ་ཀྱི་སྟེང་ན་གླིང་བཞི་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་ལྟར། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བས་ཀྱང་བལྟས་ན་ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་དོན་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་སུ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་ཞིང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མི་མཐོང་བའོ། །མི་འགྱུར་བའི་ངོས་ནས་ཀྱང་རི་བོ་ཅོག་གཞག་སྟེ༔ གང་སྣང་གང་ཤར་དེ་ཉིད་བཅོས་བསླད་མེད་པར་ཅོག་གཞག་ཏུ་བཞག་པས་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། བག་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཐེག་པ་སོ་སོ་རང་རང་ཤར་བས༔ །འདོད་རྒྱལ་ཡིད་དཔྱོད་མིན་པར་ནི། །སླིང་པོ་ཡང་གསང་ཆེན་པོར་རྫོགས། །ཞེས་སོ། །དེའང་དགོངས་པ་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་གྲོལ་དུ་ཤར་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་བལྟས་ན་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲོལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་འགྲོ་དྲུག་རང་ས་ནས་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། གླང་དོར་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཕྱོགས་མེད་རང་གྲོལ་སྣང་བ་ནི། །ཁྱབ་གདལ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གནས་སུ་དག་སྟེ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དེངས་པའི་རྣམ་པའམ་ཆུའི་རློག་རང་སར་དེངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་འཁྲུལ་མ་སྨྱོང་། དལྟ་འཁྲུལ་པ་ལ་མི་གནས། ཕྱིས་འཁྲུལ་མི་སྲིད་པའི་གནད་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཟག་མེད་སྣང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །འཁྲུལ་རྐྱེན་དྲི་མ་རང་སར་དག །ཅེས་སོ། །འདིའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཆོས་པོར་བ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི་ཆེད་དུ་ཡི་ལ་བྱ་རྒྱུའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལའང་། འབྲས་བུ། ཐབས། དགོངས་པ།

དག་ལུགས། གང་ཟག་དང་ལྡྀ་ལས། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུར་མི་ལྡོག་པ་བསེ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེའང་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོས་གདན་ས་ཟིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱལ་རིགས་སྲི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བས་
རྒྱལ་ས་ཟིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་རི་པ་ཉིད་རང་ས་ཟིན་པའོ། །དམངས་ཆམ་ལ་ཕེབས་ཏེ་མི་འགྱུར་
བ་ནི་རྒྱལ་པོས་འབངས་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་ཆམ་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟར། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་
ཤེས་འཆར་བའི་གཞི་སྟོངས་པས་འཁོར་བའི་མིང་མེད་པའོ། །བློན་པོ་བཙོན་དུ་ཟིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ནི།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་བཀའ་བློན་གཅེས་པ་དེ་བཙོན་དུ་བཟུང་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་ཉན་དགོས་པ་ལྟར། ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འགྱུ་བ་རྒྱུན་ཆད་པས་རིག་པ་རང་དབང་ཐོབ་པའོ། །དཔེ་དེ་དག་གིས་རིག་པ་གཅིག་པ་མི་
འགྱུར་བར་བསྟན་པའོ། །འབྲས་བུ་དེ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུ་ཞེ་བྱ་སྟེ།
འབད་པས་བྱས་པའམ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ནས་དག་པའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་
འབྲས་བུ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མན་ངག་ཏུ་རིག་པ་ཅིག་གཞག་གི་ཐབས་ནི། རིག་
པ་ཉིད་གང་སྣང་དེའི་སང་དུ་བཞག་པས་སྣང་འཛིན་རང་སར་གྲོལ། གང་ཤར་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པས་འཛིན་
པ་རང་སར་གྲོལ་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རང་གྲོལ་མུ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱའོ། །ཀློང་དྲུག་
པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཡུལ་རྐྱེན་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ནི། །རང་དག་ཆེན་པོའི་གནས་
ལུགས་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉི་ལ། །མ་བཟུང་འགག་མེད་
རང་སྣང་བས། །རང་གི་གསལ་བའི་ཡུལ་ངོ་ཤེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །ཞེས་སོ། །
འདིའི་དུས་སུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་དྲི་མ་སྒོ་གསུམ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་གནས་པས་
ས་གསུམ་ཀ་དག་གི་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཟུག་རྡུ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
བདག་རྟོག་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ནི། །རང་གཞག་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་
བསྟན༑ །ཞེས་སོ། །འདིའི་དུས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆུའི་རི་མོའམ་སྒྲུལ་གྱི་མདུད་པ་ལྟར་རང་སངས་རང་
གྲོལ་ལ་སོང་སྟེ། ཤར་བ་དང་གྲོལ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་རང་དག་གི་གནས་ལུགས་སུ་ཤར་བ་ནི།
ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཚོགས་དྲུག་སྣང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །རྟོགས་ཚོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དག །སྒྲ་
ཚིག་སྣང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཐ་སྙ་མི་རྣམས་རྣམ་པར་དག །རང་སར་སྣང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །
འབྱུང་བཞིའི་རྐྱེན་རྣམས་རང་སར་དག །གཟུང་འཛིན་སྣང་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བཅིངས་པའི་བདག་
འཛིན་རྣམ་པར་དག །ཅེས་སོ། །འདིའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཆོས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འཁོར་
འདས་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བློ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས
ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏེ། དོན་གྱི་སྦྱོར་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །ད་ནི་རིག་པ་རང་
སྣང་གི་བློ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་ལས་འཕགས་ཚུལ།
གདམས་པ་དངོས་སྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐུན་མོང་ལས་གཞན་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཏེ། རིག་པ་ཅེར་མཐོང་
དུ་རྟོགས་པས་དབང་པོ་ལ་རྣོ་རྟུལ་མེད་པའི་གནད། ཆོས་ཉིད་དབང་པོས་མཐོང་བས་ཤེས་རབ་ལ་ཆེ་ཆུང་
མེད་པའི་གནད། གནས་ལུགས་རང་ངོ་རྟོགས་པས་ཚིག་གི་ཆོས་ཉིད་མི་མཐོང་བའི་གནད། བླང་དོར

འབད་རྩོལ་མེད་པས་ན་སོ་ལ་རྐན་གཞོན་མེད་པའི་གནད། རང་རིག་ལ་དྲི་མ་དེ་པས་ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པའི་གནད། ཆོས་ཉིད་བསམ་རྫོགས་ལས་འདས་པས་ལྷ་སྒོམ་གཞི་ལམ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གནད། འབྲས་བུ་ཀ་དག་ཡིན་པས་སྐུ་གསུམ་ལམ་སྣང་དུ་ཤར་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གནད་དོ། །དང་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པར་རྟོགས། །སྙིང་ཏིག་ངེས་པར་བསྟུས་པ་ཡིས། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་རྩོ་རྟུལ་མེད། །ཡིད་དཔྱོད་ཚིག་གི་མཐའ་ཟད་པས༔ །ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དབང་པོ་མཐོང་། །ཚིག་གིས་ཆོས་ཉིད་མི་མཐོང་བས། །ཐུན་མོང་ཐེག་པས་དོན་མི་འགྲུབ། །སྐུ་གསུམ་ལམ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་མཐོང་ཁམས་གསུམ་བཟློག་པ་མིན། །ཆོས་ཀུན་མཉམ་པར་རོ་གཅིག་པས། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ལྟོས་མིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མན་ངག་གི་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་མན་ངག་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁྲེགས་ཆོད་དང་ཐོད་རྒལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ངོ་སྤྲོད་སྤྲས་པའི་རྒྱུད་ལས། འབད་མེད་རང་གྲོལ་ཚད་འཛིན་པ། །ཁྲེགས་ཆོད་ཐོད་རྒལ་མཚམས་སུ་བརྟག །ཅེས་པ་དང་། རྫོགས་པ་རང་བྱུང་ལས། །ཁྲེགས་ཆོད་ཐོད་རྒལ་རང་བཞག་གོ །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྲེགས་ཆོད་ནི་ལམ་འབད་མེད་དུ་རང་གྲོལ་བ་སྣང་བ་ལམ་ལྟོས་པར་རིག་པ་རྗེན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལེ་ལོ་ཅན་མ་བསྒོམས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་གནད་ཡིན་ལ༔ །ཐོད་རྒལ་ནི་འབད་བཅས་སུ་གྲོལ་བ་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་རྗེས་བཅས་འོད་ལུས་སུ་དག་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་བས་ཏེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། གང་ཟག་བློ་ཡི་བྱེ་བྲག་གིས༔ །རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ། །འབད་རྩོལ་མེད་པས་རང་གྲོལ་ཉིད། །འབད་བྱས་ཉམས་སུ་བླང་བྱའོ༔ །འབད་མེད་རྣམས་ནི་རང་དག་ཡིན། །ཞེས་སོ།།གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་མན་ངག་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ཁྲེགས་ཆོད་ཀྱི་འདེབས་ལུགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འདིར་རྒྱ་ནག་པོའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་སེ་ཧྣའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ནས་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཟད་ཀ་དག་ཆེན་པོར་ལ་བཟླ་བ། །བློ་བྲལ་ཟང་ཐལ་རྗེན་པར་འགག་བསྡམས་པ། །ཡོངས་གྲོལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཅིང་སུ་བཅིངས་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མཉམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཀློང་དུ་ཡེ་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པས་ད་འབད་རྩོལ་དང་བྱ་རྩོལ་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་ཐག་བཅད་དེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་ཡུལ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་ཡེ་ནས་གྲོལ་ལ༔ །དེའང་སྒྲུ་མཐའ་བྲལ་གཞི་མེད་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཡོད་མ་མྱོང་། མེད་མ་མྱོང་། བདེན་མ་མྱོང་། རྫུན་མ་མྱོང་། །གཞི་མེད་ཕྱལ་བ་ཡེ་སངས་སུ་གནས་པས་བླང་དོར་དམིགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ། ནང་རང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྣང་བའང་སྐྱེ་འགག་གནས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པས་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་གི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ། སེམས་འདི་ལ་བལྟ་བ་དང་སྒོམ་རྒྱུའི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་ཐོབ་རྒྱུའི་ཆོས་མི་དམིགས། རང་བཞིན་གྱི་རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྤང་བླང་གཉེན་པོའི་གཟེབ་ཀྱིས་འཆིང་མི་དགོས་པས༔ ད་རང་སངས། རང་དག་ཕྱལ་བ། རང་ཡན། བར་མེད། ཡེ་སངས། བློས་བྱས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་འབུ་ཆུབ་པས་འཁོར་འདས་མིང་མེད་ཆེན་པོར་ལ་བཟློས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་གྲོལ་གྱི་དགོངས་

པར་ཡེ་སངས་རྒྱས་པས་མཁའ་གསལ་ཀློང་ཡངས་ཀྱི་དོན་ལ་མ་གཡོས་ཏེ། སྣང་བཏགས་ཇི་ལྟར་སྣང་
ཡང་རིག་པའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པས་འབྱུང་བའི་བཞིའི་ཆོ་འཕྲུལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པ་
ལྟར་ཡེ་ནས་ལ་བློས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། སྟོང་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྲོས་པ་
མེད༔ །གསལ་བ་ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས། །མཆོན་ཚིག་དུ་མའི་སྤྲོས་དང་བྲལ། །སྤྱིགས་ལས་མ་
བསྐྱེད་ཡེ་རྫོགས་ཉིད། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྲལ། །ལྟ་སྒོམ་དྲི་མ་ཀུན་དང་བྲལ། །མཐའ་མེད་
དབུས་སུ་དམིགས་པ་མེད། །རྣམ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་རྣམས་མེད། །ལྷ་མེད་སྤྱགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཆོས་མེད་བཏགས་པ་ཀུན་ལས་འདས། །དབྲ་མེད་ཆཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན། །ལུས་མེད་དབང་པོར་སྣང་
བ་མེད། །ཆོས་འདི་བསམ་པས་མི་སྣང་སྟེ། །ཁང་མེད་གང་དུ་འཛིན་པ་མེད། །ང་མེད་ང་ཡི་འཁོར་ཡང་
མེད༔ །དབྱིངས་མེད་རིག་པའི་སྐུ་ཡང་མེད། །དགེ་མེད་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་མེད། །སྲོག་མེད་བཅད་པའི་
སེམས་པ་མེད། །ཚོགས་མེད་པ་བསག་པའི་ཡུལ་ཡང་མེད། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཙན། །
གནས་མེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཐབས་མེད་ཉན་པའི་འཁོར་ཡང་མེད། །ཡུལ་མེད་དུས་གསུམ་ཉིད་ཀྱང་
མེད༔ །དུས་གསུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཅིང་ཡང་མེད་པར་ནི། །ཆོས་རྣམས་མ་ཕྱེ་མི་འབྱེད་
སྣང་༔ །ཞེས་པ་དང་། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། དགོངས་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟོགས་དང་མ་
རྟོགས་མཐའ་ལས་འདས། །ཡིན་མིན་བློ་ཡི་བྱ་བ་ཐོང་། །སྣང་དང་མི་སྣང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །བྱ་བྱེད་
མཐར་ལྷུང་ཆོས་དང་བྲལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་མཐའ་ལས་འདས། །
བཏགས་པ་གཉིས་སྣང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ཀུན་བཟང་སེང་གེའི་ངང་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལས། །སེམས་ཙན་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མིང་ཡང་མེད། །འཛིན་པ་མེད་
པས་སེམས་ཙན་ཡུལ་ཡང་མེད། །རྟོག་པ་མེད་པས་མ་རིག་འཁྲུལ་པ་མེད། །ཞེན་པ་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་
ཡུལ་ཡང་མེད། །ཆགས་པ་།མེད་པས་བག་ཆགས་སེམས་ཀྱང་མེད། །འདས་པ་མེད་པས་མ་འོངས་མིང་
ཡང་མེད། །དང་ལྷ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་མིང་ཡང་མེད། །དོན་དམ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་མིང་ཡང་མེད། །
རིག་པ་ཡེ་ཤེས་མ་རིག་མིང་ཡང་མེད། །སངས་རྒྱས་མེད་པས་སེམས་ཙན་མིང་ཡང་མེད། །སྟོན་པ་མེད་
པས་སྟོན་བྱེད་མིང་ཡང་མེད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལྟར་སྣང་བ་དང་སེམས་པའང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་ཤར་
བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་པས་སྣང་སེམས་ལ་བླང་དོར་དང་རྩོལ་སྒྲུབ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། ཡི་
གེ་མེད་པ་ལས། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་འཁྲུལ་སྣང་ང་ཡི་སེམས། །ཐམས་ཅད་གནས་པ་འཁྲུལ་སྣང་ང་
ཡི་ཐུགས། །ཐམས་ཅད་སྣང་བ་འཁྲུལ་སྣང་ང་ཡི་སྐུ། །ཐམས་ཅད་འགག་པ་འཁྲུལ་སྣང་ང་ཡི་
གསུང་༔ །མཐོང་བ་མ་འགགས་ང་ཡི་གཟུགས་ལྟར་སྣང་། །ཐོས་པ་མ་འགགས་ང་ཡི་སྒྲ་ལྟར་གྲག །
སྣོམ་བྱེད་མ་འགགས་ང་ཡི་དྲི་ལྟར་ཚོར། །མྱོང་བྱེད་མ་འགགས་ང་ཡི་རོ་ལྟར་བདའ། །ཚོར་བྱེད་མ་
འགགས་ང་ཡི་ཡིད་ལྟར་མགྱོགས། །གསང་བའི་ཉོན་མོངས་ང་ཡི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཙན་
ང་ཡི་དུར་ས་ཡིན། །ཀུན་བྱེད་ང་ནི་སྣང་བ་རང་གསལ་ཆེ། །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐུགས་ཀྱི་མེ་
ལོང་ལས། །སྣང་སྲིད་མ་བཅོས་ཆོས་སྐུའི་ངང་། །ཡེ་ཤེས་སམ་བཅོས་ཐུགས་ལ་རོལ། །འབྱུང་མ་མ

བཙོས་ལོངས་སྐུའི་ངང་། །ཁ་དོག་མ་བཙོས་དབྱིངས་ལ་རོལ། །སེམས་ཅན་མ་བཙོས་སྤྲུལ་སྐུའི་ངང་། །ཐུགས་རྗེ་མ་བཙོས་འགག་མེད་ཀློང་། །ཀུན་གཞི་མ་བཙོས་བདེ་ཆེན་ངང་། །རིག་པ་མ་བཙོས་ནམ་མཁའི་ཀློང་༔ །ཡེ་ཤེས་མ་བཙོས་རྣམ་དག་པ། །གཉིས་མེད་མ་བཙོས་སྟོང་པའི་ངང་། །རང་བྱུང་མ་བཙོས་རིག་པའི་ཀློང་། །སེམས་ཉིད་མ་བཙོས་རིག་པའི་ངང་། །ཡིད་རྣམས་མ་བཙོས་ཡེ་ཤེས་འོད། །འགྱུ་བྱེད་མ་བཙོས་རང་བཞིན་འོད། །སེམས་ཅན་མ་བཙོས་སངས་རྒྱས་དངོས། །མ་རིག་མ་བཙོས་རིག་པ་དངོས། །དུག་ལྔ་མ་བཙོས་ཡེ་ཤེས་ལྔ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པ་གསལ་སྣང་རིག་པའི་ངང་ལས་སྣང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པའང་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་དོན་ལ་ཐུགས་པས་ཡེ་སངས་ཡེ་གྲོལ་ཡེ་ཕྱིན་ཙམ་གྱི་རོལ་པ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། འཁོར་བ་ཉིད་ཀྱང་རུ་ནས་བཟློག །དཔྱོད་པས་མ་ཕྱེ་ཡུལ་དུ་མེད། །རྩ་བ་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐུ། །དྲན་བྱེད་ཡེ་སངས་རང་རིག་དག །ཀུན་གྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་༔ །ཀུན་གཞི་ལུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ། །སྟོང་རིག་གསལ་བའི་བཞིན་བསྟན་པས། །གཞན་འབྱུང་འཁྲུལ་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱལ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་རྒྱུད་མེད་པས། །འཁྲུལ་པའི་ལུས་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཉིད་ཡེ་དངས་པས། །སྣང་བ་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་གྲོལ། །དབང་པོ་ལྔ་ཉིད་ཅེར་བཞག་པས། །འཛིན་པའི་ཡུལ་ལྔ་རང་སར་གྲོལ། །ཉོན་མོངས་ལྔ་ཉིད་རང་ཡིན་པས། །ཁམས་གསུམ་ཉིད་ནི་གཞི་ལ་བསྐྱལ། །མ་རིག་པ་ཉིད་རང་བྱུང་བས། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས། །ཀུན་གཞི་ཆོས་སྐུ་རང་ཤར་བས། །བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་བ་རྩད་ནས་བཅད། །ཡིད་བཞིན་དགོངས་པར་ཡེ་གནས་པས། །འགྱུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རང་གཞག་ཡིན། །དབུགས་ནི་ཡེ་ནས་རྒྱུན་ཆད་པས། །སྐྱེ་ཤི་གདོད་ནས་ཡོད་པ་མིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡེ་རྫོགས་པས། །ཞེན་པའི་མཐའ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀློང་། །ཡན་ལག་མ་བསྐྱོད་ཡེ་ཕྱིན་པས། །འགྲོ་བའི་ལམ་ཉིད་ཡེ་ནས་བགྲོད། །སྨྲས་པའི་ངག་ནི་བརྗོད་མེད་པས། །ཡེ་ནས་སྨྲ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས། །བསམ་པའི་འཕྲོ་འདུ་ཡེ་སྟོང་པས། །ཡེ་ནས་བསམ་གཏན་ཆེན་པོར་གནས། །བྱས་དང་བཅང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བྱ་བྱེད་བྲལ། །གཞི་ནས་གཞན་བྱུང་ཆོས་མེད་པས། །གདོད་ནས་རང་བྱུང་ཉག་གཅིག་གོ །གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཟད་པས། །ཐིག་ལེ་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཉིད། །ལྷུན་པ་གདོད་ནས་རྣམ་དག་པས༔ །རིག་པ་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་ཉིད། །འཁོར་བ་ཆོས་ཉིད་འགགས་ཟིན་པས། །ཡེ་ནས་ལྷུན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པ། །མཚན་མའི་དངོས་པོ་སྟོང་སངས་པས། །བདག་འཛིན་བློ་ནི་ཡེ་ནས་ཟད། །ཅེས་སོ༔ །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཡེ་ནས་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་དག་ཟིན་ཏེ། །རང་ཤར་ལས། དོན་ནི་སྐྱེ་མེད་རང་གསལ་ཉིད། །དེ་ལ་གཉེན་པོས་གཞིག་ཏུ་མེད། །དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མེད། །ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད། །བཟང་དང་ངན་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཡིན་དང་མིན་པའི་མཐའ་ལས་འདས། །རྟོག་དང་མི་རྟོག་ཆོས་ལས་འདས། །རྟག་དང་ཆད་པ་གཉིས་དང་། བྲལ། །གོལ་དང་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལས་འདས། །རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་མེད། །དག་དང་མ་དག་མཐའ་ལས་འདས། །སེམས་དང་ཡིད་དང་ཆོས་ལས་འདས། །ཤེས་དང་མ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད། །མ་རིག་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ལས་འདས༔ །སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་ཚིག་དང་བྲལ། །གཟུང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད། །རྟོག་པ་ལམ་གྱི་དྲི་མ

བསལ༔ །དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཆོས་དང་བྲལ། །ས་དང་ལམ་ལ་སྦྱང་དུ་མེད། །ལྷ་ལ་མཆོད་པ་དབུལ་
མི་དགོས། །དགེ་བ་བཅུ་ཡིས་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད། །སྡིག་པས་དེ་ལ་གོས་མི་འགྱུར། །འཁོར་བ་ངན་སོང་ག་
ལ་ཡོད། །མྱ་ངན་འདས་པའི་ཆོས་མེད་ཅིང་། །བདག་དང་གཞན་ཅེས་གྲུབ་པ་མེད། །ལོག་མ་ལོག་ག་
ལ་ཡོད། །ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས། །ཁ་དོག་མེད་ཅིང་དབྱིབས་མེད་པ། །དཔེ་མེད་མཚོན་
མེད་བསྟན་དུ་མེད། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་མེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །
ཅེས་དང་། ཁྲུང་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་བྲལ་བའི་རང་སྣང་སྒྲིབ་མེད་ཉིད། །རྩོལ་བྲལ་ཉག་
གཅིག་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི། །ཡེ་རྫོགས་སྙིང་པོ་ལྷུན་གྲུབ་ཡུལ་ལ་རོལ། །སྒྱུ་མའི་ཆུ་དེ་གཟུགས་ལས་
བྱུང་བ་ཡི། །སྙིང་པོ་བརྒྱ་དང་རྟག་ཆད་ཡིད་ཟད་དེ། །སྒྲིབ་བྲལ་ཅིག་གཞག་བསླད་པ་མེད་པ་ཉིད། །
མཐོང་མེད་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་དངོས། །འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ལ་གཟུང་བའི་ལྷོས་བྲལ་ཉིད། །ཅེས་
སོ༔ །དེ་ལྟར་ན་སྣང་ཞེས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་གྱི་རོལ་པ་ཡེ་སྟོང་རྩ་བ་དང་བྲལ་བར་ཐག་ཆོད་པར་མ
ཟད་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་ཤར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་དང་སྣང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རོལ་པར་ལ་བཟླ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྣང་བ་
འཁྲུལ་པའི་རང་བཞིན་འདི། །ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཕྱར་མ་མཐོང་། །རྟོག་བཅས་འཁྲུལ་པ་གཞི་མེད་
པས༔ །ཀུན་གཞི་ཆོས་སྐུ་ཆེན་པོར་རྫོགས། །འཁྲུལ་པའི་རང་རྟོག་རྒྱུན་ཆད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁྲུལ་མེད་
སྣང་བ་འདི། །ཡེ་ནས་གྲོལ་བའི་གནད་ལས་ཤར། །འགྲོ་བའི་ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་སྐུ། །ཡེ་ནས་ཡིན་པར་
སུས་མ་རིག །ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཏུ། །རྩ་གནས་ཡེ་གེར་གྲུབ་ལས་བྱུང་། །ཆུ་བུར་མིག
ལ་ཡེ་ཤེས་ནི། །རང་སྣང་ཡིན་པར་སུས་མ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཡེ་ཟིན། །སངས་ཡེ་
རྒྱས༔ འཁོར་བ་ཡེ་གྲོལ། མྱང་འདས་ཡེ་ཐོག་ཏུ་ལ་བཟླ་བ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས་པ་ལས། རང་བཞིན་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །དེ་ཀུན་བློ་ཡི་དཀྱིལ་དུ་ཚུད། །མི་སྣང་ཡུལ་མེད་རྟོག་པ་ཡང་། །མ་བཅད་རང་ས
ཉིད་དུ་ཆོད། །འཁྲུལ་མ་སྨྱོང་བས་མ་རིག་བསྟད། །མ་བརྟགས་ཡེ་ནས་ཆོད་ནས་འདུག །གོང་དུ་འདི
ཀུན་སུས་མ་ཚོར། །རགས་པའི་འབྱུང་བ་འདི་ཀུན་ཡང་། །ཐོག་པ་ཉིད་ནས་རང་དེངས་པས། །འགྲོ་བའི
གནས་མེད་རང་སོང་བས། །རང་ལུས་ཡེ་ནས་མེད་པར་ནི། །སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་འདིར་ཡང་རིག །འདི་ཀུན
དུས་མེད་ཡང་འདུས་པས། །གཅིག་དང་གཉིས་དང་དྲུག་གསུམ་གྱི། །སྣང་མེད་སྣང་དང་ཡང་ཕྱེད
སྣང་༔ །མི་སྣང་མཛད་པའི་རང་སྒྲར་ཡང་། །ས་འཛིན་ས་ལ་གནས་པར་ནི། །ཡེ་ནས་འདུག་པས་སུས
མ་ཚོར། །བགྲོད་དུ་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཡི། །ལམ་ནི་ཡེ་ནས་ཉེ་བར་ནི། །འདི་ཡ་རང་ལ་ཡེ་འདུག་པ། །
ཕྱར་མ་མཐོང་སྟེ་རང་རིག་རྟུལ། །མི་གནས་བསམ་གཏན་དགོངས་པ་ན། །སྒོམ་པ་མེད་པར་ཡེ་འདུག
པ༔ །འདི་ཡང་གང་གིས་ཕྱར་མ་རིག །བདག་དང་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཉིད
ལ༔ །འདི་ཀུན་རང་གིས་རང་སྣང་བར། །ཡེ་ནས་སྣང་བ་ཕྱར་མ་རིག །བདག་རྟོགས་བཅིངས་པའི་ཉོན
མོངས་ལྷ། །ཡེ་ནས་རིག་པ་རང་ཤར་བར། །ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཞལ་མ་འཚོ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བ
བཞི༔ །ཡེ་ནས་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་པར། །སུས་མ་མཐོང་བ་མིག་རེ་རྟུལ། །ཡང་གསང་བཏུས་པའི་མན

ངག་བཅུད། །བར་མཚམས་མེད་པར་རང་གྲག་པ། །གང་གིས་འདི་ཉིད་མ་ཐོས་པ། །རྣ་བའི་དབང་པོ་
མེད་དམ་ཅི། །རང་གནས་དབྱིངས་དང་རིག་པའི་དྲི། །བྲལ་བའི་སྐབས་མེད་རང་འཁོར་བར། །ཚོར་མ་
སྒྲོང་བ་སྣ་འགགས་སམ། །བཅུ་གསུམ་མན་ངག་གཅིག་དྲིལ་བ། །ཡེ་ནས་ལུས་སེམས་བཅུད་ཡིན་
པ༑ །འདི་ཉིད་མ་སྒྲོང་ལྟེ་ཚད་དམ། །སྣང་བ་རང་དྭག་ཁ་དོག་རྒྱན། །རང་གི་ལུས་དང་འབྲལ་མེད་
པར༑ །ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་ནི། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་མེད་འདུག་པ། །སུས་ཀྱང་མ་རིག་ལུས་
བེམས་སམ། །སྡུག་བསྔལ་ཚལ་འདེབས་བདེ་བའི་ཆོས། །བརྗོད་པ་མེད་པར་རང་གནས་པ། །སུས་མ་
ཤེས་པའི་བློ་རེ་རྟུལ། །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཡང་བརྩེགས་པ། །ཡེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་འདུག་པ། །གང་
གིས་མ་མཐོང་སློང་རྟེའི་གནས། །དབང་པོ་བདག་རྟོག་ཡུལ་ཤར་ནས། །དྲན་བསམ་འགྱུ་བ་སྣ་ཚོགས་
རྣམས༑ །ཡེ་ནས་ལོངས་སྐུར་རང་ཤར་བ། །འདི་ཀུན་མ་དྲན་བརྗེད་རེ་ངས། །བྱ་བྱེད་སྤྱོད་པ་རྩོལ་སྒྲུབ་
དང་༑ །སྐྱེ་བོ་འདུ་བའི་ཙ་ཅོ་ཀུན། །ཡེ་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡིན་པར། །སུས་མ་ཤེས་པར་ཡོངས་རེ་
རྟུལ༑ །ཇི་ལྟར་བསམ་དང་དྲན་འགྱུས་པས། །ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བར་མེད་པར། །རྟག་ཏུ་རང་གི་ཡིད་
འཕྲོག་པ། །རྩོལ་མེད་རང་གཞག་སྒོམ་པར་ནི། །ཉམས་སུ་མ་ཚུད་སེམས་རེ་ཡེངས། །སྣོད་བཅུད་ཡོད་
ཐོས་སྣང་བ་འདི། །བརྟགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་། །ཁྲོང་ཁྲེར་རྒྱུན་གཅད་ལྟ་བར་ནི། །ཡེ་ནས་
འདུག་པ་མ་མཐོང་བ། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་འགགས་སམ། །ཞེས་པ་དང་། གཞི་རྩ་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་ལ། །མ་བཅོལ་བཞག་པས་ངོ་མཚར་ཆེ། །འགྲོ་དང་འོང་བའི་རིག་པ་ལ། །ཐུག་པ་མེད་པ་ངོ་མཚར་
ཆེ༑ །ཡེ་གནས་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །གཉེན་པོ་མེད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་
གད་མོ་བཅུ་གཉིས་དང་། ངོ་མཚར་གྱི་གསང་ཚིག་རྣམ་བདུན་གྱིས་ཆོས་ཟད་ཀ་དག་ཆེན་པོར་ལ་བཟླ་བར
བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཀྱེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ལྟ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས
ལ་ལྟོས་དང་། དགེ་སྡིག་དང་ལྟ་སྒོམ་ལས་འདས་པ་ངོ་མཚར། གཞི་མ་བསྐྱོད་པས་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཅི
བྱས་ཀྱང་ཕན་གནོད་དང་བྲལ་བ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟོས་དང་།
སྣང་བ་འདི་སྒྱུ་མ་བརྗེས་མདོག་མ་བསྒྱུར་བ་ངོ་མཚར། བདེ་སྡུག་ཇི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་དོན་ལ་འགྱུར་བ
མེད་པ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་དང་། དྲན་བསམ་གྱི་སྤྱོད
པ་སྣ་ཚོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་རོལ་པར་ཤར་ཏེ་ངོ་མཚར། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཀློང་དུ་འགག་མེད་གྲོལ
བ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཡེ
ནས་ལྷུན་ཅིག་གནས་པ་ངོ་མཚར། སྐྱེས་བུ་མཚོན་རྣོན་པོ་ཐོགས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་བསྒྲལ
ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུན་ལ་ཕན་གནོད་དང་བྲལ་བར་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་རང་གི་ ཤེས་པ་སྟོང་པ
ཀུན་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་དང་། གང་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ངོ་མཚར།
ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་གི་གཞི་ལས་གཡོས་པ་མེད་པ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རིག་པ་སྟོང་པ་ཀུན
གྲོལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་དང་། རང་གི་གཉེན་པོར་རང་ཆེ་བ་ངོ་མཚར། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་གིས
རང་གྲོལ་བ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་རིག་པ་སྟོང་པ་ཀུན་དག་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་དང་། འབད་རྩོལ་མེད

པར་འབྲས་བུ་རང་རྙེད་པ་ངོ་མཚར། གཅིག་ཐིན་པས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་དག་པ་ཏ་ཏ།
ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གསུམ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཞག་གི་ཚད་ལ་ལྟོས་དང་། འགྲོ་དྲུག་སྐུ་གསུམ་སྣང་བ
ངོ་མཚར། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་དུས་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་
གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གསུམ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་རྫོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་དང་། དུས་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་
པ་ངོ་མཚར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མ་སྤྱད་པར་ཚོགས་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་
གི་རྡོ་རྗེ་རིག་པ་ཅེར་གཞག་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཉམ་ལ་ལྟོས་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་དུ་ཞར་བ་ངོ་
མཚར༔ སྤྱོད་ལེན་ཐམས་ཅད་ལྷ་བས་གྲོལ་བ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པ་ཡེ་སྟོང་ཆེན་པོ་ལ་ལྟོས་
དང་༔ སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པར་འདུག་པ་ངོ་མཚར། བྱ་བྱེད་བསྒོམས་པས་ལྷུང་བར་
འགྱུར་བ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དངོས་ཅན་ལ་ལྟོས་དང་། མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་ཐེག་པ་ངོ་མཚར། སྐྱེས་པས་སྐྱེས་མེད་ཐོབ་པ་ཏ་ཏ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་གཤིས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ
དང་༔ །རང་ངོ་རྗེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཀློང་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ངོ་
མཚར་གྱི་གསང་ཚིག་བདུན་ནི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཨེ་མ་ཧོ། གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཁྱད་ཉོན་ཅིག །རང་
གི་རིག་པ་ཉིད་སྐྱེ་ཤི་དང་བྲལ་བའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བྱེ་བའི་སྒྲིབ་བཅད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
བཅུ་རྟག་ཏུ་སྤྱད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁྱད་པར་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས
པར་བསྒོམས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ
ཁྱད་པར་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་རིག་པ་ཉིད་འདུས་མ
བྱས་པའི་གནད་ཀྱིས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པའི་དད་པ་ཅན་དང་སྡིག་གཅོད་པ་ལ
རྟག་ཏུ་བརྩོན་པའི་མི་གཉིས་ཚོགས་རྫོགས་པའི་བློ་ལ་ཁྱད་པར་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས
བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་སྣ
ཚོགས་ལུས་ངག་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་ཐོས་བསམ་ལ་བློ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་གཉིས
དངོས་པོ་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་ཀྱི་རྡོ་
རྗེ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་ཚ་གྲང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་སངས་རྒྱས
རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་མྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད
པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་རིག་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིད་
དཔྱོད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བདག་རྟག་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན
ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ཆོས་སྐུ་རང་ལ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཆོད་པ
དང་བསྟོད་པ་དང་གསོལ་བ་སྣ་ཚོགས་བཏབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་ལས་སུ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་འདུག་པ་གཉིས
ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །གསུང་གི་རྡོ་རྗེ
དེའི་ཕྱིར་ན་རང་བྱུང་ཆེན་པོའི་ཚིག་འདི་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་འབད་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོན་པའི

གདེང་རྙེད་ནས་སྣང་བ་དང་སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཇོ་གས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་རྗེན་པའི་སྒོ་མཐོང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དེ། གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནད་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་ལ་བཟླ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་པ་བྱ་བྲལ་ཟང་ཐལ་རྗེན་པར་འགག་བསྡུམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དང་དེར་འགག་བསྡུམ་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་ཤར་འཆར་རམ་རང་གནས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནང་དུ་གནས་པའམ་གང་ཡིན་ཀྱང་རིག་པའི་ཆ་ལ་རང་གསལ་རྗེན་པར་གསལ་རིག་ཏུ་ལྷག་གེ་བ། ངན་རྟོག་ཏུ་ཤར་ཡང་རང་སངས་རྗེན་ནེ༑ བཟང་རྟོག་ཏུ་ཤར་ཡང་མཐའ་གྲོལ་དུ་སངས་སེ། རང་ས་ན་གནས་ཀྱང་བར་མེད་དུ་ཧ་རེ་བ་ཡུལ་གྱིས་མ་བསྒྱུར། འཛིན་པས་མ་བསླད། སྤང་གཉེན་མ་ཞུགས་པར་ས་ལེ་སང་ངེ་བའི་རིག་ཆ་དེ་ཟང་ཐལ་རྗེན་པའི་ཆོས་སྐུར་ངོས་བཟུང་སྟེ། ཤེས་རིག་མ་ཡིན་ན་ཕར་ཞོག ཡིན་ན་ངོ་བོ་དེ་ཆོས་སྐུར་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཁྱུང་ཆེན་ལས། མ་བསྒོམས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་རང་རིག་པ། །སྒྲ་དང་བློ་བྲལ་ཀུན་གྱི་ཕ་རོལ་ཞིང་། །དམིགས་བཅས་རང་སོ་ཉིད་དེ་བཙོས་ཅི་དགོས། །གནས་པས་འགག་ལ་འགྱུས་པས་རང་སར་དག །མེད་མཐོང་མ་སྤྱངས་དེ་ལ་སངས་པ་མེད། །ས་མེད་འདི་ཉིད་གནས་དེ་གང་གི་ཡུལ། །འདྲུག་སྟེ་གང་གི་ཕ་རོལ་སོང་མེད་པའོ། །རང་བཞིན་ཡོད་མེད་བརྟག་དཀའི་སེམས་ལ་རེག་ནུས་ཤིང་། །མ་བསམ་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །བྱ་བྲལ་གླིན་པའི་ཤུགས་འཆང་བློ་བདེ་བ། ། སྤྲོས་མེད་ནམ་མཁའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱོས། །ཞེས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡེ་སངས་རྗེན་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་རང་མལ་དུ་རང་ངོ་ཤེས་པས་དབྱིངས་རིག་མ་བུ་འདྲེས་པས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ལ་རང་གནས་ཆོས་ཟད་ཀྱི་དགོངས་པ་ངོས་ཟིན་པས་འཁོར་བ་ཆོས་སྐུར་སངས་པ་ཞེས་བྱའོ༑ །འདིའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་དྲི་མ་བསལ་བ་ནི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དྲི་མ་མེད་པས་ཕྲ་རགས་ལོག །གཟུང་འཛིན་མེད་པས་འཁྲུལ་པ་ལོག །འགྱུ་བ་མེད་པས་ལས་རླུང་ལོག །ཟང་ཐལ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ལོག །རང་གྲོལ་ཡིན་པས་སྣང་བ་ལོག །གསལ་བ་ཡིན་ཕྱིར་སྟོང་པ་ལོག །ཡེ་ནས་རྫོགས་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལོག །རྩོལ་བ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་ལོག །མ་བཅོལ་བཞག་པས་སྒོམ་པ་ལོག །མངོན་དུ་སྣང་བས་ལྟ་བ་ལོག །སྒྲ་ཚིག་མེད་པས་ཐ་སྙད་ལོག །ཡོད་མ་མྱོང་བས་ཞེན་པ་ལོག །མེད་མ་མྱོང་བས་གཞན་ལྟོས་ལོག །གཟུང་དུ་མེད་པས་བློ་རྒྱ་ལོག །ཉག་གཅིག་ཡིན་པས་གྲངས་མཐའ་ལོག །ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པས་གཞན་བྱུང་འགགས། །རང་ཤར་ཡིན་པས་མུན་པ་སངས༑ །སྙིང་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་སྐུར་ཁྱབ། །གསལ་བར་སྣང་བས་ལོངས་སྐུར་རྒྱས། །མ་བུ་ཕྲད་པས་སྤྲུལ་སྐུར་བྱུང་། །རྫོགས་སུ་ཡོད་པས་ཐབས་སུ་བྱུང་། །བསམ་འདས་ཡིན་པས་དྲན་པ་སངས། །རྟག་ཆད་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་ཇོགས། །བཙུད་དུ་འདྲིལ་བས་རིག་པར་གསལ། །རང་གྲོལ་ཡིན་པས་ཅོག་གཞག་ཡིན། །དེ་ཉིད་ལོག་པའི་རིག་པ་ནི། །རང་ལས་འབྱུང་བས་གྲོལ་ཞེས་བྱ། །གནས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་བྱ། །མཚན་མ་མེད་པས་སྟོང་ཞེས་བྱ། །ནུབ་པ་མེད་པས་ཤར་ཞེས་བྱ། །རྗེས་བཅས་མེད་པས་ཟང་ཐལ་པོ། །གྲོལ་བར་གནས་པས་ལོག་ཅེས་བྱ། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་གདངས་ཞེས་བྱ། །གཉིས་སུ་

མེད་པས་གཅིག་པུ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། །མ་ལུས་རྫོགས་པས་འབྲས་བུ་ཉིད། །
དམིགས་པ་དག་པས་ལམ་ཞེས་བྱ། །འཁྲུལ་པ་ཟད་པས་ལུང་ཡང་ཡིན། །རང་ལ་གནས་པས་རྒྱུད་ཅེས་
བྱ༔ །མཚོན་དུ་ཡོད་པས་མན་ངག་ཡིན། །གྲངས་ལས་འདས་པས་རྩིས་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སེམས་
ཉིད་ནི། །དགོས་འདོད་སྐོང་བས་ནོར་བུ་འདྲ། །དགོས་པ་ཚང་བས་བང་མཛོད་བཞིན། །གང་བསྟན་སྣང་
བས་མེ་ལོང་འདྲ། །དྲི་མེད་གསལ་བས་ཤེལ་གོང་འདྲ། །སྣ་ཚོགས་ཟ་འོག་གུར་ཁྱིམ་འདྲ། །སྤྲོ་བསྡུ་
མེད་པས་ཁྱུང་ཆེན་འདྲ། །ལྟ་བའི་རྩལ་རྫོགས་སེང་གེ་འདྲ། །གཏིང་རྫོགས་ཁྱབ་པས་རྒྱ་མཚོ་འདྲ། །
ནང་བྱུང་གྲོལ་གཞི་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དང་དེར་འགག་བསྡམ་པ་ནི། རིག་པ་རྫེན་
པ་དེ་འཆར་རམ་གནས་ཀྱང་ཅོག་གཞག་བཅོས་བསླད་མེད་པར་རང་སོར་གློད་ནས་དངས་ཕྱིན་པར་གསལ་
ངར་དང་བཅས་པ་སྐེ་རྫེན་ཡེར་རེ་རེ་ངོས་བཟུང་དུས་རིག་པ་རྫེན་པ་དེ་དུས་གསུམ་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པའི་སྟེང་
དུ་ཕོག་པས་ཆོས་སྐུ་རང་མལ་ན་རང་བཞིན་བར་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱུང་ཆེན་
ལས༔ སྣང་མེད་སྟོང་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །མ་བཟུང་མ་བཏང་མ་བསླད་རང་སོང་སྟེ། །གཅིག་
གིས་གསུམ་ལ་སུ་ཡིས་ཕོག་པ་ཉིད། །རྫུན་མིན་བདེན་མིན་གནས་ཐབས་ལྷང་ངེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །
འདིའི་དུས་སུ་རྟོག་པར་སྣང་ཡང་རང་ངོ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྫེན་ལ་བུད་ཟིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་དང་
གསུམ་གྱི་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པའི་རིག་པ་རང་ས་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། ཡེ་
ཤེས་རང་སྣང་ངོ་བོ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟེ། །འདས་པའི་ཡུལ་དང་མ་འོངས་ཡུལ། །སྣང་བ་
ཐད་ཀར་བཅད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་པ་ལ་རྐྱེན་དྲག་པོས་བསླང་སྟེ་དུག་ལྡེ་ལྟ་བུར་རམ་རམ་སྐྱེས་དུས་
ཐད་ཀན་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་མེད་པའི་ངོས་རྫེན་པར་བཟུང་དུས་ཡེ་ཤེས་ལྷུག་པར་གསལ་ལ་ཤེས་པའི་སྟེང་
དུ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་དང་བར་མ་དང་བཟང་རྟོག་ངན་རྟོག་ཅི་ཤར་ཡང་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་མི་འཆར་
བས་ངོས་ཟིན་དུས་ཆོས་སྐུ་རྫེན་པར་འཆར་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤུངས་པ་ལས། གཟུགས་སྐུ་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་
ཚེ༔ །ང་ཡི་སྐུ་ཡི་རོལ་པ་ཡིན། །འདི་ལ་ཡང་མེད་པའི་མི། །ང་ཡི་སྐུ་འདི་ཡིས་རེག །གཏི་མུག་ཞེ་
སྡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི། །ཞེན་པ་དྲག་པོ་ནམ་སྐྱེས་ན། །ང་ཡི་རིག་པ་རྟོག་མེད་ཡིན། །འདི་ཉིད་རང་གིས་
རང་གྲོལ་བ། །ང་ཡི་མིག་ལ་འདི་ཉིད་མཐོང་། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཕྱིར་སྣང་ཚེ། །ང་ཡི་སྒྲིབ་པ་རང་དག་
ཕྱིར༔ །འདི་ལ་རྫེས་སུ་གཅོད་མེད་ན། །ང་ཡི་སྒྲ་རྣམས་འདི་ཡིས་ཐོས། །བསམ་པའི་རྟོག་ཚོགས་འདུས་
པའི་ཚེ། །ང་ཡི་ཏིང་འཛིན་མི་རྟོག་བཟང་། །འདི་ལ་ཞེན་པའི་བློ་མེད་ན། །ང་ཡི་དྲི་རྣམས་འདི་ཡིས་
ཚོར༔ །རགས་པའི་གཟུགས་ལ་བློ་ཞུགས་ཚེ། །ང་ཡི་ཉམས་མྱོང་ཤར་བས་ཡིན། །འདི་ལ་གཅིག་དང་
གཉིས་ཟད་ནས། །འདིས་ནི་ང་ཡི་རོ་རྣམས་མྱོང་། །འདི་ལྟར་སྣང་ཚད་ཐོས་ཚད་ཀུན། །ཀུན་བཟང་ང་ཡི་
རོལ་པར་ཟཤད། །རོལ་པའི་འཆར་བྱེད་མ་འགགས་པས། །ང་ཡི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །ཡོན་ཏྣ་
སྣང་བྱེད་འདི་ཙམ་པས། །ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཟད་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྐུ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱའི་ཞིང་། །ཞེས་
སོ༔ །དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་ཀྱི་རིག་པའི་ངང་དེ་ཉིད་ཆོས་སྐུ་རང་གཞག་ཆེན་པོའི་དགོངས་
པ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། བྱུང་ཚོར་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །མ་བསམ་ལྷུག་མཐོང་སྣང་བ་ནི། །

འགྲོ་འོང་ཟད་པའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །གཟུང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ༑ །མ་འགགས་དག་པའི་སྣང་བ་ནི། །རོལ་པ་ཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན༑ །འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །རང་ཤར་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་ནི། །མ་འགགས་མི་རྟོག་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །ཟུག་རྡུ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བདག་རྟོག་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ནི། །རང་གཞག་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །རྟག་ཆད་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །བཟང་ངན་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ནི། །སྤྲང་བླང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །བླང་དོར་བྲལ་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཕྱོགས་མེད་རང་གྲོལ་སྣང་བ་ནི། །ཁྱབ་གདལ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ང་ཡིས་བསྟན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རིག་པ་འཕྲོ་འདུ་མེད་པར་གནས་པའི་དུས་ན་གནས་ཆའི་མི་རྟོག་པ་དེ་སྒོམ་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན། འདིའི་དུས་ཀྱི་རིག་གི་སེང་ངེ་བའི་གསལ་དངས་ཀྱི་རིག་པ་རྗེན་པ་དེ་མ་ཡེངས་པར་ཕྱལ་ལེ་སྐྱོང་བའོ། །ཡང་རིག་པ་ཡུལ་ལ་འཆར་དུས་གང་ཤར་ལ་ལྟ་བ་དེ་སྒོམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེའི་དུས་ཀྱི་རིག་པ་གསལ་རྗེན་རྗེན་པའི་ཆ་དེ་མ་ཡེངས་པར་སྐྱོང་བའོ། །གནད་འདི་མ་གོ་ན་གནས་པ་དང་འཆར་བ་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དེ་སྒོམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་སླམ་ནས་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་གནས་པ་ཙམ་བསམ་གཏན་གྱི་ལྷ་དང་འདྲལ། །འཆར་བ་ཙམ་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་ལ་བསྒོམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་རེ་སྐན་ནོ། །འདིར་གང་གི་དུས་ཡིན་ཀྱང་རིག་པའི་ཆ་རྗེན་པ་ཟང་ཐལ་ཤེལ་གོང་འདྲ་བ་དེ་ཀློང་དུ་མ་གྱུར་རིང་ལ་སྐྱོང་། གྱུར་ནས་དེའི་ངང་ལ་མི་འབྲལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྲེགས་གཅོད་ཀྱི་དོན་གོ་རིག་པ་རྗེན་ལ་ཕུད་ནས་སལ་སལ་སྐྱོང་བ་དེ་ལ་ཟེར་བས་གནད་འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུའང་ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། སེམས་འཛིན་ལྟ་སྒོམ་མེད་ན་ཆོས་སྐུ་དངོས་པོ་ཡིན། ལྟ་བའི་རྩལ་གསུམ་འབྱོངས་ན་སྣང་བ་ཆོས་སྐུའི་ཀློང་། །བྱ་བྱེད་གཡེང་བ་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་བདེ་བའི་ས། །གཅིག་པུ་དལ་བར་འདུག་ན་རྩལ་གསུམ་རང་ལས་འབྱུང་༑ །ཐད་ཀ་གྲོགས་སུ་ཤེས་ན་ཅོག་གཞག་གཅིག་གི་ངང་། །དེ་དང་རྒྱུན་དུ་གནས་ན་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ༑ །སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་ལ་ཡང་དག་གནས། །གསང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་ཡོངས་གྲོལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ཆིངས་སུ་བཅིང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་གྲོལ་གྱི་གནས་ལུགས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ནི་རིག་པ་རྗེན་པའི་དོན་དེ་ངོས་བཟུང་ལ། གནས་ན་གནས་ཐོག་ཏུ་ཕྱམ་གདལ། འཆར་ན་འཆར་ཐོག་ཏུ་དངས་ཕྱེ་ནས་བཞག་པས་རང་ཡལ་རྗེས་མེད་ཟང་ཐལ་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དགོངས་པ་གཅིག་ལས་གཡོས་པ་མེད། །སྣང་བ་སྣང་བའི་ཐོག་གསལ་བས། །བཞིན་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལས༑ །གྲོལ་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་གྲོལ། །ཤེས་པ་འགྱུ་བ་སྟོང་ཡལ་བས། །མཐོང་ཞེས་རིག་པ་ཐ་དད་མིན༑ །དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། །གཅིག་ཤེས་པས་ནི་ཀུན་གྲོལ་ཕྱིར། །གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་གྲངས་མཐའ་ཟད། རྟོག་ཅིང་འཛིན་པའི་ཡུལ་མི་སྣང་། །འགྱུ་དང་འཛིན་པ་ཡེ་ནས་སྟོང་། །སྟོང་པའི་དགོངས་པ་གསལ་རྫོགས་པས། །དུ་མའི་གྲངས་མཐའ་ཟད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁྱུང་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀུན

སྤྲོས་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོག་མེད་པས། །བྱས་མེད་རང་སར་གྲོལ་བའི་གནད་འདི་རབ་ཏུ་ཆེ། །རྒྱུ་འགགས་
རྐྱེན་ཡལ་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་གནད། །གང་ལ་མ་བརྟེན་གཅིག་གྲོལ་གློང་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་བྲལ་སྒོམ་དག་
བལྟ་རུ་མེད་པའི་དོན། །མ་བཅོས་སྣང་བ་རང་སར་བཞག་པས་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །སྣང་བ་སྣང་ཐོག་ལས་
གཞན་དུ་སྤྲོ་ལག་དང་བཅས་བཅོས་མེད་པར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ས་ནས་གྲོལ་བས་ལྟ་སྒོམ་ཟད་སར་
སྐྱོལ་བའི་དགོངས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། མ་དག་པ་ཡི་འཁྲུལ་པ་ལ། དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་མ་
བཅོས་པར། ཅིག་གིས་བཞག་པ་གནད་ཡིན་ལ། །དེ་ལས་བསྒྱུར་བ་མན་ངག་གོ །གཟུང་བ་མེད་པའི་
སྣང་བ་ལ། །འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཤར་བ། །དཔྱོད་པ་མེད་པའི་མིག་གིས་མཐོང་། །ཆོས་ཉིད་མེད་
པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །ལྟ་སྒོམ་མེད་པའི་གཞི་ལ་བསྐྱལ། །བྱས་མེད་རྩོལ་བྲལ་འབྲས་བུར་སྨིན། །འདི་
ལ་སྣང་མཐའ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྣང་ཐོག་ཏུ་བཞག་དུས་བསྒྱུར་བ་ནི་འདིའི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་སྟེ།
གཟུགས་སྣང་གི་སྟེང་དུ་ཤེས་པ་ཤར་དུས་དེ་ཀ་ལ་གཏད་ན་ཡང་ན་ཞི་གནས་ལྟེངས་སོ། །ཡང་ན་རྟོག་པ་
འཕྲོ་རྒོད་གང་རུང་ཞིག་ལས་མི་འདའ་བས་འདིར་དེ་དུས་ཀྱི་རིག་པ་རྗེན་པ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ངང་དུ་
བསྒྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རལ་ལུགས་བཞི་གནད་བཞི་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས།
རང་རིག་རྟོག་པ་ཀུན་བྲལ་བས། །གྲོལ་ལུགས་བཞི་དང་བཅས་པའོ། །གནད་བཞི་གྲོལ་པའི་གདེང་གིས
ནི༑ །འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པའི་གནས། །མ་བྱུང་བྱས་པ་མེད་པས་ན། །གཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པའོ། །
ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་སེམས་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་མེད། །གང་གིས་བཅིངས་བཀྲོལ་མེད་པའི་སེམས། །གཞི་ནས་རྫོགས་པས
འགྲོ་འོང་མེད། །བརྟགས་པས་མ་རྙེད་རྒྱུ་མཚན་མེད། །གཞི་རྩ་མེད་པས་སྟོང་གསལ་གནས། །རང་
གསལ་གནས་པའི་སེམས་དེ་ནི། །གནད་ཀྱིས་གྲོལ་བས་ཕྱོགས་རིས་མེད། །དུས་ཀྱིས་གྲོལ་བས་ལྟོས
གཞི་མེད། །འབད་མེད་གྲོལ་བས་བརྩོན་འགྲུས་མེད། །གདེང་གིས་གྲོལ་བས་འབད་རྩོལ་མེད། །དེ་ལ་
གདེང་གིས་གྲོལ་བ་བཤད། །ཡེ་ནས་གྲོལ་བས་བསྐྱུར་གཞི་མེད། །རང་གིས་གྲོལ་བས་གཉེན་པོ་མེད། །
ཅེར་གྱིས་གྲོལ་བས་མཐོང་སར་ཡལ། །ཡོངས་སུ་གྲོལ་བས་འབད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། དེའང་རིག་པ་
རྗེན་པར་མཐོང་བའི་གནད་ཀྱིས་གྲོལ་བ་དང་། སྤྱི་ཕྱི་རིས་མེད་གཅིག་པར་དུས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་དང་། རང་
གཞག་འབད་རྩོལ་མེད་པར་གྲོལ་བ་གསུམ་ནི་མཐའ་གྲོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། གདེང་གིས་གྲོལ་བ་བཞི་དང་
བཅས་ན་ལྔར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་རྗེན་པ་ཡེ་ནས་བཅིངས་གྲོལ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ལ་གྲོལ་ཞེས་ཐ་སྙད་
བཏགས་པ་དེ་དོན་ལ་བཅིངས་པ་མེད་པས་གྲོལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱུང་ཆེན་ལས། རང་
སྣང་དོན་དེ་གང་ལ་བཞིན་གསལ་བ། །བསྒྱུར་བ་མེད་ཅིང་མ་རྟོག་སུས་མ་འཕྲོགས། །ཡེ་ཤེས་དངོས་ཏེ
གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད། །གཞི་མེད་ལམ་ཟད་འབྲས་བུ་ཡོད་མ་མྱོང་། །མཐོང་ཐོས་ལྟར་སྣང་གཅིག་གིས
གང་གྲོལ་བ། །མ་བཅལ་སུས་མི་རྙེད་པ་ཀུན་གྱི་སྙིང་ལ་གནས། །ཡེ་ནས་ཡོད་ཅིང་བལྟས་ཤིང་མཐོང་
ལས་འདས། །དེ་ཉིད་རང་དེ་མ་བཅོས་ཐོག་མའི་ངང་། །རྒྱུ་སྟོང་རྐྱེན་ཡལ་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས། །བྱ་བྱེད་
སྤྱོད་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་ལས་འདས། །རིག་པས་བྱུང་དང་ངོ་སོས་གང་བསྒྱུར་བ། །གནས་ཐབས་ཉིད

དེ་དེ་ལས་བཙོས་ཅི་དགོས། །རྩོལ་མེད་བཙལ་མི་དགོས་ཏེ་བྱུང་ཁུངས་ཀུན་གྱི་དངོས། །རང་དག་དྲི་མའི་ཆོས་ནི་བཅས་ཤིང་བྲེད། །འབད་འགགས་རྩོལ་བ་བྲལ་བར་ངས་རིག་སྟེ། །ལྷུག་པར་གྲོལ་དང་མ་གྲོལ་འདུག་གམ་ཅི། །གང་ལ་སྲིད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་གདལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ཡུལ་དང་ཤེས་པར་འཆིང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པ་རང་ཡན་དུ་བཞག་པས་གྲོལ་བ་འདི་ནི་གནད་གཞན་ལས་འཕགས་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་མ་བསླད་རང་རིག་གྲོལ་བའི་གནད། །ལུས་དང་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་རང་གི་ཆོས། །མི་ཤེས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་སྣང་ཡང་། །མ་བཞག་མ་བཙོས་རྣལ་འབྱོར་རང་རིག་པ། །ཡེ་ནས་རང་གྲོལ་སུས་ཀྱང་བཀྲོལ་བ་མེད། །མ་བཙོས་རང་སར་བཞག་པས་འབད་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན༔ རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། དཔེ་དོན་ངེས་པས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པ་ཟང་ཐལ་རྗེན་པའི་ཆོས་སྐུ་ནི་ལྡོག་ཆོས་ལྔ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོངས་གྲོལ་གྱི་ཚིངས་ལྔར་བཤད་དེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། འགག་པ་མེད་པའི་རིག་པ་ལ། །འགྱུར་རྒྱུ་མེད་པས་ལྡོག་པ་མེད། །ཡེ་གྲོལ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་འཕགས༔ །རང་གྲོལ་ཡིན་པས་ཡུལ་རྐྱེན་ཟད། །ཅེར་གྲོལ་ཡིན་པས་སྣང་བ་དག །མཐའ་གྲོལ་ཡིན་པས་མུ་བཞི་འགགས། །གཅིག་གྲོལ་ཡིན་པས་དུ་མ་སྟོངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡེ་གྲོལ། རང་གྲོལ༔ ཅེར་གྲོལ། མཐའ་གྲོལ། གཅིག་གྲོལ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡེ་གྲོལ་ལ་བསྒྱུར་གཞི་མེད་པའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་སྒོམ་འབད་རྩོལ་ལ་རག་མ་ལུས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡེ་ནི་ཁྱབ་པ་སྤྱིར་བཏང་བས་བྱས་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་། གང་དུའང་མ་སོང༔ གར་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །གྲོལ་ནི་བཀྲོལ་བ་ལྟ་བུམ་ཡིན་པས། ལྟ་སྒོམ་གྱིས་འབད་མི་དགོས། གྲོལ་ཞེས་རང་ལུགས་སུ་གནས་པ་ལས། བཅས་བཙོས་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ལུས་ངག་ཡིད་རང་ལུགས་ལ་ལྷོད་ཆགས་ཤིང་སེམས་ཉིད་རྣལ་དུ་ཕེབས་པ་ལ་གྲོལ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་གཏན་དུ་དེ་ལྟར་གནས་པས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པ་ལས་འཕགས་སོ། །དེས་ན་གྲོལ་བའི་དཔེ་ནི་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་འབྲུར་ཡེ་ནས་སྨིན་པ་ལ་ད་སྨིན་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་གསེར་ཡེ་ནས་སེར་པོ་ཡིན་པ་ལ་ད་སེར་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་གྲོལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་གྲོལ་གྱི་གོ་བ། འཇོག་པའི་འཐད་པ། གྲོལ་ལུགས་སོ། །ཡེ་གྲོལ་གྱི་གོ་བ་ནི་གློ་བུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་ནས་གྲོལ་ཟིན་པས་ད་བསྒྱུར་ནས་གྲོལ་རྒྱུ་མེད་པའི་གནད་ནི་རིག་པ་ཉིད་འགྱུར་མ་མྱོང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡེ་གྲོལ་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་འཐད་པ། ལུང་གིས་འཐད་པ། གདམ་ཚིགས་ཀྱིས་འཐད་པའོ། །རིགས་པས་འཐད་པ་ནི་ཡེ་ཉིད་ནས་རིག་པ་ཉིད་གྲོལ་བའི་གནད་ནི། རིག་པ་ལ་གཞི་མེད་པས་ཕྱོགས་མེད་པ་དང་། རྩ་བ་མེད་པས་བྱུང་ས་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པས་སྒྲ་སྤྲོས་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་གྲོལ་རྒྱུ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་གྲོལ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་སྒོམ་སྒྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་མེད། དེའང་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་མེད་ཀྱི་རིག་པས་འཐད་དེ། རིག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་དེ། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོད་མི་སྲིད་དོ། །ལུང་གིས་འཐད་པ་ནི། བརྗོད་པ་དོན་ལྡན་ལས། ཡེ་ནས་གྲོལ་བའི་སེམས

ཉིད་ནི། ཕྱི་ནང་གྲོལ་རྐྱེན་ག་ལ་སྲིད། །ཅེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འཐད་པ་ནི། གཏན་ཡལ་རང་གཞག་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། གཏད་ས་ཡེ་ནས་གྲོལ་བས་དེ་ཉིད་རང་སར་གྲོལ་ཏེ། ཡེ་ཉིད་ནས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་སེམས་ལ་བྱུང་ས་མེད་པ་དང་། གནས་ས་མེད་པ་དང་། འགྲོ་ས་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡེ་ནས་གྲོལ་བར་ཤེས་སོ། །གྲོལ་ལུགས་ནི། སེམས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་གྲོལ་བྱ་བའམ། མ་གྲོལ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གདགས་སུ་མེད་པས་ཡེ་ནས་གྲོལ་ཟིན་པའི་རྟགས་སུ་ད་དེ་ནས་བསྒྱུར་ནས་གྲོལ་མི་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པས་ཡེ་ནས་གྲོལ་བ་དེ་ལ་གྲོལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གྲོལ་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མའི་གནས་གདམས་ངག་ལ་རག་མ་ལུས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྣང་གྲག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཡང་རང་ལས་བྱུང་ཞིང་གྲོལ་ཡང་རང་གྲོལ་བས་སོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་སྤྲིན་ནམ་རྒྱ་མཚོ་དང་རླབས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡུལ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོམ་པ་དང་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་སྐྱོན་ཅན་ལྟ་བུ་མིན་པས་ན་དོན་གྱི་གྲོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཟད་པ་ལ་བྱའོ། །རང་གྲོལ་ལ་གསུམ་སྟེ་རང་གྲོལ་གྱི་གོ་བ། རང་གྲོལ་གྱི་འཐད་པ། རང་གྲོལ་ལུགས་སོ། །རང་གྲོལ་གྱི་གོ་བ་ནི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་དོན་ཏེ་སྣང་བ་ཉིད་སྣང་བ་ནས་རང་གྲོལ་བས་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡང་མེད། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་ཆང་ནད་ཅན་ཆང་གིས་འཇོམས་པ་དང་། དུག་གིས་དུག་འཇོམས་པ་དང་། ལྕགས་ཀྱིས་ལྕགས་གཅོད་པ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར། ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བས་ན་རང་གྲོལ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གྲོལ་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིག་པས་འཐད། ལུང་གིས་འཐད། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འཐད་པའོ། །རིགས་པས་འཐད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པས་འཐད་དེ། གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བཀྲོལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འཐད་ལ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཡིན་ན༑ དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཟུགས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་མི་འཐད་པ་བཞིན་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དང་རྫས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་བཞིན་རང་གྲོལ་བར་རིགས་སོ༑ །ལུང་གིས་འཐད་པ་ནི་སེམས་སྡེ་ལས། གྲོལ་བ་རང་བྱུང་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འཐད་པ་ནི། རང་གྲོལ་ཆེན་པོ་ལ་རྩོད་གཞི་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་འཐད་དོ༑ །འདི་ལྟར་སྣང་བ་རང་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་ལུགས་ནི། །རང་གིས་རང་གྲོལ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་ལམ་དུ་བྱས་པས་གྲོལ་བར་བཤད་པ་དང་། སྣང་བ་སྣང་བ་རང་གི་ཐོག་ནས་གྲོལ་བ་ཉིད་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གྲོལ་རྒྱུའམ་གྲོལ་རྐྱེན་གཞན་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བས་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པས་གཞི་རྩ་མེད་པ། གཞི་རྩ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་རང་ལས་མ་གཏོགས་པ་ལྡོག་པའི་ས་མེད་པས། གྲོལ་ས་མེད་པས་སྐྱེ་མ་མྱོང་བའོ། །གང་ནས་བྱུང་བས་མེད་དེ། དེ་ཉིད་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལོགས་སུ་མེད་པས་རང་གྲོལ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་སྦྲུལ་གྱི་མདུད་པ་སུས་ཀྱང་མ་བཀྲོལ་བར་གྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཅེར་གྲོལ་མཐོང་ཡལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལུང་ལ་རག

མ་ལུས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅེར་གྲིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྲིས་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་ནི་མ་བུ་འཕྲད་པས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས༑ སྣང་བ་དེ་ཉིད་བློས་མ་བསྒྱུར། །སྣང་བས་མ་དཔྱད་པར་བཞག་པས་རང་དག་ཏུ་གྲོལ་བའོ། །ཅེར་གྲོལ་མཐོང་ཡལ་ལ་བཞི་སྟེ། ཅེར་གྲོལ་གྱི་གོ་བ། ཅེར་གྲོལ་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ། གྲོལ་ལུགས། དཔེའོ༑ །ཅེར་གྲོལ་གྱི་གོ་བ་ནི། ཅེར་གྲིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྲིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གྲོལ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་ལ་མཐོང་དམ་ཐོས་སམ་རིག་པ་ཙམ་གྲིས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་རྩིས་ཐེབས་སོ༑ །ཅེར་གྲོལ་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པ། ལུང་། གཏན་ཚིགས་སོ། །རིགས་པ་ནི་གཏད་ཡལ་གང་དུའང་མ་དམིགས་པས་འཐད་དེ། སྣང་བ་སྣང་ཐོག་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་གྲིས་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་པ་འགྱུ་ཐོག་ཏུ་འགྱུ་བ་ཙམ་གྲིས་གྲོལ་བ་སྟེ། སྟོང་པ་རང་སོའི་གཞད་ཀྱིས་གཟུགས་ཅེར་གྲིས་མཐོང་བས་གཟུགས་སོ་སླམ་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་གྲོལ་བར་ཅིས་ཤེས་ན། གཟུགས་སུ་མཐོང་བས་གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོས་པ་མཆོད། དེ་ལ་ཅེར་གྲིས་བཞག་པས་དེ་ཉིད་གྲོལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྲིས་པས་སོ། །ལུང་གིས་འཐད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྙིང་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཅེར་གྲོལ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་ནི་ཕྱོགས་བྲལ་རང་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཅེར་གྲོལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཅེར་གཞག་པས་གཞག་སར་གྲོལ་ལ། གྲོལ་སར་ཡལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་ལུགས་ནི༑ ཆོས་ཅན་དུམ་བུ་ལ་བསླབས་པས་དུམ་བུ་ཅེར་སར་གྲོལ་ཏེ། གང་དུའང་སོང་བ་མེད་པ་དང་། གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད་པ་དང་། གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གར་ཡང་གནས་པ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའོ༑ །ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལས་བསླབས་པས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཅེར་གྲོལ་དུ་སོང་བའོ། །དཔེ་ནི་གཟུ་བོའི་བློ་ཅན་ལྟ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཐོང་ལ་རིས་མེད་པའོ། །བཞི་པ་མཐའ་གྲོལ་ལྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཞད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོས་པ་གང་ལའང་མི་འཆའ་བའི་གཞད་ནི། གཅིག་གིས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་གཉིས་སུ་མི་གནས་ལ། གཉིས་ལས་གྲོལ་བས་གཅིག་ཏུའང་མི་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་བཞི་འགགས་པ་ལ་གྲོལ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱའོ། །མཐའ་གྲོལ་ལྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐའ་གྲོལ་གྱི་གོ་བ། མཐའ་གྲོལ་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ། གྲོལ་ལུགས་སོ། །མཐའ་གྲོལ་གྱི་གོ་བ་ནི། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། སྣང་བ་དང་། སྟོང་པའི་མཐའ་གང་ལའང་ལྟོས་པ་མི་འཆའ་བས། དོན་གྱི་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་རྩིས་གདབ་ལས་འདས་པའོ། །མཐའ་གྲོལ་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་པ། ལུང་། གཏན་ཚིགས་སོ། །རིགས་པ་ནི་ལྟོས་བྲལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་འཐད་དེ། གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་མཐའ་གང་ལའང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ༑ །དེའི་ཕྱིར་ན་མཐའ་བྲལ་དབུས་མ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལུང་གིས་འཐད་པ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ལུང་ལས། མཐའ་དང་བྲལ་བས་གྲོལ་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་ནི་གཅིག་ཤེས་པ་ཀུན་གྲོལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འཐད་དེ། གཅིག་མཐའ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པས་འདི་ལྟར་སྣང་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་གང་ལའང་འཆའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་ལུགས་ནི།

ཡོད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་མེད་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། མེད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་ཡོད་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། ཡོད་མེད་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །ལྔ་པ་གཅིག་གྲོལ་ལ་བླ་མེད་པའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་རགམ་ལུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གཅིག་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ། དེའི་ངང་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་དུམ་གྲངས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྟོངས་པའོ། །གཅིག་གྲོལ་ལ་བླ་མེད་པའི་གནད་ལ་བཞི་སྟེ། གཅིག་གྲོལ་གྱི་གོ་བ། གཅིག་གྲོལ་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ། གཅིག་གྲོལ་ལུགས། །དཔེའོ༔ །གཅིག་གྲོལ་གྱི་གོ་བ་ནི། གྲོལ་བ་དེའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་གྲོལ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རིག་པ་ལ་ཡེ་ནས་གྲོལ་མ་གྲོལ་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའོ། །གཅིག་གྲོལ་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པ། ལུང་གཏན་ཚིགས་སོ། །རིགས་པས་འཐད་པ་ནི་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལས་གཞན་མེད་པས་གྲོལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཅིག་པུ་ནི་རིག་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་རང་རིག་གཅིག་པུམ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལོགས་སུ་མེད་པས་སོ། །ལུང་གིས་འཐད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ལས། གཅིག་པུ་གྲོལ་བའི་སེམས་ཉིད་ནི། །དུ་མ་རོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ༔ །གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འཐད་པ་ནི། གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱིས་འཐད་དེ། གཅིག་རིག་པར་ཤེས་པས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་ལུགས་ནི། ཆོས་ཉིད་དུ་ངོ་ཤེས་པས་སྣང་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་བའོ༔ །དཔེ་ནི་དཔེར་ན་ཆུ་གཅིག་གི་རོ་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་ཆུ་ཀུན་གྱི་རོ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ལྟར་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་གྲོལ་ལུགས་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བརྩི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ་སོ་གང་ལ་གང་མོས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་ངེས་པས་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟོས་གཞི་དང་བྲལ་བ། དཔེ་ངེས་པ། དོན་རྫོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གྲོལ་ལུགས་ལྔ་པོ་དེ་ལྟོས་གཞི་དང་བྲལ་བ་ནི་རང་གྲོལ་ལ་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གྲོལ་བས་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡེ་གྲོལ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡུལ་གྱིས་གྲོལ་བས་གཟུང་འཛིན་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཅེར་གྲོལ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་རྒྱུས་གྲོལ་བས་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། མཐའ་གྲོལ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་གྲོལ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་ལ་མ་ལྟོས་པའོ༔ །གཅིག་གྲོལ་ལ་སེམས་ཉིད་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བས་མཚོན་བྱེད་བློ་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྟེ། མི་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། རྐྱེན་རྣམས་རྐྱེན་གྱིས་གྲོལ་བ་ན། །དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ང་མི་ལྟོས། །ཡུལ་རྣམས་ཡུལ་གྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་ང་མི་ལྟོས། །རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་ཡིས་གྲོལ་བ་ལ། །འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་ང་མི་ལྟོས། །ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །ཐ་སྙད་ཚིག་ལ་ང་མི་ལྟོས། །སེམས་ཉིད་སེམས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལ། །མཚོན་བྱེད་བློ་ལ་ང་མི་ལྟོས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་ངེས་པ་ལ། རང་གྲོལ་རིག་པ་ཀ་དག་གིས་ཀ་དག་གྲོལ་བ་དྲི་མས་དྲི་མ་འཁྲུད་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡེ་གྲོལ་དུག་གིས་དུག་འཇོམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཅེར་གྲོལ་ལྕགས་ཀྱིས་ལྕགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་གྲོལ་རྡོས་རྡོ་གཅོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། །མཐའ་གྲོལ་ཤིང་གི་མེས་ཤིང་བསྲེགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། དྲི་མས་དྲི་མ

འབྲུད་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དག་པས་དག་པ་གྲོལ། །དུག་གིས་དུག་རྣམས་འཇོམས་པ་དང་། །ལྕགས་
ཀྱིས་ལྕགས་རྣམས་གཅོད་པ་དང་། །རྡོ་ཡིས་རྡོ་རྣམས་གཙོག་པ་དང་། །ཤིང་གིས་ཤིང་རྣམས་བསྲེགས་པ་
ལྟར༔ །རང་རང་དཔྲ་ནི་རང་གིས་བྱེད། །རིགས་མི་མཐུན་པས་གྲོལ་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
དོན་གྱི་ཇོགས་ལུགས་ལ་ཡེ་གྲོལ་ལ་སྣང་བ་དང་གཞི་དང་ཡུལ་རྣམས་ཡེ་ནས་ཇོགས་པ་དང་། རང་གྲོལ་ལ་
འབྲུལ་གཞི་དང་ལམ་དང་ཤེས་བྱ་རང་སར་ཇོགས་པ་དང་། གཅིག་གྲོལ་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཆོས་
ཉིད་རྣམས་རང་སར་ཇོགས་པ་དང་། མཐའ་གྲོལ་ལ་འཁོར་འདས་དང་རྒྱུད་ལུང་དང་དུས་གཅིག་མ་མཐའ་
དང་བྲལ་བ་ཇོགས་པ་དང་། ཅེར་གྲོལ་ལ་གདམས་ངག་དང་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་དང་ཆོས་དབྱིངས་
རང་ངོར་ཇོགས་པ་སྟེ། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཞི་གནས་རིག་པ་ལ། རང་ཤར་ཡིན་ཕྱིར་སྣང་བ་
ཇོགས༔ །རང་བྱུང་ཡིན་ཕྱིར་གཞི་ཉིད་ཇོགས། །རང་སྣང་ཡིན་ཕྱིར་ཡུལ་ཡང་ཇོགས། །རང་གྲོལ་ཡིན་
ཕྱིར་འབྲུལ་གཞི་ཇོགས། །རང་དག་ཡིན་ཕྱིར་ལམ་ཀུན་ཇོགས། །རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཇོགས། །
རང་ཁྲབ་ཡིན་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཇོགས། །རང་ས་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་ཇོགས། །རང་རྟོགས་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་
ཇོགས༔ །རང་ལོག་ཡིན་ཕྱིར་འཁོར་འདས་ཇོགས། །རང་གནས་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུད་ལུང་ཇོགས། །རང་
ཇོགས་ཡིན་ཕྱིར་དུས་གཅིག་ཇོགས། །རང་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་གདམས་ངག་ཇོགས། །རང་གཞག་ཡིན་ཕྱིར་
བསམ་གཏན་ཇོགས། །རང་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་དབྱིངས་ཇོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལ་བཟླ་བ།
འགག་བསྡམས་པ། ཆིངས་སུ་བཅིང་བ་གསུམ་པོ་ནི་ཇོགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཁྲེགས་ཆོད་ཀྱི་གནད་རབ་ཏུ་ཟབ
པས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོར་དྲིལ་ན། ཁྲུང་ཆེན་ལས། གཞི་
གནས་འདོད་པ་མི་སྲིད་སེམས་འདི་ལ། །རྣམ་སྨིན་བག་ཆགས་གཞི་མེད་སུ་ཡི་རྟེན། །ནམ་མཁར་མེ་ཏོག
སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་རྟེན་བྲལ་ལྟར། །ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་མེད་བག་ཆགས་རྟེན་མི་སྲིད། །དེ་ལྟར་ཅི་
བྱས་སེམས་ཀྱི་གྲོགས་ཏེ་གང་གིས་ཕན་གནོད་བྲལ། །བར་སྣང་རྡུས་སོགས་བརྟེན་པར་མི་ནུས་བཞིན། །
ཡེ་ནས་རྒྱུ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་སེམས། །འཁོར་བ་ངན་སོང་སུ་ལ་གྲུབ་སྣང་བ། །མི་བདེན་རྨི་ལམ་
སྒྱུ་མ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན། །རྫུན་སྣང་བདེན་པའི་འབྲས་བུའདི་ལ་མི་སྲིད་དོ། །སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་མེད་
ཕྱིར་མ་རིག་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སུ་ལ་སྲིད། །ཅེས་ལ་བཟླ་བ་དང་། བདེ་འདོད་སེམས་ལ་གནོད་པའི་
ཆོས་སྤྲངས་ཏེ། །རང་གཞག་ལྟོས་བྲལ་འཁོར་འདས་བྱ་བ་བྲལ། །རང་ཡིན་གཞན་མིན་སྣང་ཤེས་ཚོ་
འཕྲུལ་ཀྱང་། །འཁྲུལ་མཐོང་འཛིན་དང་གཞན་པའི་གེགས་བསལ་བས། །ཅོག་གཞག་ཅིག་ཏུ་སྦྲོ་བའི་
མཐའ་འགགས་ཏེ། །ཡིད་དང་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཅི་སྣང་འགག །ཆོས་བྲལ་ཡིད་དང་བྱེད་པའི་བར་དུ་
བསྡམ༔ །ཞེས་འགག་བསྡམ་པ་དང་། མ་བཅོས་འཁོར་འདས་བྱ་བྱེད་ནམ་བྲལ་ན། །ཇོགས་ཆེན་ཉིད་དེ་
གཞན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །སེམས་ལ་བལྟར་མེད་རྒྱུ་མཚན་སུས་མཐོང་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྡིག་བྲལ་དགེ་བས་
འདི་ལ་ཅི། །རང་ལུགས་བྱུང་ཁྲུངས་ཐོག་མ་ཉིད་དང་སྦྲུར། །སྨྲིན་པོའི་གཟེབ་སྐྱུར་ཁམས་གསུམ་ལས་མི་
འདའ༔ །མ་བཅོས་གླེན་སྣང་སུ་ལ་ལྐོད་ཡོད་པ། །འདི་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་
ཆིངས་སུ་བཅིང་བ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལེ་ལོ་ཅན་གཞི་ཐོག་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཁྲེགས་ཆོད་ཀྱི་

མན་ངག་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལམ་ཐོག་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཐོད་རྒལ་གྱི་གདམས་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྲེགས་ཆོད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐོད་རྒལ་ཉིད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཏེ། ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར།
ལུས་གནད་རྩའི་ཁྱད་པར། སྣང་བྱེད་སྒོའི་ཁྱད་པར། མཐོང་བ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར། རང་གནད་མངོན་
སུམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྣང་བ་འོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཉམས་སྣང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།
ཕྱིའི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་ནང་གི་དབྱིངས་རིག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དངོས་སུ་ཅེར་མཐོང་དུ་སྟོན་པའི་ལག་
ཁྲིད་ཟམ་མ་ཆད་པས་ཡིད་དཔྱོད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་རག་མ་ལུས་ཏེ། །གདམས་པའི་ངོ་བོ་ལ་བར་དུ་བསྒྲེ་
བསླད་དང་རྟོག་བཟོས་ཟབ་མི་ཟབ་བྱར་མེད་པས་ཆེས་འཕགས་ཏེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། རིག་པའི་རང་
བཞིན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གདམས་ངག་ལ་ཐུག་གོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྲེགས་ཆོད་ལ་རིག་
པ་ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་དེའི་གནད་མེད་པ་ལས། འདིར་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལས།
ཡུལ་གནད་དབང་ལ་དབང་གནད་སེམས། །སེམས་གནད་མིག་ལ་མིག་གནད་རྩ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་
འདུག་སྟངས་ལས། །བག་ཆགས་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆོད་དང་། །སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་རྫོགས་པའོ། །
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་པ་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་ལ་ཁྲེགས་ཆོད་དུ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་
གདངས་ལས་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བ་ལས་འདིར་རིག་པ་རྟོག་མེད་འོད་གསལ་གྱི་གདངས་མིག་ནས་འཆར་བ་ངོས་
འཛིན་པས་ཀྱང་འཕགས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཡེ་ཤེས་གནད་ནི་མིག་ནས་འབྱུང་། །མིག་གི་གཟིགས་
སྟངས་ཤེས་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོད། །ཅེས་སོ། །མཐོང་བ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་
ནི༔ །ཁྲེགས་ཆོད་དུ་ཡུལ་སྣང་ཚོགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་འཛིན་པའི་དབང་པོས་མཐོང་བས་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་
འཆར་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལས་འདིར་འོད་རྩ་དངས་པའི་དབང་པོས་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཅེར་མཐོང་དུ་མཐོང་དུས་རྟོག་
པ་དུས་གཅིག་ལ་འགག་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཆ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཆར་བ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ལུ་གུ་
རྒྱུད་དུ་ཅེར་མཐོང་བས། །རྣམ་རྟོག་འགྱུ་བའི་དྲན་པ་འགགས། །བྱ་ལམ་ནམ་མཁར་འགྲོ་བ་བཞིན། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འགྲོ་ས་མེད། །གཞན་མེད་རིག་སྣང་རྣམ་དག་པས། །འཁྲུལ་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་
ཟད༔ །ཅེས་སོ། །རང་གནད་མངོན་སུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཁྲེགས་ཆོད་དུ་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་བལྟར་མེད་
ལ༔ འདིར་དངོས་སུ་མཐོང་བས་ཕྱིས་མདལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཆེ་བས་འཕགས་ཏེ། ཐལ་
འགྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཁྱད་པར་གྱིས། །དབང་པོ་རྣོ་དང་རྟུལ་མེད་པར། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལས། །གཞན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། མངོན་སུམ་རྙེད་པའི་
སྐལ་ལྡན་ལ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མིང་མེད་པས། །སྲིད་གསུམ་གདར་ཤ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་
སོ༔ །སྣང་བ་འོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། །ཁྲེགས་ཆོད་དུ་འཁྲུལ་སྣང་ལས་མི་སྣང་ལ། །འཁྲུལ་སྣང་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་ནི་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྣང་
ཆའི་བྱེད་པ་ལས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ཤར། །གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་སེམས། །ཡུལ་
སེམས་འདུས་པས་དུག་གསུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ནི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྱུང་བ་དག་པས་འཁྲུལ་

སྣང་མི་སྣང་བ་རང་འོད་སྣང་བས་འཕགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྱུང་བ་དག་པའི་ཆ་ལས་ནི། །ལས་སུ་
མེད་ལ་ཚིགས་རྫོགས་པའི། །ཉི་མ་ལ་ནི་འོད་བཞིན་དུ། །རང་ཆས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ཡང་གཞི་རིག་པ་ལ་རང་འོད་ཡོད་པས་རང་སྣང་ལམ་འོད་དུ་འཆར་ལ། དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱས་པས་འབྲས་བུ་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལས་ཀ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གྲོལ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་
གཞི་ལ་རྫོགས་པའི་གནད། །རང་བཞིན་མ་བཅོས་མངོན་དུ་སྣང་། །ལམ་ནི་སྒྲོན་མས་མཚམས་སྦྱར་
ནས༑ །མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྣང་བའོ། །འབྲས་བུ་གང་དུ་བཟློག་པ་མེད། །འདོད་དང་རེ་དོགས་ཡུལ་ལས་
འདས༑ །རང་སྣང་ཀ་ནས་དག་པར་རྫོགས། །ཤེས་འཛིན་རྟོག་པ་ཀུན་ཟད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉམས་
སྣང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཁྲིགས་གཅོད་དུ་ཤེས་པ་གཅོད་ཁམས་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལས་ནང་ཤེས
པའི་ཉམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་དང་། སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་དང་། ཕྱི་སྣང་བའི་ཉམས་འོད་དང་སྐུ་ལ
སོགས་པ་མེད་ལ། འདིར་ཉམས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཆར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཤེས
པའི་ཉམས་ཟད་སྣང་བ་སྟེ། འཕེལ་སྟོད་ཟླ་བ་ཡར་ངོ་བཞིན། །སྣ་བ་རེ་ལ་ཉམས་རེའོ། །དྲོད་དང་ཚད་
དང་རྟགས་ལས་ནི། །བདེན། གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྟོག་མཐའ་ཟད། །ཅེས་སོ། །འོད་གསལ་གྱི་སྣང་ཉམས
འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཆུང་དུ་ཁ་ཅིག་ལྷ་ཁང་གི་རི་མོ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏ་འཛིན་པ་ཡང་དག་པའི་
ཆོས་སྤངས་པས་མནར་མེད་ལས་གཏན་དུ་མི་ཐར་པའི་ལས་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་
བ་འཁྲུལ་སྣང་། ཁྲོད་ཀྱི་ངན་རྟོག་དང་འཁྲུལ་སྣང་རང་ག་མ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བ
བདུད་ཀྱི་གསང་ཚིག་སྟེ། ཆོས་འདི་པར་ཞུགས་པ་དག་གིས་ཙམ་ལས་ནང་ཤེས་པའི་ཉམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ
མ་དང་། སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་དང་། ཕྱི་སྣང་བའི་ཉམས་འོད་དང་སྐུ་ལ་སོགས་པ་མེད་ལ། འདིར
ཉམས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཆར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཤེས་པའི་ཉམས་ཟད་སྣང་བ
སྟེ༑ །འཕེལ་སྟོན་ཟླ་བ་ཡར་ངོ་བཞིན། །སྣང་བ་རེ་ལ་ཉམས་རེའོ། །དྲོད་དང་ཚད་དང་རྟགས་ལས
ནི༑ །བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྟོག་མཐའ་ཟད། །ཅེས་སོ། །འོད་གསལ་གྱི་སྣང་ཉམས་འདི་ལ་བསོད
ནམས་ཆུང་དུ་ཁ་ཅིག་ལྷ་ཁང་གི་རི་མོ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྤངས
པས་མནར་མེད་ལས་གཏན་དུ་མི་ཐར་པའི་ལས་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ
འཁྲུལ་སྣང་། །ཁྲོད་ཀྱི་ངན་རྟོག་དང་འཁྲུལ་སྣང་རང་ག་མ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བ
བདུད་ཀྱི་གསང་ཚིག་སྟེ། ཆོས་འདི་བར་ཞུགས་པ་དག་གིས་སླད་པའི་གནས་སོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པ་ཡེ
ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟེ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་འགྲོ་དྲུག་གི་སྐྱེ་སྒོ་གཅོད་པ། ཉམས་སུ་ལེན་དུས་སྒོ་ལྔའི་འཁྲུལ་སྣང་
འགག་པ། དབང་པོ་ལྔའི་གནས་གྱུར་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་ཐེག་པ་ཆེན
པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུའང་། །ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག །གྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། །ཞིང་
དང་ཡེ་ཤེས་ལ་དག་ལ། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་གནས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་མཚུངས་ལ། ཡེ་ཤེས
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འཕེལ་སྣང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྣང་ཚུལ་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ལ། །རྒྱུ་རྐྱེན་དག་པའི་
རང་བཞིན་ཅན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རང་དག་དང་། །སྒོ་ལྔའི་ཡུལ་ཞེན་དག་པ་དང་། །འབྱུང་བའི་

རགས་པ་དག་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་འཕེལ་སྣང་སྟོན། །དེ་ལ་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ཚིག་དང་། ཤེས་རབ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དབང་པོས་མཐོང་བ་དང་།
དབང་པོ་ལ་རྣོ་རྟུལ་མེད་པ་དང་། ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་དང་། །སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་སྣང་བས་འཕགས་
ཏེ༑ ཐལ་འགྱུར་ལས། དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པར། །དབང་པོའི་
སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་དུ་བལྟ། །ཚིག་གིས་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་ཏེ། །གནད་གསུམ་མཐོང་བའི་ངོ་གང་ལ། །ཚིག་
གསུམ་གནད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་མེད་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་དག་པས་ན། །ལས་
ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་རིས་མེད་པས། །དགེ་སྡིག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་སེལ། །
རང་རིག་མངོན་སུམ་མཐོང་མེད་པས། །རིམ་དགུའི་འདོད་པས་གྲོལ་བ་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་མཐར་
ཕྱིན་པས། །སྐུ་གསུམ་ལམ་གྱི་སྣང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
ཐོད་རྒལ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གདམས་ངག་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། དངོས་
གཞི་གནད་ཀྱི་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་འདེབས་
ལུགས་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། ཁྲིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གདབ་པ། ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གདབ་པ། འགྲོན་པོ་ལ་
བརྒྱལ་ལ་ཚོང་སྦྲུགས་སུ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འགྲོ་གསུམ་གང་རུང་སྔོན་དུ་སོང་ནས་དངོས་
གཞི་ངོ་སྤྲད་དེ་རྗེས་རྒྱབ་ཆོས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེའང་སྐྱེས་བུ་སྦྱིས་པ་ཅན་ཐུན་མོང་གི་དྲོད་
རྟགས་ལ་དགའ་བས་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྣ་ཁྲིད་པ་འབྱུང་བཞིའི་སྦྲ་དོན་ལ་སྔོན་དུ་སྦྱངས་ནས་དངོས་གཞི་ངོ་སྤྲོད་
པའོ༑ །བརྩོན་འགྲུས་ཅན་བརྟུལ་ཞུགས་དགའ་བས་རིག་པའི་སྣ་ཁྲིད་པ་འཁོར་འདས་རུ་ཤན་འབྱེད་པའི་
སྦྱོང་པ་ལ་སྔོན་དུ་སྦྱངས་ནས་དངོས་གཞི་ངོ་སྤྲོད་པའོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྟོག་དཔྱོད་ལ་དགའ་བས་སེམས་ཀྱི་སྣ་
ཁྲིད་པ་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་སྔོན་དུ་སྦྱངས་ནས་དངོས་གཞི་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུགས་
སུ་གདབ་པ་ནི་ལས་འཕྲོ་སད་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སློ་མ་མགྱུལ་པ་ནས་འཆང་བ་ལྟར་དབང་གི་རྗེས་ལ་ངོ་སྤྲད་ནས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །ཚོང་སྦྲུགས་སུ་གདབ་པ་ནི། ལས་ཅན་འཆི་ཁ་མ་ཁ་ཅིག་ལ་རང་འོད་སྒྲོན་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་ངོ་སྤྲད་དེ་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་གདམས་ངག་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་
ཚོང་པ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཞུགས་ལ་སྦྲར་བ་ནི་གདམས་ངག་གི་ཕྱོགས་མ་མཐོང་བས་དོན་མ་གོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྐབས་འདི་ཁྲིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གདབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཚང་བས། དེ་ལ་ཐོག་མར་
སྔོན་འགྲོ་གཅེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལས་སྔོན་འགྲོའི་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། སྔོན་འགྲོ་དངོས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི་དཔེར་ན། འཇིགས་བཅས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འཇིགས་པའི་བསྐྱངས་ཚུལ་ནས་འགྲོན་པོ་བདེ་
བར་འགྲོ་བ་ལྟར། སྔོན་འགྲོས་སྒོ་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དངོས་གཞི་གེགས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་
མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འཇིགས་བཅས་ཀྱི་སོ་མཁར་ལ་སྔོན་དུ་བཙོན་ཆ་བྱས་པས་དངོས་གཞི་ནང་མི་བདེ་བར་
བསྡད་པས་ཚོག་པ་ལྟར། སྔོན་འགྲོས་རེ་དོགས་དང་སྤང་བླང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཅད་ནས་དངོས་གཞིའི་
དུས་སུ་བྱ་རྩོལ་དང་རེ་དོགས་མེད་པར་བཞག་པས་ཆོག་པ་དང་། སོ་ནམ་གྱི་སྔོན་དུ་དེའི་ཆས་རྣམས་
བསགས་པས་དངོས་གཞི་མྱུ་གུ་ནས་སྨིན་ཐོག་གི་བར་འབྱུང་བ་ལྟར། སྔོན་འགྲོས་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོར་

ཐག་བཅད་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྣང་བ་བཞི་ཚད་དུ་ཕྱིན་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་རང་
ཆས་སུ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སྟོན་འགྲོ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་གྱི་སྣང་ཁྲིད་པ
བྱེད་པ་འབྱུང་བ་བཞིའི་སྒྲ་དོན་ལ་བསླབ་པ་དང་རིག་པའི་སྣ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་འཁོར་འདས་རུ་ཤན་འབྱེད་པའི་
སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྣ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་ལ་བསླབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྐུ་གསུམ་བསླབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད།
འབྱུང་བའི་འདོད་ཡོན་གཙོར་བྱས་ཏེ། །མཆོག་ཏུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི །སྒྲ་ལ་བསླབས་པས་ངེས་པར
འགྲུབ༔ །ཆུ་ཡི་སྒྲ་ནི་བཤད་བ་ལ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་སྒྲ་དབྱངས་འཛིན། །འདི་ལ་རྟག་ཏུ་གོམས་སྤྱོད
ན༔ །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་ངེས་པར་འགྲུབ། །ས་ཡི་སྒྲ་ནི་བསིལ་ཞིང་ལྡི། །ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་སྐད་
ལྡན༔ །འདི་ལ་རྟག་ཏུ་སྒོམས་སྤྱོད་ན། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་ངེས་པར་འགྲུབ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་
ངེས་འགྲུབ་པ། །མེ་ཡི་སྒྲ་ནི་རིང་བྱེད་བསླབ། །ཁྲབ་འཇུག་ཆེན་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་སྟོན། །འདི་ལ་ཉན་པར
སུ་སྤྱོད་པས། །ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་འཐོབ། །རླུང་གི་སྒྲ་ནི་བསིལ་ཞིང་དྲག །མཁའ་ལྡིང་རྒྱལ་
པོ་སྦྱོར་བའི་གསུང་། །འདི་ནི་རྟག་ཏུ་ཉོན་ཞེས་ན། །སྐུ་གསུམ་ཐུན་མོང་བསླབ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། ཡང་ནི་དབེན་པ་དེ་ཉིད་དུ། །བུད་ཤིང་སོགས་ལ་མེ་བུས
ལ༔ །དེ་ལས་འདོམ་དོའི་ས་ཚོད་དུ། །བདེ་བའི་སྟན་ལ་འདུག་ནས་ནི། །ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་བྱོལ་སོང་
བཞིན༔ །རིག་པ་མེ་ཡི་དཀྱིལ་དུ་འཕང་། །སེང་གེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བལྟ། །དེ་ནས་འབྱུང་བ་མེ་ཡི་
སྒྲ༔ །ཆགས་ཆེན་བཤད་དང་བསླབ་པ་དང་། །འུར་དང་ཚག་དང་འཚོག་པ་དང་། །རང་གི་ཤེས་པའི་
ཉམས་དང་སྦྱར། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་པར། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །རྣལ་འབྱོར་མངོན
ཤེས་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཆུ་ཡི་སྒྲ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་པས། །སྟོན་འགྲོ་གོང་བཞིན་བྱས་ནས་ནི། །སྟོན་སེར
ལོ་ཏོག་སྨིན་དུས་སུ། །ལུང་སྟོང་ཐུར་ཐུག་ཆུ་དྲག་འབབ། །དབའ་རླབས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པ་རུ། །ལུས་ཀྱི
གནད་ནི་ཙོག་པུ་ལ། །རིག་པའི་གནད་ནི་ཆུ་དཀྱིལ་ལོ། །གླང་ཆེན་མིག་གིས་གཞུང་ལ་བལྟ། །ཁམས
ཀྱི་དང་པོ་མ་ཐུབ་ན། །སྒྲ་མེད་ས་རུ་མགོ་གཏུམས་ཏེ། །ཐང་རེ་ཐང་རེ་ཉན་བྱའོ། །ཟླ་བ་གསུམ་ནི
བསྒོམས་བྱས་ན། །རང་རིག་གདེང་ཆེན་འགྲུབ་པའོ། །ཤེས་པ་རྣམ་པར་གཏད་བྱས་ནས། །སྒྲ་ལ་རྟག་ཏུ
ཉན་བྱས་ན། །སྐྱེ་མེད་མཆོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །རྣལ་འབྱོར་སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཤེས་འགྱུར། །ཕྱིང་བ་གསེང
བའི་ཚེ་གའོ། །རླུང་གི་སྒྲ་རྣམས་ཤེས་འདོད་པས། །སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་གོང་བཞིན་ཏེ། །ལུང་གསུམ
མདོའམ་རི་རྩེ་རུ། །དབེན་ཁང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་ཅན། །ལེགས་པར་བརྩིགས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་ནི། །རླུང་
གི་ཕྱོགས་དག་གང་ཡིན་པར། །རྣ་བར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་གཏད། །དེ་ཉིད་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཟླ་བ
གཅིག་གིས་སྐལ་ལྡན་པར། །འགྲུབ་གྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་མྱོང་མཆོག་ཐོབ
བོ༔ །ས་ཡི་སྒྲ་ནི་ལྡི་མཉམ་སྟེ། །སྒོ་ནི་རིམ་པ་མང་བྱས་ལ། །རྒྱུན་དུ་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་སྒོམ། །ཟླ
དྲུག་བསྒོམས་པས་འབྱུང་བ་ལ། །དབང་བསྒྱུར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། །ནམ་མཁའི་སྒྲ་ནི་རི་རྩེ་ལ། །
རྣལ་འབྱོར་སྐལ་ལྡན་ཉིད་ཕྱིན་ལ། །ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་གན་རྐྱལ་ལ། །རིག་པ་མཁའ་ལྡིང་གནམ་ལ

འཕང་༔ །དབུགས་ནི་ཡང་ཡང་ཕྱིར་དབྱུང་སྟེ། །རྟག་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་ན། །ལོ་གསུམ་གྱིས་ནི་
ནམ་མཁའ་ལ། །བྱ་བཞིན་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །རྟག་ཏུ་འདི་དག་ཉིད་བསྒོམས་ན། །འཇིག་རྟེན་ཕན་
པ་འགྲུབ་པ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་གི་ས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་སྤྱོད་པ་ས་བོན་གྱི་རྒྱུད་
ལས༔ ཨེ་མ་ཧོ། འདི་ལྟར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་ལྟ་བུ། །རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་ཉིད་ལ་ནི། །འདི་ལྟར་དེ་ཡི་སྔོན་དུ་སྦྱང་། །སེམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཅི་སྦྱངས་པ། །འདིས་ནི་མི་རྟོག་
སེམས་ལ་འབྱོར། །ཇི་ལྟར་སྒྲ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ས་ཚུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བ་བཞིའི། །སྒྲ་དོན་རྣམས་ལ་
གོམས་པ་ཡིས། །རིགས་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་རང་སྐད་ཀྱི། །མངོན་ཤེས་འཆར་བ་འདིས་འགྲུབ་བོ། །ཞག་
རིམ་དུས་ནི་རྣམ་དྲུག་གིས། །འདི་ཡི་སྐད་ཀུན་རང་དུས་ཤེས། །འགྲུབ་པ་མེད་པར་སུས་ཤེས་པ། །མ་
འོངས་ད་ལྟར་འདས་པ་ཡི། །སེམས་རྒྱུན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར། །གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་སྤྲུལ་པ་པོས། །
འདི་ལ་སྔོན་དུ་མ་སྦྱངས་ན། །སྤྲུལ་པའི་ས་བོན་འཇོག་པར་ནི། །ནུས་པ་ཉིད་ནི་མི་ཐོབ་བོ། །དེས་ན་
འབྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་བསླབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རིག་པའི་སྣ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་འཁོར་འདས་རུ་ཤན་འབྱེད་
པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་རུ་ཤན་ཕྱེ་ལ་ནུབ་མོ་རྣལ་དུ་དབབ། དེ་ནས་ངག་རུ་ཤན་ཕྱེ་ལ་
རྣལ་དུ་དབབ། དེ་ནས་སེམས་རུ་ཤན་ཕྱེ་ལ་རྣལ་དུ་དབབ་བོ། །དགོས་པའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །རང་བྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས། འདི་ལྟར་ཡང་གསང་དོན་ཉིད་ལ། །འཇུག་པར་འདོད་པའི་
སྐལ་བ་རབ། །སྔོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་རྣམས་ཀྱི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་རྣམས་ཀྱིས། །སྔོན་དུ་སྤྱོད་
པ་བརྩམ་པར་བྱ། །ལུས་ནི་རྒྱུག་དང་ཉལ་བ་དང་། །ཁྲངས་དང་ཡན་ལག་བསྐྱོད་པ་དང་། །བསྐོར་བ་
དང་ནི་ཕྱག་བྱ་དང་། །ཡན་ལག་བསྐོར་དང་མགོ་བསྒྲིལ་དང་། །ཇི་ལྟར་དྲན་པའི་ལས་རྣམས་དང་། །
གར་དང་ཕྱག་རྒྱ་བསྒྱུར་བ་དང་། །ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་ལས་རྣམས་བྱ། །འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་བྱས་པའི་
མི༔ །ལུས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་རང་ཆད་ནས། །ལུས་ཀུན་རུ་ཤན་ཕྱེད་པར་ནི། །འདི་ཡིས་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་པའི་
སྐུ༔ །དེ་འདས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བརྩམ། །སྔགས་དང་ཁ་ཏོན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །ཡོད་དང་མེད་དང་སྣང་བ་
དང་༔ །ཡིད་དཔྱོད་ཚིག་ནི་སྣ་ཚོགས་བརྗོད། །ཕྱོལ་སོང་སྣ་ཚོགས་བརྡ་སྐད་དང་། །སྐད་ནི་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་ལ། །འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་བྱས་པའི་མི། །ངག་གི་མངོན་ཞེན་རང་ཆོད་ནས། །འཁོར་འདས་རུ་ཤན་
འདིས་ཕྱེད་དོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ནི་འོག་ཏུ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྩམ་པར་བྱ། །དགའ་དང་མི་དགའ་
བདེ་དང་སྡུག །རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
ལ་སོགས་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་ལ་སོགས་པའི། །བསམ་
དཔྱོད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱ། །འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་བྱས་པའི་མི། །སེམས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་རང་ཆོད་ནས། །
འཁོར་འདས་རུ་ཤན་ཕྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡི། །འཁོར་
འདས་རུ་ཤན་མ་ཕྱེ་ན། །ཁམས་གསུམ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་། །འབྲེལ་པ་ཆོད་པར་མི་འགྱུར་བས། །
འཁོར་འདས་རུ་ཤན་ཕྱེ་བ་ཆཤད། །འདི་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། །ལུས་ནི་འགྲོ་དང་འདུག་པ་དང་། །
གཙུད་ཅིང་འཁྲུལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཡན་ལག་འཕེན་ཅིང་སྡུད་པ་དང་། །བྱ་བྱེད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས

བསྟེན༔ །དྲན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྔོན་བླངས་ཏེ། །འགྲོ་དྲུག་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས། །སེམས་ཀྱིས་བླངས་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་བྱ། །དེ་ལྟར་སུ་ཡིས་སྤྱོད་ནུས་པ། །ཇི་ལྟར་བརྩམས་པས་ཕྱིས་རྒྱུན་ཆད། །འདི་ལ་དགོས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཐུན་མོངས་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་བརྟག །དེ་ལྟར་རྟགས་དང་ཚད་ཕེབས་ནས། ། རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་ངག་སྤྱོད་བརྩམ། །བརྗོད་པ་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྒྲ་སྐད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ༔ །ཅི་སྨྲས་བཟློག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་། །དྲི་ཟ་གྲུལ་བུམ་ཁྲབ་འཇུག་གི །སྐད་ནི་བཟང་ངན་བྱེ་བྲག་བརྗོད། །མདོར་ན་འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྐད། །སེམས་ཀྱི་དྲན་བསམ་ངག་གིས་བརྗོད༔ །འདིར་ཡང་དགོས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་མཐའ་ཡས་དབྱེ། །དེ་ལྟར་ཚད་ལ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སེམས་སྤྱོད་བྱ། །འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི། །དྲན་བསམ་འཕྲོ་འདུའི་ངོ་བོ་བསྟན། །དགའ་དང་མི་དགའ་བཟང་ངན་སེམས། །ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ༔ །ཕྱི་རུ་བརྟགས་ཏེ་ནང་དུ་བསམ། །ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་དྲན་པ་ཉིད། །ཕྱི་ནས་སྐྱེ་རྒྱུན་ཆད་པར་ངེས༔ །འདི་ཡི་དགོས་པ་གོང་གིས་དབྱེ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་རྫོགས་བྱས་ནས། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་རྟག་ཏུ་དགར། །དེ་རྫོགས་ཁམས་གསུམ་འཇུག་པ་མིན། །རབ་ཏུ་གསངས་ཏེ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། ། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་སྣ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ལ། །སྔོན་འགྲོ་དངོས་དང་རྣལ་དུ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། སྔོན་འགྲོ་དངོས་ནི། །ཐལ་འགྱུར་ལས། ལུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིས། །སོ་སོའི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འགག་པས། །རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བྱས་ཏེ། །ལུས་སྦྱངས་སེམས་ལ་ཕན་པའོ། །ངག་གི་ཧཱུྃ་ཞེས་གནས་པ་ལས། །རྒྱུས་གདབ་པ་དང་རྩལ་སྦྱང་ཉིད། །གཉེན་བཙལ་ལམ་དུ་གཞུག་པ་ཡིས། ། དེ་ལྟར་ངག་སྦྱངས་སེམས་ལ་ཕན། །སེམས་ནི་ཐོག་མ་བྱུང་ས་དང་། །བར་དུ་གནས་དང་ཐ་མ་འགྲོ། ། དེ་ལྟར་གསུམ་ལ་བརྟག་དཔྱད་ན། །སེམས་སྦྱངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས། །ཞེས་སོ། །རྣལ་དབབ་ནི་དེ་དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པས་རྣལ་དབབ་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྔོན་འགྲོ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་ནི༔ ཐུན་མོང་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་སྡིག་སྒྲིབ་འབྱང་ལ། མཆོག་གི་དགོས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཀློང་དུ་གྲོལ་བ་སྟེ། འདི་ལ་དགོས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཐུན་མོང་མཆོག་གི་དབྱེ་བ་བརྟག །ཅེས་སོ། །རྣལ་དབབ་གསུམ་གྱི་དགོས་པ་ནི། །ལུས་རྣལ་དུ་ཕབ་པས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་བྱུང་སེམས་རྒྱས། ངག་རྣལ་དུ་ཕབ་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་གནས་ཤིང་ཚིག་གི་རྟོག་དཔྱོད་ཟད་པར་འགྱུར། སེམས་རྣལ་དུ་ཕབ་པས་བསམ་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྔོན་འགྲོ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དོན་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་གཞན་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ། སྔོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་གནད་ཇི་ལྟར་གཟིར་བ། གནད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པ། ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་པ་ལས་སྣང་བ་བཞི་ཇི་ལྟར་འཆར་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་གྲོགས་སམ་རྒྱབ་རྟེན་ནམ་མཐའ་རྟེན་དུ་མན་ངག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ལྟར་སྔོན་འགྲོ་བྱས་ནས༔ །མངོན་སུམ་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར། །ལུས་ངག་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་གཅུན། །ལུས་ནི་སེང་གེ་ལྟ་བུ

དང་༔ །དྲང་སྲོང་དང་ནི་གླང་ཆེན་ཚུལ། །འདི་ལས་གཡོ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་སུམ་སྟོང་ཉིད་
དང་ཡང་། །སྐལ་བ་དག་ནི་མཉམ་པ་ཡིན། །ངག་ནི་ཐེ་ལྟར་ལྷུགས་པ་བཞིན། །སྒུ་དང་བརྡ་ཙམ་ཉིད་མི་
བྱ༔ །འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་བྱས་པའི་མི། །སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་རང་ཆོད་དོ། །འདི་ལྟར་ལུས་ངག་སུས་གཙུན་
པ༔ །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ། །འདི་ཡིས་གོམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་
འགྱུར་ལས། མངོན་སུམ་གནད་ནི་ལུས་ངག་སེམས། །སོ་སོའི་གནད་རྣམས་ངེས་པར་བསྟུན། །དེ་ཡང་
ལུས་ནི་སྐུ་གསུམ་ལས། །རྒྱུན་དུ་འདབ་བར་མི་བྱའོ། །ངག་ནི་བསླབ་དང་གནས་པ་དང་། །ལ་བཟླ་
བརྟན་པར་བྱ་བའོ། །སེམས་ནི་དབྱིངས་ལ་གཏད་པས་འགྲུབ། །ཅེས་པས། ལུས་ཀྱི་གནད་འདུག་སྟངས་
གསུམ་ལས་མི་གཡོ་བ། །ངག་གི་གནད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས་མི་གཡོ་བ། །སེམས་ཀྱི་གནད་ཕྱིའི་
དབྱིངས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་དུ་བལྟ་བ་ལས་མ་ཡེངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བ་
གསུམ་མཆོག་ཏུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གནད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རང་ཐོག་ཏུ་
དབབ་པ་ལ་གསུམ། གནད་གསུམ་གྱིས་རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ངོ་སྤྲད་པ།
ཉམས་ལེན་གྱིས་གནད་དུ་བསྣུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སྲས་གཅིག་ལས། །དེ་ལྟར་ལུས་ལ་
སོགས་པ་ཡི། །གནད་ཀུན་རབ་ཏུ་གཟིར་བ་ཡིས། །རིག་པ་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་དུ། །བླ་མའི་ལུང་ལས་
ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། གནད་གསུམ་མན་ངག་འབྲལ་མི་བྱ། །དེ་ཡང་སྒོ་
དང་ཡུལ་ཉིད་དང་། །རླུང་དང་རིག་པའི་གནད་ཉིད་བསྟེན། །སྒོ་ནི་སྐུ་གསུམ་མིག་གིས་བལྟ། །ཡུལ་ནི་
སྤྲིན་བྲལ་བའོ། །རླུང་རིག་དལ་བས་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ། །ཅེས་པས། སྒོའི་གནད། ཡུལ་གྱི་གནད།
རླུང་རིག་གི་གནད་དང་གསུམ་ལས། སྒོའི་གནད་གཟིགས་སྟངས་གསུམ་ལས་མི་འགུལ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་
ལས༔ རྒྱང་བཞག་འགྱུལ་བ་མེད་པ་གནད། །འདི་དུས་ལྟ་སྟངས་གསུམ་དང་སྦྱར། །ཞེས་པ་དང་། མུ་
ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། སྒོ་ནི་དེ་ཉིད་མི་འགུལ་དང་། །གསལ་བྱེད་རྣམ་གཉིས་མི་འགུལ་བ། །ཞེས་སོ། །
དེའང་མིག་གཉིས་མི་འགུལ་བས་འོད་རྩ་མི་འགུལ། དེས་རྟོག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་གནད་སྤྲིན་
མཚམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མིག་གཏད་དེ་ཤེས་པ་མ་ཡེངས་པར་བལྟ་བ་ནི་དབྱིངས་དང་རིག་པའི་ལྟ་སྟངས
ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ནམ་མཁའ་ནི་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་མ་འཆར་བའི་གཞི་ཡིན་པས་དེར་བལྟ་བ་ལ་
དབྱིངས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་ནི་རིག་པའི་རྩལ་ཡིན་པས་དེ་མ་ཡེངས་ན་གདངས་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་
སྣང་བ་འཆར་བས་རིག་པའི་ལྟ་སྟངས་ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་དུས་སུ་ཕྱིའི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལ་གཏད་པས་
ནང་གི་དབྱིངས་སྒྲོན་མ་སྟོད་ལ། །དེ་བསྟུད་པས་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལུ་གུ་རྒྱུད་སྟོད་ཅིང་། །དེ་བསྟུད་པས་དེ་
ལས་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཀུན་སྟོད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གསང་བ་སྙིང་པ་སབོན་གྱི་རྒྱུད་ལས། དབྱིངས་དང་
རིག་པའི་ལྟ་སྟངས་ནི། །སྤྲིན་བྲེད་བྲལ་བའི་ནམ་མཁར་བལྟ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས།
དབྱིངས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དུ་སྟེ། །ཕྱི་ནི་སྤྲིན་བྲལ་མཁའ་ལ་འཛིན། །ནང་དབྱིངས་སྒྲོན་མ་དག་ཏུའོ། །ཞེས་
པ་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཡུལ་གྱི་གནད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ། །དག་པའི་དབྱིངས་ནི་སྟོད་པ་
དང་༔ །དེ་བཞིན་རིགས་པའི་ངོ་བོ་སྟོད། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །རླུང་རིག་གི་

གཞན་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། རླུང་རིག་དལ་བས་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ། ཅེས་པས། རླུང་ཅི་ནས་ཀྱང་དལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུང་རིང་དུ་འཕང་བ་ནི་འདིའི་གནད་དོ། །དེ་ཡང་རླུང་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཡིན་པས་ཕྱིར་འཕངས་དུས་རྟ་ཕར་ཆད། མི་ཚུར་ཚོད་ནས་གདངས་སྙིང་གར་ཐིམ་པས་རིག་པ་ཀ་དག་རང་ངོ་ལ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ཆོས་སྐུའི་དགོངས་པར་རང་བབས་ལ་གནས་པའི་གནད་དེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རླུང་ནི་ཅི་ནས་དལ་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་འཕགས་པ་ལས་བྱུང་བ། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆད་དོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད༑ །ཞེས་སོ། །རིག་པའི་གནད་ནི་མིག་མི་འགུལ་སེམས་མ་ཡེངས་པ་ལས་དབྱིངས་སྣང་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཤར་དུས་དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་ལུ་གུ་རྒྱུད་འཁྲུལ་འཁྲིག་མེད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྲས་གཅིག་ལས། །དབྱིངས་ཀྱི་ནང་དུ་ལུ་གུ་རྒྱུད། །རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་འབྲལ་མི་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་ངོ་རིག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད། །འགྲོ་འོང་བྲལ་ཏེ་མཁའ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། གཞན་ཀྱིས་མཐོང་བའི་རང་སྣང་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དེ་ནི་ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ནས་རང་ལ་ཡོད་པའི་རང་གདངས་དེ་རིང་མཐོང་བས་ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ངོ་རང་གི་མཐོང་བ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅིག རང་གི་རིག་པ་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་སྣང་བ་དེ་རིང་ཉིད་དུ་མཐོང་བའོ་ཞེས་བཤད་དེ། རང་བྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས། འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་མཐོང་བའི་མི། །ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། །སྐལ་པ་ཉིད་ནི་མཉམ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་དག་པས། །མ་འཁྲུལ་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་ལྟེད་པའི་སྐལ་ལྡན་ལ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་མིང་མེད་པས། །སྲིད་གསུམ་གདར་ཤ་ཆོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་དངོས་འོད་རྩའི་གདངས་དང་ཆ་ཤས་ཐིག་ལེ་དང་འོད་ལྔ་ཀུན་ལ་བཤད་དེ། ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་གྲངས་མང་བས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྣང་དུས་ཀྱི་འོད་སྣང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་རང་གདངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་ཕྱིར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ༑ །འགྱུལ་བ་དང་འཁྲིག་པ་དང་འགྲོ་འོང་དང་འཕེལ་འགྲིབ་དང་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་སྣང་ནུས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་རྐྱེན་རླུང་ལྔའི་བྱེད་པ་སྟེ། ཉི་ཟེར་ཤེལ་ལ་ཕོག་པའི་ཚས་འོད་འཆར་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྟ་སྟངས་གཟིགས་སྟངས་ཀྱིས་གཙུན་པས་གཡོ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་དུས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་ཆད་པ་དང་འོད་སྣང་འཁྲུལ་འཁྲིག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་གནད་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྟ་དང་འོད་སྣང་འཆར་བའི་རྐྱེན་གཉིས་རླུང་གཅིག་པུ་དེས་བྱེད་པ་ལས། དེ་རང་གནས་སུ་དེར་འཆིང་བའི་ཕྱིར་རོ༑ །མཐར་ཟད་པའི་དུས་སུ་རླུང་ལྔ་ནང་དབྱིངས་སུ་དག་པས་དེས་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་པའི་འཁྲུལ་རྟོག་ཏུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་གཟིགས་སྣང་འོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་རང་ཐིམ་སྟེ། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་སྒོ་དབྱིངས་སུ་ཡལ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་གཏིང་གསལ་ཕྲ་བའི་ཆ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལས་དངོས་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཆོས་སྐུ་སྣང་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་རླུང་ལྔ་གཡོ་ཟློལ་ཟད་པས་དབྱིངས་ནས་ནམ་ཡང་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ཉིད་འབྲས་བུར་སྨིན་པས་རང་ས་ཟིན་པ་ཞེས

བྱོའོ༔ །དེའི་ཕྱིར་བོད་རྒྱལ་གྱི་སྣང་བ་དང་པོར་འཆར་དགོས། སྒོམ་དུས་མ་ཞེན་དགོས། ཕྱིས་ཟད་དགོས་ཏེ་རིག་པ་རླུང་དང་སྦྲགས་ནས་རང་ས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རླུང་གི་ཆ་དག་དགོས། རིགས་གདངས་ཀྱི་ཆ་འཕེལ་བ་ལས་སླར་ནང་དབྱིངས་སུ་ཟད་དགོས། འདིའི་དགོངས་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ་ཁོ་བོས་ཀྱང་རིང་མོ་ཞིག་ན་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིག་པའི་ངོ་བོ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་བླང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལའང་རང་ངོ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་ངོས་གཟུང་། གང་གི་ལྟ་བ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེད། རང་སྣང་དེ་ལྟ་བ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མེ་ལོང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་ཀ་དག་གི་རིག་པ་སྟོང་གསལ་ལྷུག་མཐོང་གི་རང་གདངས་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྣང་བ་སྟེ། ཉི་མ་དང་ཟེར་ལྟར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་ན་རྒྱུ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་སྟེ། རིག་པ་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། རང་སྣང་གི་རིག་པའི་དངོས་པོ་དེ༔ །ཡེ་ཤེས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་གནས། །ཞེས་པ་དང་། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། དེ་ཡང་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ༔ །མངོན་དུ་སྣང་ཞིང་གཟུང་བར་དཀའ། །རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལས། །ཞེས་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། ངོ་བོ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལྟར་འབྱུང་། །ཕྲ་དང་འཁྱུག་དང་འགྱུ་བའོ། །ཞེས་དང་། རང་ཤར་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྡི་ལྡིན་འོད་ཀྱི་སྐུ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ། །དེ་ཡང་འགྲོ་དང་འོང་བ་དང་། །འགྱུལ་བ་དང་ནི་འཕྲིག་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །དེའང་རིག་པ་རླུང་གི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྲོ་འོང་དུ་ཡོད་ལ། ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་བར་གྱི་འཁྱིལ་མཚམས་ན་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྩའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་ཕྲ་ཞིང་འཁྱིལ་པའི་བྲེང་ཡོད་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་རིག་པ་དངོས་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་བཙན་པའི་གནད་ཀྱིས་གྲོལ་བའོ༔ །རིག་པ་དེ་མཐོང་བས་མི་ཚོག་པར་གོམས་དགོས་པའི་རྟགས་སུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དེ་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོན་གཉིས་ཀྱིས་གོམས་པའི་ཚད་ངོས་གཟུང་། གསུམ་གྱིས་རང་སྣང་ལ་གོམས་པ་དངོས་བསྟན། ལྷུར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཆ་ཤས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྣང་ལྷུག་མཐོང་གི་རིག་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཆིག་ལ་རྟོག་པའི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། གཉིས་པ་ལ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས། གསུམ་པ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །ཆུ་བུར་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་སྣང་བ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་དགོས་སོ། །དེའང་ཆུ་བུར་གྱི་མིག་གི་མཐོང་བའི་ཚེ་ཕྲ་བ་དང་། འཁྱུག་པ་དང་། འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། བྱེ་བ་དང་། འདུ་བར་སྣང་སྟེ། སུཀྵ་དང་། ཙཀྲ་དང་། ཨུ་ལོ་ཀ་གསུམ་ལ་བསླབས་པས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་ས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ལ། ཆུ་བུར་གྱི་མིག་ནི་མི་རྣམས་ལ་ཡོད། སྒྲོན་གསུམ་ནི་གཟིགས་སྟངས་གསུམ་ལ་ཡོད་དེ། དེའང་ཆོས་སྐུ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་པས་གྱེན་ལ་གཟིགས་པ། ལོངས་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་པས་ཟུར་ལ་གཟིགས་པ། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོད་པས་ཐུར་ལ་གཟིགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་བས་འདི་ཉིད་ལ་ཐག་ཆོད།

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གསལ་དུ་མཐོང་བས་མཁྱེན་པ་རྒྱས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྲ་ཆེག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བས་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་པ་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་བྱིན་རླབས་འདི་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱན་གསུམ་དུ་བལྟ་བ་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་གྲེན་ལ་བཟློག་པས་བག་ཆགས་ཐུར་ལ་སེལ་བའི་གནད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟུར་ལ་མཉམ་པོར་བལྟས་
པས་འཁོར་འདས་ངོ་མཉམ་དུ་བསྲེ་བའི་གནད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐབ་ནས་བལྟས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་
དངོས་སུ་འབེབས་པའི་གནད་དོ། །ཐུར་དབྱེ་བ་ནི་ཉོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་རིག་པ་སྤྱན་
ལྷའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་ན་རིག་པ་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ལྟོས་ཤིག དེའང་རིག་པའི་སྐུ་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་སྣང་ཞིང་མངོན་སུམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས་ཤའི་སྤྱན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱེད་མ་འགགས་
པའོ༑ །དེའི་དོན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་ནང་
གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤིང་ཤར་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཐམས་ཅད་སྟུད་ཅེས་པའོ། །དེའི་དོན་མ་
འགགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའོ། །དེ་ཡང་མི་གནས་པར་རིག་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པ་ནི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྱན་ལྔའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རིག་པ་རྡོ་རྗེ་
ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཐུག་གོ་ཞེས་སོ། །ས་མཚམས་ནི། སྤྱན་ལྔ་ཙམ་ཞིག་ཚད་ཕེབས་ནས་དངོས་གཞི་ཟད་
སར་ཕྱིན་པ་གཅིག་པུ་ཐོབ་ལ། སྤྱན་ལྔ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་དེ། དེའང་ཆོས་སྐུ་ལ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱན། ལོངས་སྐུ་ལ་ཞིང་སྣང་གཟིགས་པས་ཤའི་སྤྱན་དུ་མིང་བཏགས་པ་དེ་དང་། །
སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་མོ་། །དེ་དག་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་ལས། སྤྱན་ལྔ་ཆགས་པ་མེད་པ་འཆང་། །
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རང་སྣང་དེ་བལྟ་བ་ལ་གདམས་པ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རྟོགས་པར་འདོད་པས་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་གོམས་པ་བྱ་བ་སྟེ། ཉོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། སྐྱེ་ཤི་མེད་པའི་
སྲོག་འཛིན་པར་འདོད་ན་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ལ་ཐུག་གོ །འགག་པ་མེད་པར་རང་སར་གྲོལ་བར་
འདོད་ན་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཐུག་གོ །དམིགས་པ་མེད་པར་མཚན་མའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་པར་འདོད་ན་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཤིག དུ་མ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བར་འདོད་ན་ལུ་གུ་
རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཤིག དྲན་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བལྟ་བར་འདོད་ན་ལུ་གུ་རྒྱུད་དངོས་ལ་ལྟོས་
ཤིག །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འདོད་ན་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ རླུང་འགྱུ་བ་ལ་ལྟོས་ཤིག གནས་པ་སྐུ་
ལ་བལྟ་བར་འདོད་ན་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་རང་སྣང་ལ་ལྟོས་ཤིག མཚན་མའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྣང་དུ་བལྟ་
བར་འདོད་ན་ཆོས་ཉིད་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་ཤིག སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བལྟ་བར་འདོད་ན་རྡོ་རྗེ་
ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ལྟོས་ཤིག སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་འདོད་ན་རྡོ་རྗེ་ལུ་
གུ་རྒྱུད་དང་མ་བྲལ་ཞིག ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུའི་
འདུག་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཤིག གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་འདོད་ན་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟེར་ལ་
ལྟོས་ཤིག ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་འདོད་ན་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡེངས་ཤིག
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་འཛིན་པར་འདོད་ན་དབྱིངས་དང་རིག་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱིས་ཤིག

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གདུང་འཛིན་པར་འདོད་ན་རིག་པ་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་དང་མ་འབྲལ་ཞིག　　སྣང་བ་
ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བར་འདོད་ན་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག　　ཨེ་མ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདའ་བདག་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་ཐུག་གོ　　།རང་བྱུང་
གི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བའི་འགྲོས་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་
ཐུག་གོ་ཞེས་སོ།　།གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་བླང་བ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ།　ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་
བའི་རིག་པ་དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པས་ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན།　　གཞག་ཐབས་བཞིས་
ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད།　རྣལ་འབྱོར་བཞིས་གནད་ངེས་པ་རང་སོག་ཏུ་དབབ་པའོ།　།དང་པོ་ནི་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་འོད་མི་འགྱུར་བའི་མཆོད་རྟེན་དེས་འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་
རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ན་འཁྱམ་ཞིང་དེར་ཡང་རང་རང་གི་རིག་པ་ལ་བདེ་བར་ནི་འདོད།　སྡུག་
བསྔལ་ནི་མི་འདོད་པས་འཕྲུལ་བདེའི་སྣང་བ་ཟས་སྐོམ་དང་གནས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྤྱོད་
པ་ནི་མཚོན་འོས་སུ་མཐོང་ཡང་མཚོན་མ་ཤེས་པས་དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ།　　རང་ངོ་ཤེས་པ་རྣམས་
དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མའི་བུ་མོ་དང་།　　རིག་པའི་ཁྱེའུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བྱ་
བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འཚང་རྒྱ་ལ།　　དཔེ་དང་སྣྲད་མདའ་སངས་རྒྱས་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བསླབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་ཏེ།　བཀྲ་ཤིས་མཛེས་ལྡན་དཔལ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས།　ཨེ་
མ་ཧོ།　　　སྔོན་བྱུང་གི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་ལ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་སྟོང་
དང་ལྡན་པའི་མཆོད་རྟེན་ཤིན་ཏུ་བརྩེགས་ལེགས་ལ།　　།མཐོ་བ་ལ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་སླེབ་པ།　　རྒྱ་སྟོང་
གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནམ་མཁའི་མཐས་ཀླས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ།　　རྩ་བ་ན་རཀ་ཆེན་པོའི་དམྱལ་
བར་ཟུག་པ།　ཆུང་བའི་ཚད་ནི་ཏིལ་འབྲུ་བརྒྱར་བགོས་པ་ཙམ།　ཡངས་པའི་ཚད་ནི་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་
པ་ཙམ།　གསལ་བའི་ཚད་ནི་ཉི་ཟླ་སྤྲིན་གྱིས་མ་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུ།　ཐོགས་པ་མེད་པ་ཧྲུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་འོས་སུ་མཐོང་སྟེ།　　ལས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་ཆེར་བྱས་པས་གང་
ལའང་དངོས་གྲུབ་མ་བྱུང་སྟེ།　　དེའི་ཚེ་རང་གི་བུ་མོ་དང་།　　གསལ་བ་རང་གི་ཁྱེའུ་གཉིས་འདུས་ནས་
མཆོད་པའི་ལས་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སོ།　　།དེ་ཡང་དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ཉི་ཟླ་དང་
མར་མེའི་སྣང་བ་ལ་གཏད་པའི་ཟུར་ནས་གཡས་གཡོན་དང་སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་འཁྲིད་ཅིང་བལྟ་ལ།
རིག་པའི་གནས་དེའི་ནང་དུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་མ་འགྱུལ་བར་འཛིན་པའོ།　　།དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་ཕྱིར་སྣང་བ་འོད་
གསལ་དུ་ཤར་བས་སྐུ་དང་ཐིག་ལེ་ཟེར་དུ་སྣང་དུས་ནང་དུ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་འཛིན་པ་སངས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་
རང་ངོ་གསལ་བ་སྟེ།　　མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས།　　ཡིད་ནི་འགྱུར་མེད་རང་སར་གནས།　　།སེམས་ནི་འགྱུར་
མེད་རང་སངས་པ།　　།རིག་པ་མི་འགྱུར་སྐུ་གསུམ་གསལ།　　།ཡིད་སེམས་དལ་བས་དྲན་རྒྱུན་འགགས།　　།
ལུས་ངག་དལ་བས་སྡུག་བསྔལ་བྲལ།　　　།རིག་པ་དལ་བས་སྐུ་ལྟ་ཤར།　　　།རིག་པ་ཤར་བས་འབྱུང་རྐྱེན་
འགགས༔　　　　།འོད་གསལ་ཤར་བས་ཕྲ་རགས་འགགས།　　　　།དབྱིངས་རིག་ཤར་བས་ལུས་སེམས་
འགགས༔　　།ཞེས་སོ།　　།གཉིས་པ་བཞག་ཐབས་བཞིས་ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། དེའང་རིགས་ཀྱི་བུ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ལས་འདས་ཏེ་ནགས་ཀྱི་ཀློང་ཆེན་པོ་ལ་དགོན་པར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་ལྟ་བའི་ཁྱེར་སོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་མ་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་མི་འབྲལ་བས་བར་དོ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འཚང་རྒྱའོ། །དེའི་ཐུགས་རྗེའི་སྒོམ་འགགས་པར་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཅུར་འགྱེད་དོ། །འདེའང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་བོ་ཅོག་གཞག་གི་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཅོག་གཞག་གི་དགོངས་པ་དང་། རིག་པ་ཅོག་གཞག་གི་མན་ངག་དང་། སྣང་བ་ཅོག་གཞག་གི་ཐབས་བསྟན་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རི་བོ་ཅོག་གཞག་གི་ལྟ་བ་ནི་དབྱིངས་རིག་གི་ངང་ལ་ཐག་ཆོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གསལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་བཞག་པ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རི་བོ་ཅོག་གཞག་ལྟ་བ་གསང་བ་ཉིད། །ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་འགྱུར་བ་དང་གྲིས་མེད། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་རྣམ་པར་གསལ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ལ། །བྱས་པ་མ་ཡིན་བྱེད་མཁན་ག་ལ་ཡོད། །བཅོས་པ་མ་ཡིན་བཅོས་པའི་བདག་པོ་མེད། །ལྟ་བ་མ་ཡིན་ལྟ་བྱེད་ཆོས་དང་བྲལ། །མཐོང་བ་མ་ཡིན་མཐོང་བྱེད་རྣམ་པར་གསལ། །སྣང་བྱེད་མ་ཡིན་སྣང་བའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ། །དྲི་མ་མ་ཡིན་ཐོགས་མེད་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས། །རྩོལ་བ་མ་ཡིན་རྩོལ་སྒྲུབ་ཆོས་དང་བྲལ། །གཅིག་པུ་མ་ཡིན་དུ་མའི་ཆོས་དང་བྲལ། །ཕྱི་དང་ནང་མེད་ཕྱི་ནང་མེད་པར་གསལ། །ལྟ་བྱེད་མ་ཡིན་རྟག་ཆད་གཉིས་ལས་འདས༔ །དེ་ལ་ལྟ་བ་མེད་པས་བལྟ་རུ་མེད། །དོན་ལས་མི་འདའ་ལྟ་བ་དང་གྲིས་མེད། །དེ་ཡོད་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཅོག་གཞག་གི་དགོངས་པ་ནི། མིག་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚོར་སྟོང་གཟུགས་གཟའ་སྐར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བའི་ཚེ་དགག་སྒྲུབ་ཆགས་ཞེན་དུ་འཛིན་པའི་དབང་ཀླབས་མེད་པར་ཤེས་པ་དངས་སང་ངེ་སྤྲོ་བསྡུ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཅོག་གཞག་གི་དགོངས་པ་ནི། སྣང་བ་མ་ཡིན་སྣང་བར་བྱེད་པ་མིན། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་སྟོང་པར་ཡོད་མ་ཡིན༔ །གསལ་བ་མ་ཡིན་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ། །གྲིབ་བ་མ་ཡིན་གྲོད་པ་དང་གྲིས་མེད། །མ་གཡོས་མི་གཡོ་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མ་བསྐྱོད་མི་བསྐྱོད་བསྐྱོད་པ་ཀུན་ལས་འདས། །བྱས་པས་མ་བྱུང་བཞག་ཐབས་ཆེན་པོར་ལྷོས། །སྤྲོ་བསྡུ་མ་བྱེད་ཅོག་གཞག་གཅིག་གི་ངང་། །གནས་པ་མ་ཡིན་དེ་ལས་འདའ་བ་མེད། །གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ། །ཡེ་ནས་ལྷུན་འབྱམས་མ་བསྐྱོད་དབྱིངས་སུ་ཞོག །གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན། །ནུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོར་ལྷོས། །སྟོང་པའི་སེམས་མེད་མ་བཅོས་ཆེན་པོའི་སྐུ། །བྱས་པ་མེད་པས་བྱེད་པ་ཀུན་ལས་རྒྱལ། །ཡེ་ནས་མ་བྱུང་མ་བཅོས་ཅོག་གཞག་ཉིད། །སྣང་བས་མ་བསྒྱུར་བློ་ཡིས་མ་བཅོས་པ། །ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལ་གནས་ན་དགོངས་པར་བསྟན། །ཆོས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་པ་རབ་སྤྲངས་པ། །འགྱུ་བྱེད་མེད་ན་སྒོམ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། །གང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་དག་མི་འཛིན་ན། །རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་གཟའ་སྐར་ཤར་བ་བཞིན༔ །འཛིན་མེད་གསལ་ཆ་མ་འགགས་པས། །དགོངས་པའི་འདུག་ཚུལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རིག་པ་ཙོག་གཞག་གི་མན་ངག་ནི། མིག་ཡིད་ཙམ་མཉན་ནས་ཟུར་ལ་བལྟས་པས་དབྱིངས་སྣང་ཤར་བར་ལུ་གུ་རྒྱུད་བརྩོན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རིག་པ་ཙོག་གཞག་མན་ངག་ཉིད། །འདི་ནི་གསང་བའི་མཐར་ཐུག་སྟེ། །མིག་ནི་རབ་ཏུ་མཉན་བྱས་ཏེ། །དེ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཏག །མིག་ཟུར་གཉིས་ལས་དབྱིངས་བྱུང་བས། །འོད་ནི་ཕྲ་ལ་འཁྲིལ་བ་འབྱུང་། །དེ་ལས་ངོ་བོ་ལུ་གུ་རྒྱུད། །ཕྲ་དང་འཁྱུག་དང་འགྱུ་བའོ། །མིག་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བཏག །སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡི་ཐིག་ལེར་འཆར། །དེ་ཉིད་དགོངས་པའི་དྲོད་རྟེན་ནས། །རིག་པ་སྐུ་ནི་ལུ་གུ་རྒྱུད། །སྐུ་དང་བཅས་པར་སྣང་བའོ། །ཞེས་སོ༎ །བཞི་པ་སྣང་བ་ཅེར་གཞག་གི་ཐབས་ནི། ཡེ་ཤེས་རང་ངོའི་གདངས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་འོད་ལྔ་སྟེ། ཟ་འོག་རིས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་དང་དེར་རིག་པ་གསལ་དངས་ཕྱེད། བྱིང་རྨུགས་མེད། འཕྲོ་རྒོད་མ་ཤོར༎ གང་ལའང་མི་འཛིན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ཡོད་ལ་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པར་བཞག་པ་སྟེ། གསང་བ་ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། སྣང་བ་ཅེར་བཞག་རིག་པའི་ཐབས་ཆེན་ནི། །སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན༎ འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་སངས་རྒྱས་ལམ་ལྷར་སྣང་། །ཆེན་པོ་ལྔ་ཉིད་མ་ཡི་སྣང་བར་གསལ། །མ་ཡེངས་དང་དུ་འཛིན་མེད་ཆེན་པོར་ཞོག །གསང་སྔགས་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལྔ། །ཆེན་པོ་ལྔ་ཡིས་མ་བསྐྱོད་དབྱིངས་སུ་ཞོག །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིག་པ་ཅེར་བཞག་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྣང་བ་ཅེར་སྣང་བས། །གསང་བའི་བཞག་ཐབས་ཅེར་བཞག་ཆེན་པོའི་དང་། །སྐུ་ཡི་སྣང་བ་འབྱུང་ལྔ་མ་སྤྲངས་པ། །ཡེངས་པ་མ་ཡིན་དང་གི་དོན་ལ་ཞོག །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་དབྱིངས་རིག་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པ་ལྟ་བ་གཅིག་གི་ངང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་བཞིས་གནད་ངེས་པ་རང་ཐོག་ཏུ་དབབ་པ་ལ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྟ་བ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་དངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བས་ཟང་ཐལ་དུ་མཐོང་དུས་དེ་ལ་བལྟ་ཡང་ནང་གི་ཤེས་པ་སློམས་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཟང་ཐལ་རྗེན་པར་ཡེ་རེ་བཞག་པ་སྟེ། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། ལྟ་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །དེ་ཡི་དོན་ལ་འགྱུར་མེད་བལྟ། །དེ་ཡང་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ༎ །མངོན་དུ་སྣང་ཞིང་གཟུང་བར་དཀའ། །རིག་པ་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལ། །འགག་མེད་ཟང་ཐལ་གནས་པའི་དཔེ༎ །དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་དངས་པ་ལ། །གཟའ་དང་སྐར་མ་ཤར་བ་བཞིན། །བག་ལ་ཉལ་བའི་དུས་མིན་པར༎ །སྣ་ཚོགས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོར་གནས། །ལྟ་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །དེ་ཡི་དོན་ལ་མ་ཡེངས་ན༎ །བག་ལ་ཉལ་དང་མ་ཉལ་མེད། །ཅེས་སོ། །སྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི། ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་འགྱུལ་འཕྲིག་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་རིག་སྒོམ་པའི་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་། །སྒོམ་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་། །དུས་དང་དུས་མིན་ཐམས་ཅད་དུ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་མ་བྲལ་ན། །སྒོམ་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། སྒོམ་པའི་སྐྱིལ་སོ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་བསྟན། །ཞེས་སོ༎ །སྤྱོད་པ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི། ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་བལྟ་དུས་གཉིས་སྣང་བློའི་ཞེན་པ་ལས་འདས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། །དུས་བཞི་ཉིད་དུ་མ་བྲལ་ན། །སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། སྤྱོད་པ

ཆེན་པོ་དེ་དང་མ་བྲལ་ན། །རྣམ་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་རྣལ་
འབྱོར་དུ་བྱེད་པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་བཀྲ་དུས་དེར་རེ་དོགས་གང་ཡང་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་རང་ཆས་སུ་རྟོགས་པས་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་བྱུར་མེད་ཆེན་པོའི་ཀློང་། །དེ་ལས་མ་འདས་
ཆོས་ཉིད་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་གི་གོལ་ས་བཅད་པ་ནི། །རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་གོལ་མ་གོལ་
མེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་དུས་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ལས་གོལ་མ་གོལ་དུ་བྱུང་བས་གོལ་ས་བཅད་པ་
བསྟན་ཏེ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ལས། ལྟ་བ་ལ་སྟོང་པ་ཅང་མེད་དུ་བལྟས་ན་ཆད་པ། ཅང་མེད་ཧད་
པོར་བསྒོམས་ན་གཟུགས་མེད་དུ་གོལ། །སྣང་བ་འོད་ལ་དགའ་བྲོད་དུ་འཛིན་པར་སོང་ན་རྟག་པ། གསལ་
བ་རིགས་ཆད་དུ་བསྒོམས་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞིར་གོལ། སྟོང་གཟུགས་ལ་དག་གྲོལ་གྱི་
དངོས་པོ་མཚན་མར་འཛིན་ན་གཟུང་འཛིན། དེའི་དང་ལ་བསྒོམས་ན་འདོད་པར་གོལ་བ་སྟེ། ནོར་བུ་འཕྲ་
བཀོད་ལས། ལྟ་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །གོལ་ས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟས་པ་
ན༔ །གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞིར་གོལ། །དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བལྟས་པ་ན། །གཟུགས་ཁམས་གནས་
རིགས་བཅུ་བདུན་དང་། །བེམས་པོ་ཉིད་དུ་གོལ་བར་འགྱུར། །ལ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ། །རྟག་པ་ཉིད་དུ་
རབ་བལྟས་ནས། །ཆགས་པ་ཆེན་པོས་བཅིངས་གྱུར་ན། །འགྲོ་དྲུག་གནས་སུ་གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
སོ༔ །དེ་ན་འོད་སྣང་ལ་མཐར་འཛིན་དང་ཞེན་ཆགས་མེད་པས་གོལ་ས་ཤུགས་ལ་ཆོད་པའོ། །སྒོམ་པའི་
གོལ་ས་ལའང་། །རྟོག་མེད་ལྷེངས་པོར་སོང་ན་ཞི་གནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གོལ་བས་རིག་པའི་གསལ་རིག་རྫེན་
རྫེན་ངོས་འཛིན་པ་གཅེས་སོ། །རྣམ་པ་གསལ་བ་རིས་ཅན་གུད་དུ་བཅད་ནས་བསྒོམས་ནས་མཐར་འཛིན་
ཕྱོགས་ལྷུང་དུ་གོལ་བས་མཐར་འཛིན་གྱི་འཁྲིས་མེད་པར་བྱའོ། །བྱུང་ཚོར་བཀག་པའི་སྟོང་པ་བསྒོམས་ན་
སྟོང་ཆས་མྱུ་མེད་དུ་གོལ་བས་འཆར་བ་མི་དགག །རྗེས་མཐུད་མ་བྱུང་གང་ཤར་ཐད་ཀར་ཁད་ཁད་འགྲོ་བ་
ངོས་ཟིན་པས་གཅེས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒོམ་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །གོལ་ས་རྣམ་པ་གསུམ་
ཡོད་དེ། །བཏང་སྙོམས་བདག་མེད་བསྒོམ་བྱས་ན། །ལྷེངས་ནས་མུན་སྣང་ཉིད་དུ་གོལ། །ཏིང་འཛིན་
ཡིག་འབྲུ་བསྒོམ་བྱས་ན། །ཆགས་པས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་གོལ། །མི་རྟོག་སྟོང་པར་བསྒོམ་བྱས་ན། །
ཆགས་པ་མྱུ་མེད་ཉིད་དུ་གོལ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་ལའང་ཞེན་མེད་གཞི་གྲོལ་དུ་མ་སོང་བར་གང་སྣང་ལ་
སྤྱད་ན་སྨྱོན་པ་དང་འདྲ་བས་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་གོལ་ཏེ་ཤར་སྣང་ཐད་ཀར་གྲོལ་བ་གཅེས་སོ། །ཚིག་ལ་ཞེན་ནས་
སྤྱོད་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་གོལ་བས་ལྟ་སྒོམ་གྲུབ་མཐས་མ་བཅིངས་པ་གཅེས་སོ། །སྣང་བ་ལ་བུ་ཆུང་
ལྟར་མིང་དོན་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ཞེན་ཡལ་དུ་སྤྱད་རྒྱུར་བྱུང་ན་ལུང་མ་བསྟན་གཏི་མུག་ཏུ་གོལ་བས་སྣང་ཤེས་
རང་ས་ན་ཆོད་པའི་རྟོགས་པས་རང་ངོ་ཤེས་པ་གཅེས་སོ། །ནོར་བུ་འཕྲ་བཀོད་ལས། སྤྱོད་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ། །གོལ་ས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། །འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །སྨྱོན་པ་ལྟ་བུར་སྤྱད་
བྱས་ན། །ལྷ་མ་ཡིན་དུ་གོལ་བར་འགྱུར། །དོན་མེད་ཚིག་རེངས་སྤྱད་བྱས་ན། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བར་
གོལ་བར་འགྱུར། །ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ། །བུ་ཆུང་ལྟ་བུར་སྤྱད་བྱས་ན། །ལུང་མ་བསྟན་
པའི་གནས་སུ་གོལ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་བློ་དམན་པ་དང་རྩལ་ཞེན་པ་ལ་གོལ་ས་ཡོད་ཀྱང་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་རེ་

དོགས་ཀྱི་གཟེབ་མི་འཆིང་བ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་བྱེད་རྩལ་ཅན་རྣམས་ལ་གོལ་ས་མེད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
གོལ་བའི་རྒྱུ་ནི་བསམ་ཡས་ཀྱང་། །གོལ་ས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མེད། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་གོལ་ས་མེད། །ལམ་པའི་
རྒྱུད་ལ་གོལ་བར་སྣང་། དོན་ལ་གོལ་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བརྟགས་པ་ཡང་། །
གོལ་ས་བཅད་ཕྱིར་གསུངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་ཤེས་པར
བྱའོ༔ །དོན་གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྣང་བ་བཞི་ཇི་ལྟར་འཆར་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐལ་འགྱུར
ལས༔ དེ་ལས་སྣང་བ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྣང་བ་ཡིས། །ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པའི་
ཚིག་ལས་འདས། །གོང་གི་འཕེལ་བའི་ཉམས་སྣང་གིས། །འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ནུབ་པར་བྱེད། །རིག་པ་
ཚད་ཕེབས་སྣང་བ་ཡིས། །སྐུ་གསུམ་རྫོགས་པའི་ལམ་སྣང་འདས། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ཡིས། །
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཐག་གཅོད། །ཅེས་སོ། །དང་པོ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཆོས་ནི་
གཞིས་དོན་དམ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཕོ་འགྱུར་དང་བཅོས་བསླད་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །མངོན་ནི་རང་
གདངས་དབང་པོས་བལྟར་ཡོད་པའོ། །སུམ་ནི་སྒོ་དང་ཡུལ་དང་རླུང་གི་གནད་གསུམ་ལས་ཕྱིར་ཅེར་མཐོང་
དུ་སྟོན་པའོ། །སྣང་བ་ནི་དབྱིངས་རིག་གི་འཕེལ་ལས་ཐིག་ལེ་སུམ་སྦྲེལ་དུ་སྣང་བ་རྩུབ་ཆད་དོ། །དེ་དག་
ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྣང་བ་ནི། །དབང་པོའི་སྒོ་ལས་ངེས་འཐོན་ནས། །སྤྲིན་
མེད་པ་ཡི་མཁའ་ལ་གསལ། །ཞེས་སོ། །ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣང་བ་ལ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉམས་ཞེས་པ་ལ་ཤེས་ཉམས་དང་སྣང་ཉམས་གཉིས
ལས༔ ཤེས་ཉམས་ལ་ཤེས་པ་དགའ་བདེའི་ཉམས་བདེ་གསལ་མ་རྟོག་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་། ཤེས་པ
མཐར་ཐུག་ཀྱི་ཉམས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིན་ལྟ་བུ་དང་། རྨུག་ཟིལ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་བ་ལྟ་བུ
དང་༔ སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། སྐར་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་འོད་ལྟ་བུ་དང་། མར་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ་མི་བརྟན་ཞིང་
འགྱུར་བའི་ཉམས་སོ། །འདིར་ནི་སྣང་བའི་ཉམས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། འཕེལ་སྟོན་ཟླ་བ་ཡར་ངོ་
བཞིན༔ །སྣང་བ་རེ་ལ་ཉིས་རེའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གོང་འཕེལ་ནི་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་སོང་བའོ། །རྒྱས་པར
བཤད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་གོང་འཕེལ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་ཕྱིར་ཕྱུང་ནས། །
གྱེན་འགྲེང་བ་དང་རྩིབས་ཤར་དང་། །ཐིག་ལེ་སྣ་ཚོགས་སྐུ་ཉིད་དུ། །རགས་པར་སྣང་བའི་ཡུལ་ལ
གསལ༔ །ཞེས་པས། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་ཁ་དོག་གི་སྣང་བ་དང་། དབྱིངས་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་ལས། ཁ་དོག
གི་སྣང་བ་འཆར་བ་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ
བུར་འཆར་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་གདངས་དཀར་ལ་འཚེར་བ་འཆར་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་མཐིང་གའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར
འཆར་རོ། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་གདངས་མཐིང་ག་གནག་པར་འཆར་བའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་རྣམ
པར་དག་པ་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་སེར་པོའི་སྣམ་བུ་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་གདངས
རབ་ཏུ་སེར་བ་གསེར་ཞུ་ལྟ་བུར་འཆར་བའོ། །པདྨའི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས
ཀྱི་ཁ་དོག་དམར་པོའི་སྣམ་བུ་དང་། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གདངས་དམར་བ་ལས་རབ་ཏུ་དམར་བ་བྱེ་རུའི

མདོག་ལྟ་བུར་འཆར་རོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁ་དོག་ལྗང་གུའི་སྣམ་བུར་འཆར་རོ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་གདངས་རབ་ཏུ་ལྗང་གུ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་རྣམ་པ་ལྟར་འཆར་བའོ། །དེ་དག་གི་ཕྱི་རིམ་མཐིང་ག་རྡོ་རྗེ་ར་བས་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལས་སྣང་བའི་འཕེལ་ནི་སོ་སོས་གཙོ་བྱས་པའི་ཁ་དོག་ལྔ་ལྔར་གསལ་བ་ནི་རིགས་དང་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཕྱེན་འཕྲེད་དུ་སྣང་བ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ཀྱི་འཕེལ་འབྱུང་བའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩེ་བས་ཤར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཟད་དུ་ཉེ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་གྲུ་ཆད་དུ་སྣང་བ་ནི་འབྱུང་བའི་འཕྲོ་བ་འགག་པའི་དུས་སོ། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་རེ་ལྡེའི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གདངས་སོ་སོར་གསལ་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྲུ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ནི་རྟོག་པ་རགས་པ་འགགས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །འདིའི་དུས་ན་དུག་ལྔ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བཙིངས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཙམ་ལས་མེད་པས་འཁོར་བའི་བྱེད་ལས་ལས་འདས་པའོ། །དེ་དག་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་རབ་རྣམས་ལ་བར་ཞག་ལྔ་ལྔའོ། །འབྲིང་རྣམས་ལ་བདུན་བདུན། ཐ་མ་རྣམས་ལ་ཉེར་གཅིག་ཉེར་གཅིག་ན་གོང་མའི་སྣང་བ་འགགས་ནས་ཡང་འོག་མའི་སྣང་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྣང་བའོ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཀྱི་བར་འདིར་ནི་ཐང་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་དེ་དག་ནུབ་ནས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དབྱིབས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་ཏེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་མིག་ཚགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཁ་དོག་རབ་ཏུ་སྤྲེལ་ལེགས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་གོམས་པ་ལས་མིག་མངས་རིས་སུ་འཆར་ཏེ། འདི་ནི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དྲ་བ་ཕྱེད་པར་འཆར་ཏེ། དེ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱངས་པ་དག་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་དྲ་བར་སྣང་བ་ནི་སྔོན་འགྲོ་དག་ཅིང་ཚར་ཆོད་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུར་འཆར་བ་ནི་གཟིགས་སྟངས་མ་འགྱུལ་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལས་པདྨ་སྡོང་ལྡན་དུ་འཆར་བ་ནི་སྔོན་འགྲོ་འབྱོངས་པ་ལས་སོ། །དེ་ནས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ནི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པས་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལས་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་ཕྱག་མཚན་སྨིན་པའི་དག་བྱེད་དེ་སྔོན་འགྲོ་ལས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཁར་ཐབ་ཏུ་འཆར་བ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། རིག་པ་མིག་ནས་དྲངས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལས་ཟ་འོག་གི་གུར་ཁྲིམ་ལྟ་བུ་ནི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་མཚོན་པ་སྟེ་སྔོན་འགྲོ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །འདིའི་དུས་སུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདག་ལས་འདས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་སོམ་ཉི་ལས་འདས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིན་རླབས་ཏེ། འབྱུང་བ་ལྔའི་ཆིངས་ལས་གྲོལ་དུ་ཉེ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁྱད་ཀྱིས་རབ་རྣམས་ལ་ཞག་གསུམ་གསུམ་དང་། འབྲིང་རྣམས་ལ་བདུན་བདུན། །ཐ་མ་རྣམས་ལ་བཅུ་བཞི་བཅུ་བཞི་ན་གཅིག་སྐྱེ་གཅིག་འགག་པའོ། །དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣང་བ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་དུས་ན་རྟོག་པ་ཐ་དད་པར་བསླང་བ་དེ་དག་འགག་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རིག་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་སྣང་བ་ལའང་ངོ་བོ་མངོན་བསྟན་པ་དང་།

རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རིག་པ་ཞེས་པ་ལ། གཞི་འཛིན་པའི་རིག་པ་སླིང་ག
ན་གནས་པ་དང་། གཞི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རིག་པ
རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་། ཡུལ་སྣང་གི་རིག་པ་སྟོང་ཉིད་གང་དུའང་མ་ཕྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། འདིར་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ
རྒྱུད་དོ། །ཚད་ནི་སྐུར་ཤར་བ་སྟེ། སེམས་དཔའ་རང་རྐྱང་དང་། ཡབ་ཡུམ་དང་ཚོམ་བུ་དང་། གཙོ་
འཁོར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའོ། །ཕེབས་པ་ནི་སྣང་བ་དེ་ཀུན་རང་ས་ན་རྫོགས་པ་སྟེ། དབང་པོ་ལྔ་ལ
སོགས་པ་ལྔ་ཚན་གྱི་ཆོས་དག་བྱ་དུམ་དག་པར་བྱེད་པའོ། །སྣང་བ་ནི་འོད་དང་ཟེར་དང་སྐུའི་རྣམ་པའོ། །
ཐལ་འགྱུར་ལས། རིག་པ་ཚད་ཕེབས་སྣང་བ་ནི། །ལོངས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་གསལ་བར་ནི། །མ་ངེས་ཁ
དོག་འཇའ་ཚོན་ལས། །རིགས་ལྔ་ཡབ་དང་ཡུམ་དུ་སྣང་། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ཤར་བས་སྐུ་གསུམ
ལམ་དུ་སྣང་བས་འབྲས་བུ་རང་རྒྱུད་པར་ཞེན་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རིག་པ
ཚད་ཕེབས་སྣང་བ་ཡིས། །སྐུ་གསུམ་རྫོགས་པའི་ལམ་སྣང་འདས། །ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ
གཉིས་ཏེ། འཆར་ཚུལ་གྱི་སྣང་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་ཕེབས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད
པའོ༎ །དང་པོ་ནི་དེ་ནས་རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པར་འཆར་ཏེ། འོད་དེ་དག་ཐིག་ལེར་འཆར་བ་ནི་ལུ་གུ
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེའི་འབྲེལ་དུ་སྣང་བ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ
པར་དག་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་ལྔ་སྦྲེལ་དུ་སྣང་དུས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་བྱིན་ཚུད་པ་ལས་འབྱུང
བའོ༎ །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་རེ་རེའི་ནང་དུ་སྐུ་ཕྱེད་མ་རེ་རེ་སྣང་བ་ནི་སྤྲུལ་སྐུའི་སྦྱང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས
འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་སྐུ་རང་རྐྱང་པ་རེ་རེ་སྣང་བ་ནི་སྤྲུལ་སྐུའི་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས
འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་སྐུ་དེ་དག་ཡབ་ཡུམ་ལྔ་ལྔར་གྱུར་པ་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ། །
དེ་ནས་སོ་སོའི་ཚོམ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྨུ་ཁྲུད་ཀྱི་ར་བ་དང་། སོ་
སོའི་གཙོ་འཁོར་དུ་སྣང་བ་ནི་ཆོས་སྐུའི་སྦྱང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །འདི་ནི
རིག་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟེ། སྔོན་འགྲོའི་དུས་ན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དེ་དག་གིས་འབྲེལ་ཚོད་དེ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ
བའི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཚད་ཕེབས་ཀྱི་རང
བཞིན་སྤྱིར་བསྟན། ལུས་ཚད་ཕེབས། སེམས་ཚད་ཕེབས། འབྲེལ་པ་ཚོད་པའི་ཚད་ཕེབས། ཟད་པའི
འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རང་ངེས་པའི་ཚད་ཕེབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་སོ་སོར
འགག་སྟེ་འོད་དུ་སྣང་ཞིང་ཤེས་པ་ཅི་ལའང་ཚུད་པས་བེམས་པོ་འགྱུལ་བ་དང་ལུས་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དུ་མཐོང་
བ་དང་ཅིར་སྣང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གསལ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་ཕེབས་ནས་རྫོགས་པའི་
ཚད༔ ཐད་ཀའི་དངོས་སྣང་རྫོགས་པ་དང་། །ས་རྡོའི་སྣང་བ་ཞུ་བ་དང་། །རང་ཤེས་ཅི་ལའང་ཚུད་པ
དང་༔ །དེ་ཚུད་བེམས་པོ་འགྱུལ་བ་དང་། །རླུང་གི་འགྱུ་བའི་ཚད་ཟིན་དང་། །ལུས་ཀྱི་རྟུལ་ན་མཐོང་བར
འགྱུར༔ །ཅིར་སྣང་གཟུགས་སྐུར་རྫོགས་པ་དང་། །དེ་ལས་ཡབ་ཡུམ་འཁྲིལ་པ་དང་། །ལྔ་ལྔ་ཡབ་དང་
ཡུམ་སྦྱོར་དང་། །ཀུན་ཀྱང་སྨུ་ཁྲུད་ཀླུམ་པོ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཞིང་། །འགྲོ་དང་འོང
དང་འདུག་པར་སྣང་། །ཐམས་ཅད་རིག་པ་ཚད་ཕེབས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བར་སྣང་འོད་ཀྱི

སྐར་ཁུང་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་བ་རང་གི་ལུས་ནང་སྙིང་དབུས་ཡི་གེ་ཨའི་རྣམ་པ་ལ་ཐུག་ནས་འབྲེལ་པར་སྣང་ཞིང་། མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་འདོམ་གང་གསལ་བ་ལས་ཐོར་ཚུགས་ནས་ཡེ་ཤེས་རླུང་གི་ཐིག་ལེའི་སྐུ་བརྩེགས་མ་འདེགས་པ་ནི་ཚངས་བུག་གི་འོད་རྩའི་གདངས་ལས་སྟེང་དུ་ཁྲོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བ་མཚོན་པའོ། །ལག་པའི་སོར་མོ་འོད་ལྔས་ཁྲིགས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་སྒོ་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ལོངས་སྐུའི་སྙིང་པོ་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རང་གསལ་བ་ནི་འོད་རྩ་ཕྲ་མོ་རྣམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་གསལ་བ་མཐོང་བའོ། །དུང་ཁང་དུ་ཁྲོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བའི་གདངས་ལས་སྟེང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཁྲོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་དུ་སྣང་ཞིང་། ཐད་སོ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་བས་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་རྫོགས་པའོ། །འདིའི་དུས་སུ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྫོགས་པར་འཆར་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཚད་ཕེབས་ལུགས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འགྱུར། །སོ་སོའི་ལུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲལ་ནས། །བར་སྣང་འོད་ཀྱི་སྐར་ཁུང་སྣང་། །དེ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷུགས་ཀྱུའི་དབྱིབས། །ཕྲ་ཞིང་འཁྲིལ་བས་སྣང་བ་འཛིན། །ལུས་ཀྱི་རྡོས་པ་རང་འགགས་ནས། །ཟང་ཐལ་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ལུས། །དབུས་ན་ཨ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །མཛོད་སྤུ་འོད་ཟེར་འདོམ་གང་ཚད། །ཐོར་ཚུགས་རླུང་གིས་འདེགས་པར་སྣང་། །ཞི་སྐུ་ལག་པའི་སོར་མོ་ལས། །འོད་ཀྱི་འཕྲེང་བས་རྣམ་པར་འཁྲིགས། །སྤྲུ་མེད་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ། །མགོ་བོ་ཐོད་པའི་གཞལ་ཡས་ལས། །ཧེ་རུ་ཀ་རྣམས་མངོན་པར་འབྱུང་། །འདི་དུས་རང་ལུས་ཚད་ལ་ཕེབས། །ཟང་ཐལ་སྐུ་གསུམ་གཅིག་དྲིལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཚད་ལ་ཕེབས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་ནས་མི་རྟོག་པའི་སེམས་རང་རིག་པ་གསལ་བས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སྒྲིབ་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕ་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དག་པ་ཚད་མེད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱན་ཏེ་སྣང་བའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྟོང་པའི་སེམས་དག་པས་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་པ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། འདི་དུས་སེམས་ནི་གསལ་བ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་རྣམས་དང་། །རིང་དང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་ཤེས་འགྱུར། །ཚད་མེད་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་དང་། །དེ་བཞིན་སྐུ་ཡང་སེམས་ལ་སྣང་། །སྟོང་པའི་སེམས་ལ་དྲི་མ་ཟད། །རང་བཞིན་མི་གཡོ་སྟོང་གསལ་བརྟེས། །མ་འདྲེས་མཉམ་རྫོགས་དབྱིངས་ལ་ཁྱབ། །སྣང་བའི་གསལ་བས་དུ་མ་གྲོལ། །ཆ་ཤས་མེད་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལུས་སེམས་འབྲེལ་པ་ཆོད་པའི་ཚད་ནི་ལུས་རྡོས་པ་དག་པས་རྩ་རླུང་དག དེ་དག་པས་གློ་བུར་དུ་འདུས་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་པས་འབྲེལ་ཆོད་པའོ། །ཕྲ་བའི་རིག་པའི་ཆ་ལ་བག་ལ་ཉལ་བ་ཙམ་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སྐར་མདའ་འཕྲོ་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་རེ་ཤར་ཡང་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བས་ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་ལས་རྒྱུན་ཆད་དེ། འདིར་འཁོར་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འཇུག་པའི་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་མངོན་གྱུར་ལོག་ནས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་བག་ལ་ཉལ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཆ་ལས་སྐར་མདའ་རྒྱུག་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་བྱུང་སྟེ། སྣང་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་འཛིན་པའི་དུས་སོ། །ཡང་ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དུས་རྣམས་སུ། །ལུས་སེམས་འབྲེལ་བ་ཆོད་པ་ནི། །ཟག་བཅས་

ཟད་པའི་ལུས་ལ་ཡང་། །ཕྱིར་འབྱུང་མཚན་ཉིད་གསལ་བའི་སེམས། །སྐར་མདའ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
ཀྱང་༔ །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གསལ་བར་མཐོང་། །དེ་ཉིད་ཐོག་མའི་དུས་རྣམས་སུ། །རླུང་དང་འཕྲུལ་
བ་དག་ལས་ཀྱང་། །འབབ་ཅིང་དག་པ་རླུང་གི་ལས། །ལུས་ལས་ཕྱི་རོལ་འཕགས་ལས་བྱུང་། །མཐོང་
བྱེད་གསུམ་གྱི་ཆ་ལས་ཀྱང་། །ལུས་ནི་འོད་གསལ་དག་པ་ལ། །རླུང་ནི་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་བཞིན། །གཅིག་
ཏུ་མི་གནས་རང་གསལ་གཞི། །སྣང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་། །འདིས་ལུས་སེམས་འབྲེལ་བཅད་
ནས༔ །ཁམས་གསུམ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རིག་པ་ལ་ཕྲ་བའི་རླུང་མེ་སྟག་ཏུ་འཕྲོ་བ་
ལྟ་བུ་དེས་སེམས་ཕྲ་བ་དེའི་རྟ་བྱས་ནས་འཁོར་བའི་སྣང་ཆ་མཐོང་བ་མ་འགགས་པའི་རྟེན་བྱེད་ལ། རིག་པ་
དངོས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གདངས་ཡོད་པའི་ཆས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ཆ་མ་འགགས་པས་སྣང་བ་
གཉིས་འཛིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཞགས་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཛིན་དང་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །དེའང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་
ཡོད་པའི་ཆ་ལས་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་འབྲས་བུ་རང་དེངས་ཀྱི་ཚད་ལ་འབྲས་བུ་དངོས་དང་ཆ་འདྲ་བས་
འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྟོན་སེར་ལོ་ཐོག་རྒྱས་པ་དེ། ནས་དངོས་སུ་དུང་མ་གྲུབ་ཀྱང་ནས་སུ་ལེགས་
པར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ལུས་འོད་དུ་གྲོལ་དུས་སྣང་བ་ཞིང་ཁམས་སུ་རྒྱས་པས་སྐུ་གསུམ་རང་སྣང་
མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །རིག་པ་ནི་གཞི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ལམ་གྲོལ་དུ་ཚུད་པས་
སྐུར་སྣང་བའོ། །ལམ་ཟད་དུ་ཉེ་བ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཚད་ནི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རྫོགས་པའོ། །ཕེབས་པ་ནི་དེ་ལས་འདས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་སྣང་བའོ། །དེ་དག་ནི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བའི་རྣམ་
པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཡར་གྱི་འཕེལ་ཟད་པས་རང་ངོ་ལ་བཅོས་སུ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ནི་དེ་ལས་
ཟླ་བ་མར་འགྲིབ་པ་ལྟར་སྐུ་ཡལ་ནས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོའི་ས་ལ་ངེས་པར་སྣང་བ་སྟེ།
འདི་ལ་ཟད་པའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་བསྟན་པ། འཐད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགོད་པ། ཐོབ་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་མར་གྲི་ནས་གནམ་སྟོང་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དུས་ཟླ་བའི་སྣང་བ་གྲི་བར་སྣང་
ཡང་དང་པོ་ལས་ཆེར་སོང་བ་དང་ཆུང་དུ་སོང་བ་མེད་པ་ལྟར་རིག་པའི་སྣང་བ་ཡར་འཕེལ་དུས་ཆེར་མ་སོང་།
མར་ཟད་དུས་ཆུང་དུ་མ་སོང་སྟེ་གདངས་དབྱིངས་སུ་རང་ཐིམ་ལ་སོང་བ་ནི་ཤེལ་འོད་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་ཆ་
ཙམ་སྟེ། གང་བ་མེད་ཅིང་གྲི་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་སྣང་བ་ཆོས་ཅན་
ཆོས་ཉིད་གང་དུའང་བསམ་བརྗོད་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྣང་བ་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཟད་
ཅེས་བྱ། སྟོང་ཞེས་བྱ། མེད་ཅེས་བྱ། ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའི་ཚིག་གོ །ཚུལ་འདི་མདོ་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། འོད་དང་པདྨོ་ལྟ་བུ་དང་། །རི་མོ་ནམ་མཁའ་འཇའ་འདྲ་
མཐོང་༔ །མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་འདི་དག་ནི། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལམ་ཁྲིད་པར་བྱེད། །ཉན་ཐོས་དག་དང་རང་
རྒྱལ་གྱིས། །སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ཡང་ལྟུང་བྱེད་པས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །སྣང་བ་མེད་
པར་གྱུར་པ་ན། །དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་ཕྱག །ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ནས་ཕྱུང་ནས་ནི། །དེ་ཡི་མགོ་ལ་ཉུག
བྱས་མཛད། །ཡང་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྟས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྟོང་གཟུགས་
འཁྲུལ་སྣང་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་བདེ་གཤེགས་

སྙིང་པོའི་རང་གདངས་ཡིན་པས་མ་འབྲུལ་ལ། རིགས་གདངས་ཕྱིར་ཤར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པས་དོན་
དམ་དངོས་སུ་མི་འཐད་དེ། སྙིང་པོའི་རང་གདངས་ཡིན་པས་ཕྱིར་སྣང་ཟད་དགོས་པའི་གནད་ནི་རིག་པ་
གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་བྲལ་ནས་ངོ་བོ་ནང་དབྱིངས་སུ་བཙན་ས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་དོན་ལ་རིག་པ་
ཤེལ་གོང་ལྟར་གནས་ཏེ། དང་པོ་གཞི་དུས་ཀྱི་རིག་པ་ཤེལ་རང་ངོ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷུན་གྲུབ་གཏིང་གསལ་གྱི་
ཆར་གནས་པ་དེ་རླུང་གིས་གཡོས་པས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གདངས་ཕྱིར་གསལ་དུ་ཤར་བ་ཉི་མའི་རྐྱེན་གྱིས་འོད་ལྔ་
ཤར་བ་ལྟ་བུ་ལས་སླར་ནང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་ཉི་ཟེར་མེད་པས་འོད་ཆ་ཤེལ་གོང་དུ་ཡལ་བ་ལྟར་རིག་པ་
རླུང་དང་བྲལ་བ་གདངས་རིག་པ་དབྱིངས་སུ་ལོག་སྟེ་ངོ་བོ་ལ་བཙན་ས་ཟིན་པའི་དུས་སོ། །དེའང་ནང་
དབྱིངས་དང་པོའི་རིག་པ་ལས་རླུང་གཡོས་ཏེ་རང་གདངས་སུ་ཤར་དུས་སུ་རླུང་དེས་ཕྱིར་འབྱུང་ལྔ་ཡུལ་ལྔར་
སྣང་བའི་རྒྱུ་བྱས་པས་ལུས་དང་ཡུལ་དུ་རང་སྣང་། ནང་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྟ་བྱས་པས་རྣམ་
ཤེས་བརྒྱད་དང་སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་ཤར་ཏེ་གཟུང་འཛིན་ལས་ཀྱི་ཁ་བརྒྱུད། གསང་
བར་འོད་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་བསྒྱུར་པས་གཞི་སྣང་སྙིང་པོའི་འོད་གསལ་སྣང་བའི་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན།
རླུང་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀུན་བྱེད། །ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལུས་ངག་གི་གནད་གཅུན་པས་རླུང་རང་སར་དག་ནས་ཕྱི་
འབྱུང་ཡུལ་འཁྲུལ་སྣང་གི་ཆ་དང་། ནང་འཁྲུལ་རྟོག་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་འགགས་ཏེ། གསང་བ་འོད་
གསལ་གྱི་སྣང་བ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དུས་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་ཡང་ཆོས་
ཉིད་ཟད་སར་ཐུགས་ནས་ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་ཆོས་སྐུར་གྲོལ་ཏེ། གཟུགས་སྣང་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་རྣམ་ཆོས་སྐུའི་ཀློང་དུ་ཐིམ་པས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་འདས་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པས་བཟང་ངན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་དུས་
སུ་དྲི་མ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་སྦྱོང་བ་ལས་གཞན་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལྟ་
འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ན་རྡུལ་ཆ་ཙམ་མེད་པའོ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ཡིས། །
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཐག་གཅོད། །ཅེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ནི། །ཉམས་ཀྱི་
སྣང་བ་སྟོངས་ནས་ནི། །ལུས་ཟད་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡང་ཟད། །རྟོག་ཚོགས་འཁྲུལ་པ་ལས་གྲོལ་ནས། །
བརྗོད་གཞིའི་ཚིག་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣང་བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ཞིང་ཟད་ནས་དང་
པོའི་ས་ལ་ཐུག་པ་ནི། དང་པོ་ནི་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་ཆགས་ལུགས་ཞིག་པ་དང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་ཡར་སྐྱེ་བ་
དང་མར་འགྲིབ་པ་ཟད་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་དག་མ་ཟད་ན་བདག་ཁམས་གསུམ་ལས་མི་གྲོལ་བས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཟད་པས་བརྟེན་པའི་ས་མེད་བརྙོག་པའི་གནས་མེད་པའི་གནད་ཀྱང་བཅུད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཟད་པས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་དེ་རིག་པ་ཉིད་འཆི་བ་དང་བྲལ་བའོ། །དེས་ན་སྣང་བ་ཅིའི་ངོ་བོ་ཡང་
གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཞེས་བརྗོད་པར་དཀའ་བས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དོན་གྱི་འབྲས་
བུའོ༔ །འབྲས་བུ་ནི་གང་ཟག་གིས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་བརྗོད་པར་དཀའོ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། རྒྱུ་དང་
འབྲས་བུའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །རྟོགས་པ་རགས་པའི་ཁུངས་འགགས་ནས། །དྲན་པ་རང་དག་རྒྱུད་ལ་ཡང་། །
རྟེན་འབྲེལ་རླུང་ཉིད་རང་དག་པས། །རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཀ་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་ལ། །

གཅིག་དང་དུ་མའི་གྲངས་ཟད་དེ། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཟད་པའི་སར་ཕྱིན་
པས༔ །འབྲས་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདིའི་དུས་ན་ཆོས་ཙམ་དུ་ཡང་དམིགས་པ་
མེད་པས་ན་ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཟད་ལུགས་ནི་གཉིས་ལས། རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ནི་སྣང་བ་བཞི་ཚད་དུ་ཕྱིན་
པའི་དུས་སོ། །ཅིག་ཅར་དུ་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉམས་གོང་
འཕེལ་དུ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་སྣང་བ་མ་སྐྱེས་པར་ཟད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། །འདི་ནི་བློ་མཆོག་ཅིག་ཅར་བ་ཞེས་
བྱའོ༔ །གང་ལྟར་ཡང་ཟད་པའི་དུས་འདིར་རྫོགས་བཅས་དེངས་པ། ཉོན་མོངས་དེངས་པ། སྣང་བ་དེངས་
པ་གསུམ་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དེ་འཛིན་ལ་དང་གིས་གནས་པས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རང་སར་དེངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །འབྱུང་བ་དེངས་པས་རྫོས་པ་འགག །
རྡུལ་དང་ཕྲ་རབ་མཐར་འགགས་ནས། །ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་གནས་པ་མིན། །ཉོན་མོངས་དེངས་པས་འཁྲུལ་
པ་དེངས། །རྟོག་བྲལ་ཞེན་པ་མི་གནས་པས། །བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་། །རྡུལ་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་
གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྲ་རགས་དེངས་པ་ཡིས། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་མཐར་གྱིས་ཕྲ། །འབྱུང་བ་བཞི་ཡི་ལུས་
ཟད་ནས། །ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་སྐུའོ། །རྟོག་མེད་ངང་འཛིན་རང་གནས་ཏེ། །བཅོས་མའི་ཆོས་
ལས་འདས་པས་ན། །ཆོས་ཞེས་ཚིག་ཏུ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཟད་པའི་
དུས་ན་ཐོབ་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་འཕོ་བ་ཆེན་པོར་བཞེངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅན་སུམ་སྟོང་ལྷག་མེད་དུ་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང་། འཇུག་
པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་གདོད་མའི་ཀ་དག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ལ་འཇུག་པ་ན་བུན་ནམ་མཁར་ཡལ་བ་ལྟར་དབྱིངས་སུ་
འཇུག་པའོ། །འཕོ་བའི་སྐུར་བཞེངས་ལུགས་ནི་སྣང་བ་རིམ་གྱིས་ཟད་དུས་ལག་པའི་སོར་མོ་ལྟ་སྐབས་སུ་
འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ན་བཀྲམ་བཀྲམ་སྣང་བ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་པས་སྣང་བ་དེ་ལས་ལོག་ནས་འགྲོ་དྲུག་གི་སྣང་བ་ཆུ་
ཟླ་དང་རྨི་ལམ་ལྟར་མཐོང་དུས་རང་གི་ལུས་ཀྱང་ཆུའི་ཟླ་བ་ཙམ་དུ་ཟང་ཐལ་བར་རང་སྣང་དུ་མཐོང་ལ།
གཞན་གྱིས་དེ་སྟུའི་ལུས་དེར་མཐོང་ལ། སྤྲུལ་པ་དང་དངོས་སུ་སྣང་བས་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་གནས་སུ་དོན་
མཛད་ཅིང་མིའི་སྐྱེ་དགུ་སྨིན་ལམ་མཐུན་པ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ལྷག་མེད་དུ་གྲོལ་བར་མཛད་ནས་སླར་ཆོས་ཉིད་
ཀ་དག་གི་སར་གཤེགས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བི་མ་ལ་ལྟ་བུའོ། །འཇུག་པ་ནི་སྐུ་དེས་དུས་དེར་དོན་རླབས་པོ་
ཆེ་མི་མཛད་ན་སེམས་ཅན་སུམ་སྟོང་ལྷག་མེད་དུ་རང་དང་མཉམ་དུ་གྲོལ་ནས་ཀ་དག་གི་ས་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་
ཉིད་ལ་གཤེགས་ནས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་དོན་མཛད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་
བྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས། ནང་ལས་ཟད་པའི་སར་ཕྱིན་ཚེ། །སོར་མོ་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་སྣང་། །འདིར་
གཏད་འབྱུང་བ་རང་དེངས་སོ། །སྐྱེ་དང་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཆོས་ཀུན་ཟད་པའི་རང་ས་ལ། །ཅི་
ཡང་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །གནས་པ་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། །འདི་ནི་འཇུག་པའི་ཤུགས་ཀྱི་དབང་། །སྐྱེ་
བའི་རང་དབང་སུས་ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་དེ་ལ་གཏད་ནས་ནི། །ཡང་དུས་འདི་ལྟར་བྱས་པ་ན། །སྣང་བའི་
རང་སྒྲ་སིལ་སྐད་དེ། །སྟོན་དུ་ལོག་སྟེ་འཁྲུལ་པ་སྣང་། །འདིས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛད། །རིག་པ་
མཉམ་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཕྲག་གསུམ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི། །འཕོ་བ་ཆེན་པོ་འདིས་འགྲུབ་

བོ༔ །དེ་བཞིན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས། །ལུས་ནི་འདི་ཡིས་འགྲུབ་པ་ཡིན། །འདི་ཀུན་ལུས་ཟད་ཚད་ལས་གྲོལ། །འདི་ཀུན་འབྲས་བུ་ངེས་པ་ཡི། །ས་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞི་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ༔ ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་ལུས་འབྱུང་རྒྱུན་ཆད་ནས། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བར། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། འདིས་ནི་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ལས། །འབྱུང་བ་རང་སར་དེངས་ནས་ནི། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པའི་དུས་སོ། །བཞི་པ་མཐའ་རྟེན་གྱི་མན་ངག་ནི། སྣང་བ་བཞི་ཚད་ལ་ཕེབས་དུས་ཀྱི་གྲོགས་སམ་རྒྱབ་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེའང་ཆོས་ཚན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲང་དགུར་གནས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་མཐའ་རྟེན་ཡིད་ཆེས་བྱ། །མི་འགྱུལ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅས་པས། །རླུང་སེམས་གནད་ལ་ཕེབས་པའོ༔ །སྡོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་བཟུང་བས། །རྨི་ལམ་ལྡོག་དང་ལུས་དག་ཡིད། །རྟགས་དང་ཚད་དང་ངེས་འབྱུང་བའོ། །ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་བཏབ་པས། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བའོ། །ཞེས་སོ༔ །དེ་ལ་དང་པོ་མི་འགྱུལ་པ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅས་པས་སྤྱི་དན་ལས་འདས་པའི་གཞི་ཐིངས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་གནད་བཤད་དེ། ལུས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་གྱིས་གནད་གཟེར་བ། ངག་གི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་གྱིས་ལམ་གསལ་བ། སེམས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བཙུད་དུ་སྨིན་པའོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཁྲབ་པ་བཞུགས་སྟངས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་གྱིས་རླུང་འགྲོ་ལོང་དགག་པ། འཆར་བྱེད་གཟིགས་སྟངས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྣང་བའི་འཕེལ་བཟུང་བ། གཙུད་པ་སེམས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཆམ་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་དབྱེ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་འདི་གསུམ་སྟེ། །སེང་གེའི་ཚུལ་དང་གླང་ཆེན་ཚུལ། །དྲང་སྲོང་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འདུག་སྟངས་གསུམ་ལས། ཆོས་སྐུའི་འདུག་སྟངས་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་སྐུའི་བཞུགས་སྟང་སེང་གེ་ཡིས། །འཁྲུལ་པའི་འཇིགས་པ་ཀུན་བྲལ་ནས། །རྡོ་རྗེའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས༔ བཞུགས་སྟངས་དེ་ཇི་ལྟར་བཅའ་བ་ནི་དཔེར་ན་སེང་གེ་འགྱིང་བ་འདྲ་སྟེ། རྐང་མཐིལ་གཉིས་ལ་ཕབ་པ་ནི་འབྱུང་བ་སྒོམས་པ་དྲོད་ཀྱི་གནད། ལུས་འཁྱིང་ལུགས་སུ་འདུག་པས་ལས་རླུང་གཡོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་འཕེལ་བའི་གནད། ལག་སོར་བསྙོངས་ཏེ་ས་ལ་ཕབ་པས་འཕྲོ་བ་ལས་ཀྱི་རླུང་ལྡོག་པའི་གནད། རོ་སྟོད་གསེང་ལ་བོར་བས་ཉམས་སྣང་སྤྱུར་དུ་འཆར་བའི་གནད། རྩལ་མཐིང་པ་ལ་བོར་བས་དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད་དོ། །གནད་གཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གསེར་གྱི་མཁའ་ལྡིང་ལས། གང་གིས་ཆོས་སྐུར་བཞུགས་པའི་ཚུལ། །གང་ཟག་གང་གི་ལུས་ཀྱི་གནད། །དེ་དང་མཐུན་པར་སུས་ཤེས་པ། །འདིས་ནི་ཆོས་སྐུ་བདེ་ཆེན་ལ། །རྣལ་འབྱོར་དག་ཏུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལོངས་སྐུའི་བཞུགས་སྟངས་

ནི༔ ཐལ་འགྱུར་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་བཞུགས་སྟངས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཉལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས༔ །ཆོས་ཉིད་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན། །པད་མའི་སྤྱན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཇི་ལྟར་བཅའ་བ་ནི། ཁ་སྦུབས་ཏུ་ཉལ་བས་ཚོགས་པའི་ཆོས་བཅར་ལ་གནོན་པའི་གནད། པུས་བྲང་སྦྲར་བས་འབྱུང་བའི་དྲོད་འབེབས་པའི་གནད། རྐང་པའི་སོར་མོ་ཕྱིར་འཕྱུལ་བས་གཡོ་བ་ལས་ཀྱི་རླུང་འཛིན་པའི་གནད༔ ལག་པའི་གྲུ་མོས་ལ་བཙུགས་པས་དབྱིངས་ལ་རིག་པ་འདྲེན་པའི་གནད། མཛིང་པ་གྲིན་ལ་བརྟེགས་པས་དབྱིངས་རིག་གཉིས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་དོ། །ཡོན་ཏན་ནི། གསེར་གྱི་མཁའ་ལྡིང་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ལོངས་སྐུའི་བཞུགས་སྟངས་བསྟན་བྱས་པས། །འདི་ནི་སྐུ་གསུམ་ཞིང་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་སོ། །སྤྲུལ་སྐུའི་བཞུགས་སྟངས་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྤྲུལ་པ་སྐུ་ཡི་བཞུགས་སྟངས་ནི། །དྲང་སྲོང་ཙོག་པུ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཆོས་ཉིད་སྣང་བ་རང་སྤྲུལ་པས། །ཆོས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས། དཔེར་ན་དྲང་སྲོང་ཙོག་པུ་དང་འདྲ་སྟེ། རྐང་པའི་ལོང་བུ་གཉིས་གཤིབས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་གནད། རྐང་མཐིལ་གཉིས་ས་ལ་ཕབ་པས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་རླུང་གཉིས་གནོན་པའི་གནད། པུས་བྲང་སྦྲར་བས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྙོམས་པའི་གནད༔ ལུས་སྦྲི་དྲང་པར་འདུག་པས་རྩ་མི་འཆུས་པའི་གནད། ལག་པ་གཉིས་བསྣོལ་བས་དབྱིངས་རིག་འདྲེས་པའི་གནད། མཛིང་པ་ཐད་ཀར་བསྲངས་པས་སྒྲོན་མ་བཞི་རང་ཡུལ་ལ་འཕྱུལ་བའི་གནད་དོ། །ཡོན་ཏན་ནི་གསེར་གྱི་མཁའ་ལྡིང་ལས། ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དག་བྱེད་པ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡི་བཞུགས་སྟངས་ཉིད༔ །སུ་ཡིས་ཤེས་པ་དེ་གནད་བསྟན། །དེ་ཉིད་ལས་གྲོལ་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་གྲང་ཤས་ཆེ་བས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྟུན་ནས་དྲོད་སྙོམས་ལ། ཚ་བ་ཆེ་བས་ཆོས་སྐུ། སྙོམས་པས་གླང་པོ་དང་བསྟུན་པར་བྱའོ། །འཆར་བྱེད་གཟིགས་སྟངས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་ནི། སྤྲུལ་སྐུའི་གཟིགས་སྟངས་བལྟས་པས་རིག་པ་ཐུགས་རྗེའི་སྣང་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད། དེ་ཡང་མིག་དལ་བ་ལ་བརྟེན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་འབྲལ་བ་མི་སྲིད། ཡིད་ཙམ་ཐུར་ལ་ཕབ་པས་སྟོང་ཉིད་བསམ་ངོ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་ལ་གནས། མཉམ་པར་བལྟས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ། །ལོངས་སྐུའི་གཟིགས་སྟངས་སུ་བལྟས་པས་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་མངོན་དུ་མཐོང་སྟེ། དེའང་ལུས་མ་གཙུས་པས་མིག་གཉིས་གཡས་གཡོན་དུ་ཟུར་གྱིས་མཉམ་པར་བལྟས་པས་འཁྲུལ་སྣང་དུས་གཅིག་ལ་འགག གཡས་ཟུར་གྱིས་རིག་པ་རང་སྣང་། གཡོན་ཟུར་གྱིས་དབྱིངས་སྣང་རང་ཤར། ཡིད་ཙམ་མཐའ་པས་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོ་འོང་ཆད་པའོ། །ཆོས་སྐུའི་གཟིགས་སྟངས་སུ་བལྟས་པས་རིག་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་སྟེ། དེའང་མིག་གཉིས་མཉམ་པར་ཡིད་ཙམ་གྱེན་ལ་བཟློག་པས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་གནས་རྒྱུན་གཅོད། སྨིན་མཚམས་སུ་གཏུད་པས་རིག་པ་ལ་འཁྱོར་ས་མེད། ནམ་མཁའི་མཐོང་ས་ལ་བལྟས་པས་དབྱིངས་རིག་འབྲལ་བ་མེད་དོ༔ །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་ཧ་ཅང་མ་བསྒྲིམས་པར་ཁོང་དལ་ལ་གློད་པ་གཅེས་སོ། །གཏུད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཏུད་པས་འགྲོ་དྲུག་གི་འཁྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད། སོར་མོའི་ཚིགས་རྣམས་བསྐུམས་པས་ལུས་གཡོ་རྩོལ་ལ་དགའ་བའི་བྱ་བ་འཇིག སྐབས་སུ་མཛིང་པའི་རྩ་

ལྟེམས་པས་འོད་སྣང་རང་ལུགས་སུ་འཆར། ལུས་ཀྱི་གཙུད་པ་སོར་བཞག་པས་ཁམས་གསུམ་མིང་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ངག་གི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་ནི། གཞན་དང་ངག་མ་འདྲེས་པས་འགྲོ་དྲུག་ཕལ་པའི་ངག་སྟོངས་པར་བྱེད། ཚིག་གི་འགྲོ་ལྡོག་བཅད་པས་ཚིག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱེད། རང་གི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངང་ལ་གནས་པའོ། །འདི་དག་གི་སྔོན་དུ་ངག་བསླབ་པ་རྒྱུས་མེད་པའི་སར་སྦྱོན་པའི་ཚིག་ལྷུར་ཅི་དྲན་སྨྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་བསླངས་ནས་བརྗོད་པས་དུབ་སྟེ་ཅི་ཡང་ཟེར་སྙིང་མི་འདོད་པ་ནི་སྨྲ་བའི་ངང་ལ་ངག་གནས་པར་བྱ་ཞིང་སྐབས་སུ་སྨྲ་སྙིང་མི་འདོད་ཀྱང་ལུང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་མི་མེད་པར་དུབ་པ་ཙམ་བརྗོད་ནས་མི་སྨྲ་བའི་ངང་ལ་བསླབ་བོ། །དེ་ནས་གཞན་དང་གླེང་བ་སྤྲངས་ཏེ་མདོ་ཁ་ཏོན་སྤྱགས་བཟླས་པ་ཙམ་ལས་མི་བྱ་བ་ནི་བརྟན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་ནས་ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་བར་ལ་བཟླ་བ་ནི། གསང་བ་སྒྲ་རྒྱུད་ལས། ངག་ནི་བསླབ་དང་གནས་པ་དང་། །ལ་བཟླ་བརྟེན་པར་བྱ་བའོ༔ །ཞེས་ཆ་ཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་ནི་གཏད་པའི་འབེམ་དང་མ་བྲལ་བས་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས། རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་གོ་རར་བཙུག་པས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་འཁྲུར་ས་མེད། རྟག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དང་མ་བྲལ་བས་སྣང་བ་བཞི་ཚད་དུ་ཕྱིན་པར་ངེས་སོ༔ །དེའང་འབྱུ་བས་རྟོག་ལ་རྟོག་པས་འཁོར་བའི་ལས་སོག་པ་ལས། འབྱུ་བའི་རྟེན་རྩ་རླུང་གནད་དུ་གཙུན་པས་རྟོགས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རང་གནད་གལ་པོ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་སྡོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྡོད་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། རླུང་གི་སྡོད་པ་གསུམ་གྱིས་མི་སྐྱོ་བའི་ཚད་གཟུང་བ་དང་། སྣང་བའི་སྡོད་པ་གསུམ་གྱིས་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མི་གནས་པར་སྡོད་པས་འཁོར་བའི་འཁྲུལ་པ་འཕེལ་མི་སྲིད། ཡན་ལག་གི་འཕེན་སྤྱུད་སྡོད་པས་འཁྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་ཆད། བྱ་བ་གཞིས་ལ་ཕབ་སྟེ་རྩོལ་མེད་དུ་སྡོད་པས་བསགས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་བའོ། །རླུང་གི་སྡོད་པ་གསུམ་ནི་རླུང་ཕྱིར་མི་འགྲོ་བར་སྡོད་པས་སྣང་རྐྱེན་ཐ་དད་པས་སྡོད་ས་མེད། རླུང་ནང་དུ་མི་འགོངས་པར་སྡོད་པས་རྣམ་རྟོག་ཐ་དད་པའི་རྟེན་མེད། རླུང་ཕྱི་ནང་དུ་འགྲོ་འོང་མེད་པར་སྡོད་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཞི་སྟོངས་པའོ། །སྣང་བའི་སྡོད་པ་གསུམ་ནི་འོད་ལ་འཕྲིག་ས་མེད་པར་སྡོད་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་ལྡོག་པར་ངོ་ཤེས། རིག་པ་ལ་འཕྲིག་ས་མེད་པར་སྡོད་པས་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་མཐའ་ཟད། སྐུ་ལ་འདར་ས་མེད་པར་སྡོད་པས་ལུས་ཀྱི་ཟག་པ་རྣམས་རང་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དུས་ན་རྟགས་ལུས་ངག་ལ་འཆར་བ་དང་། ཚད་རྨི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ལུས་རུས་སྦྲུལ་འཁར་གཞོང་དུ་བཙུག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩ་དལ་བར་གནས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་བྱ་རྩོལ་དང་བྲལ་བ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། བུམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་དག་པས་སྦྲོས་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ལུགས་སུ་ཤར་བའོ། །ངག་ལྐུགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་སོང་བ་ནི་ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚུད་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བརྗོད་གཞི་རང་སར་དག་པ་ངག་གི་བརྡ་ལ་ཞུགས་པས་སྦྲོས་པའི་ཕྱིར་བཅད་ནས་ཡེ་ཤེས་ནང་དུ་གསལ་བའོ། །སེམས་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་ལ་ཟིན་པ་ལྟར་སོང་བ་ནི་རིག་པ

འོད་གསལ་དང་འདྲེས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་མེད་རང་གྲོལ་བ་སེམས་ཀྱི་སྣང་
བ་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གནས་པའོ། །ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣང་བ་མཐོང་བའི་
དུས་ན་ལུས་སྐྱེས་བུ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལྟར་ངོ་ཚ་དང་མཛེས་སྐྱེག་མེད་པར་ནི་རླུང་དབུ་མར་ཐོབ་པ་ལས་
འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པའི་དོན་ལུས་སྤྱི་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། གསང་དབང་
གིས་ལས་དག་པས་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་དབང་ལས་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལུགས་སུ་ཤར་བའོ། །ངག་
སྨྲོན་པ་རང་ཚིག་རྫོལ་བ་ལྟར་སོང་བ་ནི་བརྗོད་ཚིག་རང་ངོར་དག་པ་ལས་འབྱུང་། འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
ཚིག་ལས་འདས་པའི་དོན་ངག་གི་གདངས་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་དོན་ནང་དུ་ཚོད་པའོ། །སེམས་
སྐྱེས་བུ་རྟེ་དུག་གིས་ལན་བདུན་ཐེབས་པ་ལྟར་དྲན་པ་གཏད་ཡུལ་འཛིན་མེད་དུ་སོང་བ་ནི་སེམས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་
ཀློང་དུ་གྲོལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་རང་གྲོལ་གྱི་རྟོགས་པས་སེམས་ཀྱི་བྱུང་ས་ལ་
ཞུགས་པས་སྤྲོས་པ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྐྱེས་པའོ། །རིག་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་བའི་དུས་
ན་ལུས་གླང་པོ་ཆེ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལྟར་སོང་བ་ནི་སེམས་རྩ་རླུང་ལ་ཐེབས་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་ནི་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤང་བླང་མེད་པའི་དོན་སྙིང་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་དག་པས་
ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བའོ། །ངག་གྲུལ་བུམ་གྱི་ཕྲུ་གུ་བྲག་བར་ནས་འཐོན་པའི་
དབྱངས་ལྟར་སོང་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་སྙིང་རྗེ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྨྲ་
བསམ་ལས་འདས་པའི་དོན་ངག་གི་སྒྲུར་བྱེད་ལ་ཞུགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་དོན་ནང་དུ་ཆད་
པའོ༑ །སེམས་རིམས་ནད་བྱུང་བས་སླར་མི་ལྡོག་པ་ལྟར་སོང་བ་ནི་འདས་པའི་ཆོས་ལ་དཔྱ་རྗེས་སུ་མི་
བསླག་པས་གསུམ་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པ། སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རླུང་གིས་ཟིན་པ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
ཡེ་གྲོལ་བསྒྱུར་གཞི་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་ལས་ཞུགས་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་
སྣང་རང་གྲོལ་ལ་དབང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ལུས་མཁའ་འགྲོ་རླི་
ལས་བཏོན་པ་ལྟར་སོང་བ་ནི་སེམས་འོད་གསལ་གྱི་དྲ་བར་ཚུད་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོ་རང་གྲོལ་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཉམ་ང་དང་བག་ཚ་དང་རེ་དོགས་དང་དགའ་འཇིགས་མེད་
པ་སྟེ། ཚིག་དབང་གི་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པས་རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བའོ། །
ངག་བྲག་ཅའི་རྣམ་པ་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སོང་བ་ནི་རྩ་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་རླུང་གི་ཐིག་ལེར་ཚུད་པ་ལ་འབྱུང་
བ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ངག་གི་གྲག་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། རབ་ཏུ་སྤྲོས་མེད་སྨྲ་བྱའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའོ། །སེམས་སྐྱེས་བུའི་སྙིང་ལ་མདུས་ཟིན་པ་སྐད་ཅིག་ལ་འཆི་བ
ལྟར་རང་ཡལ་སྐར་མདའ་འཕྲོ་བ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ནི་གོམས་པ་ཀློང་དུ་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་སྨྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཚད་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་ས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་དབང་འབྱོར་བའི་དུས་སོ། །གཉིས་པ་ཚད་རྨི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ནི། དེ་དག་གི་
དུས་བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཆེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་རྣམས་ལ་རྨི་ལམ་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་གོམས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས
ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་གོས་ཤིང་ཕན་གནོད་མེད་པའི་རྟགས་སོ། །འབྲིང་བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ

རྣམས་ལ་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་གོམས་པ་ངེས་པ་ལས་འབྱུང་བས་བག་ཆགས་བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་
པ་མེད་པའོ། །ཐ་མ་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུ་དབུགས་ཕྱུང་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་ངན་པའི་རྨི་
ལམ་རྣམས་འགགས་ཏེ། དཀར་ཕྱོགས་བཟང་པོ་ཤ་སྟག་ཏུ་རྨི་བ་ནི་ངན་པ་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ།
གོམས་པ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐའ་སྟོངས་པའོ། །གསང་བ་སྒྲ་རྒྱུད་ལས། རབ་ལ་ཆད་
དང་འབྲིང་གིས་ཤེས། །ཐ་མ་འགྱུར་བར་ངེས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་
གཞིར་གདབ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་དངོས་སུ་བྱེད། །འཇུག་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་
པས་ཟག་བཅས་མི་སྣང་བར་འཚང་རྒྱ། རླུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་ལྡོག་མི་སྲིད་པ་
སྟེ༑ གསང་བ་སྒྲ་རྒྱུད་ལས། ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཞིར་བཏབ་པས། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་མི་སྣང་
བའོ༑ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞི་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་ལ་ས་
ལམ་གྱི་རྫོགས་ཚུལ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རྒྱུའི་ས་བཅུའི་དོན་ཚང་བར་རྫོགས་ཚུལ་དང་། ནང་འབྲས་
བུ་སྣང་བའི་ས་བཅུ་དྲུག་གི་རྫོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རང་ཤར་ལས། ས་ཞེས་བྱ་བ་གུད་ན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་ལས་རྣམས་རྫོགས་ནས་ཡོད་དོ། །དེའང་ངོ་སྤྲོད་བསྟན་
པའི་གང་ཟག་དེ་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་ན་དེ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་
ནོན་པའོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་
གོམས་པ་ནི་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་གོམས་ནས་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེར་མཐོང་བ་ནི་
ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་བ་དེ་ལ་གོམས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱངས་ནས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་འོད་
ལས་ཐལ་བའི་སྐུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་གོམས་པ་མཐར་
ཕྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ནི་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་གཡོ་བ་ནི་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རང་གི་
ཤེས་པ་ཟིན་ནས་སྣང་བ་ལྷུག་པར་ཤར་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིན་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས་གོམས་པ་ས་བཅུ་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་ས་ནོན་པའོ། །དེ་ནི་གང་ཟག་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྦྱངས་འདི་ཉིད་མ་བོར་བར་ས་ནོན་
པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྣང་བ་བཞིའི་རིམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་མཆེད་པ་མིག །
ཉེ་བར་མཆེད་པ་མིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། །ཐོབ་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་མཐོང་བ། དེ་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་དེ་ལ་གོམས་པ་ལྷེད་
པའོ༑ །ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྣང་བ་མཆེད་པ་འོད། །ཉེ་བར་མཆེད་པ་ཐིག་ལེ། ཐོབ་པ་ཁ་དོག་ལྔར་
གསལ༑ ཉེ་བར་ཐོབ་པ་འགྱུལ་བ་དང་འཕྲིག་པའི་ཟེར་སྣ་ཚོགས་སུ་འབབ་པའོ། །རིག་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་
སྣང་བ་མཆེད་པ་སྐུ་རྐྱང་པ། ཉེ་བར་མཆེད་པ་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་འབྲེལ། ཐོབ་པ་ཚོམ་བུ་ལྔ་ལྔར་སྣང་བ། ཉེ་
བར་ཐོབ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་མཆེད་པ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་གནས་པ།
ཉེ་བར་མཆེད་པ་སྟོང་པ་གཏད་ས་མེད་པ། ཐོབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། ཉེ་བ་ཐོབ་པ་བལྟར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད

གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ས་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཆོས་སྐུ་ཀ་དག་གི་སར་གཤེགས་པ་ནི་མགོན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་སོ། །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་བརྒྱད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ༑ །དེ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་དག་གི་རྟགས་ཚད་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དེར་གློང་དུ་གྱུར་པས་གདེང་བཞི་སྟེ༑ དམྱལ་བ་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལའང་བག་ཚ་བ་མེད་པའི་གདེང་། འཁོར་བའི་བདེ་སྡུག་ལ་འཁོར་གྱི་དོགས་པ་མེད་པའི་གདེང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་གདེང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བྲོད་མེད་པའི་གདེང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཚེ་ཚད་ལ་སོགས་པ་ཐོས་ཀྱང་དེ་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པ་ནི་ཡེ་ནས་འཁྲུལ་མ་མྱོང་བའི་རིག་པ་ལ་བདེ་སྡུག་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐག་ཆོད་པས་འཁོར་བ་མིང་ཙམ་དུའང་རིག་པའི་སྟེང་དུ་མི་འདུག་པར་ཡིད་ཆེས་ཏེ། ད་བསྐྱར་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་བློ་བདེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཁོར་བ་མིང་ཙམ་དུ་མེད་པས་རིག་པ་རྗེན་པར་བུད་དེ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་བཟློག་པས་འཁོར་བར་ལྟུང་གི་དོགས་པ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་གྲོལ་གྲོལ་པོ་བདེ་བདེ་པོའི་མྱང་འདས་སུ་མི་འདུག་པར་རྟོགས་པས། དེ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། རིག་པ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པས་གཞན་དུ་བསྒྲོད་ཅིང་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བྲོད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་གདེང་བཞི་ཡང་རང་གི་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ནས་ཀ་དག་ཆོས་ཟད་ཆེན་པོའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཡོད་དེ། འཁོར་འདས་ལ་ བློས། ཆོས་ཉིད་ཟད་སར་ཕྱིན། རང་ས་ནམ་མཁའ་ལྟར་གྱུར་དུས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤུངས་པའི་རྒྱུད་ལས། མི་འགྱུར་ལྟ་བའི་གདེང་ཆེན་བཞིས༑ །མི་ལྡོག་ཡེ་ཤེས་ཚད་ཀྱང་གཟུང་། །ཞེས་པ་དང་། མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཚད་ནི་གདེང་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉམས་ལེན་ངེས་པའི་སྤྱིའི་རྟགས་ཚད༑ གདམས་ངག་ངེས་པ་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཚད། དུས་གསུམ་ངེས་པ་གྲངས་ཀྱི་རྟགས་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། །རྟགས་དང་ཚད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །ལུས་ནི་ཡང་ཞིང་ཟང་ཐལ་སྣང་། །ས་ལ་རེག་མེད་ཐོགས་མེད་དང་། །ངག་གི་ནུས་རྫོགས་གཏམ་ཟུངས་ཟད། །སེམས་ནི་འཕོ་བར་ནུས་པའོ། །མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཀུན་ཟད་དེ། །རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚད། །ཅེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་བའི་ཚད། །འདི་ཡིས་ཡང་དག་གཟུང་བར་བྱ། །གཅིག་པུར་བསྡད་ནས་བདེ་བ་ཐོབ། །རང་སྣང་གྲོགས་སུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། །ཕ་རོལ་སེམས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །རང་གི་དེ་དང་མི་འབྲལ་ཕྱིར། །ཆགས་དང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ས་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། །གང་ལ་ཞེ་འདོད་བྱེད་མི་འགྱུར། །རང་གི་དོན་ཉིད་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །ཤིང་བལ་འདབ་མ་ལྟ་བུར་ཡང་། །འབུ་དང་སྲིན་བུ་དེངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཚེ་འདིར་ཉམས་སུ

བླངས་པའི་བསྒོན་འགྲུས་རབ་རྣམས་གྲོལ་བའི་རྟགས་ཚད་དང་། བར་དོར་གྲོལ་བའི་རྟགས་ཚད་དང་། རང་བཞིན་སྤྲུལ་པར་དབུགས་འབྱིན་པའི་རྟགས་ཚད་ངེས་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ནས༔ ཀྱེ་གྲོགས་པོ་དག་བསྟན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་འདི་བཞིན་དུ་ལུང་སྟོན་ཅིག སྐྱེས་བུ་དེ་སྨྲ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྔ་ལྟས་འདི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། གཅིག་ཕུར་བསྡད་ན་ཉམས་དགའ་བ་དང་། ལུས་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་བཞིན་དུ་ཡང་བ་དང་། མི་དང་འགྲོགས་སྙིང་མི་འདོད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་སླམ་བྱེད་པ་དང་། སྣང་བ་འདི་འགགས་ན་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། སྣང་བ་འདི་གང་ལའང་ཡིད་མི་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་པ་མ་བྱིང་བར་གསལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ངང་གིས་དལ་བ་དང་། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ལྡང་མི་ནུས་པ་དང་༔ ཉོན་མོངས་པ་ལངས་ཀྱང་རྟག་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་སྡུག་པ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མི་སྡུག་པ་ལ་ཞེ་མི་སྡང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ནུས་པས་ཟས་དང་སྐོམ་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་དང་༔ མི་དང་འགྲོགས་ན་ཡང་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྔ་ལྟས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་འོད་དང་སྒྲ་དང་གདུང་དང་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའོ། །འོད་ལ་གཉིས་ཏེ། འོད་ཟྲིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་༔ འོད་གྲིབ་ལ་འགྲེང་སྟེ་སྐས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བའོ། །འོད་ཟྲིམ་ལྷར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཞག་ལྔ་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །འོད་སྐས་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་ཞག་བདུན་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། སྒྲ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འུར་གྱིས་བྱུང་ན་ཞག་བདུན་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །ཐུག་གིས་བྱུང་ན་ཞག་བཅུ་བཞི་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །གདུང་ལའང་ལྔ་སྟེ། ཁ་དོག་མཐིང་ག་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ༔ །ཁ་དོག་དཀར་པོ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞིང་ཁམས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །ཁ་དོག་སེར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིའོ། །དམར་པོ་ནི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིའོ། །ལྗང་གུ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་འོ། །ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱུང་ན་སྐུ་ལྔ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་ལ་ཕྱིན་པའོ། །སྐུ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ༔ ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བའི་སྐུའོ། །ཞི་བའི་སྐུ་བྱུང་ན་སྣང་བ་འདི་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བརྟན་པ་ཐོབ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱིན་མི་ནུས་སུ། །ཁྲོ་བའི་སྐུ་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱིན་ནུས་སོ། །རྟགས་དེ་རྣམས་མ་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་ཏེ། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོད་དང་། སྒྲ་དང་། གདུང་དང་། སྐུ་དང་། ཐ་ན་རིང་བསྲེལ་ཡན་ཆད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་ཚད་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཟུང་ཞིག་དེའང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་འཆར་བ་དང་། འོད་ལ་སྐུའི་ཚོམ་བུ་མ་འགགས་པར་མཐོང་བ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པར་ལུས་བདེ་བ་དང་།

ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་གིས་དལ་བ་དང་། ཤེས་པ་མ་ཡེངས་པ་དང་། ཤེས་པ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཤེས་པ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་པ་མི་འགག་པར་གསལ་བ་དང་། ཤེས་པ་མི་རྟོག་པར་འཆར་བ་དང་། ཤེས་པ་འཛིན་པ་མེད་པར་རང་གྲོལ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལ་འཛིན་པ་ཆུང་བ་དང་། ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑ཕྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཐོགས་རྡུགས་མེད་པ་འགྲོའོ། ༑རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེང་ལའང་འོད་དང་། སྒྲ་དང་། གདུང་དང་། རིང་བསྲེལ་དང་། ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། ༑སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། ༑མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་ལོ། ༑འོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ན་འདུག་པ་དེ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་མ་སྐྱེས་པ་རང་གིས་རང་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། ༑མི་དང་འགྲོགས་སྙིང་མི་འདོད་པ་ནི་རང་གི་སྣང་བ་ཤར་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ༑རི་ཕུག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྙེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ༑འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་འབྲེལ་བ་ནི་སྣང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ༑དེ་ཡང་མེད་པར་འདི་ལྟར་བྱུང་ན་ཁ་ཚིག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གཏིང་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ༑ ༑སྤྱོན་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་ན་བར་ཆོད་ཀྱི་བདུད་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་ལ་ཉམས་སུ་བླང་ངོ༑ ༑དྲན་པ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་སྣང་བ་མ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་རྩ་གསུམ་བཟློག་པར་བྱའོ། ། མཁའ་འགྲོ་མ་དག་ལུང་སྟོན་པ་བྱུང་ན་ཉམས་ལྟ་བ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་ལ་གཏད་དོ། ༑རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ན་དགོངས་པ་ཚད་དུ་ཕྱིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ༑དོན་གཉིས་པ་གདམས་ངག་ངེས་པ་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཚད་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤར་དུས་ངེས་པ་སྤྱིའི་རྟགས་ཚད། ཤར་སྣང་ངེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཚད། རྗེས་སུ་གདམས་པ་གཞན་ཀྱི་རྟགས་ཚད་དོ། ༑དང་པོ་ནི་སྐྱེས་བུ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཉམས་སུ་བླང་དུས་སྣང་བ་མི་འདྲ་བ་དང་ཤེས་པའི་ཉམས་སྣ་ཚོགས་པ་འཆར་བས་དེ་དག་གི་དུས་རྟགས་ཚད་ངེས་པའི་བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་ན་བདུད་དང་གོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་འཕྲང་ལས་མི་གྲོལ་བས། ཡང་དག་པའི་རྟགས་ཚད་དུས་གསུམ་གདམས་པ་འདི་གཅེས་སོ། ༑གང་ཞེ་ན་རང་ཤར་ལས། རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཤར་བའི་དུས་སུ་སྐྱ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ༑ཧྲིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་སྒྲོན་མ་རྣམ་པར་དག་པ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག རིག་པའི་སྐུ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཞེན་འདོད་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་བདུད་ཀྱིས་བསླུ་བ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཉམ་ང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་གློང་རྟོལ་བའི་དུས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇུག་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག སྟོང་པ་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པའི་དུས་ན་འོད་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག སྒྲོན་མ་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་དུས་སུ་དབྱིངས་དང་ཡུལ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཧྲོན་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཚད་ནི་ང་ཉིད་བདག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་བྲལ་ནས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་བའི་ཤེས་རབ། མ་བསྒྲིམས་པའི་བསམ་གཏན། གནས་པ་མེད་པའི་ཧྲིང་ངེ་འཛིན། རྟོག་པ་མེད་པའི་ལྟ་བའོ། ༑དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལའང་མི་གནས་པར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས

ཀྱི་དགོངས་པ་རྙེད་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱིངས་རིག་ངེས་པ་སྨྲོའི་རྟགས་ཚད་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་འང་འཆར་ཚུལ་ངེས་པའི་ངོ་བོ། ཉམས་ལེན་
ངེས་པའི་རིམ་པ། སྣང་ཚུལ་ངེས་པའི་གདམས་ངག་གོ །དང་པོ་ནི་སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། རྫོགས་
པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་ནི། །མཐར་ཐུག་རིག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེ་ཡང་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །རང་སྣང་
རིག་པའི་དངོས་པོ་དེ། །ཡེ་ཤེས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་གནས། །དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་འཕྱུར་སྐྱེན་བཞིན། །སྐད་
ཅིག་ཙམ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། །དེ་ལ་རྩེ་ཡིས་ཐེབས་གྱུར་ན། །རི་དྭགས་མགྱོགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར། །དེ་ནས་
དོན་ལ་མ་ཡེངས་ན། །བུང་བ་བཙུད་ལ་འཁོར་བ་ཙམ། །དེ་ནས་རང་སྣང་བལྟས་གྱུར་ན། །དཔེར་ན་
སྦྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་གནས། །དེ་ནས་དོན་ལ་མ་ཡེངས་ན། །འགྱུལ་ལམ་འཕྲིག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར། །དེ་ནས་
དོན་ལ་མ་ཡེངས་ན། །ལྟེམ་བཞིན་པ་དང་མེར་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་བལྟས་གྱུར་ན། །འགྲོ་འོང་
མ་ཡིན་འོད་སྣང་མཐོང་། །དེ་ཡི་དོན་ལ་བརྟན་གྱུར་ན། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་མཐོང་། །དེ་ལ་ཡང་
དག་བརྟན་གྱུར་ན། །ཐིག་ལེ་སྐུ་དང་བཅས་པ་མཐོང་། །དེ་ཡི་དོན་ལ་མ་ཡེངས་ན། །འཕྲུལ་སྣང་ལོངས་
སྐུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །སྐུ་ཡི་སྣང་བ་དེ་རྣམས་ཀུན། །སྒྱུ་མ་འཇའ་ཚོན་ཇི་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟན་
གྱུར་ན། །ཉིན་མོ་མཚན་མོ་མེད་པ་ནི། །དཔེར་ན་ཙེ་སྤྲུང་མོ་ཡི་མིག །ཉིན་དང་མཚན་མོ་མེད་པ་ལྟར། །
རང་སྣང་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐུ་ཡི་སྣང་བ་དེ་དག་ཀུན། །ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན
ན་ཆུང་གཞོན་པ་ཡིས། །མེ་ལོང་མཚན་ཉིད་གསལ་བ་ལ། །རང་གི་བཞིན་སྣང་མཐོང་བ་ལྟར། །ཆོས་
ཉིད་ཡུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །རིག་པའི་སྣང་བ་སྐུ་རུ་ཤར། །རང་རིག་གནས་ལུགས་མཐོང་བའོ། །ཞེས་
སོ༔ །གཉིས་པ་ནི། དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། དང་པོ་མཐོང་བའི་ཚད།
བར་དུ་གོམས་པའི་ཚད། མཐར་བརྟན་པའི་ཚད་གསུམ་བྱུང་སྟེ། སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། ཉམས་བླངས་
ཚད་ནི་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །མཐོང་བའི་ཚད་དང་གོམས་པའི་ཚད། །བརྟན་པའི་ཚད་དང་གསུམ་དུ་
བསྟན༔ །མཐོང་བའི་ཚད་ནི་འོད་ཡིན་ཏེ། །མི་འགྱུར་མཐིང་ག་དབྱིངས་ཀྱི་ཚད། །ཀླུམ་ཁྲིགས་གསལ་བ་
སྒྲོན་མའི་ཚད། །ཕྲ་ལས་འགྱུ་བ་རིག་པའི་ཚད། །མཐོང་བའི་ཚད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །གོམས་པའི་ཚད་ནི་
རྣམ་གསུམ་སྟེ། །མཐིང་ག་ལས་མཆེད་ཁ་དོག་ལྔ། །ཁྲུ་གང་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ནི། །དང་པོར་གོམས་པའི་
ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་རབ་འདྲིས་ན། །རེ་ལྡེའི་རྣམ་པ་ཙམ་འཆར་བས། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་གོམས་པའི་
ཚད༔ །དེ་ནས་ཡུལ་གྲུ་ཙམ་དུ་སྟེ། །དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་གོམས་པ་ན། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་སྣང་དུ། །
ཤར་བས་གོམས་པའི་ཚད་ཟིན་པའོ། །ཀླུམ་ཁྲིགས་ལས་ནི་ཟ་འོག་རིས། །རང་གི་སྣ་རྩེ་ལ་ཤར་ན། །དང་
པོ་གོམས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གོང་དུ་སྨིན་མའི་མཚམས། །མེ་ལོང་ཙམ་དུ་གསལ་གྱུར་ན། །བར་
དུ་གོམས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་རུ། །ཤར་ནས་ཀྲིག་གེ་གནས་པ་ན། །མཆོག་ཏུ་
གོམས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་བལྟས་ན། །བུང་བ་བཙུད་ལ་འཁོར་བ་ཙམ། །བལྟས་
པའི་ས་དེར་སྡོད་གྱུར་ན། །མཆོག་ཏུ་གོམས་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་གོམས་པའི་ཚད། །
འགྱུལ་དང་འཕྲིག་པ་མེད་པ་དང་། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་མི་སྣང་དང་། །རབ་ཏུ་གོམས་པའི་ཚད་ཡིན

ནོ༔ །རང་རྒྱུད་སྒྱུར་སྣང་ལུ་གུ་རྒྱུད། །ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་བར་དག་ཏུ། །ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ནང་དུ༔ །སྐུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲར་ཤར་དང་། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྐུར་ཤར་ན། །རིག་པ་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྣང་བ་དང་། །འབྱུང་བཞིའི་སྣང་བ་འགགས་གྱུར་ནས། །ཁ་དོག་ལྔ་ཡི་འོད་སྣང་གིས། །གང་དུ་བལྟས་པ་དེར་སྣང་ན། །དབྱིངས་ནི་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །རང་ལུས་འོད་ཀྱི་སྙིང་དག་ཏུ། །འཁར་གཞོང་བརྩེགས་པ་ལྟ་བུ་ཡི། །ཐིག་ལེ་བརྩེགས་མ་གྲེན་ཤར་ན། །སྒྲོན་མ་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ༔ །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྣང་ཚུལ་ངེས་པའི་གདམས་ངག་ནི་དབྱིངས་རིག་གི་སྣང་བ་དེ་ཀུན་གྱི་དུས་ན་རབ་ཏུ་གཅེས་ཏེ། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། སྣང་བ་དུམ་བུ་དུམ་བུའི་ཚེ། །མཁས་པས་རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་དང་འགྱུ་བའི་ཚེ། །གོམས་པས་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱ། །འཕྲིག་དང་ཕྲ་དང་འགྱུ་བའི་ཚེ༔ །མཐོང་བ་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ། །རླུམ་དང་ཕྲ་དང་འཁྲིལ་བའི་ཚེ། །མཁས་པས་ཡེང་མེད་ཏིང་འཛིན་བརྟན། །ལྟེམ་དང་མེར་དང་སྐྱུར་སྣང་ཚེ། །གོམས་པས་སྣང་བ་མཆེད་པ་བཟུང་། །ཡང་དག་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ཚེ། །མཁས་པས་སྣང་བ་བསྡུ་བར་བཤད། །ཆགས་དང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཚེ། །མཁས་པས་གཟུང་ཐབས་ཤེས་པར་བྱ། །གསང་སྔགས་གོམས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ཚད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་༔ སོ་སོའི་རྟགས་ཚད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱིངས་རིག་གནད་དུ་གཟིར་བའི་དུས་ན་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་ནས་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། གློང་དྲུག་པ་ལས། ང་ལ་ཏིང་འཛིན་གསུམ་ཡོད་དེ། །རང་གནས་ཅོག་གཞག་བསམ་གཏན་གྱིས། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མཉམ་པར་འཇོག །ཐོག་བབས་ཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །རང་གནས་ཐད་ཀའི་ཞེན་པ་བཟློག །རྒྱས་འདེབས་ཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་སར་འཇོག །ཅེས་སོ། །འདི་དག་གི་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུས་ངག་རང་སོར་གློད་ལ་ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་མ་ཤོར་བར་རང་བབས་སུ་ལྷོད་ཆགས་པ་ཅོག་བཞག་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒོ་གསུམ་རང་བབས་ལ་བཞག་དུས་རིག་པ་རྗེན་སངས་སངས་ངོས་འཛིན་པ་ཐོགས་བབས་ཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཡུལ་སྣང་སྒྱུ་མར་བལྟ་ཞིང་རིག་པ་སྟོང་གསལ་དུ་ཤེས་པས་ཉིན་མཚན་དབྱིངས་རིག་གི་དོན་ལ་དུས་བཞི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་རྒྱས་འདེབས་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཏིང་འཛིན་གསུམ་ལ་འདི་ལྟར་བསླབ། །རང་གནས་ཅོག་བཞག་ཏིང་འཛིན་ནི། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་མི་དགག་ཅིང་། །ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྲུད་མི་བྱ། །གཉིས་ཀྱང་སྤྲང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་གུད་དུ་བཅས་པ་མིན། །མདོར་ན་ལུས་ངག་རང་སོ་ལ། །ཡིད་འབྱུང་ཆ་རྣམས་ཕྱིར་མ་ཤོར། །དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་དྲུག་ལ་ཡང་། །ཤེས་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཡིད་མ་འགྱུས། །རང་སྣང་མི་རྟོག་ཆེན་པོ་ལ། །གསལ་ལ་རྟོག་མེད་ཉམས་སྐྱེས་པའོ། །ཐོག་བབས་ཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་ནི། །ལུས་ནི་ཐ་མལ་ལྟ་བུ་ལ། །ངག་ནི་སྨྲ་བརྗོད་ཚིག་དང་བྲལ། །སེམས་ནི་དམ་དུ་མ་བཅིངས་པའོ། །སྣང་བ་རྒྱས་འདེབས་ཏིང་འཛིན་ནི། །ལུས་དང་ཡུལ་དང་རིག་པ་ཡིས། །རང་སྣང་དག་པའི་ཚད་རྣམས་གཟུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཅོག་གཞག་ཆེན་པོའི་ཉམས་དང་རྟགས་ཚད་ངེས་པ་ནི།

སློང་དྲུག་པ་ལས། ཏིང་འཛིན་དང་པོའི་ཅོག་གཞག་གིས། །སྐུ་གསུམ་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་ཡིན། །
དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ། །དོན་འདིས་མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་འགྱུར། །སྐུ་གསུམ་གོམས་པའི་ཏིང་
འཛིན་ཉམས། །ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཀུན་རིག་གྱིས་བློ་ཡུལ་ལོ། །ཐོག་མར་ཏིང་འཛིན་སྤྲུལ་
སྐུ་ཐོབ། །དེ་དུས་རང་གི་ཤེས་པ་ལ། །སྣང་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །སེམས་ལ་མེད་པར་བློ་ལ་
འཆར༔ །རང་གི་གདམས་པའི་ཐ་སྙད་ཚིག །མ་བཟུང་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་བཀྲ། །སྐྱེས་བུ་སྐལ་དང་ལྡན་
པ་ལ། །ཆོས་ཀྱི་རོ་ཡིས་སེམས་རྒྱས་པས། །ལུས་ཀྱང་ཞག་ནི་དྲུག་བདུན་ན། །ཡོད་པ་དག་ནི་མི་ཚོར་
ཞིང་༔ །ས་ཡི་སྙིང་ལས་འཕགས་ནས་ནི། །བར་སྣང་དག་ལ་འགྲོ་བའི་ཉམས། །རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་
དུ་འབྱུང་། །རིག་པ་བཙོས་མེད་མཁར་བཞག་ན། །རང་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལྟར་ཐོབ། །དེ་འདས་རིག་པ་མ་
འགྱུར་བས། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཉིད་ཀྱང་། །རང་གི་ཤེས་པའི་རྒྱན་དུ་ནི། །རང་སྣང་རྩོལ་བ་
ཀུན་བྲལ་བར། །ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདི་ལྟར་འབྱུང་། །སྔར་མ་མཐོང་བའི་འོད་སྣང་ཡང་། །དྲུམ་བུ་དམུ་
བར་སུས་མཐོང་བ། །འདི་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་སྤྱོད། །སྐལ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་རིགས་ལྡན་དེའི། །
ཤེས་པ་རང་གསལ་ཉམས་རིགས་ལ། །དྲན་བསམ་དབང་པོ་མ་འགགས་པར། །ཡིད་རྟོགས་གཞན་ལ་མི་
འཇུག་ཅིང་། །རིག་པ་རང་དག་བདེ་བདག་མེད། །རང་གསལ་བློ་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །ནང་གསལ་འགྱུ་
ཡིད་ཕྱིར་མི་འཚོར། །དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་སེམས་མི་འབྲེང་། །འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་བློར་མི་སྣང་། །འདིས་ནི་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཐོབ། །དེ་ནས་རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལ། །ཅོག་གཞག་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས། །
ཡེང་བ་མེད་པར་མཉམ་གཞག་པས། །ཡང་ནི་ཆོས་སྐུའི་ཏིང་འཛིན་སྣང་། །དེ་དུས་ཤེས་པ་གཏིང་ནས་
གསལ༔ །ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད། །སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཚད་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་རྣོ་ལ་མྱུར་བ
ཡིས༔ །སྔར་མ་མཐོང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །འདི་ཡིས་དེ་དུས་མི་རྣམས་ནི། །སྐལ་དང་ལྡན་པ
འདིས་ཐོབ་སྟེ། །བརྒྱད་སྟོང་བྱེ་བ་བློ་ལ་སྣང་། །ལུས་ཀྱིས་སྤྲར་མ་བྱས་པ་ཡི། །ཤེས་པ་མེད་པའི་བཟོ་
རྣམས་དང་། །སྒྲ་རྩལ་རྣམས་དང་ཡི་གེ་དང་། །སྐད་དང་བརྡ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ནི། །ཇི་ལྟར་སྔར་མ་
མཐོང་བ་ཡི། །འདི་ཀུན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་རླུང་གི །སྒྲ་ཡང་འདི་ཡིས་རང་
དབང་ཐོབ། །མདོར་ན་མངོན་ཤེས་དྲུག་རྣམས་ཀྱང་། །སྐལ་དང་ལྡན་པ་འདིས་ཐོབ་སྟེ། །རང་དང་ཕ་
རོལ་དོན་རྣམས་ནི། །སྐྱེས་བུ་འདི་ཡིས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཀྱེ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཆེན་པོ། །སྐུ་གསུམ་
རང་བྱུང་དགོངས་པ་ནི། །མདོར་ན་འདི་ལྟར་ཉམས་ཚད་རྙེད། །སྤྲུལ་པ་སྐུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད། །སྔར་
མེད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེ། །འདི་དུས་སྤྲུལ་སྐུའི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ། །གསལ་ལ་
མི་རྟོག་ཤེས་པའི་ཉམས། །ལོངས་སྐུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ། །ཟག་མེད་སྟོང་པ་ཐིག་ལེའི་སྐུ། །རྩོལ་བ་
མེད་པར་རང་ཤར་ཆེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཏིང་འཛིན་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་འདིས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ཐོགས་བབས་ཆེན་པོའི་ཉམས་དང་རྟགས་ཚད་ནི། །སྣང་བ་སྒྱུ་མར་འབྱོངས་པས་གང་ལའང་ཞེན་
པ་མེད་པ་དང་། རིག་པ་རྗེན་པར་བུད་པས་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་དང་། དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་
འབྲེས་པས་མ་བསྒོམས་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་དང་། ཤེས

རབ་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བས་ཚིག་དོན་གྱི་ཀློང་རྫོལ་བ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་བབས་ཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་
ནི༔ །གང་གིས་འདི་ལ་གོམས་སྦྱོད་ན། །སྣང་བ་ཀུན་ལ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ། །དེ་ཉིད་རིམ་པའི་བཅའ་ཐབས་
ནི༔ །རྣམ་པར་སྒོམ་པ་གང་འདོད་པ། འདི་ཀུན་བློ་ཡི་ཡུལ་དུ་བྱ། །ཡུལ་ལ་རྐྱེན་རྟོག་རང་ཤར་ཚེ། །
འདི་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་ཤེས་ན། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའམ། །རྨི་ལམ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་
ལྟར༔ །མི་རྟོག་གཟུགས་བརྙན་ཆེན་པོའི་ཉམས། །སུ་ཡི་རྒྱུད་ལ་ཤར་བ་དེ། །སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཐོགས་
བབས་སུ། །སྣང་རྐྱེན་ཡུལ་ལ་མི་འཆར་བར། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །གསུམ་
པ་རྒྱས་འདེབས་ཆེན་པོའི་ཉམས་དང་རྟགས་ཚད་ནི་འདུག་སྟངས་དང་གཟིགས་སྟངས་གཙུན་པས་སྣང་བ་
འོད་གསལ་དུ་ཤར་བས་ཉིན་མཚན་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའོ། །དེའི་བསྒོམ་རིམ་རྟགས་ཚད་དང་བཅས་པ་ནི།
ཀློང་དྲུག་པ་ལས། རྒྱས་འདེབས་ཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་ནི། །སུ་གཞི་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་མིས། །མི་
འགྱུར་བ་ཡི་གནད་གཟིར་ཕྱིར། །ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་གཟིར་བྱས་ནས། །ཤེས་པ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་
སུ་འཕང་། །དེ་བཞིན་མིག་ནི་བར་སྣང་ལ། །གླང་པོ་ཆེ་ཡི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས། །དྲན་མེད་རྒྱས་འདེབས་ཆེན་
པོར་བཞག །དེ་ལྟར་རིག་པ་ནམ་མཁར་གཏད། །འདི་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ནི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུན་དུ་
གང་བསྒོམས་པ། །ཉིན་དུ་སྣང་བ་རྒྱས་འདེབས་སོ། །མཚན་དུས་རང་གི་གནས་ཁང་དུ། །དུས་བཞི་
མཉམ་པའི་ཚད་གཟུང་ཕྱིར། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་རང་བསྡུས་ནས། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ལ། །
རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པས་སེམས་བཞག་པས། །ཐིག་ལེ་ཉིད་ནི་འཕེལ་བ་ན། །ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་འཕེལ་བར་
གཏད༔ །དེ་བཞིན་ཐིག་ལེ་ཕྲར་ཕྲུར་ཚེ། །ཐིག་ལེ་ཟེ་ཕྲ་ཟེ་ཕྲ་ལ། །ཤེས་པའང་ཟེ་ཕྲ་ཟེ་ཕྲར་བཞག །
གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གནད་ཀྱིས་ནི། །སྤྱིར་ཞེན་བག་ཆགས་ཟད་ནས་དབྱུང་། །འདི་ལྟར་མཚན་མའི་དུས་
རྣམས་སུ། །རྣལ་འབྱོར་སྐྱལ་དང་ལྡན་པར་སྦྱོད། །འདིས་ནི་སྣང་བ་རང་རྒྱས་ཐེབས། །ཞེས་སོ། །དེ་
དག་ནི་ཉམས་ལེན་གོམས་པའི་ཚད་དོ། །བརྟན་པ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། དང་
གནས་ཙོག་གཞག་ཏིང་འཛིན་ཚད། །འབྱུང་བའི་དགྲས་མི་གནོད་པས་གཟུང་། །དེ་བཞིན་ཐོག་བབས་ཏིང་
འཛིན་ཚད། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་གཏད་མི་སྐྱེ། །མི་དགེའི་
བསམ་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད། །འདིས་ནི་དེ་ཡི་ཚད་རྣམས་གཟུང་། །རྒྱས་འདེབས་ཆེན་པོའི་ཏིང་འཛིན་ཚད། །
རགས་པའི་སྣང་བ་འགགས་པས་གཟུང་། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ནི་གནད་གལ་པོ་ཆེའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་
སུ་གདམས་པ་གནད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་ཤེས་པར་གདམས་པ་དང་། ཚད་ངེས་པར་གཟུང་
བའོ༔ །དང་པོ་ནི་རང་ཤར་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་མེད་པའི་རིག་པ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡིད་
དང་བྲལ་བའི་ཤེས་བར་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དབུགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག འཛིན་
པ་དང་བྲལ་བའི་གྲོལ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྣང་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག འབྱུང་
བ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་གདངས་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག བག་ཆགས་ལས་འདས་པའི་རིག་པ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག རྒྱུད་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དུས་དང་བྲལ་བའི་གདངས་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག
སངས་རྒྱས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དབང་རང་བྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤེས་པར་གྱིས

ཤིག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚད་འཆི་བ་མེད་པ་ལ་ཟུང་ཤིག
འགག་པ་མེད་པའི་ཚད་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ལ་ཟུང་ཤིག འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚད་གཏིང་ཟབ་ལ་ཟུང་ཤིག
ཡངས་པའི་ཚད་མཐའ་དབུས་མེད་པ་ལ་ཟུང་ཞིག དགོངས་པའི་ཚད་མ་ཡེངས་པ་ལ་ཟུང་ཤིག ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ཚད་བཏང་བཞག་མེད་པ་ལ་ཟུང་ཤིག མ་བཅོས་པའི་ཚད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཟུང་ཤིག རྟོགས་པ་
ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་ཚད་འཆར་ནུབ་མེད་པ་ལ་ཟུང་ཤིག གདམས་ངག་ཐེབས་པའི་ཚད་སྣང་བ་ཟད་པ་ལ་
ཟུང་ཤིག་ཅེས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་དུས་གསུམ་ངེས་པ་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་རྟགས་ཚད་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔོན་
དང་ད་ལྟར་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་རྟགས་ཚད་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལའང་ཆེ་རབས་སྔོན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་
སྦྱངས་པའི་རྟགས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ཡོད་པ། ངག་ལ་སྣང་བ། སེམས་ལ་འཆར་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི་ཚེ་སྔོན་རང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་སྦྱངས་པའི་རྟགས་སུ་ད་ལྟ་ལ་ལུས་ལ་རྟགས་མཚན་ངོ་མཚར་
ཅན་འཆར་བ་ནི། སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྐུ་ལ་སུས་འགྲོངས་པ། །དེ་ཡི་དཔྲལ་བའི་
དབྱིངས་སུ་ཡང་། །དུང་ནི་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའམ། །ཡང་ན་རྩེ་གསུམ་གཉེར་མ་གྱེན། །དེ་བཞིན་ཡང་
ན་ཡི་གེ་ཨོཾ། །རི་མོའམ་ནི་ཡང་འབྱུར་དུ། །སུ་ལ་རྟགས་ནི་བྱུང་བའི་མི། །སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་
སྦྱངས༔ །འདི་ཉིད་སྦྱངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་དང་དབྱེར་མེད་པར། །ཚེ་རབས་གཉིས་
ན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་བར་ཆོད་མ་ཞུགས་པར། །སྒོམ་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་པ་ནི། །འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་
གཅེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསུང་ལ་ནི། །སྔོན་དུ་འབྱོངས་པའི་མི་དེ་ཉིད། །སྐལ་བ་དང་ནི་ལྡན་
པ་ལ། །དེ་ཡི་མགྲིན་པའི་གཡས་ཡོན་དུ། །པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའམ། །ཡང་ན་དུང་ནི་གཡས་སུ་
འཁྱིལ༔ །དེ་བཞིན་དར་ལྕེ་འཕྱུར་བའམ། །ལྕགས་ཀྱུའམ་ནི་རལ་གྲི་དང་། ཡི་གེ་ཨཱཿཡིས་མཚན་པ་
ནི༔ །རི་མོ་ཉིད་དང་འབུར་དུ་ཡང་། །སུ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསུང་ལ་
ཡང་༔ །འདི་ཡིས་སྔོན་དུ་སྦྱངས་པས་ན། །ཚེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གསུང་གཅིག་ཏུ། །ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །འདི་ཡང་བར་ཆོད་མེད་པ་གཅེས། །བར་མ་ཆད་པའི་གསུང་བསྒོམས་ན། །གདོན་མི་ཟ་
བར་ཐོབ་པར་ངེས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཡང་། །སྔོན་དུ་གོམས་པར་སུས་བྱས་པ། །འདི་
ཡི་ལུས་ལ་རྟགས་འདི་འོ། །གང་གི་སྙིང་གའི་གནས་སུ་ནི། །རྩེ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གྱེན་འགྲེང་དང་། །དེ་བཞིན་
འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཞིའམ། །རིམ་པ་གསུམ་པའི་ཤ་མདངས་སམ། །རིན་པོ་ཆེ་ཡི་དབྱིབས་ཉིད་དམ། །
ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གི་མཚན་མ་ནི། །སུ་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ནི། །འདི་ཡིས་
གོམས་སོ་སྐལ་དང་ལྡན། །འདིས་ནི་སྒོམ་ལ་བརྩོན་བྱས་ན། །བར་མ་ཆད་དེ་ཚེ་གསུམ་ན། །སངས་
རྒྱས་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚེ་སྔོན་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ལ་སྦྱངས་པའི་རྟགས་ད་ལྟ་ངག་ལ་སྣང་བ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་
ཉིད་ལ། །སྔོན་དུ་སུ་ཡིས་གོམས་པ་དེའི། །སྨྲས་པའི་ཚིག་ནི་བཙན་པ་དང་། །ཚད་རྣམས་འགྱུར་བ་མེད་
པར་ཡང་། །འདི་ཉིད་འགྱུར་ཏེ་སྐལ་དང་ལྡན། །ཉི་མ་ཡི་ནི་དུས་གཅིག་ལ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟོང་
ངམ་ནི། །ཡང་ན་བཞི་བརྒྱའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི། །དོན་ནི་བློ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཅི་སྨྲས་གཞན་ལ་ཕན

པའི་མི། །འདིས་ནི་སྔོན་དུ་སྐུ་ལ་ཡང་། །བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་ཡང་༑ །གསུང་ལ་སུ་ཡི་བསྒོམས་པ་ལ། །སྐད་ནི་ཚངས་པའི་དབྱངས་བཞིན་དུ། །ཀུན་གྱི་རྣ་བར་སྙན་པ་དང་༑ །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟོང་དག་ཀྱང་། །ཉིན་གཅིག་ལ་ནི་བློར་ཟིན་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐྲན་བཞིན་དུ། །འདི་ཡི་འཁོར་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་གསུང་ལ་ཡང་། །འདི་ཡིས་བསྒོམས་སོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཡང་། །སྔོན་དུ་བསྒོམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །ཕ་རོལ་ཚིག་གཅིག་སྨྲས་པ་ནི། །དེ་ཡི་དོན་ནི་བདེ་ལུགས་སུ། །ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་གོ་བ་དང་། །རང་གིས་སྨྲས་པའི་ཚིག་རྣམས་ལ། །འགྱུར་བ་མེད་པར་གཞན་རྗེས་འཇོན། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐུགས་ལ་ཡང་༑ །སྔོན་དུ་བསྒོམས་སོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །དེ་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཡང་། །སུ་ཡིས་བསྒོམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཚེ་གཅིག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚེ་སྔོན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་སྦྱངས་པའི་རྟགས་རང་གི་ཡིད་ལ་འཆར་བ་ནི། སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། མ་བསླབས་སྒོམ་པ་རང་བབས་དང་༑ །སེམས་ནི་ངང་གིས་དལ་བ་རྟེན། །འདིས་ནི་སྔོན་དུ་སྐུ་ལ་བསྒོམས། །བསམ་པ་ཆོས་རྣམས་བློར་སྣང་དང་། །སྔར་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་མཐོང་དང་། །སྔར་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག །རང་བཞིན་དུ་ནི་ཤེས་པ་ནི། །འདིས་ནི་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གསུང་ལ་བསྒོམས་སོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །རྟག་ཏུ་གཅིག་པུར་འདུག་པ་དང་། །གང་ལ་འཇིགས་པའི་སེམས་མེད་དང་། །རི་དང་ནགས་ཚལ་འགྲིམ་པའི་མི། །འདིས་ནི་སྔོན་དུ་ཐུགས་ལ་ཡང་། །བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །འདི་ལྟར་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས༑ །བར་མ་ཆད་པར་བདེན་སྤྱོད་ན། །ཚེ་གསུམ་གྱིས་ནི་གདོན་མེད་པར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་ད་ལྟའི་རྟགས་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔོན་འགྲོ་ཚད་དུ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་ཚད་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་ཚད་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རུ་ཤན་འབྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་རྣམས་དང་། །རིགས་དྲུག་སྒྲ་ལས་སུས་བསྒོམས་པ། །འདི་ལ་འབྱུང་བས་མི་གནོད་ཅིང་། །དེ་བཞིན་མེ་ཡིས་འཚིག་པ་མེད། །ཆུ་ཡིས་བྱིང་ཞིང་ཁྱེར་བ་མེད། །རྐང་པ་ས་ལ་མ་རེག་པར། །བར་སྣང་ལ་ཡང་འགྲོ་བར་ནུས། །རླུང་གིས་གྲང་ཞིང་གཡོ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་སུ་ལ་བྱུང་བ་ནི། །འབྱུང་བཞིའི་སྒྲ་ལ་བསྒོམས་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྣང་དང་མི་སྣང་བའི། །སྐད་ནི་གང་བསྒོམས་ཞེས་པ་སྟེ། །རིགས་དྲུག་གཟུགས་ལ་མི་ལྡོག་ཕྱིར། །འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྐད་རྣམས་ཤེས། །འགྲོ་དྲུག་སེམས་རྒྱུན་རང་ཚོད་ཕྱིར། །དེ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས། །འཁྲུལ་རྟོག་བསམ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། །མདོར་ན་མངོན་ཤེས་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། །འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྣང་བ་ནི། །རང་གི་རང་བཞིན་ལོག་ནས་ནི། །ཕྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་བཅད་པའི་དོན། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འདིས་ཚོད་པས། །རང་རྟགས་འདི་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །འཁོར་འདས་རུ་ཤན་འབྱེད་པ་ཡི། །སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལུས་ངག་ཡིད། །སྤྱོད་པ་ལ་ནི་བསྒོམས་པ་ལ། །འདི་ལྟར་ལུས་ལ་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། །ལུས་ཀྱི་ཞེན་པར་རང་ལོག་པར༑ །འཁྲུལ་པའི་ཞེན་པ་རྒྱུན་བཅད་ཕྱིར། །རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་མེད། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་༑ །དེ་བཞིན་ས་ལ་འཛུལ་བར་ནུས། །བསམ་དང་མི་བསམ་དོན་རྣམས་ཤེས། །ཁ་ནས་ཆོས་ཀྱང་སྒྲ

བ་འབྱུང་། །འདི་ལྟར་སུ་ལ་བྱུང་བའི་མི། །ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་ནི། །འཁོར་བའི་རྟོག་པའི་
འཆིང་བ་ནི། །གང་གིས་བཅིངས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ། །ཕྱིས་ནི་ལུས་ངག་སེམས་འབྲེལ་ཆོད། །ཅེས་
སོ༔ །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་རྟགས་ལ་གཉིས་ཏེ། །དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་བློ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཚད་
དང་༔ རིག་པ་རང་སྣང་གི་བློ་ཅན་དབྱིངས་རིག་རྟོགས་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྐུ་གདུང་འབར་བ་
ལས༔ ལྟ་བ་ལ་ནི་གོམས་པའི་རྟགས། །སྐལ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ། །འདི་བཞིན་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་
འགྱུར༔ །སྟོང་པས་ལུས་དང་སེམས་རྒྱས་པས། །མཁའ་འགྲོ་བཞིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ། །རླུང་ལ་རང་
དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། །རླུང་བཞིན་སྐད་ཅིག་དྲུག་བརྒྱ་ལ། །འཛམ་བུའི་གླིང་བཞིར་རྒྱུ་བར་ནུས། །རང་
སེམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གང་ལ་བལྟས་པ་ཞུ་བར་ནུས། །འདིས་ནི་ལྟ་བའི་གདེང་རྙེད་
ཡིན༔ །གང་གིས་སྒོམ་ལ་འབྱོངས་པའི་རྟགས། །ལུས་ལ་འབྲུ་སྲིན་སྲོག་ཆགས་མེད། །སྙིང་རྗེ་གཞན་
དོན་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར། །རྣམ་རྟོགས་སེམས་རྒྱུན་སྟོངས་པ་ན། །ལུས་ནི་ཤིང་བལ་བཞིན་དུ་ཡང་། །རིག་
པ་འཆི་མེད་དོན་ལྡན་པས། །ལུས་ནི་བཅུ་དྲུག་ལོ་བཞིན་འགྱུར། །ཆོས་ཉིད་བརླན་གྱིས་སེམས་ཁྲབ་
ཕྱིར༔ །ལུས་སོགས་སྐྲ་རྣམས་སྣུམ་བག་ལྡན། །འདི་ལྟར་སེམས་ནི་མི་འཕྲོ་བར། །གང་དུ་བསྡད་པའི་
སར་སྡོད་ཅིང་། །འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་མི་ནུས། །འདིས་ནི་སྒོམ་པ་རང་རྙེད་ནས། །ཚེ་གཉིས་ཀྱིས་
ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁྲེགས་ཆོད་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་དང་། ཐོད་རྒལ་གོམས་
པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི་ཁྲེགས་ཆོད་འབྱོངས་དུས་སྣང་བ་དང་། ལུས་ཀུན་རྡུལ་ན་ཆ་མེད་སིལ་བུར་མཐོང་
ནས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྡུལ་ན་རང་སར་དེངས་ཤིང་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་
གྲོལ་བ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས་པའི་རྒྱུད་ལས། འདི་ཉིད་རང་གི་བློར་གོ་བས། །མི་སྟོད་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཡི༔ །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་དག་ནས། །ཐམས་ཅད་ཟང་མ་ཐལ་བྱུང་དུ། །སྟོང་གསལ་ཆེན་པོའི་
རིགས་སུ་གྱུར། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བ་བཞི། །སོ་སོའི་ནུས་པ་མི་སྣང་བར། །ན་བུན་བཞིན་ཏེ་མཁའ་
ལ་དེངས། །འཁྲུལ་པའི་ཞེན་པ་སྣ་ཚོགས་ནི། །ཇི་ལྟར་བསམ་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་པར། །གཟུང་འཛིན་ཆ་
རྣམས་རང་འགགས་ནས། །གང་མི་སྣང་སྟེ་རང་ཟད་དེ། །གསལ་བྱེད་རང་གི་ཉམས་མྱོང་བར། །ལུས་
ཅན་ཀུན་ཡང་དེ་བཞིན་སོང་། །ཞེས་སོ། །འདིའི་འཐད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ལས་ཀྱང་རགས་པའི་
འབྱུང་བཞི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དུ་དོན་ལ་གནས་པར་བཤད་ལ། སྟོང་ཉིད་གོམས་པས་རྡུལ་ཕྲན་མཐོང་བ་དང་།
ར་བ་དང་རི་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་ལ་ཟང་ཐལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁར་འཕགས་ནས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེས་པུར་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལས་གཞི་མེད་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་
དུ་བསྟན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཁྲུལ་པ་འཇིག་པ་ན་ཁྲེགས་ཆོད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་དེངས་
པའོ༔ །ཐོད་རྒལ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། ཐོད་རྒལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་དེངས་ན་འོད་དུ་གསལ་བས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་
པ་ལ་དབང་ཞིང་སླར་འཕོ་བའི་སྐུར་བཞེངས་ཐུབ་ལ། ཁྲེགས་ཆོད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་དུ་ལུས་དེངས། །ཆོས་ཉིད་
དུ་སེམས་དེངས་ནས་ཀ་དག་གི་སར་གྲོལ་ཏེ་དེས་ན་དོན་མཛད་པའི་ཁྱད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་པ་ཆེན་
འདི་ནས་གནད་འདི་ལྟ་བུ་ཆ་ཤད་ཀྱང་གསལ་བར་རྟོགས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲོང་ཞེས་པ་ནི་དིང་སང་ཁོ་བོ་ཙམ

དུ་ཟད་དོ། །འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐོད་རྒལ་གོམས་པའི་ཚད་ལ་ལྔ་སྟེ། འོད།
དབྱིངས༔ ཐིག་ལེ། སྐུ། རིག་པ། གོམས་པའི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་འོད་ལ་
གོམས་པའི་རྟགས་ཚད་ནི། སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། གང་གི་འོད་ལ་སུ་གོམས་པ། །རང་གིས་མཐོང་
བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་རླུང་དང་། །འབྱུང་བཞིའི་སྣང་བ་རང་ཞུབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ཁ་
དོག་ལྔ་ལ་སྤྱོད། །འདི་དང་འབྲལ་བ་མེད་པའི་རྟགས། །གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། །སྤྲིན་པ་
བཞིན་ཏེ་ཐོགས་མེད་པར། །གང་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། །རི་བྲག་རྣམས་ལ་ཟང་ཐལ་དང་། །དེ་
བཞིན་ས་གཏིང་འཛུལ་བར་སྣང་། །ཆུ་རྣམས་ལ་ཡང་ཟང་ཐལ་ལོ། །ལུས་ལ་གོས་ཀྱང་མེད་པ་ནི། །
གཅེར་བུ་གང་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །ཟས་སོགས་འདོད་པ་རང་གྲོལ་བས། །འདིས་ནི་སྣང་བ་འདི་ཉིད་
ལ༔ །འབྱུང་བ་རང་སར་དེངས་ནས་ནི། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བས། །འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ཐེ་ཚོམ་
མེད༔ །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །དབྱིངས་སྣང་འོད་ཡིན་ཀྱང་དབྱིངས་དངོས་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ར་བ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་གོམས་པའི་ཚད་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་དབྱིངས་ལ་གོམས་པ་ནི། །དབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་རྒྱུ་
བ་ཆད། །ནམ་མཁར་བྱ་བཞིན་འགྲོ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཆུ་ལ་ཉི་བཞིན་དུ། །སྐལ་དང་ལྡན་པ་འདི་འགྲོ་
སྟེ༔ །སྔོར་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། །གླིང་དང་རི་རབ་བཅས་པ་ཡང་། །འདུག་ས་གཅིག་ནས་
མཐོང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་ནི། །སྔོན་མཐོང་བ་མེད་པ་རྣམས། །འདི་ཀུན་དུས་
གཅིག་མཐོང་བར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་རྟགས་དང་གང་ལྡན་པ། །འདི་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་དྲུག་ན །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐིག་ལེའི་ཚད་ནི། །རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཐིག་ལེ་
ཀློང་དུ་སུས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་སྐལ་ལྡན་ཉག་གཅིག་མཐོང་། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ནི། །རྩོལ་བ་
མེད་པར་རང་ཤར་ན། །འདི་ཀུན་རང་གི་ཉམས་ཀྱི་རྟགས། །ཚིག་གི་སྤྲོས་པ་རྣམས་ཆོད་དོ། །གཞན་ལ་
བློ་ཡི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །འཇུག་པར་མི་འགྱུར་དེ་སྐབས་མེད། །གཏམ་རྒྱུད་བརྗོད་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། །
གཞན་ལ་སྨྲ་བརྗོད་བསམ་པ་ཡང་། །སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད། །སྒྲ་ཚིག་རྗེས་སུ་གཡལ་འགྱུར། །
འདི་ལྟར་སུ་ལ་སྣང་བ་དེ། །སྤྲོས་མེད་ཉག་གཅིག་དེས་རྩད་ཆོད། །འདི་ལྟར་རྟགས་དང་ལྡན་པ་དེ། །དེ་
ནས་ལོ་ནི་གཉིས་ན་ཡང་། །རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་ཤེས་ནས། །དབྱིངས་དང་རིག་པའི་རང་སྣང་དང་། །
འབྲལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བ་རང་དྭངས་སུ། །འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་
སོ༔ །བཞི་པ་སྐུའི་ཚད་ལ་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སུས་
གོམས་པ། །གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། །ལུས་ནི་ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར། །རྣལ་འབྱོར་རང་
ཉི་གང་གར་རོལ། །མ་བཅོལ་བཞག་པའི་བསམ་གཏན་ནི། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། །ཤེས་པ་ཧེ་མི་
སླམ་པའི་ཉམས། །རྣལ་འབྱོར་ཀུན་གྱི་སེམས་ལ་སྣང་། །འདི་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །ཆོས་ཀྱི་
སྐུ་ཡི་སྣང་བ་མཐོང་། །འདི་མཐོང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐུ་ཡི་ཀློང་དུ་འདུས་པའོ། །གང་གིས་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ལ། །གོམས་ཤིང་གདེང་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས། །འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མི། །
སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་རོལ། །རོལ་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས། །འདི་ལྟར་རྟགས་དང་སུ་ལྡན་པ། །རྣལ་

འཁོར་ལྡན་པའི་སྐལ་ལྡན་ཏེ། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་དང་། །ཕྱོལ་བ་མེད་པར་ཤར་བ་ལ། །སྣང་བ་
ཉིད་ཀྱང་སྐུ་རུ་ཡང་། །རིམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ནི། །ལོངས་སྐུའི་རྒྱ་བ་འདེབས་མཐོང་ཡིན། །འདི་
ལྟར་རྒྱུད་ལ་གོམས་པ་ཡི། །ངག་ནི་གསལ་ཞིང་སྐད་དང་ལྡན། །བརྫུན་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྣམས་ནི། །
འདི་ཡི་ཁ་ནས་ཚིག་མི་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ཚིག །གཏན་དུ་སྨྲ་བའི་བརྗོད་མཐའ་
འགགས༔ །དེ་ལྟར་རྟགས་དང་ལྡན་པ་དེས། །འདི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ནི། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཕུར་
བ་དང་། །རི་བྲག་ལ་ཡང་ཐང་ཐལ་དང་། །ས་ཡི་འོག་ཏུ་འཛུལ་བ་དང་། །ཆུ་ལ་བྱིང་བ་མེད་པ་
འབྱུང་༔ །དེ་ལྟར་ལྡན་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱིས། །དབྱིངས་རིག་གདེང་དུ་མ་ཚུད་ན། །འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་རང་
དེངས་སུ། །འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནས་སྐྱེ་བ་འཕོས་ནས་ནི། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནི་བར་དོ་ལ། །
སྐད་ཅིག་ལྟ་ལ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །གང་དག་སྐྱེས་བུ་སྐལ་དང་ལྡན། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་གོམས་ནས་ནི། །
འདི་ཉིད་གདེང་དུ་གྱུར་པའི་མི། །ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་རྟགས་འདི་དག །སུ་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ནི། །
འདི་ཡང་སྐལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །སྔོན་དུ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དོན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། །
ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཆར་བར་ནི། །འདི་ལས་འགྱུར་རོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །དེ་བཞིན་སྔོན་དུ་མ་ཐོས་པའི། །ཆོས་
ཀྱི་ཚིག་ནི་སྣ་ཚོགས་པ། །རང་བཞིན་དུ་ནི་ཁ་ནས་སྨྲ། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་གཞན་དག་གི །རྒྱུད་ཀྱི་
ཚིག་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ། །རིམ་པ་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་ལ། །
ཚིག་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན། །སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་དང་ནི་མཐུན་པར་ཡང་། །
ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་ལན་དེ་ཡང་། །སྐལ་དང་ལྡན་པ་འདེབས་འདོན་པས། །འདི་ནི་སྨྲ་བའི་སེང་གེའོ། །ལུས་
ཀྱི་སྟོབས་སུ་སྟོན་པས་ཀྱང་། །རྐང་པ་མགྱོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱང་རྙེད། །ལུས་ཀྱི་གཉེར་མ་མེད་པ་
དང་༔ །སྐྲ་དཀར་དག་ཀྱང་ནག་པོར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་བཞིན། །གཞོན་པའི་མདངས་
དང་ལྡན་པར་ཡང་། །དཔེར་ན་རྩྭ་ནི་གཞོན་ནུ་ལ། །ཆར་པ་དག་ནི་ཡང་བབ་པས། །སྐྱེས་ནི་རང་སྐྱེད་
ལྡན་པར་འགྱུར། །སྡུ་ན་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡང་། །འདི་ལ་གཏིང་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། །དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་
དོན་ལ་འཇུག །རང་གི་ལུས་ཀྱིས་ཕན་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་བྱུང་བ་ན། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
ཡི༔ །ལུས་དང་ཡན་ལག་གཏོང་བར་ནུས། །ཕྱི་རོལ་བདོག་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །དེ་བཞིན་རང་གི་བླ་མ་
ལ༔ །གོང་བཞིན་ལུས་སོགས་གཏོང་བར་ནུས། །འདི་ལྟར་སུ་ལ་བྱུང་བའི་མི། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་འདེབས་
རིག་གོ །དེ་ལྟར་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཕྱིས་ནི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །བརྫུས་ནས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་
བླངས་ནས། །ལོ་ནི་དྲུག་ཁྲི་བརྒྱ་སྟོང་དུ། །སེམས་ནི་གནས་ནས་སེམས་ཅན་དོན། །སྐྱེས་བུ་འདི་ཡིས་
བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ལས། །འཛམ་བུའི་གླིང་སོགས་གླིང་རྣམས་སུ། །སྤྲུལ་པ་བྱེ་བ་དྲུག
ཁྲི་ཡིས། །རང་རང་མཐུན་པའི་ལུས་བླངས་ནས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་བྱེད་པར་ནི། །འདི་ཡིས་འགྱུར་
རོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །དེ་ནས་ངོ་བོ་ཀ་དག་ལ། །ཉི་མ་ལ་ནི་ཟེར་འདུས་ལྟར། །རང་གི་སྤྲུལ་པར་བཅས་པ་
ནི༔ །རང་གི་ངོ་བོར་རང་ཐིམ་ནས། །དབྱེར་མེད་འབྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བ་རིག་པའི་
ཚད་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གདངས་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་ཕྱིར་གོམས་པའི་ཚད་དང་། །རང་ངོ་ཀ་དག་སྐྱོན་མེད་ལ་

ནང་དུ་གོམས་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། རིག་པ་ལ་ནི་ སུས་གོམས་པ། །དེ་
ཡི་ལུས་ལ་རྒྱུ་འདི་འོ། །གང་དུ་གཏད་པའི་དངོས་པོ་ལ། །དེར་ནི་རང་ཤེས་འཛུད་པར་ནུས། །གང་དུ་
འདུག་པའི་ས་ཉིད་དུ། །ལུས་ཀྱང་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་རིག་པ་ཉིད་དང་མཚུངས། །གཞན་གྱི་མ་
དད་བསྒྱུར་ནུས་དང་། །བསམ་རྒྱུན་ཞེན་པ་རང་འགགས་དང་། །ནང་གི་རྟགས་དང་རྣམ་པར་ལྡན། །
མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སུས་རིག་པ། །འདི་ནི་འབྱུང་བ་རང་གི་སར། །སྐལ་དང་ལྡན་པ་འདི་ངེས་ནས། །
སྐྱེ་མེད་མཆོག་ལ་སློགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་སྐྱེ་མེད་སུ་ཡིས་
ནི༑ །རྟུད་ནས་ཆོད་པའི་མི་དེ་ལ། །རྟགས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་འབྱུང་། །འདི་རྟགས་སུ་ལ་ལྡན་པ་ནི། །ང་
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཡིན། །ལུས་ལ་འབུ་སྲིན་ཤིག་ལ་སོགས། །འདི་ཀུན་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་དང་། །གང་
གི་སྐྲ་དང་སེན་མོ་དང་། །འདི་ཀུན་མི་སྐྱེ་རྒྱུན་ཟད་ན། །འདི་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟགས་དང་
ལྡན་པ་ནི། །ཟླ་བ་དག་ནི་གསུམ་ན་ཡང་། །འདི་ནི་འབྱུང་བ་རང་ངེས་སུ། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོའི་མི་
སྣང་བར། །རང་ལུས་འོད་ཀྱི་གདངས་དཀྱིལ་དུ། །རིགས་དང་བཅས་ཏེ་འདི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །
དོན་གསུམ་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རྟགས་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྐལ་ལྡན་གྲོལ་བའི་རྟགས་དང་། སྐལ་མེད་འཁྲུལ་པའི་རྟགས་ཏེ། སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། གང་དག་
མྱ་ངན་ལས་འདས་ན། །དེ་ལ་སྐུ་དང་གདུང་དང་ནི། །དེ་བཞིན་འོད་དང་སྒྲ་ཉིད་དང་། །ས་ནི་གཡོ་བར་
འགྱུར་བའོ། །ནམ་མཁའ་ཆར་དང་ཁྱུ་རླངས་དང་། །འདི་ལྟར་རྟགས་ནི་ཕྱིས་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་གྲོལ་ཚད་ངེས་པའི་རྟགས་དང་། འགྲོ་དྲུག་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་
རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། སྐུ། གདུང་། འོད། སྒྲ། ས་གཡོ་བའི་རྟགས་ཚད་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་སྐུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་ལྡན་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། །དེ་ཡི་ལྷག་མ་ཟག་བཅས་
ཀྱི༑ །ཕུང་པོ་རྟེན་ཡུལ་བསྲེགས་སྦྱངས་པས། །དེ་ལ་སྐུ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞི་བའི་སྐུ་དང་ཁྲོ་བོའི་
སྐུ༑ །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཡང་། །སུ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་ལ། །འདི་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཡང་། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་བྱུང་བ་ན། །འདི་ནི་བར་དོ་མེད་པར་ཡང་། །ངོ་བོ་ཀ་དག་ཆེན་པོ་
ཡི༑ །གདེང་དང་ལྡན་པར་འདི་འགྱུར་རོ། །ཞི་བའི་སྐུ་ཡི་རྟགས་བྱུང་ན། །ཞག་ནི་ལྔ་ཡིས་བདེན་མཐོང་
སྟེ༑ །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐིམ། །གལ་ཏེ་ཁྲོ་བོའི་སྐུ་བྱུང་ན། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ཡི། །སྐད་
ཅིག་ཉིད་ནི་ཆ་ལྔ་ལ། །གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །ཞེས་སོ། །གདུང་ལ་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ
དང་༑ རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཤ་རི་རཾ་ནི་བདེ་
གཤེགས་གདུང་། །དེ་བཞིན་བ་རི་རཾ་ཞེས་ནི། །རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གདུང་ཡིན་ནོ། །ཚུ་རི་རཾ་ནི་རིན་པོ་
ཆེ༑ །བསེ་རི་རཾ་ནི་པད་མའོ། །དེ་བཞིན་ཉ་རི་རཾ་ཞེས་བྱ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གདུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ༑ །གཉིས་པ་ལ་གདུང་རིགས་ལྔ་སྟེ། སོ་སོའི་ཁ་དོག ཚད། རྒྱུ། གནས། ཡུལ་རྣམས་བསྟན་
པ་ནི། །རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཤ་རི་རཾ་ཞེས་དཀར་ལ་དངས། །སྒོམ་ལ་འདྲིལ་ཏེ་ཁ་དོག་གསལ། །སྲན་མ
ཡི་ནི་ཚོག་འབྲུ་ཙམ། །འདི་ནི་རུས་པའི་དངས་མ་སྟེ། །སྙིན་པས་འདྲིལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཐབས་ལྡན

དེ་ཡི་མགོ་ལས་འབྱུང་། །བ་ནྟི་རཾ་ཞེས་སྦྱོ་ནག་ལ། །ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཙམ་མམ། །ཡང་ན་སྲན་ཆུང་འབྲུ་ཙམ་མོ། །འདི་ནི་དྲོད་ཀྱི་དངས་མ་འདྲིལ། །དེ་ཡི་རྩིབ་མའི་གོ་མཚམས་ནས། །འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །ཚུ་ནྟི་རཾ་ནི་ཁ་དོག་སེར། །ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ནི་ཁྲག་ལས་སོ། །དེ་ནི་མཆིན་པའི་སྙིང་ནས་འབྱུང་། །བསྲེ་ནྟི་རཾ་ཞེས་དམར་ལ་དངས། །ཆེ་ཆུང་ཚད་ཀྱང་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ། །འདི་ནི་འབྱུང་བ་འདུས་ལས་འདྲིལ། །སྐལ་དང་ལྡན་པའི་མཁལ་མ་ལས །འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །ཞུ་ནྟི་རཾ་ནི་ཨིནྡྲ་སྟེ། །ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་ཁ་དོག་གསལ། །ཕྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངས་མ་ལས། །འདི་ནི་གློ་བའི་སྙིང་ནས་འབྱུང་། །འདི་ཀུན་སྤྱི་དབྱིབས་ཟླུམ་ལ་འདྲིལ། །ཀུན་གྱི་གཏིང་གསལ་ཁ་དོག་ལྡ། །ཞེས་སོ། །

རིང་བསྲེལ་ནི་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྲུལ་པར་དབུགས་ལ་འབྱིན་པའི་རྟགས་ཏེ་འབྱུང་བས་འཇིག་ལ། གདུང་མི་འཇིག་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། འདི་དང་ཡང་ནི་འདྲ་བ་ཡི། །རིང་བསྲེལ་ཉིད་ནི་ཕྲ་མོ་སྟེ། །ཏིལ་གྱི་འབྲུ་དང་རྟུལ་ཆ་ཙམ། །འདི་ནི་འབྱུང་བས་ཞིག་པར་ནུས། །འདི་ནི་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུའོ། །གདུང་ནི་སུས་ཀྱང་འཇིག་མི་ནུས། །སྲ་མཁྲེགས་འཇིགས་པ་ཀུན་བྲལ་བས། །འདི་ཀུན་འཇིགས་མེད་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །ཅེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། སྐུ་དང་གདུང་དང་འོད་རྣམས་ཀྱང་། །སྨྱུ་དན་འདའ་བ་གང་ཡོད་པ། །དེ་ལ་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བར་ཞད། ཅེས་སོ། །འོད་ལ་འཁོར་ཡུག་དང་། །ཕྲེན་འཕྲེང་དང་། །ཕྱིབས་སྐུགས་གསུམ་སྟེ། སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། འོད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ༔ །མུ་ཁྱུད་འཁོར་ཡུག་བཅས་པར་ནི། །ཁང་གི་ཤུལ་ལ་བྱུང་བ་ནི། །འདི་ནི་བར་དོ་དང་པོ་ལ། །ངེས་པ་ཡིན་ནོ་འབྲས་བུ་ཐོབ། །གལ་ཏེ་ཕྲེན་ལ་འཕྲེང་བ་ན། །འདིས་ནི་བར་དོ་མི་སྣང་བར། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ས། །འོད་ནི་ཕྱིབས་སུ་སྣང་གྱུར་ནས། །འདི་ནི་བར་དོ་ཐ་མ་ལ། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཉིད་བརྙེས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་ལའང་ཕྱོགས་དང་སྐད་ཀྱི་རིམ་པས་དབྱེ་བ་ནི། སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། །གང་དུ་འདས་པའི་གནས་ཁང་ནི། །ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བའི་སར། །སྒྲ་ནི་རབ་ཏུ་གྲག་པ་ན། །འདི་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་། །སྒྲས་ནི་རིན་ཆེན་རིགས་སུ་སྣང་། །ནུབ་ཏུ་པད་མ་དེ་བཞིན་ནོ། །བྱང་དུ་ལས་ཀྱི་རིགས་སུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྙིང་དུ་དེ་བཞིན་རིགས། །སྒྲ་ཡི་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུ། །འུར་ཞིང་ཐུག་པ་བསྟེགས་མ་དང་། །རྒྱུན་རིང་འཇམ་དལ་རིང་བའི་སྒྲ། །ཞི་དང་ཁྲོ་བོའི་ཁྲོད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་དང་ལྡན་གྱུར་ན། །འདིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཡི། །སྐུ་ཡི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ས་གཡོ་བའི་རྟགས་ཚད་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ས་ནི་གཡོ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེའི༔ །དབུགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་བྱུང་ན། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ས་ཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་ཞག་ནི་གསུམ་ན་ཡང་༔ །དེ་ཉིད་ས་ནི་གཡོས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། །ཞག་ནི་དྲུག་ན་བྱུང་བ་ན། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ས་ལ་འཇུག་གོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །གལ་ཏེ་ཞག་ནི་དགུ་ན་ཡང་། །ས་ནི་གཡོས་པར་གྱུར་པ་ན། །འདི་ནི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཡི། །ས་ལ་ཅི་དགར་སྤྱོད་པར་ནུས། །ས་ནི་གཡོས་པའི་སྐལ་ལྡན་ལ། །སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་མི་སྣང་སྟེ། །དེ་བཞིན་ས་དང་ལམ་རྣམས་ལ། །ཡུན་དུ་སྤྱོད་ཞིང་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་འགྲོ་དྲུག་གི་གནས་སོ་སོར་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལ་དྲུག་སྟེ། རྒྱུད་དེ་

ཉིད་ལས། གང་ཞིག་ཤི་བ་དེ་ཚེ་ན། །ནམ་མཁའ་སྨུག་ནག་མུན་པ་ནག །དེ་བཞིན་ཆར་དང་ཁུ་རླངས་དང་༔ །རླུང་དང་སེར་བ་བུ་ཡུག་སྟེ། །འདི་ཀུན་སུ་ལ་བྱུང་བ་དེ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ༔ །འདི་ལ་བར་མ་དོ་མེད་པར། །འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །ནམ་མཁའ་ན་བུན་ལྟ་བུ་ལ། །འོད་ཟེར་སེར་ལ་ཉི་ཟླ་ཤི། །རླུང་དང་སེར་བུ་མེད་པ་ལ། །སེར་གློག་ཉི་མ་མི་སྣང་དང་། །ཆར་བབ་ཤུལ་ལམ་ཡང་ན་ནི། །འདི་ཡི་སྲིད་ལ་བབ་པར་གྱུར། །འདི་ཉིད་སུ་ལ་བྱུང་བ་སྟེ། །ཡི་དགས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་གནས་སུ༔ །སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་མཁའ་འགྲོ་མ། །ནམ་མཁའ་རྨུགས་ཤིང་རླུང་ཡང་མེད། །སྤྲིན་ནི་གནག་ལ་གོ་མཚམས་མེད། །ཡང་ན་ན་བུན་སྣང་བ་དང་། །རྨུགས་ཤིང་ཉམས་མི་དགའ་བ་ལ། །ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་སུས་བྱུས་པ། །འདི་ནི་བྱོལ་སོང་གནས་སུའོ། །ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་རླུང་གིས་འཁྲུགས། །སྤྲིན་ནི་ཁམ་ནག་འཛིགས་པའི་གཟུགས། །རབ་ཏུ་འཁྲུགས་ཤིང་འགྲོ་འོང་བཅས། །འབྲུག་དང་ལག་གི་ལྟེ་འཁྱིན་དང་། །ཉི་མ་ཟླ་བ་སྣང་མི་ནུས། །འདི་ལྟར་སུ་ལ་བྱུང་བ་སྟེ། །འདི་ནི་ལྷ་མིན་སྐྱེ་གནས་སོ། །ནམ་མཁའ་གསལ་ཞིང་དྭངས་པ་ལ། །ཉི་མ་ཟླ་བའི་སྣང་བ་གསལ། །རླུང་དང་སེར་བུ་སྣང་མི་ནུས། །འདི་ནི་ལྷ་ཡི་སྐྱེས་གནས་སོ། །ཡང་ནི་ནམ་མཁའ་གསལ་ལ་དངས། །མི་མཛེད་སྤྲིན་ནི་དར་དཀར་བཞིན། །ཤིན་ཏུ་སྲབ་ཅིང་བརྡལ་བར་སྣང་། །ཡང་ན་ཉི་ཟླ་འོད་ཁྲིམ་ཅན། །འདི་ལྟར་སུ་ལ་བྱུང་བ་དེ། །མི་ཡི་སྐྱེ་གནས་འདིས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོ། །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་རྟགས་ཚད་ངེས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་དགུ་པ་རྒྱ་ཆེ་བཤད་པའོ། །དེ་ནས་བར་དོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ་རང་སྣང་ངེས་པའི་གདམས་ངག་ཇི་ལྟར་གདབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བར་དོ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ༔ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། སྣང་ལུགས་སོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་དག་ལས། །ཞེས་པས། རང་བཞིན་གྱི་བར་དོ། འཆི་ཁའི་བར་དོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ། སྲིད་པའི་བར་དོའོ། །ས་མཚམས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བར་དོ་དང་པོ་མའི་མངལ་ནས་འཐོན་ནས་ཐ་མ་འཆི་རྐྱེན་གྱི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ལ་ཐུག་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །འཆི་ཁའི་བར་དོ་ནི་འཆི་རྐྱེན་གྱི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་ནང་དབུགས་ཁྲིག་གི་ཆད་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ནི་དབུགས་ཆད་ནས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འོད་གསལ་ཤར་བ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐིམ་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །སྲིད་པའི་བར་དོ་ནི་ལྷུན་གྲུབ་ཐིམ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཐོགས་མེད་རྒྱུ་བ་ལས་མའི་མངལ་དུ་ཚུད་པ་ཕྱིན་ཆད་དེ། མངལ་དུ་ཚུད་ནས་སྲིད་པ་ཕྱི་མའོ། །སྣང་ལུགས་ལ་བཞི་ལས། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བར་དོའི་སྣང་ལུགས་ལའང་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་ཁམས་གསུམ་སྤྱི་བཙན། གནས་རིགས་ཐ་དད། གང་ཟག་སློབ་བཙན་གསུམ་ལས། སྤྱི་བཙན་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་སོ་སོར་གཞག་པའི་དབང་གིས་རྩ་བ་མ་རིག་པ་གཟུང་འཛིན་དུ་སེམས་ལ་སྣང་བ། ཕྱི་ཡུལ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ། ལུས་སུ་སྣང་བ། བདེ་སྡུག་བར་མ་དགའ་གདུང་དུ་སྣང་བ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔར་སྣང་བས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་སྤྱིའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གནས་རིགས་ཐ་དད་པར་སྣང་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཡང་རིས་སུ་བསྡུ་ན་དྲུག་པོ་རྣམས་ཡུལ་དང་།

ལུས་དང་། བདེ་སྡུག་ཕལ་ཆེར་ལས་མཐུན་གྱི་ཆ་སོ་སོ་ནས་ཕྱོགས་བསྡེབས་པས་འགྲོ་བ་དྲུག་སྟེ། རང་
རང་གི་ལས་མཐུན་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་མི་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མཐུན་པར་ནི་མེད་དེ། ཆུ་གཅིག་པུ་ལའང་ལྷས་བདུད་རྩིར་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྲིན་གཅིག་པུ་ལའང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ལ་སོགས་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་
མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་འབབ་ལ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་བདུད་རྩིའི་ཆར་དང་། མི་ལ་ཆུ་དང་།
དུད་འགྲོ་ལ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ལ་བཏུང་དུ་རུང་བ་ཙམ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག་གི་ཆར་དང་།
དམྱལ་བ་ལ་མེ་མདག་གི་ཆར་དུ་འབབ་པར་མཐོང་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་
ཕྱིར༑ །དོན་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ན་དོན་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
མེད་པས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོའི་ལས་ཐ་དད་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
ལྕགས་སྲེག་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་འདི་དག་གང་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད
ཀྱང་༑ །སྡིག་སེམས་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་
སྒོས་བཙན་ལ་སྣང་བ་ནི། གནས་རིགས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལ་ལ་བདེ། ལ་ལ་སྡུག
ལ་ལ་བར་མར་གནས་ཏེ། སྣང་ཚུལ་ཡང་ལྷས་བྱིན་གཅིག་ལའང་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་སོ་སོར་འཛིན་
པ་དང་། ལ་ལའི་ཟས་ལ་ལའི་དུག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། ལ་ལའི་སྣང་བ་ལ་ལའི་མུན་པར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་
ནང་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་རྣམས་ཏེ། འདི་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ལས་ལས་གྱུར་པ་སྟེ། འཕགས་པ་
དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། ལས་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རི་མོ་མཁན་ལྟ་
བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེད་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བར་དོའི་ཕུང་པོ་ལྔས
བཅིངས་པས་སྐུ་ལྔའི་སྣང་བ་རང་འགགས་པ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བཅིངས་པས་འོད་དང་ཁ་
དོག་གི་སྣང་བ་རང་འགག་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཅིངས་པས་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་
བ་རང་འགགས་པའོ། །འཆི་ཀ་མའི་བར་དོའི་སྣང་ཚུལ་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པས་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་
བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་། སེམས་བྱུང་ཚོར་གྱི་ལམ་སྟོར་བས་ནང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་།
གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚོ་རྡོལ་བས་ལུས་སེམས་འབྲལ་བའི་རྟེན་སྟོར་གྱིས་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་
སྟེ༑ དོན་ལ་ཤི་ཡིས་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གནས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་སྣང་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་
བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་བོར་བས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རང་ཤར། ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆད་
པས་རང་བཞིན་བབས་ཀྱི་བསམ་གཏྭ་ལ་དང་གི་གནས། །དབང་པོ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་སྟོངས་པས་རང་
སྣང་དག་པའི་འོད་གསལ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །སྲིད་པ་བར་དོའི་སྣང་ཚུལ་ནི་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན
རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟར་ས་ཐེན་མེད་པ། ནང་སེམས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྲེམས་བྱེད་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཀུན་ཏུ་རྟོག
པ༑ ལུས་སེམས་གཉིས་འདུས་ཀྱི་སྲིད་པ་གང་ལའང་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱུ་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྤྱོད་
པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། བར་མ་དོ་ཡི་སྣང་བ་ནི། །རང་བཞིན་གནས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་
ཉོན་མོངས་ཡུལ་དུ་སྣང་། །འཆི་ཀའི་བན་བུན་ལང་ལོང་དང་། །ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའོ། །ཆོས་

ཉིད་བར་དོ་སྐུ་དང་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འོད་དང་ཁ་དོག་གོ །ཐིག་ལེ་མཆེད་དང་འབྱུང་སྣང་དག །ཙིར་སྣང་
ཆོས་ཉིད་གཞལ་ཡས་སོ། །སྲིད་པའི་སྣང་བ་ཕྱུད་ཕྱོད་དང་། །ཡིད་ཡུད་རྨི་ལམ་སྣང་བ་ལྟར། །བདེན་
སྣང་རྫུན་པ་ཡིད་ཀྱི་ལུས། །དཀར་སླེག་ལ་སོགས་རིགས་དྲུག་འོད། །སོ་སོའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་སྣང་
བའོ༔ །ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་བར་དོ་
ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པ་ཐེ་བྱ་ཚང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག འཆི་ཁའི་བར་དོ་ལ་མི་
གསལ་བ་གསལ་གདབ་པ་སྒྲེག་མོ་མེ་ལོང་བལྟ་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་རང་སྣང་
ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་སྔར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་འཕྲད་པའམ་མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག
སྲིད་པ་བར་དོ་ལ་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་མཐུད་པ་ཡུར་བ་རྐོང་ཆག་པ་ལ་ཝ་འཛུགས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་གོ །
དང་པོའང་དཔེ་དགོད་པ། དོན་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དཔེ་ནི་ཐེ་བྱ་ནི་ཚང་དང་པོ་འཆའ་དུས་མི་ལ་སོགས་
པའི་གནོད་པ་བརྟགས་ཏེ་བཙན་སར་བཅས་ནས་བྱིས་ཚང་དུ་ནམ་འཇུག་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་སྐད་ཅིག་ལ་
འཇུག་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་བློའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་སྒོམ་དུས་དོན་ཐོག་དེར་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཅར་
ཕོག་ཏུ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ལ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་བློ་སྦྱངས་པས་བློའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱིར་གང་ཉམས་སུ་བླང་བ་དེ་
ཐོ། པས་ཚེ་མོད་ཀྱང་གང་ཟག་སྔོན་ནས་ལས་སད་པའི་རིགས་དང་། སྔོན་བསྐལ་པ་བཟང་དུས་བླ་མ་ཡང་
གྲུབ་ཆེན་ཤ་སྐྱག་ཐོན་དུས་རང་གི་ལས་འཕྲོ་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་མངོན་པར་མཁྱེན་པས་གནད་དུ་འགྲོ་བའི་
ཆོས་རང་གང་མོས་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པ་གཅིག་པུ་དེས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། །ད་ལྟའི་དུས་ན་ལས་འཕྲོ་བཟང་
པོའང་དཀའ་ལ། རྣམ་རྟོག་གྲངས་མང་བས་སྤྲོས་པ་གཅིག་གིས་ཆོད་པའང་སྲིད་མཐའ་མ་ཁེགས་པ་ཙམ
ལས༔ ཕལ་པ་ཀུན་ཐོས་བསམ་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྦྱོང་དགོས་ཏེ། ད་ལྟའི་སྙིང་ཏིག་འདིའི་བསྟན་པའི་མཐའ
མ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སླེབ་པའི་དུས་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་གསང་བ་རྒྱལ་པོ་འདི་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་
ཡིན་པས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་ཆེ་ལ་ཤེས་རབ་དང་སྐལ་བ་མཆོག་མ་གཏོགས་པས་འདིའི་དོན་རྟོགས་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་འདིར་འཇུག་པ་ལ་ཐོས་བསམ་ཆེ་བ་ཞིག་བསྟེན་དགོངས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཚིགས་
བརྗོད་པ་མཐའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི། །རིམ་པ་དགུ་ནི་ཡིད་དཔྱོད་པས། །མངོན་སུམ་གཏན་དང་བྲལ་བ་ལ། །
མ་འོངས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་དང་། །རྟོག་པ་རགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཚིག་ལ་སྤྱོད་ཕྱིར་སྨིན་པ་
མིན༔ །འདི་ཡི་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། །ཚིག་འདས་སྤྲོས་པ་ཡོངས་
རྫོགས་ཆེ། །གསང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཡི། །མངོན་སུམ་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །རང་ཤེས་རིག་པ་
འདུས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡི། །རང་རིག་ངེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །མཉམ་ཉིད་
འདྲེས་པ་མེད་པར་སྤྱད། །དེ་ནི་ཚིག་འདས་རིམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དབང་པོ་ལ་རྣོ་རྟུལ་མེད་པར་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྔོན་ལས་སད་པས། ཚེ་འདིར་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་
ཆོས་འདི་ཐོས་དེ་སྤྲོས་པ་དུས་གཅིག་ལ་ཆོད་དེ་འདི་བས་འདི་ཟབ་མང་པོ་མི་འཚོལ་བར་ཉམས་ལེན་མདུང་

འདྲིལ་དུ་བོད་རྒྱལ་པོ་ན་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཟེར་གྱི། ཕལ་པ་སྤྲོས་བཅས་ཚིག་ལ་ཞེན་ནས་བོད་རྒྱལ་མཐོང་ཡང་ངེས་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོས་པའི་ཆོས་དགོས་ལ། ངེས་གྲོལ་བ་ལ་ཐོས་པ་དུ་མའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས་ཐོས་བསམ་གནད་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །ཉིལ་གྱིས་བསྡུ་ན་དཔྱད་པའི་དུས་སུ་བོད་རྒྱལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས། ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་དེ་ལ་འཛིན་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པ་འདུག་ན་ལས་ཅན་ཡིན་པས་མང་པོའི་ཁ་ན་མེད་དོ། །ཡིད་ཆེས་པ་འདི་གཅིག་པུས་ལམ་བགྲོད་པས་ཉམས་ལེན་བརྩོན་པ་གཅིག་པུས་ཆོག་ལ། དེ་མི་འདུག་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་བླ་མར་མིང་འདོགས་ན་ངེས་པར་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་དགོས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་ལམ་མ་ནོར་བ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་པར་སློབ་དཔོན་དེ་ལམ་མ་ནོར་བ་དགོས་ཏེ། ནོར་ན་དེས་བསྟན་ཚད་ནོར་བ་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་ནང་སྒོམ་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་བསྐྱང་ཞིང་གསང་བ་དབྱིངས་རིག་གི་རང་རིག་རྫེན་ལ་ཕུད་ནས་ཆོས་སྐུ་ཅེར་མཐོང་དུ་གོམས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སུས་མཐོང་བ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོད། །ཐིག་ལེའི་སྒྲོན་མ་སུས་མཐོང་བ། །རྩོལ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་རེ་གནས་ཐོབ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་སུས་མཐོང་བ། །སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས། །ཚུ་ཡི་སྒྲོན་མ་སུས་མཐོང་བ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་སུ་གོམས་པ། །རིག་པ་རྣམས་ནི་སྣང་ལ་ཐེབས། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་པས། །འདི་ཉིད་རྣམས་ནི་རང་རིག་པ། །རང་བཞིན་གནས་པའི་བར་མ་དོར། །འདི་རྣམས་གོམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི། །འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་དེངས་སུ། །འགྱུར་བར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་འཆི་ཀའི་བར་དོ་ལ་མི་གསལ་བ་གསལ་གདབ་པ་སྐྲག་མོ་མེ་ལོང་བལྟ་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་། ཁྱད་པར་མཆོག་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། འཆི་བར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། འཆི་བ་བརྟག་པའི་ཐབས། དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཐབས། འཆི་ཀ་མའི་སྣང་བ། རྣལ་འབྱོར་པའི་གདམས་ངག འགྲོ་དྲུག་ཕལ་པའི་སྐྱེ་རྟགས། དེ་ཉིད་སྦྱོང་བའི་ཚེ་གའོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནས་འཆི་བར་ངེས་པས་དམ་པའི་ཆོས་པོ་ན་ལ་བརྩོན་དགོས་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤུངས་པའི་རྒྱུད་ལས། སྐྱེས་བུ་བརྟན་པའི་ཚེ་སྲོག་ལ། །དུས་བཏབ་མེད་པས་ཡ་རེ་ཆ། །ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ལ། །རྟག་པ་མེད་པས་ཡ་རེ་ཆ། །ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། །ཁང་ཞིག་ལུས་ཅན་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །ཚེ་ནི་མི་རྟག་རྨི་ལམ་འདྲ། །རྨི་ལམ་གྱིས་ནི་གྲུབ་པ་མེད། །ཚེ་ནི་མི་རྟག་ཆུ་བྲག་འདྲ། །འབབ་ཆུས་གཅིག་ཏུ་བསྡད་པ་མེད། །ཚེ་ནི་མི་འཛིན་རླུང་དང་འདྲ། །རླུང་གིས་སྐྱེས་བུ་གཟུང་བ་མེད། །ཚེ་ནི་ཡུན་ཐུང་སྤྲུལ་པ་འདྲ། །སྤྲུལ་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མེད། །ཚེ་ནི་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་འདྲ། །སྒྱུ་མས་བདེན་པའི་ས་གཟུང་མེད།། །ཚེ་ནི་མི་སྡོད་འགྲོན་པོ་འདྲ། །འགྲོན་པོས་རྟག་ཏུ་བསྡད་པ་མེད། །ཚེ་ནི་མ་ངེས་ཆར་སྤྲིན་འདྲ།། །སྤྲིན་གྱིས་དུས་ཚོད་བཟུང་བ་མེད། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་ཚེ་ཡི་ཚད། །འདི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ།། །གློ་བུར་བ་དང་ཐོག་བབས་སུ། །དུས་ཚོད་འདི་ལྟར་གཟུང་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །འཆི་བ་བརྟག་པ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། འཆི་བའི་རྟགས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་གཅིག །དུར་ཁྲོད་དབེན་པའི

ཕྱོགས་སོང་ལ། །ཟླ་མ་མཆོད་ཅིང་བསྐོད་པ་བྱ། །གཞན་ཡང་བཟའ་དང་བཏུང་བ་ཡིས། །འགྲོ་བ་གཞན་
ཡང་མགུ་བྱས་ཏེ། །དེ་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །འཆི་བའི་རྟགས་ནི་ཆཤད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །
བརྟག་ལུགས་རྒྱས་པར་ནི་མན་ངག་གི་ཡི་གེ་ན་གསལ་ཡང་འདིར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་
གསལ་བར་ཆཤད་ན། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། འཆི་ཀའི་བར་དོ་འདི་ལྟར་བརྟག །དབེན་པའི་ཕྱོགས་སམ
ལུང་སྟོང་དུ། །འཆི་བའི་དུས་ཚོད་གཟུང་བ་གཅེས། །འདི་དག་རྟགས་ནི་སུ་ལ་བྱུང་། །ལུས་ཅན་ཚེ་ཡི་
འདུ་བྱེད་བྱེད། །ཡན་ལག་སེན་མོའི་ཁྲག་མེད་ན། །ཟླ་བ་དགུ་ན་གདོན་མི་ཟ། །སྐྱེས་བུའི་མིག་གི་སྦྲིན་
ཡལ་ན། །དེ་བཞིན་ཟླ་བ་ལྔ་ནའོ། །འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་ཉིད་ལྡངས་ན། །ཞག་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག་ན་འཆི། །
དེ་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད། །རྐང་པའི་ལོང་བུ་ཕྱིར་ཐོན་ན། །དེ་བཞིན་ཟླ་བ་གཅིག་ནའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་
གྱིས་ལུས་རྡོགས་ན། །སྐྱེས་བུ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ཚེ། །སོ་ཡི་རྩ་བར་དྲག་པ་ཆགས། །ཞག་དགུ་ན་ནི
དེ་ཡང་འཆི། །དེ་བཞིན་སྣ་ཚོམ་ཞག་ལྔ་ན། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་འཆི་བའོ། །ཡན་ལག་ཡང་ཡང་བརྐྱང་
བསྐུམ་བྱེད། །དེ་ནི་ཉི་མ་བདུན་ནའོ། །མིག་ནི་འབུར་ཞུགས་བལྟ་བ་ན། །ཞག་གསུམ་དང་ནི་དྲི་ཁའོ། །
མིག་གི་ཚོགས་རྣམ་རབ་འབྲུལ་ན། །དེ་ནི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ནའོ། །འབྲུམ་པ་ཡི་ནི་རྒྱུན་ཆད་ན། །དེ་བཞིན་ཞག
ནི་བཅུ་དགུ་ན། །སྐྱེས་བུ་ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་བྱེད། །དབུགས་ནི་བསྟེགས་མར་ཡང་རྒོད་ན། །དེ་ཡང་ཟླ་བ
དྲུག་ནའོ། །སྣ་ཡི་མ་སི་ཀ་ཆད་ན། །ཞག་བདུན་ན་ནི་འགུམ་པར་འགྱུར། །མིག་གི་བ་ར་ན་ཆད་ན། །
ཞག་ལྔ་དག་ན་དེ་ཡང་འགུམ། །འབྲུམ་པ་གཡོན་གྱི་ཤ་ཤོར་ན། །ཞག་གཅིག་ན་ནི་དེ་ཀུན་འགུམ། །སྙིང་
འོག་སོ་ནི་འཐམས་གྱུར་ན། །ཞག་གསུམ་གྱིས་ནི་གདོན་མི་ཟ། །ལྕེ་ལ་ནག་པོའི་ཐིག་ལེ་བྱུང་། །ཞག
གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡང་འགུམ། །རྣ་བ་མགོ་ལ་འབྱར་གྱུར་ན། །དེ་ནི་དེ་ནུབ་ནམ་ཕྱེད་དོ། །ཁྲང་གི་ལྟེན་སྣ
ཚོམ་པ་ན། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ། །གཉིད་ལོག་རྩ་ནི་མེད་པ་ན། །དེ་ཡང་ཟླ་བ་ཕྱེད་ནའོ། །གལ
ཏེ་རང་གི་དོན་བྱེད་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །མི་རྟག་འགྱུར་ཏེ་ཡལ་བ་ན། །ཟླ
གཅིག་མོད་དེར་འཆི་བ་ཡིན། །ཡན་ལག་བཞི་ཆད་ཟླ་བཞི་ནའོ། །དེ་སྙིང་མགོ་ཆད་ཟླ་གསུམ་ནའོ། །
སྟོད་སྨད་བྱེ་ན་ཟླ་གཉིས་ནའོ། །ཕྲུམ་པོར་འདྲིལ་ན་ཟླ་གཅིག་ནའོ། །དེ་ཡི་དུས་ཚོད་ཤེས་པར་བྱ། །
གནམ་ས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་ནི། །གལ་ཏེ་ཆད་པར་གྱུར་པ་ན། །ཞག་ནི་བཅུ་དགུ་ལས་མི་ཐུབ། །རི་
རབ་ཀྱི་ནི་ལོགས་དག་ནས། །སེང་གེ་དཀར་མོ་མི་བབས་ན། །བཅུ་དྲུག་ཞག་ནི་གདོན་མི་ཟ། །གལ་ཏེ་རི་
དང་ཐང་མཚམས་སུ། །དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་རྐེད་ཆག་ན། །འདི་དག་ཀུན་ནི་མཁས་པས་བརྟག །རྒྱ་
མཚོ་ཆུ་ཡི་སྤྲིན་ཡལ་ན། །འདི་ཡང་རིམ་པ་མཁས་པས་དབྱེ། །ས་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་ནི། །དགེ་སྦྱོང་དུ
བཉིད་ཆད་ན། །ཞག་ནི་དགུ་ན་དེ་བཞིན་འགུམ། །རི་རབ་རི་ཡི་རྩེ་མོ་ལ། །མི་འགྱུར་ཉི་མ་ཆུབ་གྱུར
ན༑ །ཞག་གསུམ་ན་ནི་དེ་ཡང་འཆི། །ཆོ་ག་རྣམས་ནི་རབ་སྤྲངས་ལ། །རང་རིག་སྙིང་པོའི་དོན་ལ
བརྟག །རི་རབ་དག་གི་ཁོང་གསེང་ན། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་སྦྲ་ཆད་ན། །བཅུ་གསུམ་ཉིད་དམ་ལྔ
ནའོ༑ །གལ་ཏེ་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་ལས། འཆི་བདག་གི་ནི་བདུད་ལངས་ན། །ཞག་བདུན་གྱིས་ནི
གདོན་མི་ཟ། །དེ་ནི་ཕན་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་གཅེས། །སྟོང་པ་གསལ་བའི་སྙིང་

པོ་ཅན། །གསལ་བ་རིག་པའི་སྙིང་པོ་ཅན། །རིག་པ་འོད་ཀྱི་ཁང་པ་ཅན། །སྒྲོན་མ་བཞི་ལ་གོམས་པ་
གཅེས༔ །ཞེས་སོ། །འཆི་བ་བླུ་བའི་ཚོག་ཡང་ཐལ་འགྱུར་ལས། གལ་ཏེ་ངན་ན་བཟློག་པ་ཙམ། །
བཟང་བ་བླ་མར་གསོལ་བ་གདབ། །ཅེས་པས། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཟློག་པའི་ཐབས་མན་ངག་ཏུ་བཤད་
ལ༔ རྒྱབ་རྟེན་དུ་ལུང་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ན། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དེ་ལྟར་ལུས་ལ་རྟགས་བྱུང་ན། །
འཆི་བ་བླུ་བའི་ཚོག་བཤད། །སྐྱེས་བུ་བཟློག་པའི་ལས་བརྩམས་པ། །རང་གི་བླ་མ་དགེ་འདུན་དང་། །
ཚོགས་བསགས་ཞིང་ནི་ཁྱད་པར་ལ། །ཡོན་དང་སྟོན་མོས་མཉེས་བྱས་ལ། །ཚོག་འདི་དག་བརྩམ་པར་
བྱ༔ །འབྱུང་བའི་སྒྲ་རྣམས་ཆ་མཉམ་ཕྱིར། །ཏ་ལ་ཡི་ནི་ལོ་མ་ལ། །འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་འཁོར་ལོ་ནི། །
ཕྱིབས་བཞི་ལྟེ་བ་མུ་ཁྱུད་བཅས། །ས་ཆ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ཡི། །འཁོར་ལོ་དག་ནི་ལྔ་བྱས་ལ། །ཁ་དོག་
དག་ནི་འབྱུང་བས་དབྱེ། །ལྟེ་བ་ཕྱིབས་དང་ལྔ་རྣམས་ལ། །རང་རང་གི་ནི་ཡི་གེ་ལྔ། །མུ་ཁྱུད་ཨཱ་ལིའི་
ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར། །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་རྣམས་བྲིས་ཏེ། །མཆོད་དང་བསྟོད་དང་སྡིག་པ་བཤགས། །སོ་
སོའི་ཙི་འདོད་གསོལ་བ་གདབ། །ལྟེ་བར་འབྱུང་བའི་ལྔ་བསམས་ལ། །ཡི་གེའི་གྲངས་ནི་བཟླད་ལ
བསྒྲིམ༔ །དེ་ནས་ཁམ་པོར་ཁ་སྦྱོར་དུ། །འཁོར་ལོ་དེ་ཀུན་བཙུག་ནས་ནི། །ཚོན་སྐུད་ལྔ་ཡིས་རྒྱ་གྲམ
བཅིང་༔ །ཤིང་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་ས། །རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཁ་ལྟངས་ན། །དེ་ཀུན་བསྲེགས་ལ་ངར་ཟན
དང་༔ །བསྲེས་ལ་གཟུགས་ནི་ཁྲུ་གང་བྱ། །དབང་པོ་ལྔ་ལ་ཡི་གེ་ལྔ། །རྒྱ་ཤོག་བྲིས་ཏེ་ཁོལ་བཏོན
གཞུག །དེས་ནི་འབྱུང་བ་ཉམས་པ་གསོ། །གལ་ཏེ་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། །ངར་ཟན་སྐྱེས་བུའི་ལོ་སོང་
ཚད༔ །ཁ་དོག་ཉིད་ནི་བསྒྱུར་བྱས་ལ། །རང་གི་དྲི་མའི་གོས་དུམ་དང་། །དེ་བཞིན་འབྱུང་བའི་རྫས
རྣམས་དང་། །ཟན་དང་བསྲེས་ནས་གཟུགས་སུ་བགོ། །བལ་ཚོན་དར་དང་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུགས་དེ་
རྣམས་ནི་བརྒྱན་བྱས་ལ། །དེ་རྣམས་དང་ནི་མཐུན་པ་ཡི། །གཏོར་མ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཟུགས
ཐ་མར་ངར་ཟན་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པོ་གྲངས་ཙམ་གྱིས་བསྐོར། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ཚིག་འདི་བརྗོད། །
ཁྱེར་ཅིག་ཁྱེར་ཅིག་སྟོབས་ལྡན་རྣམས། །སྲིད་དང་ཆགས་དང་ཞེན་པ་དང་། །དྲན་དང་བཟུང་དང་བསམ
དང་རེག །སློད་དང་ཞི་དང་གྲོལ་བར་མཛོད། །ཚིག་ནི་དེ་ཀུན་ལན་གསུམ་བརྗོད། །དེ་ནས་ཆུ་བོའི་
གཞུང་ལ་བསྐྱལ། །འཆི་བ་ལས་ནི་ཟློག་པ་ལ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་ན་ར་སྐན། །ཞེས་སོ། །འཆི་ཀའི་སྣང་
བ་ནི་འབྱུང་བ་སོ་སོའི་ཐིམ་ཚུལ་གྱི་རྩ་རླུང་གི་འདུ་བའི་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ
ནད་བཏབ་ནས། །རྟགས་ནི་ས་ལ་བྱུང་བ་དེ། །ཤི་བའི་དུས་ནི་བཏབ་པ་ཡིན། །ས་ནི་ས་ལ་ཐིམ་པ
དང་༔ །དེ་བཞིན་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །སོ་སོ་རང་ལ་ཐིམ་པ་ནི། །སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་འདི་ལྟར་འོང་། །
ས་ནི་རང་ལ་རང་ཐིམ་པས། །ལུས་ནི་ལྕི་ཞིང་ཟས་མི་ལེན། །ལངས་དང་འགྲོ་བའི་སྟོབས་ཀུན་ཟད། །ཆུ་
ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། །ཁ་ཆུ་སྣ་ཆུ་འཛག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་མེ་ལ་མེ་ཐིམ་པས། །ཁ་སྣ་དག་ནི་རབ་ཏུ
སྐམ༔ །ལུས་ཀྱི་མཐའ་ཡི་དྲོད་རྣམས་འཚེར། །དེ་བཞིན་རླུང་ལ་རླུང་ཐིམ་པས། །དབུགས་ནི་ངར་ངར
ཡན་ལག་འཕྲ། །མིག་ཀྱང་གྱེན་ལ་ཟློག་པའོ། །རྟགས་ནི་ས་ལ་བྱུང་བ་དེ། །འདི་ལ་མི་གནས་ཕ་རོལ
ཏུ༔ །ངེས་པ་རུ་ནི་འགྲོ་བས་ན། །ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་གདམས་ངག་ནི་ཆོས་འདིའི་སྐལ་ལྡན

རྣམས་ལ་དུས་འདིར་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། རང་ལ་གསལ་པོ་ཡོད་ན་དེས་ཆོག་པས་སྐབས་འདིར་དྲན་པར་བྱ་སྟེ༑ ཡུལ་དང་གནས་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་གནད་གཉིས་གང་རུང་ལམ་ཁྲེར་དུ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཕོ་བོ་སྟེ་རླུང་ཐ་མ་ཕྱིར་འགྲོ་དུས་སྙིང་ནས་རིག་པ་བླ་མའི་སྐུ་ཚོན་གང་བ་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་བཅས་པའམ། ཨཱཿདཀར་པོ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ལ་ཚངས་བུག་ནས་ཡར་རྒྱངས་སོང་བར་བསམ་དུས་ཧི་ཀ་ཉེར་གཅིག་བརྩེགས་མར་བརྗོད་པས་གྲོལ་བ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞུགས་སྟངས་གསུམ་མམ། སེང་གེ་ཉལ་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་མིག་ལ་གཏད་མིག་དབྱིངས་རིག་ལ་གཏད་ནས་ཀ་དག་གི་ངང་ལ་འཕྲོ་འདུ་མེད་པར་བཞག་པས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་གྲོལ་ལོ། །དབྱིངས་རིག་མི་གསལ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོའི་འཆར་ལུགས་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཉམས་པར་བྱས་པས་མི་བརྟན་པོ་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་དུས་གྲོང་ཕྱི་ནང་སྟེག་འོག་གང་དུ་ཕྱིན་པ་དེར་འཕྲིན་བརྫོལ་བ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་བར་ངེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དེ་ཚེ་བླ་མའི་མན་ངག་རྣམས། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་འདྲིས་པར་བྱ། །དོན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་ཡང་གདབ། །དེ་ཚེ་སྐྱེས་བུ་སྐལ་ལྡན་དེའི། །སྣང་བ་ཉིད་ནི་རང་གསལ་ན། །མི་གནས་ཤེས་པ་རང་ངོ་ཞེས། །རླུང་བཞི་རིམ་གྱིས་ཞི་ནས་ཀྱང་། །རླུང་ཆེན་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཚེ། །ཡུལ་དང་གནས་ལ་འཇུག་པ་དང་། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ལུགས་བསྟན། །ཡུལ་གནས་དག་ལ་འཇུག་ལུགས་ནི། །གྲོང་འཕོ་གྲོང་འཇུག་གདམས་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་རླུང་ལ་ཞོན་ལ་སྦྱར། །དེ་ཡང་གོང་དུ་འཕྲོངས་པ་གཅེས། །རིག་པ་བསྡུ་དང་འཕང་བ་གཅེས། །དེ་ཡང་ཧིཀ་གིས་འཕང་བའོ། །དེ་ཉིད་བླ་མའི་ཞལ་ལ་ཐུག །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ལུགས་ནི། །རིག་པ་འདི་ལྟར་གཏད་པར་བྱ། །ཕུང་པོ་སེང་གེའི་ཉལ་ལུགས་ཀྱིས། །རིག་པ་ཉིད་ནི་མིག་ལ་གཏད། །ཡིད་ཙམ་བར་སྣང་ལམ་དུ་བྱ། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་མ་འགྱུར་ན། །མི་དེ་བར་དོ་མེད་པར་ནི། །འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཞི་བའི་དབུགས་ཀྱང་དལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དབྱིངས་རིག་མི་གསལ་ན། །ཆོས་ཉིད་བདེ་བའི་བར་མ་དོར། །རིག་པའི་སྣང་བ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །སྔར་བསྟན་འོད་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ། །དེས་ནི་བདེན་པའི་སྣང་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །རང་ལ་གདམས་ངག་དེ་དག་མི་གསལ་ཞིང་གདེང་མེད་ན་བླ་མའམ་མཆེད་གྲོགས་དམ་ཚིག་གཙང་བ་ཞིག་གིས་གསལ་གདབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་བསྟན་པ་དེའི་ངང་དུ་བལྟར་བཙུག་ལ། ད་ལྟའི་རིག་པ་འདི་ཀ་བར་དོར་འཆར་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཟེར་བས་རང་སྣང་དུ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་རིག་པ་རྗེན་པ་འདི་ཀ་དག་གི་གྲོལ་ས་ཡིན་པས་འདིའི་ངང་ལ་མ་འགྱུར་བར་ལྷོས་ཤིག་ཅེས་ཁྲིགས་ཆོད་དང་ཐོ་རྒལ་གྱི་དོན་གསལ་གདབ་བོ། །འདེབས་འཕྲོལ་ཤི་ན་ནད་པའི་ཁ་སྣ་དང་རང་གི་ཁ་སྣ་སྦྲད་པའི་དུས་སུ་རླུང་དྲག་པོར་འཕངས་ལ་ཚུར་བརྟུབས་པས་དེའི་རླུང་ཆད་པ་སོས་ཏེ་མིག་ཧྲིག་གིས་བྱུང་དུས་མིག་གིས་དེ་ཉིད་སྒྲོན་མའི་སྣང་བ་ངོ་སྤྲད་པ་ལ་གདམས་ངག་བཏབ་པས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་ལ། གཞན་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོར་གྲོལ་ཏེ། དེ་ལྟའི་འོད་གསལ་སྐྱོལ་མ་དང་འདྲ་བས་གྲོགས་བྱས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སུན་མ་དང་འདྲ་བས་སྣ་བསུ། དེ་གཉིས་གྱུང་སྦྱོར་བས་གཞན་དུ་འཁྱོར་ས་མེད་དེ་ཚེ་བཅོ་ལྔའི་ཉི་མ་ཤུབ་པ་དང་ཟླ་བ་ཤར་བ་དུས་སུ་མཚུངས་པས་བར་ན་མསུན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་

ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། གལ་ཏེ་དེ་དག་མི་གསལ་ན། །རང་གི་བླ་མ་གནས་པ་ན། །གོང་གི་མན་ངག་གསལ་ཡང་གདབ། །བླ་མ་མེད་ན་རྡོ་རྗེ་སྲུན། །ཤེས་པ་གསལ་ཡང་གདབ་པར་བྱ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ན༑ །དེ་ཉིད་ཐུགས་རྗེས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །སྒོ་གསུམ་དག་ནི་སྒོ་སྦྲད་དེ། །དབུགས་ནི་བཏབ་དང་རྡུབ་དང་འཕང་། །ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གཞུག་པ་ནི། །ལུས་དང་ངག་ཡིད་སྟོབས་བསྐྱེད་ཕྱིར། །དབུགས་དང་བཅས་ཏེ་མཁས་པས་བྱ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་བྱས་པས། །དེ་ཡི་སྣང་བ་འདི་ལྟ་བུ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེད་ན། །གདམས་པ་དག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །འོན་ཏེ་ཤེས་པ་གསལ་གྱུར་ན། །དགོངས་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་རང་དྭང་ན། །མིག་གི་དེ་ཉིད་བལྟ་རུ་གཞུག །མཉམ་པར་གནས་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །མི་རྟོག་ལྷུན་པའི་ཏིང་འཛིན་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །འགྲོ་དྲུག་ཕལ་པ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ནི། འདིའི་དབང་པོ་ཡང་མཐའ་ནི་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་དུ་དབུགས་འབྱིན་ན་དྲོད་སྤྱི་བོར་འདུ་ལ། གཞན་རྣམས་ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། འདིའི་དུས་སུ་ལག་པ་གཡས་གཡོབ་པའོ། །དྲོད་རྐང་མཐིལ་འདུ་ཞིང་རྐང་པ་གཡོན་ས་ལ་རྡེབ། མིག་རབ་རིབ་བྱེད་ན་དམྱལ་བའོ། །དྲོད་མཆན་ཁུང་གཡས་སུ་འདུ། །ཁ་ནས་ཚིག་འཆོལ་ན་ལྷ་མིན་ནོ། །དྲོད་ཁར་འདུ་ལུས་ཀྱི་མདོག་སེར་མིག་རབ་རིབ་བྱེད་ན་ཡི་དགས་སོ། །དྲོད་མཚན་མར་འདུ་དུད་འགྲོའི་སྐད་འདོན། དེ་ནས་ཁ་སྐྱུགས་སོ་འཐམས་མིག་རབ་རིབ་བྱེད་ན་བྱོལ་སོང་ངོ་། །དྲོད་མིག་ཏུ་འདུ་ཚིག་གསལ་དྲན་པ་མ་ཉམས་ན་མིར་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས༑ ཕྱི་ཡི་སྣང་བ་འདི་ལྟ་བུ། །གལ་ཏེ་དྲོད་ནི་གྱེན་ཡལ་ན། །དབུགས་ཆེན་འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན༑ །མིག་ནི་མི་གསལ་རབ་རིབ་ན། །ངན་སོང་གནས་རྣམས་དག་ཏུ་སྐྱེ། །ལག་པ་དག་ནི་གཡས་གཡོབ་ན། །མི་དེ་ལྷ་ཡི་གནས་སུའོ། །ཁ་ནས་ཚིག་ནི་འཆོལ་བ་ན། །ལྷ་མིན་གནས་སུ་དེ་བཞིན་སྐྱེ། །རྐང་པ་གཡོན་པ་ས་ལ་རྡེབ། །དེ་ནི་དམྱལ་བའི་གནས་སུའོ། །ལུས་ཀྱི་མདོག་ནི་སེར་བཀྲག་མེད། །དེ་ནི་ཡི་དྭགས་ཡུལ་དུའོ། །ཁ་ནས་སེམས་ཅན་སྐད་འདོན་ན། །དེ་ནི་བྱོལ་སོང་གནས་སུའོ། །ཡང་ན་ཁ་སྐྱུགས་སོ་འཐམས་ན། །དེ་བཞིན་བྱོལ་སོང་སྐྱེ་གནས་སོ། །ཚིག་གསལ་དྲན་པ་མ་ཉམས་ན། །དེ་ནི་མི་ཡི་གནས་སུའོ། །ཕྱི་ཡི་རྟགས་ནི་དེ་དག་དང་། །ནང་གི་རྟགས་ནི་འདི་དག་སྦྱར། །སྤྱི་བོར་དྲོད་རྣམས་འདུས་པ་ན། །དེ་ནི་ལྷ་ཡི་གནས་སུའོ། །དེ་བཞིན་རྐང་མཐིལ་དྲོད་འདུས་ན། །དེ་ནི་དམྱལ་བའི་གནས་སུའོ༑ །མཆན་ཁུང་གཡས་སུ་དྲོད་འདུས་ན། །དེ་ནི་ལྷ་མིན་ཡུལ་དུའོ། །དེ་བཞིན་ཁར་ནི་དྲོད་འདུས་ན༑ །མི་དེ་ཡི་དྭགས་གནས་སུ་སྐྱེ། །དེ་བཞིན་མཚན་མར་དྲོད་འདུས་ན། །དེ་ནི་བྱོལ་སོང་སྐྱེ་གནས་སོ༑ །མིག་ཏུ་དྲོད་རྣམས་འདུས་པ་ན། །མི་ཡི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །དེ་དག་རྟགས་དང་སུ་ལྡན་པ། །འདི་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་སྦྱོང་བའི་ཆོ་ག་ནི་གསུམ་སྟེ། དབུགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་སྦྱོང་བ༑ རོ་ལ་སྦྱོང་བ། རྗེས་སུ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་དེའི་སྙིང་ནང་དུ་ཨཱཿདཀར་པོ་བསམ་ཏེ་རང་གི་ཁ་དེའི་སྤྱི་བོར་གཏད་ནས་དབུགས་ནར་ནར་དྲང་ཤིང་ཨཱཿམི་དེའི་ལོ་གྲངས་རེ་བརྗོད་པས། དེའི་རྣམ་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་ལ་སྦྱོང་བ་ནི་རོ་དེའི་མདུན་དུ་མཐུལ་པད་འདབ་བཞི་པའི་དབུས་སུ་བུམ་པ་གཞན་དང་མཐུན་པར་བཅས་ལ། རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ནས།

མཆོད་བསྟོད་བྱས་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་སྭཱ་ཧཱ་ཞེས་པ་ཅི་འགྲུབ་བཟླས་པའི་མཐར། ཨ་བྷྲ་ཧྲ་ཧཾ་ཀཾ་ཞེས་པའང་
བརྒྱ་རྩ་རེ་བཟླས་པའི་བུམ་ཆུས་རོ་དེའི་སྤྱི་བོ། མགྲིན་པ། སྙིང་ག ལྟེ་བ། མཚན་མ། མཆན་ཁུང་
རྣམས་སུ་བཀྲུས་ན་གནས་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ལ་བདུན་ཚིགས་བྱེད་ནའང་བུམ་པ་བཅས་པར་ལྷ་སྐྱེས
ནས༔ མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་མིང་བྱང་བཀྲ་ཤིང་ལམ་བསྟན་པ་དང་ཆོས་བཤད་པ་བྱས
ཏེ་ཐ་མའི་ནུབ་མོ་མིང་བྱང་བསྲེགས་ནས་ལམ་བསྟན་ལ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་བྱའོ། །རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས།
དེ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །གནས་ནི་རིམ་པར་དྲང་བའི་ཕྱིར། །ཡི་གེ་ཨ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །
དབུགས་དང་དེ་ཡི་གྲངས་དང་སྦྱར། །གལ་ཏེ་དེ་བར་མ་ཤི་ན། །སྤྱི་བོར་ཁ་གཏད་དབུགས་ཀྱིས་ནི། །
ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཡང་། །ཨ་ནི་དམིགས་ཏེ་བསྡུ་བར་བྱ། །དེ་ཉིད་ཤི་བར་འགྱུར་བའི་ཚེ། །ཟག
པར་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལ། །བུམ་པའི་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས་ནི། །ཡི་གེ་ཡི་ནི་འབྲུ་ཉིད་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་
རྒྱུན་གྱིས་སྦྲུངས་ན། །དམྱལ་བའི་གནས་རྣམས་སྟོངས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་རྟགས་སུ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡི་
དྭགས་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཡི་གེ་བྷྲ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །དབུགས་དང་བཅས་ཏེ་གྲངས་ཏེ་བདུན། །ལྟེ་
ཡི་སྟེང་དུ་བྷྲ་བཞག་སྟེ། །ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡིས་བསྡུ། །དེ་བཞིན་བུམ་པ་ཁ་ཡི་སྟེང་། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་རྒྱུན
གྱིས་བཀྲུས་ན། །ཡི་དྭགས་གནས་རྣམས་སྟོངས་ནས་ནི། །མི་དེ་ཡང་ནི་དེ་བརྟག་གོ །བྱོལ་སོང་རྟགས
དང་སུ་ལྡན་པ། །ཡི་གེ་ཏྲ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་གནས་རྣམས་སྦྱང་བར་བྱ། །དབུགས་དང་བཅས་ཏེ
ལན་གྲངས་དགུ། །མཚན་མ་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་ནས་ནི། །ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་པར་དེས། །ཡང་ཡང་རླུང་
དང་བཅས་པས་འཕང་། །དེ་བཞིན་བུམ་པ་མཚན་མའི་སྟེང་། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་བཀྲུས་ན། །བྱོལ
སོང་གནས་རྣམས་སྟོངས་ནས་ནི། །རྟགས་པར་དཔེ་གཅིག་ལ་འདུག མི་དེ་ཡང་ནི་དེ་བརྟག་གོ །གང་
ཞིག་ལྷ་ཡི་རྟགས་བྱུང་ན། །ཡི་གེ་ཧཾ་གི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །དབུགས་དང་བཅས་ཏེ་གྲངས་ནི་ཡང་། །བཅུ
གཅིག་ལྡན་པས་ཤེས་པ་སྦྱངས། །སྤྱི་བོར་ཡི་གེ་ཧཾ་ཞེས་བསམ། །ཤེས་པ་ཟག་མེད་མིག་ཏུ་དྲང་། །དེ་
བཞིན་བུམ་པ་སྤྱི་བོའི་སྟེང་། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་སྦྲུངས་ན། །ལྷ་ཡི་གནས་རྣམས་སྟོངས་ནས་ནི། །
དེས་ནི་མི་ཡི་སྐྱེ་གནས་ཐོབ། །ལྷ་མིན་རྟགས་དང་སུ་ལྡན་པ། །ཡི་གེ་ཀཾ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །དབུགས་དང་
བཅས་ཏེ་ཉི་ཤུའི་གྲངས། །མཆན་ཁུང་ཉིད་ནི་གཡས་སུ་ཡང་། །ཡི་གེ་ཀཾ་ནི་མཁས་པས་བཞག །ཤེས
པ་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་སྦྱོ། །དེ་བཞིན་བུམ་པ་མཆན་ཁུང་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས་བཀྲུས་ན། །ལྷ་མིན་
གནས་རྣམས་སྟོངས་ནས་ནི། །དེ་ཡང་མི་ཡི་སྐྱེ་གནས་ཐོབ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིས། །རིམ་པའི་
གནས་ནས་འཕོས་ནས་ནི། །རིམ་པས་ཆེ་ཚད་ཅུང་ཟུར་ནས། །མི་ཡི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ། །དེ་ལྟར་ཚེ་
ག་ལྡན་པའི་ཚེ། །མི་དེ་དབུགས་དང་མ་བྲལ་ན། །ཡི་གེ་དབུགས་དང་བཅས་པ་ཡིས། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་
གནས་རྣམས་སྦྱོང་། །གལ་ཏེ་དབུགས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཕུང་པོའི་གནས་སུ་བུམ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་
རྒྱུན་གྱིས་སྦྲུངས་ན། །དེ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟའོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་མེད་པ་ན། །དེ་ཉིད་ཤི་ནས་ཞག་གྲངས
ནི༔ ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བར་དུ་ཡང་། །བདུན་པའི་ཚེ་ན་ཆོ་ག་འབབ། །དམིགས་པའི་ཏིང་འཛིན་ལྡན་པ
གཅེས༔ །ཡང་ན་བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་བྱ། །དེ་ཚེ་དེ་ལ་ལམ་ཡང་བསྟན། །ཆོས་ནི་སྣ་ཚོགས་བཤད་པར་

བྱེ༔ །དེ་ལྟར་ཚིག་སྔ་ལྡན་པ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ངེས་པར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་
སོ༔ །འདིར་རྨོངས་པ་ཐོས་པ་ཆུང་བ་དག་ན་རེ། རིགས་དྲུག་གོང་ནས་གོང་དུ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་དེ།
འདྲེན་ཐུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་དྲངས་པས་ཆོག་ཟེར་བ་ལ། ལོ་ན་སྦྱོང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་རིག་དྲུག་གི་སྡིག་
པ་སྦྱོང་བའི་སྡུགས་ནཤད་པ་དང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ལམ་བསྟན་པའང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པར་
བྱས་པས་ཆོག་མོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་ཞིང་སྦྱོང་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
འཕར་ཐུབ་ན་ས་དེ་དག་མ་སྦྱངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པས་ཆོག་མོད། དེ་ལ་ལོན་རེ་སྒྲིབ་པ་འོག་
མ་མ་བྱང་བ་རིམ་པས་སྦྱོང་ཞིང་འདི་ནས་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འོག་
མའི་ལས་ཆོག་དེས་སྦྱངས་ནས་གོང་དུ་གནས་སྤྱོར་བ་ལས་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་འདི་ཡང་འཐད་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་གཅིག་ཏུ་ཆཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འདོད་ན་རྨོངས
པར་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པའི་ཐབས་དང་འདོད་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དོན་གཉིས་པ་ཁྱད་པར་མཆོག་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་འཆི་ལུགས་དང་།
འབྱུང་བའི་ཐིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དབང་པོ་གསུམ་ལས། ཐ་མའི་ཐ་མ་རྣམས་སྲིད་པ་བར་དོར་འཕྲོ་
མཐུད་དེ་དབུགས་འབྱིན་པས་འཆི་དུས་ནའང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་ཕལ་ཆེར་འདྲའོ། །འབྲིང་ལ་
ཡུལ་རྐྱེན་མེད་པར་འཆི་བ་ནི་གངས་ཁྲོད་དམ་རི་ཕུག་གམ་ལུང་སྟོང་དུ་གཞན་ལ་རྒྱུས་མེད་པར་དུས་ནའང་ཐ་
མལ་པ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་ཕལ་ཆེར་འདྲའོ། །འབྲིང་ལ་ཡུལ་རྐྱེན་མེད་པར་འཆི་བ་ནི་གངས་ཁྲོད་དམ་རི་
ཕུག་གམ་ལུང་སྟོང་དུ་གཞན་ལ་རྒྱུས་མེད་པར་འཆི་བ་རི་དྭགས་སམ་སེང་གེ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་རྐྱེན་གྱིས་མི་
གནོད་པ་རྣམས་ནི་འགྲོན་ཁང་དམ་གྲོང་འདབ་བམ་ཀླུ་ལམ་གྱི་ལོགས་སུ་འཆི་བ་སྤྲང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། འཆི་
བའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཡང་མི་རྟོག་ཅམ་འཆི་དང་གར་འཆིའི་རྩིས་གདབ་མེད་པ་བུ་ཆུང་འཆི་བ་ལྟ་
བུའོ༔ །རབ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་དེངས་པས་འཆི་དུས་རོ་མེད་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་འཆི་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་
འདུག་པའི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་ལོད་ཕུང་གིས་བཀང་ནས་ལོད་དུ་ཡལ་བ་རིག་འཛིན་འཆི་བ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་
ཕུང་བུད་ཤིང་ཟད་པས་འཆི་བ་ལྟར་འོད་ལུས་སུ་ཡལ་བ་དང་། བུ་ག་ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་འདྲེས་པ་
ལྟར་ལུས་ཡལ་བས་རེས་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །དེ་དག་འཆི་དུས་ཆོས་ཟད་པས་གདམས་ངག་ལ་དགོས་པ་
མེད་དེ་རིག་པ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་གཤེགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྟེན་མེད་དུ་ཡལ་བ་དུས་མཉམ་པ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་
སྦྱོར་ལས། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འདི་ལྟར་བརྟག །དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་ནི། །སྲིད་པ་བར་དོར་འཕྲོ་མཐུད་
དེ༔ །དཔེར་ན་རྐོང་ཆགས་ཕ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་རྣམས། །རི་དྭགས་ལྟ་བུའི་འཆི་
ལུགས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་འཆི་ལུགས་སོ། །དེ་བཞིན་སེང་གེ་ལྟ་བུ་དང་། །གང་ཞིག་སྤྲང་པོ་ལྟ་བུ་
དང་༔ །དེ་བཞིན་བུ་ཆུང་ལྟར་ཤི་བ། །རྣལ་འབྱོར་འབྲིང་གི་ཤི་ས་ཡིན། །གང་ཞིག་མཁའ་འགྲོའི་འཆི་
ལུགས་དང་། །དེ་བཞིན་རིག་འཛིན་འཆི་ལུགས་དང་། །མེ་ཕུང་ལྟ་བུར་རང་ཟད་དང་། །མི་སྣང་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་རྣམས། །འདི་ཀུན་འབྱུང་བ་རང་ཟད་པར། །མི་སྣང་མི་ལེན་འདི་ལྟ་བུར། །དབང་པོ་རབ་ཀྱི་
སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །འདི་ལ་གོམས་པའི་རང་ཤུགས་རླེད། །འཆི་ཀར་འདི་དག་ཤེས་པས་ནི། །ལུས་སེམས་

འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས། །འདི་ལྟར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །འཆི་རྐྱེན་བརྟག་དང་མི་བརྟག་མེད། །
དེ་བཞིན་འཇིགས་པ་ཀུན་བྲལ་ཏེ། །ལུས་ཀྱི་ཞེན་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། །ལྟ་བ་ཉིད་དང་སྒོམ་པས་
ཀྱང་༑ །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་ལ་ཕན་གནོད་བྲལ། །ཕན་བྲལ་གནོད་པའི་འབྲས་མེད་པས། །འདི་ལ་གནས་
པའི་ཡུལ་ཡང་མེད། །རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་སྨིན་བྲལ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་གོམས་པས་ཆོག །རང་ཤར་
རང་གྲོལ་སྐྱེ་མེད་ཀློང་། །དུས་མ་འགྱུར་བར་སྣང་བ་འགྱུར། །ལྷུན་གྲུབ་ཀ་དག་ཀློང་དུ་ཐིམ། །རེ་དོགས་
གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཟད་ནས། །དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་ཀ་དག
ཀློང་༑ །དེ་ཕྱིར་འདི་དོན་རྟོགས་པས་ཆོག །བྱར་མེད་ལྷུན་རྫོགས་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
ལུས་ཀྱི་འབྱུང་ལྔ་སོ་སོར་ཐིམ་པ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། ཕྱི་
ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་ཐིམ་པ་ཡན་ཆད་ཕྱི་འབྱུང་གི་ཐིམ་ཚུལ་ལོ། །ནམ་མཁའ་ལྔ་ཐིམ་པ་ནི་ནང་འབྱུང་གི་
སྐབས་སུའོ། །སྲོག་ལྔ་ཐིམ་པ་ནི་གསང་འབྱུང་ངོ་། །རླུང་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཐིམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
འབྱུང་བའོ། །སྤྱིར་རང་གི་ལུས་ལ་འབྱུང་བ་ལྔ་ཚན་དུ་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། རླུང་ལས་ཕྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ་དེ་
སྐབས་འདིར་ཐིམ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་འཆི་བ་རྣམས་ལ་རྐྱེན་
མེད་པའི་འཆི་ལུགས་ཞེས་བྱ། འགྲོ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འཆི་ལུགས་ཞེས་བྱའོ། །གློ་བུར་དུ་རྦབ་དང་མཚོན་
དང་གཟའ་ལ་སོགས་པས་བཏབ་ནས་འཆི་བ་རྣམས་ལ་རྐྱེན་དང་བཅས་པའི་འཆི་ལུགས་ཞེས་བྱ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་འཆི་ལུགས་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་གི་རིམ་པ་ངེས་པ་ནི་མ་བཀྲོལ་ཡང་གོ་བས་ལུང་གི་གནས་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། ཀྱེ་གྲོགས་པོ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་དབུགས་འཕོ་བའི་
ཚེ་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ནང་གི་འབྱུང་བ་ལྔ་ལ་ཐིམ། །ནང་གི་འབྱུང་བ་ལྔ་གསང་བའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ལ་ཐིམ།
གསང་བའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ལ་ཐིམ་ནས་ལམ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་ཚེ་འདི་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཕྱི་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་ས་ལ
ཐིམ༑ ཆུ་ཆུ་ལ་ཐིམ། མེ་མེ་ལ་ཐིམ། རླུང་རླུང་ལ་ཐིམ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་མོ། །དེ་
ཡང་ས་ས་ལ་ཐིམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིའི་ས་ནང་གི་ས་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ནང་གི་ས་ཕྱིའི་ས་ལ་ཐིམ་པའོ། །
ཕྱིའི་ས་ནང་གི་ས་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་ནི་དང་པོའི་དུས་སོ། །ནང་གི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཕྱི་ལ་ཐིམ་པ་ནི། ནང་གི་ས་
ཕྱིའི་ས་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་འཆོར། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ས་ཐིམ་པའི་
རྟགས་སུ་ཕྱིའི་ཤེས་པ་རྨུགས། མི་འགྱུར་བ་རྡོ་རྗེའི་ས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་འཆོར། །ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཉམས་ལྡང་མི་ནུས། སྣང་བ་སྟོང་པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་
པའི་ས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཤོར་ནས་དགོངས་པ་མི་གསལ་ལོ། །སྒྲུབ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲོན་མའི་སྣང་བ་འགག་གོ །ནང་གི་ཆུ་ཕྱིའི་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ
ཆུ་མི་ཐུབ་སྟེ། དེའང་འདི་ལྟ་སྟེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆུ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཁ་སྣ་ནས་ཆུ་འཛག ཞི་བ
གསལ་དག་གི་ཆུ་ཐིམ་པས་རྟགས་སུ་གསང་བའི་གནས་ནས་ཆུ་མི་ཐུབ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་རྒྱས་པའི་ཆུ་
ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་མིག་གྲིབ་ལ་ལོག་ནས་འོང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཆུ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་དྲོད་

འཚོར་བ་སྟེ་དེའང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་ནང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་མི་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ནང་གི་དྲོད་འཚོར་ཞིང་ཤེས་པ་མི་གསལ། ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་མཉམ་པའི་མི་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་གསང་བའི་དྲོད་འཚོར། ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་རྟོག་པའི་མེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་གསང་བའི་དྲོད་འཚོར། ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་རྟོག་པའི་མེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དྲོད་འཚོར། ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་མེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་མི་མཐོང་ངོ་། །ནང་གི་རླུང་ཕྱིའི་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་འཚོར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཀྲག་དང་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་འཚོར། མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་རླུང་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ནས་ཆུ་འབྱུབ། སྲོག་འཛིན་པའི་རླུང་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དབུགས་མི་ཐུབ། ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་དང་དྲན་པ་འཚོར། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་བསྐལ་པ་ལས་ཀྱི་རླུང་ཐིམ་པས་རྟགས་སུ་ཕྱིའི་དབུགས་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་སྤྱི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་སྒྲོན་མ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཐིམ་མོ། །ཡུལ་མེད་གསལ་དྭངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རིག་པ་ལ་ཐིམ་མོ། །མ་འདྲེས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་མོ། །དོན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཤེས་རབ་ལ་ཐམ་མོ། །དག་པའི་ཞིང་དུ་བགྲོད་བྱེད་ནམ་མཁའ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དོན་ལ་ཐིམ་མོ། །དེ་ནི་ནང་གི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྩ་བ་འཛིན་པའི་སྲོག་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་མོ། །སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་མཁའ་ལ་འཁྲིལ་ལོ། །རྣམ་པར་ཕྲ་བའི་སྲོག་ལུས་ལ་འཁྲིལ་ལོ། །མི་གཙང་བའི་སྲོག་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་ལོ། །རྣམ་པར་འདར་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་མོ། །དེ་ནི་གསང་བའི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་པའི་རླུང་ཚོམ་བུ་ལ་ཐིམ་མོ། །དྲོད་སྐྱེད་པའི་རླུང་འོད་ལ་ཐིམ་མོ། །གསལ་འགྱུར་གྱི་རླུང་སྐུ་ལ་ཐིམ་མོ། །རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་རླུང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་མོ། །རྣམ་པར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་རླུང་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཐིམ་མོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱོད་པའི་རླུང་སྟོང་པ་ལ་ཐིམ་མོ། །རྣམ་པར་ཡིད་འཛུག་པའི་རླུང་གཉིས་མེད་ལ་ཐིམ་མོ། །རྣམ་པར་མདངས་དང་ལྡན་པའི་རླུང་མཐའ་གྲོལ་ལ་ཐིམ་མོ། །རྣམ་པར་བསྲེག་པའི་རླུང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་མོ། །རྣམ་པར་རྒོད་པའི་རླུང་གསལ་བ་ལ་ཐིམ་མོ༑ །གཞི་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་མཁའ་གསལ་ལ་ཐིམ་མོ། །འཕྲུལ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གཏིང་གསལ་ལ་ཐིམ་མོ། །དངང་ཞིང་སྐྲག་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཡུལ་ལ་ཐིམ་མོ། །དྲན་པས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་བར་དོ་ལ་ཐིམ་མོ། །འཛིན་པས་ལུས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་རླུང་རང་སྣང་ལ་ཐིམ་མོ། །རྣམ་པ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གིས་རིག་པ་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་དོ། །རྣམ་པར་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དང་འཕྲུལ་ལོ། །རྣམ་པར་ཟློག་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གིས་རིག་པ་ཉིད་གཞི་ལ་ཟློག་པའོ། །རྣམ་པར་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གིས་རིག་པའི་ཡུལ་མཐོང་བར་བྱེད་དོ། །སྐད་ཅིག་མའི་རླུང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་ཀ་དག་གི་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འབྱུང་བའོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་ཚེའི་དུས་བྱས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབུགས་འཕོ་ལུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེའོ། །དེ་མིན་ལས་ཟད་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཆི་ཀ་བར་དོ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དོན་གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོར་རང་སྣང་ལ་ཡིད་

ཆེས་པ་སྤྲོར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་འཕྲད་པའམ་མ་མང་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། གདམས་ངག་གི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་སྤྲོར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དེ་ཕྱིས་གང་དུ་འཕྲད་ཀྱང་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཅར་ཕོག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ལྟར་ད་ལྟར་འོད་གསལ་ལ་འདྲིས་ཤིང་རིག་པའི་དོན་བརྟན་པ་དེ་ཕྱིས་ཆོས་ཉིད་བར་དོར་རང་སྣང་ཅར་ཕོག་ཏུ་ངོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་བའོ། །ཡང་མ་བུ་གཉིས་པོ་འབྲེལ་འདྲིས་གོམས་ཆེས་པས་ཉིན་གཅིག་མ་ཕྲད་ན་སང་ཉིན་ཕྲད་དུས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བུ་དེ་མའི་པང་དུ་སྐད་ཅིག་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་གཞི་རིག་པའི་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་མ་ལྟ་བུའི་གདེང་། སྣང་བཞིའི་འོད་གསལ་བུ་འདྲ་བ་དང་གཉིས་ཡེ་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་འདྲིས་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཉིན་གཅིག་མ་ཕྲད་པ་ལྟར་ཕྲ་རགས་འབྱུང་བའི་ཐིམ་ཚུལ་གྱི་བར་དེར་མི་སྣང་བ་ལས། སང་ཉིན་ཕྲད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་མའི་སྣང་བ་ཤར་དུས་རང་རིག་རང་ངོ་ཤེས་པའི་རྟོགས་པ་གློ་བུར་དུ་ཤར་བ་དེས་མཚམས་སྦྱར་བས་རང་སྣང་བུའི་སྣང་བ་དེ་མ་ཀ་དག་གི་གྲོལ་ས་དེར་རང་ཐིམ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་གནད་དོ། །དེའང་དཔེའི་རིག་པ་ཀ་དག་གཞིའི་འོད་གསལ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱིས་རྟོགས་པ། གཞི་ལས་གཞི་སྣང་དུ་ཤར་བའི་སྣང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཐོད་རྒལ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ༑ བར་དོར་གྲོལ་ས་ཀ་དག་གི་རང་ས་དེ་མ་པང་དང་འདྲ་ལ། རང་སྣང་འོད་ལྔར་ཤར་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་དེ་བུ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། གཞི་ཐིམ་མ་ལ་འདྲེས་དུས་བུ་པང་དུ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་སྐད་ཅིག་དེར་ངོས་ཟིན་དུས་མ་བུ་དགའ་བ་དེར་ཤར་བ་ལྟར་རྟོགས་པས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་ནས་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་ཤར་ཏེ་གྲོལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་རྙེད་པའོ། །གནད་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་ཡང་དཀའ་ལ་ཁག་ཆེ་ཤོས་སུ་ཡོད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐིམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྟན། འཆར་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དབང་པོའི་རིམ་པས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རང་ཤར་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ༑ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་ཟུངས་ཤོར་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གཞི་ནས་འཕགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཚེ། རིག་པ་མིག་ནས་ལམ་བྱུང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་དོ། ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཙིཏྟའི་དཀྱིལ་ནས་རིག་པ་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་མོ། །ཐིག་ལེ་སྒྲོན་མ་འོད་ལ་ཐིམ་མོ། །འོད་སྐུ་ལ་ཐིམ་མོ། །སྐུ་ཚོམ་བུ་ལ་ཐིམ་མོ། །ཚོམ་བུ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་ཐིམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷུན་གྲུབ་བཞི་ལ་ཐིམ་མོ། །ལྷུན་གྲུབ་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་ནས་རིག་པས་རང་ས་ཟིན་པའོ། །གང་ཟག་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་གྲོལ་ལུགས་དང་ཐིམ་ལུགས་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ་ཞེས་སོ། །འཆར་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ། འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་ལ་ཐིམ་པ། ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ། ཡེ་ཤེས་ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ནང་དབུགས་ཆད་ནས་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆད། རིག་པ་སྙིང་ག་ནས་ལམ་དར་དཀར་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྒོ་རྒྱང་ཞགས་ནས་འཐོན་དུས་རིག་པ་མེ་སྟག་ཡར་བའི་རྣམ་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་དང་པོ་རང་ཤར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ས་རྡོ་རི་བྲག་གི་སྣང་བ་ནི་འགགས། ནང་ཆོས

ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་ནི་ཤར། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་འོད་དུ་འབར་ཏེ། འདིའི་དུས་ན་སྣང་
བ་མཆེད་པར་རང་གི་གདངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། འཆི་ཀ་ལས་ནི་ཐར་པའི་ཚེ། །
རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དག་ལ་ཐིམ། །ནམ་མཁའ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་དུས། །ཕྲ་རགས་སྣང་བ་ཀུན་
འགགས་ཏེ། །དབང་པོ་ཀུན་ལྡན་འོད་ཀྱི་ལུས། །ལུས་ལས་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །འདི་ཚེ་འོད་སྣང་
དུམ་བུའི་ཚེ། །མཁས་པས་སྣང་བ་མཆེད་པ་གཟུང་། །ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། ཕུང་པོ་མེད་
ཅིང་ཟག་བཅས་བྲལ། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་ཞིང་། །རང་སྣང་དག་པའི་སྐུར་སྣང་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་
ཞིང་ཁམས་སྣང་བ་ལ། །ཐུགས་རྗེ་འོད་ཟེར་སྐུར་ཤར་ཏེ། །འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སུ་ཟ་བ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
སྐུ་ལ་སྒྲིབ། །ཅེས་སོ། །འདི་དག་འཚར་ཚུལ་རྒྱས་པར་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབུགས་ཕྱི་ནང་
འགྲུལ་ཐག་ཆད་མ་ཐག་ཏུ་རང་གི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཆ་ལས་དངོས་པོར་སྣང་བ་ནི་མེད་དེ། ཡོད་སྙམ་པའི་
ཤེས་པ་ནི་འབྱུང་ངོ་། །རྗོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་མི་སྣང་སྟེ་འོད་ཀྱི་ལུས་སུ་གསལ་བའོ། །དེའི་ཚེ་དབང་
པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཚད་ཙམ་འོད་ཟེར་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྣང་བ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་ནས
བལྟས་ན་ནང་གསལ། ནང་ནས་བལྟས་ན་ཕྱི་གསལ། ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་ཟང་ཐལ་བ། ལྟེམ་བཞིན
པ༔ །མེར་བཞིན་པ། མཐའ་ན་ཞེམས་པ་སྙམ་པ། བརྟེག་ན་འཕར་བ་སྙམ་པ། ཤིན་དུ་ཡིད་འཕྲོག་པས།
ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ། རང་གསལ་བ། ཆ་མཉམ་པ་ལ་གསལ་བའི་ཆ་མ
འགགས་པ། ཡང་དག་པར་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་། འཇུ་བ་དང་། འགུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཕྲིག
པ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་ཏུ་འཚེར་བ་ལྷུན་བརྗིད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དཔག་པའམ་དམིགས་སུ་མ་ཆུད་པ།
དཔངས་མཐོ་ལ་རྩེ་མོ་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བཞུགས་སོ། །
དེ་ཡང་ཁ་དོག་ནི་ལྔ་སྟེ། དཀར་པོ་རང་ས་ན་གསལ་བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ། དེ་བཞིན་སེར་པོ་རང་ས་ནས
གསལ་བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ། དམར་པོ་རང་ས་ན་གསལ་བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ། ལྗང་གུ་ཉིད་རང་ས་ན་གསལ་བ
ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ། དེ་བཞིན་དུ་མཐིང་ག་ཉིད་རང་ས་ན་གསལ་བ་ལ་ཟེར་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་འཁྱོར་བ་ལ
མ་རེག་པར་སོ་སོ་ན་ཁ་དོག་རང་གསལ་བ། ཤིན་ཏུ་ལྷུན་སྟུག་པར་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་གི་དུས
སུ་རང་ལུས་འོད་དུ་སྣང་བ་ཤེལ་གྱི་ཁང་བུ་ལས་འོད་ལྔའི་སྣང་བ་ཕྱིར་ཤར་བ་དེ་རང་སྣང་དུ་ཤར་དུས་བསམ
གཏན་གྱི་ཞག་ལྔ་རང་ས་ན་གནས་པ་ལ་ཀ་དག་ཏུ་གྲོལ་བ་སྟེ། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། སངས་རྒྱས
རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ནི། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་ཁྱབ། །གསང་བའི་རིག་པ་ཡུལ
ལ་སྣང་གྱུར་ན། །སྣང་བའི་འོད་ལྔ་མ་བུ་ཕྲད་པའི་ཚུལ། །བུ་ཡི་སྣང་བ་མ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། །བྱ་བྱེད་བློ
ཡི་སྣང་བ་ཀུན་སངས་ཏེ། །འཕྲུལ་རྟོག་ལུང་གི་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་གྱུར་ནས། །ཡེ་ཤེས་ཉི་ཟེར་ཀུན་ཏུ་སྣང་
འགྱུར་ཞིང་། །མཚན་མོའི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་དེངས་པར་འགྱུར། །རྣམ་རྟོག་བློ་ཡི་ཐེ་ཚོམ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །
རིག་པའི་ཤེས་རབ་སྟོབས་སུ་གྱུར་ནས་ནི། །བསམ་བྲལ་ངང་ལ་དེ་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱུང་། །སྣང་བ་མེད
པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཡང་མཐོང་། །གསང་སྔགས་འབྲས་བུ་བཅུད་དང་ལྡན་གྱུར་ནས། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུག

པ་མེད་པར་སྣང་། །དེ་ཚེ་རང་གི་དྲན་པ་སད་ནས་ནི། །ཡུལ་རྐྱེན་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག །ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཤེལ་གྱི་ཁང་བུར་གནས། །ཐ་སྙད་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དོན་ལ་སྤྱོད། །གསང་སྔགས་ཚད་མའི་སྣང་བ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་རྣམ་པར་དག །ཡིན་དང་མིན་པའི་ཤེས་པ་མ་ཞུགས་ན། །ཞག་ལྔ་དག་ན་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་ལ་ཐིམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་གཡོས་པ་ལས་སྣང་བ་དེ་དག་འོད་ལྔའི་འཇའ་ཚོན་རིས་ལས་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་རླུང་གི་ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་ལྷུན་སྟུག་པའི་ནང་ན་རིགས་ལྔ་ཚོམ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་ལས་འདས་པར་སྣང་སྟེ། འདིའི་དུས་སུ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་འོད་ཀྱི་ཟེར་ཐག་ཚོམ་བུའི་ཐུགས་ཀར་ཟུག་པ་ནི་རིག་པ་འོད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སླར་ཚོམ་བུ་ཚུར་འདུ་བ་ནི་འོད་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འོད་རང་ལ་ཐིམ་པ་མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག རིག་པ་རང་ས་ན་འདུག་པ་དེ་རང་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་ལས། གཡོ་བ་རླུང་དག མཆེད་པ་ཡི། །ཁ་དོག་ལྔ་ཡི་འོད་དང་ཟེར། །མ་ངེས་འཇའ་ཚོན་རིས་སུ་སྣང་། །འཇུག་ཅིང་སྨིན་པའི་རླུང་ལས་ཀྱང་། ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་དང་ཟླ་འོག་འགྲུབ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་འོད་འདུས་པས། །རིགས་ལྔའི་སྐུ་ཡང་རྣམ་པར་སྣང་། །མཐིང་ག་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་ནི། །སོ་སོའི་ཡུམ་དང་བཅས་པར་སྣང་༔ །འདི་ལ་ཆེད་དུ་འཛིན་ཤེས་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །ཁམས་གསུམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ། །རགས་པའི་འབྱུང་བ་ལྡོག་བྲལ་བས། །འོད་ལས་ཐིག་ལེ་ཟུང་དུ་འབབ། །ཐིག་ལེ་ལྔ་འབྲེལ་སྐུས་བཀང་སྟེ། །ཕྱེད་སྐུ་ལས་ནི་གཟུགས་རྫོགས་པའོ། །གཟུགས་ཕྱེད་སྐུ་ལས་ལྔ་ལྔའི་ཟུང་། །སོ་སོའི་ཚོམ་བུ་རྫོགས་པ་ལ། །ལྔ་ལྡན་བཅུ་ལྡན་བརྒྱ་ལྡན་དང་། །ཚོམ་བུ་སྟོང་དང་བརྒྱ་ལྡན་དང་། །བསམ་ངོ་རང་བཞིན་དག་པར་སྣང་། །བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་གྲངས་མེད་པ། །འདི་ལ་རང་དང་གཞན་ཤེས་ན། །སྐུ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་ཐོབ། །ཐོབ་པ་འོད་ལས་སླར་ལྡོག་མེད། །གསལ་བཏབ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་འོད་གསལ་དེ་ཟུང་འཇུག་ལ་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་སྣང་བ་དེ་དག་སྐུའི་རྣམ་པར་རང་ཤར་ཏེ། སྐུ་དེ་དག་ཀྱང་མི་ཆེ་བ། མི་ཆུང་བ། ཆ་མཉམ་པ། རྒྱན་དང་། ཁ་དོག་དང་། བཞུགས་ཚུལ་དང་། གདན་ཁྲི་དང་། རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྐུ་དེ་ཀུན་ཀྱང་ལྔ་ལྔའི་ཟུང་གིས་ཁྱབ་པ། ལྔ་ཚན་རེ་ལ་འོད་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པ། ཡབ་ཀྱི་ཆ་འཛིན་པའི་རིགས་དང་། སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་མ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་གནས་སོ། །དེའི་ཚེ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་འོད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཞིག་འཆར་ཏེ། དེ་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་འབྲེལ་པར་འཆར་རོ། །དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་ཟིན་ན་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ནི་རིག་པ་འོད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྣང་བ་དེ་ཀུན་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཕྲིག་པ་མངོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྙིང་གའི་ཟེར་ཐག་དེ་ལས་ཀྱང་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་གྲངས་མེད་པ་འཆར་རོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་འོད་ཀྱི་ཟེར་ཐག་ཚོན་སྐུད་དང་བསྒྲིལ་བ་ཙམ་ཞིག་འཆར་རོ། །དེ་ནས་སྐུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པ་སྙམ་བྱེད་པའི་སྣང་བ་འཆར་ཏེ་དེ་ནི་འོད་རིག་པ་ལ་ཚུར

འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྣང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་པད་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་
ཐབས་མཆོག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་སྣང་བ་ནི། དེའི་ཚེ་
སྙིང་ག་ནས་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལྡན་གྱི་སྣང་བ་འཆར་ཏེ། མཐིང་ག་དང་། དཀར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་།
དམར་པོའི་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ་སོ་སོའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་ཐིག་ལེ་མེ་ལོང་ཙམ་རེ་སྟེང་དུ་ཚོམ་བུའི་ཐིག
ཆུང་ལྟེ་ལྟེ་རྒྱན་བཀྲམ་པ་བཞིན་འཆར་བ། སྟེང་དུ་འོད་ལྔུམ་པོ་རྨ་བྱའི་གདུགས་འཕོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་
འཆར་རོ། །འདིའི་དུས་སུ་ཕུང་པོ་བདག་འཛིན་ལས་གྲོལ་བས་ལུས་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཉིད་རང་
ངོ་ལ་གནས། འབྱུང་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྫོས་པ་ལས་གྲོལ་བས་སྣང་བ་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གྲོལ།
ཉོན་མོངས་པ་ཕྲ་རགས་ལས་གྲོལ་བས་རིག་པ་ཉིད་མ་ལ་བྱུང་ཐིམ་དུ་གྲོལ་བའི་རང་སྣང་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ
གྲོལ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཅེས་བྱའོ། །སྣང་བ་དེ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཁོང་གསེང་གི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐད་
ཀ་རང་སོ་ལ་མ་ཡེངས་པར་རིག་པ་གཏད་པས་རང་ས་ན་གྲོལ་བ་སླབ་པ་མཁས་པ་སྙིང་ཐུར་བཙུགས་པ་རང་
ས་དེ་ལས་མི་གཡོ་བས་སྙིང་ཆུ་ཕྱིར་དྲངས་ནས་སོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། ཡང་
རང་གི་སྙིང་ག་ནས་འོད་ཀྱི་ཐག་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཞིག་འཆར་ཏེ། དེ་ནི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གྱེན་ལ་ཟུག་པར
སྣང་བ་འོང་ངོ་། །དེ་ལ་རང་གི་མིག་མ་ཡེངས་པར་བལྟས་པས་སྣང་བ་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཤིན་ཏུ
རྒྱ་ཆེ་བར་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་མཐིང་གའི་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་ཟེར་དང་ལྡན་པ་མེ་ལོང་ཁ་སྦུབ་པ་ཙམ
ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་འཚེར་བ་དེ་ལའང་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་ལྟེ་ལྟེས་བརྒྱན་པའོ། །ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་དཀར་
པོའི་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་གོང་དང་འདྲ་བར་འཆར་རོ། །སེར་པོའི་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ་
ཡང་ཐིག་ལེ་གོང་དང་འདྲ་བར་འཆར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་དམར་པོའི་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ་གོང་ལྟར་འཆར་རོ། །
དེའི་སྟེང་དུ་འོད་ལྔུམ་པོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཅིག་གདུགས་ལྟར་འཆར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལྟེའི་རྣམ་པ
སྟེ༑ བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་མ་རྫོགས་པས་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྦྱོར་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ
སྟེ༑ རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཁོང་གསེང་གི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་མི་འགྱུར་བ་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ལྟ་བུའི
ཐབས་མཆོག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཐིམ་པའི་སྣང་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས
ཏེ༑ ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་ལུགས་དང་། ཐིམ་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་དག་སྟེང་གི་འོད
ལྔུམ་དེ་ལ་འདུས་ནས་རང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ངང་ལས་རང་ས་སྟེང་གི་ཆ་ཀ་དག་གི་སྣང་བ་ནམ་མཁའ་སྤྲིན
མེད་པ་ལྟ་བུའི་ངང་ལས་འོག་ཏུ་ཁྲོ་བོའི་ཞིང་དང་། ཞི་བའི་ཞིང་དང་། རང་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་དང་། །
འོག་ན་མ་དག་པ་འགྲོ་དྲུག་གི་ཞིང་སྣང་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་
ཐུགས་རྗེ་ལྟར་ཤར་བས་འཁོར་འདས་རྒྱ་མ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིའི་དུས་སུ་དར་ཅིག་རང་རིག་ཀ
དག་གི་ས་ལ་གནས་པ་སྟེ་རང་ངོ་ཞེས་ནས་དེའི་ངང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་སོང་བ་ལམ་མི
ལྡོག་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་དྲན་པར་བྱུང་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དེ་ནས་རང་གི་ཤེས་པ་སྟེང་གི་འོད
ལ་ཐིམ་པས་ཤར་ལུགས་བརྒྱད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །དེའི་ཚེ་འོག་གི་ལོངས་སྐུ་ཁྲོ་བོའི་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤར་ལུགས་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། །ཐུགས་རྗེ་ལྟར་ཤར་བས་འཁོར་འདས་རྒྱ་མ

ཆད༔ །འོད་ལྔར་ཤར་བས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་ན་གསལ། སྐུ་ལྔར་ཤར་བས་ཤེས་བྱའི་ཁ་ཕྱིར་མ་ཤོར། ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཤར་བས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཟང་ཐལ། གཉིས་མེད་ལྔར་ཤར་བས་རང་གི་ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས༔ མཐའ་འགྲོལ་ལྔར་ཤར་བས་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས། མ་དག་པའི་འཁོར་བའི་སྒོ་ལྔར་ཤར་བས་སྲིད་པའི་བྱུང་ཁུངས་མ་འགགས། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལྔར་ཤར་བས་ཆོས་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བའོ། །དེའི་ཚེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀ་དག་གི་རིག་པ་ལ་འཆར་བྱེད་བརྒྱད་དུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། འཕྲིན་ལས་ཤར་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་སྟེ། འཆར་ཚུལ་གྱི་ཆ་འདི་རྣམས་མེད་ན་རིག་པ་སྟོང་ཆད་དམ་འཁོར་འདས་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པས་ཐུགས་རྗེས་དོན་མཛད་པ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་ལ། འཁོར་འདས་རང་ངོར་སྣང་བའི་ཆ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་སུ་ལའང་སྣང་བར་མི་རིག་པ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་མ་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས་པ་ལས། ལྷུན་གྲུབ་འཆར་བྱེད་མ་འགགས་པས། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ནི། །ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་རྣམས་སྣང་། །འཆར་བྱེད་སྒོ་རྣམས་བརྒྱད་ལས་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤར། །རིགས་དྲུག་འགྲོས་ཁུང་རང་བཅད་ནས། །འཁོར་བར་དཔྱད་ཐག་ཆད་པ་རྣམས། །སྙིང་རྗེའི་ཞགས་པས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བཞིའི་གཟུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་སྣང་། །འཁོར་འདས་རང་འབྲེལ་ཡོན་ཏན་དུ། །གཉིས་ཆ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །འདི་མེད་འཁོར་འདས་སྟེ་ཆད་པས། །རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་འགྱུར་བས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་འདི་ཙམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་ཡུལ་ལ། །ལུས་དང་གྲིབ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྣང་བའི་འོད་ལྔས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །ནང་གི་སྣང་ཆ་རང་གསལ་བར། །འོད་ལྔའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་སྒོ་ལས། །ཡོན་ཏན་གསལ་བྱེད་ཕྱིར་མ་ཤོར། །འདི་མེད་སེམས་ཅན་རང་འོད་དང་། །རྒྱུ་ཆད་གཏུད་དུ་བཅད་པར་འགྱུར། །ཟུང་འཇུག་འཆར་བྱེད་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རང་སྣང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོར་འབྱུང་༔ །ལུས་ཀུན་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་ཕྱིར། །སྐུ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ན། །ངོ་བོ་སྐུ་ཡི་རང་བཞིན་དུ། །རང་སྣང་གང་དུ་མི་འབྱེད་པས། །ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་སྐུ་ལྔར་ཤར། །འདི་མེད་ངོ་བོ་མི་རྙེད་པས༔ །ལུས་ཀུན་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལྔར་སྣང་། །དེ་ཀུན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར། །གཉིས་མེད་མཉམ་པར་གནས་པས་ན། །འབྱེད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །སྣང་བས་ཕྱི་དང་ནང་ཀུན་ཏུ། །ཁྱབ་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་ཤར། །འདི་མེད་རང་ངོ་ཐ་དད་པས། །འཁོར་འདས་འདྲེས་པའི་མཚམས་མི་སྦྱོར། །རང་ས་ཉིད་ལས་མི་གྲོལ་བས། །སྦྱོར་ལྡོག་མེད་པའི་སྐྱོན་འགྱུར་བས། །སྣང་བྱེད་ཡོན་ཏན་ཚུལ་དུ་ཤར། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རང་ཁྱབ་པས། །བཞི་སྦྱོར་ཆེན་པོའི་སྣང་བར་ནི། །འཁོར་འདས་འབྲེལ་པའི་ལམ་དུ་སྣང་། །འདི་མེད་བཞི་ལམ་མི་འགྲོར་བས། །ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡི་ལམ་ཉིད་དུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གསང་ལམ་དུ། །སྣང་བ་བཞི་ཡི་ཚུལ་དུ་ཡང་། །ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་སུ། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཡོད་བཞིན་སྣང་༔ །མཐའ་བཞིའི་དྲི་མ་ལས་འདས་པའི། །འཆར་བྱེད་ཡོན་ཏན་མ་འགགས་པར། །མཐའ་གྲོལ་ཆེན་པོའི་སྣང་ཚུལ་དུ། །ལྷུན་གྲུབ་རང་རྫོགས་ཆེན་པོ་ལས། །ངེས་པའི་ཀ་དག་ལ་སྦྱོད་ཕྱིར། །མཐའ་དང་

གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ། །འདི་ཉིད་རང་བྱུང་རང་ཤར་བས། །མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་སྣང་བ་ཉི། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པར་སྣང་། །འདི་མེད་ངེས་པ་མི་ཐོབ་པས། །རྒྱུ་འབྲས་བཟློག་པའི་སྐྱོན་འགྱུར་བས། །མཐའ་གྲོལ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་སྣང་། །ཡོན་ཏན་འཆར་ཚུལ་མ་འགགས་པས། །འཁོར་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་ཁུངས་སུ༔ །མ་དག་པ་ཡི་འཆར་སྒོ་ལྟར། །བྱུང་ཚུལ་འགག་པ་མེད་པར་ཤར། །འདི་མེད་འཁྲུལ་པ་མིང་མེད་པས༔ །དེ་ཕྱིར་མ་དག་འཁོར་བའི་སྒོ། །སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་སྲང་དུ། །སྣང་བ་འགག་མེད་ཚུལ་དུ་ཤར༔ །འདི་མེད་འཁྲུལ་པ་མིང་མེད་པས། །མ་དག་འཁོར་བའི་སྒོ་ཞེས་བསྟན། །ཐོད་རྒལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་ན། །དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་མཚོན། །འཆར་བྱེད་སྣང་བ་སོ་སོའི་ལམ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྒོ༔ །ཟང་ཐལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤར། །འདི་མེད་རང་རྟུར་མི་རྫོགས་པས། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྒོར༔ །ངོ་བོ་ཀ་དག་རྫོགས་ཕྱིར་ཤར། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གི་གནད་བསམ་པས་འཁོར་འདས་རིག་པའི་ངོ་ལ་སྣང་ཚུལ། རིག་པ་ལས་གྲེས་ཚུལ། རིག་པར་ཟློག་ཚུལ། རིག་པ་འཁོར་འདས་དང་མ་འབྲེལ་ལ་འབྲེལ་བར་སྣང་བ་རྣམ་ལམ་ལྟར་རྟོགས་པ་སྟེ། དག་པ་དང་མ་དག་པ་སོ་སོའི་ཆ་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་འཐད་པ། ཆོས་སྐུ་ལས་གཟུགས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ཚུལ། སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེས་འཇུག་ཚུལ། རང་ངོ་ཆོས་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་བའི་ངང་ནས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྣང་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ཆིངས་ལྟ་བས་པོ་ཆེ་རྣམས་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྩ་བ་འདི་ན་ཡོད་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོད་པས་ཞིབ་མོར་གཟིགས་པར་མཛོད་ཅིག ཀོ་བོས་ཀྱང་འདི་ལས་སླིང་ཏིག་གི་གནད་ངེས་པ་རྣམས་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ༔ །ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་དུས་འདིར་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས། རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བ་ལས། རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདི་དག་རྒྱུད་ལས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་ལ་ཆཤད་ན་སྔར་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོ་གསུམ་ལ་མཆོག་ཏུ་གང་མོས་དེ་འདིར་རང་སྣང་དུ་ཞལ་མཐོང་ནས་ལུང་སྟོན་པར་སྣང་བའོ། །དེའི་ཚེ་བླ་མའི་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་རང་རིག་གི་ལྟ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་སྒོམ་པའི་ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཉམ་པར་གཞག་པས་རང་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ངང་ལ་ཞག་ལྔ་གནས་ནས་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་ལ། དབང་པོ་ཐ་མ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་དུ་དབུགས་འབྱིན་པའོ། །དུས་དེར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆ་ནི་ཀ་དག་གི་རང་སའོ། །འདིར་སྔར་འདྲིས་ཀྱི་མི་དང་གང་དུ་འཕྲད་ཀྱང་ཅར་ཐོག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ལྟར་རང་ངོ་ཀ་དག་གི་རང་ས་སྐད་ཅིག་ཅར་ཐོག་ཏུ་ཤེས་པའི་གདམས་པ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཟླ་སྦྱོར་ལས། དེའི་ཚེ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་ཀྱང་འཆར་ཏེ། ལྟ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དེ་ཉིད་དུ་ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། ལམ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་བར་མ་དོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དབང་པོ་ཐ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དབུགས་འབྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཞག་ལྔར་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་དང་། བླ་མའི་མན་ངག་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རང་གི་སྣང་བ་རྣམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོད་པ་དང་། ལྟ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་སྔར་འདྲིས་པའི་མི་ཕྱིས་ཕྲད་པ་ཙམ

གྱིས་ངོ་ཤེས་པ་ལྔ་བུའོ་ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཚེ་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འཆར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས། དབང་པོ་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཕྲག་དྲུག་རྣམས་འཆར་རོ། །འདི་དག་གི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། དང་པོ་དབང་པོའི་མངོན་ཤེས་ལ་དྲུག་ལས། ཐོག་མར་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཆར་ཏེ། ཆུ་བུར་གྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་མིག་ཕྱེ་བཙུམ་མེད་པར་དངོས་པོ་རྣམས་ཟང་ཐལ་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ནས་ཤའི་མིག་དག་པས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་རགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དཔག་ཚད་ལྔ་ཚུན་ཆད་དུ་མཐོང་བ་དང་། གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་གཅིག་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་གཉིས་དང་གསུམ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་བཅུ་མཐོང་བའོ། ། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་སྟོང་ལ་དབང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ཁྲི་དང་འབུམ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་བྱེ་བ་དང་ས་ཡ་དང་གྲངས་མེད་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་ཞིང་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མིག་གིས་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པ་དག་པས་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པ་བདུན་ཅུ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། །རྣམ་པར་དག་པས་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། །རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐུ་གསུམ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཐུག་པ་མེད་པ་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ། །དེ་ནས་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལྷའི་རྣ་བས་དངོས་པོར་ཐོས་པའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཚུན་ཆད་ཐོས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ལྔ་སྟོང་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པའོ། །ཤའི་རྣ་བས་ངན་སོང་གི་སྒྲ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཚུན་ཆད་ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་ལྷ་མིན་རྣམས་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་ལྷ་རྣམས་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་གླིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དུས་གཅིག་ལ་ཐོས་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣ་བས་ཉན་རང་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀའ་བགྲོ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་བདུན་གྱི་བཀའ་བགྲོ་བ་མཛད་པ་ཐོས་པའོ། །དེ་ནས་སྣའི་མངོན་ཤེས་ནི། ལྷའི་སྣས་མི་སྣང་བའི་དྲི་ཚོར་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་བེམས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་ཚོར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་གཟུགས་སུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་ཚོར་བ

དང་༑ རབ་ཏུ་དག་པས་མཁའ་གནས་ཀྱི་དྲི་ཚོར་བའོ། །དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པའི་སྣས་འགྲོ་དྲུག་གི་དྲི་དུས་གཅིག་ལ་ཚོར་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་ཉན་རང་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རབ་ཏུ་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲི་ཚོར་བའོ། །ལྗེའི་མངོན་ཤེས་ནི། འབྱུང་བའི་ལྗེ་དག་པས་ལྷའི་བདུད་རྩི་ལོ་ཀའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་བདུད་རྩི་སྟོང་ཕྲག་བདུན་གྱི་རོ་མྱོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་མཁའ་འགྲོ་མའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཆེན་མོའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་ཁ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་དཔའ་བོ་རྙེད་པའོ། །ཉེར་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྗེས་བཀོད་པ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་དག་པས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བདུན་གྱིས་ཕྱག་མཛད་པའི་རོ་མྱོང་། རབ་ཏུ་དག་པས་བསྐལ་པ་འབུམ་ཕྲག་བདུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱག་མཛད་པའི་བདུད་རྩི་རོ་མྱོང་བའོ། །ལུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི། ཧྲུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མཐའ་དག་པས་ལུས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་སྤྱོད། རྣམ་པར་དག་པས་བྱམས་མགོན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐུ་ལ་རེག ཤིན་ཏུ་དག་པས་ཉི་མ་སྟོང་གིས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་ལ་རེག རབ་ཏུ་དག་པས་སྐུ་མཚུངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེག་པའོ། །དྲི་མ་ཟད་པའི་ལུས་ཀྱིས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་རེག རྣམ་པར་དག་པས་ད་ལྟ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་མ་འོངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་དུས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་རེག་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི། ཐ་མལ་རང་དག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅུ་ལ་དབང་། རྣམ་པར་དག་པས་བརྒྱ། ཤིན་ཏུ་དག་པས་སྟོང་༑ རབ་ཏུ་དག་པས་ཁྲི་ལ་དབང་ངོ་། །གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་ནུས་པ་སོ་སོར་བསྒྱུར་ནུས། རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་མཐུན་པའི་སྤྱོ་ནུས། ཤིན་ཏུ་དག་པས་འགྲོ་དྲུག་གི་གནས་བསྒྱུར་ནུས། རབ་ཏུ་དག་པས་ཉན་རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་འཕྲོག་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་དྲུག་གི་ མིག་དྲུག་ རྣ་བ་གསུམ། སྣ་གཉིས། ལྗེ་གཉིས། ལུས་གཉིས། ཡིད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་བདུན་ལ་རེ་རེ་ཞིང་ཆོས་ཚན་བཞི་བཞིར་སྦྱར་བས་དབང་པོའི་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཅུ་བརྒྱད་དེ་བསྡུ་ན་རྩ་བ་དྲུག་པོར་འདུས་པའོ། །དེ་ཡང་འདིའི་དུས་སུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་བྲལ་ནས་རང་མཚན་དུ་མེད་པར་དེ་དག་གི་མངོན་ཤེས་འཆར་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྫོས་བཅས་དག་པ་ཁོ་ནས་འཐད་དོ། །སྔོན་གསུམ་སྦྲིན་དང་འདྲ་བའི་ཆས་རིག་པ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་བསྒྲིབས་པས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འོད་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བ་སྟེ། སྐབས་འདིར་སྦྲིན་དེངས་པས་ཉི་མ་གསལ་བ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་དེངས་པས་སོ་སོའི་བསྒྲིབས་ཆ་རེ་དག་པའི་ཆ་ནས་དབང་པོ་སོ་སོའི་མངོན་ཤེས་ཞེས་དག་འབྲས་ལ་དག་རྒྱུ་དྲི་མའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་མ་དག་ན་དེ་མི་སྣང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱི་དག་འབྲས་སམ་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་གསལ་པོ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི། སྔར་གྱི་ཞེན་པ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཕྲུལ་པ་ཟད་པའི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་མཐོང་བ་དག་པ་དང་། མི་སྣང་བ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་བ་དག་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐོང་བ་དག་པ་དང་། དབང་པོའི་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། དེ་ལ་སྔར་གྱི་ཞེན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་པས་སྔར་འདས་པའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དྲན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་སྟོང་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་འབུམ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་ཁྲག་ཁྲིག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་སྟོན་པ་བཞག་པ་ལྟར་དུས་གཅིག་ལ་དྲན་པའོ། །ཕྱིས་འབྱུང་འཕྲུལ་བ་ཟད་པའི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སྔར་གྱི་སྐྱེ་བ་བླངས་དུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་ངག་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་སེམས་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་དེ་གསུམ་ཀའི་མཚན་ཉིད་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་ཞིང་མཁྱེན་པའོ། །གདུལ་བྱའི་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པའི་ལུས་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་ངག་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་སེམས་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་དེ་གསུམ་ཀའི་མཚན་ཉིད་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ། །མི་སྣང་བ་ལམ་དུ་འགྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དེ་སྙེད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུས་པའི་གྲངས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་མཐོང་བའོ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་པས་སྔར་རང་གིས་ལུས་བླངས་ཚད་ཀྱི་རླུང་ཇི་ཙམ་འགྱུས་ཀྱི་གྲངས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཇི་ཙམ་འགྱུས་ཀྱི་གྲངས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་དགེ་བའི་གྲངས་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀའི་གྲངས་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ། །དབང་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བས་རང་གི་སྔར་སྐྱེ་བ་བླངས་ཚད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་གནས་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་གནས་དང་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་དྲུག་ལ་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་གནས་སོ། །

དེ་ནས་ཤེས་རབ་ལ་དབང་བའི་མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི། བློ་དང་། ཚིག་དང་། སློམ་བྱེད་དང་། ཡིད་དཔྱོད་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་པའི་མངོན་ཤེས་སོ། །དང་པོ་བློ་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་གཞན་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མཐོང་བའོ། །ཚིག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བས་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དེ་དག་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་དང་གྲོལ་ས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དག་པས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་འཇུག་པ་མཐོང་བའོ། །སློམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་དབང་པོའི་གྲོལ་ས་རྣམས

ཞེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བས་དབང་པོའི་ཆོས་མཐུན་ཞེས་པའོ། །ཡིད་དཔྱོད་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བས་ཆོས་སྤྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷག་མཐོང་དུ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་རང་གི་དོན་མཐོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་སྤྱི་དང་རང་གཉིས་ཀ་ལྷག་མཐོང་དུ་མཐོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའོ། །སྐྱེ་བ་གཅོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐོང་བས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐོང་རྣམ་པར་དག་པས་དེའི་རྐྱེན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཐོང་། ཤིན་ཏུ་དག་པས་དེ་དག་གི་དུས་དང་མཚན་ཉིད་མཐོང་། རབ་ཏུ་དགའ་བས་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཐོང་བའོ༔ །མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་བས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུ་བའི་ཚད་ཟིན། རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེར་མཐོང་དུ་མཐོང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུ་བ་མཐོང་། རབ་ཏུ་དགའ་བས་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་པའོ། །དེ་དག་བསྡོམས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མངོན་ཤེས་དྲུག་འཆར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གནས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས། མེ་ལོང་ལྟ་བུས་འདས་པའི་ཤེས། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཤེས། །སོ་སོར་རྟོག་པས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་ཤེས། བྱ་བ་གྲུབ་པས་འདས་པའི་ཤེས། མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་གོ །དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཤར་དུས་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པས་གཞན་གྱི་མཛད་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དམྱལ་བའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་དུ་སྤྲུལ་པ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་འགྱེད་ནུས། མཚན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཚེ་ཚད་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་ལ་བརྩེ་བའི་སེམས་སྐྱེ་ནས་སྤྲུལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་འགྱེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་རྟོགས་པས་བྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་སྡུག་བསྔལ་ཚེ་ཚད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་སྤྲུལ་པ་གྲངས་མེད་ཕྲག་ལྔ་སོར་སོར་འགྱེད། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མིའི་སྐྱེ་གནས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཚེ་ཚད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་སྤྲུལ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འགྱེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་ལྷ་མིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་སྟེ། སྤྲུལ་པ་དགུ་ཁྲི་དང་དགུ་སྟོང་སོ་སོར་འགྱེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚིག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དང་འཆི་འཕོ་ལྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཚེ་ཚད་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཐོང་བས་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དགུ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་འགྱེད་ནུས་སྟེ་དེ་ལྟར་དྲུག་གོ །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི། གནས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་རྒྱུས་པར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་། ངོ་བོ་སྐུར་རྒྱུས་པས་སྐུ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྣང་བ་མཐོང་། མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱུས་པས་སྔར་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སུ་རྒྱུས་པས་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་མཐར་

ཕྱིན༔ ཆོས་ཉིད་འགག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོད་པའི་མངོན་ཤེས་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཚད་མཐོང་། མཚན་མ་རང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་ན་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ་བསྡུ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་རྩ་བ་དྲུག་ཁོ་ནའོ། །མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ནི་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དེའི་ཚེ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྟེ། སྔོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ལ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔར་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འཆར་བས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤར་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ངན་པ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་པོའི་རིམ་པས་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། རང་ཤར་ལས། དབང་པོ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རབ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མའོ། །རབ་ལ་བདུན་ཏེ། རབ་ཀྱི་ཐ་མ་དང་། རབ་ཀྱི་འབྲིང་བ་དང་། རབ་ཀྱི་རབ་དང་། རབ་ཀྱི་ཕུལ་དང་། རབ་ཀྱི་མཆོག་དང་། རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་དང་། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ནི་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ཚུལ་རེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་རེ། རྟོགས་པ་ཚད་རེ། སྣང་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་རེ། གོ་བའི་དུས་རེ༔ ཤེས་པའི་ལྟ་ལུགས་རེ་ཤར་ནས་རང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་བོ། །འབྲིང་ལའང་བདུན་ཏེ། འབྲིང་གི་ཐ་མ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་རབ་དང་། འབྲིང་གི་ཕུལ་དང་། འབྲིང་གི་མཆོག་དང་། འབྲིང་གི་རྩེ་མོ་དང་། འབྲིང་གི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚད་རེ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ལའང་བདུན་ཏེ། ཐ་མའི་ཐ་མ་དང་། ཐ་མའི་འབྲིང་དང་༔ ཐ་མའི་རབ་དང་། ཐ་མའི་མཆོག་དང་། ཐ་མའི་ཕུལ་དང་། ཐ་མའི་རྩེ་མོ་དང་། ཐ་མའི་རྩེ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གྲོལ་འཁྲུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན། དབང་པོའི་གྲོལ་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། ཐིམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་དག་གི་དུས་ན་རང་ངོ་ཤེས་པ་རྣམས་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་རིམ་པས་གྲོལ་བ་དང་། མ་ཤེས་པ་རྣམས་དེ་ནས་འཁྲུལ་པའི་རིམ་པ་སྔོན་གྱི་གཞི་སྣང་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་ཚུལ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེར་རང་གི་ཤེས་པ་མ་ཚུད་ཅིང་སྔར་ཟླ་མའི་ལུང་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྣང་བ་དེ་ལ་ཞེད་པ་དང་། དངངས་པ་དང་། སྐྲག་པ་དང་། འཇིགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཤོར་བ་ལ་སོགས་ཏེ་ཡང་འཁོར་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཁ་ལེན་ཏེ་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །འཁྲུལ་ཚུལ་ནི། ཐ་མའི་ཐ་མ་རྣམས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་། འབྲིང་གི་ཐ་མ་ཡུལ་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་། རབ་ཀྱི་ཐ་མ་འཛིན་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ནི་གོང་གི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱི་གནས་པ་ལས་གསལ་བ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བར་དོ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ཉམས་ལ་འཁྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་འཁྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་དམིགས་པ་ལ་

འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ཐེ་མི་སླམ་པ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་སླམ་བྱེད་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
ལོ༔ །ལ་ལ་ཡུལ་མེད་པ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་སྙིང་པོ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་མ་རིག་པ་ལ་འབྲུལ་
ལོ༔ །ལ་ལ་རྐྱེན་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་བཏགས་པ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ད་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་ངོ་མ་
ཤེས་པ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་འཛིན་པ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་འདུ་
ཤེས་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་རྒྱུ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འབྲུལ་ལོ། །ལ་ལ་རྟགས་ལ་འབྲུལ་
ལོ༔ །ལ་ལ་གཟུགས་ལ་འབྲུལ་ལོ། །བར་མ་དོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་
ལུགས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལ་སྣང་བ་རྫོགས་པར་འོང་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲུལ་ལུགས་རེ་རེ་ལ་སྣང་བ་རེ་རེ་འཆར་
རོ༔ །དེ་ནི་བར་དོ་ལ་འབྲུལ་ལུགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དབང་པོའི་གྲོལ་ལུགས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་སྐད་ཅིག་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་མང་ཉུང་ཐེ་ཙམ་བསྟན་ཡང་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་
གཅིག་གི་གྲོལ་ལུགས་འདིར་འདུ་བས། དབང་པོ་རབ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་གྲོལ་ཏེ། དང་པོ་ལ་རང་
སྣང་མཐོང་། གཉིས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། གསུམ་ལ་ཕྱེད་ཐོག་ནས་གྲོལ་བའོ། །འདི་ལའང་རབ་ཀྱི་མཐར་
ཕྱིན་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་རྫོགས་པ་ཐག་ལ་ཀ་དག་ཏུ་གྲོལ་ལ། ལྷག་མ་དྲུག་གི་སྐད་ཅིག་གསུམ་ནི་བྱ་བ་
རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུད་ན་གསལ་
ལོ༔ །འབྲིང་རྣམས་སྐད་ཅིག་བཞི་ལ་གྲོལ་ཏེ། དང་པོ་ལ་རང་སྣང་དུ་ཤར། གཉིས་པ་ལ་རང་གདངས་
སུ་ཤེས། གསུམ་པ་ལ་ཤེས་ཐོག་ཏུ་གནས། བཞི་པ་ལ་གནས་ཐོག་ནས་གྲོལ་ལོ། །ཐ་མ་རྣམས་སྐད་
ཅིག་ལྔ་ལ་གྲོལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྣང་བ་ཤར། གཉིས་པ་ལ་དཔྱད་པ་ཞུགས། གསུམ་པ་ལ་རང་
སྣང་དུ་ཤེས། བཞི་པ་ལ་ཤེས་ཐོག་ཏུ་གནས། ལྔ་པ་ལ་གནས་ཐོག་ནས་གྲོལ་བའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱ་བ་
རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལའང་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུད་
བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཆ་ཕྱེད་དབྱིངས་མ་གོ་བ་
རྣམ་པ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་རྟོགས་ཚུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་ནི་གནས་པ་
ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཆ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་རྣམས་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། གཅིག་དང་ལྔར་ཕྱེ་
ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། གྲོལ་ཚད་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རང་དུ་ངོས་ཟིན་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་འབྲུལ་པ་མེད་
དོ༔ །བསམ་གཏན་ལ་རྒྱུད་ནས་སོ་སོར་གང་བཤད་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ་མང་ཉུང་དུ་དབྱེ་བསྡུ་བྱས་པ་མེད་དོ། །
བསམ་གཏན་རྣམས་སྐད་ཅིག་མས་བཅིངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་མ་ཕྱེད་ན་ཆ་འདྲེས་ན་ཅི་ཟེར་དང་
བཞགས་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མགོ་འཁྲུགས་པར་ཡོད་པས་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ངེས་པ་རྒྱུད་
ཀྱི་སྟེང་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་སངས་
རྒྱས་ནས་སྤྲུལ་པ་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཚོམ་བུའི་སྣང་བ་འགགས།
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེས། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀ་དག་གི་བདེན་པ་མཐོང་
ངོ༔ །དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ནི་ཀ་དག་གི་ས་ནས་མི་འགྱེད་དེ། ལམ་དུ་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་
ནས༔ དཔེར་ན་སྐར་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུག་པའི་ཚུལ་ཏེ། སྐར་མདའ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་དང་འདྲ་བར་

སྤྲུལ་པ་བཀྱེ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་དེ། དོན་བྱེད་ནི་ཞག་གསུམ་ནས་ནུས་སོ། །དབང་པོ་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ནི་
ཞག་གཅིག་བར་དོར་སྡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཁ་སྦྱོར་གྱི་སྣང་བ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་
བདག་གི་མིག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གཉིས་འབྱུང་བས་མཚོན་ཆར་བབ་པ་དེ་ཀུན་ཆོག་ནས་སྣང་བ་འགག་པ་
མེད་པར་ཤར་བས་དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་སད་ནས་རང་གི་ཡུལ་མཐོང་སྟེ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་
ཡང་སྐར་མདའ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོ་རབ་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཞག་གཉིས་ན་འཚང་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
ཆོམ་བུའི་སྣང་བ་ལ་ཞག་གཅིག་སྡོད་དོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་གཅིག་འཆར་ཏེ་དེ་
ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོའོ། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་རྩེ་མོ་རེ་རེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་རེ་རེ་
འཆར་རོ། །དེས་སྣང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་ཡང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་
སྣང་བ་ལ་ཡང་ངེས་པ་རྙེད་ནས་སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་བདུན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །ཡང་སྐར་མདའ་བཞིན་
ནོ༑ །རབ་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ནི་ཞག་གསུམ་བར་དོ་ལ་སྡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོམ་བུ་ལ་ཞག་གཅིག་སྡོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་
ངེས་པ་རྙེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རང་གི་སྣང་བའི་ཆ་གཅིག་འཆར་རོ། །དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་སྡོད་
དོ༑ །ཞག་དང་པོ་ལ་འོད་མཐོང་ངོ་། །ཞག་གཉིས་པ་ལ་སྐུ་མཐོང་སྟེ། སྐུ་དེ་ཡང་ཆེ་བར་རགས་པར་
མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ས་དེ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐར་མདའ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱའོ༑ །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་བཅུ་གཅིག་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །རབ་ཀྱི་རབ་ནི་ཞག་བཞི་བར་དོ་ལ་སྡོད་དོ། །
དེ་ཡང་རང་གི་མདུན་ན་ཆོམ་བུ་ལྔ་བཀྲས་ལེ་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་རང་གི་བག་ཆགས་སད་ནས་ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོམ་བུ་ལ་ཞག་གཅིག་སྡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆོམ་བུ་ལ་ཞག་རེ་རེ་སྡོད་དོ། །དེ་
ནས་ཡང་ལྷུན་གྲུབ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་འཚང་རྒྱའོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་བཅུ་བཞི་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །
དབང་པོ་རབ་ཀྱི་འབྲིང་ནི་ཞག་ལྔ་ན་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞག་བཞི་ཆོམ་བུ་ལ་སྡོད་
དོ༑ །ཞག་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སྡོད་དོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཐག་པ་ཧྲ་ཧྲ་
ཙམ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་འགྲེང་བུར་འོང་ངོ་། །དེ་ལ་རང་གི་མིག་མ་ཡེངས་པར་
བཟུང་ནས་བལྟས་པས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་ཆོམ་བུ་ཆེན་པོ་བཀྲས་ལེ་བ་དེ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རབ་ཏུ་
སྐྱེས་ནས་རང་གི་སྣང་བ་ཡིན་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་ཡིད་ཆེས་པ་མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པའི་གདམས་
ངག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་རང་གི་རིག་པ་བསྒོམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ནི་མི་འགྱུར་བ་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ལྟ་བུའི་
མན་ངག་གོ །དེ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཐིམ་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་ལྟ་
བུའི་གདམས་ངག་ཅེས་བྱའོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཐ་
མ་ནི་ཞག་དྲུག་ཐོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོམ་བུ་ལ་ཞག་བཞི་ཐོགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལ་ཞག་གཅིག་ཐོགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་རང་གི་མིག་གཉིས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་བ་གཉིས་ལྷག་
གིས་འཆར་ཏེ། དེ་ལས་སྣང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ནས། གཅིག་རང་གི་སྟེང་དུ་ཆོམ་བུ་གཅིག་ཏུ་སྡོད་
དོ༑ །གཅིག་རང་གི་མདུན་དུ་ཆོམ་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་འཚང་རྒྱའོ། །
སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ་ཞེས་དང་། འབྲིང་གི་ངེས་པ་ལ་འཇོག་པ་ནི་ཞག་བདུན་ན

ངེས་པ་རྙེད་དོ། །དེ་ཡང་ཞག་ལྔ་ཆོམ་བུའི་སྣང་བ་ལ་སྦྱོད་དོ། །ཞག་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྦྱོད་དོ༔ །ཞག་གཅིག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོད་དོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐུ་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྐུ་གྲངས་མེད་པ་འཕྲོས་པས་དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་སད་དེ་སྟོབས་སུ་གྱུར་ནས་ཡང་སྐར་མདའ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །དབང་པོ་འབྲིང་གི་རྩེ་མོ་ནི་ཞག་བརྒྱད་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཆོམ་བུ་ལ་ཞག་ལྔ་ཐོགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་བཞིའི་སྣང་བ་ལ་ཞག་གསུམ་བསྡད་ནས་ཡང་རང་གི་སྙིང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་དེ་ཡང་སྐར་མདའ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །འབྲིང་གི་མཆོག་གིས་ཞག་དགུ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཆོམ་བུ་ལ་ཞག་ལྔ་ཐོགས། ཡེ་ཤེས་ལ་ཞག་བཞི་ཐོགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་ངེས་པ་རྙེད་དེ་ཅི་སྣང་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་བོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་སུམ་ཅུ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །འབྲིང་གི་ཕྱུལ་ནི་ཞག་བཅུ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཆོམ་བུ་ལ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བཞི། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཞག་གཅིག་ཐོགས་ནས་སྐུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་འཚང་རྒྱའོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །འབྲིང་གི་རབ་ཞག་བཅུ་གཅིག་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཆོམ་བུ་ལ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ལ་ལྔ། ལྷུན་གྲུབ་ལ་གཅིག་གནས་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་ངེས་པ་རྙེད་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་ཁྱིམ་དུ་མཐོང་ནས་ངེས་པ་རྙེད་དོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །འབྲིང་གི་འབྲིང་ནི་ཞག་བཅུ་གཉིས་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཆོམ་བུ་ལ་ལྔ། ཡོངས་སུ་ཁྲོ་བོའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གཅིག ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཞག་ལྔ། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཞག་གཅིག་གནས་ཀྱང་ངེས་པ་རྙེད་དེ་བརྟན་པ་ཐོབ་བོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །འབྲིང་གི་ཐ་མ་ནི་ཞག་བཅུ་གསུམ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཆོམ་བུ་གོང་འོག་ལ་དྲུག ཡེ་ཤེས་ལ་ལྔ། ལྷུན་གྲུབ་ལ་གཉིས་གནས་པས། ཡང་ཅིར་སྣང་མར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་མཐོང་ནས་ངེས་པ་རྙེད་དོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ་ཞེས་པ་དང་༔ དེ་ཡང་ཐ་མའི་ས་ཟིན་པ་ནི་ཞག་བཅུ་བཞི་ཐོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོམ་བུ་གོང་འོག་ལ་དྲུག ཡེ་ཤེས་ལ་ལྔ། ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཞག་གསུམ་ཐོགས་པའི་ཐ་མ་རང་གི་སྣང་བ་མཐོང་ནས་འཚང་རྒྱའོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་བཞི་བཅུ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །ཐ་མའི་རྩེ་མོ་ནི་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཆོམ་བུ་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་བཞིན་ནོ། །ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཞག་གཅིག་གནས་པའི་ཐ་མ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་བོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེས་གསུམ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །ཐ་མའི་མཆོག་ནི་ཞག་བཅུ་དྲུག་ཐོགས་ཏེ། ཆོམ་བུ་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་བཞིན་ནོ། །ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཞག་ལྔ་གནས་པའི་ཐ་མ་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་བོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་ཞེ་དྲུག་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །ཐ་མའི་ཕྱུལ་ནི་ཞག་བཅུ་བདུན་ཐོགས་ཏེ༔ ཆོམ་བུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གོང་བཞིན་ནོ། །ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཞག་དྲུག་གནས་པའི་ཐ་མ་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་པའོ། །སྤྲུལ་པ་ཡང་ཞག་ཞེ་བདུན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །ཐ་མའི་རབ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཆོམ་བུ་ལ་ཞག་དྲུག་ཐོགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་ཞག་བརྒྱད་དོ། ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཞག་གསུམ་གནས་པའི་ཐ་མ་རང་གི་སྣང་བ་མཐོང་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་བོ། །སྤྲུལ་པའང་ཞག་ལྔ་བཅུ་ན་དོན་བྱེད

ནུས་སོ། །ཐ་མའི་འཁྲིད་ནི་ཞག་བཅུ་དགུ་ཐོགས་ཏེ། ཡང་ཚོམ་བུ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཐོགས། ཡེ་ཤེས་བཞི་
གནས་སོ། །ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཞག་གསུམ་གནས་པའི་ཐ་མ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་མཐོང་སྟེ་འཚང་རྒྱའོ། །སྤྲུལ་པ་
ཡང་ཞག་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ནོན་པའོ། །བར་དོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དུས་ན་གྲོལ་བ་གནད་ཀྱི་
མན་ངག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་རང་སྣང་དུ་ཤེས་པ་མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པའི་གདམས་པ་དང་།
ཤེས་ཐོག་དེར་དར་ཅིག་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་ལས་མི་གཡོ་བ་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག
དང་༑ གནས་ཐོག་གི་ངང་རང་ས་ཀ་དག་ལས་གྲོལ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དཔག་ཆེན་གྱི་མདའ་ལྟ་བུའི་མན་
ངག་དྲན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཚོམ་བུ་འགགས།
གཉིས་པ་ལ་ལྷུན་གྲུབ་སྐྱེས་དུས་རང་ངོ་ཤེས། ཤེས་ཐོག་ཏུ་གནས། གསུམ་པ་ལ་ཀ་དག་གི་བདེན་པ་
མཐོང་ནས་གྲོལ་ཏེ་དབྱིངས་སུ་མ་ཐིམ་པའི་བར་དེར་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་གསུམ་གནས་པའི་ངང་ནས་སྐར་
མདའ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ལྟར་རིག་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་བཀྱེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རང་སྣང་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ་ཀ་
དག་ཏུ་སླར་ཐིམ་པ་སྐར་མདའ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སའི་ཐུགས་རྗེས་རང་
བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་དོན་འབྱུང་བ་ལས། ཀ་དག་གི་ས་དེ་ནས་དངོས་སུ་སྤྲུལ་པ་མི་འགྱེད་དེ་ཆོས་སྐུ་བྱ་བྲལ་
གཡོ་རྩོལ་ལས་འདས་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞག་འདི་གནས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྡོད་གནས་ཀྱི་ཚའི་ཡུན་
ལ་བརྩི་བ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་རྣམས་རང་རང་གྲོལ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་ཞག་སུམ་ཅུ་དང་བཞི་
བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐ་མ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་རང་གནས་པའི་ངང་ནས་སྤྲུལ་པ་འཕྲོ་ནས་དོན་བྱས་རྗེང་ནང་
དབྱིངས་སུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་གྲོལ་ནས་དབྱིངས་སུ་མ་ཐིམ་གྱི་བར་དེར་སྤྲུལ་པ་འགྱེད། རང་གི་ཞག
སོ་སོར་གནས་རྗེང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའོ། །གསུམ་པ་ཐིམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། སྔར་ལྷུན་
གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར། དེ་དག་སླར་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཐིམ་པ་ནི་ཤེལ་འོད་ན་ཐིམ་ལ་སོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
རིན་པོ་ཆེ་སྤུངས་པ་ལས། རོལ་པའི་རྩལ་དུ་ཐིམ་ལུགས་བརྒྱད། ལྷུན་གྲུབ་ངེས་པ་མེད་པའི་གཞི། །
ཡོན་ཏན་ཚུལ་དུ་འདི་ལྟ་བུ། །ཞེས་དང་། རང་ཤར་ལས། ཀྱི་གྲོགས་པོ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རང་
གི་དེ་ཉིད་སྟོབས་སུ་གྱུར་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། ཐིག་ལུགས་བརྒྱད་དོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
ཐུགས་རྗེ་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་ཉི་མ་ནུབ་པའི་ཟེར་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་
ན་མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །འོད་འོད་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་འཇའ་ཚོན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་བ་ལྟ་
བུའོ༑ །སྐུ་སྐུ་ལ་ཐིམ་པ་ན་དཔེར་ན་བུམ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་མེད་གཉིས་མེད་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་ཆུ་
བོ་ཆུ་བོ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐའ་གྲོལ་མཐའ་གྲོལ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་
པ་ལྟ་བུའོ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ངོ་བོ་ཀ་དག་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་སེང་གེས་གངས་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྒོ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྦྲུལ་ཆེན་ཐག་བཏུལ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་བརྒྱད་པོ་ཐིམ་དུས་རིག་པ་ཤེལ་གོང་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ལྟར་ཀ་དག་ནང་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ངོ་
ཤེས་པ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་ཉག་གཅིག་ཏུ་བདེ་གློང་གཅིག་ཏུ་འཁྱིལ་བའི་དུས་སོ། །དོན་བཞི་པ་སྨིན་པ་བར་དོ་ལ་

ལས་ཀྱི་འཕྲོ་མཐུད་པ་ཡུར་བ་ཆར་ཆག་པ་ལ་ལྷ་འཛུགས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་
སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་དུ་དབུགས་འབྱིན་ཚུལ་དང་། སྲིད་པ་བར་དོ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གསང་བ་སྙིང་ཏིག་འདིའི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་ཐ་མའི་ཐ་མ་དེ་སྲིད་པའི་བར་དོ་རྨི་
ལམ་དང་འདྲ་བ་ལས་ལམ་བྱུང་ནས་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་དུ་རྫུས་ཏེ་
སྐྱེས་ནས་བར་དོ་མེད་པར་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་ནི། །
རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། །ཕྱོགས་བཅུ་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །གནས་ནས་མཐར་ཕྱིན་གྲོལ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས། དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་ནི་ཞག་ཉི་ཤུ་གནས་ནས་དེ་ནས་ཡང་
ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལམ་བྱུང་ནས་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྒོར་ལམ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་ཞིང་
ཁམས་སུ་གནས་ནས་བར་དོ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་འཚང་རྒྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། འདི་
མཐོང་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ། །བར་མ་དོ་ཉིད་སྣང་འགྱུར་རམ། །འོན་ཏེ་མི་སྣང་བའམ་ཅི། སྟོན་པས་
གསུངས་པ་དེ་སྣང་དེ། །རང་གར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཟད། རང་བཞིན་སྤྲུལ་པར་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ།
བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཞིང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་འདྲར་ཙུང་དུ
སྣང་སྟེ། ཕྱོགས་བཞི་ཞི་བས་བསྐོར་བའི་དབུས་སྟེང་གི་ཆར་རང་རང་གི་མདུན་ནས་བལྟས་པ་ན་ཁྲོ་བོའི་
ཞིང་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བྱིན་རླབས་ལས་རང་ཤར་བའོ། །དེ་ཡང་རང་ཤར་
ལས༔ འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཞིང་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།
སྤྲུལ་པ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དབང་བསྐུར་དམ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཡོན་ཏན་བདག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་
ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་སྒྲོ་བཞི་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔའི་རྟ་བབས
དང་ལྡན་པ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བལྟ་ན་སྡུག་པ།
ཐེམ་སྐས་དང་དགར་ཁྱུང་དང་ལྡན་པ། ཕྱོགས་བཞི་ན་གསེང་དགར་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ། གསེང་དགར་
ནས་ཉི་མ་ཤར་བས་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་ལ་ཕོག་ནས་ནང་དུ་ཉིན་མོ་འོད་ལྔའི་སྣང་བ་ལྷུག
པར་འཆར་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ཕྱི་རོལ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུའི་འོབས་ཡོད་པ། ཆུ་དེ་
ལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཐུངས་ན་ནད་འཚོ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ན་མཚོའུ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་བྱ་སྐད་སྙན་པ་སྣ་ཚོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱའི་རྒྱལ་པོ་ངང་པ་གསེར
ལྡན་དང་མཐིང་རིལ་དང་། བྱ་ཀ་ཏི་དང་། རྨ་བྱ་དང་། ནེ་ཙོ་མི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཁུ་བྱུག་དང་།
ཤང་ཤང་ཏེའུ་དང་། རི་སྐེགས་དང་། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་སྐད་སྙན་པའི་བྱ་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དང་།
ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་རིགས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀང་ཀ་རི་དང་། ཐེར་མོ་དང་། སྤབས་དང་། ལྷའི་བྱ་དྲིལ་བུའི་
སྐད་ཅན་དང་། བྱ་ཀྲི་ཏི་ས་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ལ་སོགས་ཏེ། གཡུའི་མདོག་ལྟར་སྔོ་བ་དང་།
དུང་གི་མདོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་། བྱེ་རུའི་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལྟར་ལྡང་བ་ལ་སོགས
ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་སྐད་སྙན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རིམ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་

ལྷུགས་རི་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲི་ཆོས་བཤད་པའི་སྟན་དང་
ལྡན་པ་ཡོད་དོ། །དེར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་སྒྲོད་ལ་འཁོར་རྣམས་ལ་རྒྱུའི་ཆོས
འཆད་དོ། །ནམ་ཕྱེད་ན་སྔགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཆད་དོ། །ཐོ་རངས་གསང་སྔགས་ནང་གི་ཆོས་འཆད་དོ། །ཉི་
མ་ཕྱེད་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞག་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཐུན་བཞི་བཞི
འབྱུང་ངོ་། །དེ་ན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་གོ །
ལོ་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཐུབ་བོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་ནས་ཟས་དང་སྐོམ་ཡང་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆིམ་པ
ཡོད་དོ། །དེ་ན་ནད་མེད་ལ་འབྱུང་སྲིད་ནའང་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དེ་འཐུངས་པས་ནད་སེལ
ལོ༑ །མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཆེར་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་གོ །གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་
ཟུར་བཞི་ན་མུ་ཏིག་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་བཞིའི་བར་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁ་དྲ་བའི་ཐག་པས
སྤྲེལ་ནས་ཡོད་དེ་ཐག་པ་དེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ན་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱོགས
བཞི་ན་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བ་དན་བཞི་ཡོད་དེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་དྲི་ཞིམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ་། །
གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ན་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ནི་འདི་ནས་ཤར
ཕྱོགས་ན་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པའི་སྟེང་ན་ཡོད་དོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང
སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཉམ་མོ། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་དེ
བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ན་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་ཁམས་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་གནས་དེ་ན་ཡང་རིན
པོ་ཆེ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་གྲུ་བཞི་པ་བ་གམ་དང་བཅས་པ། སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་དང་བཅས་པ། ཟུར
བཞིར་མཆོད་རྟེན་དང་བཅས་པ། ལོགས་བཞིར་བ་དན་དང་བཅས་པ། ཕྱོགས་བཞིར་གསེང་དཀར་དང
བཅས་པ། མཚོ་བདུན་བྱ་དང་བཅས་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ལྷུགས་རི་དང་བཅས་པ། ཁྲི
དང་ཆོས་ཀྱང་གོང་གི་ལྟར་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོས་པ་ཤ
སྟག་གོ །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་ནུབ
ཕྱོགས་ན་པདྨ་བརྩེགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ནའང་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས
ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནའང་གོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན
གྱི་ཁམས་ན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་བཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ
བའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལས་གྲུབ
པའི་ཁང་པ་གྲུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཞི་ན་གསེང་དཀར་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ནས
ཉི་མ་ཤར་བས་འོད་ལྡང་གུས་ནང་ཁེངས་ནས་ཡོད་དོ། །ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་ལས་གྲུབ་པ
ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རིམ་ན་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་རེག་ན་བདེ་བ། འཐུངས་ན་ནད་ཐམས་ཅད་སེལ
བ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རིམ་ན་མཚོ་བདུན་ཡོད་པ། དེའི་ནང་ན་བྱ་སྐད་སྙན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གནས་ཏེ།
དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ངང་པ་གསེར་ལྡན་དང་། མཐིང་རིལ་དང་། བྱ་ཀ་ཏ་རི་དང་། རྨ་བྱ་དང་།
ཙ་ཙོ་མི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཁུ་བྱུག་དང་། ཤང་ཤང་ཏེའུ་དང་། རི་སྐྱེགས་དང་། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་སྐད

སྙན་པའི་བྱ་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། གཞན་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་རིགས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀང་ཀ་རི་དང་། ཟེར་མོ་དང་། ཤྦབས་དང་། ལྷའི་བྱ་དྲིལ་བུའི་སྐད་ཅན་དང་། བྱ་གྲི་ཏི་ས་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་དང་། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་གཡུའི་མདོག་ལྟར་སྔོ་བ་དང་། དུང་གི་མདོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་། བྱི་རུའི་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་མདོག་ལྟར་ལྗང་གུ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་སྐད་སྙན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ལྕགས་རི་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེ་མཀྲཏ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲི་ཆོས་ཙཎད་པའི་སྟན་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །དེར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་སྒྲོད་ལ་གདམས་ངག་གི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ནམ་ཕྱེད་ན་དབང་གི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཐོ་རངས་སྦྱོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཉི་མ་ཕྱེད་ན་ལྟ་སྒོམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེར་ཞག་རེ་ལ་ཆོས་ཐུན་བཞི་བཞིས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲོལ་ལོ། །དེ་ན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་གོ །ལོ་ཡང་སྟོང་སྟོང་ཐུབ་བོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་ནས་ཟས་དང་སྐོམ་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་བད་ཀན་ལས་གྱུར་བ་དང་། རླུང་ལས་གྱུར་པ་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། འདུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ནད་མེད་དོ། །མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་གོ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་ཁ་དོག་ལྗང་གུ་ཤ་སྟག་གོ །རྟ་དང་བཞོན་པ་ཡང་ལྗང་གུ་ཤ་སྟག་གོ །ཁྱེའུ་དང་བུ་མོའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཤ་སྟག་གོ །ཀུན་ཀྱང་འདོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དགའ་བ་ཤ་སྟག་གོ །ཀུན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཤ་སྟག་གོ །ཞིང་ཁམས་དེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་དོ། །ཡི་དྭགས་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་མེད་དོ། །མ་རིག་པའི་རྐྱེན་བཞི་དང་བཅས་པ་མེད་དོ། །མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་མེད་དོ། །ཀུན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཤ་སྟག་གོ །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འཁར་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ཟུར་བཞི་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཁྲི་འཕང་དགུ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེའི་བར་རྣམས་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁ་དྲ་བའི་ཐག་པས་སྤྲེལ་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་སྙན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །མཆོད་རྟེན་པ་བཞི་ལ་ཉི་མ་ཕོག་པས་འོད་ལྔའི་ཞགས་པས་འཕྲོལ་ནས་ཡོད་དོ། །ཕྱོགས་བཞི་ན་རྫ་བུའི་བ་དན་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མཛེས་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ་། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉེ་འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ན་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱའི་སྟེང་ན་ཡོད་དོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཉམ་མོ། །བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་དག་གི་མདུན་གྱི་བར་སྣང་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཁྲོ་བོའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་དེ། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་མེ་རི་འབར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །ཐོད་པའི་ཁང་པ་གྲུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོད་པ་སྐམ་པོས་གྲམ་བུ་བྱས་པ། ཤར་རི་ཡོད་པས་རྩིག་པ་བྱས་པ། རྡོ་རྗེ་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱིས་ཁ་བད་བྱས་པ། རྒྱ་དང་དཔངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། གཙམ་ལྕགས་ཀྱི་གཟེར་བཏབ་པ། རཀྟའི་ཞམ་ཆུ་འབབ་པ། ཉི་ཟླའི་ཀ་གདན་བྱས་པ། ཆུ་སྲིན་ཁ་ཡིས་ཀ་གཞུ་བྱས་པ། ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གདུང་དུ་བྲེས་པ། མཆོག་

ཆེན་པོའི་གྲལ་མ་བཏང་བ་ཡོད་དོ། ཉིན་མོ་རླུང་འཚུབ་པ། མཚན་མོ་མེ་འབར་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་
དེའི་ནུབ་བཞི་ན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གདུགས་ཕུབ་པ། ལྷ་མོ་ལྷ་གར་བྱེད་པ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རཀྟའི་ཐ་གློང་
འཁྲུག་པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞོན་ནུ་དཔའ་བོ་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ
ཐུགས་ཞི་བ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་སྐུ་ཁྲོ་བོའི་ཆ་བྱད་དུ་བསྟན་པ། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་དཔག
ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་མ་པུཀྐ་སེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཚངས་པ
དུང་མགྲིན་ཅན་དང་། དྲང་སྲོང་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་དང་། ཡང་འཁོར་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཨེ་ཀ་ཛ་ཏི་སྤྱུན་དྲུག
དང་༑ དེའི་བྲན་མོ་བཅུ་བཞི་དང་། གཡོག་མོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཡང་གཡོག་འབུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་
ལ་སོགས་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཐུགས་ལས
སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་ཏེ་ཁྲོ་བོའི་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྐོར་བ། དགའ་རབ་རྡོ་
རྗེ་ལ་སོགས་ཏེ་མིའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་བའོ། །འཁོར་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་བླ་ན
མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཁྲོ་བོའི་གཉེར་མ་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་གོ །དེ་ལ་སོགས་ཏེ་ཐུན་མོང་དང་ཁྱད་པར་གྱི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད
པས་བསྐོར་བ། ཆོས་ཀྱི་སྒླུ་དང་ཆོས་ཀྱི་གར་སྣ་ཚོགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲོག་པ་ཤ་སྟག་གོ
ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གི་བཞེད་ཀྱིས་ཐ་མའི་གང་ཟག་དེ་ཞིང་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཙུལ་བར་འདོད་དོ། སྐྱེ་
བའང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་པའང་འདིའི་དགོངས་པར་མི་སྣང་སྟེ། ཞིང་དེ་དག་ན་སྐྱེ་བ
གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་ཅེས་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ། ལོ་ཡང་ལྔ་བརྒྱན་གྲོལ་བར་བཤད་དེ།
ཨ་ཏི་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། ལྔ་བརྒྱ་དག་ན་ངེས་པའི་སར་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་པས་ཞིང་སོ་སོ་ཐམས་ཅད་དུ
སྐྱེ་ན་ལོ་དེ་བས་ལྷག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཤད་འགྲེལ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞིང་
གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་རྒྱུད་སྨིན་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མི་མཇེད་བརྩེགས་པ་ལ་ཁྲོ་བོའི་ཞིང་མཐོང་དུས
དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྦྱངས་ཏེ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན
ནོ༑ །འདི་ཡང་འདིའི་གནད་ཆེ་བ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ལེགས་པར་དབྱེ་བ་ཕྱེད་པ་གཅེས་སོ། །གཉིས་པ
སྲིད་པའི་བར་དོ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་ངེས་པའི་ཉི་ཤུ་སྟེ། འཁོར་ཚུལ། ངེས་ཚིག
ཆ་བྱད། མངོན་ཤེས། རྫུ་འཕྲུལ། ཚེ་ཚད། ཁ་དོག །མགོ་བོའི་ལྟ་ལུགས། ལས་བསོགས་མི
བསོག ལས་ཀྱི་ལྟས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། །ལུས་ཀྱི་ཚད། སྐྱེ་གནས། སྤྱོད་ལམ། འོད། ལས
འབྲེལ༑ ཕྱི་མའི་ལུས། ཉོན་མོངས་དང་། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པ། མངལ་དུ་ཚུད་པའི་ལྟས།
དཔེས་ཏེ་བར་མཚོན་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་འཁོར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོ་ཆུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟར་སྔ
མའི་ལུས་དང་སྣང་བ་སྤྲངས་ནས་སྲིད་པ་བར་དོར་འཇུག དེ་ནས་ཕྱི་མ་འཇུག ཡང་བར་དོར་འཇུག་པ
ལན་གྲངས་མེད་པར་འཁོར་སྟེ་སོ་སོའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་རྨི་ལམ་ལྟར་བརྟེན་མི་ཐུབ་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འབྱུང་
བཞི་རགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་ཡོད་པ་ནི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ལངས་པས་སྲིད་པའི་མིང་དང་འབྱུང་
བའི་མིང་གཉིས་འཛིན་པའི་ལུས་ཅན་ནོ། །དེས་ཚིག་ནི་ལས་དང་སྐྱེ་གནས་དང་བདེ་སྡུག་དུ་མ་སྲིད་པས

སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནུབ་ཕྱི་མ་མ་བླངས་པའི་བར་ཡིན་པས་བར་དོ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་
བར་དོར་ཇི་ཙམ་གནས་པའི་ཕྱེད་སྔར་གྱི་ཆ་བྱད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་བག་ཆགས་སྔ་མའི་སྟོབས་ནུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ཡིན་ལ།
ཕྱེད་ཕྱི་མ་གར་སྐྱེ་དེའི་ལུས་དང་གོས་ལ་སོགས་པར་འཆར་བ་ནི་བག་ཆགས་ཕྱི་མ་ལངས་སུ་ཉེ་བའི་འགོ་
བརྩམས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
འཇིག་རྟེན་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། སྔར་མངོན་
ཤེས་སྒོམ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གང་དུ་བསམ་པ་དེར་སྐད་ཅིག་གིས་སླེབ་པ་
ཡིད་མགྱོགས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཡོད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ཁབ་ཀྱི་མིག་དང་། རྡ་རྫའི་ཉག་དང་། སྐྲའི་
ནང་དང་། བྲག་དང་། སྒྲོ་ང་ལ་སོགས་པའི་ནང་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་གང་དུ་ཤེས་པ་ཚུད་ཀྱང་དེར་ཚུད་
ནས་མངལ་གནས་དང་རྡོ་རྗེ་གདན་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟང་ཐལ་བའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་ལོངས་
སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ལ་ཡལ་ནས་དེ་སྣང་བ་
གཞན་འཆར་བས་རྟག་མི་ཐུབ་པའོ། །ཚེ་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྐྱེ་ཚུལ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཞག་བདུན་ལ་
སོགས་ཏེ། ཞག་བདུན་སོང་ནས་སྔར་གྱི་ཤི་བ་དྲན་པ་ལས། སྔར་ཤི་བའི་དུས་དེར་འཆི། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་
ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྟེ། བདུན་ཕྲག་བདུན་ཚུན་ཆད་ཞག་བདུན་ཕན་ཆད་ཀྱི་བར་སྲིད་པ་བར་དོར་གནས། ལ་
ལ་བདུན་ཚན་དང་པོ་རྫོགས་ནས་ལུས་ལེན། ཁ་ཅིག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ལྔ་ལ་སོགས་
པ་རིང་དུ་གནས་ནས་ལུས་ལེན་པ་སྟེ། རིང་མཐའ་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུའོ། །ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཕྱི་མ་
གར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་སྟེ། ལྷ་མི་གཉིས་དཀར། ལྷ་མིན་དང་དུད་འགྲོ་སེར། ཡི་དྭགས་སྔོ།
དམྱལ་བ་སྨུག་ནག་གོ། །རྒྱུ་ནི་གོང་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །མགོ་ལྟ་བའི་ཁྱད་
པར་ནི་ལྷ་མི་གྱེན། ལྷ་མིན་དང་དུད་འགྲོ་འཕྱེད། ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བར་ཐུར་ལ་བལྟའོ། །ལས་སོག་
མི་སོགས་གི་ཁྱད་པར་ནི་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་མི་སོགས་ལ། ཕྲ་བ་ལུང་མ་བསྟན་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་ཉེར་
ལེན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཕྲ་བར་གསོག་སྟེ་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སྡིག་གི་ལྟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དཀར་ཞིང་
བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཤེས་པ་གསལ་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཤེས་པ་
རྨུགས་ཤིང་མི་གསལ་ལོ། །མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི་བཞི་སྟེ། འབྱུང་བ་ཕྲ་མོའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་
རགས་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་བས་སྲིད་པའི་ཤ་གཟུགས་ཅན་དང་གཅིག ཟས་སུ་དྲི་ཟ་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཉེ་
བར་འཁོར་བས་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་བ་དང་གཉིས། ལུས་སྔ་ཕྱིའི་བར་ཡིན་པས་སྲིད་པའི་བར་དོར་ཕུང་པོ་ཉེ་
བར་ལེན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་གསུམ། གཟུགས་དང་དབང་པོ་རགས་པར་མེད་ཀྱང་ལས་དང་བག་
ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚང་བར་མཐོང་བས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན་དང་བཞིའོ། །རྒྱུན་ནི་གང་དུ་ཡེ་
ཤེས་བཞི་སྦྱོར་གྱི་རྩལ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ལུས་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལས་དག་པ་རྣམས་བྱིས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་
ལོན་པའི་ན་ཚོད་ལ། མ་དག་པ་རྣམས་བརྒྱད་པ་ཙམ་སྟེ། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་
བའོ༔ །སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་གོང་དུ་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྫུས་སྐྱེས་སུ་གཏོགས་ཏེ་ལྷ་དང་ཆོས་
མཐུན་པས་འོད་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཡོད་ལ། དམྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་ཞག་བདུན་བདུན་ན་སྐྱེ་ཤིའི་སྡུག་

བསྟུལ་དྲག་པོ་ལ་སྦྱོད་པའོ། །ཐུན་མོང་གི་ལུང་ལས་ཀྱང་། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་། །སྲིད་
པ་བར་མ་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེས། །ཞེས་ཕྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་ནི་གོང་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྣང་བ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་
བའོ༔ །སྦྱོད་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཡལ། སྔར་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ལངས་པས་སྔར་
གང་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྲོ་བའོ། །རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་ལ་བྲེད་ཅིང་དངངས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །འོད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ནི། ལས་དག་པ་རྣམས་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཏུ་གསལ་ལ། མ་དག་པ་རྣམས་ལ་མོག་མོག་པོར་
གསལ་བ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་འོད་གསལ་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཕྱི་མའི་ལས་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཕྱི་མ
བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ན་འདིར་ལས་བཟང་པོའི་རྣམ་པ་དང་འཕྲད་པར་སྣང་ལ། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ན་མི་དགེ་བའི་སྣང་
བ་ལ་སྦྱོད་པ་སྣམ་བྱེད་པ་སྟེ། སྔར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་དགའ་གདུང་དུ་བཟུང་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཕྱི་
མའི་ལུས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེ་སྡང་ལས་གཟུགས། འདོད་ཆགས་ལས་འདོད་པ། གཏི་
མུག་ལས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་གོལ་བ་ལས་འབྱུང་
བའོ༔ །ཁམས་གསུམ་ལས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གཟུགས་རང་མཚན་དུ་མེད་པས་གཟུགས་
མེད་དུ་གཏོགས་ཏེ་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྟེན་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་གཞིའི་
ཕུང་པོ་ཡང་ཕྲ་བ་ས་བོན་གྱི་ཚའི་འབྱུང་བ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཉིད་སྒྱུ
མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཕྱི་མའི་ལུས་དང་འབྲེལ་པའི་ལྟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བར་དོར
སྡོད་པའི་ཚེ་རྫོགས་ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་ལེན་དུ་ཉེ་བའི་ཚེ། མའི་མངལ་དུ་ལས་རླུང་གིས་འཕངས་པ་ལས
ལྷའི་སྐྱེ་གནས་སམ་མངལ་དུ་ཚུད་ན་ལྷ་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་གམ་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་ནང་ན་འདུག་སྣམ་བྱེད།
ལྷ་མིན་གྱི་མངལ་དུ་ཚུད་ན་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སམ་ཆར་འབབ་པའི་དཀྱིལ་ན་འདུག་པ་སྣམ་བྱེད།
མའི་མངལ་དུ་ཚུད་ནས་རབ་ཏུ་གྲང་སྣམ་བྱེད་ན་མི་ལུས་ཙམ་མོ། །ནམ་རྒྱུག་པའི་དཀྱིལ་ན་འདུག་པ་སྣམ
བྱེད་ན་མི་ལུས་གཙང་མ། སྐྱེ་བོ་འདུས་པའི་ཅ་ཅོའི་གསེབ་ན་འདུག་པ་སྣམ་བྱེད་ན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེའི་
མངལ་དུ་ཚུད་པའོ། །ངན་སོང་ལ་བྱོལ་སོང་མངལ་དུ་ཚུད་ན་ན་བུན་གྱི་ནང་དམ་སྦྲིལ་པའི་ནང་ན་འདུག་པ
སྣམ་བྱེད། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མངལ་དུ་ཚུད་ན་ཐག་ཕུག་རྡུགས་པའམ་གྲོག་པོ་སྟོང་པ་ན་འདུག་པ་སྣམ་བྱེད
དོ༔ །དམྱལ་བ་ནི་བརྒྱུད་པ་ལས་དངོས་སུ་སྲིད་པའི་བར་དོ་མི་སྣང་སྟེ་དབུགས་ཆད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ
དུ་གནས་པའོ། །འདི་དག་གི་རྒྱུན་ནི་ཆོས་ཉིད་མའི་སྣང་བ་ལ་ཡིད་མཆེད་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དཔེས་ཉེ
བར་མཚོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྨུས་མེ་འཛིན་པ་ལྟར་བག་ཆགས་ཀྱིས་མངལ་འཛིན་པ་དང་། འདམ་རྫབ
ཀྱིས་ཚོར་བུ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་དྲག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་པ་དང་། རྔོས་བྱ་འཛིན་པ་ལྟར
མངལ་གྱིས་སྲིད་པ་བར་དོའི་སེམས་ཅན་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་ཉེ་ཤུ་པོ་དེ་ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས།
སྲིད་པའི་བར་དོ་ཞེས་བྱ་བ། །འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་ལམ་མགོ་ནི། །དཔེར་ན་ཐེ་ཚུ་བཞིན་དུ་འཁོར། །ཁ
ཁྲག་རང་གི་ལུས་བྲལ་ནས། །སྒྱུ་མ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཇོས་དང་བྲལ་མེད་གཉིས་པ། །སྔ
མའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་འགགས། །ཕྱི་མ་ཉིད་ནི་མ་བྱུང་བར། །རིགས་ཅན་གང་དུ་མ་ངེས་པས། །གང་ནུབ
གང་སྣང་དེ་སྐབས་ན། །སྐད་ཅིག་གནས་པའི་བར་མ་དོ། །ཕྱིས་ནི་གང་སྐྱེའི་ཚ་བྱད་འཛིན། །ཕྱིས་འབྱུང་

ཆ་བྱད་ཡོངས་བཟུང་ནས། །རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྣང་ཆར་འགྱུར། །འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ཕྱི་སྣོད་དང་། །
བཅུད་ནི་རང་གིས་རིག་ཅིང་གསལ། །རང་གར་སྐྱེ་བའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་དུས་ན་གསལ་བའོ། །
འདོད་ལྡན་སྣོད་བཅུད་གསལ་བར་སྣང་། །དབང་པོ་ཡན་ལག་ཡོངས་རྫོགས་པས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་
ཐོགས་མེད་ཅིང་། །རི་བྲག་ལ་སོགས་ཐོགས་མེད་འཇུག །གཞན་ལས་ཚེ་ནི་ཞག་བདུན་འགྱུར། །ཞག་ནི་
བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་ནི། །དེ་ཡི་ཚེ་ཡི་ཚད་ཡིན་ནོ། །ལྷ་དང་མི་ནི་ཁ་དོག་དཀར། །ལྷ་མ་ཡིན་དང་བྱོལ་
སོང་སེར། །ཡི་དྭགས་འོད་ནི་དུ་བ་འདྲ། །དམྱལ་བ་སྡོང་དུམ་ལྟ་བུའམ། །ཡང་ན་བལ་ནག་གཡེངས་བ་
འདྲ༔ །བྱོལ་སོང་ཡང་ན་ཁྲག་བཙོས་བཞིན། །ལྷ་མིན་ཁ་ཆར་འབབ་པ་བཞིན། །དེ་ཚེ་ཁ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ༔ །ལྷ་དང་མི་ནི་གྱེན་ལ་བལྟ། །ལྷ་མིན་བྱོལ་སོང་དེ་བཞིན་འཕྱེང་། །ཡི་དྭགས་དམྱལ་བ་ཐུར་དུ་
བལྟ༔ །འདི་དག་ད་གདོད་སྐྱེ་བའི་དབང་། །སྲིད་པའི་བར་དོར་ལས་རྣམས་ནི། །སོག་དང་མི་སོགས
ལྟས་འདིའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་བག་ཆགས་མེད། །བར་མའི་དབང་གི་རྒྱུ་མཐུན་པའི། །བག་ཆགས
རྣམས་ནི་རིས་སོག་གོ །དེ་ཚེ་ཤེས་པའི་ལྟས་འདིའོ། །གང་ཞིག་ལས་ནི་དག་པ་ཡི། །ཤེས་པ་ཉིད་ནི
གསལ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་མ་དག་རྣམས་མི་གསལ། །དེ་ཀུན་དགེ་སྡིག་ལས་ལས་བྱུང་། །དེ་ཉིད་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་ནི། །འདི་དག་རྣམས་སུ་རིག་པར་བྱ། །མིང་གཞི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྲིད་པ་ཡི
ནི་ཤ་གཟུགས་དང་། །སྒྱུ་ལུས་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར། །སྲིད་པའི་བར་དོ་ཕུང་མཚམས་སྦྱོར། །གཟུགས
མེད་དབང་པོ་ཀུན་ལྡན་པས། །ཐོགས་པ་མེད་པར་ཀུན་ལ་འཇུག །དེ་ལྟར་བར་མའི་ལུས་ཀྱི་ཚད། །བྱིས
པ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའམ། །ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལུས་ཚད་དུ། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་གནས། །སྐྱེ
གནས་ཉིད་ནི་རྣམ་བཞི་ལས། །བརྫུས་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་སྟེ། །ལྷ་དང་དམྱལ་བ་བར་མ་དོ། །འདི་ཀུན
བརྫུས་པ་ལས་སྐྱེའོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་བར་མ་དོ། །སྤུར་ཞེན་ལས་ལ་སྤྲོ་བ་སྟེ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས
ནི༔ །དེ་ཆོས་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཛིན། །དེ་ཉིད་འོད་ཀ་ཚད་རྣམས་ནི། །སྤུར་ཞེན་བག་ཆགས་ཚུང་བ
དང་༔ །འདི་ཡི་འོད་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག །ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལྷང་ལྷང་པོ། །འདི་ནི་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་གནས
སོ༔ །བག་ཆགས་ཅན་ལ་གསལ་མི་སྣང་། །གང་གི་ལས་ནི་བཟང་ངན་གྱིས། །བཟང་བས་དགེ་དང་ཡིད
འོང་འཕྲད། །ངན་པས་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ཅན། །ཡིད་དུ་མི་འོང་མངལ་དུ་འཇུག །ཕྱི་ནང་ལུས
དང་འབྲེལ་བ་ནི། །རང་ཤུགས་ཞེ་དང་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད། །དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་རྐྱེན་གྱིས་ནི། །ཕྱི་མ་ལ
ནི་སྣང་བའི་ཚུལ། །ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ལས། །མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་མ་འགགས་ཏེ། །ཕྱི་མ་མ
བླངས་བར་མའི་སྲིད། །མིང་གཞི་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ། །ཤ་ཁྲག་གཟུགས་ནི་མི་སྣང་བས། །གཟུགས
ནི་མེད་པའི་ཁམས་སུའོ། །ཕྱི་མའི་དུས་དང་ཉེ་བའི་ཚེ། །མགལ་མེའམ་ནི་ཆར་པའམ། །དེ་བཞིན་གྲང་
བ་ནམ་རླུགས་པ། །སྐྱེ་བོ་འདུས་པའི་ཅ་ཅོ་དང་། །ལྷ་ཁང་ངམ་ནི་ཡང་ཐོགས་གམ། །ཁང་བུ་དག་ནི
བརྟེགས་པར་མཐོང་། །ངན་སོང་རྣམས་ནི་སྦྲུལ་བུའམ། །ཕུགས་རྡུགས་གྲོག་པོ་སྡོང་པར་མཐོང་། །
འདི་དག་མངལ་དུ་ཚུད་པའི་རྟགས། །འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱང་རྒྱུས་འཐུམས་ཏེ། །ཐོགས་པ་ཉིད་དང་བཅས
པའོ༔ དཔེ་ནི་རྡུལ་ནི་མེ་འཛིན་དང་། །མཁའ་འགྲོ་འདོད་པའི་དབང་གིས་ནི། །ས་ཁྲུང་བྲུས་པའི་རྙིས

འཛིན་ལྟར། །དབང་མེད་ཆགས་པའི་རྙིས་འཛིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་འདི་དག་ནི་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁང་བཟང་སྟེ་ རྫོའི་གནས་བཅུ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ། །དེ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གྲོལ་ས་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་ནི། ལམ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དག་པ་གཉི་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཀ་དག་རིན་པོ་ཆེ་ གསང་བའི་སྦུབས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་སྟེ། སྣོད་ཐ་དད་པའི་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བའམ། ཆུ་བོ་ཐ་དད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏ་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲོལ་ས་ཆོས་སྐུར་རིགས་གཅིག་གི་ གང་ཟག་ཏུ་མ་གཏོགས་པར་ཐུས་གཅིག་པར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་དུ་རིག་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་ དག་དང་བྲལ་དུས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་ཕྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲོན་མ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་ཆོས་ ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པས་དོན་གཉིས་ ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི་འདིའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ མཐའ་ཡས་ཀྱང་རེ་ཞིག་རིགས་བསྡུ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བསྡུའི་ངོ་བོ་མངོན་པར་བྱང་ ཆུབ་པ་རྒྱ་མཚོའི་གནས་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་ རྒྱལ་མཚན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་སྟེ། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག མཚན་ཉིད། རང་བཞིན། བཞུགས་ཚུལ། ཞིང་ཁམས། གདུལ་བྱ། བྱེད་ལས། གདེང་ཚད། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །ཇི་སྐད་དུ ཐལ་འགྱུར་ལས། སྐུ་ཡི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་དང་། །ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་རྣམས་དང་ནི། །སོ་སོའི་ཞིང་ཁམས་ གདུལ་བྱ་དང་། །བྱེད་པའི་ལས་དང་གདེང་ཚད་དོ། །ཞེས་སོ། དང་པོ་སྐུའི་ངོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སམ་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ། ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་བསམ་བརྗོད་དང་བྲལ་བས་ཀ་དག་ ཆེན་པོ། ལོངས་སྐུའི་ངོ་བོ་རང་གསལ་རྟག་མཐའ་དང་བྲལ་བས་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོ། སྤྲུལ་སྐུའི་ངོ་བོ་ ཐུགས་རྗེ་འཆར་གཞིའི་ཆ་ལས་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། སྐུ་གསུམ་གཅིག་ལ་ རྫོགས་པའོ། །སྐུ་གསུམ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལ། །དུ་མར་སྣང་བ་འགྱུལ་པ་ཡིན། །ཆོས་སྐུ་བསམ་ པའི་ཡུལ་དང་བྲལ། །ལོངས་སྐུ་རྣམ་རྟོག་བདུད་དང་བྲལ། །སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། །ཞེས་ པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། ངོ་བོ་རང་བཞིན་དག་པ་དང་། །སོ་སོའི་ཡུལ་སྣང་སྟོན་པ་དང་། ། གཟུགས་ལྡན་དབང་པོ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། ངེས་ཚིག་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་ངེས་ཚིག་ནི། རང་ ཤར་ལས། འཛིན་མེད་རང་གསལ་ངོ་བོར་གནས་པའི་སྐུ། །ཁ་དོག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་སྐུ། ། རྫོ་རྗེ་དོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྐུ། །ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་ངེས་ཚིག་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་ནི་སྟོང་གསལ་ དག་པ་གཉིས་ལྡན་མཚན་མ་ལས་འདས་པ། སྐུ་ནི་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། མི་ འཇིགས་སྟོང་དང་གསལ་བ་དང་། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ངེས་ཚིག་གོ །ཞེས་ སོ༑ །ལོངས་སྤྱོད་ནི་མཚན་དཔེ་ཡིན་ལ། རྫོགས་པ་ནི་ཚང་བ་སྟེ། སྐུ་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་ པའོ༑ །སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། ལོངས་སྐུའི་ངེས་ཚིག་གསལ་འཚེར་ལྡན། །ཞེས་སོ། །སྤྲུལ་སྐུ་ནི

སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ལ་དོན་མཛད་པ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། འགྲོ་བ་གང་དག་འདུལ་བ་ལ། །དེ་དང་མཐུན་
པར་སྣང་བའོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་ཉིད་ལ་འང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་གི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གང་
ཞིག་རྟེན་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་སུ་གནས་པ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས།
ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་བསམ་པ་བྲལ། །ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་གསལ་རྟོག་མེད། །སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད་
སྣ་ཚོགས་སྟོན། །ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། མཚན་ཉིད་ཆོས་ལས་གྲུབ་པ་དང་། །འདོད་ཡོན་
རྣམས་ལས་གྲུབ་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཐབས་ལས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་
ལས༔ སྐུ་ཡི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ནི། །རང་བཞིན་སྟོང་དང་གསལ་བ་དང་། །མཁྱེན་རིག་མ་འགགས་
མངོན་སྣང་བའོ། །སྐུ་ཡི་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་དང་འགྲོ་འོང་མེད། །སྨྲ་བསམ་བརྗོད་
པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞུགས་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་སྐུ་མཚན་མ་ལས་གྲོལ་བར་བཞུགས་ཏེ་
དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ལོངས་ སྐུ་རྟོས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བཞུགས་ཏེ་དཔེ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ། སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་
མེད་སྣ་ཚོགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་དཔེ་སྒྱུ་མའི་རྩེད་མོ་ལྟ་བུའོ། །ཐལ་འགྱུར་ལས། སྐུ་ཡི་བཞུགས་ཚུལ་རྣམ་
པ་གསུམ། །མཚན་མའི་ཆོས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །རིས་ཅན་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན་དང་། །གསལ་བའི་
རང་བཞིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། །གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་རྣམས་སྨྲིན་བའི་
ཕྱིར༔ །མི་གཡོ་མཉམ་གཞག་ཆེན་པོར་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །ཞིང་ཁམས་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་སྐུའི་
ཞིང་ཁམས་ཀ་དག་བསམ་ངོ་ལས་འདས་པ། ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བ། སྤྲུལ་
སྐུའི་ཞིང་ཁམས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་པ་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབྱེ་
བའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །གདུལ་བྱ་ནི། རང་ངོ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཆོས་ སྐུའི་གདུལ་བྱ་རིག་པ་གཡོ་རྩོལ་
ལས་འདས་པའོ། །ལོངས་སྐུའི་གདུལ་བྱ་རང་སྣང་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཚོམ་བུའོ། །སྤྲུལ་སྐུའི་གདུལ་བྱ་འགྲོ་
དྲུག་རང་གནས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་ལྔའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་
སྤུངས་པ་ལས། འཛིན་པ་རང་དག་ཆོས་སྐུ་ཡིས། །སྤྲོས་མེད་རང་དག་གཞལ་ཡས་སུ། །ཉིད་དང་
དབྱེར་མེད་ནང་འཁོར་ལ། །མཚན་མ་མེད་པའི་གསུང་གིས་ནི། །སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །མི་
གནས་རང་ཟད་ཐུགས་ལས་ཕྱུང་། མ་གསུངས་གསུངས་པ་མེད་པར་ནི། །མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་
བསྟན༔ །རང་གསལ་དག་པའི་ལོངས་སྐུ་ཡིས། །འོད་ལྔ་རྣམ་དག་གཞལ་ཡས་ན། །སྤྲོས་མེད་བདེ་ཆེན་
གསུང་གིས་ནི། །སྐུ་ལྔའི་རིགས་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་ལ། །དངོས་མེད་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཡེ་ཤེས
ལྔ་ལྡན་ཐུགས་ནས་ཕྱུང་། །རྣམ་དག་འོད་ཟེར་ལྗགས་ལ་བཀྲམ། །རང་བྱུང་ཡི་གེ་དྲུག་ཏུ་ཡང་། །མ
གསུངས་རང་བྱུང་ཆེན་པོར་བསྟན། །སྤྲུལ་སྐུ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ཡིས། །ཆོས་འབྱུང་གདུལ་བྱའི་རང་
གནས་ན། །རིགས་དྲུག་ལས་སད་སྐལ་ལྡན་ལ། །སྤྲོས་བཅས་ཚིག་གི་གསུང་གིས་ནི། །དབང་པོ་གང་
མོས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །དྲན་པ་རང་གསལ་ཐུགས་ནས་ནི། །དབང་པོ་འདོད་མེད་ལྗགས་ལ་བཀྲམ། །
ཐེག་པ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི། རང་དོན་ཆོས་སྐུར་རྫོགས་པས་དབྱིངས་
ལས་མི་གཡོ་བར་བཞུགས་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཁོ་ལོ་གྱེན་ལ་བསྒྱུར

བས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི༑ རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་རང་བྱུང་རང་ཤར་བས། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་པའི་རང་སྒྲར་ནི། །ཡེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་དོན་ནི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་དང་གིས་འབྱུང་བ་ནི་ཆུ་ཟླ་བཞིན་ཏེ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་སྣང་གྱུར་པ། །ཚད་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས༑ །ཆུ་ཡི་སྣོད་དུ་སྣང་གྱུར་ཀྱང་། །ཟླ་བ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་མེད། །དེ་བཞིན་ཆགས་མེད་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས༑ །ཞིང་རྣམས་ཀུན་ན་སྣང་གྱུར་ཀྱང་། །འཕོས་པ་མ་ཡིན་འོངས་པ་མིན། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང༑ །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་དཔུང་བཅོམ་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདའ་བ་རྟག་སྟོན་པ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གདེང་ཚད་ནི། སྤྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་ལོངས་པ་སྟེ། དགོས་འདོད་འབྱུང་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་གདེང་ཚད་དུ་ལོངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་གཡོ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་སྐུའི་གདེང་ཚད། རང་གསལ་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པ་ལོངས་སྐུའི་གདེང་ཚད། དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་གདེང་ཚད་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལ་དོན་ཀུན་རྫོགས་པ་ནི་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཆོས་སྐུའི་དབྱིངས་ན་རྟག་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞུགས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། མི་གཡོ་བ་དང་གསལ་བ་དང་། རིག་ཅིང་མཁྱེན་པའི་ཆར་སྣང་དང་། །མཉམ་དང་ཕྱོགས་རིས་མི་འབྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སླད་བརྟག ། འདི་ནི་སྤྲོས་དང་བྲལ་ལ་སྣང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སྐུ་གསུམ་གྱི་གནས་སྦྱོར་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྐུ་གསུམ་རེ་རེ་ཞིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྔ་ལྔར་དབྱེ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔར་ངེས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྐུ་དང་གསུང་། །ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་སོ། །སྐུ་ནི་སྟོང་དང་གསལ་བ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གསུང་ནི་སྒྲ་ཚིག་མིང་བྲལ་ནས། །བརྗོད་ཅིང་གླེང་པ་ཉིད་བྲལ་ལོ། །ཐུགས་ནི་བསམ་དང་འགྱུ་མེད་པས། །འཕྲོ་ཞིང་དཔྱོད་པ་རྣམས་ལས་འདས། །ཡོན་ཏན་ཕྱིར་འོང་ལྡོག་པ་མེད། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་བཅོས་པ་མེད་པའོ། ། འཕྲིན་ལས་མ་བྱུང་མ་སྐྱེས་པ། །ཤུགས་བྱུང་བ་དང་འགག་པ་མེད། །མ་བྱས་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ལོངས་སྐུ་ལ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྔ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད། ། གསལ་དང་གསལ་བྱེད་རིག་པས་ཁྱབ། །གསུང་ནི་རང་བྱུང་རང་སྣང་དང་། །སྤྲོ་བསྡུ་རྣམ་པའི་འཁོར

ལོའོ༔ །ཐུགས་ནི་རྒྱུན་ཆད་མེ་གཟིགས་དང་། །མཁྱེན་པའི་རྩལ་དང་དགོངས་པའོ། །ཡོན་ཏན་མཚན་
དཔེ་རྫོགས་པ་ལ། །དགོངས་གསལ་མངོན་ཤེས་རྫོགས་པའོ། །འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །ཕྱི་
ནང་གསང་བ་རྣམས་འཕྲོས་ཏེ། །སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
ཡང་༔ །རང་བྱུང་ལྷུགས་ལས་རྣམ་སྤྲོས་ཏེ། །འཁོར་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོན། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་སྐུ་
གསུང་ཐུགས། །ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ལྔ་ལའོ། །སྐུ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱ་ལ། །གདུལ་བྱ་གང་འདུལ་ལུས་
སྤྲུལ་པ། །གསུང་ནི་ཚིག་སྦྱོར་ལེགས་པ་ལ། །ཚངས་པའི་དབྱངས་ནི་ཡན་ལག་དྲུག །ཐུགས་ནི་ཤེས་
བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་དགོངས་པར་གནས། །ཡོན་ཏན་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པ་དང་། །
ཕྲིན་ལས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །མཛད་པ་མ་ལུས་རྫོགས་པ་དང་། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷུར་གནས་
སོ༔ །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ལས།
དང་པོ་ཆོས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་ཞིང་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། གནས་བསམ་ངོ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད།
ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་ཆེན་པོ། འཁོར་སྣ་ཚོགས་རང་བཞིན་མི་གཉིས་པ། བསྟན་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཆོས་ཉིད། དུས་གང་དུའང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཆོས་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་ཞིང་ཁམས་རྡུལ་དང་
བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ། གནས་དྭན་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
དབྱིངས་སུ་དག་པ། འཁོར་སྟོང་པ་རང་སྣང་གི་བྱེད་པ་ཅན། བསྟན་པ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ།
དུས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིང་ཁམས་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་མ་ཆད་པ། གནས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འགག་མེད་ཆེན་པོར་རང་གསལ་བ། འཁོར་རིས་མེད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས། །བསྟན་པ་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པ། །དུས་སྙིང་པོ་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་རང་སྣང་བའོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གང་ཆེན་མཚོ་དེའི་བཞུགས་
ཚུལ་ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་ནང་གསལ་བ། ནང་ནས་བལྟས་ན་ཕྱི་གསལ་བ། སྐུ་མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་མེད་པ།
ཞལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་ཐ་ལེ་བའོ། །དེའི་ཞིང་ཁམས་ཡག་གི་མཐིལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག
ལ་མངའ་མཛད། གནས་རྣམ་དག་སྟུག་པོ་བཀོད་པ། འཁོར་ཉིད་ལས་མི་ཞན་པ། བསྟན་པ་རང་བྱུང་གི་
ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་། དུས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ལོངས་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། དེའི་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ། ཞིང་ཁམས་སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲངས་མེད་
པ༔ གནས་འོག་མིན། འཁོར་སོ་སོའི་རིགས་ལྔ། བསྟན་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ།
དུས་སྣང་བ་འདུ་བ་མཆེད་པའོ། །ལོངས་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོའི་གཙོ་འཁོར་
རོ༔ །དེའི་མཚན་ཉིད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །དེའི་ཞིང་ཁམས་ན་ལྷ་དང་
ལྷ་མོ་འབུམ་ཕྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གནས་ལྷུང་ལོ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ
པ༔ འཁོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དུས་རིག་པ་རང་སྣང་གི་དུས
སོ༔ །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞིའི་ལུས་སུ་བྱུང་
ཞིང་མཛད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་མཐར་ཕྱིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། དེའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག

བརྒྱུས་བསྐོར་བ་ཚངས་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས། དེའི་གནས་མེ་ཏོག་པདྨ་ཁ་སྦྱོང་དང་ལྡན་པ། འཁོར་སྐྱེ་བ
བཞིས་བསྐུས་པའི་འགྲོ་བ། བསྟན་པ་སྡེ་སྣོད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྒྲ་ཐལ་འགྱུར། དུས་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ
ཐུབ་པའི་དུས་སོ། །སྤྲུལ་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། དེའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། གནས་གདུལ་བྱ་ངོ་དང་སྦྲུར་བ། འཁོར་ས་བརྒྱད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། བསྟན་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐེག་པ། དུས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །སྤྲུལ་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པ་པར་བ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ
ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །ཞིང་ཁམས་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་མི
མཛེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་མངའ་མཛད། །གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པ། འཁོར
ཐུན་མོང་བ་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཐོབ་གྲངས་མེད་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ། སྣ་ཚོགས་ངེས་པ་མེད་པའི་འཁོར་ལྷ་དང
མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བསྟན་པ་རྒྱུད་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས། དུས་ངེས་པ
ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་སྟེ་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ཕན་པར་མཛད་པའི་དུས་སོ། །དོན་གཉིས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་མཚན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ངེས
ཚིག རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །ངོ་བོ་ནི་རིག་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡེ་ནས་མཁྱེན་རིག་གི་ཆར་གནས་པ་གློ་བུར་གྱིས
བསྒྲིབས་པའི་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོར
གནས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཤེས་པས་རིག་ཅིང་རང་གསལ་ཆ། །བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་རིག་པ། །
ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དགོངས་པ་ནི། ལྷུན་གྲུབ་དྲི་མེད་རང་གསལ་ལོ །
ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི། ཡེ་ནས་མཁྱེན་རིག་ཏུ་གསལ་བའི་ཆ་ལྷུན་གྲུབ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ད
ཤེས་པས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་རང་གྲོལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྒྱས་པས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དུ
འབྲལ་མེད་པར་བདེ་ཀློང་དུ་འཁྱིལ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཡེ་ནི་གསལ་ཞིང་མཁྱེན་རིག་ཆ། །ཤེས
པ་རང་གྲོལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག །ཅེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། ཡེ་ནས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།
དེ་ནས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། །ཡེ་ཤེས་ངེས་ཚིག་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྐུའི་སྙིང་པོར
གནས་པས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡང་ངོ་བོ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱུད
དེ་ཉིད་ལས། ཐ་དད་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྐུ་ལྔའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ
འབྲལ་མེད། །དོན་ལ་དེ་བཞིན་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཐུན་མོང་གི་རབ
ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་གཞི་གནས
ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ལོངས་སྐུ་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའང་ཆོས
སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལྟར། ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཟེར་དང་འདྲ་བའི་འཆར་གཞི་བྱེད།
ལོངས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་མི་ལོང་དང་འདྲ་བས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་ཅིང་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས
གསལ་བར་འཛིན། སྤྲུལ་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུས་སྣོད་དང་འཚམས་པར་དོན་མཛད་པའོ། །ཐལ་འགྱུར

ལས༔ དེ་ལྟར་གྲོལ་བའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཐུགས་རྗེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས༔ །རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བྱེད། །མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རྐྱེན་གྱི་དག་པ་སྨིན་པར་བྱེད། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །མོས་གུས་ཅན་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །ཞེས་སོ། ། ཆོས་སྐུ་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེལ་གོང་རང་སོར་གནས་པ་ལྟར་སྟོང་གསལ་འཆར་གཞིའི་ཆར་གནས་ལ། དེའི་ངང་ནས་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འཆར་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་གསལ་བ་མེད་དོ། །མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དུས་ན་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་གཞིའི་ཚང་ཚུལ་ཙམ་དང༔ ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟར་འཕྲོ་བས་དངོས་སུ་མེད་ལ། རང་ངོ་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་འོད་ལྔ་སྣང་བ་ལྟར་གནས་སོ། །སྤྲུལ་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་ན་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཟླའི་སྙིང་པོ་ལྟར་དབྱིངས་ས་མ་གཡོས། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་དང་འཇའ་ཚོན་ལྟར་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ན་གནས་ཏེ་དངོས་སུ་མེད་ལ། ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆུ་ཟླ་རང་ངོ་ན་ཤར་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ངོ་ཁ་ལ་སྣང་བ་སྟེ། སྣང་ཚུལ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་ཕྱེ་ལ། རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་དུ་བརྗོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ཡང་སེམས་ཉི་སྨིན་པའི་ཚེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གཞི་གནས་ཏེ། །ཀ་ནས་དག་པས་དྲི་མ་ཟད། །ངོ་བོ་ཡེ་ནས་འགྱུལ་པ་མེད། །འཆར་བྱེད་མ་འགགས་ལྷུན་གྲུབ་བོ། །རང་བཞིན་འདི་འདྲ་ངེས་པ་མེད། །ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་ཐུགས་རྗེ་སྟེ། །འཁོར་བ་འདས་པ་ཆད་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་཮ང་རིག་པ་ཆོས་སྐུ་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ༔ ཆོས་སྐུ་རང་ངོ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མེད་པ་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་མཐའ་གྲོལ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དང་གཞིའི་འཆར་གཞི་རང་ས་ན་གནས་པ་ལས་བྱུང་ལ། ལོངས་སྐུ་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འོད་དང་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་ཐུག་ཅིང་། སྤྲུལ་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་ནུས་པ་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྒོ་ཡེ་འབྲེལ་དུ་ཤར་བ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དབང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལས། འཁོར་བ་དན་སོང་རོལ་པར་ཡེ་ཤར་ལ། ཞེས་བཞིན་ནོ། །ཆོས་སྐུའི་དུས་ན་སྒོ་བརྒྱད་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པའི་འཆར་གཞིར་ཡོ་པ་ལས་ལོངས་སྤྲུལ་ཕྱིར་སྣང་དུ་འཆར་ནུས་པའི་གནད་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དབྱིངས་འདི་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ རྟེ་ལུགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་མ་གཏོགས་པ་ན་གསལ་པོར་མེད་ལ། ལེགས་པར་འཇལ་ཤེས་པ་ནི་དིང་སང་ཁོ་བོ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ། གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་གཞི་གནས། ལོངས་སྐུ་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ། སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གྲོལ་སར་གྲོལ་བའི་ཆོས་སྐུ་ཀ་དག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། འདིའི་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྷུན་དུ་གནས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་བརྗོད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཤེལ་གོང་ཟང་ཐལ་བ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཆའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འཆར་གཞི་གཏིང་གསལ་ཕྲ་བ་ཙམ་ལས་དངོས་པོ་རིས་ཅན་དུ་མེད་པ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོའི་རྩལ་ལས་འཆར་གཞིར་མ་འགགས་ལ་རིག་ཡུལ་ལ་དངོས་མི་དཔྱོད་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་སྐུ་ལ་རགས་པར་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འགྱུར་བས་མཚན་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ཞི་བར་མི་འཐད་ལ། འཆར་གཞི་གཏིང་གསལ་གྱི་ཆ་ཕྲ་བར་མེད་ན་སྟོང་ཆད་ནམ་མཁའ་བཞིན

དུ་འགྱུར་བས་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་ནས་སྟོང་གསལ་ཕྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་གཞིར་གནས་པ་སྟེ།
གློང་དྲུག་པ་ལས། འདི་ལ་དབང་པོར་སྣང་བ་མེད། །ཛོས་བཅས་མཚན་མ་རང་དག་ཕྱིར། །ཀ་ཏིང་
གསལ་ཆེན་པོའི་གཞི་མར་གནས། །ཁྱབ་དང་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ཕྱུང་ནས་ཆད་པ་མེད་སྣང་
བར༔ །གསལ་བྱེད་སྣང་བའི་ཆ་མ་འགགས། །སྙིང་པོ་ཐམས་ཅད་བཅུད་བསྡུས་པའི། །དྲི་མ་མེད་ཅིང་
རང་སར་དག །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསང་ཆེན་དུ། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་ཆ་ལ་བཞུགས། །ཐུགས་རྗེའི་
སྣང་ཆ་སྣ་ཚོགས་ལས། །སྟོང་ཆ་འགག་པ་མེད་པ་ཉིད། །ཤེས་བྱ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ། །སྣང་བའི་ཆ
ལ་སྣང་བར་བབས། །མེད་པའི་སྣང་བ་རང་དག་ལས། །རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི། །མཛད་པའི་
རྩོལ་བ་ཡེ་མེད་པས། །མ་བྱས་སྣང་བའི་རྩལ་དག་ཏུ། །ཡེ་ནས་འབྱེད་པ་མེད་པར་སྣང་། །ཉི་མ་ལས་ནི་
འོད་བཞིན་དུ། །རང་གིས་བྱ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཤེས་བྱ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
མེད་ན། །ཁམས་པོ་རྣམས་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །ཡང་ན་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་དུ། །འདི་ཉིད་འགྱུར་བ་གོ
ནའོ༔ །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ལ་སྣང་། །ཞེས་པའི་
བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུའི་རང་དུས་ན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཆ་རྟག་ཆད་སྤྲོས་པ་ལས
འདས་པར་བཞུགས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ངོ་བོ་ཀ་དག་ཡེ་ཤེས་ལ། །མ་རིག་པ་ཞེས་སྲིད་མིང་མེད།
གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་མེད་པའོ། །བརྟགས་པས་ཡོད་མེད་གྲུབ་པ་མེད། །གོང་དུ་མ་ཕྱེའི་མཚན་ཉིད
ལས༔ ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུའང་གྲུབ་པ་མེད། །ཚིག་མེད་བརྗོད་པར་གྲུབ་པ་མེད། །མཐའ་ལ་མི་གནས་རང་
རིག་དག །བརྗོད་འཛིན་མིང་གི་མཐའ་ཟད་པའོ། །རྒྱུ་མེ་རྐྱེན་གྱི་གྲངས་མེད་ལ། །གཉིས་སྣང་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་མེད། །མཚན་ཉིད་གང་དུའང་ཕྱེ་བ་མེད། །ཡུལ་རྐྱེན་རགས་པ་རང་ཟད་པའོ། །ཡེ་ནས་མེད
པས་དག་པས་དག །འཁྲུལ་རྟོགས་འགགས་པས་ཅིར་མ་འཛད། །མ་སྐྱེས་པས་ན་འགག་སྟོང་ངོ་། །
རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཞེས། །མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིར་མི་དགོངས། །ཡུལ་དག་ངེས་པ་མེད་ཕྱིར
རོ༔ །རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་འགག་མེད་པས། །རོལ་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ལས། །སྣ་ཚོགས་རྫོགས་པའི་གཞི
མའོ༔ །མེད་ཕྱིར་སྣང་ལ་སྣང་ཕྱིར་སྟོང་། །སྣང་སྟོང་འདྲུག་པའི་ཡན་ལག་ཅན། །སངས་རྒྱས་སེམས
ཅན་དག་ཡུལ་ལོ། །འདི་ལྟར་གཞི་ཞེས་མངོན་པར་གནས། །རང་བཞི་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལས། །ངོ་བོའི་
ཆ་ནས་བཏགས་པས་སྟོང་། །ཡན་ལག་སྤྲོས་ཕྱིར་མཁྱེན་པ་རྫོགས། །རང་གནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར༔ །འདི་ལ་སྤྲང་བླང་གཉིས་མེད་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ལ། །མི་འཛད་སྣ་ཚོགས་འཆར
བའི་སྒོ། །འཛད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་བོར་རྫོགས། །ཆོས་སྐུ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལས། །ཡེ་ཤེས་མཁྱེན་པ
རྫོགས་པའི་ཆ། །ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆར། །འདི་མེད་འཁོར་འདས་སྟེ་ཆད་པས། །
མཁྱེན་པས་རིག་ཅིང་གསལ་བའོ། །རང་རིག་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས། །རང་བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་ཐུགས
རྗེ་ཉིད། །མ་འགགས་འགག་པ་མེད་པའོ། །འབྱུང་བ་དག་པའི་ཆ་ལས་ནི། །ལོགས་སུ་མེད་པ་ལ་གཅིག
རྫོགས་པའི། ཉི་མ་ལས་ནི་འོད་བཞིན་དུ། །རང་ཆས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ
སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་གཞི་རང་མལ་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི

ཡེ་ཤེས་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། ངོ་བོ། ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ནི་གྲོལ་གཞི་དབྱིངས་ཀ་དག་པའི་ཆ་སྟོང་པ་དང་། རང་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་ཀྱི་གཞི་དང་། ཤེས་རིག་གི་དབྱིངས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ཉིད་དང་། །གསལ་བ་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གསུམ། །དེ་གསུམ་འཛོམ་པས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཡངས་པ་ལ༔ །མཐའ་དང་དབུས་སུ་མི་དམིགས་པས། །གྲོལ་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི༔ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདུས་དང་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་མེད། །རང་བཞིན་གསལ་ཞིང་དངས་པའོ། །དབྱིངས་ཀྱི་སྒོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ལ། །རང་བྱུང་ཆེན་པོའི་གནས་པའོ། །ཡེ་ནི་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ལ། །ཐོག་མ་ནས་ནི་བཅོས་པ་མེད། །ཤེས་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ལས་གྲོལ༔ །རང་སྣང་རྫོགས་པའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་སོ། དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །དབྱིངས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་དག་ཆོས་ཉིད་གདལ་བའི་ཀློང་། །རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆཤད། །རྟོག་མེད་བསམ་པ་ཀུན་སྤངས་པ། །དབྱིངས་ཆེན་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཕྱི་ནང་གསང་པའི་ཆོས་རྣམས་རྫོགས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །གཉིས་མེད་དོན་ལྡན་རྡོ་རྗེའི་དོན༔ །གཉིས་མེད་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོར་འདོད། །ཅེས་སོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་རིག་པ་སྟོང་གསལ་ལ་འཆར་རྩལ་གོ་མ་འགགས་པར་གསལ་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་ལས། དབྱིངས་དང་ཁ་དོག་སྣང་ཆ་རྫོགས། །དཀར་པོ་དམ་དག་ཕྱིར་འོད། །རང་འདས་སྣང་སྟེ་འཁོར་འདས་སྒྲོར། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ག་གཟུགས་སྣང་བས༔ །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །དཔེར་ན་མེ་ལོང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །གང་བསྟན་རྐྱེན་དེ་འོང་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་རིག་པ་དྲི་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་རྐྱེན་གྱི་འཕྲོག་པ་མེད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་རང་གསལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ངེས་ཚིག་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྣ་ཚོགས་དོན་ལ་སྤྱོད་པས་མེ། །དེ་ལ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པས་ལོང་། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ་རང་ཤར་ལས། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། རྟོགས་མེད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྟོག་མེད་དངས་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། གསལ་བ་འཛིན་མེད་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔའོ་ཞེས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འགག་མེད་གསལ་དངས་ཆེན་པོའི་དོན། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དག་པ་གསལ་གདངས་ངོ་བོ་ལ༔ །དག་པའི་སྣང་བ་དུས་གཅིག་རྫོགས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན། །རྣམ་རྟོག་ཡིད་མེད་སེམས་མེད་ལ། །ཆགས་པ་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པ། །རྟོག་མེད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །གསལ་བྱ་གསལ་བད་ཆོས་དང་བྲལ། །དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མ་འགྱུས་པ། །གསལ་བ་འཛིན་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལའང་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ནི་མཉམ་རྒྱུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་

དབྱིངས་སུ་ཡེ་གྲོལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལ། མཉམ་རྐྱེན་སྒོ་གསུམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་ངོ་ངོ་རང་བཞིན་ཐུགས་
རྗེ་གསུམ་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པས་རྒྱ་ཆད་དང་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། མཉམ་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། །མཉམ་རྒྱུ་གཉིས་ལ་མཉམ་རྐྱེན་གསུམ། །མཉམ་པའི་དུས་དང་ཚད་ཀྱིས་སོ། །
ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། ཆོས་རྣམས་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ལ། །གང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའོ། །
ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་རྒྱ་ཆད་མེད་པ་མཉམ། །རིག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པས་
ཉིད༔ །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཉིད་
ལ༔ །ཟུག་རྡུའི་སྤྲོས་དང་བྲལ་བའོ། །ཉིད་ཅེས་བཅོས་ཤིང་རྩོལ་སྒྲུབ་མེད། །རང་བཞིན་གནས་པ་ངོ་བོས་
སྟོང་༔ །སེམས་ཉི་རྟོག་པ་ཀུན་ཟད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་གནས་པ་ལ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་
ཡིས༔ །འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་མ་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། མི་གཡོ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དང་མི་འགག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྔའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི། ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་མཉམ་ལ་མ་འདྲེས་པ། །མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །མ་འགགས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཛིན། །མཉམ་ཉིད་མ་འགགས་ཡེ་ཤེས་
ཡིན༔ །མི་གཡོ་བ་ནི་སྐུ་ཡི་རྒྱ། །རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་ནི། །མི་གཡོ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །
མི་འགག་གསལ་གདངས་ཆེན་པོ་ལ། །ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དག་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་མི་འགགས་ཡེ་ཤེས་
ཡིན༔ །ཅིར་ཡང་མི་གནས་ཀུན་གྱི་རྩེ། །མཚན་མའི་དངོས་པོ་གྲོལ་བ་ནི། །མི་གནས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
ཡིན༔ །ཞེས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པ་དབང་པོའི་
རིགས༔ །གང་ལ་གང་སྣང་དེ་ཡི་ཆོས། །རིམ་པ་སོ་སོར་གསལ་བའོ། །རྟག་པར་རང་སྣང་དག་ནས་
ནི༔ །རིག་པ་ཡལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཅེས་ཚིག་ནི། རང་ཤར་ལས། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་
གཅིག་ཕྱིར། །སོ་སོར་རྟོག་ཅེས་དེ་ལ་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། སོ་སོ་ཞེས་བྱ་བྱེ་བྲག་
ལ༔ །གཉེན་པོའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། །རྟོག་པ་ཞེས་ནི་མཚན་ཉིད་མཐོང་། །རང་སྣང་འཕེལ་དང་བཅས་
པའོ༔ །ཡེ་ཞེས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ལ། །ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་སྐྱོན་དག་གོ །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ།
རང་ཤར་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། རྟོག་པ་
སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། སྒྲ་དང་ཚིག་ལ་མི་
གནས་པར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། བློ་ལ་སྣང་བའི་
ཐེ་ཚོམ་གྲོལ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པ་སྟེ། །དེ་ལས་དབྱེ་ན་དོན་
རྣམས་འབྱུང་། །དོན་རྣམས་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །རྟོག་པའི་དོན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། །སྐད་ཅིག་
གསུམ་ལ་འགྲོལ་བྱེད་པ། །སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །སྒྲ་ཚིག་རིག་པའི་ངོ་བོ་འདས། །ཐ་སྙད་
གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །སྒྲ་རྣམས་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །སྒྲ་ཚིག་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་རྫོགས། །

རིག་པའི་ཀློང་དུ་ཚིག་རྣམས་འདས། །ཚིག་ལ་མི་གནས་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལའང་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ནི། རང་དོན་རིག་པའི་ངང་དུ་གྲུབ་ནས་
གཞན་དོན་ནོར་བུ་ལྟར་ལྷུན་གྲུབ་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། བྱ་བབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།
འབད་ཅིང་རྩོལ་བ་རང་འགགས་ནས། །ཆོས་ཀུན་རང་གཞག་རང་གྲོལ་ལོ། །རང་གྲོལ་རྫོགས་པའི་གཞི་
སྣང་ལས། །ཆ་ཕྲ་རྡུལ་བྲལ་དྲི་མེད་ཐོབ། །རྟོག་དཔྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། །ཁང་གིས་མ་ཕྱེའི་ཆོས་
ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་ཤར་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཅིར་སྣང་རིག་པའི་ངང་དུ་
རྫོགས༔ །ཞེས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་རྫོགས་པས་སྣང་མཐའ་ཟད། །
ཅིག་ཅར་རྟོག་པས་བྱ་བའོ། །གྲུབ་པས་འདོད་པ་བྲལ་བ་ལ། །བསྐྱུར་དང་ཟློག་པ་མེད་པའོ། །ཡེ་ནི་
གནས་པའི་དོན་ཉིད་ལ། །ཤེས་པས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཟད་པའི་སར་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་
སོ༔ །དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས།
བྱ་བ་ལ་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱ་བ་བཏང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། སྒྲོ་འདོགས་ཆོས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྔའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རང་རིག་འཛིན་པའི་ཆོས་ལས་གྲོལ། །ཐ་སྙད་བཏགས་
པའི་མིང་ལས་འདས། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། །སྤྲུལ་
པའི་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཕྱིར། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །འགྱུར་མེད་ངང་ལ་བྱ་བ་བཏང་། །མཚན་
མའི་ཆོས་ལས་འདས་པ་ནི། །བྱ་བ་མི་གནས་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །རིག་པ་རྟོག་མེད་གསལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་
ངང་གིས་དལ་བ་ནི། །བྱ་བ་བཏང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རིག་པའི་
ཀློང་དུ་ཀུན་འདུས་པས། །སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ཀུན་
ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཤེས་བྱ་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། གདུལ་བྱའི་ངོར་སྣང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ཡང་བེབས་སྟོང་
གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པས
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ནོར་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པས་སྐྱེ་འགག་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྟོན་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་ཀུན་རྫོབ
ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཅན་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་དབང་པོ་དང་ཆོས་དང་ལས་འབྲས་དང་ལམ་ལ
སོགས་པ་འདོམས་པར་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས
ལའང་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ནི་ཆོས་སོ་ཅོག་གི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི
མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བཤད། །སྣང་ཆས་བརྗོད་གཞི
བྲལ་བ་ལས། །རང་སྣང་དག་པའི་གཟུགས་བརྙན་གསལ། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མཁྱེན་པ་ལ། །
རང་དོན་རྟགས་པས་འཁྲུལ་རྒྱུན་ཟད། །ཅེས་པ་དང་། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་ཉིད་མཁྱེན
པའི༔ །ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རང་གི་དངོས་པོ་གནས་ལུགས་མཁྱེན། །ཞེས་སོ། །ངེས
ཚིག་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཇི་ཞེས་བྱ་བ་གནས་ལུགས་ལ། །ལྟ་བ་ཡེང་བ་མེད་པར་སྤྱོད། མཁྱེན་པ

འགག་པ་མེད་ཕྱིར་རྫོགས། །ཡེ་ནི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ལ། །ཤེས་པས་ཚད་དུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་
ན་ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ཇི་སྙེད་
མཁྱེན་པའོ། །དེ་ཡང་སྣང་ཆ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྣང་བའི་ཆ་ལ་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་
གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་ལ་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཏེ། ཨུཏྤལ་དང་དེའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །ཇི་ད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་ངོ་བོ། །ངེས་ཚིག རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། ངོ་
བོ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་
པ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཐུགས་རྗེ་ཡི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན། །ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་ཙཤད། །འདིས་ནི་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་མཁྱེན། །གཞན་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཤེས་པའོ། །ཞེས་
སོ༔ ངེས་ཚིག་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ཞེས་བྱ་བ་གནས་ལུགས་ལ། །སྙེད་པས་མ་ལུས་རྫོགས་པར་
བྱས༔ །ཡེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་ལ། །ཤེས་པ་ཁམས་གསུམ་དོང་ནས་འབྱིན། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་
སྤྲུལ་སྐུས་འཛལ་ཟུང་གི་ཆོས་སོ་ཚོག་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། མ་དག་པ་སེམས་
ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཇི་ད་པ་མཁྱེན་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་དོན་གཉིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
ལྟར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྤྲུལ་པ་སྐུ་ཡི་མཁྱེན་པའི་ཆ། །རང་སྣང་ངོ་ལ་རྫོགས་
པའོ༔ །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པས་རང་དོན་དབྱིངས་སུ་རྫོགས་ནས་གཞན་
དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ནི་འདིའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཆོས་སྐུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
ལས་ལོངས་སྐུ་སྐར་མའི་ཚོགས་ལྟ་བུར་རང་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་སྤྲིན་ཕུང་ལྟ་བུར་རང་འདུས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མ་འགགས་པ་བྱེད་པའོ་ཞེས་པ་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །
འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད། །ཅེས་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་རིམ་པ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གནས་གྲོལ་ས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟེ་ཉེ་རྗེའི་གནས་ཐ་མ་རྒྱ་ཆེར་
ཙཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་ཙཤད་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པ། །ཀློ་
གྲོལ་ཡངས་པའི་ཏྲ་བདུན་གས་བསྐྱོད་ཚིག་དོན་རྣམ་བཀྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་རྣམ་
འགྲོས་རབ་བརྟ་གླིང་བཞིའི་མུན་པ་སེལ་བ་གང་། །བསྟན་པའི་པད་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་འོད་གསལ་མཛོད་
ཀྱི་སྣང་བ་སྤྲོས། །གང་འདིར་མ་ལུས་ཡོན་ཏྭ་རབ་རྫོགས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ལས། །མཆོག་
གསང་རབ་མཆོག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་རྩེ། །བསྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་ཐར་པ་འདོད་
རྣམས་ཚེ་གཅིག་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་གནས། །ཤིན་ཏུ་རྨད་བྱུང་རླབས་ཆེན་གང་དེ་འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་གསལ་
བར་ཙཤད། །ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་མིན་ཞིང་། །རྒྱ་མཚོ་ཇི་བཞིན་
ཟབ་ཅིང་བཀྲལ་དཀའ་བློ་གྲོས་ཆུང་ངུའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཉི་ཟླ་བཞིན་ཏེ་འོད་གསལ་མདངས་བཀྲ་སྐྱེ་
དགུའི་ལམ་བཟང་སྣང་བྱེད་པ། །ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ཡོན་ཏྭ་རབ་རྫོགས་གསང་ཆེན་དམ་པའི་རིན་ཆེན་

མཛོད༔ །གང་འདི་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་པར་དཀའ་ཡང་དཔལ་མགོན་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་དང་། །སྣ་ཚོགས་
ཐེག་པའི་སྒོ་ལ་རྣམ་སྦྱངས་བློ་གྲོས་མིག་སྟོང་ལྡན་གྱུར་པས། །དམ་ཆོས་ཟབ་མོའི་སྐལ་བ་མི་དམན་དེ་སྐད་
བདག་གིས་རྣམ་ཕྱེ་སྟེ། །ཕྱི་རབས་སྐལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་འདོད་རྣམས་དོན་དུ་བདག་གིས་ལེགས་པར་
བཤད༔ །འགྲོ་བར་བཀྲལ་དགའི་ཉི་གཞོན་དམར་བས་རབ་བརྟན་གདོང་བཞིའི་པད་མོ་ཅན། །བདེ་སོགས་
དབང་པོའི་དཔལ་ལས་རབ་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་ནོར་བུའི་ཕྲེང་གདུབ་ཀྱིས། །མི་འཕྲོགས་ཤིང་གི་མཚོ་ཆུ་
བསིལ་བས་བདུད་རྩི་དག་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་། །རྣམ་བཀྲའི་མཛེས་བྱེད་རང་དཀར་རོལ་པས་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་ན་མཚུངས་པ་མེད། །ལྷ་བརྒྱའི་ལག་པད་སྤྱི་བོར་ཟུམ་པས་ཉེར་སྟོད་གང་གི་མགོར་ལྷུང་བ། །དྲང་
སྲོང་རྒྱ་མཚོའི་རྩེ་མོར་གྱུར་གང་དེས་ཀྱང་མངོན་པར་ཕྱག་བྱས་ཤིང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡོན་ཏན་མཚོ་ཆེན་དབུས་
ན་ཐོག་མའི་རྒྱལ་བས་ཕྱག་མཛད་པ། །དེ་སྐད་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
མཛོད༔ །གང་དག་མཐོང་ཐོས་སྐལ་བས་མཆོག་རབ་སྲིད་གསུམ་ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་ཞིང་། །བརྩོན་པས་ལྷུར་
ལེན་འབྱུང་བཞི་ང་དེངས་དེ་སྐད་དེ་འདྲར་གཞན་གྱིས་ཅི། །འབད་ཅིང་རྩོལ་མེད་རང་བཞིན་གནས་སུ་ཉོན་
མོངས་རྣམ་དག་གློང་ཡངས་པས། །སྤང་གཉེན་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ལས་རྣམ་འདས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་རྩེ་མོར་
གྱུར༔ །གང་འདིས་གནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གྲངས་མང་ལ། །རྡོ་རྗེའི་གནས་ཀྱང་
མཆོག་ཏ་རྟོགས་དཀའ་དཔག་མེད་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་གློང་། །གསལ་བར་རྣམ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་གསལ་བ། །གུས་པས་རྣམ་བཤད་ནོར་བ་རྣམ་སྤྲངས་འགྲོ་ཀུན་བློ་ཡི་བདུད་རྩིར་
བྱས༔ །ཆོས་ཚུལ་འདི་ནི་ཚིག་དོན་རིན་ཆེན་མཛོད། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཉི་ཟླ་མདངས་བཀྲ་ཤིང་། །ལེགས་
བཤད་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་སྟོང་འཕྲོ་བས། །མ་རིག་མུན་སེལ་ཐར་གླིང་སྣང་བྱེད་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་འོད་བརྒྱ་པས། །ཉོན་མོངས་མི་ཤེས་མུན་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་གདུང་བ་རྣམ་བསལ་ཞིང་། །བློ་
གསལ་ཀུནྡའི་ཚལ་རབ་རྒྱས། །གཞུང་ལུགས་གསལ་བའི་ཧ་ཆེན་བརྟན་སྒྲོགས་པས། །ཡང་ཟབ་དུས་
མཚམས་ཞི་བའི་གནས་ཀུན་ཁྱབ། །མི་ཤེས་གཉིད་སྨྱོས་གྱུར་ལས་རབ་སད་དེ། །ཐར་པའི་གྲོང་དུ་ཀུན་
དགའི་དགའ་སྟོན་སྤེལ། །སྐྱེ་བོ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཚལ་དུ་མཆོག་འགྲོ་བ། །གང་རྣམས་ལམ་ནི་ཆོས་
མཆོག་གཞན་མེད་འདི་བསྟེན་མཛོད། །མྱུར་དུ་ཞི་བའི་དགའ་ཚལ་རབ་ཏུ་ཉམས་དགའ་བ། །སྐུ་དང་ཡེ་
ཤེས་ལྷུན་རྫོགས་མི་རྟོག་མཛེས་པར་འགྱུར། །བློ་གྲོས་མཁའ་ལ་ཐོས་པའི་སྤྲིན་ཆེན་གློག་ཕྲེང་ཅན། །དོན་
ཟབ་འབྲུག་སྒྲའི་ང་རོས་གསལ་བར་ཁྱབ་པ་སྟེ། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཚལ་འོད་གསལ་མཛོད་ཀྱི་ཆར་བཟང་
པོ༔ །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་མཛད་པའི་དོན་དུ་སྤྲོས། །རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔག་མེད་ཀྱི། །
དགོངས་པ་འགྲོ་ཕན་བཞེད་དེ་རྫོགས་ཕྱིར་དང་། །དཔལ་མགོན་བླ་མའི་བཀའ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །
སྙིང་ཏིག་ངེས་པའི་བཀའ་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱས། །དིང་སང་དུས་ན་འདི་ཡི་གནད་རྣམས་འཆུགས། །
གྲུབ་མཐའ་འདྲེས་ཤིང་དགོངས་པ་གཞན་དང་བསྟུན། །ཁྱད་པར་མི་ཤེས་ལོག་མའི་དོན་དང་སྦྱོར། །
ཉམས་ལེན་གནད་འཆུགས་འདྲ་མིན་བསྲེས་བསླད་གྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཚུལ་མཆོག་འདི་ནུབ་ཏུ་ཉེ། །འདི་
དོན་བསམ་ནས་ཕྱི་རབས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། །བླ་མའི་གསུང་དང་རང་གི་ཉམས་རྟོགས་དང་། །རྒྱུད་ལུང་མན

ངག་སྙིང་པོའི་བཅུད་བསྡུས་ཏེ། །ཡང་ཟབ་གནད་ཀྱི་མན་ངག་མཐར་ཕྱིན་པ། །གང་དང་མི་འདྲ་ཀུན་ལས་འཕགས་པའི་དོན། །ཚིག་དོན་རིན་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱས། །སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བར་མཛོད། །དགེ་བ་དེ་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྲིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་དཔལ༑ །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ནས། །གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཤོག །རབ་དགེ་དྲི་མེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ་པ་དེས། །མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་བདེ་ཆེན་མཆོག་ཞུགས་འོད་གསལ་སྣང་བ་ཞི་མཐོང་ནས། །གདོད་མའི་ས་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འཁོར་བ་ཕྲུམ་གཅིག་སྟོངས་གྱུར་ཏེ། །ཐར་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཏུ་གང་བས་ཡོན་ཏན་འབྱོར་པ་རྒྱས་པར་ཤོག །ཕྱོགས་དང་དུས་ཀུན་སྐྱེ་དགུ་བདེ་ཞིང་སེམས་གཙང་དྭངས་པའི་ས་གཞི་ལ། །དགེ་བའི་ས་བོན་དཔེ་མེད་འདེབས་ཤིང་རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་ཅིང་། །ཐར་པའི་སྨྱུ་གུ་ལོ་འབྲས་སྨིན་པས་ས་དང་ལམ་གྱི་མཆོག་གྲུབ་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ས་ཐོབ་ཕྱིར་གྱུར་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་རྫོགས་པར་ཤོག །ཆོས་ཚུལ་དེའི་ཡང་ཉི་ཟླ་ཇི་བཞིན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་མ་རིག་མུན་པ་རྣམ་སེལ་ཞིང་། །ཨོར་བུ་བཞིན་ཏེ་དོན་ཀུན་འབྱུང་བས་སྐྱེ་དགུའི་རེ་བ་རྣམ་སྐོང་ཞིང་། །ཆུ་བོ་ཇི་བཞིན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་རྟག་པར་རྒྱུན་གནས་ལྷབས་ཆེ་ཞིང་། །རྒྱལ་བ་ཇི་བཞིན་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྒྱན་གྱུར་ཤོག །བདག་དང་དམ་ཆོས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་རྗེས་ཞུགས་འགྲོ་བ་དཔག་མེད་རྣམས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་ལ༑ །ཡེ་ཤེས་དཔེ་མེད་འབྱོར་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་གིས་ལྷུན་གྲུབ་འོད་གསལ་ཞིང་། །བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་ཐོབ་ཤོག །དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་སྙིང་པོ་ཡོན་ཏན་འབྱོར་པའི་གང་ཆེན་མཚོ། །ཡིད་བཞིན་དབང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་བརྗོན་ཞིང་༑ །མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་འབྱོར་པའི་དཔལ། །ལྷབས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་རྫོགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ཤོག །ཚིག་དོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལམ་དུ་ཐོས་པའི་བློ་གྲོས་ལྷབས་ཆེ་ཞིང་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་ལམ་ལྡན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྱོར་པས་མཛེས་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ངག་གི་དབང་པོས་གངས་རི་ཐོད་དཀར་གྱི་མགུལ་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའོ།། །།དགེའོ།། །།དགེའོ།། །།དགེའོ།། །།ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་ད་ཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿཡེ་སྭཱ་ཧཱ།། །།